ARISTOPHANIS COMOEDIAS

EDIDIT

THEODORUS BERGK.

VOL. I.

CONTINENS

ACHARNENSES EQUITES NUBES VESPAS PACEM.

EDITIO ALTERA CORRECTIOR.

LIPSIAE
SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXVII.

PRAEFATIO.

In altera hac fabularum Aristophaniarum editione idem consilium quod ante sedulo secutus sum, et quantum quidem licuit per temporis angustias operam dedi, ut aliquanto emendatiora praeclara haec summi ingenii monumenta legantur: quamquam ea est conditio librorum manuscriptorum, ut plurima vulnera, quae hominum vel temeritas vel negligentia inflixit poetae reliquiis, aegre vel omnino non possint curari. Vel sic tamen spero vel mea vel aliorum opera haud pauca vitia aut sublata aut certe aperta esse. Quae alii homines docti annis proximis superioribus de his comoediis commentati sunt, nisi forte quaedam me fugerunt, diligenter examinavi: et inter nostrates quidem in primis mihi commemorandus est *Engerus*, qui in Museo Rhenano et in Jahnii Annalibus philologicis identidem de locis Aristophanis difficilioribus scripsit: porro editione Cantabrigensi, quam H. A. *Holden* anno MDCCCXLVIII curavit, usus sum, pariter atque adnotationibus, quibus F. L. *Vibe* Avium interpretationem patrio sermone scriptam (Christianiae anno MDCCCLVI) adornavit. Denique quae *Cobetus* aliique Batavi et in Variis Lectionibus et in Mnemosynes voluminibus quinque ad Aristophanis comoedias emendandas in medium protulerunt, sub judicium vocavi omnia, et quamvis grato animo profitear inprimis Cobetum, virum doctrinae copia non minus quam ingenii acumine insignem, multa probabiliter correxisse, et melius, quam ceteros omnes, de Aristophane meritum esse, tamen cum ad Atticismi leges, quas saepe non tam ipse indagavit quam pro imperio scripsit, poetae sermonem revocat, mihi haud raro ab illius sententia fuit recedendum. Verum dicetur de hac re alio loco. Illud

praeterea addo, me etiam in hac altera editione in versuum numeris describendis perpauca novavisse. Sane quod in prioris editionis prooemio desiderare me significavi, ei desiderio jam satisfactum est praeclara opera Augusti *Rossbachii*, qui de arte metrica, quae post egregios Godofredi Hermanni et Boeckhii labores neglecta fere jacuit, insigniter est meritus. Verum recens editum librum nondum ita licuit examinare, ut mihi plane constaret, quid sequendum quidve in medio relinquendum esset.

Scripsi Friburgi Brisigavorum die XVI mensis Martii anni MDCCCLVII.

Theodorus Bergk.

PRAEFATIO

EDITIONIS PRIORIS.

In Aristophanis comoediis edendis ante omnia hanc legem religiose observandam existimavi, ut nihil inscio lectore novarem: itaque diligenter notavi lectionis diversitatem omnibus locis, ubi mea editio a Dindorfiana, quae anno MDCCCXXX Lipsiae in libraria Weidmannia publici juris facta est, discrepat, eamque diversitatem, ut facilius perspici posset, quid in una quaque fabula sit immutatum, subjeci praefationi: tacite leviuscula quaedam in verbis distinguendis vel versuum numeris describendis correxi, quae singillatim enumerare vix operae pretium esse videbatur. Adhibui autem praeter adnotationes a Dindorfio apud Oxonienses editas (ipsa fabularum editione uti non magis licuit, quam scholiorum recensione ab ipso Dindorfio instituta), in Acharnensibus editionem Friederici Henrici *Blaydes*, in Vespis editionem R. B. *Hirschigii*, in Lysistrata editionem Roberti *Engeri*, in Thesmophoriazusis editiones Francisci Volkm. *Fritzschii* et Roberti *Engeri*, in Ranis item ejusdem *Fritzschii*, et praeterea ea, quae Carolus *Beer* in libro de numero histrionum apud Aristophanem (Lipsiae a. 1844.) docte et probabiliter plerumque commentatus est. Quos libros si quis adeat, facile unoquoque loco intelliget, quid codicum auctoritate sit restitutum, quidve vel alienis vel meis conjecturis correctum: itaque eas tantum conjecturas hominum doctorum *nominatim* commemoravi, quas Dindorfius et ceteri quos dixi editores Aristophanis vel neglexerunt vel nondum cognoscere potuerunt. Facile autem fieri potest, ut me quoque latuerint aliorum emendationes; quod si forte ipse easdem conjectando assecutus sum, fruantur illi inventorum laude: cujus laudis quam non sim appetens

ipse modo in his fabulis corrigendis expertus sum, cum animadverti multa, quae ante viginti fere annos in Aristophane emendaveram, his proximis annis, ubi praeter Dindorfium de Aristophane optime meritum alii quoque homines docti ad hujus poetae fabulas emendandas et explicandas accesserunt, ab aliis occupata esse.

Sedulo autem operam dedi ut oratio Aristophanea quam maxime ex librorum optimorum auctoritate restitueretur, itaque haud raro malui locum aperte depravatum intactum relinquere quam pro arbitrio aut praeceptarum opinionum gratia immutare. In adnotatione autem alia praeterea, quae verisimilia videbantur, proposui, multo plura additurus, si per ejusmodi editionum institutum liceret rationem accurate reddere eorum, quae quis corrigenda censet: nam si sic simpliciter quid scribendum tibi videatur significaveris, semper verendum, ne aut non satis intelligatur, quid sibi velit emendatio quamve sit necessaria, aut etiam ea quae per se sunt plana et perspicua maligne simulent se ignorare. In versuum denique numeris describendis pauca admodum immutavi, nam certius de his rebus tum demum judicari potest, ubi accuratius in leges, quas poetae scenici sint secuti, fuerit inquisitum. Addidi praeterea priori huic volumini ea, quae veteres Grammatici et de comoedia Attica et de Aristophane commentati sunt. Perditarum autem comoediarum reliquias non recepi, cum jam ante undecim annos in Meinekii editione poetarum Comicorum illas reliquias explicare et corrigere studuerim, quamquam nunc alia vel addi vel emendari poterant. Quod si opera nostra in Aristophanis comoediis posita hominibus antiquarum litterarum studiosis non prorsus improbata fuerit, fortasse alias ea quae nunc tanquam *πάρεργον* in nos recepimus, secundis curis iterabimus.

Scripsi Marburgi Chattorum die VIII mensis Junii MDCCCLI.

Theodorus Bergk.

IN PROLEGOMENIS DE COMOEDIA HAEC QUAE MUTAVI, NOTANDA SUNT.

I. Platonius §. 3 *τὸν φόβον ἐξῄρει*] *ἐξῄρει τὸν φόβον*. — §. 11 (*κενόν*) deerant cancelli. — *ἀργὸς*] *ἀργῶς*. — *ἀπόστροφον* hic et §. 12 exspectaveras *στροφήν* vel *ἀποστροφήν*. — §. 16 *ἦλθον*] *ἦλθεν*. — §. 17 *τοῦ Ὁμήρου*] *Ὁμήρου*. — §. 18 *χοροὺς*] *χορηγοὺς*. — *χορηγῶν*] *χορῶν*. — §. 20 *προσώποις*, fort. *προσωπείοις*.

II. §. 2 *κατὰ τὰς Ἀρχιλόχου ζητήσεις*, fort. *καταστὰς Ἀρχιλόχου ζηλωτής*. — *πολὺς δὲ καὶ ταῖς τροπαῖς*] *πολλῆς δὲ καὶ τῆς τροπῆς*. Fort. *ποικίλος δὲ καὶ ταῖς τροπαῖς*. — §. 3 *ἐλήλακε*, conjeci *εἴληχε*. — *Εὐπόλιδος*, malim *τοῦ Εὐπόλιδος*.

III. §. 7 *πέ*, fort. *π΄*. — §. 9 *νικᾷ ἐπὶ θεάτρου γινόμενος, ὁ δὲ ὑποκριτὴς*, fort. *νικᾷ ἐπὶ Θεοδώρου, γενόμενος δὲ ὑποκριτής*. — *αὖ*, fort. *ἀπὸ*. — §. 10 lacunam indicavi. — *φράδμονος*] *Φράδμονος*. Scribendum *Πολυφράδμονος*: nam de tragici poetae morte sermo est. — §. 12 *Ἀθηναίων* haud dubie corruptum, fort. *ἀγχινοίᾳ*, quod Thomas Mag. vit. Arist. legisse videtur. — §. 12 *ζηλῶν*, fort. *ζηλοῖ*. — *πρῶτος*, fort. *πρῶτον*. — *τοὺς λοιποὺς ἐπιγραφόμενος*, fort. *τοῦ λοιποῦ αὐτὸς ἐπιγρ.* — §. 13 *Ἀντιφάνης καὶ Στέφανος*, hic plura nomina exciderunt. — §. 16 *πρῶτος*, fort. *πρῶτον*. — *ἐπὶ Διοκλέους*, rectius *ἐπὶ Φιλοκλέους*. — *νβ΄*] *νζ΄*, vid. Gruter Thes. DCCCXVIII. 12 et MXXVII. 2. collato Mus. Rhen. III. 466.

IV. §. 2 *ὥστε πλουσίους*, fort. *ἅτε πλ.* — §. 4 *οὐκέτι*] *οὔ*. — §. 6 *ἴδιον* vulgo deest.

V. §. 1 *τὸ δὲ μέσον* cancellis sepsi. — *λόγῳ*] *λέγειν*. — *ὕλῃ δὲ . . . καθὸ*. Probabiliter Meineke supplevit: *ὕλῃ δέ, καθὸ ἡ μὲν νέα οὐκ ἀληθεῖς ἔχει τὰς ὑποθέσεις, ἡ δὲ παλαιὰ ἀληθεῖς. μέτρῳ δὲ καθὸ ἡ μὲν νέα κτλ.* quamquam longe aliam sententiam profitetur grammaticus supra III. §. 3. — §. 3 *στήσας*] *συστήσας*. — §. 4 *τῶν μεθ᾽ ἑαυτοῦ*] *τῆς μεθ᾽ ἑαυτοῦ*. — *οὕτω καὶ οὕτω*, fort. *καὶ οὗτος*. — *νεωτέρας*] *νέας*.

VI. §. 1 *διαφορούμενος*, fort. *διαφορουμένοις*. — *δεύτερον κατὰ*] *δεύτερον καὶ κατὰ*. — *παρωνυμίαν*] *περιωνυμίαν*. — *ἔξωθέν τις ἅπτηται*, f. *ἔξωθέν τι συνάπτηται*. quamquam hoc non sufficit. — §. 3 *ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον*] *ἠνάγκασεν ἐπὶ τὸ μέτρον*.

VIII. Legitur apud Cram. Anecd. Par. I. 3 seqq. unde receptum

in edit. schol. Parisin. (IX. a.) Haec, quae Byzantinus aliquis grammaticus maximam partem ex antiquorum commentariis descripsit, in suum usum, ut solet, convertit Johannes Tzetza in Prolegomenis ad Aristophanis Plutum, quorum duplicem recensionem ex cod. Ambrosiano edidit H. Keil in Mus. Rhen. VI. 108 seq., his Tzetzae prolegomenis rursus est usus philologus Italus, qui saec. XV. scholion illud Plautinum concinnavit. Minime enim probandum est, quod Keilio videtur, hoc Parisinum Anecdoton ex Tzetza descriptum esse, nugis et sordibus quibus iste gaudet detractis. — §. 2 ἔπασχον] ὑπέσχον. — §. 3 πολλοὺς — αἰσχυνομένοις] πολλάκις — αἰσχυνομένους. — §. 4 τρυγί] τρύγα. — §. 8 φανερῶς οὕτω] φανερῶς. — §. 11 τρυγί] τρύγα. — §. 12 ἔστι δὲ] ἔστι δὲ καὶ. — μίμησις πράξεως καθαρωτέρας παθημάτων, scribendum μίμησις πράξεως γελοίας, καθαρτικὴ παθημάτων. — §. 13 ἀπαγγελίαν] ἐπαγγελίαν. — §. 15 ὕλη δὲ lacunam indicavi. — §. 16 μόνος] μόνως, — §. 17 διαφορούμενον, vid. ad VI. §. 1. — μίμαξ, Μίμαξ videtur Phrygium nomen, ut ΜΙΜΕϜΑΙΞ legitur in titulo Phrygio quem Stevart edidit. — §. 18 φύλλης] ψυχῆς. — §. 20 ἐπέθετο, fort. ἀπέθετο. — ἐπεγράψατο, malim ἀνεγράψατο. — §. 22 οὑτωσί, aut librarius aut scriptor commentarioli quaedam hic omisit. — ἄλλων ὄντων τούτων τῶν ἐπὶ Πτολεμαίου διορθωσάντων scriptor de suo quemadmodum omnino anilem illam fabulam de LXXII grammaticis videtur addidisse. — τὴν ἐπὶ Πεισιστράτου, legebatur τῶν ἐπὶ Πεισιστράτου. Quod in margine additum est (Ἀθη)νοδώρῳ (ἐπικ)λη̣ν Κορ(δυ)λίωνι fortasse auctorem a quo hujus rei memoria propagata est significat. Et conjeci in archetypo scriptum fuisse: οἳ δὲ τρισὶ τὴν ἐπὶ Πεισιστράτου διόρθωσιν ἀναφέρουσιν Ὀρφεῖ Κροτωνιάτῃ, Ζωπύρῳ Ἡρακλεώτῃ, Ὀνομακρίτῳ Ἀθηναίῳ, ὡς Ἀθηνόδωρος ἐπίκλην Κορδυλίων. — §. 23 πλεῖστοι, legebatur πλεῖστον. — §. 24 μέχρι] μετ'. — §. 25 συμβολικῶς, fort. συμβολικά. — §. 28 διθύραμβοι, fort. διθυραμβικοί. — §. 31 ἀναπαίστους, consulto hic et alibi nihil tentavi. — §. 32 ἐπεὶ ἡ μὲν στροφή] ἐπεὶ δὲ ἡ μὲν στροφή. — §. 38 οὐδαμοῦ, fort. τοῦ ῥυθμοῦ.

IX. Legitur in scholiis ad Dionysii Thracis gramm. ap. Bekker. An. II. 747 seq. unde receptum in scholior. edit. Paris. — §. 1 ἀπαγγελίαν] ἐπαγγελίαν. — §. 7 ἐπι(κρατὲς ὅτι ἀεὶ) τὰ] ἐπὶ τὰ legebatur.

X. Legitur apud Bekker. Anecd. III. 1461, unde receptum in edit. schol. Parisinam. — ἡ δὲ μέση τις καὶ αἰνιγματώδης, fort. ἡ δὲ μέση συμβολική τις καὶ αἰνιγματώδης. sed vitium inveteratum. — Ἀφ' ἱερῶν] Ἀφιέρων. — Μαμμάκυθος] Μαμμάκουθος. — ἀναστροφῇ ὁ Τερέντιος, fort. καταστροφῇ, deinde autem delendum ὁ Τερέντιος: haec enim de nova comoedia dicta.

XI. Legitur ap. Cramer. Anecd. Paris. I. 403, unde receptum in scholiorum editionem Parisinam. Sunt autem haec fortasse ex Andronici Rhodii, philosophi Peripatetici, opere petita, unde etiam

superior particula (X) descripta est: et ex eodem hoc opere pleraque, quae quidem alicujus pretii sunt, quae in his commentariolis *περὶ κωμῳδίας* leguntur, videntur derivata esse. Cum peripateticorum certe doctrina maximam partem haec conveniunt, cf. quae disputavit Bernays in Mus. Rhen. VIII. 561 seqq. — §. 1 *ὑφηγητικὴ* et *θεωρητικὴ* subjungebantur *τῇ ἱστορικῇ*, quod correxi. — *ἀπαγγελτικόν*, legebatur *ἐπαγγελτικόν*. — §. 2 verba graviter depravata non tantum librarii negligentia, sed etiam, ut videtur, inscitia breviatoris, in hunc fere modum redintegranda sunt: *κωμῳδία ἐστὶ μίμησις πράξεως γ ε λ ο ί α ς καὶ ἀ λ ο ι δ ό ρ ο υ, μεγέθους τελείου* (vel potius *μ έ γ ε θ ο ς ἐ χ ο ύ σ η ς τ έ λ ε ι ο ν*), *ἡ δ υ σ μ έ ν ῳ λ ό γ ῳ χωρὶς ἑ κ ά σ τ ῳ τ ῶ ν ε ἰ δ ῶ ν ἐ ν τ ο ῖ ς μ ο ρ ί ο ι ς, δ ρ ώ ν τ ω ν κ α ὶ ο ὐ δ ι' ἀ π α γ γ ε λ ί α ς, δι' ἡδονῆς καὶ γέλωτος περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν.* — *μητέρα*, fort. *πατέρα*. — *συνομωνυμίαν*, fort. *συνωνυμίαν*. — *παρὰ πρόσθεσιν καὶ ἀφαίρεσιν* nescio an post *ὑποκόρισμα* sint collocanda, nam p a r o n y m i a e sive p a r o n o m a s i a e notio parum apte his verbis describitur. — *ἐξαλλαγήν*, legebatur *ἐξαναλλαγήν*. — §. 3 *χρήσει*, fort. *τμήσει*. — *φαυλότατα*, legebatur *φαυλότητα*. — §. 6 *Συμμετρία*, legebatur *σύμμετρα*. — §. 7 *πίστις*, delevi quae in codice addita sunt non ab epitomae auctore, sed a librario aliquo,

με' (legendum *ε'* vel *πέντε*)
ὅρκοι συνθῆκαι μαρτυρίαι βάσανοι νόμοι.

— *τὴν δὲ ἐπιχώριον αὐτῷ ἐκείνῳ*, fort. *αὖ τῷ ξένῳ*. similiter Bernays. — *τὴν συμφωνίαν*, fort. *εἰς τὴν ψυχαγωγίαν*.

XII. §. 1 *κωμῳδιοποιός*] *κωμῳδοποιός*. — *τῶν δήμων*] *τὸν δῆμον*. — *καταστήσασθαι*] *μεταγαγεῖν*. — §. 3 *ὁ Ἀριστοφάνης*] *Ἀριστοφάνης*. — §. 4 *καὶ* cancellis circumscripsi. — §. 5 *φασιν εἶναι*] *φασι*. — §. 7 *αὐτῶν* cancellis sepsi. — §. 8 *σφόδρα* deest vulgo. — *ἐπειδὴ διὰ τῶν αὐτοῦ*] *ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν ἑαυτοῦ*. — *τὴν πολιτείαν Ἀθηναίων*] *τὴν τῶν Ἀθηναίων πολιτείαν*. — *τούτου οὖν χάριν*] *τούτου χάριν*. — *ἐκεῖνα τὰ*] *ἐκεῖνα*. — *Ὠνομάσθη .. Ἀριστοφάνειον* cancellis sepsi. — §. 10 *χορηγικοῦ*] *χορηγοῦ*. — *διὰ τούτων αὐτῶν*, fort. *διὰ ταῦτα*. — *κωμῳδίας τινὰς* omissum erat. — §. 11 *πάλιν δὲ . . . Ἀριστοφάνους* cancellis sepsi. — *φθεγγόμενος*, conjeci *κ α ί π ε ρ ο ὐ φ θ ε γ γ ο μ έ ν ο υ*. — *οὕτως ἐπιγράφοντας*] *ἐπιγράφοντας οὕτω*. — §. 12 *δι' οὗ καὶ ἐδίδαξε τὸν Πλοῦτον* cancellis sepsi. — §. 13 *μδ'*, fort. *μγ'*, ut est in cod. Ven. — *Νίοβος*] *Νίοβις*. — §. 14 legebatur post §. 15. — *σχῆμα*] *ὄνομα*. — §. 16 *ᾀδόμενον*] *διδόμενον*.

XIII. §. 1 *μητρὸς δὲ Ζηνοδώρας* vulgo desunt. — *τὸν δὲ δῆμον Κυδαθηναῖος*] *τὸν δῆμον Κυδαθηναιεύς*. — §. 4 *μηδέποτε*] *οὐδέποτε*. Ceterum fort. leg. *ὡς μ η δ ε ν ὸ ς τῶν ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τύχης μηδέποτε ἀποσχέσθαι τὸ μ ὴ ο ὐ σκώπτειν*. — *ὅθεν καὶ*] *ὅθεν*.

XIV. Antipatri epigramma extat in Anth. Pal. IX. 186. — V. 5 *Ἑλλάδος ἤθεσιν*] *ἤθεσιν Ἑλλάδος*.

XV. Diodori epigramma legitur etiam Anth. Pal. VII. 38. — V. 2 *μνᾶμα*, fort. *σχῆμα*.

Ceterum non recepi scholion illud Plautinum a Ritschelio editum, neque nugas Tzetzianas *περὶ διαφορᾶς ποιητῶν* et *περὶ κωμῳδίας*, neque vitam Aristophanis ex codice Veneto 474 (in schol. edit. Parisina XII) neque quae Suidas et scholiasta Platonis de comico illo memoriae prodiderunt, nec denique Tricliniana de metris, quae si quis requirat, adeat illam scholiorum editionem.

ACHARNENSES.

Argum. I. *ἐκκλησία ἐφέστηκεν*] *ἐκκλησία ὑφέστηκεν*. — *ἐπὶ Εὐθυδήμου ἄρχοντος*, rectius *Εὐθύνου*, vid. Clinton Fasti Hellenici.

Argum. II. v. 6 *αὐτὸ τὸ ψήφ.* et quae seq. cancellis sepsi, satisque perturbata sunt, nisi quod v. 9 fort. scrib.: *κοὐ τὸν Λάκωνα τῶνδε πάντων αἴτιον, σπονδὰς λύσιν δὲ τῶν ἐφ. κ.*

V. 2 *γε*] *δέ*. — V. 3 *ψαμμοκοσιογάργαρα*] *ψαμμακ.* — V. 10 *'κεχήνη*] *κεχήνη*. — V. 13 *Μόσχῳ*] *μόσχῳ*. — V. 31 *λογίζομαι*] fort. *λυγίζομαι*. — V. 35 *ᾔδει*] *ᾔδην*. — V. 45 Locus aperte corruptus: non potuit Amphitheus interrogare *ἤδη τις εἶπε*; sed pertinent haec quoque verba ad praeconis orationem: latet autem in his sive viri nomen proprium sive potius tribus; conjicio igitur *Αἰαντὶς εἶπε*. nam necessario dicendum fuit prytanes ad populum retulisse, antequam quaeri potuit *τίς ἀγορεύειν βούλεται*. — V. 53 *ἄνδρες*] *ὦνδρες*. — V. 68 *διὰ Καϋστρίων πεδίων*] *παρὰ Καΰστριον πεδίον*. — V. 71 *τἄρ'*] *γάρ*. — V. 78 *τοὺς πλεῖστα δυναμένους φαγεῖν*, conjeci *τοὺς πλεῖστ' ἐθέλοντας καταφαγεῖν*. — V. 79 *γε*] *τε*. — V. 93 *τε*] *γε*. — V. 100 *ἰαρταμὰν ἔξαρξας ἀπισσόνα σάτρα*] *ἰαρταμὰν ἔξαρξ' ἀναπισσόναι σάτρα*. — V. 104 *Ἰᾶον, αὖ,*] *Ἰαοναῦ*. — V. 119 *ἐξυρημένε, τοιόνδε*] *ἐξυρημένε· τοιόνδε*. — V. 131 *ποίησαι*, fort. *ποίησον*. — V. 133 *κεχήνατε*] *κεχήνετε*. — V. 152 *ἐνταυθοῖ*] *ἐνταυθί*. — V. 172 *ἔνην*] *ἕνην*. — V. 176 *γε πρίν γ' ἄν*] *γε πρὶν ἄν*. — V. 194 *σπονδαί*] *γάρ σοι*. — V. 197 *καὶ μὴ 'πιτηρεῖν*, fort. *καὶ μὴ 'παγείρειν*. — V. 198 *ὅπῃ*] *ὅποι*. — V. 200 Videntur post hunc versum duo versus excidisse, qui erant Amphithei. — V. 206 *μηνύσατε*] *μηνύετε*. — V. 220 *Λακρατείδῃ*] *Λακρατίδῃ*. — V. 221 *ἐγχάνοι*] *ἐγχάνῃ*. — V. 231 Lacuna non est explenda in hunc modum: *καὶ σκόλοψ ὀξὺς ὀδυνηρὸς ἐπίκωπος, ἵνα*, quod Klotzius probavit, nam nullo modo epitheton *ἐπίκωπος* ad *σχοῖνον* aut *σκόλοπα* referre licet, sed scripsit poeta: *ὀξύς, ὀδυνηρός, ἐπίω τ' ἂν* (vel *θ' ἅμ'*) *ἐπίκωπος*. cf. Hesych. *ἐπίκωπα· ἐπήρετμα* et *ἐπήρετμοι· ἐπίκωποι*. — V. 242 *πρόϊθ' ἐς*] *προΐτω 'ς*. — V. 244 Matri vulgo tribuitur, sicut etiam v. 253—58, qui Dicaeopolidis sunt, ut Mater nihil omnino dixerit. — V. 247 *ἔστ'· ὦ*] *ἔστ', ὦ*. — V. 256 *ἧττον*, fort. *ἧττους*. — V. 278 *ῥοφήσεις τρύβλιον*] *ῥοφήσει τρυβλίον*. — V. 282 *πᾶς*] *παῖε*. —

V. 292 ἀκούσατ'] οὐκ οἶδατ'. — V. 296 πρὶν ἄν γ'] πρίν γ' ἄν. — V. 307 πῶς δέ γ'] πῶς δ' ἔτ'. Praeterea λέγοις ἄν corruptum videtur, conjeci πῶς δέ γ' ἂν καλῶς, Λάκωσιν εἴπερ ἐσπείσω γ' ἅπαξ. — V. 317 λέξω] λέγω. — V. 318 τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν, conjeci τήνδ' ἔχων ὑμῖν λέγειν. — V. 325 δήξομ' ἄρ'] δήξομαἄρ'. — V. 326 ὑμῖν] ὑμῶν. — V. 336 ἀπολεῖς ἄρ' ὁμήλικα] ἀπολεῖς ἄρα τὸν ἥλικα. — V. 338 εἴ τοι δοκεῖ σοι, τὸ Λακεδαιμόνιον αὖθ' ὅτῳ τῷ τρόπῳ σοὔστὶ φίλον.] εἴ σοι δοκεῖ, τὸν Λακεδαιμόνιον αὐτὸν ὅ τι τῷ τρόπῳ σοὔστὶ φίλος. — V. 347 ἐμέλλετ' ἄρ' ἅπαντες ἀνασείειν βοήν, conjeci ἐμέλλετ' ἆρα πάντες ἀνήσειν τὴν βοήν. — V. 406 Χολλείδης] Χολλίδης. — V. 413 ἐλεεινήν] ἐλεινήν. Praeterea fort. scrib. ἀτὰρ τί τὰ ῥάκι'; ἢ 'κ τραγῳδίας ἔχεις ἐσθῆτ' ἐλεεινήν; — V. 415 τοῦ, fort. του. — V. 428 ἀλλὰ κἀκεῖνος μέν, fort. ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνος. — V. 434 ἰδοὺ ταυτὶ λαβέ Beerius Euripidi dedit, vulgo sunt Cephisophontis. — V. 436 a cancellis liberavi. — V. 441 ὥσπερ] ὅσπερ. — V. 452 λιπαρῶν τ', fort. λιπαρῶν. — V. 460 ἴσθι δ'] ἴσθ'. — V. 463 σπογγίῳ] σφογγίῳ, fort. σπογγίᾳ. — V. 487 αὐτῇ σοὶ] αὐτῇ σοι. — V. 538 οὐκ ἠθέλομεν δ'] κοὐκ ἠθέλομεν. — V. 542 φήνας, conjeci ἀφήνας i. e. ἀποδείρας. — V. 546 περὶ τριηράρχου βοῆς, fort. περιτριηράρχου β. — V. 548 στοᾶς] στοιᾶς. — V. 549 κάδους ὠνουμένων, conjicio κάδων δονουμένων. — V. 563 οὔτι] οὐδέ. — V. 569 εἴτ' ἔστι ταξίαρχος ἢ στρατηγὸς ἢ] εἴτε τις ἔστι ταξίαρχός τις ἤ. — V. 575 ΗΜΙΧ.] ΔΙΚΑΙ. — V. 576 ΗΜΙΧ.] ΧΟΡ. — V. 580 ΔΙΚ. οὐκ οἶδα. ΛΑΜ. πῶς; ΔΙΚ. ὑπὸ] ΔΙΚ. οὐκ οἶδά πω· ὑπὸ. — V. 588 πτίλον γάρ ἐστιν—ΔΙΚ. εἰπέ μοι] ΔΙΚ. πτίλον γάρ ἐστιν; εἰπέ μοι. — V. 591 οὐ σὴν κατ' ἰσχὺν ἐστιν scripsi, legebatur οὐ γὰρ κ. ἰ. ἐ. Sed etiam ἀπεψώλησας versu proximo corruptum, conjeci ἀπεψίλωσας vel si malis ἀπεπτίλωσας. — V. 610 πολιὸς ὢν ἕνη;] πολιὸς ὤν; ἐνί. — V. 613 εἶδεν] οἶδεν. — V. 651 κἂν τῷ πολέμῳ] καὶ τῷ πολέμῳ. — V. 672 μάττωσιν, fort. μυττωτόν. — V. 674 ἀγροικότονον] ἀγροικότερον. — V. 732 μάδδαν] μᾶδδαν. — V. 733 ἀκούετον δή, fort. ἄκουε δή. — V. 739 φέρειν] φέρεν. — V. 743 λιμοῦ] λιμῶ. — V. 746 γρυλλιξεῖτε] γρυλιξεῖτε. — V. 750 ἀγορασοῦντες] ἀγοράσοντες. — V. 755 τᾷ] τῇ. — V. 757 ἀπαλλάξεσθε, fort. ἀπηλλάξεσθε. — V. 759 ἁμέ] ἀμέ. — V. 766 fort. cum Fritzschio corrig. ἄντεινον, αἰ λῇς. ΔΙΚ. ὡς παχεῖα καὶ καλή. τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; — V. 772 θυμιτιδᾶν] θυμητιδᾶν. — V. 778 οὐ χρῆσθα; σιγῆς, ὦ κάκιστ' ἀπολουμένα;] οὐ χρῆσθα σιγῆν, ὦ κ. ἀπολουμένα. — V. 779 τυ] τ'. — V. 782 ἔσται πέντ' ἐτῶν. ΜΕΓ. σάφ'] ἔσται. ΜΕΓ. πέντ' ἐτῶν, σάφ'. — V. 790 τωὐτοῦ] τωὐτῶ. — V. 791 αἰ δ' ἂν] ἀλλ' ἄν. — κἀναχνοιανθῇ Ahrens, v. κἀναχνωανθῇ. — V. 795 γίνεται] γίγνεται. — V. 798 Ποτειδᾶν] Ποτειδᾶ. — V. 800 χοῖρε, χοῖρε. fort. χύρρε, χύρρε: vid. Ael. Dionys. ap. Eustath. Od. 1752, 32 χύρρε, ἐπίφθεγμα πρὸς τοὺς ὗς, quamquam ipse Eusta-

thius deinde ex comico affert *χοῖρε τρώγοις ἂν ἰσχάδας.* Adde Hesych. *χύρρα· οὕτως εἰώθασι ταῖς ὑσὶν ἐπιφθέγγεσθαι.* — V. 801 fort. *τρώγοις ἐρεβίνθους, εἰπέ μοι; ΚΟΡΑ. κοΐ κοΐ.* — V. 802 *ἰσχάδας* suspectum. — V. 803 *ΔΙΚ. τί δαί; σὺ καὶ τρώγοις ἂν αὐτάς; ΚΟΡΑ. κοΐ κοΐ.* omissa sunt vulgo. — V. 808 *Τραγασαῖα*] *τραγασαῖα.* — V. 809 recte Hirschig Megarensi tribuit, qui vulgo est Dicaeopolidis. — *οὔτι*] *οὐχί.* — V. 817 *ἐμαυτοῦ*] *ἐμαυτῷ.* — V. 823 *φαντάζομαι. ΔΙΚ. ὑπὸ τοῦ; τίς*] *φαντάζομαι ὑπό του. ΔΙΚ. τίς.* — V. 833 *πολυπραγμοσύνης· νῦν ἐς κεφαλὴν τρέποιτό μοι*] *πολυπραγμοσύνη νυν ἐς κ. τρέποιτ᾽ ἐμοί.* — V. 835 *μάδδαν*] *μᾶδδαν.* — V. 849 *ἀεὶ κεκαρμένος*, fort. *ἐγκεκαρμένος.* — V. 853 *Τραγασαίου*] *τραγασαίου.* — V. 866 *Χαιριδεῖς*] *Χαιριδῆς.* — V. 867 *ἐπιχαρίττω γ᾽*] *ἐπιχαρίττως γ᾽. Ἐπιχαρίττω*, (boeotica forma, ut *φράττω* pro *φράζω*,) Boeoti dixisse videntur cum gratias agerent et salutarent aliquem. — V. 868 *Θείβαθι*, fort. *Θείβαθε.* — V. 869 *τἄνθεια*, fort. *τἄνθια.* — V. 874 *ψιάθους*] *ψιάθως.* — V. 875 *κολοιώς*] *κολοιούς.* — V. 876 *τροχίλους, κολύμβους*] *τροχίλως, κολύμβως.* — V. 880 *ἐνύδριας*] *ἐνύδρως.* — V. 884 *τῶδε*, fort. *τεῖδε* vel *τυῖδε.* — *κἠπιχάριττε*] *κἠπιχαρίττα.* — V. 899 *ἄξεις; ΒΟΙ. ἰώ; ὅ τι γ᾽*] *ἄξεις ἰών; ΒΟΙ. ὅτι γ᾽.* — V. 910 *τῶδ᾽ ἐμά*, fort. *τώδ᾽; ἐμὰ* monstrans duas sarcinas suas et Ismeniae. — V. 912 *ταῦτα. ΒΟΙ. τί δαὶ κακὸν*] *ταυταγί. ΒΟΙ. τί δαί.* — V. 914 *ἀδικειμένος*, fort. *ἀδικείμενος.* — V. 916 *θρυαλλίδας*] *θρυαλλίδα.* — V. 917 *διὰ θρυαλλίδα*] *καὶ θρυαλλίδα.* — V. 928 [*ὥσπερ κέραμος, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος*] vulgo omissus. Ceterum v. 927: *δός μοι φορυτόν, ἵν᾽ αὐτὸν ἐνδήσας φέρω* fort. est Boeoti, chori autem verba sic videntur corrigenda: *ἔνδησον, ὦ βέλτιστε τῶν ξένων, καλῶς τὴν ἐμπολὴν οὕτως θ᾽ ὅπως ἂν μὴ φέρων κατάξῃς.* Sed fortasse nihil mutandum, nisi ut v. 927 *φέρῃς* pro *φέρω* scribatur. — V. 945 *ἐκ*, malim *κἀκ.* — V. 948 *θερίδδειν*] *θερίδδεν.* — V. 949 *συνθέριζε καὶ* [*τοῦτον λαβὼν*] *καὶ τοῦτον λαβών.* — *πρόβαλλ᾽ ὅποι*] *πρόσβαλλ᾽ ὅπου*, ubi *ὅποι* Fritzschius conjecit. Ceterum admodum dubito an Boeoti in hoc carmine fuerint partes. fort. *ΧΟΡ. ἤδη καλῶς ἔχει σοι;* per interrogationem, tum *ΔΙΚ. μέλλω γέ τοι θερίζειν*, in quo verbum delitescere videtur, cui explorandi inest notio: conjeci aliquando *μέλλω γε τονθορύζειν*, ut hoc prorsus quemadmodum *κωδωνίζειν* proprie de equis explorandis dictum sit; tunc possis reliqua sic conformare: *ἀλλ᾽, ὦ ξένων βέλτιστε, συντόνθρυζε. καὶ* [*τοῦτον λαβὼν*] *πρόβαλλ᾽ ὅποι.* — V. 955 *εὐλαβούμενος*, fort. *εὐλαβουμένως.* — V. 960 *ἐκέλευσε*] *ἐκέλευε.* — V. 967 *ταρίχει*] *ταρίχη.* — V. 970 *κιχλᾶν*] *κιχλῶν.* — V. 979 *Πόλεμον*] *πόλεμον.* — V. 983 *κἀνέτραπε*] *κἀνέτρεπε.* — V. 988 Fort. (*εἶδες ὦ*) *τόνδ᾽; ἐπείγει περὶ τὸ δεῖπνον*, vel etiam *Οἷ᾽ ἐπείγει περὶ τὸ δεῖπνον*, ut v. 971 alterum *εἶδες ὦ* deleatur. — V. 997 *ὄζον*] *ὄσχον.* — V. 1032 *τοῦ*] *τοὺς.* — V. 1037 *ἐνεύρηκεν*] *ἀνεύρηκεν.* — V. 1048 fort. *ΠΑΡ. Δικαιόπολι, Δικαιό-*

πολι. ΔΙΚ. τίς οὑτοσί; — V. 1057 *τι σοὶ] τί σοι.* — V. 1071 et 73 *ΑΓΓ. Α.] ΚΗΡΥΞ.* — V. 1085 *ΑΓΓ. Β.] ΚΗΡΥΞ.* — V. 1092 *ἴτρια] ἰτρία.* — V. 1102 *δημοῦ] δὴ παὶ.* — V. 1111 et 12 *ἀλλ' ἡ —κατέφαγον; ἀλλ' ἡ —κατέδομαι;] ἀλλ' ἦ —κατέφαγον. ἀλλ' ἦ — κατέδομαι.* Correxit Hartung. — V. 1142 videtur temere ex duobus versibus conglutinatus esse. — V. 1149 *γε] τε*, correxit Reiske. — V. 1155 *ἀπέλυσ'] ἀπέκλεισ'.* — V. 1158 *τραπέζη] τραπέζης.* fort. *ἐπὶ ταγήνου.* — V. 1166 *τὴν κεφαλὴν] τῆς κεφαλῆς.* — V. 1179 *παλίνορρον] παλίνορον.* — V. 1181 cancellis sepsi. — V. 1182 *πεσὸν*, conjeci *λιπών.* — V. 1183 *πέτραισι, δεινὸν] πέτραισι δεινόν.* — V. 1184 et 85 excidisse nonnulla puto. — V. 1188 videtur scripsisse *δραπέταις· λῃστὰς δ' ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορὶ —ὁδὶ δὲ καὐτός*, ut adventu Lamachi impeditus sit, quominus pergat, nisi forte unus alterve versus excidit. — 1190 et 1198 *ἀτταταῖ*, fort. *ἆ παπαῖ.* — V. 1191 *τάδε γε] τάδε*, sed malim *γε τάδε.* — V. 1195 *μοι* fort. delendum. — V. 1196 *ἂν εἴ μ'] ἄν μ'.* — V. 1197 *ἐγχάνοι] ἐγχανεῖται.* — V. 1201 *κἀπιμανδαλωτόν*, conjicio: *τὸ μανδαλωτόν*, postea autem senarius excidisse videtur, item ante v. 1206. Fortasse nihil excidit, ut versu trajecto legendum sit: (*ΔΙΚ.*) *Ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν. Τὸν γὰρ χόα πρῶτος ἐκπέπωκα. ΛΑΜ. Ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.* Sitiens ista per ironiam dicit Dicaeopolis. — V. 1207 conjeci:

ΛΑΜ. στυγερὸς ἐγώ. ΔΙΚ. τί με σὺ κυνεῖς;
ΛΑΜ. μογερὸς ἐγώ. ΔΙΚ. τί με σὺ δάκνεις;

— V. 1210 *[τῆς ἐν μάχῃ]* vulgo omissa. — V. 1211 *τοῖς χουσὶ γάρ τις ξυμβολὰς ἐπράττετο*; conjicio: *τοῖς Χουσὶ τίς ξυμβολάς σ' ἔπραττεν*; deinde fort. *Ἰὼ ἰὼ Παιὰν ἰὼ Παιὰν ἰώ.* — V. 1328 *καλεῖς γ'] καλεῖς.* fort. *καλεῖς μ'.*

EQUITES.

Argum. I. *διαβαλὼν* adjeci. — *ἐς τοὐμφανὲς γεγονότα προάγοντος*, fort. *γεγονότα ἐς τοὐμφανὲς προάγοντος.* — Argum. III. v. 4 *καὶ παραλογισμῷ] κἀν παραλογισμοῖς.* — V. 5 *εὐθέως τε σκατοφάγον, πεισθέντα τ' ἐπιθέσθαι σὺν ἱππεῦσίν τισιν*, fort. *σκατοφάγον τιν' εὐθέως πεισθέντ' ἐπιτίθεσθαι κτλ.* — V. 7 *ἐν τῷ] τοῖς ἐν.* — V. 8 *κατηγορεῖ*, fort. *κατηγορεῖν.*

V. 8 *δεῦρο δὴ] δεῦρό νυν.* — V. 9 *Οὐλύμπου νόμον*, fort. *ἢ Ὀλύμπου νόμον.* — V. 13 In loco corrupto nihil novavi, qui videtur personis aliter distinctis et duobus versibus trajectis (v. 16 pono ante v. 15), denique verbis parum aptis *ἵνα μὴ μάχωμαι* leviter immutatis sic scribendus:

ΝΙΚ. τίς οὖν γένοιτ' ἄν; ΔΗΜ. λέγε σύ. ΝΙΚ. σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,
ἵνα μηχανῶμαι. ΔΗΜ. Μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
ΝΙΚ. πῶς ἂν σύ μοι λέξειας, ἁμὲ χρὴ λέγειν;
ΔΗΜ. Ἀλλ' εἰπὲ θαρρῶν, εἶτα κἀγώ σοι φράσω.
ΝΙΚ. Ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε· πῶς ἂν οὖν κτλ.

— V. 15 *κἀγὼ σοι*] *κἀγώ σοι.* — V. 23 *φαθί*] *φάθι.* — V. 25 *κατεπᾴδων*] *κατεπάγων.* — V. 31 *τον*] *που.* — V. 32 *ποῖον βρέτας;* fort. *ποίων βρέτας θεῶν;* — V. 35 et 36 Demostheni tribui, secutus Hermannum, vulgo *ΔΗΜ. Εὖ προσβιβάζεις μ'. ΝΙΚ. ἀλλ' ἑτέρᾳ πῃ σκεπτέον. ΔΗΜ. βούλει κτλ.* — V. 55 *ἐν Πύλῳ*, C. Fr. Hermann conjecit *ἐν πυέλῳ.* — V. 56 *παραδραμὼν*] *περιδραμών.* — V. 62 *μεμακκοακότα*] *μεμακκοηκότα.* — V. 66 *ταδί*] *τάδε.* — V. 68 *ἀναπείσητ'*] *ἀναπείσετ'.* — V. 72 *νώ*] *νῷν.* — V. 73 *ἦν*] *τήν.* — V. 75 *οὗτος*] *αὐτός.* — V. 80 *ἀλλὰ σκόπει* et v. 81 Demostheni tribui, cum vulgo continuarentur Niciae, deinde v. 82. 83. 84 Niciae dedi, cum vulgo esset v. 82 Demosthenis, v. 83 et 84 Niciae. Correxit Sauppe. — V. 81 *ἀποθάνωμεν*] *ἀποθάνοιμεν.* — V. 87 *πότον*] *ποτοῦ.* — V. 89 *κρουνοχυτρολήραιος εἶ*, haud dubie scribendum *κ ρ ο υ ν ο χ υ τ ρ ο λ η μ α ῖ ο ς εἶ*, ut est in proverbio *χύτραις λημᾶς καὶ κολοκύνταις* (Diogenian. V. 63), quamquam fuit, cum praeterea *Κ ρ ο ν ι κ ο χ υ τ ρ ο λ η μ α ῖ ο ς εἶ* conjicerem, ut est in Pluto 581 *Κρονικαῖς λήμαις λημᾷν.* — V. 90 *ἀπόνοιαν*] *ἐπίνοιαν.* — V. 92 *ἄνθρωποι*] *ἄνθρωποι.* — V. 97 *πότῳ*] *ποτῷ.* — V. 107 Hermannum secutus tribui Demostheni una cum v. 108, cum vulgo 107 Niciae orationi esset additus. — V. 159 *Ἀθηνέων*] *Ἀθηνῶν.* — V. 173 *παράβαλλ'*] *παράβαλ'.* — V. 174 *Καρχηδόνα*] *Καλχηδόνα.* — V. 178 *ἐγώ*, conjeci *μ έ γ α ς.* — V. 190 *ἔβλαψεν*, potius *ἔ σ ω σ ε ν* exspectaveram. — V. 197 et 204 *ἀγκυλοχήλης*] *ἀγκυλοχείλης.* — V. 207 *ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρὸν ὅ τ' ἀλλᾶς*] *ὁ δράκων μακρὸν γάρ ἐστιν ἀλλᾶς τ'.* — V. 210 *αἴ κε*, fort. *αἴκα* ut Meineke conj. — V. 218 *ἀγόραιος*] *ἀγοραῖος.* — V. 219 *ἔχεις ἅπαντα πρὸς πολιτείαν ἃ δεῖ* fort. cancellis includendus. — V. 236 *ξυνώμνυτον*] *ξυνόμνυτον.* — V. 262 *ἀγκυρίσαι*] *ἠγκύρισας.* — V. 266 *ἄνδρες*] *ὦνδρες.* — V. 268 *ἱστάναι*] *ἑστάναι.* — V. 269 *ὑπέρχεται ὥσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς καὶ κοβαλικεύεται;*] *ὑπέρχεται: ὥσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς ἐκκοβαλικεύεται.* — V. 274 videtur antea versus excidisse, qui ad Chori orationem pertinebat, quod Sauppe quoque conjecit. — V. 275 *ΚΛ.*] *ΑΛΛ.* — V. 276 *μὲν τόνδε*] *μέντοι γε.* — V. 277 *παρέλθῃ σ'*] *παρέλθῃς.* — V. 278 *'νδείκνυμι*] *δείκνυμι.* — V. 294 *γρύξεις*] *γρύξει.* — V. 300 *φαίνω*] *φανῶ.* — V. 303 *καὶ κεκράκτα*] *καὶ κατακεκρᾶκτα.* — *τοῦ* cancellis sepsi: cretico respondet dipodia trochaica, cf. v. 322. — V. 313 *θυννοσκοπῶν*, fort. *θυννοσκοπεῖς.* — V. 319. 20. 21 Choro tribui, vulgo N i c i a e sunt. Schol. tribuit Demostheni, *τοῖς δημόταισι· διαβολὴ τῶν Ἀθηναίων, εἰ καὶ δοῦλος παρ' αὐτοῖς ὁ δῆμος ἀπαγγέλλεται*, ubi apparet *Δημοσθένης* scribendum esse, at Demosthenes fuit Aphidnaeus. — V. 319 *νὴ Δία*] *νὴ Δί'.* — V. 323 *τῶν ῥητόρων*] *ῥητόρων.* — V. 340 *καὶ μὴν*] *καὶ μήν σ'.* — V. 344 *σὺ* Hermann. vulgo *τι.* — V. 346 *οἶσθ' ὅπερ*] *οἶσθ' ὅ μοι.* — V. 354 *ἀκράτου*] *ἄκρατον.* — V. 359 *προσίεταί με, τῶν πραγμάτων ὁτιή*] *προσίεταί με τῶν πραγμάτων, ὁτιή.* — *ἐκροφήσεις*] *ἐκροφήσει.* — V. 359

et 365 *ΧΟΡ.*] *ΔΗΜ.* — V. 366 *κἀμέ τἄρ'*] *κἀμὲ γὰρ.* — V. 367 *οἷον* displicet, schol. *οἷον*, sed fortasse antea versus excidit: quamquam non necesse est talia accurate exaequari, velut etiam infra sex versus 391—96 respondent octo versibus 314—321. — *'ν τῷ*] *τῷ.* — V. 374 *πρηγορεῶνα*] *πρηγορῶνα.* — V. 386 *ἦν ἄρ' οὐ*, fort. *οὐκ ἄρ' ἦν.* deinde versus fort. sic redintegrandus: *φαῦλον ὧδ' οὐδ' ἐλαφρόν.* — V. 388 *ποίει*, fort. *ποιοῦ.* — V. 397 Longe aliter Heliodorus hunc locum in suis libris legit: *ὡς δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύει* | *κοὐ μεθίστης τοῦ χρώματος* | *τοῦ παρεστῶτος..* — V. 400 *εἴ σὲ*] *εἴ σε.* — *κῴδιον*] *κώδιον.* — V. 401 *προσᾴδειν*, conjicio *παρᾴδειν.* Locum obscurum pessime interpretati sunt grammatici, Aristophanes poesin Cratini, non mores aut morbos exagitat: *ἐν Κρατίνου* nihil aliud est quam *ἐν Κρατίνου κωμῳδίᾳ*: respicit autem poeta Cratini Dionysalexandrum, quae comoedia videtur parodia fuisse tragoediae, qua Morsimus Paridis fortunam tractaverat. — 407 *πυροπίπην*] *πυρροπίπην.* — V. 416 *Κυνοκεφάλλῳ*] *κυνοκεφάλλῳ.* — V. 418 *μαγείρους ἐπιλέγων*, fort. *μαγειρίσκους λέγων.* — V. 427 *ΧΟΡ.*, fort. *ΔΗΜ.* — V. 428 *καὶ κρέας*, fort. *τὸ κρέας θ'.* — V. 436 et 440 *ΧΟΡ.*] *ΔΗΜ.* cf. v. 433. — V. 437 *ἤδη*] *ἤτοι.* — V. 441 Demosthenis orationi adjeci, vulgo praemittitur *ΑΛΛ.*, Isiciarium sane aliquis exspectaverit responsurum esse, sed ista certe dicere nullo pacto potuit, et supra quoque v. 365 Cleon, quamvis nihil responderit Isiciarius, minitari pergit. Sed ne sic quidem locus persanatus: Demosthenis oratione dimetros inchoari parum est probabile: itaque censeo hunc versum: *τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίγνεται* nihil nisi dittographiam proximi hemistichii *ἀνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι* esse. Jam si hunc versum sustuleris, et deinde scripseris

φεύξει γραφὰς ἑκατὸν τάλαν

aequabilitas systematum restituta erit. Credo tamen potius poetam scripsisse:

ἐὰν δὲ μή, φεύξει γραφάς
ἑκατονταλάντους τέτταρας.

— V. 464 *ἐν Ἀργείοις ἅ*] *ἐν Ἄργει οἷα.* — V. 468 *ΧΟΡ. Οἴμοι, σὺ δ' οὐδὲν ἐξ ἁμαξουργοῦ λέγεις* hic inserui orationi Isiciarii, secutus Hermannum et scholiastem, cum vulgo ante v. 465 *οὐκοῦν κτλ.* legeretur, ut quinque deinceps versus essent Isiciarii. — V. 483 *τότε*] *ποτέ.* — V. 487 *κράγον*] *κραγὸν.* — V. 488 *ξυνώμνυτε*] *ξυνόμνυτε.* — V. 490. 93. 94. 95 *ΔΗΜ.*] *ΧΟΡ.* — V. 494 *τὰν*] *τᾶν.* — V. 498 *ΧΟΡ.* adjeci. — V. 503 *προσέχετε*] *πρόσχετε.* — V. 507 Heliodorus parabasin versu auctiorem in suis reperit libris. — V. 514 *ἐκέλευε*] *ἐκέλευσε.* — V. 526 *ὃς πολλῷ ῥεύσας ποτ' ἐπαίνῳ διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων ἔρρει.* Conjeci *ὡς πολλῷ βρίσας ποτ' ἐπαίνῳ διὰ τῶν φελλέων πεδίων* (nisi malis *πεδίονδ'*) *ἔρρει*, et *βρίσας* legendum esse vidit etiam Kayser. Cf. Hom. Il. *Α.* 492. *Ν.* 137. — V. 544 *εἵνεκα*] *οὕνεκα.* — V. 600 *καὶ σκόροδα καὶ κρόμμυα*, fort. *σκόροδ', ἐλάας, κρόμμυα.* — V. 614 *ἠγωνίσω*, fort.

ἠγώνισαι. — V. 615 *νικόβουλος*, fort. rectius Hermann *Νικόβουλος*, qui videtur vir fortis fuisse, ejusque epitaphium conjicias etiam nunc superesse Corp. Inscr. I. 175 *Νικόβουλος Μνυνίχου Εἰτεαῖος· Σῆς ἀρετῆς ἕστηκεν ἐν Ἑλλάδι πλεῖστα τροπαῖα.* quod sub finem belli Peloponnesii inscriptum esse videtur. — V. 628 *ἐρείδων*, fort. *ἐρείκων*. — V. 643 *πρῶτος*] *πρῶτον*. — V. 646 *τῶν δ' — διεγαλήνισεν*] *οἱ δ' — διεγαλήνισαν*. — V. 648 *ποιησάμενος, ταχὺ ἵνα*] *ποιησάμενος ταχύ, ἵνα*. — V. 650 *τρύβλια*] *τρυβλία*. — V. 654 *ἤδη μοι*, fort. *ἢ κἀμοί*. — V. 659 *διακοσίαισι*, fort. restituendum *διηκοσίῃσι*, sed de his et similibus accuratius alias quaerendum. — V. 660 *χιλιῶν*] *χιλίων*. — V. 668 *λέγει*, fort. *λέγῃ*. — V. 669 *σπονδῶν· λέγων.*] *σπονδῶν λέγων*. sed fort. *σπονδῶν πάλιν* legendum, ut de iterata Lacedaemoniorum legatione sit sermo. — V. 700 *εἰ μὴ 'κφάγῃς μ'*] *εἰ μὴ 'κφάγῃς*. — V. 707 *ἐπὶ τῷ φάγοις ἥδιστ' ἄν*, conjeci *γ ή τ ε ι' ἄν*. — *βαλλαντίῳ*] *βαλαντίῳ* — V. 711 *κἀγὼ δέ σ' ἕλξω καὶ διαβαλῶ*, fort. *κἀγὼ δέ σ' ἕλκων διαβαλῶ γε*. — V. 741 *μοι*] *νυν*. — V. 742 *τῶν στρατηγῶν ὑποδραμὼν τῶν ἐκ Πύλου*, C. F. Hermann conj. *ἀ π ο δ ρ α μ ό ν τ ω ν ἐκ Πύλου*. — V. 750 *καθεζοίμην*] *καθιζοίμην*. — V. 751 *ὡς τὸ πρόσθε*] *ἐς τὸ πρόσθε*. — V. 754 *καθῆται*] *κάθηται*. — V. 756 *νῦν δή σε πάντα δεῖ*] *νῦν δεῖ σε πάντα δή*. — V. 759 *εὐμήχανος πορίζειν*] *εὐμηχάνους πορίζων*. — V. 761 *προσκεῖσθαί σοι, πρότερος σύ*] *προσικέσθαι σου, πρότερον σύ*. — V. 763 *Ἀθηναία*] *Ἀθηναίῃ*. — V. 787 *γέ τοί σου*, fort. *γέ τοὐστίν*. — V. 798 *πεντωβόλου*] *πεντώβολον*. — V. 823 *ἐλελήθεις*] *ἐλελήθης*. — V. 851 *μὴ 'κγένηται*] *μὴ 'γγένηται*. — V. 853 *περιοικοῦσι*, fort. *περικυκλοῦσι*. — V. 877 *τὸν Γρύττον*, fort. *τὸν γρυπόν*. — V. 878 *οὔκουν σε δῆτα ταῦτα δεινόν ἐστι πρωκτοτηρεῖν*. Aristophanem scripsisse puto *οὔκουν σε ταῦτα δεινόν ἐστι δ ε ι ν ὰ πρωκτοτηρεῖν*, sive *οὔκουν σε δεινὸν ταῦτα δεινόν ἐστι πρωκτοτηρεῖν* malis. — V. 893 *περιήμπισχεν*] *περιήμπεσχεν*. Fortasse: *καὶ τοὐτό σ' ἐπίτηδές γε περιήμπισχε, σ' ἵν' ἀποπνίξῃ*. — V. 896 *ἔσπευσ'*] *ἔσπευδ'*. — V. 899 *Κόπρειος*] *κόπρειος*. — V. 903 *ἀλαζονείαις*] *ἀλαζονείᾳ*. — V. 905 *τρύβλιον*] *τρυβλίον*. — V. 919 *ΛΑΛ.*] *ΧΟΡ*. — V. 921 *δᾳδίων*, fort. *δαλίων*. — V. 940 *ἐναποπνιγείης*] *ἐπαποπνιγείης*. Fort. *ἀπ' οὖν πνιγείης*. — V. 941 Fuit fort. tetrameter anapaesticus, ut *γε* sit delendum, et in fine exciderint tres syllabae. — V. 969 *διώξεις*] *διώξει*. — V. 971 *δὴ*] *νυν*. — V. 972 *ἰδού*, nisi unus alterve versus excidit, ferri nequit. Conjeci hic quoque personarum notas perturbatas esse, ut sit scribendum:

> *ΚΛ. καὶ μὴν ἔνεγκ' αὐτοὺς ἰών, ἵν' οὑτοσί*
> *αὐτῶν ἀκούσῃ. ΛΑΛ. πάνυ γε· καὶ σὺ δὴ φέρε.*
> *ΚΛ. ἴω; ΛΑΛ. ἴω; ΔΗ. νὴ τὸν Δί', οὐδὲν κωλύει.*

— V. 974 *καὶ τοῖς ἀποῦσιν, ἱκνουμένως ἦν*] *πᾶσιν καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις, ἦν*. — V. 989 *ἂν ἁρμόττεσθαι*] *ἐναρμόττεσθαι*. —

V. 991 *μαθεῖν*] *λαβεῖν*. — V. 996 *δωροδοκητί*] *Δωροδοκηστί*. — V. 1010 *περὶ ἁπάντων πραγμάτων*] *τὸ πέος οὑτοσὶ δάκοι*, quibus usus sum ad restituendum versum 1029, nam est haec lectionis varietas antiquitus jam errore huc translata, cum codicis singulae paginae undevicenos versus, ut videtur, continerent. — V. 1013 *αἰετὸς*] *ἀετός*. — V. 1018 *χάσκων*, fort. *λάσκων*. — V. 1019 *δρᾷς*] *δρᾷ*. — V. 1026 *σου*] *σοῦ*. — V. 1029 *τὸ πέος οὑτοσὶ δάκῃ*] *ὁ περὶ τοῦ κυνὸς δάκῃ*. — V. 1032 *ποι*] *που*. — V. 1036 *τὰν*] *τᾶν*. — V. 1037 *δὲ*] *τε*. — V. 1039 *φύλασσε*] *φυλάξαι*. — V. 1044 *ἐλελήθεις*] *ἐλελήθης*. — V. 1046 *ἐστι τεῖχος*] *τεῖχός ἐστι*. Fort. *ὃ μόνον σιδηροῦν τ'* (vel *σιδήρου τ'*) *ἐστι τεῖχος καὶ ξύλων*. — V. 1049 *ἐκέλευ' ἐν*] *ἐκέλευε*. — V. 1052 *ὥς σοι*] *ὅς σοι*. — V. 1056 *ἀναθείῃ*] *ἀναθείη*. — V. 1062 Isiciario tribui, ut conjungatur cum v. 1063. 64. vulgo v. 1062 est Populi. — *αὐτός*] *οὗτος*. — V. 1088 *καὶ γῆς*, conjeci *κἂν λῇς*. — V. 1093 *γλαῦξ*] *γλαύξ*. — V. 1108 *νῦν με μᾶλλον εὖ ποιῇ* cum Hermanno scripsi, vulgo *εὖ με μᾶλλον ἂν ποιῇ*, nisi malis: *μᾶλλον εὖ με νῦν ποιῇ*. — V. 1132 *εἴ σοι πυκνότης ἔνεστ'*, conjicio *καί σοι πυκνότης ἔνεστ'*. — V. 1157 *βδελύττομαί σφω*] *βδελύττομαι σφώ*. — V. 1163 *νὴ Δί' ἢ 'γὼ θρύψομαι*, conjeci *ἢ διαρραγήσομαι*. — V. 1193 *βαλλάντια*] *βαλάντια*. — V. 1203 Lacunam indicavi, excidit Cleonis versus. tum scripsi *ΑΛΛ. ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσ'. ΚΛ. ἐγὼ δ' ὤπτησά γε*, vulgo *ΚΛ. ἐγὼ δ' ἐκ. ΑΛΛ. ἐγὼ δ' ὤπ. γε*. — V. 1217 *βάδιζέ νυν*, legebatur *βάδιζε γοῦν*. — V. 1218 *ὁρᾷς; ΔΗ. ἰώ μοι*] *ὁρᾷς τάδ'; ΔΗ. οἴμοι*. — V. 1221 *πρότερόν σ'*] *πρότερον*. — V. 1230 *δεήσει μ'*] *χρεὼν ἔμ'*. Fort. *δεήσειέ μ*. — V. 1242 *ΑΛΛ. ἠλλαντοπώλουν καί τι καὶ βινεσκόμην*] *ΑΛΛ. ἠλλαντοπώλουν καὶ ΚΛ. τί; ΑΛΛ. καὶ βινεσκόμην*. — V. 1250 *κεἴ σ' ἄκων*] *καί σ' ἄκων*. — V. 1254 seqq. Choro tribui, quod etiam scholiasta confirmat, vulgo sunt Demosthenis. — V. 1270 *δακρύοις*] *δακρύοισιν*. — V. 1271 *Πυθῶνι δίᾳ μὴ κακῶς*] *Πυθῶνι ἐν δίᾳ κακῶς*. — V. 1296 *ὅμως*] *ὁμοίως*. — V. 1297 *εἴσελθε*] *ἔξελθε*. — V. 1303 *Καρχηδόνα*] *Καλχηδόνα*. — V. 1324 fort. delendus. — V. 1336 *ἀφεψησας. ΑΓΟ. ἐγώ; Ἀλλ' ὦ μέλ'* aperte vitiosa sunt, fort. *ἀφεψήσας νέον. ΑΓΟ. ἀλλ' ὦ*, quamquam etiam *ἴθι, ἰοὺ* alia conjici possunt. — V. 1339 *ἦν*] *ἦ*. — V. 1341 *ἐραστής τ'*] *ἐραστής*. — V. 1347 *γάρ*] *γ' ἄν*. — V. 1350 *καὶ νὴ Δί' εἴ σοι δύο*] *καὶ νὴ Δί' εἴ γε δύο*. — V. 1369 *ὁπλίτης*] *ὁ πολίτης*. — V. 1373 *οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδ' ἐν τἀγορᾷ* Hermann, vulgo *οὐδ' ἀγοράσαγένειος οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ*. — V. 1379 *καὶ σαφής*, Hermann *κἀναφής*. — V. 1393 *λάβῃς*] *λάβοις*. — V. 1408 desunt Chori aliquot versus.

NUBES.

In indice personarum *Μαθητὴς Σωκράτους* scripsi pro vulg. *μαθηταὶ Σωκράτους*, nam ad unum omnia sunt referenda, quam-

quam v. 1493 seqq. tres deinceps loqui creduntur. *Χαιρεφῶν* cancellis sepsi, nam nullus hic illi locus: poeta si Chaerephontis persona uti voluisset, certe plus ei quam versiculum 1505, qui vulgo ejus esse creditur, tribuisset.

In argum. I his locis discessi *εἰσήγετο*] *εἰσήρχετο*. — *λογείῳ*] *λογίῳ*. — *πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφεώρα*] *εἰς τ. σκ. ἑώρα*. — *πάλιν τετράμετρα*] *πάλιν τετράμετρον*. — *εἰ μέν τις*] *ἦν μέν τις*. — *κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς ἠνάγκαζεν*] *κωμ. ὃς ἡμᾶς ἠνάγκαζε*. — III. *ἐκλυθείσης δὲ τῆς διατριβῆς*, fort. *ἐκκυκληθείσης*. — *Σωκρατικῶν*] *Σωκρατιστῶν*. — IV. nihil novavi in depravato hoc argumento, nisi quod *τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο κτλ.* cum versibus his junxi, cum conjungatur vulgo cum seq. — V. *ἀναδιδάξαι τὰς δευτέρας καὶ*] *ἀναδιδάξας τὰς δευτέρας*. — VI. *παραπέπλεκται*] *πέπλεκται*. — *τὰ δὲ ὁλοσχεροῦς*] *ἃ δὲ ὁλοσχερῆ*. — *τοιαῦτα ὄντα* cancellis circumscripsi. — *αὐτίκα μέν*] *αὐτίκα*. — VIII. *τῆς ἀπ' ἐκείνου ἐλπίδος*] *τῆς ἐπ' ἐκ. ἐλ.* — *οὐδὲν οὖν*] *οὐδὲν γάρ*. — *ἐν γήραος οὐδῷ*] *ἐπὶ γ. οὐ.* — *βουλήσει*] *νοήσει*. — X. adjeci ex Dübneri editione Scholiorum. — *τούτου ἕνεκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν τοῦ δράματος*] *τοῦθ' ἕνεκεν κτλ.*

V. 40 *εἰς*] *ἐς*. — V. 64 *Χαίριππον*] *Χάριππον*. — V. 71 *φελλέως*] *Φελλέως*. — V. 87 *πιθοῦ μοι. ΦΕΙ. τί δὲ πίθωμαι δῆτά σοι* ex C. Fr. Hermanni emendatione, nisi *πιθοῦ τί μοι. Τί πίθωμαι δ. σ.* malis, vulgo *πιθοῦ. ΦΕΙ. τί οὖν π. δ. σ.* — V. 130 *σκινδαλάμους*] *σχινδαλάμους*. — V. 148 *πῶς τοῦτο διεμέτρησε*] *πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε*. — V. 179 *ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο* librorum scripturam, quae jam antiquo satis tempore vitium contraxit, intactam reliqui: scripserat Aristophanes: *ἐκ τῆς π ά λ η ς θ ο ι ν η μ ά τ ι ο ν ὑφείλετο* i. e. clam ex cineribus coenulam sive ferculum protraxit. *πάλη* idem est quod supra *λεπτὴ τέφρα*. Pherecrates *Ἰπνῷ* fr. 5: *Ἀνέπλησα τὠφθαλμὼ πάλης φυσῶν τὸ πῦρ.* — V. 182 *μοι τὸν Σωκράτην*] *μου τὸν Σωκράτη*. — V. 189 *τοῦτό γ' ἔτι*] *τουτογί*. Sed fort. scribendum *τουτό γ' ἐκφροντίζετε*. — V. 195 *ὑμῖν*] *ἡμῖν*, quod aegre defendi potest. — V. 215 *τοῦτό νυν*] *τοῦτο πάνυ*. — V. 217 *ΜΑΘ. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε. ΣΤΡ. Νὴ Δί', οἰμώξεσθ' ἄρα.*] *ΜΑΘ. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε νὴ Δί'. ΣΤΡ. Οἰμώξεσθ' ἄρα.* — V. 238 *ἵνα μ' ἐκδιδάξῃς*] *ἵνα με διδάξῃς*. — V. 248 *τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ* manifesto sunt interpolata, poeta scripserat *ἢ ν ο μ ί ζ ε τ ε σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;* — V. 261 *ἀτρεμεί*] *ἀτρεμί*. ib. *ψεύσει*, fort. *ψεύδει*. — V. 268 *μηδὲ κυνῆν*, fort. *μὴ κυνέην*. — V. 272 *ἀρύεσθε προχοῖσιν*] *ἀρύτεσθε πρόχουσιν*. — V. 274 *ἐπακούσατε*] *ὑπακούσατε*. — V. 282 *ἀρδομέναν θ'*] *ἀρδομέναν*. — V. 296 *σκώψῃς — ποιήσῃς*] *σκώψει — ποιήσεις*. — V. 329 *ᾔδεις*] *ᾔδης*. — V. 333 cancellis sepsi. — V. 343 *δ' οὖν*] *γοῦν*. — V. 350 *εἴκασαν*] *ᾔκασαν*. — V. 377 *κατακρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι*, fort. *ε ἶ τ α β α ρ ε ῖ α ι κατακρημνάμεναι κτλ.* — V. 384

εἰς ἀλλήλας, fort. ἀλλήλαισιν. — V. 394 ad Strepsiadis orationem revocavi, vulgo Socratis orationi additus est. — V. 412 ἄνθρωπε] ὤνθρωπε. — V. 420 ἕνεκέν γε, malim εἵνεκά γε. — V. 422 ἀμέλει, θαρρῶν εἵνεκα] ἀμέλει θαρρῶν, οὕνεκα. — V. 423 ἄλλο τι δῆτ' οὖν· νομιεῖς κτλ. interpunctionem addidi. — V. 436 θαρρῶν παράδος] παράδος θαρρῶν. — V. 437 ταῦθ'] τοῦθ'. — V. 439 νῦν οὖν * * | χρήσθων ἀτεχνῶς] νῦν οὖν χρήσθων. — V. 442 δείρειν] δαίρειν. — V. 444 τοῖς τ' ἀνθρώποις] τοῖς ἀνθρώποις τ'. — V. 451 ματιόλοιχος] ματτυολοιχός. — V. 482 βούλομαι· ἦ] βούλομαι, εἰ. — V. 484 μὲν γὰρ] μέν γ'. — V. 495 ἔπειτ'] κἄπειτ'. — V. 511 εἵνεκα] οὕνεκα. — V. 523 πρώτους corruptum, conjeceram: καὶ ταύτην σοφώτατ' ἔχειν, τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν πρωτεῖ', ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς. nunc vero malim πρώτην, quod alii quoque conjecerunt, sed parum recte interpretati sunt. — V. 526 et 555 εἵνεκα] οὕνεκα. — V. 557 ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον, fort. ἐπήδησεν, nam ἐπαίησεν id est ἔπαισεν exemplo caret. — V. 575 προσέχετε] πρόσχετε. — V. 595 ἀμφί μοι αὖτε, fort. ἀμφί μοι αὖ σέ. — V. 638 πότερον περὶ μέτρων ἢ ῥυθμῶν ἢ περὶ ἐπῶν] πότερα περὶ μέτρων ἢ περὶ ἐπῶν ἢ ῥυθμῶν. — V. 652 ΣΤΡ. κατὰ δάκτυλον; ΣΩ. νὴ τὸν Δί'. ΣΤΡ. ἀλλ' οἶδ', vulgo omnia tribuuntur Strepsiadi, corr. Hirschig. — V. 654 ἐπ'] ἔτ'. — V. 664 φέρε. πῶς; fort. φέρ'. ὅπως. — V. 679 ΣΤΡ. τὴν καρδόπην; ΣΩ. θήλειαν ὀρθῶς γὰρ λέγεις] ΣΤΡ. τὴν καρδόπην θήλειαν; ΣΩ. ὀρθῶς κτλ. — V. 681 ἔτι δή γε, malim εὖ γ'· ἔτι δέ. — V. 696 ἱκετεύω 'νταῦθά γ'] ἱκετεύω σ', ἐνθάδ'. — V. 705 lacunam indicavi. — V. 707 ἀτταταῖ ἀτταταῖ] ἰατταταῖ ἰατταταῖ. — V. 723. 24. 26. 27 tribueram in proecdosi ea, quae Socratis sunt, Μαθητῇ. Offendit in primis πρῶτον v. 731, sed in fabula inchoata magis quam perfecta talia non sunt tentanda. — V. 744 κᾆτα, fort.: καὶ κατά. — V. 748 ΣΤΡ. εἰπὲ δή νύν μοι — ΣΩ. τὸ τί; ΣΤΡ. γυναῖκα] ΣΤΡ. εἰπὲ δή νυν μοι τοδί, γυναῖκα. Deinde fort.: ΣΩ. εἶτα τί; ΣΤΡ. καὐτὴν καθείρξαιμ'. — V. 786 νῦν δή] νυνί. — V. 814 ἐνταυθοῖ] ἐνταυθί. — V. 821 ἀρχαιϊκά] ἀρχαϊκά. — V. 823 τι πρᾶγμ' ὃ μαθών] πρᾶγμ' ὃ σὺ μαθών. — V. 825 νῦν δή] νυνί. — V. 832 τοσοῦτον] τοσοῦτο. — V. 843 ἐνταυθοῖ] ἐνταυθί. — V. 847 τουτονὶ τί] τοῦτον τίνα. — V. 869 κρεμαστρῶν] κρεμαθρῶν. — V. 876 καίτοι γε] καίτοι. — V. 884 et 85 cancellis circumscripsi. — V. 886 αὐτὸς — ἄπειμι (vulgo ἀπέσομαι) Socrati tribui, τοῦτό νυν (vulgo τοῦτο γοῦν) Strepsiadi, itaque etiam Beer statuit, vulgo v. 886 Socrati, v. 887. 88 Streps. tribuuntur. Deinde ΧΟΡΟΥ addidi. — V. 916 post φοιτᾶν aliquid excidit. — V. 918 γνωσθήσει τοι] καὶ γνωσθήσει. — V. 925 ΑΔ. ὤμοι σοφίας — ΔΙΚ. ὤμοι μανίας — ΑΔ. ἧς ἐμνήσθης. ΔΙΚ. τῆς σῆς] ΑΔ. ὤμοι σοφίας, ἧς ἐμνήσθης. ΔΙΚ. ὤμοι μανίας τῆς σῆς. — V. 933 κλαύσει, εἰ τὴν χεῖρ' ἐπιβάλλεις] κλαύσει, τὴν χεῖρ' ἢν ἐπιβάλλῃς. Restitui paroemiacum, quem agnoscit Heliodorus, ma-

lui autem synizesi admissa *κλαύσει, εἰ* scribere, quam asyndetos *κλαύσει· τὴν χεῖρ' ἐπιβάλλεις;* — V. 945 *ἀναγρύξῃ*] *ἀναγρύζῃ* — V. 954 *ὁπότερος αὐτοῖν λέγων ἀμείνων φανήσεται*, numerum sic restituas: *λέγειν ἀμείνων πότερος φανήσεται.* — V. 964 *εἰς*] *ἐς.* — V. 968 *ἐντειναμένους*, fort. *ἐντειναμένος*, nam *ἐντυναμένος* parum probabile videtur. — V. 975 *ἀνιστάμενον*] *ἀνισταμένους.* — V. 986 *Μαραθωνομάχους*] *Μαραθωνομάχας.* — V. 981 *ἱματίοισι διδάσκεις*] *ἱματίοις προδιδάσκεις.* — V. 995 *ὅ τι τῆς Αἰδοῦς μέλλει τἄγαλμ' ἀναπλήσειν*] *ὅτι τ. Αἰ. μέλλεις τἄγ. ἀναπλάττειν.* — V. 1010 *καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν*, haud dubie scribendum *καὶ πρὸς τουτοισιν ἔχῃς τὸν νοῦν.* — V. 1040 *τοῖσιν νόμοις*] *καὶ τοῖς νόμοις.* — V. 1047 *σ' ἔχω μέσον*] *σε μέσον ἔχω.* — V. 1064 *τὸ*] *γε.* — V. 1073 *κιχλισμῶν*] *καχασμῶν.* — V. 1083 videntur nonnulla excidisse. — V. 1105 Ante hunc versum haud dubie addendum est *ΧΟΡΟΥ.* Quae in proxima scena Socrates loquitur, in procedosi tribui *τῷ ἀδίκῳ λόγῳ*, v. 1112 Phidippidi. — V. 1112 *οἶμαί γε*] *ἔγωγε.* — *κακοδαίμονα*, conjeci *βλεπεδαίμονα*, cf. Hesychium. — V. 1119 *τε καὶ τὰς*] *τεκούσας.* — V. 1122 *προσεχέτω*] *προσχέτω.* — V. 1134 *ἔσθ' ἕνῃ*] *ἔστ' ἕνη.* — V. 1136 *φησι*, conjeci *τῇδε.* Deinde corrig. puto: *ἐμοῦ δὲ μέτρια καὶ δικ.* (pro *ἐμοῦ μέτρι' ἄττα καὶ δ.*) — V. 1154 fort. *βοάσομ' ἆρα τὰν ὑπέρτονον βοάν· ἰὼ ἰώ.* — V. 1165. 66, qui vulgo etiam Strepsiadis sunt, addidi Socrati. — V. 1178 *ἕνη* ubique in seqq. scripsi pro *ἕνη.* — V. 1179 *ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τίς; ΣΤΡ. ἡμέρα, εἰς ἣν*] *ἕνη γ. ἐ. κ. νέα τις ἡμέρα; ΣΤΡ. εἰς ἥν.* — V. 1199 *ὅπως*] *ἵν' ὡς.* — V. 1206 *μάκαρ ὦ Στρεψίαδες*, fort. *μακάρι'* vel *μακάρτατ'.* — V. 1215 *εὐθὺς ἦν*] *ἦν εὐθύς.* — V. 1233 *ΣΤΡ. ποίους θεούς; ΠΑ. οὓς ἂν κελεύσω 'γωγέ σε, τὸν Δία.*] *ΣΤΡ. ποίους θεούς; ΠΑ. τὸν Δία.* — V. 1246 *ΠΑ. τί σοι δοκεῖ δράσειν; ἀποδώσειν σοι δοκεῖ;*] *ΠΑ. τί σοι δ. δρ.; ΜΑΡΤΥΣ. ἀποδώσειν μοι δοκεῖ.* — V. 1269 cancellis sepsi. — V. 1275 *σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις*, fort. *σύ γ' αὖθις ὑγιανεῖς.* — V. 1286 *ἀπόδοτε*] *ἀπόδος γε.* — V. 1296 *ἀποδιώξεις*] *ἀποδιώξει.* — V. 1307 *τι λήψεται*] *λήψεταί τι.* — V. 1308 *τοῦτον*, fort. *τουτονί.* — V. 1310 *ἀνθ' ὧν*] *ὧν.* ib. *κακὸν λαβεῖν τι*] *λαβεῖν κακόν τι.* — V. 1312 *ἐπήτει*] *ἐπέζει.* — V. 1315 *ἅπαντας* cancellis sepsi. — V. 1316 *παμπόνηρα*] *παμπόνηρ'.* Fort. *πόνῳ πονηρά.* — V. 1350 *δῆλον τὸ λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου*, fort. *δῆλον τὸ λῆμα τἀνδρός.* — V. 1352 *ἤδη λέγειν πρὸς τὸν χορὸν*] *ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χορόν.* — V. 1356 *Κριόν*] *κριόν.* — V. 1359 graviter interpolatus. — V. 1366 cancellis sepsi, poeta scripserat *κᾆθ' οὗτος εἶπ' ἐκεῖνον ψόφου πλέων.* — V. 1376 *κἄπνιγε κἀπέτριβεν*, fort. *κἄθλιβε κἀπέπνιγεν.* — V. 1396 *λάβοιμεν ἂν ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου*, fort. *λάβοιμ' ἂν οὐδ' ἐρεβίνθου.* — V. 1402 *ἦν*] *ᾖ.* — V. 1410 *εὐνοῶν γε*] *εὐνοῶν τε.* — V. 1412 *τύπτειν τ'*] *τύπτειν.* Ceterum versum cancellis sepsi, nam manifesta hic ut alibi inepti hominis fabulam hanc interpolantis vestigia deprehenduntur. —

– V. 1416 σύ] γε. — V. 1418 τοῦ νέου 'στι] ἢ νέους τι. — V. 1443 τί δῆτα φῂς σύ;] τί φῄς; τί φῂς σύ; — V. 1448 τί δ' ἄλλο γ' ἢ ταῦτ' ἣν ποιῇς] τί δ' ἄλλο γ'; ἢν ταυτὶ ποιῇς. — V. 1458 ὅταν τινὰ] ὅντιν' ἄν, fort. ἥν τινα. — V. 1465 Σωκράτην] Σωκράτη. — V. 1466 μετελθὼν] μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθ'. — V. 1473 δῖνον] Δῖνον. — V. 1477 Σωκράτην] Σωκράτη. — V. 1493 et 95 tribuebantur Μαθητῇ Α., 1497 μαθ. Β., 1499 μαθ. Γ., 1503 Chaerephonti; omnia referenda sunt ad eundem Socratis discipulum, qui statim ab initio fabulae interfuit. — V. 1495. 6 et v. 1499—1501 Θεράποντι tribui, vulgo Strepsiadis sunt: vocatur sane servus ille Xanthias, sed quoniam in exordio fabulae simpliciter Θεράπων dicitur, idem hic quoque secutus sum. — V. 1506 μαθόντες] μαθόντ' ἐς. — ib. ὑβρίζετε — ἐσκοπεῖσθε] ὑβριζέτην — ἐσκοπεῖσθον. — V. 1508 et 9 Choro tribui, vulgo Strepsiadis orationi adhaerent. Sed fortasse v. 1508 Strepsiadi tribuendus, ita ut πληγῶν οὕνεκα scribatur, versus autem 1509 prorsus delendus, et Heliodorus in extrema parte fabulae XV tantum trimetros reperit.

VESPAE.

Argum. I. τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον] εἶναι τὸ πρᾶγμα σπουδαῖον. — ἐν τῇ πθ' ὀλυμπιάδι Dindorf cancellis sepsit.

V. 7 ἤδη] ὕπνου. — V. 21 ΞΑΝ. πῶς δή; ΣΩ. προσερεῖ — ἀσπίδα. legebatur ita ut omnia Sosiae orationi v. 20 adhaerescerent: πῶς δή, προσερεῖ — ἀσπίδα; per interrogationem. Praeterea fort. ὅ τι ταὐτὸν pro ὅτι ταὐτόν. — V. 34 τοῖς προβάτοισι] τοῖσι προβάτοις. — V. 48 γενόμενος] γιγνόμενος. — V. 49 ἄνθρωπος ὢν εἶτ' ἐγένετ', fort. ἄνθρωπος εἴ τις ἐγένετ'. — V. 53 οὕτως ὑποκρινόμενον, fort. οὕτω σ' ὑποκρινόμενον. — V. 61 ἀνασελγαινόμενος] ἐνασελγαινόμενος. — V. 62 οὐδ' εἰ Κλέων γ' ἔλαμψε, conjeci οὐδ' εἰ Κλέων ἔγλαψα. — V. 68 ἄνω, fort. ὕπνῳ. — Post v. 76 indicavi lacunam, personarum autem distributio admodum incerta, fort. ΣΩ. v. 73. 74, ΞΑΝ. v. 76, ΣΩ. vers. qui excidit, ΞΑΝ. v. 77, ΣΩ. v. 78. 79 — αὐτόν, ΞΑΝ. v. 79. 80, ΣΩ. v. 81. 82. ΞΑΝ. v. 83—135. — V. 90 καθέξηται] καθίζηται. — V. 100 ὅς, fort. ὡς. — ἀφ'] ἐφ'. — V. 119 τοῦτ'] ταῦτ'. — V. 125 ἐξεφρείομεν] ἐξεφρίομεν. — V. 142 ΞΑΝ.] ΣΩ. — V. 147 οὐκέτ'] οὐκ. — V. 152—155 cum Beerio adjeci Bdelycleonis orationi, vulgo Sosiae tribuuntur. — παῖ. τὴν θύραν] * τὴν θύραν. Fort. τίς τὴν θύραν ὠθεῖ; — V. 154 ἐπιμελοῦ, καὶ τοῦ μόχλου φύλατθ'] ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μόχλου, φύλατθ'. — V. 158. 161. 163. 165 ΞΑΝ.] ΒΔΕΛ. Correxit Beer. — V. 159 νυν] νῦν. — V. 173 ΦΙΛ. ἀλλά, vulgo Bdelycleoni haec continuantur. — V. 175 ἵνα θᾶττον] ἵν' αὐτόν. — V. 177 ἐξαγ' ἔνδοθεν. Ὅπως δ' ὁ γέρων μὴ τῇδε παρακύψει πάλιν.] ἐξάγειν δοκῶ, ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν. — V. 179 ΞΑΝ.] vulgo haec continuantur Bdelycleoni usque ad v. 181 Ὀδυσσέα τιν';

— V. 190 ἡσύχως] ἥσυχον. — V. 196 et 200 εἰς] ἐς. — V. 202 προσκύλιέ γ', fort. προσκύλισον. — ΞΑΝ.] ΣΩ. — V. 203 βωλίον] βώλιον. — V. 204 ΒΔΕΛ.] ΞΑΝ. — V. 205 ΞΑΝ.] ΣΩ. — V. 207 ΒΔΕΛ,] ΞΑΝ. — στροῦθος] στρουθός. — V. 209 ante νη Δί' vulgo ΒΔΕΛ. quod delevi. — V. 211. 216. 221. 228 ΞΑΝ.] ΣΩ. vide de his Beerium. — V. 220 ἀρχαιομελι-] ἀρχαιομελη-. — V. 233 haec vix integra: conjeci sed dubitanter: Εὐεργίδης πάρεστί που 'νταυθὶ Χάβης θ' ὁ Φλυεύς. Ὦ Στρυμόδωρε Κονθυλεῦ, βέλτιστε συνδικαστῶν, πάρεσθ' κτλ. — V. 247 λίθος τις] λαθών τις. — V. 256 τουτουί] τουτονί. — V. 259 μάρμαρος] βόρβορος. — V. 277 εἶτ' ἐφλέγμηνεν, fort. ἐπεφλέγμηνε δ'. — V. 282 ἐξαπατῶν καὶ λέγων, fort. ἐξαπατῶν τ' ἔλεγεν. — V. 308 Ἕλλας ἱερὸν] Ἑλλὰς ἱρὸν εἰπεῖν. — V. 313 ΧΟΡ., vulgo Pueris continuantur haec: contra Pueris tribui v. 314. 15. 16, vulgo ΧΟΡ. 314. 15. ΠΑΙ. 316. — V. 318 οἷός τ' εἴμ'] οἷός τ' ἔτ' εἴμ'. — V. 323 ἀλλ' ὦ Ζεῦ μεγαβρόντα] ἀλλ' ὦ Ζεῦ Ζεῦ μέγα βροντήσας. — V. 334 τῇ θύρᾳ] τὰς θύρας. — V. 339 καὶ τίνα] τίνα. — V. 378 ταῖν θεαῖν] τῶν θεῶν. Fort. τοῖν θεοῖν. — V. 379 καλῴδιον] καλώδιον. — V. 382 κἀνασπαστόν] κἀνάσπαστον. — V. 383 ἅπαντ' ἐκκαλέσαντες] ἅπαντες καλέσαντες. — V. 395. 396. 397 ΞΑΝ.] ΣΩ. — V. 407 ἐντέτατ' ὀξύ, fort. ἐντέταται ὀξέως. — V. 413 ὅστις] ὅτι. — V. 415 κεκράγατε] κεκράγετε. — V. 416 ΒΔΕ. ὡς τόνδ' ἐγὼ οὐ μεθήσομαι. ΧΟΡ. ταῦτα, vulgo omnia continuantur Choro. — V. 418 ὦ πόλι] ὦ πόλις. — V. 419 ὑμῶν, fort. ἡμῶν. — V. 422 αὐτοῖς] αὖθις. — V. 433 Μασυντία, fort. Μασιντύα, ut nomen non diversum fuerit a Μαντύης. — V. 452 ἄνες, fort. ἄφες. — V. 454 οἷός ἐστ'] οἷόν ἐστ'. — V. 457 ΒΔΕ. ἀλλὰ, vulgo Xanthiae haec continuantur. Eidem Bdelycleoni tribui versus proximos, vulgo v. 458 notam ΣΩΣΙΑΣ prae se fert, sed 459 Xanthiae est. — V. 465 λάθρᾳ] λάθρα. — ἐλάμβαν'] ἐλάνθαν'. — V. 472 ἔλθοιμεν] ἔλθωμεν. — V. 474 ἐραστὰ] ἐρῶν. — V. 480 μὴν] μέν γ'. — V. 485 σοι, legebatur μοι. — V. 496 ἡδύσματα] ἥδυσμά τι. — V. 522 ΦΙΛ. et 521 ΒΔΕΛ., vulgo omnia Bdelycleoni continuantur. — V. 526 νῦν δὲ, malim νῦν σέ. — V. 530 Bdelycleoni continuavi, vulgo est Philocleonis. — ποιός τις—παρακελεύῃ;] ποιός τις—παρακελεύῃ. — V. 533 ἐστ' ἀγὼν] ἐστὶν ἁγών. — V. 535 γένοιτο, νῦν οὗτος ἐθέλει] γένοιθ', οὗτός σ' ἐθέλει. — V. 542 σκωπτόμενοι δ' ἂν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς ἁπάσαις] σκωπτόμενοι δ' ἐν ταῖς ὁδοῖς. — V. 544 καλοίμεθ'] καλούμεθ'. — V. 551 ζῷον] ζῶον. — V. 570 συγκύπτοντ' ἀμβληχᾶται] συγκύπτονθ' ἅμ βληχᾶται. — V. 508 σὲ μόνον] σεμνόν. — V. 601 σκέψαι δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν οἵων, conjeci σκέψαι δέ μ' ὅσων ἀγαθῶν οἵων τ'. — V. 602 καὶ ὑπηρεσίαν] χὐπηρεσίαν. — V. 606 κἄπειθ' ἥκονθ'] κᾆθ' εἰσήκονθ'. — V. 609 παππίζουσ'] παππάζουσ'. — V. 612 καὶ μή με δεήσῃ, fort. κοὐ μή με δεήσῃ. — V. 619 καὶ τοῦ Διὸς] καὶ τῆς τοῦ Διός, ut dimetri duo essent — V. 634 οὐκ, ἀλλ', haud dubie ἀλλ' οὐκ scribendum. — V. 636

ὡς δὲ πάντ' ἐπελήλυθεν] *ὡς δ' ἐπὶ πάντ' ἐλήλυθεν.* — V. 643 *ΒΔΕ.*, vulgo Philocleoni versus continuatur. — V. 647 post *χαλεπὸν* Dindorf lacunae signa posuit. — V. 649 *ἤν μοί τι*, legebatur *ἢν μή τι.* — V. 659 *μισθοὺς καὶ δημιόπρατα*, fort. *μισθώσεις, δημ.* — V. 661 *τούτου*] *τούτων.* — V. 664 *ἐγίγνεθ' ὁ μισθός*, fort. *ἐγίγνετο μισθός.* — V. 684 *ἀγαπᾶς, οἷς*] *ἀγαπᾷς· οὓς.* — V. 691 *δραχμήν*, fort. *δαρχμήν.* — V. 694 *πρίονες*] *πρίων'.* — V. 695 *κωλαγρέτην*] *κωλακρέτην.* — V. 698 *καὶ τοῖσιν ἅπασιν*, conjeci *ἀγαθοῖσιν ἅπασιν.* — V. 702 *ἔλαιον*] *ἄλευρον.* — V. 703 *εἵνεκ'*] *οὕνεκ'.* — V. 704 *ἐπισίξῃ ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν', ἐπιρρύξας ἀγρίως*] *ἐπισίζῃ, ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν' ἐπιρρύξας, ἀγρίως.* — V. 710 *πυῷ*] *πύῳ.* — V. 719 *εἵνεκ'*] *οὕνεκ'.* — V. 724 *κωλαγρέτου*] *κωλακρέτου.* — V. 738 *σίσυραν*] *σισύραν.* — V. 749 *τί βοᾷς*] *τί μοι βοᾷς.* — V. 770 *πάντως δὲ*] *πάντως γε.* — V 772 *εἵλη, κατ' ὀρθὸν ἡλιάσει*] *εἵλη κατ' ὄρθρον, ἡλιάσει.* Praeterea pro *ἡλιάσει* fort. *ἠλιάσει* et v. 773 fort. *νείφῃ* pro *νίφῃ.* — V. 789 *διεκερματίζετ'*] *διεκερμάτιξεν.* — V. 790 *ἐπέθηκε*, fort. *ἐνέθηκε.* — V. 795 *καταπέψεις* Hirschig, legebatur *καθέψεις.* — *τἀργύριον*] *ἀργύριον.* — *λέγων*, fort. *γελῶν.* — V. 800 *ἠκηκόειν*] *ἠκηκόη.* -- V. 806 *ὅσαπερ*] *ὅσαπέρ γ'.* — V. 808 *ἐπὶ τοῦ παττάλου*, fort. *ἐκ.* — V. 822 Bdelycleoni tribui, vulgo Philocleoni continuatur. — V. 823 *ΦΙΛ.*] *ΣΩ.* — V. 827 *τί τίς*] *τί τις.* — V. 832 *ΦΙΛ.*, v. 834 *ΒΔΕΛ.*, vulgo omnia Bdelycleoni continuantur, correxit Beer. — V. 837 *εἰς*] *ἐς.* — V. 842 *εἰσαγάγῃ*] *εἰσάγῃ.* — V. 844 *ΒΔΕΛ.* — *ΦΙΛ.*] *ΦΙΛ.* — *ΒΔΕΛ.* — V. 845 *ΒΔΕΛ.* — *ΦΙΛ.*] *ΦΙΛ.* — *ΒΔΕΛ.* — V. 847 delevi Philocleonis nomen. — V. 849 *διατρίβεις*] *διατρίψεις.* — V. 865 *λέξομεν*, fort. *ἕξομεν.* — V. 869 *Πύθιε*, legebatur *Πύθι'* adjuncto versu sequente. — V. 875 *πρόσθεν προπυλαίου*] *προθύρου προπύλαιε.* — V. 880 *τοὺς φεύγοντάς τ' ἐλεεῖν*, fort. *καὶ τοὺς φεύγοντας ἐλεεῖν.* — V. 885 *ταῦτα* addidi. — V. 886 *εἵνεκα*] *ἕνεκα.* — V. 889 *ἠσθόμεσθα*, fort. *ἠσθήμησθα.* — V. 893 *ΦΙΛ. τίς ἆρ' ὁ φεύγων; ΒΔΕΛ. οὗτος. ΦΙΛ. ὅσον ἁλώσεται.*] *ΦΙΛ. τίς ἆρ' ὁ φεύγων οὗτος; ὅσον ἁλώσεται.* — V. 894 *ΒΔΕΛ.*] *ΞΑΝ* — V. 903 *ΦΙΛ.*, continuabatur hic versus et 904 Bdelycleoni. — *Λάβης*, fort. *λάβης.* — V. 905 *ΒΔΕΛ.*] *ΣΩ.* — V. 907 Quae Xanthias hic et in iis, quae sequuntur, dicit, Beer ad *Κύνα* retulit. — V. 917 et 18 Philocleoni tribui, legebatur *ΦΙΛ. Οὐδὲν μετέδωκεν; ΞΑΝ. οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί. ΦΙΛ. θερμὸς κτλ.* — V. 922 *μή νυν ἀφῆτέ γ' αὐτόν, ὡς ὄντ' αὖ πολύ*, fort. *ἀφῆτε τοῦτον, ὡς ὄντ' ἐν πόλει.* — V. 934 *ὦλεκτρυόν*] *ὠλεκτρυών.* — V. 935 *ὁ θεσμοθέτης ποῦ 'σθ'; οὗτος, ἀμίδα μοι δότω.*] *ὁ θεσμοθέτης. ποῦσθ' οὗτος; κτλ.* — V. 936 *ΒΔΕΛ.*] *ΣΩ.* — V. 937 *τρύβλιον*] *τρυβλίον.* — V. 967 *ἐλέει*] *ἔλει.* — V. 973 *τί κακόν ποτ' ἔσθ'*, fort. *τί δή ποτ' ἔσθ'.* — V. 978 *αἰτεῖτε*, fort. *αἰτεῖσθε.* — V. 991 *αὕτη 'νταῦθ' ἔνι*] *αὕτη 'ντευθενί.* — V. 993 *φέρ' ἐξεράσω. ΦΙΛ. πῶς*] *ΦΙΛ. φέρ' ἐξεράσω. πῶς.* — V. 1004 *πανταχοῦ*] *πανταχοῖ.* — V. 1012 *μὲν* fort. delendum, et deinde

ἐξευλαβεῖσθε scribendum. — V. 1015 πρόσέχετε] πρόσχετε. — V. 1056 ἐσβάλλετέ τ'] ἐσβάλλετε δ'. — V. 1060 μὲν χοροῖς] μὲν ἐν χοροῖς. — V. 1062 τοῦτο μόνον] δὴ μόνον τοῦτ'. — ἀλκιμώτατοι] ἀνδρικώτατοι. — V. 1064 δή, fort. δῆθ'. — V. 1073 ἥ τις ἡμῶν ἡ 'πίνοια τῆσδε τῆς ἐγκ.] ἡ τίς ἡμῶν ἐστιν ἡ 'πίνοια τῆς ἐγκ. — V. 1085 ἐωσάμεσθα] ἀπωσάμεσθα. — πρὸς ἑσπέραν] πρὸς ἑσπέρᾳ. — V. 1087 ἑσπόμεσθα] εἱπόμεσθα. — V. 1091 ἦν] ἦ. — πάντα με] πάντα μὴ. — V. 1093 κεῖσε] ἐκεῖσε. — V. 1104 ζῷον] ζῶον. — V. 1110 ξυμβεβυσμένοι πυκνόν, νεύοντες] ξυμβεβυσμένοι, πυκνὸν νεύοντες. — V. 1115 ἔνδον τοὐρόφου τὸν πόνον κατεσθίουσιν] ἡμῶν τοῦ φόρου τὸν γόνον κατεσθίουσιν. — V. 1138 σίσυραν] σισύραν. — Θυμαιτίδα] Θυμοιτίδα. – V. 1149 δικαιότερόν γ'] δικαιότερον. — V. 1150 καὶ στῆθί γ' ἀμπισχόμενος, fort. καὶ στῆθ' ἐναμπισχόμενος. — V. 1161 ποτ'] πόδ'. — V. 1167 ἐπὶ γήρως] ἐπὶ γήρᾳ. — V. 1169 διασαλακώνισον, fort. διασαικώνισον, alii διαλακώνισον legisse videntur. — V. 1188 οὐδαμοῦ] οὐδαμοῖ. — V. 1190 γ' αὐτίκα, conjeci τηνίκα. — V. 1192 ἤδη γέρων ὢν καὶ πολιός, fort. ἤδη γέρων καὶ πολιὸς ὤν. — V. 1193 βαθυτάτην] βαρυτάτην. — V. 1195 πῶς ἂν] πῶς δ' ἄν. — V. 1208 προμάνθανε] προσμάνθανε. — V. 1222 δέξει. ΦΙΛ. καλῶς. ΒΔΕΛ. ἄληθες; ΦΙΛ. ὡς οὐδεὶς] δέξει καλῶς. ΦΙΛ. ἄληθες, ὡς οὐδεὶς. — V. 1226 ἔγεντ' Ἀθήναις] ἐγένετ' Ἀθηναῖος. — V. 1227 οὐδὲ addidi. — V. 1231 ἕτερον, fort. ἑτέραν. — V. 1240 τούτῳ τί λέξεις σκόλιον, malim δέξει. Deinde pro ᾠδικῶς nescio an ὡρικῶς legendum sit. — V. 1245 βίον] βίαν. — V. 1248 διεκόμπασας] διεκόμισας. — V. 1261 ἀποίχεται, fort. ἀπέρχεται. — V. 1264 ΒΔΕΛ., vulgo continuabatur Philocleoni. — V. 1274 ἐλάττων, fort. ἔλαττον. — V. 1280 Num forte Aristophanes ὃν ὁ πατὴρ ὤμοσε scripsit? — V. 1288 Hic fortasse excidit versus, quem deesse strophae comparatio docet, est autem oratio hic plane obscura, ut quid poeta dicere voluerit, indagari nequeat. Et veteres quoque critici hoc intellexerunt, quod colligi potest ex scholio ad v. 1283 quod sic est emendandum: Μετὰ τοῦτο διάλειμμα στίχων ἀναστάτων ἐστί· τῶν πλείστων δὲ εὗρον ἕνδεκα· τὰ δὲ τοιαῦτα πολλάκις εἶπον, ὅτι ὑπολαμβάνω ἐν τοῖς πρώτοις ἀντιγράφοις φθαρέντα, ὅτι μὲν τοσαῦτα ἦν τὸν ἀριθμὸν γνωσθῆναι, οὐ μὴν τίνα. Μετὰ τὸ διάλειμμα ἐν πολλοῖς φέρονται στίχοι (παιωνικοὶ) ἑπτὰ καὶ τετράμετρον (τροχαϊκόν), ὧν ὁ νοῦς οὐ προσπίπτει. Ἡλιόδωρος. — Μετὰ τὸν στίχον τὸν γλωττοποιεῖν εἰς τὰ πορνεῖ' εἰσιόνθ' ἑκάστοτε εἰσὶ τόποι ἑπτά, ἔχοντες στιγμὰς [καὶ] ἀλόγους. — V. 1310 ἀχυρῶνας, fort. ἀχυρμόν. — V. 1332 ΒΔΕΛ. hoc aperte falsum, loquitur unus ex iis qui injuria lacessiti erant, haud dubie comitante caterva illorum, qui post redeunt, possis igitur ΚΑΤΗΓΟΡΩι tribuere. — V. 1335 ἰὴ ἰεῦ, videtur bis ἰεῦ scribendum. — V. 1340 οὐκ ἄπει σύ; * * ποῦ 'στιν ἡλιαστής; fort. οὐκ ἄπει σύ; ποῦ 'στιν ὅδ' ὁ φιληλιαστής; — V. 1347 εἵνεκ']

οὕνεκ'. — V. 1348 *οὐδ' ἐφιαλεῖς*] *οὐδὲ φιαλεῖς.* — V. 1380 *νομίσας σ'*] *νομίσας.* — V. 1391 *τέτταρας*, fort. *τεττάρων.* — V. 1401 *Αἴσωπον*, fort. *Αἴσωπον.* — V. 1405 *μοι δοκοῖς*, fort. *μοὐδόκεις.* — V. 1413 *γυναικὶ κλητεύων, ἔοικας Θαψίνῃ Ἰνοῖ*] *γυναικὶ κλητεύειν ἔοικας Θαψίνῃ, Ἰνοῖ.* — V. 1423 *δευρί, πότερον ἐπιτρέπεις*] *δευρὶ πρότερον, ἐπιτρέπεις.* — V. 1442 *ἐνταυθοῖ*] *ἐνταυθί.* — V. 1443 *οἴσω σε*] *ἐγώ σε.* — V. 1454 *ἢ μέγα τι μεταπεσεῖται*] *ἢ μέγα πείσεταί τι.* — V. 1455 *τρυφᾶν*] *τρυφῶν.* — V. 1487 *ῥώμης*, fort. *ῥύμης.* — V. 1491 *βαλλήσεις*, fort. *βαλλήσει.* — V. 1496. 1500. 1501. 1504. 1507. 1510 *ΞΑΝ.*] *ΒΔΕΛ.* correxit Beer. — V. 1507 *καρκίνου*] *καρκίνους.* — V. 1519 *θαλασσίου θεοῦ*] *θαλασσίοιο.* — V. 1521 *ἀτρυγέτοιο*] *ἀτρυγέτου.* — V. 1536 *ὑμᾶς*] *ἡμᾶς.*

PAX.

In indice Personarum *ΚΡΑΝΟΠΟΙΟΣ* scripsi pro *ΚΡΑΝΟΠΩΛΗΣ*, quod nescio unde Dindorfius habet, deinde pro *ΛΟΦΟΠΟΙΟΣ* rectius se haberet *ΟΠΛΟΠΟΙΟΣ* vel etiam *ΟΠΛΟΠΩΛΗΣ*; ceterum *ΚΡΑΝΟΠΟΙΟΣ* pariter atque *ΔΟΡΥΞΟΣ* inter *κωφὰ πρόσωπα* referendus est; denique *ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ* et *ΣΑΛΠΙΓΓΟΠΟΙΟΣ* prorsus removendi, sed non ausus sum quidquam mutare, vid. ad v. 1210.

Argum. I. *πυνθανομένης τὰ*] *πυνθανομένης τε τὰ.* — *οὖσα ἐν τῷ προφανεῖ*, fort. *οὔσης ἐν τῷ πρ.* — Argum. III. *φαίνεται*] *φέρεται.* — Argum. IV. ex editione scholiorum Parisina adjeci. V. 1 *κακὰ* addidi. — V. 2 *ἀναπέτεσθ'* addidi et *ἐθέλων* pro *θέλων* (*ἐλθὼν*) scripsi. — V. 5 *τὸν Πόλεμον βρύθηται ἀπηρτημένον ἀέριος.* conjicio: *τὸν μὲν Πόλεμον θύειαν ἐξηρτυμένον ἀέρι.* — V. 6 *πρὸς κακουχίαν τὴν πρότερον· Εἰρήνην δὲ*] *πρὸς κακουχίαν· τὴν πρότερον Εἰρήνην δὲ.* — V. 8 Fortasse: *ἣν ἱκέτευσαν οἱ κατ' ἀγροὺς παῦλαν ποιεῖν πολέμου· βαδίζειν δ' ἤδ' ἐπένευσε*, sive malis *πολέμου ποιεῖν ἀνάπαυλαν αὐτοῖς· ἡ δ' ἐπένευσεν.* Possis etiam *ἐκ τοῦ βύθου ἀνάπαλιν ἐλθεῖν· ἡ δ' ἐπένευσεν.*

V. 2 et 3 tribui *ΟΙΚ. Β.*, vulgo *ΟΙΚ. Β. Ἰδού. ΟΙΚ. Α. Δὸς αὐτῷ τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ. ΟΙΚ. Β. Καὶ μήποτ' κτλ.* — V. 5 et dimidium v. 6 tribui *ΟΙΚ. Β.*, alterum hemistichium una cum v. 7 et 8 *ΟΙΚ. Α.*, vulgo *ΟΙΚ. Β. ἰδοὺ μάλ' αὖθις. ΟΙΚ. Α. ποῦ . . . κατέφαγεν; ΟΙΚ. Β. Μὰ τὸν . . . ποδοῖν. ΟΙΚ. Α. Ἀλλ' ὡς τάχιστα . . .* Ceterum v. 6 pro *οὐ κατέφαγεν* conjeci:

κατέφαγεν; ΟΙΚ. Α. οὐ μὰ τὸν Δία. —

V. 12 *φησιν*, fort. *φασιν.* — V. 18 *ΟΙΚ. Α.*, vulgo *ΟΙΚ. Β.* continuatur. — V. 19 *ΟΙΚ. Β.*] *ΟΙΚ. Α.*, eidemque continuavi, quae sequuntur v. 20, quibus vulgo nota *ΟΙΚ. Β.* praemissa est. — V. 41 *ΟΙΚ. Α. οὐ μὴν Χαρίτων γε. ΟΙΚ. Β. τοῦ γάρ ἐστ'; ΟΙΚ. Α.*

οὐκ ἔσθ' ὅπως — καταιβάτον. ΟΙΚ. Β. οὐκοῦν scripsi, vulgo adhaeret *ΟΙΚ. Β. οὐ μὴν Χαρίτων γε.*, tum *ΟΙΚ. Α. τοῦ γάρ ἐστ'; ΟΙΚ. Β. οὐκ ἔσθ' — καταιβάτον· οὐκοῦν κτλ.* quamquam personarum distributio hoc loco non satis certa. — V. 48 *τὴν σπατίλην*] *σπατίλην.* — V. 76 *ὦ Πηγάσειον, φησὶ*] *ὦ Πηγάσιόν μοί φησι.* — V. 87—89 mihi videntur collocandi esse post v. 91 *σίγα, σίγα*, neque reformidandus hiatus, qui erit in fine v. 86, si continuo v. 90 subsequatur. — V. 98 *τοῖς τ' ἀνθρώποισι*] *τοῖς ἀνθρώποις τε.* — V. 112 *λάθρᾳ*] *λάθρα.* — V. 114 *ἆρ'*] *ἦ ῥ'.* — V. 132 *ζῷον*] *ζῶον.* — V. 155 *χρυσοχαλίνων*] *χρυσοχάλινον.* — V. 161 *ὀρθός*] *ὀρθῶς.* — V. 176 *φυλάξει*] *φυλάξεις.* — V. 193 post *ἦλθες* quaedam deesse videntur. — V. 196 *ὅτ' οὐδὲ μέλλεις*, fort. *ὅτ' οὐδ' ἔμελλες.* — V. 210 *εἵνεχ'*] *οὕνεχ'.* — V. 214 *Ἀττικίων*] *ἀττικίων.* — *δίκαν*] *δίκην.* — V. 215 *πράξαιτ'*] *πράξαιντ'.* — *ἀττικωνικοί*, exspectaveras *ἀ τ τ ι κ ι ω ν ι κ ο ί.* — V. 217 *εὐθύς· ἐξαπατώμεθα νὴ τὴν Ἀθηνᾶν* cancellis sepsi. — V. 219 *πόλιν*] *Πύλον.* — V. 251 Trygaeo tribui, vulgo ad *Πολέμου* orationem refertur. — V. 254 *τετρώβολον*, fort. *τετρωβόλου.* — V. 257 *οἴμ' οἴμοι*] *οἴμοι μοι.* — V. 261 *σὺ*] *γε.* — V. 273 *ἢ πρίν γε τὸν μυττωτὸν ἡμῖν ἐγχέαι* om. Dindorf. Fort. *πρὶν τόνδε* (i. e. *Πόλεμον*) *τὸν μ. ἡμῖν ἐγχέαι.* — V. 329 *ὀρχήσεσθ'*] *ὀρχήσησθ'.* — V. 344 *συβαρίζειν*, olim conjeci *συμβαρίζειν*, cf. Hesych. v. *Συμβαριτικαῖς*, sed neque hoc neque *συβαριάζειν* vel *συμβριάζειν* satis probabile. — V. 346 *ταύτην με*] *ταύτην μέ ποτε.* — V. 349 *οὐδὲ δύσκολον*, conjeci *οὐ δύσκολον* ut versus similis fuerit *mesodi* v. 388, nam antistrophae versus 587 excidit; sed non opus est ejusmodi mutatione. — V. 385 *μηδαμῶς, μηδαμῶς*] *μηδαμῶς, μή, μηδαμῶς.* — V. 389 *νόμιζ'*, fort. *νόμισον.* — *τῷδε*] *τουτῳΐ.* — V. 402 *κλέπται γάρ εἰσι νῦν γε μᾶλλον*] *κλέπται τε γὰρ νῦν μᾶλλόν εἰσιν.* — V. 409 *ἵνα δὴ τί*] *ἵνα τί δὲ.* — V. 412 *ἡμᾶς*] *ὑμᾶς.* — V. 413 *λάβοιεν αὐτοί*] *αὐτοὶ λάβοιεν.* — V. 415 *ἁμαρτωλίας*] *ἁρματωλίας.* Cf. Antiattic. Bekk. I, 79. 10: *Ἁμαρτωλία· Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ, Εὔπολις Μαρικᾷ.* — V. 418 *καὶ σοὶ*] *καί σοι.* — V. 421 *ἄλλαι*, fort. *ἀλλαί.* — V. 432 *ἔργῳ 'φιαλοῦμεν*] *ἔργῳ φιαλοῦμεν.* — V. 433. 34 Trygaeo continuavi, cum Mercurio tribuerentur. — V. 435 *εὐχόμεσθα*] *εὐχώμεσθα.* — V. 439 *διαγαγεῖν*] *διάξειν.* — V. 453 *ΤΡΥΓ.*, 454 *ΧΟΡ*, 455. 56 *ΤΡΥΓ.*, sed vulgo v. 453 continuatur choro, v. 454 *ΤΡΥΓ.*, v. 455 *ΧΟΡ.*, v. 456 *ΤΡΥΓ.* Deinde v. 457 post *Ἄρει δὲ μὴ* et *μηδ' Ἐνυαλίῳ γε* punctum posui, vulgo interrogandi signum. Personarum autem distributio etiam in iis, quae sequuntur, incerta, sed nihil novavi. — V. 469 *ἀλλ' ἄγετον, ξυνεφέλκετε καὶ σφώ*, sive *ἄγετε* malis, vulgo *ἀλλ' ἄγεθ' ἕλκετον * * καὶ σφώ.* — V. 479 *ΕΡΜ.*] *ΧΟΡ.* — V. 481 *ΤΡΥ.*] *ΕΡΜ.* — V. 484 *ΧΟΡ.*] *ΤΡΥ.* — V. 490 *ΧΟΡ.*] *ΕΡΜ.* — V. 491 fort. *οὐκοῦν δεινὸν δῆτα τόδ', ὑμῶν.* — V. 494 *νυν*] *νῦν.* — V. 500 *ΕΡΜ.*] *ΤΡΥΓ.* — V. 528 *ΤΡΥΓ.*] *ΧΟΡ.* — V. 531 *τραγῳδῶν*, fort. *τρυγῳδῶν*

— V. 532 *ΕΡΜ.*] *ΤΡΤΓ.* — V. 536 *κόλπου*, conjeci *κάλπῃ*. — V. 542 *κυάθους*] *κυάθοις*. — V. 543 et priorem partem v. 544 Mercurii orationi adjeci, vulgo sunt Trygaei. — V. 544 *ΤΡΤ.*] *ΕΡΜ.*, et deinde vulgo v. 548 praemittitur nota *ΤΡΤ.*, quam sustuli. — V. 570 *γήδιον*] *γήδιον*. — V. 582 *ὡς ἀσμένοισιν ἦλθες*] *ὡς ἦλθες ἡμὶν ἀσμένοις*. — V. 587 lacunam indicavi. — V. 589 *πᾶσιν ὁπόσοι γεωργὸν βίον ἐτρίβομεν· μόνη γὰρ ἡμᾶς ὠφέλεις*. Dindorfius vero:

* * * * * * * * * *μόνη γὰρ ἡμᾶς ὠφέλεις.*
* * * * * * * * *
πᾶσιν ὁπόσοι βίον ἐ-
τρίβομεν γεωργικόν.

— V. 605 *αὐτῆς ηρξεν*] *ἦρξεν ἄτης*. Corruptela antiqua latet, poeta scripserat

πρῶτα μὲν γὰρ αὐτίχ' εἶρξεν Φειδίας πράξας κακῶς.

— V. 608 post *πόλιν* plene interpunxi. — V. 610 *εξεφύσησεν*] *κἀξεφύσησεν*. — V. 616 *ἠκηκόειν*] *ἠκηκόη*. — V. 628 *τὴν*] *καὶ*. — V. 637 *κεκράγμασιν*, fort. *καὶ κράγμασιν*. — V. 674 *ποῖός τις οὖν εἶναι δοκεῖ*, fort. *ποῖός τις εἶναι σοὶ δοκεῖ*. — V. 675 *ψυχήν γ'*] *ψυχήν*. — V. 678 videntur aliquot versus excidisse, in quibus *κακονοίας* (v. 671) exemplum aliquod illustrabatur. — V. 679 *νυν*] *νῦν*. — V. 711 *κατελάσας*, conjicio *κατελάσαι*. — V. 716 *ῥοφήσεις*] *ῥοφήσει*. — V. 720 fort. *ὦ κάνθαρ', ἴθι δεῦρ'· οἴκαδ' ἀποπετώμεθα*. — V. 741 seq. *τοὺς δ' Ἡρακλέας τοὺς μάττοντας καὶ τοὺς πεινῶντας ἐκείνους ἐξήλασ' ἀτιμώσας πρῶτος, καὶ τοὺς δούλους παρέλυσεν τοὺς φεύγοντας κἀξαπατῶντας καὶ τυπτομένους ἐπίτηδες* scripsi justo versuum ordine restituto: legebatur *τοὺς θ' Ἡρακλέας τοὺς μ. καὶ τ. π. ἐκείνους, τοὺς φεύγοντας κἀξ. καὶ τυπ. ἐπίτηδες ἐξηλασ' ἀτιμώσας πρ. καὶ τ. δούλους παρέλυσεν*. Sed praeterea alteruter versus aut 743 aut 744 plane tollendus. — V. 760 *εἵνεκα*] *οὕνεκα*. — V. 774 *ἀνδρὸς*, conjeci *λαμπρὸν* vel *ἁδρὸν*. — V. 801 *ἡδομένῃ*] *ἑζομένη*. — V. 824 hic versus unus alterve excidisse videtur. — V. 831 *ἐνδιαεριανερι —*] *ἐνδιαεριανερι*. — V. 834 *ΟΙΚ. καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ Ἴων ὁ Χῖος; ΤΡΤ. ὅστις; ἐποίησεν*] *ΟΙΚ. καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ; ΤΡΤ. Ἴων ὁ Χῖος, ὅσπερ ἐποίησεν*. — V. 836 et 37 *Ἀοῖον*, malim *Ἀῷον*. — V. 860 *γέρων*] *γέρον*. — V. 872 *ἀνύσαντε τῇ βουλῇ τι. ΟΙΚ. Ταυτηνί; τί φῄς;*] *ἀνύσαντε τῇ βουλῇ τι ταυτηί. ΟΙΚ. τί φῄς*. — V. 891 *τουτὶ δ' ὁρᾶτ' ὀπτάνιον ὑμῖν*] *τουτὶ δ' ὅρα τοὐπτάνιον ἡμῖν*. — V. 892 et 93 cum Beerio tribui *servo*, vulgo referuntur ad Trygaei sermonem. — *κεκάπνικεν ἆρ'· ἐνταῦθα γὰρ . . . ποτ' ἦν.*] *κεκάπνικ' ἄρ'· ἐντεῦθεν γὰρ ἦν . . . ποτέ*. — V. 906 *θέασ'*] *θᾶσ'*. — V. 909 *πολίταις*] *πολίτης*. — V. 921 [*ὅμιλον*] omissum vulgo. — V. 922 Trygaeo continuavi, vulgo est Chori. — V. 923 *ΟΙΚ.*] *ΤΡΤ.* — V. 926 *δέῃ*] *δέοι*. — V. 928 *Θεαγένους*] *Θεογένους*. — V. 931 *ἐπίτηδές γ', ἵν' ὁπότ' ἐν τἠκκλησίᾳ ὡς χρὴ πο-*

λεμεῖν λέγοι τις, οἱ καθήμενοι] ἐπίτηδες οὖν, ἵν' ἐν τἠκκλησίᾳ ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγων τις οἱ καθήμενοι. — V. 939 fort. ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ γε deletis verbis χἠ τύχη κατορθοῖ. cf. ad v. 1023. — V. 951 ὀλὰς, legebatur ὑμᾶς. — V. 952 ἄκλητος αὐλῶν] αὐλῶν ἄκλητος. — V. 959 Locus corruptus: videtur versu trajecto reliquis autem leniter mutatis scribendum esse:

> Φέρε δή, τὸ δαλίον τόδ' ἔμβαψον λαβών,
> αὐτός τε χερνίπτου· παράδος ταύτην ἐμοί.
> σείου σὺ ταχέως κτλ.

— V. 964 ὅσοι πέρ εἰσι, fort. ὅσοι πάρεισι. — V. 973 verba εὐχώμεσθα δὴ Choro tribui, vulgo Trygaeo continuantur. Quamquam etiam priorem versus partem Choro, posteriorem Trygaeo tribuere possis. — V. 978 *ΧΟΡ.*] *ΟΙΚ.* — V. 1000 etiam scholiasta docet nonnulla excidisse, conjeci καὶ τὴν ἀγορὰν ἡμῖν ἀγαθῶν ἐμπλησθῆναι πάντων τε καλῶν, ἐκ μὲν Μεγάρων μεγάλων σκορόδων. — V. 1023 σέ τοι θύρασι χρὴ μένοντα τοίνυν, fort. τοίνυν delendum. — V. 1029 χρεών ἐστιν] χρεών. — V. 1046 *ΤΡΥ.* οὐ μὰ Δί', ἀλλ' Ἱεροκλέης οὗτός γέ τοὖσθ' ὁ χρησμολόγος] *ΤΡΥ.* Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' Ἱεροκλέης. *ΟΙΚ.* οὗτός γέ πού 'σθ' ὁ χρησμολόγος. — V. 1048 *ΟΙΚ.*] *ΤΡΥ.* — V. 1050 *ΤΡΥ.*] *ΟΙΚ.* — V. 1051 *ΟΙΚ.*] *ΤΡΥ.* — *ΤΡΥ.*] *ΟΙΚ.* — V. 1066 *ΤΡΥΓ.* — *ΙΕΡΟΚΛ.* — *ΤΡΥΓ.*] *ΟΙΚΕΤ.* — *ΤΡΥΓ.* — *ΟΙΚΕΤ.* — V. 1086 et 1114 τρηχὺν] τραχύν. — V. 1109 πρόσφερε τὴν γλῶτταν· σὺ δὲ τὴν σαυτοῦ γ' ἀπένεγκον σπονδήν· καὶ ταυτὶ μετὰ τῆς σπονδῆς λαβὲ θᾶττον scripsi et omnia Trygaeo continuavi Vulgo: *ΙΕΡ.* πρόσφερε τὴν γλῶτταν· *ΤΡΥ.* σὺ δὲ τὴν σαυτοῦ γ' ἀπένεγκον. *ΙΕΡ.* σπονδή. *ΤΡΥ.* καὶ ταυτὶ κτλ. — V. 1122 κῳδίων] κωδίων. — V. 1135 ἐκπεπρεμνισμένα] ἐκπεπρισμένα, quod si quis tueri velit, in antistr. v. 1168 ἐσθίω 'πέχων scribendum. — V. 1165 φύσει] φύει. — V. 1201 δραχμῶν, fort. δαρχμῶν. — V. 1209 ὅπλων κάπηλος, si personae notatio *ΛΟΦΟΠΟΙΟΣ* recte se haberet, exspectaveris λόφων κάπηλος, at potius *ΟΠΛΟΠΟΙΟΣ* vel etiam *ΟΠΛΟΠΩΛΗΣ* scribendum, nam mercator armorum est, quocum Trygaeus omnes hos sermones usque ad v. 1264 confert, huic igitur omnia tribuenda, nam duo opifices, qui eum comitantur, (vid. v. 1213) δορυξὸς et κρανοποιός, mutae personae sunt; etenim si v. 1257. 58 μάθῃ pro μάθῃς restitutum est, jam ne κρανοποιός quidem quidquam dicit; θωρακοπώλῃ autem et σαλπιγγοποιῷ nullus omnino est locus, sed nolui quidquam novare. — V. 1229 παῦσαι μ' ὑβρίζων, conjeci παῦσαι 'νυβρίζων. — V. 1251 κἀντί] γ' ἀντί. — V. 1256 ἀλλὰ τί; ἔτ' ἐστί] ἀλλὰ τί ἔτ' ἐστί. — V. 1264 τὰν] τᾶν. — V. 1266 οὐρησόμενα corruptum videtur, quandoquidem deinde consilium itineris indicatur, exspectaveram μινυριζόμενα τὰ τῶν ἐπικλήτων δεῦρ', ἵνα ἅττ' ᾄσεται προαναβάληταί μοι δοκεῖν. quamquam mediae formae

exemplum non novi; possis etiam ὀρθριζόμενα conjicere. — V. 1271 ᾄδων] ᾆδον. — V. 1275 μεμνημένος] μεμνημένον. — V. 1278 ᾄδων] ᾆδον. — V. 1307 ἐμβάλλετ' ὦ] ἐμβάλλετον. — V. 1312 Choro continuavi, vulgo nota *ΤΡΥ*. praemittitur. — V. 1316 *ΤΡΥ*.] *ΧΟΡ*. — V. 1317 κἀπικελεύειν] κἀπιχορεύειν. — V. 1329 Trygaeo continuavi, vulgo *ΤΡΥ*. nota praemittitur, deinde post v. 1331 epiphonema adjeci. — V. 1344 et 1351 Trygaei personam delevi, ut omnia sint Chori. — V. 1349 Lacunam indicavi, unus deest versiculus. — V. 1350 Post hunc versum epiphonema addidi.

PROLEGOMENA DE COMOEDIA.

I.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΛΑΤΩΝΙΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΚΩΜΩΙΔΙΩΝ.

1. *Καλὸν ἐπισημήνασθαι τὰς αἰτίας δι' ἃς ἡ μὲν ἀρχαία κωμῳδία ἴδιόν τινα τύπον ἔχει, ἡ δὲ μέση διάφορός ἐστι πρὸς ταύτην. 2. ἐπὶ τῶν Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος χρόνων τὰ τῆς δημοκρατίας ἐκράτει παρ' Ἀθηναίοις καὶ τὴν ἐξουσίαν σύμπασαν ὁ δῆμος εἶχεν, αὐτὸς αὐτοκράτωρ καὶ κύριος τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ὑπάρχων. 3. τῆς ἰσηγορίας οὖν πᾶσιν ὑπαρχούσης ἄδειαν οἱ τὰς κωμῳδίας συγγράφοντες εἶχον τοῦ σκώπτειν καὶ στρατηγοὺς καὶ δικαστὰς τοὺς κακῶς δικάζοντας καὶ τῶν πολιτῶν τινὰς ἢ φιλαργύρους ἢ συζῶντας ἀσελγείᾳ. ὁ γὰρ δῆμος, ὡς εἶπον, τὸν φόβον ἐξῄρει τῶν κωμῳδούντων, φιλοτίμως τῶν τοὺς τοιούτους βλασφημούντων ἀκούων. ἴσμεν γὰρ ὡς ἀντίκειται φύσει τοῖς πλουσίοις ἐξ ἀρχῆς ὁ δῆμος καὶ ταῖς δυσπραγίαις αὐτῶν ἥδεται. 4. ἐπὶ τοίνυν τῆς Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος κωμῳδίας ἀφόρητοί τινες κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων ἦσαν οἱ ποιηταί. 5. λοιπὸν δὲ τῆς δημοκρατίας ὑποχωρούσης ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς Ἀθήνας τυραννούντων καὶ καθισταμένης ὀλιγαρχίας καὶ μεταπιπτούσης τῆς ἐξουσίας τοῦ δήμου εἰς ὀλίγους καὶ κρατυνομένης τῆς ὀλιγαρχίας ἐνέπιπτε τοῖς ποιηταῖς φόβος· οὐ γὰρ ἦν τινὰ προφανῶς σκώπτειν δίκας ἀπαιτούντων τῶν ὑβριζομένων παρὰ τῶν ποιητῶν. 6. ἴσμεν γοῦν τὸν*

Εὔπολιν ἐπὶ τῷ διδάξαι τοὺς Βάπτας ἀποπνιγέντα εἰς τὴν θάλασσαν ὑπ᾿ ἐκείνων εἰς οὓς καθῆκε τοὺς Βάπτας. 7. *καὶ διὰ τοῦτο ὀκνηρότεροι πρὸς τὰ σκώμματα ἐγένοντο. καὶ ἐπέλιπον οἱ χορηγοί· οὐ γὰρ ἔτι προθυμίαν εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς χορηγοὺς τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας χειροτονεῖν.* 8. *τὸν γοῦν Αἰολοσίκωνα Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, ὃς οὐκ ἔχει τὰ χορικὰ μέλη. τῶν γὰρ χορηγῶν μὴ χειροτονουμένων καὶ τῶν χορευτῶν οὐκ ἐχόντων τὰς τροφὰς ὑπεξηρέθη τῆς κωμῳδίας τὰ χορευτῶν μέλη καὶ τῶν ὑποθέσεων ὁ τρόπος μετεβλήθη.* 9. *σκοποῦ γὰρ ὄντος τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τοῦ σκώπτειν δήμους καὶ δικαστὰς καὶ στρατηγούς, παρεὶς ὁ Ἀριστοφάνης τὸ συνήθως ἀποσκῶψαι διὰ τὸν πολὺν φόβον Αἴολον τὸ δρᾶμα τὸ γραφὲν τοῖς τραγῳδοῖς ὡς κακῶς ἔχον διασύρει.* 10. *τοιοῦτος οὖν ἐστιν ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας τύπος, οἷός ἐστιν ὁ Αἰολοσίκων Ἀριστοφάνους καὶ οἱ Ὀδυσσεῖς Κρατίνου καὶ πλεῖστα τῶν παλαιῶν δραμάτων οὔτε χορικὰ οὔτε παραβάσεις ἔχοντα.*

11. *Παράβασις δέ ἐστι τοιοῦτο. μετὰ τὸ τοὺς ὑποκριτὰς τοῦ πρώτου μέρους πληρωθέντος ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἀναχωρῆσαι, ὡς ἂν μὴ (κενὸν) τὸ θέατρον ᾖ καὶ ὁ δῆμος ἀργὸς καθέζηται, ὁ χορὸς οὐκ ἔχων πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διαλέγεσθαι ἀποστροφὴν ἐποιεῖτο πρὸς τὸν δῆμον.* 12. *κατὰ δὲ τὴν ἀπόστροφον ἐκείνην οἱ ποιηταὶ διὰ τοῦ χοροῦ ἢ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀπελογοῦντο ἢ περὶ δημοσίων πραγμάτων εἰσηγοῦντο.* 13. *ἡ δὲ παράβασις ἐπληροῦτο ὑπὸ μελυδρίου καὶ κομματίου καὶ στροφῆς καὶ ἀντιστρόφου καὶ ἐπιρρήματος καὶ ἀντεπιρρήματος καὶ ἀναπαίστων.* 14. *τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα τὰς παραβάσεις κατ᾿ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐδιδάχθη καθ᾿ ὃν ὁ δῆμος ἐκράτει, τὰ δὲ οὐκ ἔχοντα τῆς ἐξουσίας λοιπὸν ἀπὸ τοῦ δήμου μεθισταμένης καὶ τῆς ὀλιγαρχίας κρατούσης.* 15. *οἱ δὲ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιηταὶ καὶ τὰς ὑποθέσεις ἤμειψαν καὶ τὰ χορικὰ μέλη παρέλιπον, οὐκ ἔχοντες τοὺς χορηγοὺς τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας. ὑποθέσεις μὲν γὰρ τῆς μὲν παλαιᾶς κωμῳδίας ἦσαν αὗται, τὸ στρατηγοῖς ἐπιτιμᾶν καὶ δικασταῖς οὐκ ὀρθῶς δικάζουσι καὶ χρήματα συλλέγουσιν ἐξ ἀδικίας τισὶ καὶ μοχθηρὸν ἐπανῃρημένοις βίον·* 16. *ἡ δὲ μέση κωμῳδία ἀφῆκε τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις, ἐπὶ δὲ τὸ σκώπτειν ἱστορίας ῥηθείσας ποιηταῖς ἦλθον. ἀνεύθυνον γὰρ τὸ τοιοῦτον, οἷον διασύρειν Ὅμηρον εἰπόντα τι ἢ τὸν δεῖνα τῆς τραγῳδίας ποιητήν·* 17. *τοιαῦτα δὲ δράματα καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ ἔστιν εὑρεῖν, ἅπερ τελευταῖον ἐδιδάχθη λοιπὸν τῆς ὀλιγαρχίας κρατυνθείσης. οἱ γοῦν Ὀδυσσεῖς Κρατίνου οὐδενὸς ἐπιτίμησιν ἔχουσι, διασυρμὸν δὲ τῆς Ὀδυσσείας τοῦ Ὁμήρου.* 18. *Ὁτοιαῦται γὰρ αἱ κατὰ τὴν μέσην κωμῳδίαν ὑποθέσεις εἰσίν· μύθους γάρ τινας τιθέντες ἐν ταῖς κωμῳδίαις τοῖς παλαιοτέροις εἰρημένους διέσυρον ὡς κακῶς ῥηθέντας· καὶ τὰς παραβάσεις παρῃτήσαντο, διὰ τὸ τοὺς χοροὺς ἐπιλεῖψαι χορηγῶν οὐκ ὄντων.* 19. *οὐ μὴν οὐδὲ τὰ προσωπεῖα ὁμοιοτρόπως τοῖς ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ κατεσκευασμένοις εἰσῆγον. ἐν*

μὲν γὰρ τῇ παλαιᾷ εἴκαζον τὰ προσωπεῖα τοῖς κωμῳδουμένοις, ἵνα, πρίν τι καὶ τοὺς ὑποκριτὰς εἰπεῖν, ὁ κωμῳδούμενος ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς ὄψεως κατάδηλος ᾖ· ἐν δὲ τῇ μέσῃ καὶ νέᾳ κωμῳδίᾳ ἐπίτηδες τὰ προσωπεῖα πρὸς τὸ γελοιότερον ἐδημιούργησαν, δεδοικότες τοὺς Μακεδόνας καὶ τοὺς ἐπηρτημένους ἐξ ἐκείνων φόβους, ἵνα μηδὲ ἐκ τύχης τινὸς ὁμοιότης προσώπου συμπέσῃ τινὶ Μακεδόνων ἄρχοντι καὶ δόξας ὁ ποιητὴς ἐκ προαιρέσεως κωμῳδεῖν δίκας ὑπόσχῃ. 20. ὁρῶμεν γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐν τοῖς προσώποις τῆς Μενάνδρου κωμῳδίας ὁποίας ἔχει καὶ ὅπως ἐξεστραμμένον τὸ στόμα καὶ οὐδὲ κατ' ἀνθρώπων φύσιν.

II.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ.

1. Κρατῖνος ὁ τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ποιητής, ἅτε δὴ κατὰ τὰς Ἀρχιλόχου ζητήσεις αὐστηρὸς μὲν ταῖς λοιδορίαις ἐστίν. οὐ γὰρ ὥσπερ ὁ Ἀριστοφάνης ἐπιτρέχειν τὴν χάριν τοῖς σκώμμασι ποιεῖ, τὸ φορτικὸν τῆς ἐπιτιμήσεως διὰ ταύτης ἀναιρῶν, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν γυμνῇ τῇ κεφαλῇ τίθησι τὰς βλασφημίας κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων. πολὺς δὲ καὶ ταῖς τροπαῖς τυγχάνει. εὔστοχος δὲ ὢν ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς τῶν δραμάτων καὶ διασκευαῖς, εἶτα προϊὼν καὶ διασπῶν τὰς ὑποθέσεις οὐκ ἀκολούθως πληροῖ τὰ δράματα. 2. Εὔπολις δὲ εὐφάντασστος μὲν εἰς ὑπερβολήν ἐστι κατὰ τὰς ὑποθέσεις. τὰς γὰρ εἰσηγήσεις μεγάλας τῶν δραμάτων ποιεῖται, καὶ ἥνπερ ἐν τῇ παραβάσει φαντασίαν κινοῦσιν οἱ λοιποί, ταύτην ἐκεῖνος ἐν τοῖς δράμασιν, ἀναγαγεῖν ἱκανὸς ὢν ἐξ Ἅιδου νομοθετῶν πρόσωπα, καὶ δι' αὐτῶν εἰσηγούμενος ἢ περὶ θέσεως νόμων ἢ καταλύσεως. ὥσπερ δέ ἐστιν ὑψηλός, οὕτω καὶ ἐπίχαρις, καὶ περὶ τὰ σκώμματα λίαν εὔστοχος. 3. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης τὸν μέσον ἐλήλακε τῶν ἀνδρῶν χαρακτῆρα. οὔτε γὰρ πικρὸς λίαν ἐστὶν ὥσπερ ὁ Κρατῖνος οὔτε χαρίεις ὥσπερ ὁ Εὔπολις, ἀλλ' ἔχει καὶ πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας τὸ σφοδρὸν τοῦ Κρατίνου καὶ τὸ τῆς ἐπιτρεχούσης χάριτος Εὐπόλιδος.

III.

ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ.

1. Τὴν κωμῳδίαν ηὑρῆσθαί φασιν ὑπὸ Σουσαρίωνος· τὴν δὲ ὀνομασίαν ἔχειν οἱ μὲν ὅτι ἐπὶ τὰς κώμας περιιόντες ᾖδον καὶ ἐπεδείκνυντο, μήπω πόλεων οὐσῶν, ἀλλ' ἐν κώμαις οἰκούντων τῶν ἀνθρώπων, οἱ δὲ ἀντιλέγοντές φασι μὴ κώμας καλεῖσθαι παρὰ Ἀθηναίοις, ἀλλὰ δήμους, καὶ κωμῳδίαν αὐτὴν καλοῦσιν, ἐπεὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκώμαζον. 2. τὴν αὐτὴν δὲ καὶ τρυ-

γῳδίαν φασὶ διὰ τὸ τοῖς εὐδοκιμοῦσιν ἐπὶ τῷ Ληναίῳ γλεῦκος δίδοσθαι, ὅπερ ἐκάλουν τρύγα, ἢ ὅτι μήπω προσωπείων ηὑρημένων τρυγὶ διαχρίοντες τὰ πρόσωπα ὑπεκρίνοντο. 3. γεγόνασι δὲ μεταβολαὶ κωμῳδίας τρεῖς· καὶ ἡ μὲν ἀρχαία, ἡ δὲ νέα, ἡ δὲ μέση. οἱ μὲν οὖν τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταὶ οὐχ ὑποθέσεως ἀληθοῦς, ἀλλὰ παιδείας εὐτραπέλου γινόμενοι ζηλωταὶ τοὺς ἀγῶνας ἐποίουν. καὶ φέρεται αὐτῶν πάντα τὰ δράματα τξε΄ σὺν τοῖς ψευδεπιγράφοις. 4. τούτων δέ εἰσιν ἀξιολογώτατοι Ἐπίχαρμος Μάγνης Κρατῖνος Κράτης Φερεκράτης Φρύνιχος Εὔπολις Ἀριστοφάνης.

5. (Ἐπίχαρμος.) οὗτος πρῶτος τὴν κωμῳδίαν διερριμμένην ἀνεκτήσατο πολλὰ προσφιλοτεχνήσας. χρόνοις δὲ γέγονε κατὰ τὴν ογ΄ Ὀλυμπιάδα, τῇ δὲ ποιήσει γνωμικὸς καὶ εὑρετικὸς καὶ φιλότεχνος. σώζεται δὲ αὐτοῦ δράματα μ΄, ὧν ἀντιλέγονται δ΄.

6. Μάγνης δὲ Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος Ἀθήνησι νίκας ἔσχεν ια΄. τῶν δὲ δραμάτων αὐτοῦ οὐδὲν σώζεται. τὰ δὲ ἐπιφερόμενά ἐστιν ἐννέα.

7. Κρατῖνος Ἀθηναῖος νικᾷ μετὰ τὴν πε΄ Ὀλυμπιάδα, τελευτᾷ δὲ Λακεδαιμονίων εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβαλόντων τὸ πρῶτον, ὥς φησιν Ἀριστοφάνης,

ὡρακιάσας· οὐ γὰρ ἐξηνέσχετο
ἰδεῖν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων.

γέγονε δὲ ποιητικώτατος, κατασκευάζων εἰς τὸν Αἰσχύλου χαρακτῆρα. φέρεται δὲ δράματα αὐτοῦ κα΄.

8. Κράτης Ἀθηναῖος. τοῦτον ὑποκριτήν φασι γεγονέναι τὸ πρῶτον, ὃς ἐπιβέβληκε Κρατίνῳ, πάνυ γέλοιος καὶ ἱλαρὸς γινόμενος, καὶ πρῶτος μεθύοντας ἐν κωμῳδίᾳ προήγαγε. τούτου δράματά ἐστιν ἑπτά.

9. Φερεκράτης Ἀθηναῖος νικᾷ ἐπὶ θεάτρου γινόμενος, ὁ δὲ ὑποκριτὴς ἐζήλωκε Κράτητα. καὶ αὖ τοῦ μὲν λοιδορεῖν ἀπέστη, πράγματα δὲ εἰσηγούμενος καινὰ ηὐδοκίμει, γενόμενος εὑρετικὸς μύθων.

10. Φρύνιχος . . . φράδμονος ἔθανεν ἐν Σικελίᾳ.

11. Ευπολις Ἀθηναῖος ἐδίδαξεν ἐπὶ ἄρχοντος Ἀπολλοδώρου, ἐφ᾽ οὗ καὶ Φρύνιχος, γεγονὼς δυνατὸς τῇ λέξει καὶ ζηλῶν Κρατῖνον, πολὺ τὸ λοίδορόν τε καὶ σκαιὸν ἐπιφαίνει. γέγραπται δὲ αὐτῷ δράματα ιδ΄.

12. Ἀριστοφάνης Φιλίππου Ἀθηναῖος, μακρολογώτατος Ἀθηναίων καὶ εὐφυΐᾳ πάντας ὑπεραίρων, ζηλῶν δὲ Εὐριπίδην, τοῖς δὲ μέλεσι λεπτότερος. ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου διὰ Καλλιστράτου. τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς τούτῳ φασὶν αὐτὸν διδόναι, τὰ δὲ κατ᾽ Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους Φιλωνίδῃ. διὰ δὲ τοῦτο νομισθεὶς ἀγαθὸς ποιητὴς τοὺς λοιποὺς ἐπιγραφόμενος ἐνίκα. ἔπειτα τῷ υἱῷ ἐδίδου τὰ δράματα, ὄντα τὸν ἀριθμὸν νδ΄, ὧν νόθα δ΄.

13. Τῆς δὲ μέσης κωμῳδίας οἱ ποιηταὶ πλάσματος μὲν οὐχ ἥψαντο ποιητικοῦ, διὰ δὲ τῆς συνήθους ἰόντες λαλιᾶς λογικὰς

ἔχουσι τὰς ἀρετάς, ὥστε σπάνιον ποιητικὸν εἶναι χαρακτῆρα παρ' οὐτοῖς. κατασχολοῦνται δὲ πάντες περὶ τὰς ὑποθέσεις. τῆς μὲν οὖν μέσης κωμῳδίας εἰσὶ ποιηταὶ νζ', καὶ τούτων δράματα χιζ'. τούτων δέ εἰσιν ἀξιολογώτατοι Ἀντιφάνης καὶ Στέφανος. 14. Ἀντιφάνης μὲν οὖν Στεφάνου Ἀθηναῖος· καὶ ἤρξατο διδάσκειν μετὰ τὴν ϛη' Ὀλυμπιάδα. καί φασιν αὐτὸν γενέσθαι μὲν τῶν ἀπὸ Θεσσαλίας ἐκ Λαρίσσης, παρεγγραφῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν ὑπὸ Δημοσθένους. γενέσθαι δὲ λέγουσιν αὐτὸν εὐφυέστατον εἰς τὸ γράφειν καὶ δραματοποιεῖν. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Χίῳ καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ εἰς τὰς Ἀθήνας μετηνέχθη. τῶν δὲ κωμῳδιῶν αὐτοῦ τινὰς καὶ ὁ Στέφανος ἐδίδαξεν. ἔστι δὲ αὐτοῦ δράματα σξ'.

15. Τῆς δὲ νέας κωμῳδίας γεγόνασι μὲν ποιηταὶ ξδ', ἀξιολογώτατοι δὲ τούτων Φιλήμων Μένανδρος Δίφιλος Φιλιππίδης Ποσείδιππος Ἀπολλόδωρος. Φιλήμων μὲν οὖν Δάμωνος Συρακούσιος, μετέσχε δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων πολιτείας, ἐδίδαξε δὲ πρὸ τῆς ριγ' Ὀλυμπιάδος. σώζεται δὲ αὐτοῦ δράματα ἑπτὰ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα. 16. Μένανδρος δὲ Διοπείθους υἱός, Ἀθηναῖος, λαμπρὸς καὶ βίῳ καὶ γένει, συνδιατρίψας δὲ τὰ πολλὰ Ἀλέξιδι ὑπὸ τούτου δοκεῖ παιδευθῆναι. ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἔφηβος ὢν ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντος. γέγονε δ' εὐφυέστατος πάνυ. γέγραφε δὲ πάντα δράματα ρη'. τελευτᾷ δὲ ἐν Ἀθήναις ἐτῶν ὑπάρχων νβ'. 17. Δίφιλος Σινωπεὺς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐδίδαξε Μενάνδρῳ. τελευτᾷ δὲ ἐν Σμύρνῃ. δράματα δὲ αὐτοῦ ρ'.

IV.

ΑΛΛΩΣ ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ.

1. Τὸ παλαιὸν οἱ ἐν ταῖς κώμαις ἀδικούμενοι ὑπὸ τῶν πολιτῶν νυκτὸς ἀπήρχοντο παρὰ τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἔνθα ὁ ἀδικήσας ἦν, καὶ ἔλεγον ὅτι ἔστι τις ἐνταῦθα ποιῶν εἰς τοὺς γεωργοὺς τάδε. καὶ τοῦτο ποιοῦντες ὑπεχώρουν λέγοντες καὶ τοὔνομα. μεθ' ἡμέραν δὲ ὁ δράσας ἐξητάζετο, καὶ οὕτως αἰσχυνάμενος ἀνεστέλλετο τοῦ ἀδικεῖν. 2. ὁρῶντες οὖν οἱ πολῖται τοῦτο χρήσιμον τῇ πόλει καὶ ἀδικίας ἀποτρεπτικόν, ἐκέλευσαν τοὺς ἀδικουμένους ἐπὶ μέσης ἀγορᾶς τοὺς ἀδικήσαντας κωμῳδεῖν. οἱ δὲ δεδιότες αὐτοὺς ὥστε πλουσίους πηλῷ χρίοντες καὶ τρυγίᾳ ἐπὶ μέσης ἀγορᾶς τοὺς ἀδικοῦντας ἐκωμῴδουν 3. ἐπεὶ δὲ μεγάλα ἡ πόλις ὠφελεῖτο ἐκ τούτου, ποιητὰς ἔταξαν ἐπὶ τούτῳ, κωμῳδεῖν ὃν ἂν βούλωνται ἀκωλύτως. 4. ἐπεὶ δὲ ἡ κακία προέκοπτεν, οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἄρχοντες μὴ βουλόμενοι κωμῳδεῖσθαι, τοῦ μὲν φανερῶς κωμῳδεῖν ἐκώλυσαν, ἐκέλευον δὲ κρύφα οἷον αἰνιγματωδῶς. εἶτα δὴ καὶ τοῦτο ἐκώλυσαν. καὶ πτωχοὺς ἔσκωπτον, εἰς δὲ πλουσίους καὶ ἐνδόξους οὐκέτι. 5. γέγονε δὲ τῆς μὲν πρώτης κωμῳδίας ἄριστος τεχνίτης οὗτος ὁ Ἀριστοφάνης καὶ Εὔπολις, τῆς δὲ δευτέρας Πλάτων, τῆς δὲ τρίτης Μένανδρος. 6. κωμῳδία οὖν, ἢ ὅτι οἱ ἀπὸ

κωμῶν συναγόμενοι ᾖδον ταῦτα, ἢ ὅτι ἐν καιρῷ κώματος ᾖδον· ἔστι δὲ ταύτην εἰπεῖν καὶ τραγῳδίαν, οἱονεὶ τρυγῳδίαν τινὰ οὖσαν, ὅτι τρυγίᾳ χριόμενοι ἐκωμῴδουν. καὶ τῆς μὲν τραγῳδίας τὸ εἰς ἔλεον κινῆσαι τοὺς ἀκροατὰς ἴδιον, τῆς δὲ κωμῳδίας τὸ εἰς γέλωτα. διό φασιν, ἡ μὲν τραγῳδία λύει τὸν βίον, ἡ δὲ κωμῳδία συνίστησιν.

V.

ΑΛΛΩΣ ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ.

1. Τῆς κωμῳδίας τὸ μέν ἐστιν ἀρχαῖον, τὸ δὲ νέον, [τὸ δὲ μέσον.] τῆς δὲ νέας διαφέρει ἡ παλαιὰ κωμῳδία χρόνῳ, διαλέκτῳ, ὕλῃ, μέτρῳ, διασκευῇ. χρόνῳ μὲν καθὸ ἡ μὲν νέα ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, ἡ δὲ παλαιὰ ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν εἶχε τὴν ἀκμήν. διαλέκτῳ δὲ καθὸ ἡ μὲν νέα τὸ σαφέστερον ἔχει, τῇ νέᾳ κεχρημένη Ἀτθίδι, ἡ δὲ παλαιὰ τὸ δεινὸν καὶ ὑψηλὸν τοῦ λόγου, ἐνίοτε δὲ ἐπιτηδεύει καὶ λέξεις τινάς. ὕλῃ δὲ * * * * * * * καθὸ ἡ μὲν νέα κατὰ τὸ πλεῖστον στρέφεται περὶ τὸ ἰαμβικόν, σπανίως δὲ μέτρον ἕτερον. ἐν δὲ τῇ παλαιᾷ πολυμετρία τὸ σπουδαζόμενον. διασκευῇ δέ, ὅτι ἐν μὲν τῇ νέᾳ χοροῦ οὐκ ἔδει, ἐν ἐκείνῃ δὲ δεῖ. 2. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ παλαιὰ ἑαυτῆς διαφέρει. καὶ γὰρ οἱ ἐν Ἀττικῇ πρῶτον συστησάμενοι τὸ ἐπιτήδευμα τῆς κωμῳδίας (ἦσαν δὲ οἱ περὶ Σουσαρίωνα) καὶ τὰ πρόσωπα εἰσῆγον ἀτάκτως, καὶ μόνος ἦν γέλως τὸ κατασκευαζόμενον. 3. ἐπιγενόμενος δὲ ὁ Κρατῖνος κατέστησε μὲν πρῶτον τὰ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ πρόσωπα μέχρι τριῶν, στήσας τὴν ἀταξίαν, καὶ τῷ χαρίεντι τῆς κωμῳδίας τὸ ὠφέλιμον προσέθηκε, τοὺς κακῶς πράττοντας διαβάλλων καὶ ὥσπερ δημοσίᾳ μάστιγι τῇ κωμῳδίᾳ κολάζων. 4. ἀλλ' ἔτι μὲν καὶ οὗτος τῆς ἀρχαιότητος μετεῖχε καὶ ἠρέμα πως τῆς ἀταξίας. ὁ μέντοι γε Ἀριστοφάνης μεθοδεύσας τεχνικώτερον τῶν μεθ' ἑαυτοῦ τὴν κωμῳδίαν ἐνέλαμψεν ἐν ἅπασιν ἐπίσημος ὀφθεὶς οὕτω καὶ οὕτω πᾶσαν κωμῳδίαν ἐμελέτησε. καὶ γὰρ τὸ τούτου δρᾶμα ὁ Πλοῦτος νεωτερίζει κατὰ τὸ πλάσμα. τήν τε γὰρ ὑπόθεσιν οὐκ ἀληθῆ ἔχει καὶ χορῶν ἐστέρηται, ὅπερ τῆς νεωτέρας ὑπῆρχε κωμῳδίας.

VI.

ΑΛΛΩΣ ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ.

1. Ὅτι ὁ γέλως τῆς κωμῳδίας ἔκ τε λέξεων καὶ πραγμάτων ἔχει τὴν σύστασιν. ἐκ μὲν τῆς λέξεως κατὰ τρόπους ἑπτά. πρῶτον καθ' ὁμωνυμίαν, ὡς τὸ διαφορούμενος, οἷον τὸ μέτρον. δεύτερον κατὰ συνωνυμίαν, ὡς τό, ἥκω δὲ καὶ κατέρχομαι· ταυτὸν γάρ ἐστιν. τρίτον κατὰ ἀδολεσχίαν, ὡς ὅταν τις τῷ αὐτῷ ὀνόματι χρήσηται. τέταρτον κατὰ παρωνυμίαν, ὅταν τῷ κυρίῳ

ἔξωθέν τις ἅπτηται, ὡς τό, Μώμαξ καλοῦμαι Μίδας. πέμπτον κατὰ ὑποκορισμόν, ὡς τὸ Σωκρατίδιον, Εὐριπίδιον. ἕκτον κατὰ ἐξαλλαγήν, ὡς τό, ὦ Βδεῦ δέσποτα, ἀντὶ τοῦ ὦ Ζεῦ. ἕβδομον κατὰ σχῆμα λέξεως· τοῦτο γίνεται ἢ φωνῇ, ἢ τοῖς ὁμογενέσιν. 2. ἐκ δὲ τῶν πραμάτων κατὰ τρόπους δύο. πρῶτον κατὰ ἀπάτην, ὡς Στρεψιάδης πεισθεὶς ἀληθεῖς εἶναι τοὺς περὶ ψύλλης λόγους. δεύτερον κατὰ ὁμοίωσιν. ἡ δὲ ὁμοίωσις εἰς δύο τέμνεται, ἢ εἰς τὸ βέλτιον, ὡς ὁ Ξανθίας εἰς Ἡρακλέα, ἢ εἰς τὸ χεῖρον, ὡς ὁ Διόνυσος εἰς Ξανθίαν.

3. Ὁ χορὸς ὁ κωμικὸς εἰσήγετο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, τῷ νῦν λεγομένῳ λογείῳ. καὶ ὅτε μὲν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διελέγετο, πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφεώρα, ὅτε δὲ ἀπελθόντων τῶν ὑποκριτῶν τοὺς ἀναπαίστους διεξῄει, πρὸς τὸν δῆμον ἀπεστρέφετο. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἦν δὲ τὰ ἰαμβεῖα τετράμετρα. εἶτα τὴν ἀντίστροφον προσᾴδοντες πάλιν τετράμετρα ἐπέλεγον ἴσων στίχων. ἦν δὲ ἐ ὶ τὸ πλεῖστον ις΄. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ἐπιρρήματα. ἡ δὲ ὅλη πάροδος τοῦ χοροῦ ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν „εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι.“

VII.

ΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ ΠΟΙΗΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΑ.

Θεοπόμπου δράματα ιζ΄, Στράττιδος δράματα ις΄, Φερεκράτους δράματα ιη΄, Κράτητος δράματα η΄, Πλάτωνος δράματα κη΄, Τηλεκλείδου δράματα ς΄, Φρυνίχου δράματα ι΄.

VIII.

ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ.

1. Κωμῳδίαι λέγονται τὰ τῶν κωμικῶν ποιήματα, ὡς τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους, Κρατινου, Μενάνδρου καὶ τῶν ὁμοίων. εὕρηται δὲ ἡ κωμῳδία, ὥς φασίν, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. 2. Τὸ παλαιὸν ἐν ταῖς κώμαις ἀδικούμενοί τινες ὑπὸ τῶν Ἀθήνησι πολιτῶν καὶ θέλοντες ἐλέγχειν αὐτοὺς κατῄεσαν εἰς τὴν πόλιν· καὶ νυκτὸς καθευδόντων πάντων παριόντες παρὰ τὰς ἀγυιὰς ἔλεγον ἀνωνύμως τὰς βλάβας, ἃς ἔπασχον ὑπ᾽ αὐτῶν, τοιαῦτα λέγοντες· „ἐνταῦθα μένει τις τάδε καὶ τάδε ποιῶν τισὶ τῶν γεωργῶν καὶ οὐ μετρίας βλάβας ἐπιφέρει αὐτοῖς·“ ὥστε τοὺς γειτνιῶντας ἀκούοντας ἡμέρας γιγνομένης πρὸς ἀλλήλους λέγειν ἃ νύκτωρ παρὰ τῶν γεωργῶν ἤκουσαν. 3. ἐπονείδιστον δὲ ἦν τοῦτο τῷ

ἀδικοῦντι· ὥστε καὶ πολλοῖς τῶν ἀδικούντων τὸ τοιοῦτο διορθώσεως γέγονεν αἴτιον αἰσχυνομένοις τὴν ὕβριν· ὅθεν τοῖς τῆς πόλεως ἔδοξεν ἐπ' ἀγαθῷ γεγονέναι τὸ ἐγχείρημα τῶν ἀγροίκων· καὶ ἀναζητήσαντες αὐτοὺς ἠνάγκασαν καὶ ἐπὶ θεάτρου ταῦτα ποιεῖν. 4. οἱ δὲ δειλιῶντες τοῦτο ποιεῖν ἐπιφανῶς τρυγὶ περιχρίοντες τὰς ἑαυτῶν ὄψεις οὕτως εἰσῄεσαν· ὅθεν κἀκ τούτου μᾶλλον τῶν ἀδικούντων ἐλεγχομένων ἐπὶ θεάτρου συστολὴ τῶν ἀδικιῶν ἐγένετο. 5. ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις ἐκ τούτου μεγάλας ἀπήλαυσεν ὠφελείας, ποιητὰς ἔταξαν ἐπὶ τούτῳ κωμῳδεῖν, οὓς ἂν βούλωνται ἀκωλύτως. 6. Πρῶτον οὖν Σουσαρίων τις τῆς ἐμμέτρου κωμῳδίας γέγονεν ἀρχηγός· οὗ τὰ μὲν ποιήματα λήθῃ κατενεμήθη, δύο δὲ ἢ τρεῖς ἴαμβοι ἐπὶ μνήμῃ φέρονται τούτου· εἰσὶ δὲ οὗτοι·

> Ἀκούετε λεώς, Σουσαρίων λέγει τάδε,
> υἱὸς Φιλίνου, Μεγαρόθεν, Τριποδίσκιος·
> κακὸν γυναῖκες· ἀλλ' ὅμως, ὦ δημόται,
> οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ.

ἀρχὴν οὖν λαβόντες τοῦ πράγματος πολλοὶ γεγόνασι κωμικοὶ ἐλέγχοντες τοὺς κακῶς βιοῦντας καὶ ἀδικίαις χαίροντας. καὶ ἐντεῦθεν ὠφέλουν κοινῇ τὴν πολιτείαν τῶν Ἀθηναίων. 8. ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν παράνομον ἐπικρατές, ὅτι ἀεὶ τὰ χείρονα νικᾷ, τὰ δ' ἀγαθὰ ταχέως ἀφίπταται, οὐ μετὰ πολὺν χρόνον οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἄρχοντες οὐ βουλόμενοι κωμῳδεῖσθαι, ἤρξαντο κωλύειν τοὺς κωμικοὺς τοῦ φανερῶς οὕτω καὶ ὀνομαστὶ ἐλέγχειν τοὺς ἀδικοῦντας, ἵν' ἐντεῦθεν ἀδικοῦντες μὴ ἐλέγχωνται ὑπ' αὐτῶν· ὅθεν ὥσπερ αἰνιγματωδῶς καὶ οὐ φανερῶς ἠλέγχοντο ὑπὸ τῶν κωμικῶν, ἀλλὰ καὶ ἔτι ἐπὶ πλέον προϊούσης τῆς κακίας ἐκωλύθησαν καὶ τοῦ αἰνιγματωδῶς κωμῳδεῖν. διὸ εἰς ξένους καὶ πτωχοὺς ἔσκωπτον, εἰς δὲ πλουσίους καὶ ἐνδόξους οὐκέτι. 9. διὸ καὶ τρεῖς διαφορὰς ἔδοξεν ἔχειν ἡ κωμῳδία· ἡ μὲν γὰρ καλεῖται παλαιά, ἡ ἐξ ἀρχῆς φανερῶς ἐλέγχουσα· ἡ δὲ μέση, ἡ αἰνιγματωδῶς· ἡ δὲ νέα, ἡ ἐπὶ ξένων καὶ πτωχῶν, ὡς εἴρηται. γέγονε δὲ τῆς μὲν πρώτης κωμῳδίας ἄριστος τεχνίτης οὗτός τε ὁ Ἀριστοφάνης καὶ Εὔπολις καὶ Κρατῖνος· τῆς δὲ δευτέρας Πλάτων, οὐχ ὁ φιλόσοφος· τῆς δὲ νέας Μένανδρος.

10. Κωμῳδοὶ οὖν ἐκλήθησαν ἢ ὅτι οἱ ἀπὸ τῶν κωμῶν συναγόμενοι ταῦτα ᾖδον, ὡς εἴρηται, ἢ ὅτι ἐν τῷ καιρῷ τοῦ κώματος ἢ τοῦ ὕπνου (λέγεται γὰρ κῶμα ὁ ὕπνος) ᾖδον. 11. Ἔστι δὲ τὴν κωμῳδίαν καὶ τραγῳδίαν εἰπεῖν, οἱονεὶ τρυγῳδίαν τινὰ οὖσαν, ὅτι τρυγὶ χριόμενοι ἐκωμῴδουν. 12. Ἔστι δὲ ἡ κωμῳδία μίμησις πράξεως καθαρωτέρας παθημάτων, συστατικὴ τοῦ βίου, διὰ γέλωτος καὶ ἡδονῆς τυπουμένη. 13. διαφέρει δὲ τραγῳδία κωμῳδίας, ὅτι ἡ μὲν τραγῳδία ἱστορίαν ἔχει καὶ ἀπαγγελίαν πράξεων γενομένων κἂν ὡς ἤδη γινομένας σχηματίζῃ αὐτάς· ἡ δὲ κωμῳδία πλάσματα περιέχει βιωτικῶν πραγμάτων· καὶ ὅτι τῆς μὲν τραγῳδίας σκοπὸς τὸ εἰς θρῆνον κινῆσαι τοὺς ἀκροατάς, τῆς δὲ κωμῳδίας εἰς γέλωτα. 14. Καὶ πάλιν καθ' ἑτέραν διαίρεσιν τῆς κωμῳδίας

τὸ μέν ἐστιν ἀρχαῖον, τὸ δὲ νέον, τὸ δὲ μέσον. διαφέρει οὖν τῆς νέας ἡ παλαιὰ κωμῳδία χρόνῳ, διαλέκτῳ, ὕλῃ, μέτρῳ, διασκευῇ. 15. χρόνῳ μέν, καθὸ ἡ μὲν νέα ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἦν, ἡ δὲ παλαιὰ ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν εἶχε τὴν ἀκμήν. διαλέκτῳ δέ, καθὸ ἡ μὲν νέα τὸ σαφέστερον ἔσχε, τῇ νέᾳ κεχρημένη Ἀτθίδι, ἡ δὲ παλαιὰ τὸ δεινὸν καὶ ὑψηλὸν τοῦ λόγου, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπιτηδεύουσα λέξεις τινάς. ὕλῃ δέ, ... καθὸ ἡ μὲν νέα τῷ ἰαμβικῷ μέτρῳ ἐπὶ πλεῖστον χρῆται, σπανίως δὲ καὶ ἑτέροις μέτροις, τῇ δὲ παλαιᾷ πολυμετρία τὸ σπουδαζόμενον. διασκευῇ δέ, ὅτι ἐν μὲν τῇ νέᾳ χορῶν οὐκ ἔδει, ἐν ἐκείνῃ δὲ καὶ μάλιστα. 16. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ παλαιὰ ἑαυτῆς διαφέρει· καὶ γὰρ οἱ ἐν τῇ Ἀττικῇ πρῶτον συστησάμενοι τὸ ἐπιτήδευμα τῆς κωμῳδίας — ἦσαν δὲ οἱ περὶ Σουσαρίωνα — τὰ πρόσωπα ἀτάκτως εἰσῆγον καὶ γέλως ἦν μόνος τὸ κατασκευαζόμενον. ἐπιγενόμενος δὲ Κρατῖνος κατέστησε μὲν πρῶτον τὰ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ πρόσωπα μέχρι τριῶν, στήσας τὴν ἀταξίαν καὶ τῷ χαρίεντι τῆς κωμῳδίας τὸ ὠφέλιμον προσεθηκε τοὺς κακῶς πράσσοντας διαβάλλων καὶ ὥσπερ δημοσίᾳ μάστιγι τῇ κωμῳδίᾳ κολάζων. ἀλλ' ἔτι μὲν καὶ οὗτος τῆς ἀρχαιότητος μετεῖχε καὶ ἠρέμα πως τῆς ἀταξίας. ὁ μέντοι γε Ἀριστοφάνης μεθοδεύσας τεχνικώτερον τὴν κωμῳδίαν, ἐν ταύτῃ διέλαμψεν ἐν ἅπασιν ἐπίσημος φανείς.

17. Ὁ δὲ γέλως τῆς κωμῳδίας ἔκ τε λέξεων καὶ πραγμάτων ἔχει τὴν σύστασιν· ἐκ μὲν τῶν λέξεων κατὰ τρόπους ἑπτά. πρῶτον καθ' ὁμωνυμίαν, ὡς τὸ διαφορούμενον· σημαίνει γὰρ τό τε διαφόροις οὖσι καὶ τὸ ἐπικερδέσι. δεύτερον κατὰ συνωνυμίαν ὡς τὸ Ἥκω τε καὶ κατέρχομαι· ταυτὸν γάρ ἐστι. τρίτον κατὰ ἀδολεσχίαν, ὡς ὅταν τις τῷ αὐτῷ ὀνόματι πολλάκις χρήσαιτο. τέταρτον κατὰ παρωνυμίαν, ὡς ὅταν τῷ κυρίῳ ἔξωθέν τι κατάθηται, ὡς τὸ μίμαξ καλοῦμαι Μίδας. πέμπτον καθ' ὑποκορισμὸν ὡς τὸ Σωκρατίδιον, Εὐριπίδιον. ἕκτον κατ' ἐναλλαγὴν ὡς τὸ ὦ Βδεῦ δέσποτα ἀντὶ τοῦ ὦ Ζεῦ. ἕβδομον κατὰ σχῆμα λέξεως· τοῦτο δὲ ἢ φωνῇ γίνεται ἢ τοῖς ὁμογενέσιν. 18. ἐκ δὲ τῶν πραγμάτων κατὰ τρόπους δύο, πρῶτον κατὰ ἀπάτην, ὡς Στρεψιάδης πεισθεὶς ἀληθεῖς εἶναι τοὺς περὶ ψύλλης λόγους· δεύτερον καθ' ὁμοίωσιν· ἡ δὲ ὁμοίωσις εἰς δύο τέμνεται ἢ εἰς τὸ βέλτιον ὡς ὁ Ξανθίας εἰς Ἡρακλῆ, ἢ εἰς τὸ χεῖρον ὡς ὁ Διόνυσος εἰς Ξανθίαν.

19. Ἰστέον ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς καὶ Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου προτραπέντες τὰς σκηνικὰς διώρθωσαν βίβλους, Λυκόφρων μὲν τὰς τῆς κωμῳδίας, Ἀλέξανδρος δὲ τὰς τῆς τραγῳδίας, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰς σατυρικάς. 20. ὁ γὰρ Πτολεμαῖος φιλολογώτατος ὢν διὰ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως καὶ ἑτέρων ἐλλογίμων ἀνδρῶν δαπάναις βασιλικαῖς ἁπανταχόθεν τὰς βίβλους εἰς Ἀλεξάνδρειαν συνήθροισεν καὶ δυσὶ βιβλιοθήκαις ταύτας ἐπέθετο, ὧν τῆς ἐκτὸς μὲν ἀριθμὸς τετρακισμύριαι δισχίλιαι ὀκτακόσιαι, τῆς δὲ τῶν ἀνακτόρων ἐντὸς

συμμιγῶν μὲν βίβλων ἀριθμὸς τεσσαράκοντα μυριάδες, ἀμιγῶν δὲ καὶ ἁπλῶν μυριάδες ἐννέα· ὧν τοὺς πίνακας ὕστερον Καλλίμαχος ἐπεγράψατο. 21. Ἐρατοσθένει δὲ ἡλικιώτῃ Καλλιμάχου παρὰ τοῦ βασιλέως τὸ τοιοῦτον ἐνεπιστεύθη βιβλιοφυλάκιον. τὰ δὲ συνηθροισμένα βιβλία οὐχ Ἑλλήνων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἐθνῶν· ἦσαν δὲ καὶ τῶν Ἑβραίων αὐτῶν. τὰς δὴ οὖν τῶν ἄλλων ἐθνῶν σοφοῖς ἀνδράσι τήν τε οἰκείαν φωνὴν τήν τε τῶν Ἑλλήνων καλῶς εἰδόσι τὰς ἐξ ἑκάστου ἐγχειρίσας οὕτως ἑρμηνευθῆναι αὐτὰς πεποίηκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνήν. τὰς δὲ σκηνικὰς Ἀλέξανδρός τε, ὡς ἔφθην εἰπών, καὶ Λυκόφρων διωρθώσαντο. 22. Καίτοι τὰς Ὁμηρικὰς ἑβδομήκοντα δύο γραμματικοὶ ἐπὶ Πεισιστράτου τοῦ Ἀθηναίων τυράννου διέθηκαν οὑτωσὶ σποράδην οὔσας τὸ πρίν. ἐπεκρίθησαν δὲ κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὑπ' Ἀριστάρχου καὶ Ζηνοδότου, ἄλλων ὄντων τούτων τῶν ἐπὶ Πτολεμαίου διορθωσάντων. οἱ δὲ τέσσαρσί τισι τὴν ἐπὶ Πεισιστράτου διόρθωσιν ἀναφέρουσιν Ὀρφεῖ Κροτωνιάτῃ, Ζωπύρῳ Ἡρακλεώτῃ, Ὀνομακρίτῳ Ἀθηναίῳ καὶ καγ ἐπὶ κογκυλω. 23. ὕστερον δὲ ταύτας ἁπάσας σκηνικάς τε καὶ ποιητικὰς πλεῖστοι ἐξηγήσαντο, Δίδυμος, Τρύφων, Ἀπολλώνιος, Ἡρωδιανός, Πτολεμαῖος Ἀσκαλωνίτης καὶ οἱ φιλόσοφοι Πορφύριος, Πλούταρχος καὶ Πρόκλος, ὡς καὶ πρὸ αὐτῶν πάντων Ἀριστοτέλης.

24. Ἔτι ἰστέον ὅτι καὶ πρώτη κωμῳδία, ἧς τὰ σκώμματα φανερὰ κατὰ πάντων ἦσαν πολιτῶν, μέχρι Εὐπόλιδος διήρκεσεν. ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς εἰς Ἀλκιβιάδην ὕβρισεν ὄντα τότε στρατηγὸν καὶ διελοιδορήσατο αὐτῷ, ὢν τότε Ἀλκιβιάδης ἐμπαράσκευος πρὸς πόλεμον ὡς ναυμαχίας προσδοκωμένης κελεύει τοῖς στρατιώταις συλλαβεῖν αὐτόν· οἱ δὲ συλλαμβάνοντες αὐτόν, ὡς μέν τινες φασίν, παντελῶς ἀπέπνιξαν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δὲ ἄλλοι, δεδεμένον αὐτὸν σχοίνῳ ἀνῆγόν τε καὶ κατῆγον εἰς τὴν θάλασσαν, οὐ μέντοι καὶ ἀπέπνιξαν παντελῶς, τοῦ Ἀλκιβιάδου λέγοντος βάπτε με σὺ θυμέλαις, ἐγὼ δέ σε ἁλμυροῖς ὕδασι κατακλύσω. καὶ οὕτω δὴ ἢ διαφθαρέντος τοῖς κύμασι παντελῶς ἢ καὶ περισωθέντος, ψήφισμα ἔθετο Ἀλκιβιάδης μηκέτι φανερῶς, ἀλλὰ συμβολικῶς κωμῳδεῖν. 25. τότε δὴ αὐτός τε Εὔπολις καὶ Κρατῖνος καὶ Φερεκράτης καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοφάνης αὐτὸς τὰ συμβολικῶς μετεχειρίσατο σκώμματα, ἣ δὴ δευτέρα κωμῳδία ἐλέγετο, μέχρις οὗ μηδὲ συμβολικῶς ἐθελόντων τῶν πολιτῶν σκώπτεσθαι, εἰς δούλους μόνους καὶ ξένους ἔσκωπτον, ἣ δὴ τρίτη ἦν κωμῳδία, αὐξηθεῖσα ἐπὶ Μενάνδρου καὶ Φιλήμονος.

26. Ἴδιον δὲ κωμῳδίας μὲν τὸ μεμιγμένον ἔχειν τοῖς σκώμμασι γέλωτα, τραγῳδίας δὲ πένθη καὶ συμφοράς· σατυρικῆς δὲ οὐ τὸ ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰς ἀπαντᾶν, ὡς ὁ Εὐριπίδου Ὀρέστης καὶ Ἄλκηστις καὶ ἡ Σοφοκλέους Ἠλέκτρα, ἐκ μέρους, ὥσπερ τινές φασίν, ἀλλ' ἀμιγῆ καὶ χαρίεντα καὶ θυμελικὸν ἔχει γέλωτα. 27. οἷον Ἡρακλῆς πραθεὶς τῷ Συλεῖ ὡς γεωργὸς δοῦλος ἔσταλται

εἰς τὸν ἀγρὸν τὸν ἀμπελῶνα ἐργάσασθαι, ἀνεσπακὼς δὲ δικέλλῃ προρρίζους τὰς ἀμπέλους νωτοφορήσας τε αὐτὰς εἰς τὸ οἴκημα γεωργοῦ τοῦ ἀγροῦ, ἄρτους τε μεγάλους ἐποίησε καὶ τὸν κρείττω τῶν βοῶν θύσας καὶ τὸν πιθεῶνα διαρρήξας καὶ τὸν κάλλιστον πίθον ἀποπωμάσας τὰς θύρας τε ὡς τράπεζαν θεὶς ἤσθιέ τε καὶ ἔπινεν ᾄδων, καὶ τῷ προεστῶτι δὲ τοῦ ἀγροῦ δριμὺ ἐνορῶν φέρειν ἐκέλευεν ὡραῖά τε καὶ πλακοῦντας καὶ τέλος ὅλον ποταμὸν πρὸς τὴν ἔπαυλιν τρέψας τὰ πάντα κατέκλυσεν. 28. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον Εὐριπίδου δρᾶμα· τοιαῦτα δέ εἰσι τὰ σατυρικὰ δράματα. τέλος δὲ τραγῳδίας μὲν λύειν τὸν βίον, κωμῳδίας δὲ συνιστᾶν αὐτόν, σατυρικῆς δὲ τοιούτοις θυμελικοῖς χαριεντισμοῖς καθηδύνειν αὐτόν. λυρικοὶ δέ, οἱ καὶ κυκλικοὶ καὶ διθύραμβοι, ἢ ἀθλητὰς ἀγῶσι νικῶντας ἐπῄνουν ἢ τὸν Διόνυσον ὕμνουν ἢ ἑτέρους θεούς.

29. Ἔτι ἰστέον ὅτι κατὰ Διονύσιον καὶ Κράτητα καὶ Εὐκλείδην μέρη κωμῳδίας εἰσὶ τέσσαρα, πρόλογος, μέλος χόρου, ἐπεισόδιον καὶ ἔξοδος. καὶ πρόλογος μέν ἐστι τὸ μέχρι τοῦ χοροῦ λεγομένη ῥῆσις. μέλος καλεῖται χοροῦ. ἐπεισόδιον δέ ἐστι μέρος μεταξὺ μελῶν καὶ ῥήσεων δύο χοροῦ. ἔξοδος δέ ἐστιν ἡ πρὸς τῷ τέλει τοῦ χοροῦ ῥῆσις. 30. Μέρη δὲ παραβάσεως ἑπτά· ἑπτάκις γὰρ ὁ χορὸς ὠρχεῖτο, ἐπειδὰν εἰς τὴν ὀρχήστραν εἰσήρχετο, ἣν δὴ καὶ λογεῖον καλοῦσιν. ἡ μὲν οὖν πρώτη ὄρχησις κομμάτιον ἐλέγετο, ἡ δὲ δευτέρα παράβασις ὁμωνύμως τῷ γένει ἐκαλεῖτο· καὶ γὰρ τὸ ὅλον τοῦτο ἑπτάστροφον σχῆμα παράβασις ἐκαλεῖτο· ἡ δὲ τρίτη μακρόν· ἡ δὲ τετάρτη ᾠδὴ καὶ στροφή· ἡ δὲ πέμπτη ἐπίρρημα· ἡ δὲ ἕκτη ἀντῳδὴ καὶ ἀντίστροφος· ἡ δὲ ἑβδόμη ἀντεπίρρημα. 31. εἰσελθὼν οὖν ὁ χορὸς εἰς τὴν ὀρχήστραν μέτροις τισὶ διελέγετο τοῖς ὑποκριταῖς καὶ πρὸς τὴν σκηνὴν ἑώρα τῆς κωμῳδίας. ἂν οὖν ὡς ἐκ πόλεως ἐβάδιζε πρὸς τὸ θέατρον, διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἁψῖδος ἔβαινεν, ἂν δ᾽ ὡς ἀπ᾽ ἀγροῦ, διὰ τῆς δεξιᾶς, τετραγωνιζόμενός τι ὁ χορὸς πρὸς μόνους τοὺς ὑποκριτάς· ἀπελθόντων δὲ τῶν ὑποκριτῶν πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ δήμου ὁρῶν ἐκ τετραμέτρου δεκαὲξ στίχους ἀναπαίστους ἐφθέγγετο καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή· εἶτα ἑτέρους τοιούτους ἐφθέγγετο καὶ ἐκαλεῖτο ἀντίστροφος, ἅπερ ἀμφότερα οἱ παλαιοὶ ἐπίρρημα ἔλεγον· ὅλη δὲ ἡ πρόσοδος τοῦ χοροῦ ἐκαλεῖτο παράβασις. 32. συμβαίνει δὲ τὸ ἐπίρρημα πέντε σημαίνειν, αὐτό τε τὸ οἰκεῖον σημαινόμενον καὶ τὴν στροφὴν καὶ ἀντίστροφον καὶ ᾠδὴν καὶ ἀντῳδήν, ἐπεὶ ἡ μὲν στροφὴ τὴν ᾠδὴν σημαίνει, ἡ δὲ ἀντίστροφος τὴν ἀντῳδήν. 33. γένοιτο δ᾽ ἂν σαφεστέρα ἡ τῶν τοιούτων διδασκαλία ὧδέ πως. ἐν ἐαρινῷ καιρῷ πολυτελέσι δαπάναις κατεσκευάζετο ἡ σκηνὴ τριωρόφοις οἰκοδομήμασι, πεποικιλμένη παραπετάσμασι καὶ ὀθόναις λευκαῖς καὶ μελαίναις, βύρσαις τε παταγούσαις καὶ χειροτινάκτῳ πυρί, ὀρύγμασί τε καταγείοις καὶ ὑπογαίοις καὶ ὑδάτων δεξαμεναῖς εἰς τύπον θαλάσσης, ταρτάρου, ᾅδου, κεραυνῶν καὶ βροντῶν, γῆς καὶ νυκτός, οὐρανοῦ, ἡμέρας καὶ ἀνακτόρων καὶ πάν-

των ἁπλῶς· αὐλάς τε οὐ μικρὰς εἶχεν ἐξειργασμένας καὶ ἀψῖδας εἰς τύπον ὀρῶν. διὰ μὲν οὖν ἀριστερᾶς ἀψῖδος ἐχώρουν, εἰ ὡς ἐκ πόλεως ἦσαν ὁδεύοντες ὡς πρὸς ἀγροὺς ἢ θέατρα, ἂν δὲ πρὸς πόλιν ὡς ἐκ θεάτρου ἢ ἀπ' ἀγροῦ, διὰ δεξιᾶς. τοιαύτη μὲν ἡ τῆς σκηνῆς ἐργασία.

34. Τὰ σκηνικὰ δ' ἀπ' αὐτῆς καλούμενα δράματα καὶ πρακτικῶς ἐτελεῖτο καὶ λογικῶς· σύστασις δὲ τούτων ὑπῆρχε τὰ τῶν ὑποκριτῶν πρόσωπα. ταῦτα δὲ τοῖς μὲν τραγικοῖς καὶ σατυρικοῖς ἀνὰ δεκαὲξ ἦσαν· ὁ κωμικὸς δὲ εἶχεν εἴκοσι τέσσαρα· ἃ δὴ πρόσωπα ὑποκριτικὰ τῶν τριῶν σκηνικῶν ποιημάτων, τὰ οἰκεῖα τῷ καθ' ἐνὶ αὐτῶν καὶ οἰκείῳ ἠθροισμένα δρῶντα, ὁ χορὸς ἐκαλεῖτο. 35. διαιρεθεὶς δὲ ὁ χορὸς εἰς τμήματα δύο, ἡμιχόρια ὠνομάζετο, παραχρηστικῶς δὲ καὶ χορός· εἰ δὲ καθ' ἕνα ἐτέμνετο, ὑποκριταὶ ἐκαλοῦντο κοινῷ ὀνόματι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι μιᾷ κλήσει περιειλῆφθαι, ὡς ὁ χορὸς καὶ τὰ ἡμιχόρια. διαιροῦνται γὰρ τὰ μερικὰ ταῦτα εἰς πολλά, εἰς προλογίζοντας, εἰς ἀγγέλους, εἰς ἐξαγγέλους, εἰς κατασκόπους, εἰς φύλακας, εἰς ἥρωας, εἰς θεοὺς καὶ εἰς ἄλλα μύρια.

36. Τούτων οὖν προσώπων τὸ ὅλον ἄθροισμα, ὃ καὶ χορὸς ἐκαλεῖτο, εἰσελθὸν εἰς τὴν ὀρχήστραν, ἣν ἔφασαν καὶ λογεῖον (ἐκαλεῖτο δὲ ἡ εἰσέλευσις εἴσοδος, καὶ ἐπήλυσις καὶ ἐπίβασις καὶ πάροδος καὶ παράβασις), εἰσελθὸν οὖν καὶ παραβὰν εἰς τὴν ὀρχήστραν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς τὸν λόγον ποιούμενον, τὸ πρόσωπον βλέπον εἶχε πρὸς τὴν σκηνήν· ἐξελθόντων δὲ τῶν ὑποκριτῶν, πρὸς τὸ τοῦ δήμου μέρος ἐστρέφετο ἢ τὸ δεξιὸν ἢ τὸ ἀριστερόν· καὶ πάλιν ἀντεστρέφετο πρὸς τὸ ἕτερον καὶ ἔλεγέ τι ἑκατέροις τοῖς μέρεσι· εἶτα ἐξήρχετο καὶ τέλος τὸ δρᾶμα ἐλάμβανεν. ταῦτα μὲν οὖν ἦσαν πρακτικὰ τέσσαρα μέρη τοῦ δράματος, παράβασις, στροφή, ἀντίστροφος καὶ ἔξοδος. 37. καὶ λογικὰ δὲ μέρη αὐτῆς τέσσαρα, ἀντὶ παραβάσεως ἤγουν πρώτης βάσεως πρόλογος, ἀντὶ δὲ στροφῆς καὶ ἀντιστρόφου ᾠδὴ καὶ ἀντῳδή, ἐπίρρημα καὶ ἀντεπίρρημα, ἀντὶ δὲ ἐξόδου ᾠδὴ καὶ ῥῆμα ἐξιτήριον. ταῦτα μὲν τὰ τέσσαρα μέρη πρακτικὰ καὶ λογικὰ τῶν δραματικῶν ποιημάτων ὑπῆρχε. 38. τῶν δὲ λυρικῶν συγγραμμάτων τρία ἦσαν τὰ μέρη, στροφή, ἀντίστροφος καὶ ἔξοδος ἢ ἐξέλευσις, πρακτικά· λογικὰ δὲ ᾠδή, ἀντῳδὴ καὶ ἐπῳδός. ἡ οὖν ἀντῳδὴ τῇ ᾠδῇ ἰσαρίθμους ἔχει στίχους καὶ τοῖς αὐτοῖς μέτροις ἑκατέρα χρῆται· ὁ δὲ ἐπῳδὸς διάφορα ἐκείνων ἔχει καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῇ ποιότητι οὐδαμοῦ. 39. ἐφθέγγοντο δὲ καὶ οἱ λυρικοὶ πρὸς ἑκάτερα μέρη τοῦ δήμου ὁρῶντες, πρῶτον μὲν τὴν ᾠδήν, εἶτα τὴν ἀντῳδήν, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τοῦ ἐπῳδοῦ ἤγουν ὑστερῳδήν τε καὶ ἐπίλογον, εἰς εὐχὰς τὸ πλεῖστον αὐτῶν περικλείοντες. προοίμιον δὲ τούτοις οὐκ ἦν ὡς ἐκείνοις, ὅτι ἅμα τῷ εἰσελθεῖν εἰς τὸ θέατρον πρὸς τὸν δῆμον στραφέντες ἅμα τὸ αὐτὸ ἔλεγον καὶ στροφὴν καὶ προοίμιον.

IX.

ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ.

1. *Κωμῳδία ἐστὶν ἡ ἐν μέσῳ λαοῦ κατηγορία ἤγουν δημοσίευσις· εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κώμη καὶ τὸ ᾠδή· ἔστι δὲ εἶδος ποιήματος ἐν κώμαις κατὰ τὸν βίον ᾀδόμενον. διὰ τοῦτο καὶ „βιωτικῶς" λέγεται, τουτέστιν ἱλαρῶς, ὡς ἂν εὔξαιτό τις βιῶναι, ἀντὶ τοῦ ἐν ἡδονῇ καὶ γέλωτι. δεῖ οὖν τῷ τὴν κωμῳδίαν ὑποκειμένῳ μετὰ γέλωτος καὶ πολλῆς ἀστειότητος καὶ ἱλαροῦ τοῦ προσώπου προσφέρεσθαι. ἢ „βιωτικῶς" κατὰ μίμησιν τοῦ βίου, ἵνα, ἂν μὲν ὑπόκειται γέρων, μιμησώμεθα τὴν φωνὴν τοῦ γέροντος· εἰ δὲ γυνή, μιμησώμεθα τὴν φωνὴν τῆς γυναικός. διαφέρει δὲ κωμῳδία τραγῳδίας, ὅτι ἡ τραγῳδία ἱστορίαν ἔχει καὶ ἀπαγγελίαν πράξεων γενομένων, ἡ δὲ κωμῳδία πλάσματα περιέχει βιωτικῶν πραγμάτων. — 2. Κωμῳδία λέγεται τὰ τῶν κωμικῶν ποιήματα, ὡς τὰ Μενάνδρου καὶ Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ τῶν ὁμοίων. ἐφευρέθη δὲ ἡ κωμῳδία, ὥς φασιν, ἔκ τινος τοιαύτης αἰτίας. βλαπτόμενοί τινες γεωργοὶ παρὰ τῶν πολιτῶν τῶν ἐν Ἀθήνῃσι καὶ θέλοντες ἐλέγχειν αὐτοὺς κατήεσαν ἐν τῇ πόλει καὶ περὶ τὸν καιρὸν τοῦ καθεύδειν περιιόντες περὶ τὰς ἀγυιὰς ἔλεγον ἀνωνυμεὶ τὰς βλάβας, ἃς ἔπασχον ὑπ' αὐτῶν. ἵνα δὲ σαφέστερον εἴπωμεν, τοιαῦτά τινα ἐβόων, „ἐνταῦθα μένει τις τάδε καὶ τάδε τισὶ ποιῶν τῶν γεωργῶν καὶ οὐ μετρίας βλάβας ἐπιφέρων αὐτοῖς" ὥστε τοὺς γειτνιῶντας ἀκούοντας ἡμέρας γενομένης πρὸς ἀλλήλους λέγειν ἅτινα νύκτωρ παρὰ τῶν γεωργῶν ἤκουσαν. 3. ἐπονείδιστον δὲ ἦν τῷ ἀδικοῦντι. τὸν δὲ ἐμφανιζόμενον τοῖς τῆς πόλεως αἰδεῖσθαι καὶ παύεσθαι τῆς τοιαύτης ἀδικίας. τούτοις πολλάκις παρακολουθήσαντες ἄλλοι πολλοὺς τῶν ἀδικούντων ἀνέστειλαν. ὅθεν τοῖς τῆς πόλεως ἔδοξεν ἐπ' ἀγαθῷ γεγονέναι τὸ ἐγχείρημα τῶν κωμικῶν καὶ ἀναζητήσαντες αὐτοὺς ἠνάγκασαν καὶ ἐπὶ θεάτρου τοῦτο ποιεῖν. 4. οἱ δὲ αἰδούμενοι, μᾶλλον δὲ φοβούμενοι τρυγίᾳ περιχρίοντες αὐτῶν τὰς ὄψεις οὕτως εἰσήεσαν. καὶ ἔτι μᾶλλον ἐλεγχομένων τῶν ἀδικούντων ἐπὶ θεάτρῳ ἀνοχὴ τῶν ἀδικιῶν ἐγένετο τῆς αἰδοῦς ἔτι συνοικούσης τοῖς ἀνδράσιν. ἔδοξεν οὖν τοῖς τῆς πόλεως τὸ ἐγχείρημα καλὸν ὑπάρχειν καὶ λογίους ἄνδρας αὐτὸ μετιέναι. 5. πρῶτον οὖν Σουσαρίων τις τῆς ἐμμέτρου κωμῳδίας ἀρχηγὸς ἐγένετο. οὗ τὰ μὲν δράματα λήθῃ κατενεμήθη, δύο δὲ ἢ τρεῖς ἴαμβοι τοῦ πρώτου δράματος ἐπὶ μνήμῃ φέρονται. εἰσὶ δὲ οὗτοι·*

> *ἀκούετε λεώς, Σουσαρίων λέγει τάδε,*
> *υἱὸς Φιλίνου, Μεγαρόθεν Τριποδίσκιος·*
> *κακὸν γυναῖκες· ἀλλ' ὅμως, ὦ δημόται,*
> *οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ.*

6. *ἀρχὴν οὖν δεξαμένου τοῦ πράγματος πολλοὶ γεγόνασι κωμῳδοὶ ἐλέγχοντες τοὺς κακῶς βιοῦντας καὶ τοὺς ταῖς ἀδικίαις χαίροντας, ἀναστέλλοντες τὰς ἀκαίρους καὶ ἀδίκους αὐτῶν πράξεις καὶ ὠφελοῦντες κοινῇ τὴν πολιτείαν τῶν Ἀθηναίων. 7. ἐπειδὴ*

δὲ τὸ μὲν παράνομον ἐπι(κρατές, ὅτι ἀεὶ) τὰ χείρονα νικᾷ, τὸ δὲ καλὸν ταχέως ἀφίπταται τῆς τῶν ἀνθρώπων πολιτείας, οὐ μετὰ πολὺν χρόνον οἱ ἄρχοντες Ἀθήνησιν ἤρξαντο κωλύειν τοὺς κωμικοὺς τοῦ μὴ φανερῶς οὕτω καὶ ὀνομαστὶ ἐλέγχειν τοὺς ἀδικοῦντας. αὐτοὶ γὰρ θέλοντες ἀδικεῖν καὶ μὴ ἐλέγχεσθαι τούτου χάριν ἐπετίμων αὐτοῖς. ὅθεν ὥσπερ αἰνιγματωδῶς καὶ οὐ φανερῶς ἠλέγχοντο ὑπὸ τῶν κωμικῶν. ἔτι δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖον προϊούσης καὶ ἐπικρατούσης τῆς κακίας ἐκωλύθησαν τοῦ καὶ αἰνιγματωδῶς ἐλέγχειν καὶ ὑβρίζειν τοὺς κρατοῦντας καὶ ἄρχοντας τῆς πόλεως. 8. διὸ καὶ τρεῖς διαφορὰς ἔδοξεν ἔχειν ἡ κωμῳδία. καὶ ἡ μὲν καλεῖται παλαιά, ἡ ἐξ ἀρχῆς φανερῶς ἐλέγχουσα, ἡ δὲ μέση τις καὶ αἰνιγματώδης, ἡ δὲ νέα μηδ' ὅλως τοῦτο ποιοῦσα πλὴν ἐπὶ δούλων ἢ ξένων. καὶ τῆς μὲν παλαιᾶς πολλοὶ γεγόνασι, ἐπίσημος δὲ Κρατῖνος, ὁ καὶ πραττόμενος· μετέσχον δέ τινος χρόνου τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας Εὔπολίς τε καὶ Ἀριστοφάνης. 9. τῆς δὲ μέσης καὶ αὐτῆς μὲν πολλοὶ γεγόνασιν, ἐπίσημος δὲ Πλάτων τις, οὐχ ὁ φιλόσοφος, ἀλλ' ἕτερός τις. ὁμοίως κἀκείνου τὰ δράματα οὐ φαίνεται. 10 τῆς δὲ νέας ὁμοίως πολλοὶ γεγόνασιν, ἐπίσημος δὲ ὁ Μένανδρος, ὃς ἄστρον ἐστὶ τῆς νέας κωμῳδίας, ὡς μεμαθήκαμεν. εἴρηται δὲ κωμῳδία οἱονεὶ ἐπὶ τῷ κώματι ᾠδή, καὶ γὰρ περὶ τὸν καιρὸν τοῦ ὕπνου ἐφευρέθη· κῶμα γὰρ ὁ ὕπνος· ἢ ἡ τῶν κωμητῶν ᾠδή· κῶμαι γὰρ λέγονται οἱ μείζονες ἀγροί.

X.

ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΟΙΗΤΩΝ.

Κωμικῶν δὲ ὁ γέλως μετὰ τοῦ καὶ χορευτὰς εἰσάγειν καὶ πρόσωπα τοιαῦτα, οἷός ἐστιν Ἀριστοφάνης, Εὔπολις, Φερεκράτης. ἀλλ' ἡ μὲν κωμῳδία τρεῖς ἔχει τὰς διαφορὰς καὶ ἡ μὲν καλεῖται ἀρχαία ἐξ ἀρχῆς φανερῶς ἐλέγχουσα, ἧς ἐπίσημοι Ἀριστοφάνης, Κρατῖνος, Εὔπολις· ἡ δὲ μέση τις καὶ αἰνιγματώδης, ἧς ἐπίσημος Πλάτων ὁ τὸν χαρακτῆρα λαμπρότατος, οὐχ ὁ φιλόσοφος, ἀλλ' ἕτερός τις καὶ αὐτὸς Ἀθηναῖος, οὗτινος τα δράματα τάδε λέγονται, Γρῦπες Κλεοφῶν Πρέσβεις Παιδίον Σοφισταὶ Συμμαχία Σκευαὶ Ἄδωνις Ἀφ' ἱερῶν Δαίδαλος Ἑλλὰς Ἑορταὶ Εὐρώπη Ζεὺς κακούμενος Ἰὼ Λάϊος Λάκωνες Μύρμηκες Μέτοικοι Μενέλεως Μαμμάκυθος Ξάντριαι Νῖκαι Νὺξ μακρὰ Πείσανδρος Περιαλγὴς Ποιητὴς Σύρφαξ Ὑπέρβολος. ἡ δὲ νέα μηδ' ὅλως αἰνιγματώδης πλὴν ἐπὶ δούλων καὶ ξένων, ἧς ἐπίσημος Μένανδρος καὶ παρὰ Ῥωμαίοις Τερέντιος καὶ Πλαῦτος. χρῆται δὲ προτάσει καὶ ἐπιτάσει καὶ ἀναστροφῇ ὁ Τερέντιος καὶ εἰς πέντε σκηνὰς διαιρεῖ τὸ δρᾶμα. Πλαῦτος περιοχὴν ποιεῖ τῆς αὐτοῦ κωμῳδίας, Τερέντιος δ' οὔ.

XI.

1. Τῆς ποιήσεως

ἡ μὲν ἀμίμητος — ἡ δὲ μιμητή

ἱστορική παιδευτική — τὸ μὲν ἀπαγγελτικόν — τὸ δὲ δραματικὸν καὶ πρακτικόν

ὑφηγητική θεωρητική — κωμῳδία τραγῳδία μίμους σατύρους.

ἡ τραγῳδία ὑφαιρεῖ τὰ φοβερὰ παθήματα τῆς ψυχῆς δι' οἴκτου, καὶ ὅτι συμμετρίαν θέλει ἔχειν τοῦ φόβου· ἔχει δὲ μητέρα τὴν λύπην.

2. Κωμῳδία ἐστὶ μίμησις πράξεως γελοίου καὶ ἀμοίρου μεγέθους τελείου, χωρὶς ἑκάστου τῶν μορίων ἐν τοῖς εἴδεσι δρῶντος, καὶ δι' ἐπαγγελίας, δι' ἡδονῆς καὶ γέλωτος περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν· ἔχει δὲ μητέρα τὸν γέλωτα. γίνεται δὲ ὁ γέλως ἀπὸ τῆς λέξεως κατὰ ὁμωνυμίαν, συνομωνυμίαν, ἀδολεσχίαν, παρωνυμίαν (παρὰ πρόσθεσιν καὶ ἀφαίρεσιν), ὑποκόρισμα, ἐξαλλαγήν (φωνῇ, τοῖς ὁμογενέσι), σχῆμα λέξεως.

3. ἐκ τῶν πραγμάτων γέλως ἐκ τῆς ὁμοιώσεως

χρήσει

πρὸς τὸ χεῖρον. — πρὸς τὸ βέλτιον.

ἐκ τῆς ἀπάτης, ἐκ τοῦ ἀδυνάτου, ἐκ τοῦ δυνατοῦ καὶ ἀνακολούθου, ἐκ τοῦ παρὰ προσδοκίαν, ἐκ τοῦ χρῆσθαι φορτικῇ ὀρχήσει, ὅταν τις τῶν ἐξουσίαν ἐχόντων παρεὶς τὰ μέγιστα φαυλότατα λαμβάνῃ, ὅταν ἀσυνάρτητος ὁ λόγος ᾖ καὶ μηδεμίαν ἀκολουθίαν ἔχῃ.

4. Διαφέρει ἡ κωμῳδία τῆς λοιδορίας, ἐπεὶ ἡ μὲν λοιδορία ἀπαρακαλύπτως τὰ προσόντα κακὰ διέξεισιν, ἡ δὲ δεῖται τῆς καλουμένης ἐμφάσεως.

5. Ὁ σκώπτων ἐλέγχειν θέλει ἁμαρτήματα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

6. Συμμετρία τοῦ φόβου θέλει εἶναι ἐν ταῖς τραγῳδίαις καὶ τοῦ γελοίου ἐν ταῖς κωμῳδίαις.

7. Κωμῳδίας ὕλη, μῦθος, ἦθος, διάνοια, λέξις, μέλος, ὄψις Μῦθος κωμικός ἐστιν ὁ περὶ γελοίας πράξεις ἔχων τὴν σύστασιν. Ἤθη κωμῳδίας τά τε βωμολόχα καὶ τὰ εἰρωνικὰ καὶ τὰ τῶν ἀλαζόνων. Διανοίας μέρη δύο, γνώμη καὶ πίστις. Κωμική ἐστι λέξις κοινὴ καὶ δημώδης. δεῖ τὸν κωμῳδοποιὸν τὴν πάτριον αὐτοῦ γλῶσσαν τοῖς προσώποις περιτιθέναι, τὴν δὲ ἐπιχώριον αὐ-

τῷ ἐκείνῳ. Μέλος τῆς μουσικῆς ἐστιν ἴδιον· ὅθεν ἀπ' ἐκείνης τὰς αὐτοτελεῖς ἀφορμὰς δεήσῃ λαμβάνειν. Ἡ ὄψις μεγάλην χρείαν τοῖς δράμασι τὴν συμφωνίαν παρέχει. Ὁ μῦθος καὶ λέξις καὶ τὸ μέλος ἐν πάσαις κωμῳδίαις θεωροῦνται, διάνοιαι δὲ καὶ ἦθος καὶ ὄψις ἐν ὀλίγαις.

8. Μέρη τῆς κωμῳδίας τέσσαρα· πρόλογος, χορικόν, ἐπεισόδιον, ἔξοδος. Πρόλογός ἐστι μόριον κωμῳδίας τὸ μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ. Χορικόν ἐστι τὸ ὑπὸ τοῦ χοροῦ μέλος ᾀδόμενον, ὅταν ἔχῃ μέγεθος ἱκανόν. Ἐπεισόδιόν ἐστι τὸ μεταξὺ δύο χορικῶν μελῶν. Ἔξοδός ἐστι τὸ ἐπὶ τέλει λεγόμενον τοῦ χοροῦ.

XII.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΙΟΣ.

1. Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδιοποιὸς πατρὸς μὲν ἦν Φιλίππου, τὸ δὲ γένος Ἀθηναῖος, τῶν δήμων Κυδαθηναιεύς, Πανδιονίδος φυλῆς· ὃς πρῶτος δοκεῖ τὴν κωμῳδίαν ἔτι πλανωμένην τῇ ἀρχαίᾳ ἀγωγῇ ἐπὶ τὸ χρησιμώτερον καὶ σεμνότερον καταστήσασθαι, πικρότερόν τε καὶ αἰσχρότερον Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος βλασφημούντων ἢ ἔδει. πρῶτος δὲ καὶ τῆς νέας κωμῳδίας τὸν τρόπον ἐπέδειξεν ἐν τῷ Κωκάλῳ, ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν λαβόμενοι Μένανδρός τε καὶ Φιλήμων ἐδραματούργησαν. 2. εὐλαβὴς δὲ σφόδρα γενόμενος τὴν ἀρχήν, ἄλλως δὲ εὐφυής, τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει δράματα. διὸ καὶ ἔσκωπτον αὐτὸν Ἀριστώνυμός τε καὶ Ἀμειψίας, τετράδι λέγοντες αὐτὸν γεγονέναι, κατὰ τὴν παροιμίαν, ὡς ἄλλοις πονοῦντα. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς ἠγωνίσατο. 3. διεχθρεύσας δὲ μάλιστα Κλέωνι τῷ δημαγωγῷ καὶ γράψας κατ' αὐτοῦ τοὺς Ἱππέας, ἐν οἷς διελέγχει αὐτοῦ τὰς κλοπὰς καὶ τὸ τυραννικόν, οὐδενὸς δὲ τῶν σκευοποιῶν τολμήσαντος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ σκευάσαι δι' ὑπερβολὴν φόβου, ἅτε δὴ τυραννικοῦ ὄντος, μηδὲ μὴν ὑποκρίνασθαί τινος τολμῶντος, δι' ἑαυτοῦ ὁ Ἀριστοφάνης ὑπεκρίνατο, αὐτοῦ τὸ πρόσωπον μίλτῳ χρίσας, καὶ αἴτιος αὐτῷ γέγονε ζημίας πέντε ταλάντων, ἃ ὑπὸ τῶν Ἱππέων κατεδικάσθη, ὥς φησιν ἐν Ἀχαρνεῦσιν

Ἐγᾦδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ ηὐφράνθην ἰδών,
τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.

4. διήχθρευε δὲ αὐτῷ ὁ Ἀριστοφάνης, ἐπειδὴ ξενίας κατ' αὐτοῦ γραφὴν ἔθετο, [καὶ] ὅτι ἐν δράματι αὐτοῦ Βαβυλωνίοις διέβαλε τῶν Ἀθηναίων τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς παρόντων ξένων. 5. ὡς ξένον δὲ αὐτὸν ἔλεγε παρόσον οἱ μὲν αὐτόν φασιν εἶναι Ῥόδιον ἀπὸ Λίνδου, οἱ δὲ Αἰγινήτην, στοχαζόμενοι ἐκ τοῦ πλεῖστον χρόνον τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι αὐτόθι, ἢ καὶ ὅτι ἐκέκτητο ἐκεῖσε. κατά τινας δέ, ὡς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Φίλιππος Αἰγινήτης. ἀπολυθῆναι δὲ αὐτὸν εἰπόντα ἀστείως ἐκ τοῦ Ὁμήρου ταῦτα

Μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
οὐκ οἶδ᾽· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

6. *δεύτερον δὲ καὶ τρίτον συκοφαντηθεὶς ἀπέφυγε, καὶ οὕτω φανερὸς κατασταθεὶς πολίτης κατεκράτησε τοῦ Κλέωνος. ὅθεν φησὶν „Αὐτὸς δ᾽ ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅττ᾽ ἔπαθον ἐπίσταμαι δή“ καὶ τὰ ἑξῆς.* 7. *φασὶ δὲ αὐτὸν εὐδοκιμῆσαι συκοφάντας καταλύσαντα· οὓς ὠνόμασεν ἠπιάλους ἐν Σφηξίν, ἐν οἷς φησιν „Οἳ τοὺς πατέρας [αὐτῶν] ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον.“* 8. *μάλιστα δὲ ἐπῃνέθη καὶ ἠγαπήθη ὑπὸ τῶν πολιτῶν σφόδρα, ἐπειδὴ διὰ τῶν αὐτοῦ δραμάτων ἐσπούδασε δεῖξαι τὴν πολιτείαν Ἀθηναίων ὡς ἐλευθέρα τέ ἐστι καὶ ὑπ᾽ οὐδενὸς τυράννου δουλαγωγουμένη, ἀλλ᾽ ὅτι δημοκρατία ἐστὶ καὶ ἐλεύθερος ὢν ὁ δῆμος ἄρχει ἑαυτοῦ. τούτου οὖν χάριν ἐπῃνέθη καὶ ἐστεφανώθη θαλλῷ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας, ὃς νενόμισται ἰσότιμος χρυσῷ στεφάνῳ, εἰπὼν ἐκεῖνα τὰ ἐν τοῖς Βατράχοις περὶ τῶν ἀτίμων „Τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιον πολλὰ χρηστὰ τῇ πόλει συμπαραινεῖν.“*

[Ὠνομάσθη δὲ ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔνδοξον, τὸ μέτρον τὸ Ἀριστοφάνειον.] 9. *οὕτω δὲ γέγονεν ἡ φήμη τοῦ ποιητοῦ ὡς καὶ παρὰ Πέρσαις διήκειν καὶ τὸν βασιλέα Περσῶν πυνθάνεσθαι παρ᾽ ὁποτέροις εἴη ὁ κωμῳδιοποιός. φασὶ δὲ καὶ Πλάτωνα Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ βουληθέντι μαθεῖν τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν πέμψαι τὴν Ἀριστοφάνους ποίησιν [τὴν κατὰ Σωκράτους ἐν Νεφέλαις κατηγορίαν] καὶ συμβουλεῦσαι τὰ δράματα αὐτοῦ ἀσκηθέντα μαθεῖν αὐτῶν τὴν πολιτείαν.* 10. *ἐγένετο δὲ καὶ αἴτιος ζήλου τοῖς νέοις κωμικοῖς, λέγω δὲ Φιλήμονι καὶ Μενάνδρῳ. ψηφίσματος γὰρ γενομένου χορηγικοῦ ὥστε μὴ ὀνομαστὶ κωμῳδεῖν τινα, καὶ τῶν χορηγῶν οὐκ ἀντεχόντων πρὸς τὸ χορηγεῖν, καὶ παντάπασιν ἐκλελοιπυίας τῆς ὕλης τῶν κωμῳδιῶν διὰ τούτων αὐτῶν, αἴτιον γὰρ κωμῳδίας τὸ σκώπτειν τινάς, ἔγραψε [κωμῳδίας τινὰς] Κώκαλον, ἐν ᾧ εἰσάγει φθορὰν καὶ ἀναγνωρισμὸν καὶ τἆλλα πάντα ἃ ἐζήλωσε Μένανδρος.* 11. *[πάλιν δὲ ἐκλελοιπότος καὶ τοῦ χορηγεῖν τὸν Πλοῦτον γράψας, εἰς τὸ διαναπαύεσθαι τὰ σκηνικὰ πρόσωπα καὶ μετεσκευάσθαι ἐπιγράφει χοροῦ, φθεγγόμενος ἐν ἐκείνοις, ἃ καὶ ὁρῶμεν τοὺς νέους οὕτως ἐπιγράφοντας ζήλῳ Ἀριστοφάνους.]* 12. *ἐν τούτῳ δὲ τῷ δράματι συνέστησε τῷ πλήθει τὸν υἱὸν Ἀραρότα, καὶ οὕτω μετήλλαξε τὸν βίον, παῖδας καταλιπὼν τρεῖς, Φίλιππον ὁμώνυμον τῷ πάππῳ καὶ Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα, [δι᾽ οὗ καὶ ἐδίδαξε τὸν Πλοῦτον.] τινὲς δὲ δύο φασί, Φίλιππον καὶ Ἀραρότα, ὧν καὶ αὐτὸς ἐμνήσθη*

Τὴν γυναῖκα δὲ
αἰσχύνομαι τώ τ᾽ οὐ φρονοῦντε παιδίω,

ἴσως αὐτοὺς λέγων.

13. *Ἔγραψε δὲ δράματα μδ´, ὧν ἀντιλέγεται τέσσαρα ὡς οὐκ ὄντα αὐτοῦ. ἔστι δὲ ταῦτα, Ποίησις Ναυαγὸς Νῆσοι Νίοβος, ἃ τινὲς ἔφασαν εἶναι τοῦ Ἀρχίππου.*

14. Ὁ κωμικὸς χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἀνδρῶν κδ΄. καὶ εἰ μὲν ὡς ἀπὸ τῆς πόλεως ἤρχετο ἐπὶ τὸ θέατρον, διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀψῖδος εἰσῄει, εἰ δὲ ὡς ἀπὸ ἀγροῦ, διὰ τῆς δεξιᾶς, ἐν τετραγώνῳ σχήματι, ἀφορῶν εἰς τοὺς ὑποκριτάς. ἀναχωρούντων δὲ τῶν ὑποκριτῶν ἑπτάκις ἐστρέφετο ὁ χορός, προσέχων ἐφ᾽ ἑκάτερα μέρη τοῦ θεάτρου. ἐκαλεῖτο δὲ τῷ γένει τὸ τοιοῦτον σχῆμα τῆς ὀρχήσεως παράβασις,*** ὁμωνύμως τῷ γένει. τὸ τρίτον μακρόν, τὸ καὶ πνῖγος. τέταρτον στροφὴ ἢ ᾠδή. τὸ πέμπτον ἐπίρρημα. τὸ ἕκτον ἀντίστροφος ἢ ἀντῳδή. τὸ ἕβδομον ἀντεπίρρημα.

15. Ὑποκριταὶ Ἀριστοφάνους Καλλίστρατος καὶ Φιλωνίδης, δι᾽ ὧν ἐδίδασκε τὰ δράματα ἑαυτοῦ, διὰ μὲν Φιλωνίδου τὰ δημοτικά, διὰ δὲ Καλλιστράτου τὰ ἰδιωτικά.

16. Πόσα μέρη κωμῳδίας. α΄. πρόλογος τὸ μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ μέρος. β΄. χορικὸν τὸ τοῦ χοροῦ ᾀδόμενον μέλος. γ΄. ἐπεισόδιον τὸ μεταξὺ δύο χορικῶν μελῶν. δ΄. ἔξοδος τὸ ἐπὶ τέλει λεγόμενον τοῦ χοροῦ. εἴρηται δὲ καὶ πόσα μέρη παραβάσεως. ἡ δὲ παράβασις τοῦ χορικοῦ.

XIII.

ΘΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ.

1. Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδιοποιὸς γένει μὲν ἦν Ἀθηναῖος, πατρὸς δὲ Φιλίππου, μητρὸς δὲ Ζηνοδώρας, τὸν δὲ δῆμον Κυδαθηναῖος, Πανδιονίδος φυλῆς. πάνυ δὲ ὢν εὐφυὴς καὶ ἀγχίνους ἐπὶ τοσοῦτον ἐν νέᾳ κομιδῇ τῇ ἡλικίᾳ ηὐδοκίμησεν ἐν κωμῳδίαις, ὡς οὐ μόνον τοὺς κατ᾽ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπεράραι· μᾶλλον δὲ οὐδὲ τοῖς ἐπιγιγνομένοις παρῆκεν ὑπερβολήν, ἀλλὰ καὶ τούτους μετὰ πολλοῦ τοῦ περιόντος παρῆλθεν. 2. οὔκουν ἀνεφάνη τις ὕστερον Ἀριστοφάνει παραπλήσιος. διὰ τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς βασκάνοις αὐτοῖς ἀξιοῦται θαύματος. 3. δράματα δὲ τέσσαρα πρὸς τοῖς πεντήκοντα γέγραφεν, ἅπαντα εὐμουσίας καὶ χάριτος Ἀττικῆς μεστά, καὶ πείθοντα τοὺς ἀκούοντας θαυμάζειν τε καὶ κροτεῖν. 4. οὕτω δὲ τοῦ τῆς πολιτείας συμφέροντος ἐποιεῖτο λόγον, ὡς μηδένα τῶν ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τύχης μηδέποτε ἀποσχέσθαι τοῦ σκώπτειν, εἰ ἀδικοῦντος ᾔσθετο. ὅθεν καὶ τὴν παρρησίαν αὐτοῦ δεδιότες οἱ τοιοῦτοι μετρίους σφᾶς αὐτοὺς παρεῖχον ἀεὶ καὶ τῷ δήμῳ λυσιτελοῦντας. 5. ἔσχε δὲ τρεῖς υἱούς, Φίλιππον, Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα. ἀποθανόντα δὲ οὕτω Πλάτων ἐτίμησεν ἐν ἐπιγράμματι ἡρωελεγείῳ

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται
ζητοῦσαι ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

6. Ἰστέον ὅτι κωμῳδία ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ ἐν κώμαις ᾄδεσθαι τὰς κωμῳδίας (κώμας δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς στενωποὺς) ἢ ἀπὸ τοῦ ἐν ταῖς κωμάσεσι τοῦ Διονύσου πρῶτον ἐπινοηθῆναι ταυτασί, ἢ παρὰ τὸ κῶμα- ὁ ὕπνος. 7. φασὶ γὰρ ὡς πρὸ τοῦ

εὑρεθῆναι τοὺς κωμικοὺς ποιητάς ἀδικούμενοί τινες ὑπό τινων ἀφανῶς ἤρχοντο ἐν νυκτὶ ἐπὶ τοὺς τῶν ἀδικούντων στενωπούς, βοῶντες, ὁ δεῖνα ἀδικίᾳ χαίρει καὶ τὰ καὶ τὰ πράττει, θεῶν ὄντων καὶ νόμων· καὶ τούτων λεγομένων οἱ συνειδότες ἑαυτοῖς ταῦτα, σώφρονες ἐγίνοντο τοῦ λοιποῦ. 8. ἐπεὶ οὖν ἄριστα τοῦτο ἔχον ἐδόκει καὶ τῇ πολιτείᾳ συνοῖσον, ἅτε τῆς μὲν ἀδικίας ἐντεῦθεν παντάπασιν ἀναιρουμένης, δικαιοσύνης δὲ ἀντεισαγομένης καὶ τρόπων χρηστῶν, ἐτάχθησαν ἐπὶ τοῦτο οἱ κωμικοὶ ποιηταί, ἐν μέρει παιδιᾶς σκώμματά τε τῶν ἀδικούντων καὶ διδαχὴν ὧν προσῆκεν ἐργαζόμενοι. ᾔδοντο δὲ κωμῳδίαι ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς ἔαρος ὥρᾳ.

XIV.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΣ ΕΙΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΝ.

Βίβλοι Ἀριστοφάνευς, θεῖος πόνος, αἷσιν Ἀχαρνεὺς
κισσὸς ἐπὶ χλοερὴν πουλὺς ἔσεισε κόμην.
ἠνίδ᾽ ὅσον Διόνυσον ἔχει σελίς, οἷα δὲ μῦθοι
ἠχεῦσιν φοβερῶν πληθόμενοι χαρίτων.
ὦ καὶ θυμὸν ἄριστε, καὶ Ἑλλάδος ἤθεσιν ἶσα
κωμικὲ καὶ στύξας ἄξια καὶ γελάσας.

XV.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ.

Ἐπιτύμβιον.

Θεῖος Ἀριστοφάνευς ὑπ᾽ ἐμοὶ νέκυς, εἴ τινα πεύθῃ
κωμικόν, ἀρχαίης μνᾶμα χοροστασίης.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Α Χ Α Ρ Ν Η Σ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.
ΚΗΡΥΞ.
ΑΜΦΙΘΕΟΣ.
ΠΡΕΣΒΕΙΣ Ἀθηναίων παρὰ βασιλέως ἥκοντες.
ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ.
ΘΕΩΡΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ.
ΓΥΝΗ Δικαιοπόλιδος.
ΘΥΓΑΤΗΡ Δικαιοπόλιδος.
ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ.
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.
ΛΑΜΑΧΟΣ.
ΜΕΓΑΡΕΥΣ.
ΚΟΡΑ θυγατέρε τοῦ Μεγαρέως.
ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.
ΒΟΙΩΤΟΣ.
ΝΙΚΑΡΧΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ Λαμάχου.
ΓΕΩΡΓΟΣ.
ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ.
ΑΓΓΕΛΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

I.

Ἐκκλησία ἐφέστηκεν Ἀθήνησιν ἐν τῷ φανερῷ, καθ' ἣν πολεμοποιοῦντας τοὺς ῥήτορας καὶ προφανῶς τὸν δῆμον ἐξαπατῶντας Δικαιόπολίς τις τῶν αὐτουργῶν ἐξελέγχων παρεισάγεται. τούτου δὲ διά τινος, Ἀμφιθέου καλουμένου, σπεισαμένου κατ' ἰδίαν τοῖς Λάκωσιν, Ἀχαρνικοὶ γέροντες πεπυσμένοι τὸ πρᾶγμα προσέρχονται διώκοντες ἐν χοροῦ σχήματι· καὶ μετὰ ταῦτα θύοντα τὸν Δικαιόπολιν ὁρῶντες, ὡς ἐσπεισμένον τοῖς πολεμιωτάτοις καταλεύσειν ὁρμῶσιν. ὁ δὲ ὑποσχόμενος ὑπὲρ ἐπιξήνου τὴν κεφαλὴν ἔχων ἀπολογήσασθαι, ἐφ' ᾧτ'. ἂν μὴ πείσῃ τὰ δίκαια λέγων, τὸν τράχηλον ἀποκοπήσεσθαι, ἐλθὼν ὡς Εὐριπίδην αἰτεῖ πτωχικὴν στολήν. καὶ στολισθεὶς τοῖς Τηλέφου ῥακώμασι παρῳδεῖ τὸν ἐκείνου λόγον, οὐκ ἀχαρίτως καθαπτόμενος Περικλέους περὶ τοῦ Μεγαρικοῦ ψηφίσματος. παροξυνθέντων δέ τινων ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τῷ δοκεῖν συνηγορεῖν τοῖς πολεμίοις, εἶτα ἐπιφερομένων, ἐνισταμένων δὲ ἑτέρων ὡς τὰ δίκαια αὐτοῦ εἰρηκότος, ἐπιφανεὶς Λάμαχος θορυβεῖν πειρᾶται. εἶτα γενομένου διελκυσμοῦ κατενεχθεὶς ὁ χορὸς ἀπολύει τὸν Δικαιόπολιν καὶ πρὸς τοὺς δικαστὰς διαλέγεται περὶ τῆς τοῦ ποιητοῦ ἀρετῆς καὶ ἄλλων τινῶν. τοῦ δὲ Δικαιοπόλιδος ἄγοντος καθ' ἑαυτὸν εἰρήνην τὸ μὲν πρῶτον Μεγαρικός τις παιδία ἑαυτοῦ διεσκευασμένα εἰς χοιρίδια φέρων ἐν σάκκῳ πράσιμα παραγίνεται· μετὰ τοῦτον ἐκ Βοιωτῶν ἕτερος ἐγχέλεις τε καὶ παντοδαπῶν ὀρνίθων γόνον ἀνατιθέμενος εἰς τὴν ἀγοράν. οἷς ἐπιφανέντων τινῶν συκοφαντῶν συλλαβόμενος τινὰ ἐξ αὐτῶν ὁ Δικαιόπολις καὶ βάλλων εἰς σάκκον, τοῦτον τῷ Βοιωτῷ ἀντίφορτον ἐξάγειν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν παραδίδωσι, καὶ προσαγόντων αὐτῷ πλειόνων καὶ δεομένων μεταδοῦναι τῶν σπονδῶν, καθυπερηφανεῖ. παροικοῦντος δὲ αὐτῷ Λαμάχου, καὶ ἐνεστηκυίας τῆς τῶν Χοῶν ἑορτῆς, τοῦτον μὲν ἄγγελος παρὰ τῶν στρατηγῶν ἥκων κελεύει ἐξελθόντα μετὰ τῶν ὅπλων τὰς εἰσβολὰς τηρεῖν· τὸν δὲ Δικαιόπολιν παρὰ τοῦ Διο-

νύσου τοῦ ἱερέως τις καλῶν ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται. καὶ μετ᾽ ὀλίγον ὁ μὲν τραυματίας καὶ κακῶς ἀπαλλάττων ἐπανήκει, ὁ δὲ Δικαιόπολις δεδειπνηκὼς καὶ μεθ᾽ ἑταίρας ἀναλύων. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ σφόδρα πεποιημένων, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν εἰρήνην προκαλούμενον. ἐδιδάχθη ἐπὶ Εὐθυδήμου ἄρχοντος ἐν Ληναίοις διὰ Καλλιστράτου· καὶ πρῶτος ἦν· δεύτερος Κρατῖνος Χειμαζομένοις. οὐ σῴζονται. τρίτος Εὔπολις Νουμηνίαις.

II.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Ἐκκλησίας οὔσης παραγίνονταί τινες
πρέσβεις παρὰ Περσῶν καὶ παρὰ Σιτάλκους πάλιν,
οἱ μὲν στρατιὰν ἄγοντες, οἱ δὲ χρυσίον·
παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων τε μετὰ τούτους τινὲς
σπονδὰς φέροντες, οὓς Ἀχαρνεῖς οὐδαμῶς
εἴασαν, ἀλλ᾽ ἐξέβαλον, ὧν καθάπτεται
σκληρῶς ὁ ποιητής. [αὐτὸ τὸ ψήφισμά τε
Μεγαρικὸν ἱκανῶς φησι, καὶ τὸν Περικλέα
οὐκ τῶν Λακώνων τῶνδε πάντων αἴτιον,
σπονδὰς λύσιν τε τῶν ἐφεστώτων κακῶν.]

ΑΧΑΡΝΗΣ.

ΔΙΚ. Ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν,
ἥσθην δὲ βαιά, πάνυ γε βαιά, τέτταρα·
ἃ δ' ὠδυνήθην, ψαμμοκοσιογάργαρα.
φέρ' ἴδω· τί δ' ἥσθην ἄξιον χαιρηδόνος;
ἐγῷδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδών,
τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.
ταῦθ' ὡς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας
διὰ τοῦτο τοὔργον· ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.
ἀλλ' ὠδυνήθην ἕτερον αὖ τραγῳδικόν,
ὅτε δὴ 'κεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον,
ὁ δ' ἀνεῖπεν εἴσαγ', ὦ Θέογνι, τὸν χορόν.
πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου δοκεῖς τὴν καρδίαν;
ἀλλ' ἕτερον ἥσθην, ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτὲ
Δεξίθεος εἰσῆλθ' ᾀσόμενος Βοιώτιον.
τῆτες δ' ἀπέθανον καὶ διεστράφην ἰδών,
ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον.
ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξ ὅτου 'γὼ ῥύπτομαι
οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς
ὡς νῦν, ὁπότ' οὔσης κυρίας ἐκκλησίας
ἑωθινῆς ἔρημος ἡ πνὺξ αὑτηί·
οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι, κἄνω καὶ κάτω
τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον·
οὐδ' οἱ πρυτάνεις ἥκουσιν, ἀλλ' ἀωρίαν
ἥκοντες, εἶτα δ' ὠστιοῦνται πῶς δοκεῖς
ἐλθόντες ἀλλήλοισι περὶ πρώτου ξύλου,

ἀθρόοι καταρρέοντες· εἰρήνη δ' ὅπως
ἔσται προτιμῶσ' οὐδέν· ὦ πόλις πόλις.
ἐγὼ δ' ἀεὶ πρώτιστος εἰς ἐκκλησίαν
νοστῶν κάθημαι· κᾆτ' ἐπειδὰν ὦ μόνος,
στένω, κέχηνα, σκορδινῶμαι, πέρδομαι,
ἀπορῶ, γράφω, παρατίλλομαι, λογίζομαι,
ἀποβλέπων εἰς τὸν ἀγρόν, εἰρήνης ἐρῶν,
στυγῶν μὲν ἄστυ, τὸν δ' ἐμὸν δῆμον ποθῶν,
ὃς οὐδεπώποτ' εἶπεν, ἄνθρακας πρίω,
οὐκ ὄξος, οὐκ ἔλαιον, οὐδ' ᾔδει πρίω,
ἀλλ' αὐτὸς ἔφερε πάντα χὠ πρίων ἀπῆν.
νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος
βοᾶν, ὑποκρούειν, λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας,
ἐάν τις ἄλλο πλὴν περὶ εἰρήνης λέγῃ.
ἀλλ' οἱ πρυτάνεις γὰρ οὑτοιὶ μεσημβρινοί.
οὐκ ἠγόρευον; τοῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον·
εἰς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὠστίζεται.

ΚΗΡ. πάριτ' εἰς τὸ πρόσθεν,
πάριθ', ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος.

ΑΜΦ. ἤδη τις εἶπε; ΚΗΡ. τίς ἀγορεύειν βούλεται;

ΑΜΦ. ἐγώ. ΚΗΡ. τίς ὤν; ΑΜΦ. Ἀμφίθεος. ΚΗΡ. οὐκ
ἄνθρωπος; ΑΜΦ. οὔ,
ἀλλ' ἀθάνατος. ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν
καὶ Τριπτολέμου· τούτου δὲ Κελεὸς γίγνεται·
γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαιναρέτην τήθην ἐμήν,
ἐξ ἧς Λυκῖνος ἐγένετ'· ἐκ τούτου δ' ἐγὼ
ἀθάνατός εἰμ'· ἐμοὶ δ' ἐπέτρεψαν οἱ θεοὶ
σπονδὰς ποιεῖσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ.
ἀλλ' ἀθάνατος ὤν, ἄνδρες, ἐφόδι' οὐκ ἔχω·
οὐ γὰρ διδόασιν οἱ πρυτάνεις. ΚΗΡ. οἱ τοξόται.

ΑΜΦ. ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεέ, περιόψεσθέ με;

ΔΙΚ. ὦνδρες πρυτάνεις, ἀδικεῖτε τὴν ἐκκλησίαν

τὸν ἄνδρ᾽ ἀπάγοντες, ὅστις ἡμῖν ἤθελε
σπονδὰς ποιῆσαι καὶ κρεμάσαι τὰς ἀσπίδας.
ΚΗΡ. κάθησο σῖγα. ΔΙΚ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ,
ἢν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύσητέ μοι.
ΚΗΡ. οἱ πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλέως.
ΔΙΚ. ποίου βασιλέως; ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσιν
καὶ τοῖς ταῶσι τοῖς τ᾽ ἀλαζονεύμασιν.
ΚΗΡ. σίγα. ΔΙΚ. βαβαιάξ, ὦκβάτανα, τοῦ σχήματος.
ΠΡ. ἐπέμψαθ᾽ ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν,
μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας
ἐπ᾽ Εὐθυμένους ἄρχοντος· ΔΙΚ. οἴμοι τῶν δραχμῶν.
ΠΡ. καὶ δῆτ᾽ ἐτρυχόμεσθα διὰ Καϋστρίων
πεδίων ὁδοιπλανοῦντες ἐσκηνημένοι,
ἐφ᾽ ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,
ἀπολλύμενοι. ΔΙΚ. σφόδρα τἄρ᾽ ἐσωζόμην ἐγὼ
παρὰ τὴν ἔπαλξιν ἐν φορυτῷ κατακείμενος.
ΠΡ. ξενιζόμενοι δὲ πρὸς βίαν ἐπίνομεν
ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων καὶ χρυσίδων
ἄκρατον οἶνον ἡδύν. ΔΙΚ. ὦ Κραναὰ πόλις,
ἆρ᾽ αἰσθάνει τὸν κατάγελων τῶν πρέσβεων;
ΠΡ. οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνους
τοὺς πλεῖστα δυναμένους φαγεῖν τε καὶ πιεῖν.
ΔΙΚ. ἡμεῖς δὲ λαικαστάς γε καὶ καταπύγονας.
ΠΡ. ἔτει τετάρτῳ δ᾽ εἰς τὰ βασίλει᾽ ἤλθομεν·
ἀλλ᾽ εἰς ἀπόπατον ᾤχετο, στρατιὰν λαβών,
κἄχεζεν ὀκτὼ μῆνας ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.
ΔΙΚ. πόσου δὲ τὸν πρωκτὸν χρόνου ξυνήγαγεν;
ΠΡ. τῇ πανσελήνῳ· κᾆτ᾽ ἀπῆλθεν οἴκαδε.
εἶτ᾽ ἐξένιζε, παρετίθει θ᾽ ἡμῖν ὅλους
ἐκ κριβάνου βοῦς. ΔΙΚ. καὶ τίς εἶδε πώποτε
βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων.

ΠΡ. *καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου*
παρέθηκεν ἡμῖν· ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.
ΔΙΚ. *ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σύ, δύο δραχμὰς φέρων.*
ΠΡ. *καὶ νῦν ἄγοντες ἥκομεν Ψευδαρτάβαν,*
τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν. ΔΙΚ. *ἐκκόψειέ γε*
κόραξ πατάξας τόν τε σὸν τοῦ πρέσβεως.
ΚΗΡ. *ὁ βασιλέως ὀφθαλμός.* ΔΙΚ. *ὦναξ Ἡράκλεις·*
πρὸς τῶν θεῶν, ἄνθρωπε, ναύφρακτον βλέπεις,
ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων νεώσοικον σκοπεῖς;
ἄσκωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω.
ΠΡ. *ἄγε δὴ σύ, βασιλεὺς ἅττα σ' ἀπέπεμψεν φράσον*
λέξοντ' Ἀθηναίοισιν, ὦ Ψευδαρτάβα.
ΨΕΥ. *ἰαρταμὰν ἔξαρξας ἀπισσόνα σάτρα.*
ΠΡ. *ξυνήκαθ' ὃ λέγει;* ΔΙΚ. *μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ*
μὲν οὔ.
ΠΡ. *πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον.*
λέγε δὴ σὺ μεῖζον καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον.
ΨΕΥ. *οὐ λῆψι χρῦσο, χαυνόπρωκτ' Ἰᾶον, αὔ.*
ΔΙΚ. *οἴμοι κακοδαίμων, ὡς σαφῶς.* ΠΡ. *τί δαὶ λέγει;*
ΔΙΚ. *ὅ τι; χαυνοπρώκτους τοὺς Ἰάονας λέγει,*
εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων.
ΠΡ. *οὔκ, ἀλλ' ἀχάνας ὅδε γε χρυσίου λέγει.*
ΔΙΚ. *ποίας ἀχάνας; σὺ μὲν ἀλαζὼν εἶ μέγας.*
ἀλλ' ἄπιθ'· ἐγὼ δὲ βασανιῶ τοῦτον μόνος.
ἄγε δὴ σὺ φράσον ἐμοὶ σαφῶς πρὸς τουτονί,
ἵνα μή σε βάψω βάμμα Σαρδιανικόν·
βασιλεὺς ὁ μέγας ἡμῖν ἀποπέμψει χρυσίον; —
ἄλλως ἄρ' ἐξαπατώμεθ' ὑπὸ τῶν πρέσβεων; —
Ἑλληνικόν γ' ἐπένευσαν ἅνδρες οὑτοιί,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ' αὐτόθεν.
καὶ τοῖν μὲν εὐνούχοιν τὸν ἕτερον τουτονὶ
ἐγᾦδ' ὅς ἐστι, Κλεισθένης ὁ Σιβυρτίου.

ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε,
τοιόνδε δ᾽, ὦ πίθηκε, τὸν πώγων᾽ ἔχων
εὔνουχος ἡμῖν ἦλθες ἐσκευασμένος;
ὁδὶ δὲ τίς ποτ᾽ ἐστίν; οὐ δήπου Στράτων;
ΚΗΡ. σίγα, κάθιζε.
τὸν βασιλέως ὀφθαλμὸν ἡ βουλὴ καλεῖ
εἰς τὸ πρυτανεῖον. ΔΙΚ. ταῦτα δῆτ᾽ οὐκ ἀγχόνη;
κἄπειτ᾽ ἐγὼ δῆτ᾽ ἐνθαδὶ στραγγεύομαι;
τοὺς δὲ ξενίζειν οὐδέποτέ γ᾽ ἴσχει θύρα.
ἀλλ᾽ ἐργάσομαί τι δεινὸν ἔργον καὶ μέγα.
ἀλλ᾽ Ἀμφίθεός μοι ποῦ ᾽στιν; ΑΜΦ. οὑτοσὶ πάρα.
ΔΙΚ. ἐμοὶ σὺ ταυτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμὰς
σπονδὰς ποίησαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ
καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ πλάτιδι·
ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε καὶ κεχήνατε.
ΚΗΡ. προσίτω Θέωρος ὁ παρὰ Σιτάλκους. ΘΕΩ. ὁδί.
ΔΙΚ. ἕτερος ἀλαζὼν οὗτος εἰσκηρύττεται.
ΘΕΩ. χρόνον μὲν οὐκ ἂν ἦμεν ἐν Θρᾴκῃ πολύν,
ΔΙΚ. μὰ Δί᾽ οὐκ ἄν, εἰ μισθόν γε μὴ ᾽φερες πολύν.
ΘΕΩ. εἰ μὴ κατένιψε χιόνι τὴν Θρᾴκην ὅλην,
καὶ τοὺς ποταμοὺς ἔπηξ᾽ ὑπ᾽ αὐτὸν τὸν χρόνον,
ὅτ᾽ ἐνθαδὶ Θέογνις ἠγωνίζετο.
τοῦτον μετὰ Σιτάλκους ἔπινον τὸν χρόνον·
καὶ δῆτα φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς,
ὑμῶν τ᾽ ἐραστὴς ἦν ἀληθής, ὥστε καὶ
ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ᾽, Ἀθηναῖοι καλοί.
ὁ δ᾽ υἱός, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,
ἤρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων,
καὶ τὸν πατέρ᾽ ἠντιβόλει βοηθεῖν τῇ πάτρᾳ·
ὁ δ᾽ ὤμοσε σπένδων βοηθήσειν, ἔχων
στρατιὰν τοσαύτην ὥστ᾽ Ἀθηναίους ἐρεῖν,
ὅσον τὸ χρῆμα παρνόπων προσέρχεται.

ΔΙΚ. κάκιστ᾽ ἀπολοίμην, εἴ τι τούτων πείθομαι
ὧν εἶπας ἐνταυθοῖ σύ, πλὴν τῶν παρνόπων.
ΘΕΩ. καὶ νῦν ὅπερ μαχιμώτατον Θρᾳκῶν ἔθνος
ἔπεμψεν ὑμῖν. ΔΙΚ. τοῦτο μέν γ᾽ ἤδη σαφές.
ΚΗΡ. οἱ Θρᾷκες ἴτε δεῦρ᾽, οὓς Θέωρος ἤγαγεν.
ΔΙΚ. τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν; ΘΕΩ. Ὀδομάντων στρατός.
ΔΙΚ. ποίων Ὀδομάντων; εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
τίς τῶν Ὀδομάντων τὸ πέος ἀποτεθρίακεν;
ΘΕΩ. τούτοις ἐάν τις δύο δραχμὰς μισθὸν διδῷ,
καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην.
ΔΙΚ. τοισδὶ δύο δραχμὰς τοῖς ἀπεψωλημένοις;
ὑποστένοι μέντἂν ὁ θρανίτης λεώς,
ὁ σωσίπολις. οἴμοι τάλας, ἀπόλλυμαι,
ὑπὸ τῶν Ὀδομάντων τὰ σκόροδα πορθούμενος.
οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδ᾽; ΘΕΩ. ὦ μοχθηρὲ σύ,
οὐ μὴ πρόσει τούτοισιν ἐσκοροδισμένοις;
ΔΙΚ. ταυτὶ περιείδεθ᾽ οἱ πρυτάνεις πάσχοντά με
ἐν τῇ πατρίδι καὶ ταῦθ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρῶν βαρβάρων;
ἀλλ᾽ ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν
τοῖς Θρᾳξὶ περὶ μισθοῦ· λέγω δ᾽ ὑμῖν ὅτι
διοσημία ᾽στὶ καὶ ῥανὶς βέβληκέ με.
ΚΗΡ. τοὺς Θρᾷκας ἀπιέναι, παρεῖναι δ᾽ εἰς ἕνην.
οἱ γὰρ πρυτάνεις λύουσι τὴν ἐκκλησίαν.
ΔΙΚ. οἴμοι τάλας, μυττωτὸν ὅσον ἀπώλεσα.
ἀλλ᾽ ἐκ Λακεδαίμονος γὰρ Ἀμφίθεος ὁδί.
χαῖρ᾽, Ἀμφίθεε. ΑΜΦ. μήπω γε, πρίν γ᾽ ἂν στῶ τρέχων·
δεῖ γάρ με φεύγοντ᾽ ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας.
ΔΙΚ. τί δ᾽ ἔστιν; ΑΜΦ. ἐγὼ μὲν δεῦρό σοι σπονδὰς φέρων
ἔσπευδον· οἱ δ᾽ ὤσφροντο πρεσβῦταί τινες
Ἀχαρνικοί, στιπτοὶ γέροντες, πρίνινοι,

ἀτεράμονες, Μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι.
ἔπειτ' ἀνέκραγον πάντες, ὦ μιαρώτατε,
σπονδὰς φέρεις, τῶν ἀμπέλων τετμημένων;
κἀς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων·
ἐγὼ δ' ἔφευγον· οἱ δ' ἐδίωκον κἀβόων.
ΔΙΚ. οἱ δ' οὖν βοώντων· ἀλλὰ τὰς σπονδὰς φέρεις;
ΑΜΦ. ἔγωγέ φημι, τρία γε ταυτὶ γεύματα.
αὗται μέν εἰσι πεντέτεις. γεῦσαι λαβών.
ΔΙΚ. αἰβοῖ. ΑΜΦ. τί ἔστιν; ΔΙΚ. οὐκ ἀρέσκουσίν μ', ὅτι
ὄζουσι πίττης καὶ παρασκευῆς νεῶν.
ΑΜΦ. σὺ δ' ἀλλὰ τασδὶ τὰς δεκέτεις γεῦσαι λαβών.
ΔΙΚ. ὄζουσι χαὗται πρέσβεων ἐς τὰς πόλεις
ὀξύτατον, ὥσπερ διατριβῆς τῶν ξυμμάχων.
ΑΜΦ. ἀλλ' αὑταὶ σπονδαὶ τριακοντούτιδες
κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν. ΔΙΚ. ὦ Διονύσια,
αὗται μὲν ὄζουσ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος,
καὶ μὴ 'πιτηρεῖν σιτί' ἡμερῶν τριῶν,
κἀν τῷ στόματι λέγουσι, βαῖν' ὅπῃ θέλεις.
ταύτας δέχομαι καὶ σπένδομαι κἀκπίομαι,
χαίρειν κελεύων πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας·
ἐγὼ δὲ πολέμου καὶ κακῶν ἀπαλλαγεὶς
ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.
ΑΜΦ. ἐγὼ δὲ φευξοῦμαί γε τοὺς Ἀχαρνέας.
ΧΟΡ. τῇδε πᾶς ἕπου, δίωκε, καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου
τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων· τῇ πόλει γὰρ ἄξιον
ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον. ἀλλά μοι μηνύσατε,
εἴ τις οἶδ' ὅποι τέτραπται γῆς ὁ τὰς σπονδὰς φέρων.
ἐκπέφευγ', οἴχεται φροῦδος. οἴμοι τάλας τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν·

204—218. = 219—233.

οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς γε νεότητος, ὅτ' ἐγὼ φέρων ἀν-
θράκων φορτίον
ἠκολούθουν Φαΰλλῳ τρέχων, ὧδε φαύλως ἂν ὁ
σπονδοφόρος οὗτος ὑπ' ἐμοῦ τότε διωκόμενος
ἐξέφυγεν οὐδ' ἂν ἐλαφρῶς ἂν ἀπεπλίξατο.
νῦν δ' ἐπειδὴ στερρὸν ἤδη τοὐμὸν ἀντικνήμιον
καὶ παλαιῷ Λακρατείδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,
οἴχεται. διωκτέος δέ· μὴ γὰρ ἐγχάνοι ποτὲ
μηδέ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγὼν Ἀχαρνέας.
ὅστις, ὦ Ζεῦ πάτερ καὶ θεοί, τοῖσιν ἐχθροῖσιν
ἐσπείσατο,
οἷσι παρ' ἐμοῦ πόλεμος ἐχθοδοπὸς αὔξεται τῶν
ἐμῶν χωρίων·
κοὐκ ἀνήσω πρὶν ἂν σχοῖνος αὐτοῖσιν ἀντεμπαγῶ
ὀξύς, ὀδυνηρός, **** ἐπίκωπος, ἵνα
μήποτε πατῶσιν ἔτι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους.
ἀλλὰ δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ βλέπειν Βαλλήναδε
καὶ διώκειν γῆν πρὸ γῆς, ἕως ἂν εὑρεθῇ ποτέ·
ὡς ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλήμην λίθοις.

ΔΙΚ. εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.

ΧΟΡ. σῖγα πᾶς. ἠκούσατ', ἄνδρες, ἆρα τῆς εὐφημίας;
οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν. ἀλλὰ δεῦρο πᾶς
ἐκποδών· θύσων γὰρ ἁνήρ, ὡς ἔοικ', ἐξέρχεται.

ΔΙΚ. εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
προΐθ' ἐς τὸ πρόσθεν ὀλίγον ἡ κανηφόρος·
ὁ Ξανθίας τὸν φαλλὸν ὀρθὸν στησάτω.
κατάθου τὸ κανοῦν, ὦ θύγατερ, ἵν' ἀπαρξώμεθα.

ΘΥΓ. ὦ μῆτερ, ἀνάδος δεῦρο τὴν ἐτνήρυσιν,
ἵν' ἔτνος καταχέω τοὐλατῆρος τουτουί.

ΔΙΚ. καὶ μὴν καλόν γ' ἔστ'· ὦ Διόνυσε δέσποτα,
κεχαρισμένως σοι τήνδε τὴν πομπὴν ἐμὲ
πέμψαντα καὶ θύσαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν

ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια,
στρατιᾶς ἀπαλλαχθέντα· τὰς σπονδὰς δέ μοι
καλῶς ξυνενεγκεῖν τὰς τριακοντούτιδας.
ἄγ', ὦ θύγατερ, ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς
οἴσεις, βλέπουσα θυμβροφάγον. ὡς μακάριος
ὅστις σ' ὀπύσει, κἀκποιήσεται γαλᾶς
σοῦ μηδὲν ἧττον βδεῖν, ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ.
πρόβαινε, κἀν τὤχλῳ φυλάττεσθαι σφόδρα
μή τις λαθών σου περιτράγῃ τὰ χρυσία.
ΔΙΚ. *ὦ Ξανθία, σφῷν δ' ἐστὶν ὀρθὸς ἑκτέος*
ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς κανηφόρου·
ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν ᾄσομαι τὸ φαλλικόν·
σὺ δ', ὦ γύναι, θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους. πρόβα.
Φαλῆς, ἑταῖρε Βακχίου,
ξύγκωμε, νυκτοπεριπλάνη-
τε, μοιχέ, παιδεραστά,
ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον ἐς
τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος,
σπονδὰς ποιησάμενος ἐμαυ-
τῷ, πραγμάτων τε καὶ μαχῶν
καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.
πολλῷ γάρ ἐσθ' ἥδιον, ὦ Φαλῆς Φαλῆς,
κλέπτουσαν εὑρόνθ' ὡρικὴν ὑληφόρον,
τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν ἐκ τοῦ Φελλέως,
μέσην λαβόντ', ἄραντα, κατα-
βαλόντα καταγιγαρτίσαι.
Φαλῆς Φαλῆς,
ἐὰν μεθ' ἡμῶν ξυμπίῃς, ἐκ κραιπάλης
ἕωθεν εἰρήνης ῥοφήσεις τρύβλιον·
ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.
ΧΟΡ. *οὗτος αὐτός ἐστιν, οὗτος.*
βάλλε βάλλε βάλλε βάλλε,

παῖε πᾶς τὸν μιαρόν.
οὐ βαλεῖς, οὐ βαλεῖς;
ΔΙΚ. Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἐστι; τὴν χύτραν συντρίψετε.
ΧΟΡ. σὲ μὲν οὖν καταλεύσομεν, ὦ μιαρὰ κεφαλή.
ΔΙΚ. ἀντὶ ποίας αἰτίας, ὦχαρνέων γεραίτατοι;
ΧΟΡ. τοῦτ᾽ ἐρωτᾷς; ἀναίσχυντος εἶ καὶ βδελυρός,
ὦ προδότα τῆς πατρίδος, ὅστις ἡμῶν μόνος
σπεισάμενος εἶτα δύνασαι πρὸς ἔμ᾽ ἀποβλέπειν.
ΔΙΚ. ἀντὶ δ᾽ ὧν ἐσπεισάμην ἀκούσατ᾽, ἀλλ᾽ ἀκούσατε.
ΧΟΡ. σοῦ γ᾽ ἀκούσωμεν; ἀπολεῖ· κατά σε χώσομεν τοῖς
λίθοις.
ΔΙΚ. μηδαμῶς, πρὶν ἄν γ᾽ ἀκούσητ᾽· ἀλλ᾽ ἀνάσχεσθ᾽,
ὦγαθοί.
ΧΟΡ. οὐκ ἀνασχήσομαι· μηδὲ λέγε μοι σὺ λόγον·
ὡς μεμίσηκά σε Κλέωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν
κατατεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσι καττύματα.
σοῦ δ᾽ ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι μα-
κρούς,
ὅστις ἐσπείσω Λάκωσιν, ἀλλὰ τιμωρήσομαι.
ΔΙΚ. ὦγαθοί, τοὺς μὲν Λάκωνας ἐκποδὼν ἐάσατε,
τῶν δ᾽ ἐμῶν σπονδῶν ἀκούσατ᾽, εἰ καλῶς ἐσπει-
σάμην.
ΧΟΡ. πῶς δέ γ᾽ ἂν καλῶς λέγοις ἄν, εἴπερ ἐσπείσω γ᾽ ἅπαξ
οἷσιν οὔτε βωμὸς οὔτε πίστις οὔθ᾽ ὅρκος μένει;
ΔΙΚ. οἶδ᾽ ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας, οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα,
οὐχ ἁπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων.
ΧΟΡ. οὐχ ἁπάντων, ὦ πανοῦργε; ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν
ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἶτ᾽ ἐγώ σου φείσομαι;
ΔΙΚ. οὐχ ἁπάντων οὐχ ἁπάντων· ἀλλ᾽ ἐγὼ λέγων ὁδὶ
πόλλ᾽ ἂν ἀποφήναιμ᾽ ἐκείνους ἔσθ᾽ ἃ κἀδικου-
μένους.

284—301. = 335—346.

ΧΟΡ. τοῦτο τοὔπος δεινὸν ἤδη καὶ ταραξικάρδιον,
εἰ σὺ τολμήσεις ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἡμῖν λέγειν.
ΔΙΚ. κἂν γε μὴ λέξω δίκαια, μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ,
ὑπὲρ ἐπιξήνου θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν.
ΧΟΡ. εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὦ δημόται,
μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινικίδα;
ΔΙΚ. οἷος αὖ μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν.
οὐκ ἀκούσεσθ' οὐκ ἀκούσεσθ' ἐτεόν, ὦχαρνηίδαι;
ΧΟΡ. οὐκ ἀκουσόμεσθα δῆτα. ΔΙΚ. δεινά τἄρα πείσομαι.
ΧΟΡ. ἐξολοίμην, ἢν ἀκούσω. ΔΙΚ. μηδαμῶς, ὦχαρνικοί
ΧΟΡ. ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί. ΔΙΚ. δήξομ' ἄρ' ὑμᾶς ἐγώ.
ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῖν τῶν φίλων τοὺς φιλτάτους·
ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών.
ΧΟΡ. εἰπέ μοι, τί τοῦτ' ἀπειλεῖ τοὔπος, ἄνδρες δημόται,
τοῖς Ἀχαρνικοῖσιν ἡμῖν; μῶν ἔχει του παιδίον
τῶν παρόντων ἔνδον εἵρξας; ἢ 'πὶ τῷ θρασύνεται;
ΔΙΚ. βάλλετ', εἰ βούλεσθ'. ἐγὼ γὰρ τουτονὶ διαφθερῶ.
εἴσομαι δ' ὑμῶν τάχ' ὅστις ἀνθράκων τι κήδεται.
ΧΟΡ. ὡς ἀπωλόμεσθ'. ὁ λάρκος δημότης ὅδ' ἔστ' ἐμός.
ἀλλὰ μὴ δράσῃς ὃ μέλλεις· μηδαμῶς, ὦ μηδαμῶς.
ΔΙΚ. ὡς ἀποκτενῶ· κέκραχθ'· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀκούσομαι.
ΧΟΡ. ἀπολεῖς ἄρ' ὁμήλικα τόνδε φιλανθρακέα;
ΔΙΚ. οὐδ' ἐμοῦ λέγοντος ὑμεῖς ἀρτίως ἠκούσατε.
ΧΟΡ. ἀλλὰ νυνὶ λέγ', εἴ τοι δοκεῖ σοι, τὸ Λακεδαιμόνιον αὔθ' ὅτῳ τῷ τρόπῳ σοὐστὶ φίλον·
ὡς τόδε τὸ λαρκίδιον οὐ προδώσω ποτέ.
ΔΙΚ. τοὺς λίθους νῦν μοι χαμᾶζε πρῶτον ἐξεράσατε.
ΧΟΡ. οὑτοιί σοι χαμαί, καὶ σὺ κατάθου πάλιν τὸ ξίφος.
ΔΙΚ. ἀλλ' ὅπως μὴ 'ν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθηνταί που λίθοι.
ΧΟΡ. ἐκσέσεισται χαμᾶζ'. οὐχ ὁρᾷς σειόμενον;

ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν, ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.
ὡς ὅδε γε σειστὸς ἅμα τῇ στροφῇ γίγνεται.
ΔΙΚ. ἐμέλλετ᾽ ἆρ᾽ ἅπαντες ἀνασείειν βοήν,
ὀλίγου τ᾽ ἀπέθανον ἄνθρακες Παρνήσιοι,
καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν.
ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν
ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σηπία.
δεινὸν γὰρ οὕτως ὀμφακίαν πεφυκέναι
τὸν θυμὸν ἀνδρῶν ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν
ἐθέλειν τ᾽ ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον,
ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν
ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅπανθ᾽ ὅσ᾽ ἂν λέγω·
καίτοι φιλῶ γε τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγώ.
ΧΟΡ. τί οὖν οὐ λέγεις ἐπίξηνον ἐξενεγκὼν θύραζ᾽
ὅ τι ποτ᾽, ὦ σχέτλιε, τὸ μέγα τοῦτ᾽ ἔχεις;
πάνυ γὰρ ἔμεγε πόθος ὅ τι φρονεῖς ἔχει.
ἀλλ᾽ ᾗπερ αὐτὸς τὴν δίκην διωρίσω,
θεὶς δεῦρο τοὐπίξηνον ἐγχείρει λέγειν.
ΔΙΚ. ἰδοὺ θέασαι, τὸ μὲν ἐπίξηνον τοδί,
ὁ δ᾽ ἀνὴρ ὁ λέξων οὑτοσὶ τυννουτοσί.
ἀμέλει μὰ τὸν Δί᾽ οὐκ ἐνασπιδώσομαι,
λέξω δ᾽ ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅ μοι δοκεῖ.
καίτοι δέδοικα πολλά· τούς τε γὰρ τρόπους
τοὺς τῶν ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα
ἐάν τις αὐτοὺς εὐλογῇ καὶ τὴν πόλιν
ἀνὴρ ἀλαζὼν καὶ δίκαια κἄδικα·
κἀνταῦθα λανθάνουσ᾽ ἀπεμπολώμενοι·
τῶν τ᾽ αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχὰς ὅτι
οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο πλὴν ψήφῳ δακεῖν,
αὐτός τ᾽ ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον
ἐπίσταμαι διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.

358—365. = 385—392.

εἰσελκύσας γάρ μ' εἰς τὸ βουλευτήριον
διέβαλλε καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου
κἀκυκλοβόρει κἄπλυνεν, ὥστ' ὀλίγου πάνυ
ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος.
νῦν οὖν με πρῶτον πρὶν λέγειν ἐάσατε
ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.
ΧΟΡ. τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις τε καὶ πορίζεις τριβάς;
λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα παρ' Ἱερωνύμου
σκοτοδασυπυκνότριχά τιν' Ἄϊδος κυνῆν·
εἶτ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισύφου,
ὡς σκῆψιν ἀγὼν οὗτος οὐκ εἰσδέξεται.
ΔΙΚ. ὥρα 'στὶν ἄρα μοι καρτερὰν ψυχὴν λαβεῖν,
καί μοι βαδιστέ' ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.
παῖ παῖ. ΚΗΦ. τίς οὗτος; ΔΙΚ. ἔνδον ἔστ' Εὐριπίδης;
ΚΗΦ. οὐκ ἔνδον ἔνδον ἐστίν, εἰ γνώμην ἔχεις.
ΔΙΚ. πῶς ἔνδον, εἶτ' οὐκ ἔνδον; ΚΗΦ. ὀρθῶς, ὦ γέρον.
ὁ νοῦς μὲν ἔξω ξυλλέγων ἐπύλλια
οὐκ ἔνδον, αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ
τραγῳδίαν. ΔΙΚ. ὦ τρισμακάρι' Εὐριπίδη,
ὅθ' ὁ δοῦλος οὑτωσὶ σοφῶς ὑποκρίνεται.
ἐκκάλεσον αὐτόν. ΚΗΦ. ἀλλ' ἀδύνατον. ΔΙΚ. ἀλλ' ὅμως.
οὐ γὰρ ἂν ἀπέλθοιμ', ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον,
ὑπάκουσον, εἴπερ πώποτ' ἀνθρώπων τινί·
Δικαιόπολις καλεῖ σε Χολλείδης, ἐγώ.
ΕΥΡ. ἀλλ' οὐ σχολή.
ΔΙΚ. ἀλλ' ἐκκυκλήθητ'. ΕΥΡ. ἀλλ' ἀδύνατον. ΔΙΚ. ἀλλ ὅμως.
ΕΥΡ. ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι· καταβαίνειν δ' οὐ σχολή.

ΔΙΚ. Εὐριπίδη, ΕΥΡ. τί λέλακας; ΔΙΚ. ἀναβάδην ποιεῖς,
ἐξὸν καταβάδην; οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς.
ἀτὰρ τί τὰ ῥάκι᾽ ἐκ τραγῳδίας ἔχεις,
ἐσθῆτ᾽ ἐλεεινήν; οὐκ ἐτὸς πτωχοὺς ποιεῖς.
ἀλλ᾽ ἀντιβολῶ πρὸς τῶν γονάτων σ᾽, Εὐριπίδη,
δός μοι ῥάκιόν τι τοῦ παλαιοῦ δράματος.
δεῖ γάρ με λέξαι τῷ χορῷ ῥῆσιν μακράν·
αὕτη δὲ θάνατον, ἢν κακῶς λέξω, φέρει.
ΕΥΡ. τὰ ποῖα τρύχη; μῶν ἐν οἷς Οἰνεὺς ὁδὶ
ὁ δύσποτμος γεραιὸς ἠγωνίζετο;
ΔΙΚ. οὐκ Οἰνέως ἦν, ἀλλ᾽ ἔτ᾽ ἀθλιωτέρου.
ΕΥΡ. τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος; ΔΙΚ. οὐ Φοίνικος, οὔ,
ἀλλ᾽ ἕτερος ἦν Φοίνικος ἀθλιώτερος.
ΕΥΡ. ποίας ποθ᾽ ἁνὴρ λακίδας αἰτεῖται πέπλων;
ἀλλ᾽ ἦ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;
ΔΙΚ. οὔκ, ἀλλὰ τούτου πολὺ πολὺ πτωχιστέρου.
ΕΥΡ. ἀλλ᾽ ἦ τὰ δυσπινῆ θέλεις πεπλώματα
ἃ Βελλεροφόντης εἶχ᾽ ὁ χωλὸς οὑτοσί;
ΔΙΚ. οὐ Βελλεροφόντης· ἀλλὰ κἀκεῖνος μὲν ἦν
χωλός, προσαιτῶν, στωμύλος, δεινὸς λέγειν.
ΕΥΡ. οἶδ᾽ ἄνδρα, Μυσὸν Τήλεφον. ΔΙΚ. ναὶ Τήλεφον·
τούτου δὸς ἀντιβολῶ σέ μοι τὰ σπάργανα.
ΕΥΡ. ὦ παῖ, δὸς αὐτῷ Τηλέφου ῥακώματα.
κεῖται δ᾽ ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν,
μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς. ἰδοὺ ταυτὶ λαβέ.
ΔΙΚ. ὦ Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα πανταχῇ,
ἐνσκευάσασθαί μ᾽ οἷον ἀθλιώτατον.
Εὐριπίδη, ᾽πειδήπερ ἐχαρίσω ταδί,
κἀκεῖνά μοι δὸς τἀκόλουθα τῶν ῥακῶν,
τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον.
δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,

εἶναι μὲν ὅσπερ εἰμί, φαίνεσθαι δὲ μή·
τοὺς μὲν θεατὰς εἰδέναι μ' ὃς εἴμ' ἐγώ,
τοὺς δ' αὖ χορευτὰς ἠλιθίους παρεστάναι,
ὅπως ἂν αὐτοὺς ῥηματίοις σκιμαλίσω.
ΕΥΡ. *δώσω· πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανᾷ φρενί.*
ΔΙΚ. *εὐδαιμονοίης, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ.*
εὖ γ'· οἷον ἤδη ῥηματίων ἐμπίμπλαμαι.
ἀτὰρ δέομαί γε πτωχικοῦ βακτηρίου.
ΕΥΡ. *τουτὶ λαβὼν ἄπελθε λαΐνων σταθμῶν.*
ΔΙΚ. *ὦ θύμ', ὁρᾷς γὰρ ὡς ἀπωθοῦμαι δόμων,*
πολλῶν δεόμενος σκευαρίων· νῦν δὴ γενοῦ
γλίσχρος προσαιτῶν λιπαρῶν τ'. Εὐριπίδη,
δός μοι σπυρίδιον διακεκαυμένον λύχνῳ.
ΕΥΡ. *τί δ' ὦ τάλας σε τοῦδ' ἔχει πλέκους χρέος;*
ΔΙΚ. *χρέος μὲν οὐδέν, βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.*
ΕΥΡ. *λυπηρὸς ἴσθ' ὢν κἀποχώρησον δόμων.*
ΔΙΚ. *φεῦ·*
εὐδαιμονοίης, ὥσπερ ἡ μήτηρ ποτέ.
ΕΥΡ. *ἄπελθε νῦν μοι.* ΔΙΚ. *μἀλλά μοι δὸς ἓν μόνον*
κοτυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουμένον.
ΕΥΡ. *φθείρου λαβὼν τόδ'· ἴσθι δ' ὀχληρὸς ὢν δόμοις.*
ΔΙΚ. *οὔπω μὰ Δί' οἶσθ' οἷ' αὐτὸς ἐργάζει κακά.*
ἀλλ', ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη, τουτὶ μόνον,
δός μοι χυτρίδιον σπογγίῳ βεβυσμένον.
ΕΥΡ. *ἄνθρωπ', ἀφαιρήσει με τὴν τραγῳδίαν.*
ἄπελθε ταυτηνὶ λαβών. ΔΙΚ. *ἀπέρχομαι.*
καίτοι τί δράσω; δεῖ γὰρ ἑνός, οὗ μὴ τυχὼν
ἀπόλωλ'. ἄκουσον, ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη·
τουτὶ λαβὼν ἄπειμι κοὐ πρόσειμ' ἔτι·
εἰς τὸ σπυρίδιον ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός.
ΕΥΡ. *ἀπολεῖς μ'. ἰδού σοι. φροῦδά μοι τὰ δράματα.*
ΔΙΚ. *ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλ' ἄπειμι. καὶ γάρ εἰμ' ἄγαν*

ὀχληρός, οὐ δοκῶν με κοιράνους στυγεῖν.
οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ᾽. ἐπελαθόμην
ἐν ᾧπέρ ἐστι πάντα μοι τὰ πράγματα.
Εὐριπίδιον ὦ γλυκύτατον καὶ φίλτατον,
κάκιστ᾽ ἀπολοίμην, εἴ τί σ᾽ αἰτήσαιμ᾽ ἔτι,
πλὴν ἓν μόνον, τουτὶ μόνον τουτὶ μόνον,
σκάνδικά μοι δός, μητρόθεν δεδεγμένος.
ΕΥΡ. ἀνὴρ ὑβρίζει· κλεῖε πηκτὰ δωμάτων.
ΔΙΚ. ὦ θύμ᾽, ἄνευ σκάνδικος ἐμπορευτέα.
ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ὅσον τὸν ἀγῶν᾽ ἀγωνιεῖ τάχα,
μέλλων ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν λέγειν;
πρόβαινε νῦν, ὦ θυμέ· γραμμὴ δ᾽ αὑτηί.
ἕστηκας; οὐκ εἶ καταπιὼν Εὐριπίδην;
ἐπήνεσ᾽· ἄγε νυν, ὦ τάλαινα καρδία,
ἄπελθ᾽ ἐκεῖσε, κᾆτα τὴν κεφαλὴν ἐκεῖ
παράσχες, εἰποῦσ᾽ ἅττ᾽ ἂν αὐτῇ σοὶ δοκῇ.
τόλμησον, ἴθι, χώρησον· ἄγαμαι καρδίας.
ΧΟΡ. τί δράσεις; τί φήσεις; ἀλλ᾽ ἴσθι νυν
ἀναίσχυντος ὢν σιδηροῦς δ᾽ ἀνήρ,
ὅστις παρασχὼν τῇ πόλει τὸν αὐχένα
ἅπασι μέλλεις εἷς λέγειν τἀναντία.
ἁνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμ᾽. εἶά νυν,
ἐπειδήπερ αὐτὸς αἱρεῖ, λέγε.
ΔΙΚ. μή μοι φθονήσητ᾽, ἄνδρες οἱ θεώμενοι,
εἰ πτωχὸς ὢν ἔπειτ᾽ ἐν Ἀθηναίοις λέγειν
μέλλω περὶ τῆς πόλεως, τρυγῳδίαν ποιῶν.
τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία.
ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μέν, δίκαια δέ.
οὐ γάρ με νῦν γε διαβαλεῖ Κλέων ὅτι
ξένων παρόντων τὴν πόλιν κακῶς λέγω.
αὐτοὶ γάρ ἐσμεν οὑπὶ Ληναίῳ τ᾽ ἀγών,
κοὔπω ξένοι πάρεισιν· οὔτε γὰρ φόροι

ἥκουσιν οὔτ᾽ ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι·
ἀλλ᾽ ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι·
τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω.
ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν Λακεδαιμονίους σφόδρα,
καὐτοῖς ὁ Ποσειδῶν, οὑπὶ Ταινάρῳ θεός,
σείσας ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας·
κἀμοὶ γάρ ἐστιν ἀμπέλια κεκομμένα.
ἀτάρ, φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ,
τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα;
ἡμῶν γὰρ ἄνδρες, οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
μέμνησθε τοῦθ᾽, ὅτι οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
ἀλλ᾽ ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα,
ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα,
ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια·
κεἴ που σίκυον ἴδοιεν ἢ λαγῴδιον
ἢ χοιρίδιον ἢ σκόροδον ἢ χόνδρους ἅλας,
ταῦτ᾽ ἦν Μεγαρικὰ κἀπέπρατ᾽ αὐθημερόν.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ σμικρὰ κἀπιχώρια,
πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μέγαράδε
νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι·
κᾆθ᾽ οἱ Μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο·
κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.
ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὑλύμπιος
ἤστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα,
ἐτίθει νόμους ὥσπερ σκόλια γεγραμμένους,
ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτε γῇ μήτ᾽ ἐν ἀγορᾷ
μήτ᾽ ἐν θαλάττῃ μήτ᾽ ἐν ἠπείρῳ μένειν.
ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς, ὅτε δὴ ᾽πείνων βάδην,
Λακεδαιμονίων ἐδέοντο τὸ ψήφισμ᾽ ὅπως
μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας·

οὐκ ἠθέλομεν δ᾽ ἡμεῖς δεομένων πολλάκις.
κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.
ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν· ἀλλὰ τί ἐχρῆν εἴπατε.
φέρ᾽, εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας σκάφει
ἀπέδοτο φήνας κυνίδιον Σεριφίων,
καθῆσθ᾽ ἂν ἐν δόμοισιν; ἦ πολλοῦ γε δεῖ·
καὶ κάρτα μένταν εὐθέως καθείλκετε
τριακοσίας ναῦς, ἦν δ᾽ ἂν ἡ πόλις πλέα
θορύβου στρατιωτῶν, περὶ τριηράρχου βοῆς,
μισθοῦ διδομένου, Παλλαδίων χρυσουμένων,
στοᾶς στεναχούσης, σιτίων μετρουμένων,
ἀσκῶν, τροπωτήρων, κάδους ὠνουμένων,
σκορόδων, ἐλαῶν, κρομμύων ἐν δικτύοις,
στεφάνων, τριχίδων, αὐλητρίδων, ὑπωπίων,
τὸ νεώριον δ᾽ αὖ κωπέων πλατουμένων,
τύλων ψοφούντων, θαλαμιῶν τροπουμένων,
αὐλῶν κελευστῶν, νιγλάρων, συριγμάτων.
ταῦτ᾽ οἶδ᾽ ὅτι ἂν ἔδρατε· τὸν δὲ Τήλεφον
οὐκ οἰόμεσθα; νοῦς ἄρ᾽ ἡμῖν οὐκ ἔνι.

ΗΜΙΧ. ἄληθες, ὦπίτριπτε καὶ μιαρώτατε;
ταυτὶ σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν ἡμᾶς λέγειν,
καὶ συκοφάντης εἴ τις ἦν, ὠνείδισας;

ΗΜΙΧ. νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ λέγει γ᾽ ἅπερ λέγει
δίκαια πάντα κοὐδὲν αὐτῶν ψεύδεται.

ΗΜΙΧ. εἶτ᾽ εἰ δίκαια, τοῦτον εἰπεῖν αὔτ᾽ ἐχρῆν;
ἀλλ᾽ οὔτι χαίρων ταῦτα τολμήσει λέγειν.

ΗΜΙΧ. οὗτος σὺ ποῖ θεῖς, οὐ μενεῖς; ὡς εἰ θενεῖς
τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσει τάχα.

ΗΜΙΧ. ἰὼ Λάμαχ᾽, ὦ βλέπων ἀστραπάς,
βοήθησον, ὦ γοργολόφα, φανείς,
ἰὼ Λάμαχ᾽, ὦ φίλ᾽, ὦ φυλέτα·
εἴτ᾽ ἔστι ταξίαρχος ἢ στρατηγὸς ἢ

τειχομάχας ἀνήρ, βοηθησάτω
τις ἀνύσας. ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.
ΛΑΜ. πόθεν βοῆς ἤκουσα πολεμιστηρίας;
ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;
ΗΜΙΧ. ὦ Λάμαχ' ἥρως, τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων.
ΗΜΙΧ. ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἄνθρωπος πάλαι
ἅπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;
ΛΑΜ. οὗτος σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν λέγειν τάδε;
ΔΙΚ. ὦ Λάμαχ' ἥρως, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
εἰ πτωχὸς ὢν εἶπόν τι κἀστωμυλάμην.
ΛΑΜ. τί δ' εἶπας ἡμᾶς; οὐκ ἐρεῖς; ΔΙΚ. οὐκ οἶδα.
ΛΑΜ. πῶς·
ΔΙΚ. ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ τῶν ὅπλων ἰλιγγιῶ.
ἀλλ' ἀντιβολῶ σ', ἀπένεγκέ μου τὴν μορμόνα.
ΛΑΜ. ἰδού. ΔΙΚ. παράθες νυν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.
ΛΑΜ. κεῖται. ΔΙΚ. φέρε νυν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ
πτερόν.
ΛΑΜ. τουτὶ πτίλον σοι. ΔΙΚ. τῆς κεφαλῆς νύν μου
λαβοῦ,
ἵν' ἐξεμέσω· βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.
ΛΑΜ. οὗτος, τί δράσεις; τῷ πτίλῳ μέλλεις ἐμεῖν;
πτίλον γάρ ἐστιν — ΔΙΚ. εἰπέ μοι, τίνος ποτὲ
ὄρνιθός ἐστιν; ἆρα κομπολακύθου;
ΛΑΜ. οἴμ' ὡς τεθνήξεις. ΔΙΚ. μηδαμῶς, ὦ Λάμαχε·
οὐ σὴν κατ' ἰσχύν ἐστιν· εἰ δ' ἰσχυρὸς εἶ,
τί μ' οὐκ ἀπεψώλησας; εὔοπλος γὰρ εἶ.
ΛΑΜ. ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγὸν πτωχὸς ὤν;
ΔΙΚ. ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός; ΛΑΜ. ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ;
ΔΙΚ. ὅστις; πολίτης χρηστός, οὐ σπουδαρχίδης,
ἀλλ' ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος στρατωνίδης,
σὺ δ' ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος μισθαρχίδης.

ΛΑΜ. *ἐχειροτόνησαν γάρ με* ΔΙΚ. *κόκκυγές γε τρεῖς.*
ταῦτ᾽ οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος ἐσπεισάμην,
ὁρῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσιν,
νεανίας δ᾽ οἷος σὺ διαδεδρακότας
τοὺς μὲν ἐπὶ Θρᾴκης μισθοφοροῦντας τρεῖς δραχμάς,
Τισαμενοφαινίππους, Πανουργιππαρχίδας·
ἑτέρους δὲ παρὰ Χάρητι, τοὺς δ᾽ ἐν Χάοσι
Γερητοθεοδώρους, Διομειαλαζόνας,
τοὺς δ᾽ ἐν Καμαρίνῃ κἀν Γέλᾳ κἀν Καταγέλᾳ.
ΛΑΜ. *ἐχειροτονήθησαν γάρ.* ΔΙΚ. *αἴτιον δὲ τί*
ὑμᾶς μὲν ἀεὶ μισθοφορεῖν ἁμηγέπη,
τωνδὶ δὲ μηδέν᾽; ἐτεόν, ὦ Μαριλάδη,
ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὢν ἔνῃ;
ἀνένευσε· καίτοι γ᾽ ἐστὶ σώφρων κἀργάτης.
τί δαὶ Δράκυλλος κεὐφορίδης ἢ Πρινίδης;
εἶδέν τις ὑμῶν τἀκβάταν᾽ ἢ τοὺς Χάονας;
οὔ φασιν. ἀλλ᾽ ὁ Κοισύρας καὶ Λάμαχος,
οἷς ὑπ᾽ ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρώην ποτέ,
ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἑσπέρας,
ἅπαντες ἐξίστω παρῄνουν οἱ φίλοι.
ΛΑΜ. *ὦ δημοκρατία, ταῦτα δῆτ᾽ ἀνασχετά;*
ΔΙΚ. *οὐ δῆτ᾽, ἐὰν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.*
ΛΑΜ. *ἀλλ᾽ οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις*
ἀεὶ πολεμήσω, καὶ ταράξω πανταχῇ,
καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι, κατὰ τὸ καρτερόν.
ΔΙΚ. *ἐγὼ δὲ κηρύττω γε Πελοποννησίοις*
ἅπασι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις
πωλεῖν ἀγοράζειν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.
ΧΟΡ. *ἀνὴρ νικᾷ τοῖσι λόγοισιν, καὶ τὸν δῆμον μεταπείθει*
περὶ τῶν σπονδῶν. ἀλλ᾽ ἀποδύντες τοῖς ἀναπαίστοις ἐπίωμεν.

Ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκεν τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων ὡς δεξιός ἐστιν·
διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις,
ὡς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει,
ἀποκρίνεσθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
φησὶν δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιος ὑμῖν ὁ ποιητής,
παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι,
μήθ' ἥδεσθαι θωπευομένους μήτ' εἶναι χαυνοπολίτας.
πρότερον δ' ὑμᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων οἱ πρέσβεις ἐξαπατῶντες
πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν· κἀπειδὴ τοῦτό τις εἴποι,
εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων ἐκάθησθε.
εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,
εὕρετο πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας.
ταῦτα ποιήσας πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν γεγένηται,
καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσιν δείξας, ὡς δημοκρατοῦνται.
τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες

ἥξουσιν, ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄριστον,
ὅστις παρεκινδύνευσ' εἰπεῖν ἐν Ἀθηναίοις τὰ δίκαια.
οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἥκει,
ὅτε καὶ βασιλεύς, Λακεδαιμονίων τὴν πρεσβείαν βασανίζων,
ἠρώτησεν πρῶτα μὲν αὐτοὺς πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν·
εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά·
τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι
κἂν τῷ πολέμῳ πολὺ νικήσειν, τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται,
καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσιν· καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης
οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.
ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆθ'· ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια·
φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγάθ', ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
οὐ θωπεύων, οὐδ' ὑποτείνων μισθούς, οὐδ' ἐξαπατύλλων,
οὐδὲ πανουργῶν, οὐδὲ κατάρδων, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω
καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω.

τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον
ξύμμαχον ἔσται, κοὐ μή ποθ' ἁλῶ
περὶ τὴν πόλιν ὢν ὥσπερ ἐκεῖνος
δειλὸς καὶ λακαταπύγων.
δεῦρο Μοῦσ' ἐλθὲ φλεγυρὰ πυρὸς ἔχουσα μένος,
ἔντονος Ἀχαρνική.
οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων φέψαλος ἀνήλατ',
ἐρεθιζόμενος οὐρίᾳ ῥιπίδι,
ἡνίκ' ἂν ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι,
οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκῶσι λιπαράμπυκα,
οἱ δὲ μάττωσιν, οὕτω σοβαρὸν ἐλθὲ μέλος, εὔτο-
νον, ἀγροικότονον,
ὡς ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην.
οἱ γέροντες οἱ παλαιοὶ μεμφόμεσθα τῇ πόλει.
οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν
γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχομεν,
οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γραφὰς
ὑπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων,
οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς καὶ παρεξηυλημένους,
οἷς Ποσειδῶν Ἀσφάλειός ἐστιν ἡ βακτηρία·
τονθορύζοντες δὲ γήρᾳ τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.
ὁ δὲ νεανίας ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν
ἐς τάχος παίει ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασι·
κᾆτ' ἀνελκύσας ἐρωτᾷ, σκανδάληθρ' ἱστὰς ἐπῶν,
ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων καὶ ταράττων καὶ
κυκῶν.
ὁ δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει, κᾆτ' ὀφλὼν ἀπέρ-
χεται·
εἶτα λύζει καὶ δακρύει, καὶ λέγει πρὸς τοὺς φί-
λους,

665—691. = 692—718.

οὗ μ' ἐχρῆν σορὸν πρίασθαι, τοῦτ' ὀφλὼν ἀπέρχομαι.
ταῦτα πῶς εἰκότα, γέροντ' ἀπολέσαι πολιὸν ἄνδρα περὶ κλεψύδραν,
πολλὰ δὴ ξυμπονήσαντα, καὶ θερμὸν ἀπομορξάμενον ἀνδρικὸν ἱδρῶτα δὴ καὶ πολύν,
ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν;
εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, ἐδιώκομεν·
νῦν δ' ὑπ' ἀνδρῶν πονηρῶν σφόδρα διωκόμεθα, κᾆτα πρὸς ἁλισκόμεθα.
πρὸς τάδε τίς ἀντερεῖ Μαρψίας;
τῷ γὰρ εἰκὸς ἄνδρα κυφόν, ἡλίκον Θουκυδίδην,
ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ,
τῷδε τῷ Κηφισοδήμῳ, τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ;
ὥστ' ἐγὼ μὲν ἠλέησα κἀπεμορξάμην ἰδὼν
ἄνδρα πρεσβύτην ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον,
ὃς μὰ τὴν Δήμητρ', ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν Θουκυδίδης,
οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαίαν ῥᾳδίως ἠνέσχετ' ἄν,
ἀλλὰ κατεπάλαισεν ἂν μὲν πρῶτον Εὐάθλους δέκα,
κατεβόησε δ' ἂν κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους,
περιετόξευσεν δ' ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.
ἀλλ' ἐπειδὴ τοὺς γέροντας οὐκ ἐᾶθ' ὕπνου τυχεῖν,
ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφάς, ὅπως ἂν ᾖ
τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος,
τοῖς νέοισι δ' εὐρύπρωκτος καὶ λάλος χὠ Κλεινίου.
κἀξελαύνειν χρὴ τὸ λοιπόν, κἂν φύγῃ τις, ζημιοῦν
τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ.

ΔΙΚ. ὅροι μὲν ἀγορᾶς εἰσιν οἵδε τῆς ἐμῆς.
ἐνταῦθ' ἀγοράζειν πᾶσι Πελοποννησίοις
ἔξεστι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις
ἐφ' ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.

ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι
τρεῖς τοὺς λαχόντας τούσδ' ἱμάντας ἐκ Λεπρῶν.
ἐνταῦθα μήτε συκοφάντης εἰσίτω
μήτ' ἄλλος ὅστις Φασιανός ἐστ' ἀνήρ.
ἐγὼ δὲ τὴν στήλην καθ' ἣν ἐσπεισάμην
μέτειμ', ἵνα στήσω φανερὰν ἐν τἀγορᾷ.
ΜΕΓ. *ἀγορὰ 'ν Ἀθάναις χαῖρε, Μεγαρεῦσιν φίλα.*
ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον ᾇπερ ματέρα.
ἀλλ', ὦ πονηρὰ κώρι' ἀθλίου πατρός,
ἄμβατε ποττὰν μάδδαν, αἴ χ' εὕρητέ πα.
ἀκούετον δή, ποτέχετ' ἐμὶν τὰν γαστέρα·
πότερα πεπρᾶσθαι χρῄδδετ', ἢ πεινῆν κακῶς;
ΚΟΡΑ. *πεπρᾶσθαι πεπρᾶσθαι.*
ΜΕΓ. *ἐγώνγα καὐτός φαμι. τίς δ' οὕτως ἄνους*
ὃς ὑμέ κα πρίαιτο, φανερὰν ζαμίαν;
ἀλλ' ἔστι γάρ μοι Μεγαρικά τις μαχανά.
χοίρους γὰρ ὑμὲ σκευάσας φασῶ φέρειν.
περίθεσθε τάσδε τὰς ὁπλὰς τῶν χοιρίων.
ὅπως δὲ δοξεῖτ' ἦμεν ἐξ ἀγαθᾶς ὑός·
ὡς ναὶ τὸν Ἑρμᾶν, εἴπερ ἵξεῖτ' οἴκαδις,
τὰ πρᾶτα πειρασεῖσθε τᾶς λιμοῦ κακῶς.
ἀλλ' ἀμφίθεσθε καὶ ταδὶ τὰ ῥυγχία,
κἤπειτεν ἐς τὸν σάκκον ὧδ' ἐσβαίνετε.
ὅπως δὲ γρυλλιξεῖτε καὶ κοΐξετε
χἠσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν.
ἐγὼν δὲ καρυξῶ Δικαιόπολιν ὅπα.
Δικαιόπολι, ἦ λῇς πρίασθαι χοιρία;
ΔΙΚ. *τί; ἀνὴρ Μεγαρικός;* ΜΕΓ. *ἀγορασοῦντες ἵκομες.*
ΔΙΚ. *πῶς ἔχετε;* ΜΕΓ. *διαπεινᾶμες ἀεὶ ποττὸ πῦρ.*
ΔΙΚ. *ἀλλ' ἡδύ τοι νὴ τὸν Δί', ἢν αὐλὸς παρῇ.*
τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρῆς νῦν; ΜΕΓ. *οἷα δή.*
ὅκα μὲν ἐγὼν τηνῶθεν ἐμπορευόμαν,

ἄνδρες πρόβουλοι τοῦτ᾽ ἔπραττον τᾷ πόλει,
ὅπως τάχιστα καὶ κάκιστ᾽ ἀπολοίμεθα.
ΔΙΚ. αὐτίκ᾽ ἄρ᾽ ἀπαλλάξεσθε πραγμάτων. ΜΕΓ. σά μάν;
ΔΙΚ. τί δ᾽ ἄλλο Μεγαροῖ; πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;
ΜΕΓ. παρ᾽ ἁμὲ πολυτίματος, ᾇπερ τοὶ θεοί.
ΔΙΚ. ἅλας οὖν φέρεις; ΜΕΓ. οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε;
ΔΙΚ. οὐδὲ σκόροδα; ΜΕΓ. ποῖα σκόροδ᾽; ὑμὲς τῶν ἀεί,
ὄκκ᾽ ἐσβάλητε, τὼς ἀρωραῖοι μύες,
πάσσακι τὰς ἄγλιθας ἐξορύσσετε.
ΔΙΚ. τί δαὶ φέρεις; ΜΕΓ. χοίρους ἐγώνγα μυστικάς.
ΔΙΚ. καλῶς λέγεις· ἐπίδειξον. ΜΕΓ. ἀλλὰ μὰν καλαί.
ἄντεινον, αἰ λῇς· ὡς παχεῖα καὶ καλά.
ΔΙΚ. τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; ΜΕΓ. χοῖρος ναὶ Δία.
ΔΙΚ. τί λέγεις σύ; ποδαπὴ χοῖρος ἥδε; ΜΕΓ. Μεγαρικά.
ἢ οὐ χοῖρός ἐσθ᾽ ἅδ᾽; ΔΙΚ. οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.
ΜΕΓ. οὐ δεινά; θᾶσθε τοῦδε τὰς ἀπιστίας·
οὔ φατι τάνδε χοῖρον ἦμεν. ἀλλὰ μάν,
αἰ λῇς, περίδου μοι περὶ θυμιτιδᾶν ἁλῶν,
αἰ μή᾽στιν οὗτος χοῖρος Ἑλλάνων νόμῳ.
ΔΙΚ. ἀλλ᾽ ἔστιν ἀνθρώπου γε. ΜΕΓ. ναὶ τὸν Διοκλέα,
ἐμά γα. σὺ δέ νιν εἴμεναι τίνος δοκεῖς;
ἦ λῇς ἀκοῦσαι φθεγγομένας; ΔΙΚ. νὴ τοὺς θεοὺς
ἔγωγε. ΜΕΓ. φώνει δὴ τὺ ταχέως, χοιρίον.
οὐ χρῆσθα; σιγῇς, ὦ κάκιστ᾽ ἀπολουμένα;
πάλιν τυ ἀποισῶ ναὶ τὸν Ἑρμᾶν οἴκαδις.
ΚΟΡΑ. κοῒ κοΐ.
ΜΕΓ. αὕτα᾽στὶ χοῖρος; ΔΙΚ. νῦν γε χοῖρος φαίνεται.
ἀτὰρ ἐκτραφείς γε κύσθος ἔσται πέντ᾽ ἐτῶν.
ΜΕΓ. σάφ᾽ ἴσθι, ποττὰν ματέρ᾽ εἰκασθήσεται.
ΔΙΚ. ἀλλ᾽ οὐχὶ θύσιμός ἐστιν αὐτηγί. ΜΕΓ. σά μάν;
πᾶ δ᾽ οὐχὶ θύσιμός ἐστι; ΔΙΚ. κέρκον οὐκ ἔχει.
ΜΕΓ. νέα γάρ ἐστιν· ἀλλὰ δελφακουμένα

ἕξει μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν.
ἀλλ' αἰ τράφεν λῇς, ἅδε τοι χοῖρος καλά.
ΔΙΚ. *ὡς ξυγγενὴς ὁ κύσθος αὐτῆς θατέρᾳ.*
ΜΕΓ. *ὁμοματρία γάρ ἐστι κἠκ τωὐτοῦ πατρός.*
αἰ δ' ἂν παχυνθῇ κἀναχνοιανθῇ τριχί,
κάλλιστος ἔσται χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύειν.
ΔΙΚ. *ἀλλ' οὐχὶ χοῖρος τἀφροδίτῃ θύεται.*
ΜΕΓ. *οὐ χοῖρος Ἀφροδίτᾳ; μόνᾳ γα δαιμόνων.*
καὶ γίνεταί γα τᾶνδε τᾶν χοίρων τὸ κρῆς
ἅδιστον ἂν τὸν ὀδελὸν ἀμπεπαρμένον.
ΔΙΚ. *ἤδη δ' ἄνευ τῆς μητρὸς ἐσθίοιεν ἄν;*
ΜΕΓ. *ναὶ τὸν Ποτειδᾶν, κἂν ἄνευ γα τῶ πατρός.*
ΔΙΚ. *τί δ' ἐσθίει μάλιστα; ΜΕΓ. πάνθ' ἅ κα διδῷς.*
αὐτὸς δ' ἐρώτη. ΔΙΚ. χοῖρε χοῖρε. ΚΟΡΑ. κοῒ κοΐ.
ΔΙΚ. *τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους; ΚΟΡΑ. κοῒ κοῒ κοΐ.*
ΔΙΚ. *τί δαί; φιβάλεως ἰσχάδας; ΚΟΡΑ. κοῒ κοΐ.*
[*ΔΙΚ.* *τί δαί; σὺ καὶ τρώγοις ἂν αὐτάς; ΚΟΡΑ. κοῒ κοΐ.*]
ΔΙΚ. *ὡς ὀξὺ πρὸς τὰς ἰσχάδας κεκράγατε.*
ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων
τοῖς χοιριδίοισιν. ἆρα τρώξονται; βαβαί,
οἷον ῥοθιάζουσ', ὦ πολυτίμηθ' Ἡράκλεις.
ποδαπὰ τὰ χοιρί'; ὡς Τραγασαῖα φαίνεται.
ΜΕΓ. *ἀλλ' οὔτι πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας.*
ἐγὼ γὰρ αὐτῶν τάνδε μίαν ἀνειλόμαν.
ΔΙΚ. *νὴ τὸν Δί' ἀστείω γε τὼ βοσκήματε·*
πόσου πρίωμαί σοι τὰ χοιρίδια; λέγε.
ΜΕΓ. *τὸ μὲν ἅτερον τούτων σκορόδων τροπαλίδος,*
τὸ δ' ἅτερον, αἰ λῇς, χοίνικος μόνας ἁλῶν.
ΔΙΚ. *ὠνήσομαί σοι· περίμεν' αὐτοῦ. ΜΕΓ. ταῦτα δή.*
Ἑρμᾶ 'μπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὰν
οὕτω μ' ἀποδόσθαι τάν τ' ἐμαυτοῦ ματέρα.

ΣΥΚ. ὤνθρωπε, ποδαπός; ΜΕΓ. χοιροπώλας Μεγαρικός.
ΣΥΚ. τὰ χοιρίδια τοίνυν ἐγὼ φανῶ ταδὶ
πολέμια καὶ σέ. ΜΕΓ. τοῦτ᾽ ἐκεῖν᾽, ἵκει πάλιν
ὅθενπερ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἁμῖν ἔφυ.
ΣΥΚ. κλάων μεγαριεῖς. οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον;
ΜΕΓ. Δικαιόπολι Δικαιόπολι, φαντάζομαι.
ΔΙΚ. ὑπὸ τοῦ; τίς ὁ φαίνων σ᾽ ἐστίν; ἀγορανόμοι,
τοὺς συκοφάντας οὐ θύραζ᾽ ἐξείρξετε;
τί δὴ μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;
ΣΥΚ. οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους; ΔΙΚ. κλάων γε σύ,
εἰ μὴ ᾽τέρωσε συκοφαντήσεις τρέχων.
ΜΕΓ. οἷον τὸ κακὸν ἐν ταῖς Ἀθάναις τοῦτ᾽ ἔνι.
ΔΙΚ. θάρρει, Μεγαρίκ᾽· ἀλλ᾽ ἧς τὰ χοιρίδι᾽ ἀπέδου
τιμῆς, λαβὲ ταυτὶ τὰ σκόροδα καὶ τοὺς ἅλας,
καὶ χαῖρε πόλλ᾽. ΜΕΓ. ἀλλ᾽ ἁμὶν οὐκ ἐπιχώριον.
ΔΙΚ. πολυπραγμοσύνης· νῦν ἐς κεφαλὴν τρέποιτό μοι.
ΜΕΓ. ὦ χοιρίδια, πειρῆσθε κἄνις τῶ πατρὸς
παίειν ἐφ᾽ ἁλὶ τὰν μάδδαν, αἴ κά τις διδῷ.
ΧΟΡ. εὐδαιμονεῖ γ᾽ ἅνθρωπος. οὐκ ἤκουσας οἷ προβαίνει
τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλεύματος; καρπώσεται γὰρ ἁνὴρ
ἐν τἀγορᾷ καθήμενος·
κἂν εἰσίῃ τις Κτησίας,
ἢ συκοφάντης ἄλλος, οἰ-
μώζων καθεδεῖται·
οὐδ᾽ ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖ τι·
οὐδ᾽ ἐξομόρξεται Πρέπις τὴν εὐρυπρωκτίαν σοι,
οὐδ᾽ ὠστιεῖ Κλεωνύμῳ·
χλαῖναν δ᾽ ἔχων φανὴν δίει·
κοὐ ξυντυχών σ᾽ Ὑπέρβολος
δικῶν ἀναπλήσει·
οὐδ᾽ ἐντυχὼν ἐν τἀγορᾷ πρόσεισί σοι βαδίζων
Κρατῖνος ἀεὶ κεκαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ,

ὁ περιπόνηρος Ἀρτέμων,
ὁ ταχὺς ἄγαν τὴν μουσικήν,
ὄζων κακὸν τῶν μασχαλῶν
πατρὸς Τραγασαίου·
οὐδ᾽ αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπόνηρος,
Λυσίστρατός τ᾽ ἐν τἀγορᾷ, Χολαργέων ὄνειδος,
ὁ περιαλουργὸς τοῖς κακοῖς,
ῥιγῶν τε καὶ πεινῶν ἀεὶ
πλεῖν ἢ τριάκονθ᾽ ἡμέρας
τοῦ μηνὸς ἑκάστου.

ΒΟΙ. ἴττω Ἡρακλῆς, ἔκαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς,
κατάθου τὺ τὰν γλάχων᾽ ἀτρέμας, Ἰσμηνία·
ὑμὲς δ᾽, ὅσοι Θείβαθεν αὐληταὶ πάρα,
τοῖς ὀστίνοις φυσῆτε τὸν πρωκτὸν κυνός.

ΔΙΚ. παῦ᾽ ἐς κόρακας. οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν;
πόθεν προσέπτανθ᾽ οἱ κακῶς ἀπολούμενοι
ἐπὶ τὴν θύραν μοι Χαιριδεῖς βομβαύλιοι;

ΒΟΙ. νὴ τὸν Ἰόλαον, ἐπιχαρίττω γ᾽, ὦ ξένε·
Θείβαθι γὰρ φυσᾶντες ἐξόπισθέ μου
τἄνθεια τᾶς γλάχωνος ἀπέκιξαν χαμαί.
ἀλλ᾽ εἴ τι βούλει, πρίασο, τῶν ἐγὼ φέρω,
τῶν ὀρταλίχων, ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων.

ΔΙΚ. ὦ χαῖρε, κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.
τί φέρεις; ΒΟΙ. ὅσ᾽ ἐστὶν ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁπλῶς,
ὀρίγανον, γλαχώ, ψιαθούς, θρυαλλίδας,
νάσσας, κολοιούς, ἀτταγᾶς, φαλαρίδας,
τροχίλους, κολύμβους. ΔΙΚ. ὡσπερεὶ χειμὼν ἄρα
ὀρνιθίας εἰς τὴν ἀγορὰν ἐλήλυθας.

ΒΟΙ. καὶ μὰν φέρω χᾶνας, λαγώς, ἀλώπεκας,
σκάλοπας, ἐχίνως, αἰελούρως, πικτίδας,
ἰκτίδας, ἐνύδριας, ἐγχέλεις Κωπαΐδας.

ΔΙΚ. ὦ τερπνότατον σὺ τέμαχος ἀνθρώποις φέρων,

δός μοι προσειπεῖν, εἰ φέρεις τὰς ἐγχέλεις.
ΒΟΙ. πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπᾴδων κορᾶν,
ἔκβαθι τῷδε κἠπιχάριττε τῷ ξένῳ.
ΔΙΚ. ὦ φιλτάτη σὺ καὶ πάλαι ποθουμένη,
ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς,
φίλη δὲ Μορύχῳ. δμῶες, ἐξενέγκατε
τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα.
σκέψασθε, παῖδες, τὴν ἀρίστην ἔγχελυν,
ἥκουσαν ἕκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην·
προσείπατ᾽ αὐτήν, ὦ τέκν᾽· ἄνθρακας δ᾽ ἐγὼ
ὑμῖν παρέξω τῆσδε τῆς ξένης χάριν.
ἀλλ᾽ εἴσφερ᾽ αὐτήν· μηδὲ γὰρ θανών ποτε
σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλανωμένης.
ΒΟΙ. ἐμοὶ δὲ τιμὰ τᾶσδε πᾶ γενήσεται;
ΔΙΚ. ἀγορᾶς τέλος ταύτην γέ που δώσεις ἐμοί·
ἀλλ᾽ εἴ τι πωλεῖς τῶνδε τῶν ἄλλων, λέγε.
ΒΟΙ. ἰώγα ταῦτα πάντα. ΔΙΚ. φέρε, πόσου λέγεις;
ἢ φορτί᾽ ἕτερ᾽ ἐνθένδ᾽ ἐκεῖσ᾽ ἄξεις; ΒΟΙ. ἰώ,
ὅ τι γ᾽ ἔστ᾽ Ἀθάναις, ἐν Βοιωτοῖσιν δὲ μή.
ΔΙΚ. ἀφύας ἄρ᾽ ἄξεις πριάμενος Φαληρικὰς
ἢ κέραμον. ΒΟΙ. ἀφύας ἢ κέραμον; ἀλλ᾽ ἔντ᾽ ἐκεῖ·
ἀλλ᾽ ὅ τι παρ᾽ ἁμῖν μή ᾽στι, τᾶδε δ᾽ αὖ πολύ.
ΔΙΚ. ἐγᾦδα τοίνυν· συκοφάντην ἔξαγε
ὥσπερ κέραμον ἐνδησάμενος. ΒΟΙ. νὴ τὼ σιώ,
λάβοιμι μένταν κέρδος ἀγαγὼν καὶ πολύ,
ἅπερ πίθακον ἀλιτρίας πολλᾶς πλέων.
ΔΙΚ. καὶ μὴν ὁδὶ Νίκαρχος ἔρχεται φανῶν.
ΒΟΙ. μικκός γα μᾶκος οὗτος. ΔΙΚ. ἀλλ᾽ ἅπαν κακόν.
ΝΙΚ. ταυτὶ τίνος τὰ φορτί᾽ ἐστί; ΒΟΙ. τῶδ᾽ ἐμὰ
Θείβαθεν, ἴττω Δεύς. ΝΙΚ. ἐγὼ τοίνυν ὁδὶ
φαίνω πολέμια ταῦτα. ΒΟΙ. τί δαὶ κακὸν παθὼν
ὀρναπετίοισι πόλεμον ἤρα καὶ μάχαν;

ΝΙΚ. καὶ σέ γε φανῶ πρὸς τοῖσδε. ΒΟΙ. τί ἀδικειμένος;
ΝΙΚ. ἐγὼ φράσω σοι τῶν περιεστώτων χάριν.
ἐκ τῶν πολεμίων γ' εἰσάγεις θρυαλλίδας.
ΔΙΚ. ἔπειτα φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδα;
ΝΙΚ. αὕτη γὰρ ἐμπρήσειεν ἂν τὸ νεώριον.
ΔΙΚ. νεώριον θρυαλλίς; ΝΙΚ. οἶμαι. ΔΙΚ. τίνι τρόπῳ;
ΝΙΚ. ἐνθεὶς ἂν ἐς τίφην ἀνὴρ Βοιώτιος
ἅψας ἂν εἰσπέμψειεν ἐς τὸ νεώριον
δι' ὑδρορρόας, βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν.
κεἴπερ λάβοιτο τῶν νεῶν τὸ πῦρ ἅπαξ,
σελαγοῖντ' ἂν εὐθύς. ΔΙΚ. ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
σελαγοῖντ' ἂν ὑπὸ τίφης τε καὶ θρυαλλίδος;
ΝΙΚ. μαρτύρομαι. ΔΙΚ. ξυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ στόμα·
δός μοι φορυτόν, ἵν' αὐτὸν ἐνδήσας φέρω,
[ὥσπερ κέραμον, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος.]
ΧΟΡ. ἔνδησον, ὦ βέλτιστε, τῷ
ξένῳ καλῶς τὴν ἐμπολὴν
οὕτως ὅπως
ἂν μὴ φέρων κατάξῃ.
ΔΙΚ. ἐμοὶ μελήσει ταῦτ', ἐπεί
τοι καὶ ψοφεῖ λάλον τι καὶ
πυρορραγὲς
κἄλλως θεοῖσιν ἐχθρόν.
ΧΟΡ. τί χρήσεταί ποτ' αὐτῷ;
ΔΙΚ. πάγχρηστον ἄγγος ἔσται,
κρατὴρ κακῶν, τριπτὴρ δικῶν,
φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦ-
χος, καὶ κύλιξ
τὰ πράγματ' ἐγκυκᾶσθαι.
ΧΟΡ. πῶς δ' ἂν πεποιθοίη τις ἀγ-
γείῳ τοιούτῳ χρώμενος

929—939. = 940—951.

κατ᾽ οἰκίαν
τοσόνδ᾽ ἀεὶ ψοφοῦντι;
ΔΙΚ. ἰσχυρόν ἐστιν, ὦγάθ᾽, ὥστ᾽
οὐκ ἂν καταγείη ποτ᾽, εἴ-
περ ἐκ ποδῶν
κάτω κάρα κρέμαιτο.
ΧΟΡ. ἤδη καλῶς ἔχει σοι.
ΒΟΙ. μέλλω γέ τοι θερίδδειν.
ΧΟΡ. ἀλλ᾽, ὦ ξένων βέλτιστε, συν-
θέριζε καὶ [τοῦτον λαβὼν] πρόβαλλ᾽ ὅποι
βούλει φέρων
πρὸς πάντα συκοφάντην.
ΔΙΚ. μόλις γ᾽ ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολούμενον.
αἶρου λαβὼν τὸν κέραμον, ὦ Βοιώτιε.
ΒΟΙ. ὑπόκυπτε τὰν τύλαν ἰών, Ἰσμήνιχε.
ΔΙΚ. χὤπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος.
πάντως μὲν οἴσεις οὐδὲν ὑγιές, ἀλλ᾽ ὅμως·
κἂν τοῦτο κερδάνῃς ἄγων τὸ φορτίον,
εὐδαιμονήσεις συκοφαντῶν γ᾽ οὕνεκα.
ΘΕΡ. ΛΑΜ. Δικαιόπολι. ΔΙΚ. τί ἔστι; τί με βωστρεῖς;
ΘΕΡ. ὅ τι;
ἐκέλευσε Λάμαχός σε ταυτησὶ δραχμῆς
εἰς τοὺς Χόας αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,
τριῶν δραχμῶν δ᾽ ἐκέλευε Κωπᾷδ᾽ ἔγχελυν.
ΔΙΚ. ὁ ποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελυν;
ΘΕΡ. ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα
πάλλει, κραδαίνων τρεῖς κατασκίους λόφους.
ΔΙΚ. οὐκ ἂν μὰ Δί᾽, εἰ δοίη γέ μοι τὴν ἀσπίδα·
ἀλλ᾽ ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω·
ἢν δ᾽ ἀπολιγαίνῃ, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ.
ἐγὼ δ᾽ ἐμαυτῷ τόδε λαβὼν τὸ φορτίον
εἴσειμ᾽ ὑπαὶ πτερύγων κιχλᾶν καὶ κοψίχων.

ΧΟΡ. *εἶδες ὦ εἶδες ὦ πᾶσα πόλι τὸν φρόνιμον ἄνδρα,*
τὸν ὑπέρσοφον,
οἷ᾽ ἔχει σπεισάμενος ἐμπορικὰ χρήματα διεμ-
πολᾶν,
ὧν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ χρήσιμα, τὰ δ᾽ αὖ πρέπει χλι-
αρὰ κατεσθίειν.
αὐτόματα πάντ᾽ ἀγαθὰ τῷδέ γε πορίζεται.
οὐδέποτ᾽ ἐγὼ Πόλεμον οἴκαδ᾽ ὑποδέξομαι,
οὐδὲ παρ᾽ ἐμοί ποτε τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται
ξυγκατακλινείς, ὅτι παροίνιος ἀνὴρ ἔφυ,
ὅστις ἐπὶ πάντ᾽ ἀγάθ᾽ ἔχοντας ἐπικωμάσας,
εἰργάσατο πάντα κακὰ κἀνέτραπε κἀξέχει,
κἀμάχετο, καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου,
πῖνε, κατάκεισο, λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν,
τὰς χάρακας ἧπτε πολὺ μᾶλλον ἔτι τῷ πυρί,
ἐξέχει θ᾽ ἡμῶν βίᾳ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων.
****** *ταί τ᾽ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἅμα καὶ μεγάλα δὴ*
φρονεῖ,
τοῦ βίου δ᾽ ἐξέβαλε δεῖγμα τάδε τὰ πτερὰ πρὸ τῶν
θυρῶν.
ὦ Κύπριδι τῇ καλῇ καὶ Χάρισι ταῖς φίλαις ξύν-
τροφε Διαλλαγή,
ὡς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἄρ᾽ ἐλάνθανες.
πῶς ἂν ἐμὲ καὶ σέ τις Ἔρως ξυναγάγοι λαβών,
ὥσπερ ὁ γεγραμμένος, ἔχων στέφανον ἀνθέμων;
ἢ πάνυ γερόντιον ἴσως νενόμικάς με σύ;
ἀλλά σε λαβὼν τρία δοκῶ γ᾽ ἂν ἔτι προσβαλεῖν·
πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν,
εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων,
καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄζον, ὁ γέρων ὁδί,
καὶ περὶ τὸ χωρίον ἐλᾶδας ἅπαν ἐν κύκλῳ,

971—987. = 988—999.

ὥστ᾽ ἀλείφεσθαι σ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν κἀμὲ ταῖς νουμηνίαις.
ΚΗΡ. ἀκούετε λεῴ· κατὰ τὰ πάτρια τοὺς χόας
πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος· ὃς δ᾽ ἂν ἐκπίῃ
πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.
ΔΙΚ. ὦ παῖδες, ὦ γυναῖκες, οὐκ ἠκούσατε;
τί δρᾶτε; τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε;
ἀναβράττετ᾽, ἐξοπτᾶτε, τρέπετ᾽, ἀφέλκετε
τὰ λαγῷα ταχέως, τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.
φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵν᾽ ἀναπείρω τὰς κίχλας.
ΧΟΡ. ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας,
μᾶλλον δὲ τῆς εὐωχίας,
ἄνθρωπε, τῆς παρούσης.
ΔΙΚ. τί δῆτ᾽, ἐπειδὰν τὰς κίχλας
ὀπτωμένας ἴδητε;
ΧΟΡ. οἶμαί σε καὶ τοῦτ᾽ εὖ λέγειν.
ΔΙΚ. τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.
ΧΟΡ. ἤκουσας ὡς μαγειρικῶς
κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς
αὑτῷ διακονεῖται;
ΓΕΩ. οἴμοι τάλας. ΔΙΚ. ὦ Ἡράκλεις, τίς οὑτοσί;
ΓΕΩ. ἀνὴρ κακοδαίμων. ΔΙΚ. κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.
ΓΕΩ. ὦ φίλτατε, σπονδαὶ γάρ εἰσι σοὶ μόνῳ,
μέτρησον εἰρήνης τί μοι, κἂν πέντ᾽ ἔτη.
ΔΙΚ. τί δ᾽ ἔπαθες; ΓΕΩ. ἐπετρίβην ἀπολέσας τὼ βόε.
ΔΙΚ. πόθεν; ΓΕΩ. ἀπὸ Φυλῆς ἔλαβον οἱ Βοιώτιοι.
ΔΙΚ. ὦ τρισκακοδαίμων, εἶτα λευκὸν ἀμπέχει;
ΓΕΩ. καὶ ταῦτα μέντοι νὴ Δί᾽ ὥπερ μ᾽ ἐτρεφέτην
ἐν πᾶσι βολίτοις. ΔΙΚ. εἶτα νυνὶ τοῦ δέει;
ΓΕΩ. ἀπόλωλα τὠφθαλμὼ δακρύων τὼ βόε.
ἀλλ᾽ εἴ τι κήδει Δερκέτου Φυλασίου,

1008—1017. = 1037—1046.

ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὠφθαλμὼ ταχύ.
ΔΙΚ. ἀλλ', ὦ πονήρ', οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.
ΓΕΩ. ἴθ' ἀντιβολῶ σ', ἤν πως κομίσωμαι τὼ βόε.
ΔΙΚ. οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κλᾶε πρὸς τοῦ Πιττάλου.
ΓΕΩ. σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα
εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.
ΔΙΚ. οὐδ' ἂν στριβιλικίγξ· ἀλλ' ἀπιὼν οἴμωζέ που.
ΓΕΩ. οἴμοι κακοδαίμων τοῖν γεωργοῖν βοιδίοιν.
ΧΟΡ. ἁνὴρ ἐνεύρηκέν τι ταῖς
σπονδαῖσιν ἡδύ, κοὐκ ἔοι-
κεν οὐδενὶ μεταδώσειν.
ΔΙΚ. κατάχει σὺ τῆς χορδῆς τὸ μέλι·
τὰς σηπίας στάθευε.
ΧΟΡ. ἤκουσας ὀρθιασμάτων;
ΔΙΚ. ὀπτᾶτε τἀγχέλεια.
ΧΟΡ. ἀποκτενεῖς λιμῷ με καὶ
τοὺς γείτονας κνίσῃ τε καὶ
φωνῇ τοιαῦτα λάσκων.
ΔΙΚ. ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε.
ΠΑΡ. Δικαιόπολι. ΔΙΚ. τίς οὑτοσὶ τίς οὑτοσί;
ΠΑΡ. ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα
ἐκ τῶν γάμων. ΔΙΚ. καλῶς γε ποιῶν, ὅστις ἦν.
ΠΑΡ. ἐκέλευε δ' ἐγχέαι σε, τῶν κρεῶν χάριν,
ἵνα μὴ στρατεύοιτ', ἀλλὰ βινοίη μένων,
ἐς τὸν ἀλάβαστον κύαθον εἰρήνης ἕνα.
ΔΙΚ. ἀπόφερ' ἀπόφερε τὰ κρέα καὶ μή μοι δίδου,
ὡς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι χιλιῶν δραχμῶν.
ἀλλ' αὑτηὶ τίς ἐστίν; ΠΑΡ. ἡ νυμφεύτρια
δεῖται παρὰ τῆς νύμφης τι σοὶ λέξαι μόνῳ.
ΔΙΚ. φέρε δή, τί σὺ λέγεις; ὡς γελοῖον, ὦ θεοί,
τὸ δέημα τῆς νύμφης, ὃ δεῖταί μου σφόδρα,
ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου.

φέρε δεῦρο τὰς σπονδάς, ἵν᾽ αὐτῇ δῶ μόνῃ,
ὁτιὴ γυνή ᾽στι τοῦ πολέμου τ᾽ οὐκ ἀξία.
ὕπεχ᾽ ὧδε δεῦρο τοὐξάλειπτρον, ὦ γύναι.
οἶσθ᾽ ὡς ποιεῖτε τοῦτο; τῇ νύμφῃ φράσον,
ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι, τουτῳὶ
νύκτωρ ἀλειφέτω τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
ἀπόφερε τὰς σπονδάς. φέρε τὴν οἰνήρυσιν,
ἵν᾽ οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς χόας.

ΧΟΡ. καὶ μὴν ὁδί τις τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακὼς
ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

ΑΓ. Α. ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ Λάμαχοι.

ΛΑΜ. τίς ἀμφὶ χαλκοφάλαρα δώματα κτυπεῖ;

ΑΓ. Α. ἰέναι σ᾽ ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον
ταχέως λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους·
κἄπειτα τηρεῖν νιφόμενον τὰς εἰσβολάς.
ὑπὸ τοὺς Χόας γὰρ καὶ Χύτρους αὐτοῖσί τις
ἤγγειλε λῃστὰς ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.

ΛΑΜ. ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.
οὐ δεινὰ μὴ ᾽ξεῖναί με μηδ᾽ ἑορτάσαι;

ΔΙΚ. ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.

ΛΑΜ. οἴμοι κακοδαίμων, καταγελᾷς ἤδη σύ μου.

ΔΙΚ. βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ;

ΛΑΜ. αἰαῖ,
οἵαν ὁ κῆρυξ ἀγγελίαν ἤγγειλέ μοι.

ΔΙΚ. αἰαῖ, τίνα δ᾽ αὖ μοι προστρέχει τις ἀγγελῶν;

ΑΓ. Β. Δικαιόπολι. ΔΙΚ. τί ἔστιν; ΑΓ. Β. ἐπὶ δεῖπνον
ταχὺ
βάδιζε, τὴν κίστην λαβὼν καὶ τὸν χόα.
ὁ τοῦ Διονύσου γάρ σ᾽ ἱερεὺς μεταπέμπεται.
ἀλλ᾽ ἐγκόνει· δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι.
τὰ δ᾽ ἄλλα πάντ᾽ ἐστὶν παρεσκευασμένα,
κλῖναι, τράπεζαι, προσκεφάλαια, στρώματα,

στέφανοι, μύρον, τραγήμαθ᾽, αἱ πόρναι πάρα,
ἄμυλοι, πλακοῦντες, σησαμοῦντες, ἴτρια,
ὀρχηστρίδες, τὰ φίλταθ᾽ Ἁρμοδίου, καλαί.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα σπεῦδε. *ΛΑΜ.* κακοδαίμων ἐγώ.
ΔΙΚ. καὶ γὰρ σὺ μεγάλην ἐπεγράφου τὴν Γοργόνα.
σύγκλειε, καὶ δεῖπνόν τις ἐνσκευαζέτω.
ΛΑΜ. παῖ παῖ, φέρ᾽ ἔξω δεῦρο τὸν γύλιον ἐμοί.
ΔΙΚ. παῖ παῖ, φέρ᾽ ἔξω δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί.
ΛΑΜ. ἅλας θυμίτας οἶσε, παῖ, καὶ κρόμμυα.
ΔΙΚ. ἐμοὶ δὲ τεμάχη· κρομμύοις γὰρ ἄχθομαι.
ΛΑΜ. θρῖον ταρίχους οἶσε δεῦρο, παῖ, σαπροῦ.
ΔΙΚ. κἀμοὶ σὺ δημοῦ θρῖον· ὀπτήσω δ᾽ ἐκεῖ.
ΛΑΜ. ἔνεγκε δεῦρο τὼ πτερὼ τὼ ᾽κ τοῦ κράνους.
ΔΙΚ. ἐμοὶ δὲ τὰς φάττας γε φέρε καὶ τὰς κίχλας.
ΛΑΜ. καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν.
ΔΙΚ. καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.
ΛΑΜ. ὦνθρωπε, παῦσαι καταγελῶν μου τῶν ὅπλων.
ΔΙΚ. ὦνθρωπε, βούλει μὴ βλέπειν εἰς τὰς κίχλας;
ΛΑΜ. τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.
ΔΙΚ. κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν.
ΛΑΜ. ἀλλ᾽ ἦ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον;
ΔΙΚ. ἀλλ᾽ ἦ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι;
ΛΑΜ. ὦνθρωπε, βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ;
ΔΙΚ. οὔκ, ἀλλ᾽ ἐγὼ χὡ παῖς ἐρίζομεν πάλαι.
βούλει περιδόσθαι, κἀπιτρέψαι Λαμάχῳ,
πότερον ἀκρίδες ἥδιόν ἐστιν, ἢ κίχλαι;
ΛΑΜ. οἴμ᾽ ὡς ὑβρίζεις. *ΔΙΚ.* τὰς ἀκρίδας κρίνει πολύ.
ΛΑΜ. παῖ παῖ, καθελών μοι τὸ δόρυ δεῦρ᾽ ἔξω φέρε.
ΔΙΚ. παῖ παῖ, σὺ δ᾽ ἀφελὼν δεῦρο τὴν χορδὴν φέρε.
ΛΑΜ. φέρε, τοῦ δόρατος ἀφελκύσωμαι τοὔλυτρον.
ἔχ᾽, ἀντέχου, παῖ. *ΔΙΚ.* καὶ σύ, παῖ, τοῦδ᾽ ἀντέχου.

ΛΑΜ. τοὺς κιλλίβαντας οἶσε, παῖ, τῆς ἀσπίδος.
ΔΙΚ. καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας ἔκφερε.
ΛΑΜ. φέρε δεῦρο γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.
ΔΙΚ. κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.
ΛΑΜ. ταῦτ' οὐ κατάγελώς ἐστιν ἀνθρώποις πλατύς;
ΔΙΚ. ταῦτ' οὐ πλακοῦς δῆτ' ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύς;
ΛΑΜ. κατάχει σύ, παῖ, τοὔλαιον. ἐν τῷ χαλκίῳ
ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξούμενον.
ΔΙΚ. κατάχει σὺ τὸ μέλι. κἀνθάδ' εὔδηλος γέρων
κλάειν κελεύων Λάμαχον τὸν Γοργάσου.
ΛΑΜ. φέρε δεῦρο, παῖ, θώρακα πολεμιστήριον.
ΔΙΚ. ἔξαιρε, παῖ, θώρακα κἀμοὶ τὸν χόα.
ΛΑΜ. ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι.
ΔΙΚ. ἐν τῷδε πρὸς τοὺς συμπότας θωρήξομαι.
ΛΑΜ. τὰ στρώματ', ὦ παῖ, δῆσον ἐκ τῆς ἀσπίδος.
ΔΙΚ. τὸ δεῖπνον, ὦ παῖ, δῆσον ἐκ τῆς κιστίδος.
ΛΑΜ. ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τὸν γύλιον οἴσω λαβών.
ΔΙΚ. ἐγὼ δὲ θοἰμάτιον λαβὼν ἐξέρχομαι.
ΛΑΜ. τὴν ἀσπίδ' αἶρου, καὶ βάδιζ', ὦ παῖ, λαβών.
νίφει. βαβαιάξ· χειμέρια τὰ πράγματα.
ΔΙΚ. αἶρου τὸ δεῖπνον· συμποτικὰ τὰ πράγματα.
ΧΟΡ. ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν.
ὡς ἀνομοίαν ἔρχεσθον ὁδόν·
τῷ μὲν πίνειν στεφανωσαμένῳ,
σοὶ δὲ ῥιγῶν καὶ προφυλάττειν,
τῷ δὲ καθεύδειν
μετὰ παιδίσκης ὡραιοτάτης,
ἀνατριβομένῳ γε τὸ δεῖνα.
Ἀντίμαχον τὸν Ψακάδος τὸν ξυγγραφῆ, τὸν μελέων ποιητήν,
ὡς μὲν ἁπλῷ λόγῳ κακῶς ἐξολέσειεν ὁ Ζεύς·

1150—1161. = 1162—1173.

ὅς γ' ἐμὲ τὸν τλήμονα Λήναια χορηγῶν ἀπέλυσ'
ἄδειπνον.
ὃν ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος
δεόμενον, ἡ δ' ὠπτημένη
σίζουσα πάραλος ἐπὶ τραπέζῃ κειμένη
ὀκέλλοι· κᾆτα μέλλοντος λαβεῖν
αὐτοῦ κύων ἁρπάσασα φεύγοι.
τοῦτο μὲν αὐτῷ κακὸν ἕν· κᾆθ' ἕτερον νυκτερι-
νὸν γένοιτο.
ἠπιαλῶν γὰρ οἴκαδ' ἐξ ἱππασίας βαδίζων,
εἶτα κατάξειέ τις αὐτοῦ μεθύων τὴν κεφαλὴν
Ὀρέστης
μαινόμενος· ὁ δὲ λίθον λαβεῖν
βουλόμενος ἐν σκότῳ λάβοι
τῇ χειρὶ πέλεθον ἀρτίως κεχεσμένον·
ἐπᾴξειεν δ' ἔχων τὸν μάρμαρον,
κἄπειθ' ἁμαρτὼν βάλοι Κρατῖνον.

ΘΕΡ. ὦ δμῶες οἳ κατ' οἶκόν ἐστε Λαμάχου,
ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτριδίῳ θερμαίνετε·
ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
ἔρι' οἰσυπηρά, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρόν.
ἀνὴρ τέτρωται χάρακι διαπηδῶν τάφρον,
καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν,
καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσών,
[καὶ Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.]
πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν
πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος·
ὦ κλεινὸν ὄμμα, νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν
λείπω φάος γε τοὐμόν, οὐκέτ' εἴμ' ἐγώ.
τοσαῦτα λέξας εἰς ὑδρορρόαν πεσὼν
ἀνίσταταί τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις
λῃστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί.

ὁδὶ δὲ καὐτός· ἀλλ᾽ ἄνοιγε τὴν θύραν.
ΛΑΜ. ἀτταταῖ ἀτταταῖ,
στυγερὰ τάδε γε κρυερὰ πάθεα. τάλας ἐγὼ
διόλλυμαι δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπείς.
ἐκεῖνο δ᾽ αἰακτὸν ἂν γένοιτό μοι,
Δικαιόπολις ἂν εἴ μ᾽ ἴδοι τετρωμένον,
κᾆτ᾽ ἐγχάνοι ταῖς ἐμαῖς τύχαισιν.
ΔΙΚ. ἀτταταῖ ἀτταταῖ
τῶν τιτθίων, ὡς σκληρὰ καὶ κυδώνια.
φιλήσατόν με μαλθακῶς, ὦ χρυσίω,
τὸ περιπεταστὸν κἀπιμανδαλωτόν.
τον γὰρ χόα πρῶτος ἐκπέπωκα.
ΛΑΜ. ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν.
ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.
ΔΙΚ. ἰὴ ἰὴ χαῖρε Λαμαχίππιον.
ΛΑΜ. στυγερὸς ἐγώ.
ΔΙΚ. μογερὸς ἐγώ.
ΛΑΜ. τί με σὺ κυνεῖς;
ΔΙΚ. τί με σὺ δάκνεις;
ΛΑΜ. τάλας ἐγὼ [τῆς ἐν μάχῃ] ξυμβολῆς βαρείας.
ΔΙΚ. τοῖς Χουσὶ γάρ τις ξυμβολὰς ἐπράττετο;
ΛΑΜ. ἰὼ ἰὼ Παιὰν Παιάν.
ΔΙΚ. ἀλλ᾽ οὐχὶ νυνὶ τήμερον Παιώνια.
ΛΑΜ. λάβεσθέ μου, λάβεσθε τοῦ σκέλους· παπαῖ,
προσλάβεσθ᾽, ὦ φίλοι.
ΔΙΚ. ἐμοῦ δέ γε σφὼ τοῦ πέους ἄμφω μέσον
προσλάβεσθ᾽, ὦ φίλαι.
ΛΑΜ. ἰλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος,
καὶ σκοτοδινιῶ.
ΔΙΚ. κἀγὼ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι
καὶ σκοτοβινιῶ.

ΛΑΜ. θύραζέ μ' ἐξενέγκατ' ἐς τοῦ Πιττάλου
παιωνίαισι χερσίν.
ΔΙΚ. ὡς τοὺς κριτάς μ' ἐκφέρετε· ποῦ 'στιν ὁ βασιλεύς;
ἀπόδοτέ μοι τὸν ἀσκόν.
ΛΑΜ. λόγχη τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὀστέων ὀδυρτά.
ΔΙΚ. ὁρᾶτε τουτονὶ κενόν. τήνελλα καλλίνικος.
ΧΟΡ. τήνελλα δῆτ', εἴπερ καλεῖς γ', ὦ πρέσβυ, καλλίνικος.
ΔΙΚ. καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας ἄμυστιν ἐξέλαψα.
ΧΟΡ. τήνελλά νυν, ὦ γεννάδα· χώρει λαβὼν τον ἀσκόν.
ΔΙΚ. ἕπεσθέ νυν ᾄδοντες ὦ τήνελλα καλλίνικος.
ΧΟΡ. ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν
τήνελλα καλλίνικον ᾄ-
δοντες σὲ καὶ τὸν ἀσκόν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Ι Π Π Η Σ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ. [ΔΗΜ.]
ΝΙΚΙΑΣ.
ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ οὗ ὄνομα
ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ.
ΚΛΕΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΙΠΠΕΩΝ.
ΔΗΜΟΣ. [ΔΗ.]

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

I.

Τὸ δρᾶμα τῶν Ἱππέων ποιεῖται εἰς Κλέωνα, τὸν τῶν Ἀθηναίων δημαγωγόν. ὑπόκειται δὲ ὡς Παφλαγὼν νεώνητος, δουλεύων τῷ Δήμῳ, καὶ προαγόμενος παρ' αὐτῷ περιττότερον. ἐπιτιθεμένων δὲ αὐτῷ δυοῖν τοῖν ὁμοδούλοιν, καὶ κατά τινα λόγια πονηρίᾳ διάσημον ἀλλαντοπώλην Ἀγοράκριτον ἐπαγόντοιν, ὡς ἐπιτροπεύσῃ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναίων Ἱππεῖς συλλαβόντες ἐν χοροῦ σχήματι παραφαίνονται· ὑφ' ὧν προπηλακιζόμενος ὁ Κλέων ἀγανακτεῖ, καὶ διενεχθεὶς ἱκανῶς περὶ τοῦ ἀνώτερος εἶναι τῶν ἐναντιουμένων, σφᾶς ὡς συνομωμοκότας κατὰ τῆς πόλεως (διαβαλῶν) πρὸς τὴν βουλὴν ἵεται· διώξαντος δὲ καὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου κατὰ πόδας, οἱ Ἱππεῖς περί τε τοῦ ποιητοῦ τινα καὶ τῶν προγόνων, ἔτι δὲ καὶ τῶν συγκινδυνευόντων σφίσιν ἐπὶ ταῖς μάχαις ἵππων, πρὸς τοὺς πολίτας ἁδροτέρως διαλέγονται. ὁ δὲ ἀλλαντοπώλης περιγεγενημένος ἐν βουλῇ μάλα γελοίως τοῦ Κλέωνος, καὶ λοιδορούμενος αὖθις αὐτῷ προσέρχεται· ἐκκαλεσαμένου δὲ τοῦ Κλέωνος τὸν Δῆμον, προσελθὼν ουτος διαφερομένων ἀκροᾶται. λόγων δὲ πολλῶν γενομένων κατὰ τοῦ Κλέωνος, τοῦ Ἀγορακρίτου μάλ' ἐντέχνως τοῖς ἐπινοήμασι καὶ ταῖς θωπείαις, καὶ προσέτι ταῖς ἐκ τῶν λογίων υπερβολαῖς κρατοῦντος, κατὰ μικρὸν τοῖς λόγοις ὁ Δῆμος συνεφέλκεται. δείσαντος δὲ τοῦ Κλέωνος κἀπὶ τὸ ψωμίζειν τὸν Δῆμον ὁρμήσαντος, ἀντιψωμίζειν ἅτερος ἐγχειρεῖ. καὶ τέλος τοῦ Δήμου τὴν ἑκατέρου κίστην συνέντος, εἶτα τῆς μὲν κενῆς, τῆς δὲ τοῦ Κλέωνος μεστῆς εὑρεθείσης, ἐλεγχθεὶς αὐτὸς ὡς περιφανῶς τὰ τοῦ Δήμου κλέπτων, εἴκει θατέρῳ τῆς ἐπιτροπείας. μετὰ ταῦτα δὲ τοῦ ἀλλαντοπώλου τὸν Δῆμον ἀφεψήσαντος, εἶτα νεώτερον ἐξαυτῆς ἐς τοὐμφανὲς γεγονότα προάγοντος, Κλέων περικείμενος τὴν Ἀγορακρίτου σκευὴν ἐπὶ παραδειγματισμῷ διὰ μέσης πόλεως ἀλλαντοπωλῶν ἀνὰ μέρος,

καὶ τῇ τέχνῃ χρησάμενος πέμπεται, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῷ ἀλλαντοπώλῃ παραδίδοται. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν ἄγαν καλῶς πεποιημένων.

II.

ΑΛΛΩΣ.

Ὁ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς τὸ καθελεῖν Κλέωνα. οὗτος γὰρ βυρσοπώλης ὢν ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων ἐκ προφάσεως τοιαύτης. Ἀθηναῖοι πόλιν Πύλον, λεγομένην Σφακτηρίαν, ἐπολιόρκουν διὰ Δημοσθένους στρατηγοῦ καὶ Νικίου· ὧν στρατηγῶν χρονισάντων ἐδυσχέραινον οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ εἰς ἐκκλησίαν συνελθόντων αὐτῶν καὶ ἀδημονούντων, Κλέων τις βυρσοπώλης ἀναστὰς ὑπέσχετο δεσμίους φέρειν τοὺς ὑπεναντίους εἴσω εἴκοσιν ἡμερῶν, εἰ στρατηγὸς αἱρεθείη· ὅπερ καὶ γέγονε. κατὰ τὰς ὑποσχέσεις οὖν ἐστρατήγει, κυκῶν τὴν πόλιν. ἐφ' οἷς μὴ ἐνεγκὼν Ἀριστοφάνης καθίησι τὸ τῶν Ἱππέων δρᾶμα δι' αὐτοῦ, ἐπεὶ τῶν σκευοποιῶν οὐδεὶς ἐπλάσατο τὸ τοῦ Κλέωνος πρόσωπον διὰ φόβον. καὶ τὰ μὲν πρῶτα κύπτει φοβούμενος· εἶτα προφανεὶς αὐτὸς ἀνεδίδαξε τὸ δρᾶμα.

Ἔοικεν ὁ προλογίζων εἶναι Δημοσθένης, ὃς ἐκεκμήκει περὶ τὴν Πύλου πολιορκίαν, ἀφῃρέθη δὲ τὴν στρατηγίαν ὑπὸ Κλέωνος, ὑποσχομένου τότε τοῖς Ἀθηναίοις παραστήσασθαι τὴν Πύλον εἴσω εἴκοσιν ἡμερῶν· ὃ καὶ κατώρθωσε διὰ τὸ πλεῖστα τῆς ἁλώσεως προπεπονῆσθαι Δημοσθένει. ἔοικε δὲ ὡς ἐπὶ οἰκίας δεσποτικῆς ποιεῖσθαι τὸν λόγον. εἴη δ' ἂν δεσπότης ὁ Δῆμος, οἰκία ἡ πόλις. οἰκέται δὲ δύο τοῦ Δήμου προλογίζουσι, κακῶς πάσχοντες ὑπὸ Κλέωνος. ὁ δὲ χορὸς ἐκ τῶν ἱππέων ἐστίν, οἳ καὶ ἐζημίωσαν τὸν Κλέωνα πέντε ταλάντοις ἐπὶ δωροδοκίᾳ ἁλόντα. λέγουσι δὲ τῶν οἰκετῶν τὸν μὲν εἶναι Δημοσθένην, τὸν δὲ Νικίαν, ἵνα ὦσι δημηγόροι οἱ δύο.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ Στρατοκλέους ἄρχοντος δημοσίᾳ εἰς Λήναια, δι' αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοφάνους. πρῶτος ἐνίκα· δεύτερος Κρατῖνος Σατύροις· τρίτος Ἀριστομένης Ὑλοφόροις.

Ἰστέον ὅτι εἰς τέτταρα μέρη διῄρητο ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων, εἰς πεντακοσιομεδίμνους, εἰς ἱππέας, εἰς ζευγίτας καὶ εἰς θῆτας.

III.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Παράγει τινὰ Κλέωνα, τὸν καλούμενον
Παφλαγόνα, κἄτι βυρσοπώλην, πικρότατα
κατεσθίοντά πως τὰ κοινὰ χρήματα·
καὶ παραλογισμῷ διαφέροντ᾽ ἐρρωμένως
ἀλλαντοπώλην, εὐθέως τε σκατοφάγον,
πεισθέντα τ᾽ ἐπιθέσθαι σὺν ἱππεῦσίν τισιν,
ἐν τῷ χορῷ παροῦσι, τῇ τῶν πραγμάτων
ἀρχῇ· Κλέωνός τ᾽ ἐν μέσῳ κατηγορεῖ.
ἐγένετο τοῦτ᾽· ἐξέπεσεν ὁ Κλέων παγκάκως·
ὁ δὲ σκατοφάγος ἔτυχε προεδρίας καλῆς.

Ι Π Π Η Σ.

ΔΗΜ. Ἰατταταιὰξ τῶν κακῶν, ἰατταταῖ.
κακῶς Παφλαγόνα τὸν νεώνητον κακὸν
αὐταῖσι βουλαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν,
πληγὰς ἀεὶ προστρίβεται τοῖς οἰκέταις.
ΝΙΚ. κάκιστα δῆθ' οὗτός γε πρῶτος Παφλαγόνων
αὐταῖς διαβολαῖς. ΔΗΜ. ὦ κακόδαιμον, πῶς ἔχεις;
ΝΙΚ. κακῶς καθάπερ σύ. ΔΗΜ. δεῦρο δὴ πρόσελθ', ἵνα
ξυναυλίαν κλαύσωμεν Οὐλύμπου νόμον.
ΔΗΜ. ΝΙΚ. μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ.
ΔΗΜ. τί κινυρόμεθ' ἄλλως; οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινα
σωτηρίαν νῷν, ἀλλὰ μὴ κλάειν ἔτι;
ΝΙΚ. τίς οὖν γένοιτ' ἄν; λέγε σύ. ΔΗΜ. σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,
ἵνα μὴ μάχωμαι. ΝΙΚ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ·
ἀλλ' εἰπὲ θαρρῶν, εἶτα κἀγὼ σοὶ φράσω.
ΔΗΜ. πῶς ἂν σύ μοι λέξειας ἁμὲ χρὴ λέγειν;
ΝΙΚ. ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε. πῶς ἂν οὖν ποτε
εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευριπικῶς;
ΔΗΜ. μή μοί γε, μή μοι, μὴ διασκανδικίσῃς·
ἀλλ' εὑρέ τιν' ἀπόκινον ἀπὸ τοῦ δεσπότου.
ΝΙΚ. λέγε δὴ μόλωμεν ξυνεχὲς ὡδὶ ξυλλαβών.
ΔΗΜ. καὶ δὴ λέγω· μόλωμεν. ΝΙΚ. ἐξόπισθε νῦν

αὐτὸ φαθὶ τοῦ μόλωμεν. ΔΗΜ. αὐτό. ΝΙΚ. πάνυ
καλῶς.
ὥσπερ δεφόμενος νῦν ἀτρέμα πρῶτον λέγε
τὸ μόλωμεν, εἶτα δ' αὐτό, κατεπάδων πυκνόν.
ΔΗΜ. μόλωμεν αὐτὸ μόλωμεν αὐτομολῶμεν. ΝΙΚ. ἤν,
οὐχ ἡδύ; ΔΗΜ. νὴ Δία· πλήν γε περὶ τῷ δέρματι
δέδοικα τουτονὶ τὸν οἰωνόν. ΝΙΚ. τί δαί;
ΔΗΜ. ὁτιὴ τὸ δέρμα δεφομένων ἀπέρχεται.
ΝΙΚ. κράτιστα τοίνυν τῶν παρόντων ἐστὶ νῷν,
θεῶν ἰόντε προσπεσεῖν του πρὸς βρέτας.
ΔΗΜ. ποῖον βρέτας *; ἐτεὸν ἡγεῖ γὰρ θεούς;
ΝΙΚ. ἔγωγε. ΔΗΜ. ποίῳ χρώμενος τεκμηρίῳ;
ΝΙΚ. ὁτιὴ θεοῖσιν ἐχθρός εἰμ'. οὐκ εἰκότως;
ΔΗΜ. εὖ προσβιβάζεις μ'. ἀλλ' ἑτέρᾳ πη σκεπτέον.
βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσιν φράσω;
ΝΙΚ. οὐ χεῖρον· ἓν δ' αὐτοὺς παραιτησώμεθα,
ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισιν ποιεῖν,
ἢν τοῖς ἔπεσι χαίρωσι καὶ τοῖς πράγμασι.
ΔΗΜ. λέγοιμ' ἂν ἤδη. νῷν γάρ ἐστι δεσπότης
ἄγροικος ὀργήν, κυαμοτρώξ, ἀκράχολος,
Δῆμος πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον
ὑπόκωφον. οὗτος τῇ προτέρᾳ νουμηνίᾳ
ἐπρίατο δοῦλον, βυρσοδέψην Παφλαγόνα,
πανουργότατον καὶ διαβολώτατόν τινα.
οὗτος καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους,
ὁ βυρσοπαφλαγών, ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην
ᾔκαλλ', ἐθώπευ', ἐκολάκευ', ἐξηπάτα
κοσκυλματίοις ἄκροισι, τοιαυτὶ λέγων·
ὦ Δῆμε, λοῦσαι πρῶτον ἐκδικάσας μίαν,
ἐνθοῦ, ῥόφησον, ἔντραγ', ἔχε τριώβολον.
βούλει παραθῶ σοι δόρπον; εἶτ' ἀναρπάσας
ὅ τι ἄν τις ἡμῶν σκευάσῃ, τῷ δεσπότῃ

Παφλαγὼν κεχάρισται τοῦτο. καὶ πρώην γ' ἐμοῦ
μᾶζαν μεμαχότος ἐν Πύλῳ Λακωνικήν,
πανουργότατά πως παραδραμὼν ὑφαρπάσας
αὐτὸς παρέθηκε τὴν ὑπ' ἐμοῦ μεμαγμένην.
ἡμᾶς δ' ἀπελαύνει, κοὐκ ἐᾷ τὸν δεσπότην
ἄλλον θεραπεύειν, ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων
δειπνοῦντος ἑστὼς ἀποσοβεῖ τοὺς ῥήτορας.
ᾄδει δὲ χρησμούς· ὁ δὲ γέρων σιβυλλιᾷ.
ὁ δ' αὐτὸν ὡς ὁρᾷ μεμακκοακότα,
τέχνην πεποίηται. τοὺς γὰρ ἔνδον ἄντικρυς
ψευδῆ διαβάλλει· κᾆτα μαστιγούμεθα
ἡμεῖς· Παφλαγὼν δὲ περιθέων τοὺς οἰκέτας
αἰτεῖ, ταράττει, δωροδοκεῖ, λέγων ταδί·
ὁρᾶτε τὸν Ὕλαν δι' ἐμὲ μαστιγούμενον;
εἰ μή μ' ἀναπείσητ', ἀποθανεῖσθε τήμερον.
ἡμεῖς δὲ δίδομεν· εἰ δὲ μή, πατούμενοι
ὑπὸ τοῦ γέροντος ὀκταπλάσια χέζομεν.
νῦν οὖν ἀνύσαντε φροντίσωμεν, ὦγαθέ,
ποίαν ὁδὸν νὼ τρεπτέον καὶ πρὸς τίνα.
ΝΙΚ. *κράτιστ' ἐκείνην ἣν μόλωμεν, ὦγαθέ.*
ΔΗΜ. *ἀλλ' οὐχ οἷόν τε τὸν Παφλαγόν' οὐδὲν λαθεῖν·*
ἐφορᾷ γὰρ οὗτος πάντ'. ἔχει γὰρ τὸ σκέλος
τὸ μὲν ἐν Πύλῳ, τὸ δ' ἕτερον ἐν τἠκκλησίᾳ.
τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος
ὁ πρωκτός ἐστιν αὐτόχρημ' ἐν Χαόσι,
τὼ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ νοῦς δ' ἐν Κλωπιδῶν.
ΝΙΚ. *κράτιστον οὖν νῷν ἀποθανεῖν.* *ΔΗΜ.* *ἀλλὰ σκόπει,*
ὅπως ἂν ἀποθάνωμεν ἀνδρικώτατα.
ΝΙΚ. *πῶς δῆτα πῶς γένοιτ' ἂν ἀνδρικώτατα;*
βέλτιστον ἡμῖν αἷμα ταύρειον πιεῖν.
ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρετώτερος.

ΔΗΜ. μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος.
ἴσως γὰρ ἂν χρηστόν τι βουλευσαίμεθα.
ΝΙΚ. ἰδού γ᾽ ἄκρατον. περὶ πότου γοῦν ἐστί σοι;
πῶς δ᾽ ἂν μεθύων χρηστόν τι βουλεύσαιτ᾽ ἀνήρ;
ΔΗΜ. ἄληθες, οὗτος; κρουνοχυτρολήραιος εἶ.
οἶνον σὺ τολμᾷς εἰς ἀπόνοιαν λοιδορεῖν;
οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι πρακτικώτερον;
ὁρᾷς; ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι, τότε
πλουτοῦσι, διαπράττουσι, νικῶσιν δίκας,
εὐδαιμονοῦσιν, ὠφελοῦσι τοὺς φίλους.
ἀλλ᾽ ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἴνου χόα,
τὸν νοῦν ἵν᾽ ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν.
ΝΙΚ. οἴμοι, τί ποθ᾽ ἡμᾶς ἐργάσει τῷ σῷ πότῳ;
ΔΗΜ. ἀγάθ᾽· ἀλλ᾽ ἔνεγκ᾽· ἐγὼ δὲ κατακλινήσομαι.
ἢν γὰρ μεθυσθῶ, πάντα ταυτὶ καταπάσω
βουλευματίων καὶ γνωμιδίων καὶ νοιδίων.
ΝΙΚ. ὡς εὐτυχῶς ὅτι οὐκ ἐλήφθην ἔνδοθεν
κλέπτων τὸν οἶνον. ΔΗΜ. εἰπέ μοι, Παφλαγὼν τί δρᾷ;
ΝΙΚ. ἐπίπαστα λείξας δημιόπραθ᾽ ὁ βάσκανος
ῥέγκει μεθύων ἐν ταῖσι βύρσαις ὕπτιος.
ΔΗΜ. ἴθι νυν, ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολὺν
σπονδήν. ΝΙΚ. λαβὲ δὴ καὶ σπεῖσον ἀγαθοῦ δαίμονος.
ΔΗΜ. ἕλχ᾽ ἕλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.
ὦ δαῖμον ἀγαθέ, σὸν τὸ βούλευμ᾽, οὐκ ἐμόν.
ΝΙΚ. εἴπ᾽, ἀντιβολῶ, τί ἔστι; ΔΗΜ. τοὺς χρησμοὺς ταχὺ
κλέψας ἔνεγκε τοῦ Παφλαγόνος ἔνδοθεν,
ἕως καθεύδει. ΝΙΚ. ταῦτ᾽. ἀτὰρ τοῦ δαίμονος
δέδοιχ᾽ ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος.
ΔΗΜ. φέρε νυν ἐγὼ ᾽μαυτῷ προσαγάγω τὸν χόα,

τὸν νοῦν ἵν᾽ ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν.
ΝΙΚ. ὡς μεγάλ᾽ ὁ Παφλαγὼν πέρδεται καὶ ῥέγκεται,
ὥστ᾽ ἔλαθον αὐτὸν τὸν ἱερὸν χρησμὸν λαβών,
ὅνπερ μάλιστ᾽ ἐφύλαττεν. ΔΗΜ. ὦ σοφώτατε,
φέρ᾽ αὐτόν, ἵν᾽ ἀναγνῶ· σὺ δ᾽ ἔγχεον πιεῖν
ἀνύσας τι. φέρ᾽ ἴδω τί ἄρ᾽ ἔνεστιν αὐτόθι.
ὦ λόγια. δός μοι δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.
ΝΙΚ. ἰδού· τί φησ᾽ ὁ χρησμός; ΔΗΜ. ἑτέραν ἔγχεον.
ΝΙΚ. ἐν τοῖς λογίοις ἔνεστιν ἑτέραν ἔγχεον;
ΔΗΜ. ὦ Βάκι. ΝΙΚ. τί ἔστι; ΔΗΜ. δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.
ΝΙΚ. πολλῷ γ᾽ ὁ Βάκις ἐχρῆτο τῷ ποτηρίῳ.
ΔΗΜ. ὦ μιαρὲ Παφλαγών, ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἐφυλάττου πάλαι,
τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμὸν ὀρρωδῶν; ΝΙΚ. τιή;
ΔΗΜ. ἐνταῦθ᾽ ἔνεστιν, αὐτὸς ὡς ἀπόλλυται.
ΝΙΚ. καὶ πῶς; ΔΗΜ. ὅπως; ὁ χρησμὸς ἄντικρυς λέγει
ὡς πρῶτα μὲν στυππειοπώλης γίγνεται,
ὃς πρῶτος ἕξει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.
ΝΙΚ. εἷς οὑτοσὶ πώλης. τί τοὐντεῦθεν; λέγε.
ΔΗΜ. μετὰ τοῦτον αὖθις προβατοπώλης δεύτερος.
ΝΙΚ. δύο τώδε πώλα. καὶ τί τόνδε χρὴ παθεῖν;
ΔΗΜ. κρατεῖν, ἕως ἕτερος ἀνὴρ βδελυρώτερος
αὐτοῦ γένοιτο· μετὰ δὲ ταῦτ᾽ ἀπόλλυται.
ἐπιγίγνεται γὰρ βυρσοπώλης ὁ Παφλαγών,
ἅρπαξ, κεκράκτης, Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.
ΝΙΚ. τὸν προβατοπώλην ἦν ἄρ᾽ ἀπολέσθαι χρεὼν
ὑπὸ βυρσοπώλου; ΔΗΜ. νὴ Δί᾽. ΝΙΚ. οἴμοι δείλαιος.
πόθεν οὖν ἂν ἔτι γένοιτο πώλης εἷς μόνος;
ΔΗΜ. ἔτ᾽ ἐστὶν εἷς, ὑπερφυᾶ τέχνην ἔχων.
ΝΙΚ. εἴπ᾽, ἀντιβολῶ, τίς ἐστιν; ΔΗΜ. εἴπω; ΝΙΚ. νὴ Δία.
ΔΗΜ. ἀλλαντοπώλης ἔσθ᾽ ὁ τοῦτον ἐξελῶν.

ΝΙΚ. ἀλλαντοπώλης; ὦ Πόσειδον τῆς τέχνης.
φέρε ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν;
ΔΗΜ. ζητῶμεν αὐτόν. ΝΙΚ. ἀλλ᾽ ὁδὶ προσέρχεται
ὥσπερ κατὰ θεῖον εἰς ἀγοράν. ΔΗΜ. ὦ μακάριε
ἀλλαντοπῶλα, δεῦρο δεῦρ᾽, ὦ φίλτατε,
ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῷν φανείς.
ΑΛΛ. τί ἔστι; τί με καλεῖτε; ΔΗΜ. δεῦρ᾽ ἔλθ᾽, ἵνα πύθῃ
ὡς εὐτυχὴς εἶ καὶ μεγάλως εὐδαιμονεῖς.
ΝΙΚ. ἴθι δή, κάθελ᾽ αὐτοῦ τοὔλεόν, καὶ τοῦ θεοῦ
τὸν χρησμὸν ἀναδίδαξον αὐτὸν ὡς ἔχει·
ἐγὼ δ᾽ ἰὼν προσκέψομαι τὸν Παφλαγόνα.
ΔΗΜ. ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί·
ἔπειτα τὴν γῆν πρόσκυσον καὶ τοὺς θεούς.
ΑΛΛ. ἰδού· τί ἔστιν; ΔΗΜ. ὦ μακάρι᾽, ὦ πλούσιε,
ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὔριον δ᾽ ὑπέρμεγας·
ὦ τῶν Ἀθηνέων ταγὲ τῶν εὐδαιμόνων.
ΑΛΛ. τί μ᾽, ὦγάθ᾽, οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας
πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς;
ΔΗΜ. ὦ μῶρε, ποίας κοιλίας; δευρὶ βλέπε.
τὰς στίχας ὁρᾷς τὰς τῶνδε τῶν λαῶν; ΑΛΛ. ὁρῶ.
ΔΗΜ. τούτων ἁπάντων αὐτὸς ἀρχέλας ἔσει,
καὶ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων καὶ τῆς πυκνός·
βουλὴν πατήσεις καὶ στρατηγοὺς κλαστάσεις,
δήσεις, φυλάξεις, ἐν πρυτανείῳ λαικάσεις.
ΑΛΛ. ἐγώ; ΔΗΜ. σὺ μέντοι· κοὐδέπω γε πάνθ᾽ ὁρᾷς.
ἀλλ᾽ ἐπανάβηθι κἀπὶ τοὐλεὸν τοδὶ
καὶ κάτιδε τὰς νήσους ἁπάσας ἐν κύκλῳ.
ΑΛΛ. καθορῶ. ΔΗΜ. τί δαί; τἀμπόρια καὶ τὰς ὁλκάδας;
ΑΛΛ. ἔγωγε. ΔΗΜ. πῶς οὖν οὐ μεγάλως εὐδαιμονεῖς;
ἔτι νῦν τὸν ὀφθαλμὸν παράβαλλ᾽ εἰς Καρίαν
τὸν δεξιόν, τὸν δ᾽ ἕτερον εἰς Καρχηδόνα.
ΑΛΛ. εὐδαιμονήσω δ᾽, εἰ διαστραφήσομαι;

ΔΗΜ. οὔκ, ἀλλὰ διὰ σοῦ ταῦτα πάντα πέρναται.
γίγνει γάρ, ὡς ὁ χρησμὸς οὑτοσὶ λέγει,
ἀνὴρ μέγιστος. ΑΛΛ. εἰπέ μοι, καὶ πῶς ἐγὼ
ἀλλαντοπώλης ὢν ἀνὴρ γενήσομαι;
ΔΗΜ. δι᾽ αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ γίγνει μέγας,
ὁτιὴ πονηρὸς κἀξ ἀγορᾶς εἶ καὶ θρασύς.
ΑΛΛ. οὐκ ἀξιῶ ᾽γὼ ᾽μαυτὸν ἰσχύειν μέγα.
ΔΗΜ. οἴμοι, τί ποτ᾽ ἔσθ᾽ ὅτι σαυτὸν οὐ φῂς ἄξιον;
ξυνειδέναι τί μοι δοκεῖς σαυτῷ καλόν.
μῶν ἐκ καλῶν εἶ κἀγαθῶν; ΑΛΛ. μὰ τοὺς θεούς,
εἰ μὴ ᾽κ πονηρῶν γ᾽. ΔΗΜ. ὦ μακάριε τῆς τύχης,
ὅσον πέπονθας ἀγαθὸν εἰς τὰ πράγματα.
ΑΛΛ. ἀλλ᾽, ὦγάθ᾽, οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι,
πλὴν γραμμάτων, καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.
ΔΗΜ. τουτὶ μόνον σ᾽ ἔβλαψεν, ὅτι καὶ κακὰ κακῶς.
ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ
ἔτ᾽ ἐστὶν ἀνδρὸς οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους,
ἀλλ᾽ εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν. ἀλλὰ μὴ παρῇς
ἅ σοι διδόασ᾽ ἐν τοῖς λογίοισιν οἱ θεοί.
ΑΛΛ. πῶς δῆτά φησ᾽ ὁ χρησμός; ΔΗΜ. εὖ νὴ τοὺς θεοὺς
καὶ ποικίλως πως καὶ σοφῶς ᾐνιγμένος.
Ἀλλ᾽ ὁπόταν μάρψῃ βυρσαίετος ἀγκυλοχήλης
γαμφηλῇσι δράκοντα κοάλεμον αἱματοπώτην,
δὴ τότε Παφλαγόνων μὲν ἀπόλλυται ἡ σκοροδάλμη,
κοιλιοπώλῃσιν δὲ θεὸς μέγα κῦδος ὀπάζει,
αἴ κα μὴ πωλεῖν ἀλλᾶντας μᾶλλον ἕλωνται.
ΑΛΛ. πῶς οὖν πρὸς ἐμὲ ταῦτ᾽ ἐστίν; ἀναδίδασκέ με.
ΔΗΜ. βυρσαίετος μὲν ὁ Παφλαγών ἐσθ᾽ οὑτοσί.
ΑΛΛ. τί δ᾽ ἀγκυλοχήλης ἐστίν; ΔΗΜ. αὐτό που λέγει,
ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶν ἁρπάζων φέρει.

ΑΛΛ. ὁ δράκων δὲ πρὸς τί; *ΔΗΜ.* τοῦτο περιφανέστατον.
ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρὸν ὅ τ' ἀλλᾶς αὖ μακρόν·
εἶθ' αἱματοπώτης ἔσθ' ὅ τ' ἀλλᾶς χὠ δράκων.
τὸν οὖν δράκοντά φησι τὸν βυρσαίετον
ἤδη κρατήσειν, αἴ κε μὴ θαλφθῇ λόγοις.
ΑΛΛ. τὰ μὲν λόγι' αἰκάλλει με· θαυμάζω δ' ὅπως
τὸν δῆμον οἷός τ' ἐπιτροπεύειν εἴμ' ἐγώ.
ΔΗΜ. φαυλότατον ἔργον· ταῦθ' ἅπερ ποιεῖς ποίει·
τάραττε καὶ χόρδευ' ὁμοῦ τὰ πράγματα
ἅπαντα, καὶ τὸν δῆμον ἀεὶ προσποιοῦ
ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς.
τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
φωνὴ μιαρά, γέγονας κακῶς, ἀγόραιος εἶ·
ἔχεις ἅπαντα πρὸς πολιτείαν ἃ δεῖ·
χρησμοί τε συμβαίνουσι καὶ τὸ Πυθικόν.
ἀλλὰ στεφανοῦ, καὶ σπένδε τῷ Κοαλέμῳ·
χὤπως ἀμυνεῖ τὸν ἄνδρα. *ΑΛΛ.* καὶ τίς ξύμμαχος
γενήσεταί μοι; καὶ γὰρ οἵ τε πλούσιοι
δεδίασιν αὐτὸν ὅ τε πένης βδύλλει λεώς.
ΔΗΜ. ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι
μισοῦντες αὐτόν, οἳ βοηθήσουσί σοι,
καὶ τῶν πολιτῶν οἱ καλοί τε κἀγαθοί,
καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιός,
κἀγὼ μετ' αὐτῶν χὠ θεὸς ξυλλήψεται.
καὶ μὴ δέδιθ'· οὐ γάρ ἐστιν ἐξῃκασμένος.
ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελε
τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι. πάντως γε μὴν
γνωσθήσεται· τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν.
ΝΙΚ. οἴμοι κακοδαίμων, ὁ Παφλαγὼν ἐξέρχεται.
ΚΛ. οὔ τοι μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς χαιρήσετον,
ὁτιὴ 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.

τουτὶ τί δρᾷ τὸ Χαλκιδικὸν ποτήριον;
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.
ἀπολεῖσθον, ἀποθανεῖσθον, ὦ μιαρωτάτω.
ΔΗΜ. οὗτος, τί φεύγεις, οὐ μενεῖς; ὦ γεννάδα
ἀλλαντοπῶλα, μὴ προδῷς τὰ πράγματα.
ἄνδρες ἱππῆς, παραγένεσθε· νῦν ὁ καιρός. ὦ Σίμων,
ὦ Παναίτι', οὐκ ἐλᾶτε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας;
ἄνδρες ἐγγύς· ἀλλ' ἀμύνου, κἀπαναστρέφου πάλιν.
ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.
ἀλλ' ἀμύνου καὶ δίωκε καὶ τροπὴν αὐτοῦ ποιοῦ.
ΧΟΡ. παῖε παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον
καὶ τελώνην καὶ φάραγγα καὶ Χάρυβδιν ἁρπαγῆς,
καὶ πανοῦργον καὶ πανοῦργον· πολλάκις γὰρ αὔτ' ἐρῶ.
καὶ γὰρ οὗτος ἦν πανοῦργος πολλάκις τῆς ἡμέρας.
ἀλλὰ παῖε καὶ δίωκε καὶ τάραττε καὶ κύκα
καὶ βδελύττου, καὶ γὰρ ἡμεῖς, κἀπικείμενος βόα·
εὐλαβοῦ δὲ μὴ 'κφύγῃ σε· καὶ γὰρ οἶδε τὰς ὁδούς,
ἅσπερ Εὐκράτης ἔφευγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων.
ΚΛ. ὦ γέροντες ἡλιασταί, φράτορες τριωβόλου,
οὓς ἐγὼ βόσκω κεκραγὼς καὶ δίκαια κἄδικα,
παραβοηθεῖθ', ὡς ὑπ' ἀνδρῶν τύπτομαι ξυνωμοτῶν.
ΧΟΡ. ἐν δίκῃ γ', ἐπεὶ τὰ κοινὰ πρὶν λαχεῖν κατεσθίεις,
κἀποσυκάζεις πιέζων τοὺς ὑπευθύνους, σκοπῶν
ὅστις αὐτῶν ὠμός ἐστιν ἢ πέπων ἢ μὴ πέπων,
κἄν τιν' αὐτῶν γνῷς ἀπράγμον' ὄντα καὶ κεχηνότα,
καταγαγὼν ἐκ Χερρονήσου, διαλαβών, ἀγκυρίσας,

εἶτ' ἀποστρέψας τὸν ὦμον αὐτὸν ἐνεκολήβασας·
καὶ σκοπεῖς γε τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν,
πλούσιος καὶ μὴ πονηρὸς καὶ τρέμων τὰ πράγματα.
ΚΛ. ξυνεπίκεισθ' ὑμεῖς; ἐγὼ δ', ἄνδρες, δι' ὑμᾶς τύπτομαι,
ὅτι λέγειν γνώμην ἔμελλον ὡς δίκαιον ἐν πόλει
ἱστάναι μνημεῖον ὑμῶν ἐστιν ἀνδρείας χάριν.
ΧΟΡ. ὡς δ' ἀλαζών, ὡς δὲ μάσθλης· εἶδες οἷ' ὑπέρχεται
ὡσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς καὶ κοβαλικεύεται;
ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ, ταυτῃὶ πεπλήξεται·
ἢν δ' ὑπεκκλίνῃ γε δευρί, τὸ σκέλος κυρηβάσει.
ΚΛ. ὦ πόλις καὶ δῆμ', ὑφ' οἵων θηρίων γαστρίζομαι.
ΧΟΡ. καὶ κέκραγας, ὥσπερ ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφει;
ΚΛ. ἀλλ' ἐγώ σε τῇ βοῇ ταύτῃ γε πρῶτα τρέψομαι.
ΧΟΡ. ἀλλ' ἐὰν μὲν τόνδε νικᾷς τῇ βοῇ, τήνελλος εἶ·
ἢν δ' ἀναιδείᾳ παρέλθῃ σ', ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.
ΚΛ. τουτονὶ τὸν ἄνδρ' ἐγὼ 'νδείκνυμι, καὶ φήμ' ἐξάγειν
ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα.
ΑΛΛ. ναὶ μὰ Δία κἄγωγε τοῦτον, ὅτι κενῇ τῇ κοιλίᾳ
ἐσδραμὼν ἐς τὸ πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκθεῖ πλέᾳ.
ΔΗΜ. νὴ Δί', ἐξάγων γε τἀπόρρηθ', ἅμ' ἄρτον καὶ κρέας
καὶ τέμαχος, οὗ Περικλέης οὐκ ἠξιώθη πώποτε.
ΚΛ. ἀποθανεῖσθον αὐτίκα μάλα.
ΑΛΛ. τριπλάσιον κεκράξομαί σου.
ΚΛ. καταβοήσομαι βοῶν σε.
ΑΛΛ. κατακεκράξομαί σε κράζων.
ΚΛ. διαβαλῶ σ', ἐὰν στρατηγῇς.
ΑΛΛ. κυνοκοπήσω σου τὸ νῶτον.
ΚΛ. περιελῶ σ' ἀλαζονείαις.

ΑΛΛ. ὑποτεμοῦμαι τὰς ὁδούς σου.
ΚΛ. βλέψον εἴς μ' ἀσκαρδάμυκτος.
ΑΛΛ. ἐν ἀγορᾷ κἀγὼ τέθραμμαι.
ΚΛ. διαφορήσω σ', εἴ τι γρύξεις.
ΑΛΛ. κοπροφορήσω σ', εἰ λαλήσεις.
ΚΛ. ὁμολογῶ κλέπτειν· σὺ δ' οὐχί.
ΑΛΛ. νὴ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀγοραῖον,
κἀπιορκῶ γε βλεπόντων.
ΚΛ. ἀλλότρια τοίνυν σοφίζει,
καί σε φαίνω τοῖς πρυτάνεσιν,
ἀδεκατεύτους τῶν θεῶν ἱ-
ρὰς ἔχοντα κοιλίας.
ΧΟΡ. ὦ μιαρὲ καὶ βδελυρὲ καὶ κεκράκτα, [τοῦ] σοῦ θρά-
σους
πᾶσα μὲν γῆ πλέα, πᾶσα δ' ἐκκλησία,
καὶ τέλη καὶ γραφαὶ καὶ δικαστήρι', ὦ
βορβοροτάραξι καὶ
τὴν πόλιν ἅπασαν ἡμῶν ἀνατετυρβακώς,
ὅστις ἡμῶν τὰς Ἀθήνας ἐκκεκώφηκας βοῶν,
κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν τοὺς φόρους θυννο-
σκοπῶν.
ΚΛ. οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅθεν πάλαι καττύεται.
ΑΛΛ. εἰ δὲ μὴ σύ γ' οἶσθα κάττυμ', οὐδ' ἐγὼ χορδεύ-
ματα,
ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοὸς
τοῖς ἀγροίκοισιν πανούργως, ὥστε φαίνεσθαι
παχύ,
καὶ πρὶν ἡμέραν φορῆσαι, μεῖζον ἦν δυοῖν δοχμαῖν.
ΧΟΡ. νὴ Δία κἀμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταυτόν, ὥστε κατάγελων
πάμπολυν τοῖς δημόταισι καὶ φίλοις παρασχε-
θεῖν.

303—313. = 382—390.

πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.
ἆρα δῆτ' οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐδήλους ἀναί-
δειαν, ἥπερ μόνη προστατεῖ τῶν ῥητόρων;
ᾗ σὺ πιστεύων ἀμέλγει τῶν ξένων τοὺς καρπίμους,
πρῶτος ὤν· ὁ δ' Ἱπποδάμου λείβεται θεώμενος.
ἀλλ' ἐφάνη γὰρ ἀνὴρ ἕτερος πολὺ
σοῦ μιαρώτερος, ὥστε με χαίρειν,
ὅς σε παύσει καὶ πάρεισι, δῆλός ἐστιν, αὐτόθεν,
πανουργίᾳ τε καὶ θράσει
καὶ κοβαλικεύμασιν.
ἀλλ' ὦ τραφεὶς ὅθενπέρ εἰσιν ἄνδρες οἵπερ εἰσίν,
νῦν δεῖξον ὡς οὐδὲν λέγει τὸ σωφρόνως τραφῆναι.

ΑΛΛ. καὶ μὴν ἀκούσαθ' οἷός ἐστιν οὑτοσὶ πολίτης.
ΚΛ. οὐκ αὖ μ' ἐάσεις; ΑΛΛ. μὰ Δί', ἐπεὶ κἀγὼ πονηρός εἰμι.
ΧΟΡ. ἐὰν δὲ μὴ ταύτῃ γ' ὑπείκῃ, λέγ' ὅτι κἀκ πονηρῶν.
ΚΛ. οὐκ αὖ μ' ἐάσεις; ΑΛΛ. μὰ Δία. ΚΛ. ναὶ μὰ Δία. ΑΛΛ. μὰ τὸν Ποσειδῶ,
ἀλλ' αὐτὸ περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν πρῶτα διαμαχοῦμαι.
ΚΛ. οἴμοι, διαρραγήσομαι. ΑΛΛ. καὶ μὴν ἐγὼ οὐ παρήσω.
ΧΟΡ. πάρες πάρες πρὸς τῶν θεῶν αὐτῷ διαρραγῆναι.
ΚΛ. τῷ καὶ πεποιθὼς ἀξιοῖς ἐμοῦ λέγειν ἔναντα;
ΑΛΛ. ὁτιὴ λέγειν οἷός τε κἀγὼ καὶ καρυκοποιεῖν.
ΚΛ. ἰδοὺ λέγειν. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσπεσόν σοι
ὠμοσπάρακτον παραλαβὼν μεταχειρίσαιο χρηστῶς.

322—334. = 397—408.

ἀλλ᾽ οἶσθ᾽ ὅπερ πεπονθέναι δοκεῖς; ὅπερ τὸ πλῆθος.
εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου μετοίκου,
τὴν νύκτα θρυλῶν καὶ λαλῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς σεαυτῷ,
ὕδωρ τε πίνων, κἀπιδεικνὺς τοὺς φίλους τ᾽ ἀνιῶν,
ᾤου δυνατὸς εἶναι λέγειν. ὦ μῶρε τῆς ἀνοίας.
ΑΛΛ. τί δαὶ σὺ πίνων τὴν πόλιν πεποίηκας, ὥστε νυνὶ
ὑπὸ σοῦ μονωτάτου κατεγλωττισμένην σιωπᾶν;
ΚΛ. ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν᾽; ὅστις εὐθὺς
θύννεια θερμὰ καταφαγών, κᾆτ᾽ ἐπιπιὼν ἀκράτου
οἴνου χόα κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς.
ΑΛΛ. ἐγὼ δέ γ᾽ ἤνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν
καταβροχθίσας, κᾆτ᾽ ἐπιπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνιπτος
λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας καὶ Νικίαν ταράξω.
ΔΗΜ. τὰ μὲν ἄλλα μ᾽ ἤρεσας λέγων· ἓν δ᾽ οὐ προσίεταί με,
τῶν πραγμάτων ὁτιὴ μόνος τὸν ζωμὸν ἐκροφήσεις.
ΚΛ. ἀλλ᾽ οὐ λάβρακας καταφαγὼν Μιλησίους κλονήσεις.
ΑΛΛ. ἀλλὰ σχελίδας ἐδηδοκὼς ὠνήσομαι μέταλλα.
ΚΛ. ἐγὼ δ᾽ ἐπεισπηδῶν γε τὴν βουλὴν βίᾳ κυκήσω.
ΑΛΛ. ἐγὼ δὲ κινήσω γέ σου τὸν πρωκτὸν ἀντὶ φύσκης.
ΚΛ. ἐγὼ δέ γ᾽ ἐξελῶ σε τῆς πυγῆς θύραζε κύβδα.
ΔΗΜ. νὴ τὸν Ποσειδῶ κἀμέ τἄρ᾽, ἤνπερ γε τοῦτον ἕλκῃς.
ΚΛ. οἷόν σε δήσω ᾽ν τῷ ξύλῳ.
ΑΛΛ. διώξομαί σε δειλίας.
ΚΛ. ἡ βύρσα σου θρανεύσεται.
ΑΛΛ. δερῶ σε θύλακον κλοπῆς.
ΚΛ. διαπατταλευθήσει χαμαί.
ΑΛΛ. περικόμματ᾽ ἐκ σοῦ σκευάσω.

ΚΛ. τὰς βλεφαρίδας σου παρατιλῶ.
ΑΛΛ. τὸν πρηγορεῶνά σοὐκτεμῶ.
ΔΗΜ. καὶ νὴ Δί' ἐμβαλόντες αὐ-
τῷ πάτταλον μαγειρικῶς
εἰς τὸ στόμ', εἶτα δ' ἔνδοθεν
τὴν γλῶτταν ἐξείραντες αὐ-
τοῦ σκεψόμεσθ' εὖ κἀνδρικῶς
κεχηνότος
τὸν πρωκτόν, εἰ χαλαζᾷ.
ΧΟΡ. ἦν ἄρα πυρός γ' ἕτερα θερμότερα, καὶ λόγων
ἐν πόλει τῶν ἀναιδῶν ἀναιδέστεροι·
καὶ τὸ πρᾶγμ' ἦν ἄρ' οὐ φαῦλον ὧδ' * * *
ἀλλ' ἔπιθι καὶ στρόβει,
μηδὲν ὀλίγον ποίει. νῦν γὰρ ἔχεται μέσος·
ὡς ἐὰν νυνὶ μαλάξῃς αὐτὸν ἐν τῇ προσβολῇ,
δειλὸν εὑρήσεις· ἐγὼ γὰρ τοὺς τρόπους ἐπίστα-
μαι.
ΑΛΛ. ἀλλ' ὅμως οὗτος τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον,
κᾆτ' ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι, τἀλλότριον ἀμῶν θέρος.
νῦν δὲ τοὺς στάχυς ἐκείνους, οὓς ἐκεῖθεν ἤγαγεν,
ἐν ξύλῳ δήσας ἀφαύει κἀποδόσθαι βούλεται.
ΚΛ. οὐ δέδοιχ' ὑμᾶς, ἕως ἂν ζῇ τὸ βουλευτήριον
καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοᾷ καθήμενον.
ΧΟΡ. ὡς δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται κοὐ μεθί-
στησι τοῦ χρώματος τοῦ παρεστηκότος.
εἰ σὲ μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν Κρατίνου κῴδιον,
καὶ διδασκοίμην προσᾴδειν Μορσίμου τραγῳδίαν.
ὦ περὶ πάντ' ἐπὶ πᾶσί τε πράγμασι
δωροδόκοισιν ἐπ' ἄνθεσιν ἵζων,
εἴθε φαύλως, ὥσπερ εὗρες, ἐκβάλοις τὴν ἔνθεσιν.
ᾄσαιμι γὰρ τότ' ἂν μόνον·
πῖνε πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς·

τὸν Ἰουλίου τ᾽ ἂν οἴομαι, γέροντα πυροπίπην,
ἡσθέντ᾽ ἰηπαιωνίσαι καὶ Βακχέβακχον ᾆσαι.
ΚΛ. οὔ τοί μ᾽ ὑπερβαλεῖσθ᾽ ἀναιδείᾳ μὰ τὸν Ποσειδῶ,
ἢ μή ποτ᾽ ἀγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι παραγενοίμην.
ΑΛΛ. ἔγωγε νὴ τοὺς κονδύλους, οὓς πολλὰ δὴ ᾽πὶ πολλοῖς
ἠνεσχόμην ἐκ παιδίου, μαχαιρίδων τε πληγάς,
ὑπερβαλεῖσθαί σ᾽ οἴομαι τούτοισιν, ἢ μάτην γ᾽ ἂν
ἀπομαγδαλίας σιτούμενος τοσοῦτος ἐκτραφείην.
ΚΛ. ἀπομαγδαλίας ὥσπερ κύων; ὦ παμπόνηρε, πῶς οὖν
κυνὸς βορὰν σιτούμενος μαχεῖ σὺ Κυνοκεφάλλῳ;
ΑΛΛ. καὶ νὴ Δί᾽ ἄλλα γ᾽ ἐστί μου κόβαλα παιδὸς ὄντος.
ἐξηπάτων γὰρ τοὺς μαγείρους ἐπιλέγων τοιαυτί·
σκέψασθε, παῖδες· οὐχ ὁρᾶθ᾽; ὥρα νέα, χελιδών.
οἱ δ᾽ ἔβλεπον, κἀγὼ ᾽ν τοσούτῳ τῶν κρεῶν ἔκλεπτον.
ΧΟΡ. ὦ δεξιώτατον κρέας, σοφῶς γε προὐνοήσω·
ὥσπερ ἀκαλήφας ἐσθίων πρὸ χελιδόνων ἔκλεπτες.
ΑΛΛ. καὶ ταῦτα δρῶν ἐλάνθανόν γ᾽· εἰ δ᾽ οὖν ἴδοι τις αὐτῶν,
ἀποκρυπτόμενος εἰς τὰ κοχώνα τοὺς θεοὺς ἀπώμνυν·
ὥστ᾽ εἶπ᾽ ἀνὴρ τῶν ῥητόρων ἰδών με τοῦτο δρῶντα·
οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως ὁ παῖς ὅδ᾽ οὐ τὸν δῆμον ἐπιτροπεύσει.
ΧΟΡ. εὖ γε ξυνέβαλεν αὔτ᾽· ἀτὰρ δῆλόν γ᾽ ἀφ᾽ οὗ ξυνέγνω·
ὁτιὴ ᾽πιώρκεις θ᾽ ἡρπακὼς καὶ κρέας ὁ πρωκτὸς εἶχεν.

ΚΛ. ἐγώ σε παύσω τοῦ θράσους, οἶμαι δὲ μᾶλλον ἄμφω.
ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη καὶ μέγας καθιείς,
ὁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ.
ΑΛΛ. ἐγὼ δὲ συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας εἶτ᾽ ἀφήσω
κατὰ κῦμ᾽ ἐμαυτὸν οὔριον, κλάειν σε μακρὰ κελεύσας.
ΔΗΜ. κἄγωγ᾽, ἐάν τι παραχαλᾷ, τὴν ἀντλίαν φυλάξω.
ΚΛ. οὔ τοι μὰ τὴν Δήμητρα καταπροίξει τάλαντα πολλὰ
κλέψας Ἀθηναίων. ΔΗΜ. ἄθρει, καὶ τοῦ ποδὸς παρίει·
ὡς οὗτος ἤδη καικίας ἢ συκοφαντίας πνεῖ.
ΑΛΛ. σὲ δ᾽ ἐκ Ποτιδαίας ἔχοντ᾽ εὖ οἶδα δέκα τάλαντα.
ΚΛ. τί δῆτα; βούλει τῶν ταλάντων ἓν λαβὼν σιωπᾶν;
ΔΗΜ. ἁνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι. τοὺς τερθρίους παρίει,
τὸ πνεῦμ᾽ ἔλαττον γίγνεται.
ΚΛ. φεύξει γραφὰς ἑκατονταλάντους τέτταρας.
ΑΛΛ. σὺ δ᾽ ἀστρατείας γ᾽ εἴκοσιν,
κλοπῆς δὲ πλεῖν ἢ χιλίας.
ΚΛ. ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σέ φη-
μι γεγονέναι τῶν τῆς θεοῦ.
ΑΛΛ. τὸν πάππον εἶναί φημί σου
τῶν δορυφόρων. ΚΛ. ποίων; φράσον.
ΑΛΛ. τῶν Βυρσίνης τῆς Ἱππίου.
ΚΛ. κόβαλος εἶ. ΑΛΛ. πανοῦργος εἶ.
ΧΟΡ. παῖ᾽ ἀνδρικῶς. ΚΛ. ἰοὺ ἰού,
τύπτουσί μ᾽ οἱ ξυνωμόται.
ΧΟΡ. παῖ᾽ αὐτὸν ἀνδρικώτατα, καὶ
γάστριζε καὶ τοῖς ἐντέροις
καὶ τοῖς κόλοις,
χὤπως κολᾷ τὸν ἄνδρα.

ὦ γεννικώτατον κρέας ψυχήν τ᾽ ἄριστε πάντων,
καὶ τῇ πόλει σωτὴρ φανεὶς ἡμῖν τε τοῖς πολίταις.
ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ᾽ ὑπῆλθες ἐν λόγοισιν·
πῶς ἄν σ᾽ ἐπαινέσαιμεν οὕτως ὥσπερ ἡδόμεσθα;

ΚΛ. ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρά μ᾽ οὐκ ἐλάνθανεν
τεκταινόμενα τὰ πράγματ᾽, ἀλλ᾽ ἠπιστάμην
γομφούμεν᾽ αὐτὰ πάντα καὶ κολλώμενα.

ΑΛΛ. οὔκουν μ᾽ ἐν Ἀργείοις ἃ πράττει λανθάνει.
πρόφασιν μὲν Ἀργείους φίλους ἡμῖν ποιεῖ·
ἰδίᾳ δ᾽ ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίγνεται.

ΧΟΡ. οἴμοι, σὺ δ᾽ οὐδὲν ἐξ ἁμαξουργοῦ λέγεις;

ΑΛΛ. καὶ ταῦτ᾽ ἐφ᾽ οἷσίν ἐστι συμφυσώμενα
ἐγᾦδ᾽· ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται.

ΧΟΡ. εὖ γ᾽ εὖ γε, χάλκευ᾽ ἀντὶ τῶν κολλωμένων.

ΑΛΛ. καὶ ξυγκροτοῦσιν ἄνδρες αὔτ᾽ ἐκεῖθεν αὖ,
καὶ ταῦτά μ᾽ οὔτ᾽ ἀργύριον οὔτε χρυσίον
διδοὺς ἀναπείσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους,
ὅπως ἐγὼ ταῦτ᾽ οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.

ΚΛ. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ᾽ εἰς βουλὴν ἰὼν
ὑμῶν ἁπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ,
καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς ἐν τῇ πόλει,
καὶ πάνθ᾽ ἃ Μήδοις καὶ βασιλεῖ ξυνώμνυτε,
καὶ τἀκ Βοιωτῶν ταῦτα συντυρούμενα.

ΑΛΛ. πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὤνιος;

ΚΛ. ἐγώ σε νὴ τὸν Ἡρακλέα παραστορῶ.

ΧΟΡ. ἄγε δὴ σὺ τίνα νοῦν ἢ τίνα γνώμην ἔχεις;
νυνὶ διδάξεις, εἴπερ ἀπεκρύψω τότε
εἰς τὰ κοχώνα τὸ κρέας, ὡς αὐτὸς λέγεις.
θεύσει γὰρ ᾄξας εἰς τὸ βουλευτήριον,
ὡς οὗτος εἰσπεσὼν ἐκεῖσε διαβαλεῖ
ἡμᾶς ἅπαντας καὶ κράγον κεκράξεται.

ΑΛΛ. ἀλλ' εἶμι· πρῶτον δ', ὡς ἔχω, τὰς κοιλίας
καὶ τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι.
ΔΗΜ. ἔχε νυν, ἄλειψον τὸν τράχηλον τουτῳί,
ἵν' ἐξολισθάνειν δύνῃ τὰς διαβολάς.
ΑΛΛ. ἀλλ' εὖ λέγεις καὶ παιδοτριβικῶς ταυταγί.
ΔΗΜ. ἔχε νυν, ἐπέγκαψον λαβὼν ταδί. ΑΛΛ. τί δαί;
ΔΗΜ. ἵν' ἄμεινον, ὦ τάν, ἐσκοροδισμένος μάχῃ.
καὶ σπεῦδε ταχέως. ΑΛΛ. ταῦτα δρῶ. ΔΗΜ. μέμνησό νυν
δάκνειν, διαβάλλειν, τοὺς λόφους κατεσθίειν,
χὤπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγὼν ἥξεις πάλιν.
ΧΟΡ. ἀλλ' ἴθι χαίρων, καὶ πράξειας
κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν, καί σε φυλάττοι
Ζεὺς ἀγοραῖος· καὶ νικήσας
αὖθις ἐκεῖθεν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἔλθοις στεφάνοις κατάπαστος.
ὑμεῖς δ' ἡμῖν προσέχετε τὸν νοῦν
τοῖς ἀναπαίστοις,
ὦ παντοίας ἤδη μούσης
πειραθέντες καθ' ἑαυτούς.
εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι,
οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχεν τούτου· νῦν δ' ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητής,
ὅτι τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ, τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια,
καὶ γενναίως πρὸς τὸν Τυφῶ χωρεῖ καὶ τὴν ἐριώλην.
ἃ δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησιν πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας.

καὶ βασανίζειν, ὡς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ᾽ ἑαυτόν,
ἡμᾶς ὑμῖν ἐκέλευε φράσαι περὶ τούτου. φησὶ γὰρ ἁνὴρ
οὐχ ὑπ᾽ ἀνοίας τοῦτο πεπονθὼς διατρίβειν, ἀλλὰ νομίζων
κωμῳδοδιδασκαλίαν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον ἁπάντων·
πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτὴν ὀλίγοις χαρίσασθαι·
ὑμᾶς τε πάλαι διαγιγνώσκων ἐπετείους τὴν φύσιν ὄντας,
καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν ἅμα τῷ γήρᾳ προδιδόντας·
τοῦτο μὲν εἰδὼς ἅπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις,
ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τροπαῖα·
πάσας δ᾽ ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς καὶ ψάλλων καὶ πτερυγίζων
καὶ λυδίζων καὶ ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις
οὐκ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ τελευτῶν ἐπὶ γήρως, οὐ γὰρ ἐφ᾽ ἥβης,
ἐξεβλήθη πρεσβύτης ὤν, ὅτι τοῦ σκώπτειν ἀπελείφθη·
εἶτα Κρατίνου μεμνημένος, ὃς πολλῷ ῥεύσας ποτ᾽ ἐπαίνῳ
διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων ἔρρει, καὶ τῆς στάσεως παρασύρων
ἐφόρει τὰς δρῦς καὶ τὰς πλατάνους καὶ τοὺς ἐχθροὺς προθελύμνους·

ᾄσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ πλήν, Δωροῖ συκοπέδιλε,
καί, τέκτονες εὐπαλάμων ὕμνων· οὕτως ἤνθησεν ἐκεῖνος.
νυνὶ δ' ὑμεῖς αὐτὸν ὁρῶντες παραληροῦντ' οὐκ ἐλεεῖτε,
ἐκπιπτουσῶν τῶν ἠλέκτρων, καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος,
τῶν θ' ἁρμονιῶν διαχασκουσῶν· ἀλλὰ γέρων ὢν περιέρρει,
ὥσπερ Κοννᾶς, στέφανον μὲν ἔχων αὖον, δίψῃ δ' ἀπολωλώς,
ὃν χρῆν διὰ τὰς προτέρας νίκας πίνειν ἐν τῷ πρυτανείῳ,
καὶ μὴ ληρεῖν, ἀλλὰ θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ.
οἵας δὲ Κράτης ὀργὰς ὑμῶν ἠνέσχετο καὶ στυφελιγμούς·
ὃς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν,
ἀπὸ κραμβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας·
χοὖτος μέντοι μόνος ἀντήρκει, τοτὲ μὲν πίπτων, τοτὲ δ' οὐχί.
ταῦτ' ὀρρωδῶν διέτριβεν ἀεί, καὶ πρὸς τούτοισιν ἔφασκεν
ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλίοις ἐπιχειρεῖν,
κᾆτ' ἐντεῦθεν πρῳρατεῦσαι, καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι,
κᾆτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ. τούτων οὖν εἵνεκα πάντων,

ὅτι σωφρονικῶς κοὐκ ἀνοήτως ἐσπηδήσας ἐφλυάρει,
αἴρεσθ᾽ αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον, παραπέμψατ᾽ ἐφ᾽ ἕνδεκα κώπαις,
θόρυβον χρηστὸν ληναΐτην,
ἵν᾽ ὁ ποιητὴς ἀπίῃ χαίρων,
κατὰ νοῦν πράξας,
φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.
ἵππι᾽ ἄναξ Πόσειδον, ᾧ
χαλκοκρότων ἵππων κτύπος
καὶ χρεμετισμὸς ἀνδάνει,
καὶ κυανέμβολοι θοαὶ
μισθοφόροι τριήρεις,
μειρακίων θ᾽ ἅμιλλα λαμ-
πρυνομένων ἐν ἅρμασιν
καὶ βαρυδαιμονούντων,
δεῦρ᾽ ἔλθ᾽ ἐς χορόν, ὦ χρυσοτρίαιν᾽, ὦ
δελφίνων μεδέων, Σουνιάρατε,
ὦ Γεραίστιε παῖ Κρόνου,
Φορμίωνί τε φίλτατ᾽, ἐκ
τῶν ἄλλων τε θεῶν Ἀθη-
ναίοις πρὸς τὸ παρεστός.
εὐλογῆσαι βουλόμεσθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτι
ἄνδρες ἦσαν τῆσδε τῆς γῆς ἄξιοι καὶ τοῦ πέπλου,
οἵτινες πεζαῖς μάχαισιν ἔν τε ναυφράκτῳ στρατῷ
πανταχοῦ νικῶντες ἀεὶ τήνδ᾽ ἐκόσμησαν πόλιν·
οὐ γὰρ οὐδεὶς πώποτ᾽ αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ἰδὼν
ἠρίθμησεν, ἀλλ᾽ ὁ θυμὸς εὐθὺς ἦν ἀμυνίας·
εἰ δέ που πέσοιεν ἐς τὸν ὦμον ἐν μάχῃ τινί,
τοῦτ᾽ ἀπεψήσαντ᾽ ἄν, εἶτ᾽ ἠρνοῦντο μὴ πεπτωκέναι,

551—580. = 581—610.

ἀλλὰ διεπάλαιον αὖθις. καὶ στρατηγὸς οὐδ᾽ ἂν εἷς
τῶν πρὸ τοῦ σίτησιν ᾔτησ᾽ ἐρόμενος Κλεαίνετον·
νῦν δ᾽ ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι καὶ τὰ σιτία,
οὐ μαχεῖσθαί φασιν. ἡμεῖς δ᾽ ἀξιοῦμεν τῇ πόλει
προῖκα γενναίως ἀμύνειν καὶ θεοῖς ἐγχωρίοις.
καὶ πρὸς οὐκ αἰτοῦμεν οὐδέν, πλὴν τοσουτονὶ μόνον·
ἤν ποτ᾽ εἰρήνη γένηται καὶ πόνων παυσώμεθα,
μὴ φθονεῖθ᾽ ἡμῖν κομῶσι μηδ᾽ ἀπεστλεγγισμένοις.
ὦ πολιοῦχε Παλλάς, ὦ
τῆς ἱερωτάτης, ἁπα-
σῶν πολέμῳ τε καὶ ποιη-
ταῖς δυνάμει θ᾽ ὑπερφερού-
σης μεδέουσα χώρας,
δεῦρ᾽ ἀφικοῦ λαβοῦσα τὴν
ἐν στρατιαῖς τε καὶ μάχαις
ἡμετέραν ξυνεργὸν
Νίκην, ἣ χορικῶν ἐστιν ἑταίρα,
τοῖς τ᾽ ἐχθροῖσι μεθ᾽ ἡμῶν στασιάζει.
νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι· δεῖ
γὰρ τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε πά-
σῃ τέχνῃ πορίσαι σε νί-
κην εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν.
ἃ ξύνισμεν τοῖσιν ἵπποις, βουλόμεσθ᾽ ἐπαινέσαι.
ἄξιοι δ᾽ εἴσ᾽ εὐλογεῖσθαι· πολλὰ γὰρ δὴ πράγματα
ξυνδιήνεγκαν μεθ᾽ ἡμῶν, εἰσβολάς τε καὶ μάχας.
ἀλλὰ τἀν τῇ γῇ μὲν αὐτῶν οὐκ ἄγαν θαυμάζομεν,
ὡς ὅτ᾽ εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς,
πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ καὶ σκόροδα καὶ κρόμμυα·
εἶτα τας κώπας λαβόντες ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοὶ

ἐμβαλόντες ἀνεβρύαξαν, ἱππαπαῖ, τίς ἐμβαλεῖ;
ληπτέον μᾶλλον. τί δρῶμεν; οὐκ ἐλᾷς, ὦ σαμφόρα;
ἐξεπήδων τ' ἐς Κόρινθον· εἶτα δ' οἱ νεώτατοι
ταῖς ὁπλαῖς ὤρυττον εὐνὰς καὶ μετῆσαν στρώ-
μάτα·
ἤσθιον δὲ τοὺς παγούρους ἀντὶ ποίας Μηδικῆς,
εἴ τις ἐξέρποι θύραζε, κἀκ βυθοῦ θηρώμενοι·
ὥστ' ἔφη Θέωρος εἰπεῖν καρκίνον Κορίνθιον·
δεινά γ', ὦ Πόσειδον, εἰ μηδ' ἐν βυθῷ δυνή-
σομαι,
μήτε γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας.
ΧΟΡ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε,
ὅσην ἀπὼν παρέσχες ἡμῖν φροντίδα·
καὶ νῦν ἐπειδὴ σῶς ἐλήλυθας πάλιν,
ἄγγειλον ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ' ἠγωνίσω.
ΑΛΛ. τί δ' ἄλλο γ' εἰ μὴ νικόβουλος ἐγενόμην;
ΧΟΡ. νῦν ἄρ' ἄξιόν γε πᾶσίν ἐστιν ἐπολολύξαι.
ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι τῶν λόγων
ἐργασάμεν', εἴθ' ἐπέλ-
θοις ἅπαντά μοι σαφῶς·
ὡς ἐγώ μοι δοκῶ
κἂν μακρὰν ὁδὸν διελθεῖν
ὥστ' ἀκοῦσαι. πρὸς τάδ', ὦ βέλ-
τιστε, θαρρήσας λέγ', ὡς ἅ-
παντες ἡδόμεσθά σοι.
ΑΛΛ. καὶ μὴν ἀκοῦσαί γ' ἄξιον τῶν πραγμάτων.
εὐθὺς γὰρ αὐτοῦ κατόπιν ἐνθένδ' ἱέμην·
ὁ δ' ἄρ' ἔνδον ἐλασίβροντ' ἀναρρηγνὺς ἔπη
τερατευόμενος ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων,
κρημνοὺς ἐρείδων καὶ ξυνωμότας λέγων
πιθανώταθ'· ἡ βουλὴ δ' ἅπασ' ἀκροωμένη

616—623. = 683—690.

ἐγένεθ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ ψευδατραφάξυος πλέα,
κἄβλεψε νᾶπυ, καὶ τὰ μέτωπ᾽ ἀνέσπασεν.
κἄγωγ᾽ ὅτε δὴ ᾽γνων ἐνδεχομένην τοὺς λόγους
καὶ τοῖς φενακισμοῖσιν ἐξαπατωμένην,
ἄγε δὴ Σκίταλοι καὶ Φένακες, ἦν δ᾽ ἐγώ,
Βερέσχεθοί τε καὶ Κόβαλοι καὶ Μόθων,
ἀγορά τ᾽, ἐν ᾗ παῖς ὢν ἐπαιδεύθην ἐγώ,
νῦν μοι θράσος καὶ γλῶτταν εὔπορον δότε
φωνήν τ᾽ ἀναιδῆ. ταῦτα φροντίζοντί μοι
ἐκ δεξιᾶς ἀπέπαρδε καταπύγων ἀνήρ.
κἀγὼ προσέκυσα· κᾆτα τῷ πρωκτῷ θένων
τὴν κιγκλίδ᾽ ἐξήραξα, κἀναχανὼν μέγα
ἀνέκραγον· ὦ βουλή, λόγους ἀγαθοὺς φέρων
εὐαγγελίσασθαι πρῶτος ὑμῖν βούλομαι·
ἐξ οὗ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατερράγη,
οὐπώποτ᾽ ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας.
τῶν δ᾽ εὐθέως τὰ πρόσωπα διεγαλήνισεν·
εἶτ᾽ ἐστεφάνουν μ᾽ εὐαγγέλια· κἀγὼ ᾽φρασα
αὐτοῖς ἀπόρρητον ποιησάμενος, ταχὺ
ἵνα τὰς ἀφύας ὠνοῖντο πολλὰς τοὐβολοῦ,
τῶν δημιουργῶν ξυλλαβεῖν τὰ τρύβλια.
οἱ δ᾽ ἀνεκρότησαν καὶ πρὸς ἔμ᾽ ἐκεχήνεσαν.
ὁ δ᾽ ὑπονοήσας, ὁ Παφλαγών, εἰδώς θ᾽ ἅμα
οἷς ἥδεθ᾽ ἡ βουλὴ μάλιστα ῥήμασιν,
γνώμην ἔλεξεν· ἄνδρες, ἤδη μοι δοκεῖ
ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελμέναις
εὐαγγέλια θύειν ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ.
ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον ἡ βουλὴ πάλιν.
κἄγωγ᾽ ὅτε δὴ ᾽γνων τοῖς βολίτοις ἡττημένος,
διακοσίαισι βουσὶν ὑπερηκόντισα·
τῇ δ᾽ Ἀγροτέρᾳ κατὰ χιλιῶν παρῄνεσα
εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων εἰσαύριον,

αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ᾽ ἑκατὸν τοὐβολοῦ.
ἐκαραδόκησεν εἰς ἔμ᾽ ἡ βουλὴ πάλιν.
ὁ δὲ ταῦτ᾽ ἀκούσας ἐκπλαγεὶς ἐφληνάφα.
κᾆθ᾽ εἷλκον αὐτὸν οἱ πρυτάνεις χοἰ τοξόται.
οἱ δ᾽ ἐθορύβουν περὶ τῶν ἀφύων ἑστηκότες·
ὁ δ᾽ ἠντιβόλει γ᾽ αὐτοὺς ὀλίγον μεῖναι χρόνον·
ἵν᾽ ἅτθ᾽ ὁ κῆρυξ οὐκ Λακεδαίμονος λέγει
πύθησθ᾽· ἀφῖκται γὰρ περὶ σπονδῶν· λέγων.
οἱ δ᾽ ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον·
νυνὶ περὶ σπονδῶν; ἐπειδή γ᾽, ὦ μέλε,
ᾔσθοντο τὰς ἀφύας παρ᾽ ἡμῖν ἀξίας;
οὐ δεόμεθα σπονδῶν· ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
ἐκεκράγεσάν τε τοὺς πρυτάνεις ἀφιέναι·
εἶθ᾽ ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους πανταχῇ.
ἐγὼ δὲ τὰ κορίανν᾽ ἐπριάμην ὑποδραμὼν
ἅπαντα τά τε γήτει᾽ ὅσ᾽ ἦν ἐν τἀγορᾷ·
ἔπειτα ταῖς ἀφύαις ἐδίδουν ἡδύσματα
ἀποροῦσιν αὐτοῖς προῖκα, κἀχαριζόμην.
οἱ δ᾽ ὑπερεπῄνουν ὑπερεπύππαζόν τέ με
ἅπαντες οὕτως ὥστε τὴν βουλὴν ὅλην
ὀβολοῦ κοριάννοις ἀναλαβὼν ἐλήλυθα.

ΧΟΡ. πάντα τοι πέπραγας οἷα χρὴ τὸν εὐτυχοῦντα·
εὗρε δ᾽ ὁ πανοῦργος ἕτερον πολὺ πανουργίαις
μείζοσι κεκασμένον,
καὶ δόλοισι ποικίλοις,
ῥήμασίν θ᾽ αἱμύλοις.
ἀλλ᾽ ὅπως ἀγωνιεῖ φρόν-
τιζε τἀπίλοιπ᾽ ἄριστα·
συμμάχους δ᾽ ἡμᾶς ἔχων εὔ-
νους ἐπίστασαι πάλαι.

ΑΛΛ. καὶ μὴν ὁ Παφλαγὼν οὑτοσὶ προσέρχεται,
ὠθῶν κολόκυμα καὶ ταράττων καὶ κυκῶν,

ὡς δὴ καταπιόμενός με. μορμὼ τοῦ θράσους.
ΚΛ. εἰ μή σ' ἀπολέσαιμ', εἴ τι τῶν αὐτῶν ἐμοὶ
ψευδῶν ἐνείη, διαπέσοιμι πανταχῇ.
ΑΛΛ. ἥσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπίαις,
ἀπεπυδάρισα μόθωνα, περιεκόκκασα.
ΚΛ. οὔ τοι μὰ τὴν Δήμητρά γ', εἰ μή σ' ἐκφάγω
ἐκ τῆσδε τῆς γῆς, οὐδέποτε βιώσομαι.
ΑΛΛ. εἰ μὴ 'κφάγῃς μ'; ἐγὼ δέ γ', εἰ μή σ' ἐκπίω,
κᾆτ' ἐκροφήσας αὐτὸς ἐπιδιαρραγῶ.
ΚΛ. ἀπολῶ σε νὴ τὴν προεδρίαν τὴν ἐκ Πύλου.
ΑΛΛ. ἰδοὺ προεδρίαν· οἷον ὄψομαί σ' ἐγὼ
ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον.
ΚΛ. ἐν τῷ ξύλῳ δήσω σε νὴ τὸν οὐρανόν.
ΑΛΛ. ὡς ὀξύθυμος. φέρε τί σοι δῶ καταφαγεῖν;
ἐπὶ τῷ φάγοις ἥδιστ' ἄν; ἐπὶ βαλλαντίῳ;
ΚΛ. ἐξαρπάσομαί σου τοῖς ὄνυξι τἄντερα.
ΑΛΛ. ἀπονυχιῶ σου τἀν πρυτανείῳ σιτία.
ΚΛ. ἕλξω σε πρὸς τὸν δῆμον, ἵνα δῷς μοι δίκην.
ΑΛΛ. κἀγὼ δέ σ' ἕλξω καὶ διαβαλῶ πλείονα.
ΚΛ. ἀλλ', ὦ πονηρέ, σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται·
ἐγὼ δ' ἐκείνου καταγελῶ γ' ὅσον θέλω.
ΑΛΛ. ὡς σφόδρα σὺ τὸν δῆμον σεαυτοῦ νενόμικας.
ΚΛ. ἐπίσταμαι γὰρ αὐτὸν οἷς ψωμίζεται.
ΑΛΛ. κᾆθ' ὥσπερ αἱ τιτθαί γε σιτίζεις κακῶς.
μασώμενος γὰρ τῷ μὲν ὀλίγον ἐντίθης,
αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας.
ΚΛ. καὶ νὴ Δί' ὑπό γε δεξιότητος τῆς ἐμῆς
δύναμαι ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρὺν καὶ στενόν.
ΑΛΛ. χὠ πρωκτὸς οὑμὸς τουτογὶ σοφίζεται.
ΚΛ. οὐκ, ὦγάθ', ἐν βουλῇ με δόξεις καθυβρίσαι.
ἴωμεν εἰς τὸν δῆμον. ΑΛΛ. οὐδὲν κωλύει·
ἰδού, βάδιζε, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

ΚΛ. ὦ Δῆμε, δεῦρ' ἔξελθε. ΑΛΛ. νὴ Δί', ὦ πάτερ,
ἔξελθε δῆτ'. ΚΛ. ὦ Δημίδιον ὦ φίλτατον,
ἔξελθ', ἵν' εἰδῇς οἷα περιυβρίζομαι.
ΔΗ. τίνες οἱ βοῶντες; οὐκ ἄπιτ' ἀπὸ τῆς θύρας;
τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε.
τίς, ὦ Παφλαγών, ἀδικεῖ σε; ΚΛ. διὰ σὲ τύπτομαι
ὑπὸ τουτουὶ καὶ τῶν νεανίσκων. ΔΗ. τιή;
ΚΛ. ὁτιὴ φιλῶ σ', ὦ Δῆμ', ἐραστής τ' εἰμὶ σός.
ΔΗ. σὺ δ' εἶ τίς ἐτεόν; ΑΛΛ. ἀντεραστὴς τουτουί,
ἐρῶν πάλαι σου, βουλόμενός τέ σ' εὖ ποιεῖν,
ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ καλοί τε κἀγαθοί.
ἀλλ' οὐχ οἷοί τ' ἐσμὲν διὰ τουτονί. σὺ γὰρ
ὅμοιος εἶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐρωμένοις·
τοὺς μὲν καλούς τε κἀγαθοὺς οὐ προσδέχει,
σαυτὸν δὲ λυχνοπώλαισι καὶ νευρορράφοις
καὶ σκυτοτόμοις καὶ βυρσοπώλαισιν δίδως.
ΚΛ. εὖ γὰρ ποιῶ τὸν δῆμον. ΑΛΛ. εἰπέ μοι, τί δρῶν;
ΚΛ. ὅτι τῶν στρατηγῶν ὑποδραμὼν τῶν ἐκ Πύλου,
πλεύσας ἐκεῖσε, τοὺς Λάκωνας ἤγαγον.
ΑΛΛ. ἐγὼ δὲ περιπατῶν γ' ἀπ' ἐργαστηρίου
ἕψοντος ἑτέρου τὴν χύτραν ὑφειλόμην.
ΚΛ. καὶ μὴν ποιήσας αὐτίκα μάλ' ἐκκλησίαν,
ὦ Δῆμ', ἵν' εἰδῇς ὁπότερος νῷν ἐστί σοι
εὐνούστερος, διάκρινον, ἵνα τοῦτον φιλῇς.
ΑΛΛ. ναὶ ναὶ διάκρινον δῆτα, πλὴν μὴ 'ν τῇ πυκνί.
ΔΗ. οὐκ ἂν καθεζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ·
ἀλλ' ὡς τὸ πρόσθε χρὴ παρεῖν' ἐς τὴν πύκνα.
ΑΛΛ. οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ὁ γὰρ γέρων
οἴκοι μὲν ἀνδρῶν ἐστι δεξιώτατος,
ὅταν δ' ἐπὶ ταυτησὶ καθῆται τῆς πέτρας,
κέχηνεν ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσχάδας.

ΧΟΡ. νῦν δή σε πάντα δεῖ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ,
καὶ λῆμα θούριον φορεῖν καὶ λόγους ἀφύκτους,
ὅτοισι τόνδ' ὑπερβαλεῖ. ποικίλος γὰρ ἁνὴρ
κἀκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμήχανος πορίζειν.
πρὸς ταῦθ' ὅπως ἔξει πολὺς καὶ λαμπρὸς ἐς τὸν ἄνδρα.
ἀλλὰ φυλάττου, καὶ πρὶν ἐκεῖνον προκεῖσθαί σοι, πρότερος σὺ
τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου.

ΚΛ. τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίᾳ, τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ,
εὔχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγένημαι
βέλτιστος ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα καὶ Κύνναν καὶ Σαλαβακχώ,
ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας δειπνεῖν ἐν τῷ πρυτανείῳ·
εἰ δέ σε μισῶ καὶ μὴ περὶ σοῦ μάχομαι μόνος ἀντιβεβηκώς,
ἀπολοίμην καὶ διαπρισθείην κατατμηθείην τε λέπαδνα.

ΑΛΛ. κἄγωγ', ὦ Δῆμ', εἰ μή σε φιλῶ καὶ μὴ στέργω, κατατμηθεὶς
ἑψοίμην ἐν περικομματίοις· κεἰ μὴ τούτοισι πέποιθας,
ἐπὶ ταυτησὶ κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ
καὶ τῇ κρεάγρᾳ τῶν ὀρχιπέδων ἑλκοίμην ἐς Κεραμεικόν.

ΚΛ. καὶ πῶς ἂν ἐμοῦ μᾶλλόν σε φιλῶν, ὦ Δῆμε, γένοιτο πολίτης;

756—760. = 836—840.

ὅς πρώτα μέν, ἡνίκ' ἐβούλευόν σοι, χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα
ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν, τοὺς δ' ἄγχων, τοὺς δὲ μεταιτῶν,
οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἰ σοὶ χαριοίμην.
ΑΛΛ. τοῦτο μέν, ὦ Δῆμ', οὐδὲν σεμνόν· κἀγὼ γὰρ τοῦτό σε δράσω.
ἁρπάζων γὰρ τοὺς ἄρτους σοι τοὺς ἀλλοτρίους παραθήσω.
ὡς δ' οὐχὶ φιλεῖ σ' οὐδ' ἔστ' εὔνους, τοῦτ' αὐτό σε πρῶτα διδάξω,
ἀλλ' ἢ διὰ τοῦτ' αὔθ' ὁτιή σου τῆς ἀνθρακιᾶς ἀπολαύει.
σὲ γάρ, ὃς Μήδοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας Μαραθῶνι,
καὶ νικήσας ἡμῖν μεγάλως ἐγγλωττοτυπεῖν παρέδωκας,
ἐπὶ ταῖσι πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως,
οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω. ἀλλ' ἐπαναίρου,
κᾆτα καθίζου μαλακῶς, ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι.
ΔΗ. ἄνθρωπε, τίς εἶ; μῶν ἔκγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνων;
τοῦτό γέ τοί σου τοὔργον ἀληθῶς γενναῖον καὶ φιλόδημον.
ΚΛ. ὡς ἀπὸ μικρῶν εὔνους αὐτῷ θωπευματίων γεγένησαι.
ΑΛΛ. καὶ σὺ γὰρ αὐτὸν πολὺ μικροτέροις τούτων δελεάσμασιν εἷλες.

ΚΛ. καὶ μὴν εἴ πού τις ἀνὴρ ἐφάνη τῷ δήμῳ μᾶλλον ἀμύνων
ἢ μᾶλλον ἐμοῦ σε φιλῶν, ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι.
ΑΛΛ. καὶ πῶς σὺ φιλεῖς, ὃς τοῦτον ὁρῶν οἰκοῦντ' ἐν ταῖς πιθάκναισι
καὶ γυπαρίοις καὶ πυργιδίοις ἔτος ὄγδοον οὐκ ἐλεαίρεις,
ἀλλὰ καθείρξας αὐτὸν βλίττεις· Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος
τὴν εἰρήνην ἐξεσκέδασας, τὰς πρεσβείας τ' ἀπελαύνεις
ἐκ τῆς πόλεως ῥαθαπυγίζων, αἳ τὰς σπονδὰς προκαλοῦνται.
ΚΛ. ἵνα γ' Ἑλλήνων ἄρξῃ πάντων. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς λογίοισιν
ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ πεντωβόλου ἡλιάσασθαι,
ἢν ἀναμείνῃ· πάντως δ' αὐτὸν θρέψω 'γὼ καὶ θεραπεύσω,
ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει.
ΑΛΛ. οὐχ ἵνα γ' ἄρχῃ μὰ Δί' Ἀρκαδίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
σὺ μὲν ἁρπάζῃς καὶ δωροδοκῇς παρὰ τῶν πόλεων· ὁ δὲ δῆμος
ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὁμίχλης ἃ πανουργεῖς μὴ καθορᾷ σου,
ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης ἅμα καὶ χρείας καὶ μισθοῦ πρός σε κεχήνῃ.
εἰ δέ ποτ' εἰς ἀγρὸν οὗτος ἀπελθὼν εἰρηναῖος διατρίψῃ,

καὶ χῖδρα φαγὼν ἀναθαρρήσῃ καὶ στεμφύλῳ ἐς λόγον ἔλθῃ,
γνώσεται οἵων ἀγαθῶν αὐτὸν τῇ μισθοφορᾷ παρεκόπτου,
εἶθ' ἥξει σοι δριμὺς ἄγροικος, κατὰ σοῦ τὴν ψῆφον ἰχνεύων.
ἃ σὺ γιγνώσκων τόνδ' ἐξαπατᾷς, καὶ ὀνειροπολεῖς περὶ σαυτοῦ.

ΚΛ. οὔκουν δεινὸν ταυτί σε λέγειν δῆτ' ἔστ' ἐμὲ καὶ διαβάλλειν
πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον, πεποιηκότα πλείονα χρηστὰ
νὴ τὴν Δήμητρα Θεμιστοκλέους πολλῷ περὶ τὴν πόλιν ἤδη;

ΑΛΛ. ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει. σὺ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζεις;
ὃς ἐποίησεν τὴν πόλιν ἡμῶν μεστὴν εὑρὼν ἐπιχειλῆ,
καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν,
ἀφελών τ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἰχθῦς καινοὺς παρέθηκεν.
σὺ δ' Ἀθηναίους ἐζήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι
διατειχίζων καὶ χρησμῳδῶν, ὁ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζων.
κἀκεῖνος μὲν φεύγει τὴν γῆν, σὺ δ' Ἀχιλλείων ἀπομάττει.

ΚΛ. οὔκουν ταυτὶ δεινὸν ἀκούειν, ὦ Δῆμ', ἐστίν μ' ὑπὸ τούτου,
ὁτιή σε φιλῶ; ΔΗ. παῦ παῦ', οὗτος, καὶ μὴ σκέρβολλε πονηρά.

πολλοῦ δὲ πολύν με χρόνον καὶ νῦν ἐλελήθεις ἐγκρυφιάζων.
ΑΛΛ. μιαρώτατος, ὦ Δημακίδιον, καὶ πλεῖστα πανοῦργα δεδρακώς,
ὁπόταν χασμᾷ, καὶ τοὺς καυλοὺς
τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων
καταβροχθίζει, κἀμφοῖν χειροῖν
μυστιλᾶται τῶν δημοσίων.
ΚΛ. οὐ χαιρήσεις, ἀλλά σε κλέπτονθ'
αἱρήσω 'γὼ τρεῖς μυριάδας.
ΑΛΛ. τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίζεις,
μιαρώτατος ὢν περὶ τὸν δῆμον
τὸν Ἀθηναίων; καί σ' ἐπιδείξω
νὴ τὴν Δήμητρ', ἢ μὴ ζῴην,
δωροδοκήσαντ' ἐκ Μυτιλήνης
πλεῖν ἢ μνᾶς τετταράκοντα.
ΧΟΡ. ὦ πᾶσιν ἀνθρώποις φανεὶς μέγιστον ὠφέλημα,
ζηλῶ σε τῆς εὐγλωττίας. εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσει,
μέγιστος Ἑλλήνων ἔσει, καὶ μόνος καθέξεις
τἀν τῇ πόλει, τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν,
ᾗ πολλὰ χρήματ' ἐργάσει σείων τε καὶ ταράττων.
καὶ μὴ μεθῇς τὸν ἄνδρ', ἐπειδή σοι λαβὴν δέδωκεν·
κατεργάσει γὰρ ῥᾳδίως, πλευρὰς ἔχων τοιαύτας.
ΚΛ. οὐκ, ὦγαθοί, ταῦτ' ἐστί πω ταύτῃ μὰ τὸν Ποσειδῶ.
ἐμοὶ γάρ ἐστ' εἰργασμένον τοιοῦτον ἔργον ὥστε
ἁπαξάπαντας τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐπιστομίζειν,
ἕως ἂν ᾖ τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου τι λοιπόν.
ΑΛΛ. ἐπίσχες ἐν ταῖς ἀσπίσιν· λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.
οὐ γάρ σ' ἐχρῆν, εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον, ἐκ προνοίας

ταύτας ἐᾶν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.
ἀλλ᾽ ἐστὶ τοῦτ᾽, ὦ Δῆμε, μηχάνημ᾽, ἵν᾽, ἢν σὺ βούλῃ
τὸν ἄνδρα κολάσαι τουτονί, σοὶ τοῦτο μὴ ᾽κγένηται.
ὁρᾷς γὰρ αὐτῷ στῖφος οἷόν ἐστι βυρσοπωλῶν
νεανιῶν· τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι
καὶ τυροπῶλαι· τοῦτο δ᾽ εἰς ἓν ἐστι συγκεκυφός.
ὥστ᾽ εἰ σὺ βριμήσαιο καὶ βλέψειας ὀστρακίνδα,
νύκτωρ κατασπάσαντες ἂν τὰς ἀσπίδας θέοντες
τὰς εἰσβολὰς τῶν ἀλφίτων ἂν καταλάβοιεν ἡμῶν.

ΔΗ. οἴμοι τάλας· ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πονηρέ,
ὅσον με παρεκόπτου χρόνον τοιαῦτα κρουσιδημῶν.

ΚΛ. ὦ δαιμόνιε, μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι, μηδ᾽ οἰηθῇς
ἐμοῦ ποθ᾽ εὑρήσειν φίλον βελτίον᾽· ὅστις εἷς ὢν
ἔπαυσα τοὺς ξυνωμότας, καί μ᾽ οὐ λέληθεν οὐδὲν
ἐν τῇ πόλει ξυνιστάμενον, ἀλλ᾽ εὐθέως κέκραγα.

ΑΛΛ. ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν·
ἐὰν δ᾽ ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
αἱροῦσι· καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς.
ἓν δ᾽ εἰπέ μοι τοσουτονί· σκύτη τοσαῦτα πωλῶν,
ἔδωκας ἤδη τουτῳὶ κάττυμα παρὰ σεαυτοῦ
ταῖς ἐμβάσιν, φάσκων φιλεῖν; ΔΗ. οὐ δῆτα μὰ τὸν Ἀπόλλω.

ΑΛΛ. ἔγνωκας οὖν δῆτ᾽ αὐτὸν οἷός ἐστιν; ἀλλ᾽ ἐγώ σοι
ζεῦγος πριάμενος ἐμβάδοιν τουτὶ φορεῖν δίδωμι.

ΔΗ. κρίνω σ᾽ ὅσων ἐγᾦδα περὶ τὸν δῆμον ἄνδρ᾽ ἄριστον
εὐνούστατόν τε τῇ πόλει καὶ τοῖσι δακτύλοισιν.

ΚΛ. οὐ δεινὸν οὖν δῆτ᾽ ἐμβάδας τοσουτονὶ δύνασθαι,

ἐμοῦ δὲ μὴ μνείαν ἔχειν ὅσων πέπονθας; ὅστις
ἔπαυσα τοὺς βινουμένους, τὸν Γρύττον ἐξαλείψας.
ΑΛΛ. οὔκουν σε δῆτα ταῦτα δεινόν ἐστι πρωκτοτηρεῖν,
παῦσαί τε τοὺς βινουμένους; κοὐκ ἔσθ' ὅπως ἐκείνους
οὐχὶ φθονῶν ἔπαυσας, ἵνα μὴ ῥήτορες γένοιντο.
τονδὶ δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικοῦτον,
οὐπώποτ' ἀμφιμασχάλου τὸν Δῆμον ἠξίωσας,
χειμῶνος ὄντος· ἀλλ' ἐγώ σοι τουτονὶ δίδωμι.
ΔΗ. τοιουτονὶ Θεμιστοκλῆς οὐπώποτ' ἐπενόησεν.
καίτοι σοφὸν κἀκεῖν' ὁ Πειραιεύς· ἔμοιγε μέντοι
οὐ μεῖζον εἶναι φαίνετ' ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.
ΚΛ. οἴμοι τάλας, οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.
ΑΛΛ. οὔκ, ἀλλ' ὅπερ πίνων ἀνὴρ πέπονθ' ὅταν χεσείῃ,
τοῖσιν τρόποις τοῖς σοῖσιν ὥσπερ βλαυτίοισι χρῶμαι.
ΚΛ. ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖ με θωπείαις· ἐγὼ γὰρ αὐτὸν
προσαμφιῶ τοδί· σὺ δ' οἴμωζ', ὦ πονηρ'. ΔΗ. ἰαιβοῖ.
οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ, βύρσης κάκιστον ὄζων;
ΑΛΛ. καὶ τοῦτό γ' ἐπίτηδές σε περιήμπισχεν, ἵν' ἀποπνίξῃ·
καὶ πρότερον ἐπεβούλευσέ σοι. τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκεῖνον
τοῦ σιλφίου τὸν ἄξιον γενόμενον; ΔΗ. οἶδα μέντοι.
ΑΛΛ. ἐπίτηδες οὗτος αὐτὸν ἔσπευσ' ἄξιον γενέσθαι,
ἵν' ἐσθίοιτ' ὠνούμενοι, κἄπειτ' ἐν Ἡλιαίᾳ
βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί.
ΔΗ. νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ πρὸς ἐμὲ τοῦτ' εἶπ' ἀνὴρ Κόπρειος.
ΑΛΛ. οὐ γὰρ τόθ' ὑμεῖς βδεόμενοι δήπου 'γένεσθε πυρροί;

ΔΗ. καὶ νὴ Δί' ἦν γε τοῦτο Πυρράνδρου τὸ μηχάνημα.
ΚΛ. οἵοισί μ', ὦ πανοῦργε, βωμολοχεύμασιν ταράττεις.
ΑΛΛ. ἡ γὰρ θεός μ' ἐκέλευσε νικῆσαί σ' ἀλαζονείαις.
ΚΛ. ἀλλ' οὐχὶ νικήσεις. ἐγὼ γάρ φημί σοι παρέξειν,
ὦ Δῆμε, μηδὲν δρῶντι μισθοῦ τρύβλιον ῥοφῆσαι.
ΑΛΛ. ἐγὼ δὲ κυλίχνιόν γέ σοι καὶ φάρμακον δίδωμι
τἀν τοῖσιν ἀντικνημίοις ἑλκύδρια περιαλείφειν.
ΚΛ. ἐγὼ δὲ τὰς πολιάς γέ σοὐκλέγων νέον ποιήσω.
ΑΛΛ. ἰδοὺ δέχου κέρκον λαγὼ τὠφθαλμιδίω περιψῆν.
ΚΛ. ἀπομυξάμενος ὦ Δῆμέ μου πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀποψῶ.
ΑΛΛ. ἐμοῦ μὲν οὖν. ΚΛ. ἐμοῦ μὲν οὖν.
ἐγώ σε ποιήσω τριη-
ραρχεῖν, ἀναλίσκοντα τῶν
σαυτοῦ, παλαιὰν ναῦν ἔχοντ',
εἰς ἣν ἀναλῶν οὐκ ἐφέ-
ξεις οὐδὲ ναυπηγούμενος·
διαμηχανήσομαί θ' ὅπως
ἂν ἱστίον σαπρὸν λάβῃς.
ΑΛΛ. ἁνὴρ παφλάζει, παῦε παῦ'
ὑπερζέων· ὑφελκτέον
τῶν δαδίων, ἀπαρυστέον
τε τῶν ἀπειλῶν ταυτηί.
ΚΛ. δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην,
ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς.
ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους
σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῇς.
ΑΛΛ. ἐγὼ δ' ἀπειλήσω μὲν οὐ-
δέν, εὔχομαι δέ σοι ταδί·
τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων
ἐφεστάναι σίζον· σὲ δὲ

γνώμην ἐρεῖν μέλλοντα περὶ
Μιλησίων καὶ κερδανεῖν
τάλαντον, ἢν κατεργάσῃ,
σπεύδειν ὅπως τῶν τευθίδων
ἐμπλήμενος φθαίης ἔτ' εἰς
ἐκκλησίαν ἐλθεῖν· ἔπει-
τα πρὶν φαγεῖν, ἀνὴρ μεθή-
κοι, καὶ σὺ τὸ τάλαντον λαβεῖν
βουλόμενος ἐ-
σθίων ἐναποπνιγείης.

ΧΟΡ. εὖ γε νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Δήμητρα.

ΔΗ. κἀμοὶ δοκεῖ καὶ τἄλλα γ' εἶναι καταφανῶς
ἀγαθὸς πολίτης, οἷος οὐδείς πω χρόνου
ἀνὴρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τοὐβολοῦ.
σὺ δ', ὦ Παφλαγών, φάσκων φιλεῖν μ' ἐσκορόδισας.
καὶ νῦν ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὡς οὐκ ἔτι
ἐμοὶ ταμιεύσεις. ΚΛ. ἔχε· τοσοῦτον δ' ἴσθ' ὅτι,
εἰ μή μ' ἐάσεις ἐπιτροπεύειν, ἕτερος αὖ
ἐμοῦ πανουργότερός τις ἀναφανήσεται.

ΔΗ. οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ δακτύλιός ἐσθ' οὑτοσὶ
οὑμός· τὸ γοῦν σημεῖον ἕτερον φαίνεται,
ἀλλ' ἢ οὐ καθορῶ. ΑΛΛ. φέρ' ἴδω, τί σοι σημεῖον ἦν;

ΔΗ. δημοῦ βοείου θρῖον ἐξωπτημένον.

ΑΛΛ. οὐ τοῦτ' ἔνεστιν. ΔΗ. οὐ τὸ θρῖον; ἀλλὰ τί;

ΑΛΛ. λάρος κεχηνὼς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν.

ΔΗ. αἰβοῖ τάλας. ΑΛΛ. τί ἔστιν; ΔΗ. ἀπόφερ' ἐκποδών.
οὐ τὸν ἐμὸν εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Κλεωνύμου.
παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβὼν ταμίευέ μοι.

ΚΛ. μὴ δῆτά πώ γ᾽, ὦ δέσποτ᾽, ἀντιβολῶ σ᾽ ἐγώ,
πρὶν ἄν γε τῶν χρησμῶν ἀκούσῃς τῶν ἐμῶν.
ΑΛΛ. καὶ τῶν ἐμῶν νυν. ΚΛ. ἀλλ᾽ ἐὰν τούτῳ πίθῃ,
μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε. ΑΛΛ. κἄν γε τουτῳί,
ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου.
ΚΛ. ἀλλ᾽ οἵ γ᾽ ἐμοὶ λέγουσιν ὡς ἄρξαι σε δεῖ
χώρας ἁπάσης ἐστεφανωμένον ῥόδοις.
ΑΛΛ. οὑμοὶ δέ γ᾽ αὖ λέγουσιν ὡς ἁλουργίδα
ἔχων κατάπαστον καὶ στεφάνην ἐφ᾽ ἅρματος
χρυσοῦ διώξεις Σμικύθην καὶ κύριον.
ΔΗ. καὶ μὴν ἔνεγκ᾽ αὐτοὺς ἰών, ἵν᾽ οὑτοσὶ
αὐτῶν ἀκούσῃ. ΑΛΛ. πάνυ γε. ΔΗ. καὶ σύ νυν φέρε.
ΚΛ. ἰδού. ΑΛΛ. ἰδοὺ νὴ τὸν Δί᾽· οὐδὲν κωλύει.
ΧΟΡ. ἥδιστον φάος ἡμέρας
ἔσται τοῖσι παροῦσι καὶ
τοῖς ἀποῦσιν, ἱκνουμένως
ἢν Κλέων ἀπόληται.
καίτοι πρεσβυτέρων τινῶν
οἵων ἀργαλεωτάτων
ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν
ἤκουσ᾽ ἀντιλεγόντων,
ὡς εἰ μὴ ᾽γένεθ᾽ οὗτος ἐν
τῇ πόλει μέγας, οὐκ ἂν ἤ-
στην σκεύη δύο χρησίμω,
δοίδυξ οὐδὲ τορύνη.
ἀλλὰ καὶ τόδ᾽ ἔγωγε θαυ-
μάζω τῆς ὑομουσίας
αὐτοῦ· φασὶ γὰρ αὐτὸν οἱ
παῖδες οἳ ξυνεφοίτων
τὴν Δωριστὶ μόνην ἂν ἁρ-

973—984. = 985—996.

μόττεσθαι θαμὰ τὴν λύραν,
ἄλλην δ' οὐκ ἐθέλειν μαθεῖν·
κᾆτα τὸν κιθαριστὴν
ὀργισθέντ' ἀπάγειν κελεύ-
ειν, ὡς ἁρμονίαν ὁ παῖς
οὗτος οὐ δύναται μαθεῖν
ἢν μὴ δωροδοκητί.

ΚΛ. ἰδού, θέασαι, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.
ΑΛΛ. οἴμ' ὡς χεσείω, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.
ΔΗ. ταυτὶ τί ἐστι; ΚΛ. λόγια. ΔΗ. πάντ'; ΚΛ. ἐθαύμασας,
καὶ νὴ Δί' ἔτι γέ μοὔστι κιβωτὸς πλέα.
ΑΛΛ. ἐμοὶ δ' ὑπερῷον καὶ ξυνοικία δύο.
ΔΗ. φέρ' ἴδω, τίνος γάρ εἰσιν οἱ χρησμοί ποτε;
ΚΛ. οὑμοὶ μέν εἰσι Βάκιδος. ΔΗ. οἱ δὲ σοὶ τίνος;
ΑΛΛ. Γλάνιδος, ἀδελφοῦ τοῦ Βάκιδος γεραιτέρου.
ΔΗ. εἰσὶν δὲ περὶ τοῦ; ΚΛ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ Πύλου,
περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων.
ΔΗ. οἱ σοὶ δὲ περὶ τοῦ; ΑΛΛ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ φακῆς,
περὶ Λακεδαιμονίων, περὶ σκόμβρων νέων,
περὶ τῶν μετρούντων τἄλφιτ' ἐν ἀγορᾷ κακῶς,
περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων.
ΔΗ. ἄγε νυν ὅπως αὐτοὺς ἀναγνώσεσθέ μοι,
καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ 'κεῖνον ᾧπερ ἥδομαι,
ὡς ἐν νεφέλαισιν αἰετὸς γενήσομαι.
ΚΛ. ἄκουε δή νυν καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί.
Φράζευ, Ἐρεχθείδη, λογίων ὁδόν, ἥν σοι Ἀπόλλων
ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων.

σῴζεσθαί σ' ἐκέλευσ' ἱερὸν κύνα καρχαρόδοντα,
ὃς πρὸ σέθεν χάσκων καὶ ὑπὲρ σοῦ δεινὰ κεκραγὼς
σοὶ μισθὸν ποριεῖ, κἂν μὴ δρᾷς ταῦτ', ἀπολεῖται.
πολλοὶ γὰρ μίσει σφε κατακρώζουσι κολοιοί.
ΔΗ. ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐγὼ οὐκ οἶδ' ὅ τι λέγει.
τί γάρ ἐστ' Ἐρεχθεῖ καὶ κολοιοῖς καὶ κυνί;
ΚΛ. ἐγὼ μέν εἰμ' ὁ κύων· πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω·
σοὶ δ' εἶπε σῴζεσθαί μ' ὁ Φοῖβος τὸν κύνα.
ΑΛΛ. οὐ τοῦτό φησ' ὁ χρησμός, ἀλλ' ὁ κύων ὁδὶ
ὥσπερ θύρας σου τῶν λογίων παρεσθίει.
ἐμοὶ γάρ ἐστ' ὀρθῶς περὶ τούτου τοῦ κυνός.
ΔΗ. λέγε νυν· ἐγὼ δὲ πρῶτα λήψομαι λίθον,
ἵνα μή μ' ὁ χρησμὸς τὸ πέος οὑτοσὶ δάκῃ.
ΑΛΛ. Φράζευ, Ἐρεχθείδη, κύνα Κέρβερον ἀνδραποδιστήν,
ὃς κέρκῳ σαίνων σ', ὁπόταν δειπνῇς, ἐπιτηρῶν,
ἐξέδεταί σου τοὔψον, ὅταν σύ ποι ἄλλοσε χάσκῃς·
ἐσφοιτῶν τ' ἐς τοὐπτάνιον λήσει σε κυνηδὸν
νύκτωρ τὰς λοπάδας καὶ τὰς νήσους διαλείχων.
ΔΗ. νὴ τὸν Ποσειδῶ πολύ γ' ἄμεινον, ὦ Γλάνι.
ΚΛ. ὦ τάν, ἄκουσον, εἶτα διάκρινον τότε.
Ἔστι γυνή, τέξει δὲ λέονθ' ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις,
ὃς περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωψι μαχεῖται,
ὥστε περὶ σκύμνοισι βεβηκώς· τὸν σὺ φύλασσε,
τεῖχος ποιήσας ξύλινον πύργους τε σιδηροῦς.
ταῦτ' οἶσθ' ὅ τι λέγει; ΔΗ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
ΚΛ. ἔφραζεν ὁ θεός σοι σαφῶς σῴζειν ἐμέ·
ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τοῦ λέοντός εἰμί σοι.
ΔΗ. καὶ πῶς μ' ἐλελήθεις Ἀντιλέων γεγενημένος;
ΑΛΛ. ἓν οὐκ ἀναδιδάσκει σε τῶν λογίων ἑκὼν

ὃ μόνον σιδηροῦν ἐστι τεῖχος καὶ ξύλον,
ἐν ᾧ σε σώζειν τόνδ' ἐκέλευσ' ὁ Λοξίας.
ΔΗ. πῶς δῆτα τοῦτ' ἔφραζεν ὁ θεός; ΑΛΛ. τουτονὶ
δῆσαί σ' ἐκέλευ' ἐν πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ.
ΔΗ. ταυτὶ τελεῖσθαι τὰ λόγι' ἤδη μοι δοκεῖ.
ΚΛ. μὴ πείθου· φθονεραὶ γὰρ ἐπικρώζουσι κορῶναι.
ἀλλ' ἱέρακα φίλει, μεμνημένος ἐν φρεσίν, ὥς σοι
ἤγαγε συνδήσας Λακεδαιμονίων κορακίνους.
ΑΛΛ. τοῦτό γέ τοι Παφλαγὼν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς.
Κεκροπίδη κακόβουλε, τί τοῦθ' ἡγεῖ μέγα τοὔργον;
καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείῃ·
ἀλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιτο· χέσαιτο γάρ, εἰ μαχέσαιτο.
ΚΛ. ἀλλὰ τόδε φράσσαι, πρὸ Πύλου Πύλον ἥν σοι ἔφραζεν.
Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο ΔΗ. τί τοῦτο λέγει, πρὸ Πύλοιο;
ΑΛΛ. τὰς πυέλους φησὶν καταλήψεσθ' ἐν βαλανείῳ.
ΔΗ. ἐγὼ δ' ἄλουτος τήμερον γενήσομαι.
ΑΛΛ. αὐτὸς γὰρ ἡμῶν τὰς πυέλους ἀφήρπασεν.
ἀλλ' οὑτοσὶ γάρ ἐστι περὶ τοῦ ναυτικοῦ
ὁ χρησμός, ᾧ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν πάνυ.
ΔΗ. προσέχω· σὺ δ' ἀναγίγνωσκε, τοῖς ναύταισί μου
ὅπως ὁ μισθὸς πρῶτον ἀποδοθήσεται.
ΑΛΛ. Αἰγείδη, φράσσαι κυναλώπεκα, μή σε δολώσῃ,
λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν κερδώ, πολύιδριν.
οἶσθ' ὅ τί ἐστιν τοῦτο; ΔΗ. Φιλόστρατος ἡ κυναλώπηξ.
ΑΛΛ. οὐ τοῦτό φησιν, ἀλλὰ ναῦς ἑκάστοτε
αἰτεῖ ταχείας ἀργυρολόγους οὑτοσί·
ταύτας ἀπαυδᾷ μὴ διδόναι σ' ὁ Λοξίας.

ΔΗ. πῶς δὴ τριήρης ἐστὶ κυναλώπηξ; ΑΛΛ. ὅπως;
ὅτι ἡ τριήρης ἐστὶ χὠ κύων ταχύ.
ΔΗ. πῶς οὖν ἀλώπηξ προσετέθη πρὸς τῷ κυνί;
ΑΛΛ. ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ᾔκασεν,
ὁτιὴ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς χωρίοις.
ΔΗ. εἶεν·
τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;
ΑΛΛ. ἐγὼποριῶ καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.
ἀλλ' ἔτι τόνδ' ἐπάκουσον, ὃν εἶπέ σοι ἐξαλέασθαι
χρησμὸν Λητοΐδης, Κυλλήνην, μή σε δολώσῃ.
ΔΗ. ποίαν Κυλλήνην; ΑΛΛ. τὴν τούτου χεῖρ' ἐποίησεν
Κυλλήνην ὀρθῶς, ὁτιή φησ', ἔμβαλε κυλλῇ.
ΚΛ. οὐκ ὀρθῶς φράζει· τὴν Κυλλήνην γὰρ ὁ Φοῖβος
ἐς τὴν χεῖρ' ὀρθῶς ᾐνίξατο τὴν Διοπείθους.
ἀλλὰ γάρ ἐστιν ἐμοὶ χρησμὸς περὶ σοῦ πτερυγωτός,
αἰετὸς ὡς γίγνει καὶ πάσης γῆς βασιλεύσεις.
ΑΛΛ. καὶ γὰρ ἐμοί· καὶ γῆς καὶ τῆς ἐρυθρᾶς γε θαλάσσης,
χὤτι γ' ἐν Ἐκβατάνοις δικάσεις, λείχων ἐπίπαστα.
ΚΛ. ἀλλ' ἐγὼ εἶδον ὄναρ, καί μοὐδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
τοῦ δήμου καταχεῖν ἀρυταίνῃ πλουθυγίειαν.
ΑΛΛ. νὴ Δία καὶ γὰρ ἐγώ· καί μοὐδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
ἐκ πόλεως ἐλθεῖν καὶ γλαῦξ αὐτῇ 'πικαθῆσθαι·
εἶτα κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ
ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ, κατὰ τούτου δὲ σκοροδάλμην.
ΔΗ. ἰοὺ ἰού.
οὐκ ἦν ἄρ' οὐδεὶς τοῦ Γλάνιδος σοφώτερος.
καὶ νῦν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτονὶ
γερονταγωγεῖν κἀναπαιδεύειν πάλιν.
ΚΛ. μήπω γ', ἱκετεύω σ', ἀλλ' ἀνάμεινον, ὡς ἐγὼ

κριθὰςποριῶ σοι καὶ βίον καθ᾿ ἡμέραν.
ΔΗ. οὐκ ἀνέχομαι κριθῶν ἀκούων· πολλάκις
ἐξηπατήθην ὑπό τε σοῦ καὶ Θουφάνους.
ΚΛ. ἀλλ᾿ ἄλφιτ᾿ ἤδη σοι ποριῶ ᾿σκευασμένα.
ΑΛΛ. ἐγὼ δὲ μαζίσκας γε διαμεμαγμένας
καὶ τοὔψον ὀπτόν· μηδὲν ἄλλ᾿ εἰ μὴ ᾿σθιε.
ΔΗ. ἀνύσατέ νυν, ὅ τι περ ποιήσεθ᾿· ὡς ἐγώ,
ὁπότερος ἂν σφῷν νῦν με μᾶλλον εὖ ποιῇ,
τούτῳ παραδώσω τῆς πυκνὸς τὰς ἡνίας.
ΚΛ. τρέχοιμ᾿ ἂν εἴσω πρότερος. ΑΛΛ. οὐ δῆτ᾿, ἀλλ᾿ ἐγώ.
ΧΟΡ. ὦ Δῆμε, καλήν γ᾿ ἔχεις
ἀρχήν, ὅτε πάντες ἄν-
θρωποι δεδίασί σ᾿ ὥσ-
περ ἄνδρα τύραννον.
ἀλλ᾿ εὐπαράγωγος εἶ,
θωπευόμενός τε χαί-
ρεις κἀξαπατώμενος,
πρὸς τόν τε λέγοντ᾿ ἀεὶ
κέχηνας· ὁ νοῦς δέ σου
παρὼν ἀποδημεῖ.
ΔΗ. νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις
ὑμῶν, ὅτε μ᾿ οὐ φρονεῖν
νομίζετ᾿· ἐγὼ δ᾿ ἑκὼν
ταῦτ᾿ ἠλιθιάζω.
αὐτός τε γὰρ ἥδομαι
βρύλλων τὸ καθ᾿ ἡμέραν,
κλέπτοντά τε βούλομαι
τρέφειν ἕνα προστάτην·
τοῦτον δ᾿, ὅταν ᾖ πλέως,
ἄρας ἐπάταξα.

1111—1130 = 1131—1150.

ΧΟΡ. χοὔτω μὲν ἂν εὖ ποιοῖς,
εἴ σοι πυκνότης ἔνεστ'
ἐν τῷ τρόπῳ, ὡς λέγεις,
τούτῳ πάνυ πολλή,
εἰ τούσδ' ἐπίτηδες ὥσ-
περ δημοσίους τρέφεις
ἐν τῇ πυκνί, κᾆθ' ὅταν
μή σοι τύχῃ ὄψον ὄν,
τούτων ὃς ἂν ᾖ παχύς,
θύσας ἐπιδειπνεῖς.
ΔΗ. σκέψασθε δέ μ', εἰ σοφῶς
αὐτοὺς περιέρχομαι,
τοὺς οἰομένους φρονεῖν
κἄμ' ἐξαπατύλλειν.
τηρῶ γὰρ ἑκάστοτ' αὐ-
τούς, οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν,
κλέπτοντας· ἔπειτ' ἀναγ-
κάζω πάλιν ἐξεμεῖν
ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου,
κημὸν καταμηλῶν.
ΚΛ. ἄπαγ' ἐς μακαρίαν ἐκποδών. ΑΛΛ. σύ γ', ὦ φθόρε.
ΚΛ. ὦ Δῆμ', ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος
τρίπαλαι κάθημαι, βουλόμενός σ' εὐεργετεῖν.
ΑΛΛ. ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε καὶ δωδεκάπαλαι
καὶ χιλιόπαλαι καὶ πρόπαλαι πάλαι πάλαι.
ΔΗ. ἐγὼ δὲ προσδοκῶν γε τρισμυριόπαλαι
βδελύττομαί σφω, καὶ πρόπαλαι πάλαι πάλαι.
ΑΛΛ. οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; ΔΗ. εἰ δὲ μή, φράσεις γε σύ.
ΑΛΛ. ἄφες ἀπὸ βαλβίδων ἐμέ τε καὶ τουτονί,
ἵνα σ' εὖ ποιῶμεν ἐξ ἴσου. ΔΗ. δρᾶν ταῦτα χρή.

ἄπιτον. ΚΛ. ἰδού. ΔΗ. θέοιτ᾽ ἄν. ΑΛΛ. ὑπο-
θεῖν οὐκ ἐῶ.

ΔΗ. ἀλλ᾽ ἦ μεγάλως εὐδαιμονήσω τήμερον
ὑπὸ τῶν ἐραστῶν νὴ Δί᾽ ἢ ᾽γὼ θρύψομαι.
ΚΛ. ὁρᾷς; ἐγώ σοι πρότερος ἐκφέρω δίφρον.
ΑΛΛ. ἀλλ᾽ οὐ τράπεζαν, ἀλλ᾽ ἐγὼ προτεραίτερος.
ΚΛ. ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγὼ
ἐκ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην.
ΑΛΛ. ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας
ὑπὸ τῆς θεοῦ τῇ χειρὶ τἠλεφαντίνῃ.
ΔΗ. ὡς μέγαν ἄρ᾽ εἶχες, ὦ πότνια, τὸν δάκτυλον.
ΚΛ. ἐγὼ δ᾽ ἔτνος γε πίσινον εὔχρων καὶ καλόν·
ἐτόρυνε δ᾽ αὔθ᾽ ἡ Παλλὰς ἡ Πυλαιμάχος.
ΑΛΛ. ὦ Δῆμ᾽, ἐναργῶς ἡ θεός σ᾽ ἐπισκοπεῖ,
καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν ζωμοῦ πλέαν.
ΔΗ. οἴει γὰρ οἰκεῖσθ᾽ ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν,
εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν;
ΚΛ. τουτὶ τέμαχός σοὔδωκεν ἡ Φοβεσιστράτη.
ΑΛΛ. ἡ δ᾽ Ὀβριμοπάτρα γ᾽ ἑφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας
καὶ χόλικος ἠνύστρου τε καὶ γαστρὸς τόμον.
ΔΗ. καλῶς γ᾽ ἐποίησε τοῦ πέπλου μεμνημένη.
ΚΛ. ἡ Γοργολόφα σ᾽ ἐκέλευε τουτουὶ φαγεῖν
ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς.
ΑΛΛ. λαβὲ καὶ ταδί νυν. ΔΗ. καὶ τί τούτοις χρήσομαι
τοῖς ἐντέροις; ΑΛΛ. ἐπίτηδες αὔτ᾽ ἔπεμψέ σοι
εἰς τὰς τριήρεις ἐντερόνειαν ἡ θεός·
ἐπισκοπεῖ γὰρ περιφανῶς τὸ ναυτικόν.
ἔχε καὶ πιεῖν κεκραμένον τρία καὶ δύο.
ΔΗ. ὡς ἡδύς, ὦ Ζεῦ, καὶ τὰ τρία φέρων καλῶς.
ΑΛΛ. ἡ Τριτογενὴς γὰρ αὐτὸν ἐνετριτώνισεν.
ΚΛ. λαβέ νυν πλακοῦντος πίονος παρ᾽ ἐμοῦ τόμον.
ΑΛΛ. παρ᾽ ἐμοῦ δ᾽ ὅλον γε τὸν πλακοῦντα τουτονί.

ΚΛ. ἀλλ᾽ οὐ λαγῷ᾽ ἕξεις ὁπόθεν δῷς· ἀλλ ἐγώ.
ΑΛΛ. οἴμοι· πόθεν λαγῷά μοι γενήσεται;
ὦ θυμέ, νυνὶ βωμολόχον ἔξευρέ τι.
ΚΛ. ὁρᾷς τάδ᾽, ὦ κακόδαιμον; ΑΛΛ. ὀλίγον μοι μέλει·
ἐκεινοιὶ γὰρ ὥς ἔμ᾽ ἔρχονται. ΚΛ. τίνες;
ΑΛΛ. πρέσβεις ἔχοντες ἀργυρίου βαλλάντια.
ΚΛ. ποῦ ποῦ; ΑΛΛ. τί δέ σοι τοῦτ᾽; οὐκ ἐάσεις τοὺς ξένους;
ὦ Δημίδιον, ὁρᾷς τὰ λαγῷ᾽ ἅ σοι φέρω;
ΚΛ. οἴμοι τάλας, ἀδίκως γε τἄμ᾽ ὑφήρπασας.
ΑΛΛ. νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.
ΔΗ. εἴπ᾽, ἀντιβολῶ, πῶς ἐπενόησας ἁρπάσαι;
ΑΛΛ. τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ, τὸ δὲ κλέμμ᾽ ἐμόν.
ΚΛ. * * * * * * * * * * * *
ΑΛΛ. ἐγὼ δ᾽ ἐκινδύνευσ᾽. ΚΛ. ἐγὼ δ᾽ ὤπτησά γε.
ΔΗ. ἄπιθ᾽· οὐ γὰρ ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις.
ΚΛ. οἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδευθήσομαι.
ΑΛΛ. τί οὐ διακρίνεις, Δῆμ᾽, ὁπότερός ἐστι νῷν
ἀνὴρ ἀμείνων περὶ σὲ καὶ τὴν γαστέρα;
ΔΗ. τῷ δῆτ᾽ ἂν ὑμᾶς χρησάμενος τεκμηρίῳ
δόξαιμι κρίνειν τοῖς θεαταῖσιν σοφῶς;
ΑΛΛ. ἐγὼ φράσω σοι. τὴν ἐμὴν κίστην ἰὼν
ξύλλαβε σιωπῇ, καὶ βασάνισον ἅττ᾽ ἔνι,
καὶ τὴν Παφλαγόνος· κἀμέλει κρινεῖς καλῶς.
ΔΗ. φέρ᾽ ἴδω, τί οὖν ἔνεστιν; ΑΛΛ. οὐχ ὁρᾷς κενὴν
ὦ παππίδιον; ἅπαντα γάρ σοι παρεφόρουν.
ΔΗ. αὕτη μὲν ἡ κίστη τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.
ΑΛΛ. βάδιζέ νυν καὶ δεῦρο πρὸς τὴν Παφλαγόνος.
ὁρᾷς; ΔΗ. ἰώ μοι, τῶν ἀγαθῶν ὅσων πλέα.
ὅσον τὸ χρῆμα τοῦ πλακοῦντος ἀπέθετο·
ἐμοὶ δ᾽ ἔδωκεν ἀποτεμὼν τυννουτονί.
ΑΛΛ. τοιαῦτα μέντοι καὶ πρότερόν σ᾽ εἰργάζετο·

σοὶ μὲν προσεδίδου μικρὸν ὧν ἐλάμβανεν,
αὐτὸς δ᾽ ἑαυτῷ παρετίθει τὰ μείζονα.
ΔΗ. ὦ μιαρέ, κλέπτων δή με ταῦτ᾽ ἐξηπάτας;
ἐγὼ δέ τυ ἐστεφάνιξα κἀδωρησάμαν.
ΚΛ. ἐγὼ δ᾽ ἔκλεπτον ἐπ᾽ ἀγαθῷ γε τῇ πόλει.
ΔΗ. κατάθου ταχέως τὸν στέφανον, ἵν᾽ ἐγὼ τουτῳὶ
αὐτὸν περιθῶ. ΑΛΛ. κατάθου ταχέως, μαστιγία.
ΚΛ. οὐ δῆτ᾽, ἐπεί μοι χρησμός ἐστι Πυθικὸς
φράζων, ὑφ᾽ οὗ δεήσει μ᾽ ἡττᾶσθαι μόνου.
ΑΛΛ. τοὐμόν γε φράζων ὄνομα καὶ λίαν σαφῶς.
ΚΛ. καὶ μήν σ᾽ ἐλέγξαι βούλομαι τεκμηρίῳ,
εἴ τι ξυνοίσεις τοῦ θεοῦ τοῖς θεσφάτοις.
καί σου τοσοῦτο πρῶτον ἐκπειράσομαι·
παῖς ὢν ἐφοίτας ἐς τίνος διδασκάλου;
ΑΛΛ. ἐν ταῖσιν εὔστραις κονδύλοις ἡρμοττόμην.
ΚΛ. πῶς εἶπας; ὥς μου χρησμὸς ἅπτεται φρενῶν.
εἶεν.
ἐν παιδοτρίβου δὲ τίνα πάλην ἐμάνθανες;
ΑΛΛ. κλέπτων ἐπιορκεῖν καὶ βλέπειν ἐναντία.
ΚΛ. ὦ Φοῖβ᾽ Ἄπολλον Λύκιε, τί ποτέ μ᾽ ἐργάσει;
τέχνην δὲ τίνα ποτ᾽ εἶχες ἐξανδρούμενος;
ΑΛΛ. ἠλλαντοπώλουν καί τι καὶ βινεσκόμην.
ΚΛ. οἴμοι κακοδαίμων· οὐκέτ᾽ οὐδέν εἰμ᾽ ἐγω
λεπτή τις ἐλπίς ἐστ᾽ ἐφ᾽ ἧς ὀχούμεθα.
καί μοι τοσοῦτον εἰπέ· πότερον ἐν ἀγορᾷ
ἠλλαντοπώλεις ἐτεὸν ἢ ᾽πὶ ταῖς πύλαις;
ΑΛΛ. ἐπὶ ταῖς πύλαισιν, οὗ τὸ τάριχος ὤνιον.
ΚΛ. οἴμοι πέπρακται τοῦ θεοῦ τὸ θέσφατον.
κυλίνδετ᾽ εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.
ὦ στέφανε, χαίρων ἄπιθι, κεἴ σ᾽ ἄκων ἐγὼ
λείπω· σὲ δ᾽ ἄλλος τις λαβὼν κεκτήσεται,
κλέπτης μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ᾽ ἴσως.

ΑΛΛ. Ἑλλάνιε Ζεῦ, σὸν τὸ νικητήριον.
ΧΟΡ. ὦ χαῖρε καλλίνικε, καὶ μέμνησ' ὅτι
ἀνὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ· καί σ' αἰτῶ βραχύ,
ὅπως ἔσομαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν.
ΔΗ. ἐμοὶ δέ γ' ὅ τι σοι τοὔνομ' εἴπ'. *ΑΛΛ.* Ἀγοράκριτος·
ἐν τἀγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβοσκόμην.
ΔΗ. Ἀγορακρίτῳ τοίνυν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω,
καὶ τὸν Παφλαγόνα παραδίδωμι τουτονί.
ΑΛΛ. καὶ μὴν ἐγώ σ', ὦ Δῆμε, θεραπεύσω καλῶς,
ὥσθ' ὁμολογεῖν σε μηδέν' ἀνθρώπων ἐμοῦ
ἰδεῖν ἀμείνω τῇ Κεχηναίων πόλει.
ΧΟΡ. τί κάλλιον ἀρχομένοισιν
ἢ καταπαυομένοισιν
ἢ θοᾶν ἵππων ἐλατῆρας ἀείδειν μηδὲν ἐς Λυσίστρατον,
μηδὲ Θούμαντιν τὸν ἀνέστιον αὖ λυπεῖν ἑκούσῃ καρδίᾳ;
καὶ γὰρ οὗτος, ὦ φίλ' Ἄπολλον, ἀεὶ πεινῇ, θαλεροῖς δακρύοις
σᾶς ἁπτόμενος φαρέτρας Πυθῶνι δίᾳ μὴ κακῶς πένεσθαι.
λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον,
ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅστις εὖ λογίζεται.
εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος, ὃν δεῖ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακά,
αὐτὸς ἦν ἔνδηλος, οὐκ ἂν ἀνδρὸς ἐμνήσθην φίλου.
νῦν δ' Ἀρίγνωτον γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπίσταται,
ὅστις ἢ τὸ λευκὸν οἶδεν ἢ τὸν ὄρθιον νόμον.
ἔστιν οὖν ἀδελφὸς αὐτῷ τοὺς τρόπους οὐ συγγενής,

1264—1289. = 1290—1315.

Ἀριφράδης πονηρός. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ βούλεται·
ἐστὶ δ᾽ οὐ μόνον πονηρός, οὐ γὰρ οὐδ᾽ ἂν ᾐσθόμην,
οὐδὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ προσεξεύρηκέ τι.
τὴν γὰρ αὑτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται,
ἐν κασαυρίοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας,
καὶ Πολυμνήστεια ποιῶν, καὶ ξυνὼν Οἰωνίχῳ.
ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύττεται,
οὔ ποτ᾽ ἐκ ταὐτοῦ μεθ᾽ ἡμῶν πίεται ποτηρίου.
ἦ πολλάκις ἐννυχίαισι
φροντίσι συγγεγένημαι,
καὶ διεζήτηχ᾽ ὁπόθεν ποτὲ φαύλως ἐσθίει Κλεώνυμος.
φασὶ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐρεπτόμενον τὰ τῶν ἐχόντων ἀνέρων
οὐκ ἂν ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς σιπύης· τοὺς δ᾽ ἀντιβολεῖν ἂν ὅμως·
ἴθ᾽ ὦ ἄνα, πρὸς γονάτων, εἴσελθε καὶ σύγγνωθι τῇ τραπέζῃ.
φασὶν ἀλλήλαις ξυνελθεῖν τὰς τριήρεις εἰς λόγον,
καὶ μίαν λέξαι τιν᾽ αὐτῶν, ἥτις ἦν γεραιτέρα·
οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ᾽, ὦ παρθένοι, τἀν τῇ πόλει;
φασὶν αἰτεῖσθαί τιν᾽ ἡμῶν ἑκατὸν ἐς Καρχηδόνα
ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην, ὀξίνην Ὑπέρβολον·
ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο κοὐκ ἀνασχετόν,

καί τιν᾽ εἰπεῖν, ἥτις ἀνδρῶν ἄσσον οὐκ ἐληλύθει·
ἀποτρόπαι᾽, οὐ δῆτ᾽ ἐμοῦ γ᾽ ἄρξει ποτ᾽, ἀλλ᾽ ἐάν με χρῇ,
ὑπὸ τερηδόνων σαπεῖσ᾽ ἐνταῦθα καταγηράσομαι·
οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσωνος, οὐ δῆτ᾽, ὦ θεοί,
εἴπερ ἐκ πεύκης γε κἀγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
ἢν δ᾽ ἀρέσκῃ ταῦτ᾽ Ἀθηναίοις, καθῆσθαί μοι δοκεῖ
εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσαις ἢ ᾽πὶ τῶν σεμνῶν θεῶν.
οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει·
ἀλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς ἐς κόρακας, εἰ βούλεται,
τὰς σκάφας, ἐν αἷς ἐπώλει τοὺς λύχνους, καθελκύσας.

ΑΓΟΡ. εὐφημεῖν χρὴ καὶ στόμα κλείειν, καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι,
καὶ τὰ δικαστήρια συγκλείειν, οἷς ἡ πόλις ἥδε γέγηθεν,
ἐπὶ καιναῖσιν δ᾽ εὐτυχίαισιν παιωνίζειν τὸ θέατρον.

ΧΟΡ. ὦ ταῖς ἱεραῖς φέγγος Ἀθήναις καὶ ταῖς νήσοις ἐπίκουρε,
τίν᾽ ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἥκεις, ἐφ᾽ ὅτῳ κνισῶμεν ἀγυιάς;

ΑΓΟΡ. τὸν Δῆμον ἀφεψήσας ὑμῖν καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα.

ΧΟΡ. καὶ ποῦ ᾽στιν νῦν, ὦ θαυμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;

ΑΓΟΡ. ἐν ταῖσιν ἰοστεφάνοις οἰκεῖ ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις.
ΧΟΡ. πῶς ἂν ἴδοιμεν; ποίαν τιν' ἔχει σκευήν; ποῖος γεγένηται;
ΑΓΟΡ. οἷός περ Ἀριστείδῃ πρότερον καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεσίτει.
ὄψεσθε δέ· καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἤδη τῶν προπυλαίων.
ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναισιν ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις
καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμνοις, ἵν' ὁ κλεινὸς Δῆμος ἐνοικεῖ.
ΧΟΡ. ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθῆναι,
δείξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ὑμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε μόναρχον.
ΑΓΟΡ. ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρας, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός,
οὐ χοιρινῶν ὄζων, ἀλλὰ σπονδῶν, σμύρνῃ κατάλειπτος.
ΧΟΡ. χαῖρ', ὦ βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων· καί σοι ξυγχαίρομεν ἡμεῖς.
τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις καὶ τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου.
ΔΗ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἐλθὲ δεῦρ', Ἀγοράκριτε.
ὅσα με δέδρακας ἀγάθ' ἀφεψήσας. *ΑΓΟΡ.* ἐγώ;
ἀλλ', ὦ μέλ', οὐκ οἶσθ' οἷος ἦσθ' αὐτὸς πάρος,
οὐδ' οἷ' ἔδρας· ἐμὲ γὰρ νομίζοις ἂν θεόν.
ΔΗ. τί δ' ἔδρων πρὸ τοῦ, κάτειπε, καὶ ποῖός τις ἦν;
ΑΓΟΡ. πρῶτον μέν, ὁπότ' εἴποι τις ἐν τἠκκλησίᾳ,
ὦ Δῆμ', ἐραστής τ' εἰμὶ σὸς φιλῶ τέ σε

καὶ κήδομαί σου καὶ προβουλεύω μόνος,
τούτοις ὁπότε χρήσαιτό τις προοιμίοις,
ἀνωρτάλιζες κἀκερουτίας. ΔΗ. ἐγώ;
ΑΓΟΡ. εἶτ᾽ ἐξαπατήσας σ᾽ ἀντὶ τούτων ᾤχετο.
ΔΗ. τί φής;
ταυτί μ᾽ ἔδρων, ἐγὼ δὲ τοῦτ᾽ οὐκ ᾐσθόμην;
ΑΓΟΡ. τὰ δ᾽ ὦτα γάρ σου νὴ Δί᾽ ἐξεπετάννυτο
ὥσπερ σκιάδειον καὶ πάλιν ξυνήγετο.
ΔΗ. οὕτως ἀνόητος ἐγεγενήμην καὶ γέρων;
ΑΓΟΡ. καὶ νὴ Δία γ᾽ εἴ σοι δύο λεγοίτην ῥήτορε,
ὁ μὲν ποιεῖσθαι ναῦς μακράς, ὁ δ᾽ ἕτερος αὖ
καταμισθοφορῆσαι τοῦθ᾽, ὁ τὸν μισθὸν λέγων
τὸν τὰς τριήρεις παραδραμὼν ἂν ᾤχετο.
οὗτος, τί κύπτεις; οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς;
ΔΗ. αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις.
ΑΓΟΡ. ἀλλ᾽ οὐ σὺ τούτων αἴτιος, μὴ φροντίσῃς,
ἀλλ᾽ οἵ σε ταῦτ᾽ ἐξηπάτων. νυνδὶ φράσον·
ἐάν τις εἴπῃ βωμολόχος ξυνήγορος·
οὐκ ἔστιν ὑμῖν τοῖς δικασταῖς ἄλφιτα,
εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην·
τοῦτον τί δράσεις, εἰπέ, τὸν ξυνήγορον;
ΔΗ. ἄρας μετέωρον ἐς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,
ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ὑπέρβολον.
ΑΓΟΡ. τουτὶ μὲν ὀρθῶς καὶ φρονίμως ἤδη λέγεις·
τὰ δ᾽ ἄλλα, φέρ᾽ ἴδω, πῶς πολιτεύσει φράσον.
ΔΗ. πρῶτον μὲν ὁπόσοι ναῦς ἐλαύνουσιν μακράς,
καταγομένοις τὸν μισθὸν ἀποδώσω ᾽ντελῆ.
ΑΓΟΡ. πολλοῖς γ᾽ ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.
ΔΗ. ἔπειθ᾽ ὁπλίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ
οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μετεγγραφήσεται,
ἀλλ᾽ ὥσπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράψεται.
ΑΓΟΡ. τοῦτ᾽ ἔδακε τὸν πόρπακα τὸν Κλεωνύμου.

ΔΗ. οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδ' ἐν τἀγορᾷ.
ΑΓΟΡ. ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων;
ΔΗ. τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω, τἀν τῷ μύρῳ,
ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα·
σοφός γ' ὁ Φαίαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανεν.
συνερκτικὸς γάρ ἐστι καὶ περαντικός,
καὶ γνωμοτυπικὸς καὶ σαφὴς καὶ κρουστικός,
καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.
ΑΓΟΡ. οὔκουν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ;
ΔΗ. μὰ Δί', ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ
τούτους ἅπαντας, παυσαμένους ψηφισμάτων.
ΑΓΟΡ. ἔχε νυν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν,
καὶ παῖδ' ἐνόρχην, ὅσπερ οἴσει τόνδε σοι·
κἄν που δοκῇ σοι, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.
ΔΗ. μακάριος ἐς τἀρχαῖα δὴ καθίσταμαι.
ΑΓΟΡ. φήσεις γ', ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας
σπονδὰς παραδῶ σοι. δεῦρ' ἴθ' αἱ Σπονδαὶ ταχύ.
ΔΗ. ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', ὡς καλαί· πρὸς τῶν θεῶν,
ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίσαι;
πῶς ἔλαβες αὐτὰς ἐτεόν; ΑΓΟΡ. οὐ γὰρ ὁ Παφλαγὼν
ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον, ἵνα σὺ μὴ λάβῃς;
νῦν οὖν ἐγώ σοι παραδίδωμ' εἰς τοὺς ἀγροὺς
αὐτὰς ἰέναι λαβόντα. ΔΗ. τὸν δὲ Παφλαγόνα,
ὃς ταῦτ' ἔδρασεν, εἴφ' ὅ τι ποιήσεις κακόν.
ΑΓΟΡ. οὐδὲν μέγ' ἀλλ' ἢ τὴν ἐμὴν ἕξει τέχνην·
ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
τὰ κύνεια μιγνὺς τοῖς ὀνείοις πράγμασιν,
μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται,
κἀκ τῶν βαλανείων πίεται τὸ λούτριον.
ΔΗ. εὖ γ' ἐπενόησας οὗπέρ ἐστιν ἄξιος,

πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγέναι,
καί σ' ἀντὶ τούτων ἐς τὸ πρυτανεῖον καλῶ
ἐς τὴν ἕδραν θ', ἵν' ἐκεῖνος ἧν ὁ φαρμακός.
ἕπου δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχίδα·
κἀκεῖνον ἐκφερέτω τις ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην,
ἵν' ἴδωσιν αὐτόν, οἷς ἐλωβᾶθ', οἱ ξένοι.

* * *

* * *

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.
ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ ΣΤΡΕΨΙΑΔΟΥ.
ΜΑΘΗΤΗΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ.
ΧΟΡΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ.
ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.
ΑΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.
ΠΑΣΙΑΣ, δανειστῆς.
ΑΜΥΝΙΑΣ, δανειστής.
ΜΑΡΤΥΣ.
[ΧΑΙΡΕΦΩΝ.]

(ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.)

I.

Τὸ δρᾶμα τὸ τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκράτους γέγραπται τοῦ φιλοσόφου ἐπίτηδες ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τοὺς νέους Ἀθήνησι, τῶν κωμικῶν πρὸς τοὺς φιλοσόφους ἐχόντων τινὰ ἀντιλογίαν· οὐχ, ὥς τινες, δι' Ἀρχέλαον τὸν Μακεδόνων βασιλέα, ὅτι προὔκρινεν αὐτὸν Ἀριστοφάνους.

Ὁ χορὸς δὲ ὁ κωμικὸς εἰσήγετο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ τῷ νῦν λεγομένῳ λογείῳ. καὶ ὅτε μὲν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διελέγετο, πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφεώρα· ὅτε δὲ ἀπελθόντων τῶν ὑποκριτῶν τοὺς ἀναπαίστους διεξῄει, πρὸς τὸν δῆμον ἀπεστρέφετο· καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἦν δὲ τὰ ἰαμβεῖα τετράμετρα. εἶτα τὴν ἀντίστροφον ἀποδόντες, πάλιν τετράμετρα ἐπέλεγον ἴσων στίχων. ἦν δὲ περὶ τὸ πλεῖστον ιϛ´. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ἐπιρρήματα. ἡ δὲ ὅλη πάροδος τοῦ χοροῦ ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν,

εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι.

II.

ΑΛΛΩΣ.

Φασὶ τὸν Ἀριστοφάνην γράψαι τὰς Νεφέλας ἀναγκασθέντα ὑπὸ Ἀνύτου καὶ Μελήτου, ἵνα διασκέψαιντο ποῖοί τινες εἶεν Ἀθηναῖοι κατὰ Σωκράτους ἀκούοντες. ηὐλαβοῦντο γάρ, ὅτι πολλοὺς εἶχεν ἐραστάς, καὶ μάλιστα τοὺς περὶ Ἀλκιβιάδην, οἳ καὶ ἐπὶ τοῦ δράματος τούτου μηδὲ νικῆσαι ἐποίησαν τὸν ποιητήν. ὁ δὲ πρόλογός ἐστι τῶν Νεφελῶν ἁρμοδιώτατα καὶ δεξιώτατα συγκείμενος. πρεσβύτης γάρ ἐστιν ἄγροικος ἀχθόμενος παιδὶ ἀστικοῦ φρονήματος γέμοντι καὶ τῆς εὐγενείας εἰς πολυτέλειαν ἀπολελαυκότι. ἡ γὰρ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία, ὅθεν ἦν τὸ πρὸς μητρὸς γένος ὁ μειρακίσκος, ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδο-

τος, τεθριπποτρόφος ἦν, καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπίασι, τὰς δὲ Πυθοῖ, ἐνίας δὲ Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ καὶ ἐν ἄλλοις ἀγῶσιν. εὐδοκιμοῦσαν οὖν ὁρῶν ὁ νεανίσκος ἀπέκλινε πρὸς τὸ ἦθος τῶν πρὸς μητρὸς προγόνων.

III.

ΑΛΛΩΣ.

Πρεσβύτης τις Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπονούμενος διὰ τὴν ἱπποτροφίαν τοῦ παιδός, δεῖται τούτου, φοιτήσαντα ὡς τὸν Σωκράτην μαθεῖν τὸν ἥττονα λόγον, εἴ πως δύναιτο τὰ ἄδικα λέγων ἐν τῷ δικαστηρίῳ τοὺς χρήστας νικᾶν καὶ μηδενὶ τῶν δανειστῶν μηδὲν ἀποδοῦναι. οὐ βουλομένου δὲ τοῦ μειρακίσκου, διαγνοὺς αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνειν, μαθητὴν τοῦ Σωκράτους ἐκκαλέσας τινὰ διαλέγεται. ἐκλυθείσης δὲ τῆς διατριβῆς, οἵ τε μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι πιναροὶ συνορῶνται καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐπὶ κρεμάθρας αἰωρούμενος καὶ ἀποσκοπῶν τὰ μετέωρα θεωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖ παραλαβὼν τὸν πρεσβύτην, καὶ τοὺς νομιζομένους παρ᾽ αὐτῷ θεούς, Ἀέρα, προσέτι δὲ καὶ Αἰθέρα καὶ Νεφέλας κατακαλεῖται. πρὸς δὲ τὴν εὐχὴν εἰσέρχονται Νεφέλαι ἐν σχήματι χοροῦ καὶ φυσιολογήσαντος οὐκ ἀπιθάνως τοῦ Σωκράτους ἀποκαταστᾶσαι πρὸς τοὺς θεατὰς περὶ πλειόνων διαλέγονται. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν πρεσβύτης διδασκόμενος ἐν τῷ φανερῷ τινὰ τῶν μαθημάτων γελωτοποιεῖ· καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀμαθίαν ἐκ τοῦ φροντιστηρίου ἐκβάλλεται, ἄγων πρὸς βίαν τὸν υἱὸν συνίστησι τῷ Σωκράτει. τούτου δὲ ἐξαγαγόντος αὐτῷ ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον, διαγωνισθεὶς ὁ ἄδικος πρὸς τὸν δίκαιον λόγον, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ ἄδικος λόγος ἐκδιδάσκει. κομισάμενος δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐκπεπονημένον ἐπηρεάζει τοῖς χρήσταις, καὶ ὡς κατωρθωκώς, εὐωχεῖ παραλαβών. γενομένης δὲ περὶ τὴν εὐωχίαν ἀντιλογίας, πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδὸς βοὴν ἵστησι, καὶ προσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδός, ὅτι δίκαιον τοὺς πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν ἀντιτύπτεσθαι, ὑπεραλγῶν διὰ τὴν πρὸς τὸν υἱὸν σύγκρουσιν ὁ γέρων, κατασκάπτει καὶ ἐμπίπρησι τὸ φροντιστήριον τῶν Σωκρατικῶν. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν πάνυ δυνατῶς πεποιημένων.

IV.

ΑΛΛΩΣ.

Πατὴρ τὸν υἱὸν σωκρατίζειν βούλεται·
καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ψυχρολογίας διατριβὴ
ἱκανή, λόγων ἀπόνοια πρὸς τοὐναντίον.
χορὸν δὲ Νεφελῶν ὡς ἐπωφελῆ λέγων,
καὶ τὴν ἀσέβειαν Σωκράτους διεξιών·
ἄλλαι θ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρός . κατηγορίαι πικραί,
καὶ τῶν μαθητῶν εἷς πατραλοίας ἐκτόπως.
εἶτ᾽ ἐμπυρισμὸς τῆς σχολῆς τοῦ Σωκράτους.
τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο τῆς ὅλης ποιήσεως
κάλλιστον εἶναί φησι καὶ τεχνικώτατον.

V.

Αἱ πρῶται Νεφέλαι ἐν ἄστει ἐδιδάχθησαν ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου, ὅτε Κρατῖνος μὲν ἐνίκα Πυτίνῃ, Ἀμειψίας δὲ Κόννῳ. διόπερ Ἀριστοφάνης διαρριφθεὶς παραλόγως ᾠήθη δεῖν ἀναδιδάξαι τὰς δευτέρας καὶ ἀπομέμφεσθαι τὸ θέατρον. ἀποτυχὼν δὲ πολὺ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα οὐκέτι τὴν διασκευὴν εἰσήγαγεν. αἱ δὲ δεύτεραι Νεφέλαι ἐπὶ Ἀμεινίου ἄρχοντος.

VI.

Τοῦτο ταυτόν ἐστι τῷ προτέρῳ. διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους ὡς ἂν δὴ ἀναδιδάξαι μὲν αὐτὸ τοῦ ποιητοῦ προθυμηθέντος, οὐκέτι δὲ τοῦτο δι᾽ ἥν ποτε αἰτίαν ποιήσαντος. καθόλου μὲν οὖν σχεδὸν παρὰ πᾶν μέρος γεγενημένη διόρθωσις. τὰ μὲν γὰρ περιῄρηται, τὰ δὲ παραπέπλεκται, καὶ ἐν τῇ τάξει καὶ ἐν τῇ τῶν προσώπων διαλλαγῇ μετεσχημάτισται· τὰ δὲ ὁλοσχεροῦς τῆς διασκευῆς [τοιαῦτα ὄντα] τετύχηκεν· αὐτίκα μὲν ἡ παράβασις τοῦ χοροῦ ἤμειπται, καὶ ὅπου ὁ δίκαιος λόγος πρὸς τὸν ἄδικον λαλεῖ, καὶ τελευταῖον ὅπου καίεται ἡ διατριβὴ Σωκράτους.

VII.

Τὴν μὲν κωμῳδίαν καθῆκε κατὰ Σωκράτους, ὡς τοιαῦτα νομίζοντος, καὶ Νεφέλας καὶ Ἀέρα καὶ τί γὰρ ἀλλ' ἢ ξένους εἰσάγοντος δαίμονας. χορῷ δὲ ἐχρήσατο Νεφελῶν πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρὸς κατηγορίαν, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἐπεγράφη. διτταὶ δὲ φέρονται Νεφέλαι. οἱ δὲ κατηγορήσαντες Σωκράτους Μέλητος καὶ Ἄνυτος.

VIII.

ΘΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ.

Ἄνυτος καὶ Μέλητος Σωκράτει τῷ Σωφρονίσκου βασκήναντες καὶ αὐτὸν μὴ δυνάμενοι βλάψαι ἀργύριον ἱκανὸν Ἀριστοφάνει δεδώκασιν, ἵνα δρᾶμα κατ' αὐτοῦ συστήσηται. καὶ ὃς πεισθεὶς γέροντά τινα Στρεψιάδην καλούμενον ἐπλάσατο ὑπὸ χρεῶν πιεζόμενον, ἃ δὴ ἀνηλώκει περὶ τὴν τοῦ παιδὸς Φειδιππίδου ἱπποτροφίαν. οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων, μὴ ἔχων ὁ Στρεψιάδης τί ποιήσει περὶ τὰ χρέα, βουλεύεται προσαγαγεῖν τῷ Σωκράτει τὸν ἑαυτοῦ παῖδα, ἵνα παρ' αὐτοῦ τὸν ἄδικον μάθῃ λόγον, καὶ οὕτω τοὺς δανειστὰς ἀποκρούσηται. Φειδιππίδης μὲν οὖν, πολλὰ δεηθέντος τοῦ πατρός, προσελθεῖν οὐκ ἐπείσθη· ἀποτυχὼν δὲ ὁ πρεσβύτης τῆς ἀπ' ἐκείνου ἐλπίδος καὶ οὐκ ἔχων ὅστις καὶ γένηται, εἰς δεύτερον εἶδε πλοῦν. οὐδὲν οὖν τῆς ἡλικίας φροντίσας οὐδ' ἐνθυμηθεὶς εἴ τισιν ἄτοπος δόξειεν ἀνὴρ ἐν γήραος οὐδῷ μανθάνειν καθάπερ κομιδῇ νέος ἀρχόμενος. ἀλλ' εἰς ἓν ἀφεωρακὼς μόνον ἐκεῖνο, ἐὰν ἄρα οἷός τε γένηται τοὺς δανειστὰς διὰ πειθοῦς ἀποστερῆσαι τὰ χρήματα, αὐτὸς πρόσεισι τῷ Σωκράτει. οὐκ ἔχων δὲ ὑπηρετοῦντα τῇ βουλήσει τὸν νοῦν, ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν οἷς ἐμάνθανεν, οἷος καὶ πρὶν τῆς παιδείας ἐφῆφθαι, αὐτὸς μὲν ἀπέγνω παιδεύεσθαι, προσελθὼν δὲ τῷ παιδὶ καὶ αὖθις πολλαῖς πέπεικε ταῖς δεήσεσιν ἕνα τῶν Σωκράτους ὁμιλητῶν γενέσθαι. ὁ δὲ καὶ γέγονε καὶ μεμάθηκε. συνίσταται δὲ τὸ δρᾶμα ἐκ χοροῦ Νεφελῶν. ἔχει δὲ κατηγορίαν τοῦ Σωκράτους, ὅτι τοὺς συνήθεις θεοὺς ἀφεὶς καινὰ ἐνόμιζε δαιμόνια, Ἀέρα καὶ Νεφέλας καὶ τὰ τοιαῦτα.

IX.

ΑΛΛΩΣ.

Πρεσβύτης τις Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπονούμενος διὰ τὴν ἱπποτροφίαν τοῦ παιδὸς δεῖται τούτου φοιτήσαντα εἰς τὸν Σωκράτην μαθεῖν τὸν ἄδικον λόγον, ὅπως μηδενὶ τῶν δανειστῶν μηδὲν ἀποδώσῃ. μὴ βουλομένου δὲ τοῦ παιδὸς εἰσέρχεται αὐτός. καὶ μὴ δυνάμενος μαθεῖν διὰ τὸ γῆρας ἐκδιώκεται. ὑποστρέψας δὲ καὶ τῷ υἱῷ πείσας ἤγαγεν αὐτὸν τῷ Σωκράτει, ὃς καλέσας τὸν δίκαιον λόγον καὶ ἄδικον καὶ αἵρεσιν τῷ νέῳ δοὺς ἐκλέξασθαι, διδάσκει ἐκεῖνον τὸν ἄδικον λόγον. μαθὼν δὲ ὁ υἱὸς ὅπερ ἐβούλετο ὁ πατὴρ καὶ τὴν παχύτητα ἐκείνου καταγνοὺς τύπτει τὸν πατέρα αὐτὸν ἑστιῶντα. ὁ δὲ ἀλγήσας διὰ τὴν τοῦ παιδὸς ἀσέβειαν ἀπελθὼν κατακαίει τὸ φροντιστήριον, νομίσας Σωκράτην αἴτιον τῆς ἀσεβείας τοῦ παιδὸς εἶναι. κατηγορεῖ δὲ ἐνταῦθα τοῦ Σωκράτους ὡς ἀσεβοῦς καὶ ξένους θεοὺς ἐπεισάγοντος, ἀφέντος τοὺς συνήθεις. ἐπιγράφεται δὲ Νεφέλαι, διότι παρεισάγεται χορὸς Νεφελῶν ὁμιλῶν Σωκράτει, ἃς ἐνόμιζε θεάς, ὡς Ἀριστοφάνης κατηγορεῖ. ὁ γὰρ Ἄνυτος καὶ Μέλητος φθονοῦντες Σωκράτει καὶ μὴ δυνάμενοι ἄλλως βλάψαι ἢ φανερῶς κατηγορῆσαι μεγάλου ὄντος ἱκανὸν ἀργύριον δεδώκασιν Ἀριστοφάνει ταύτην τὴν κωμῳδίαν κατ᾽ ἐκείνου γράψαι. τὰ δὲ πρόσωπα Στρεψιάδης, Φειδιππίδης, μαθητὴς Σωκράτους, Σωκράτης, χορὸς Νεφελῶν, δίκαιος λόγος, ἄδικος λόγος, Πασίας δανειστής, μάρτυς.

X.

Τὸ δρᾶμα τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκράτους γέγραπται τοῦ φιλοσόφου ἐπίτηδες, ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τοὺς νέους Ἀθήνησι, τῶν κωμικῶν πρὸς τοὺς φιλοσόφους ἀπεχθῶς ἐχόντων. ἄλλοι δέ φασι τὸν Ἀριστοφάνην τὸ τῶν Νεφελῶν συντάξασθαι δρᾶμα ὑπὸ Ἀνύτου καὶ Μελήτου παροξυνθέντα. βουλόμενοι γὰρ οὗτοι γραφὴν ποιήσασθαι κατὰ Σωκράτους καὶ θέλοντες πεῖραν λαβεῖν τῆς τῶν Ἀθηναίων γνώμης περὶ Σωκράτους ὁποῖοί τινες ἂν φανεῖεν, κατ᾽ αὐτοῦ γραφῆς ἐνισταμένης, πολλοὺς γὰρ εἶχεν

ἐραστὰς ἐκεῖνος καὶ μάλιστα τοὺς περὶ Ἀλκιβιάδην, οἳ καὶ ἐπὶ τοῦ δράματος τούτου μηδὲ νικῆσαι ἐποίησαν τὸν ποιητήν, τούτου ἕνεκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν τοῦ δράματος τοῦδε παρώτρυναν ποίησιν, χρήμασιν αὐτὸν ἱκανοῖς, ὡς λόγος, δεξιωσάμενοι. ἐστὶ δὲ ὁ τοῦ δράματος πρόλογός τε καὶ ἡ ὑπόθεσις δεξιώτατα καὶ ἁρμοδιώτατα συγκείμενα. πλάττεται γάρ τις ἄγροικος πρεσβύτης Στρεψιάδης ὄνομα ἀχθόμενος παιδὶ Φειδιππίδῃ καλουμένῳ φρονήματος γέμοντι ἀστικοῦ καὶ διὰ τὴν τῆς οἰκίας εὐγενείας πολυτέλειαν πάντα τὰ τοῖς γονεῦσι προσόντα καταναλώσαντι, καὶ μάλιστα εἰς ἱπποτροφίας. ἡ γὰρ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία ὅθεν ἦν τὸ πρὸς μητρὸς γένος τῷ μειρακίσκῳ ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἱπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη τὰς νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπίασι, τὰς δὲ Πυθοῖ, ἐνίας δὲ Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ, καὶ ἄλλας ἐν ἄλλοις. εὐδοκιμοῦσαν οὖν ὁρῶν ὁ νεανίσκος ἀπέκλινε πρὸς τὸ ἦθος τῶν πρὸς μητρὸς προγόνων. ὁ πατὴρ οὖν Στρεψιάδης ὑπὸ τῶν χρεῶν καταπονούμενος διὰ τὴν τοῦ παιδὸς ἱπποτροφίαν βούλεται προσαγαγεῖν τῷ Σωκράτει τὸν παῖδα, ἵν᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ διδαχθείη τὸν ἄδικον λόγον, ὡς ἂν ἐντεῦθεν δι᾽ αὐτοῦ τοὺς δανειστὰς ἀποκρούσηται. δεῖται οὖν τοῦ παιδὸς πεισθῆναι τοῖς βεβουλευμένοις αὐτῷ· μὴ πεισθέντος δὲ τούτου, διαγνοὺς αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνειν μηδεμίαν τῆς τοῦ γήρως ἡλικίας φροντίδα ποιησάμενος μηδ᾽ ἐνθυμηθεὶς εἴ τισιν ἄτοπον δόξειεν ἀνὴρ ἐν γήραος οὐδῷ μανθάνειν καθάπερ κομιδῇ νέος ἀρχόμενος, ἀλλ᾽ εἰς ἓν ἀφεωρακὼς μόνον ἐκεῖνο, ἐὰν ἄρα οἷός τε γένηται τοὺς δανειστὰς διὰ πειθοῦς ἀποστερῆσαι τὰ χρήματα, αὐτὸς πρόσεισι τῷ Σωκράτει, καὶ μαθητήν τινα τοῦ Σωκράτους καλέσας διαλέγεται περὶ τούτου, καὶ τῆς διατριβῆς διαλυθείσης οἱ μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι πιναροὶ συνορῶνται καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Σωκράτης ἐπὶ κρεμάθρας αἰωρούμενος καὶ ἀποσκοπῶν τὰ μετέωρα θεωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖν παραλαβὼν τὸν πρεσβύτην καὶ τοὺς νομιζομένους παρ᾽ αὐτῷ θεοὺς παραδοῦναι Ἀέρα τε καὶ Αἰθέρα πρὸς δὲ καὶ Νεφέλας μετακαλεῖται· πρὸς δὲ τὴν εὐχὴν εἰσέρχονται Νεφέλαι χοροῦ σχῆμα πληροῦσαι· καὶ φυσιολογήσαντος οὐκ ἀπιθάνως τοῦ Σωκράτους ἀποστραφεῖσαι πρὸς τοὺς θεατὰς περὶ πλειόνων διαλέγονται· μετὰ ταῦτα ὁ πρεσβύτης διδασκόμενος μὲν ἐν τῷ φανερῷ, μὴ ἔχων δ᾽ ὑπηρετοῦντα τῇ βουλήσει τὸν νοῦν, εἰς γέλωτα κινήσας τοὺς μαθητὰς τοῦ διδασκαλείου ἐκ-

βάλλεται καὶ προσελθὼν αὖθις τῷ παιδὶ πολλαῖς πέπεικε ταῖς δεήσεσιν ἕνα τῶν Σωκράτους ὁμιλητῶν γεγενῆσθαι. συνίστησιν οὖν αὐτὸν τῷ Σωκράτει καὶ ἐξαγαγόντος Σωκράτους ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον διαγωνίζονται πρὸς ἀλλήλους οἱ λόγοι καὶ νικηθεὶς ὁ ἄδικος παραλαβὼν τὸν νέον πρὸς τὸ διδάξαι καὶ ἱκανῶς ἐκδιδάσκει. ὡς οὖν ἤδη ἐκπεπονημένον κομισάμενος αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐπηρεάζει τοῖς χρήσταις καὶ ὡς κατωρθωκὼς τὸ σπουδαζόμενον εὐωχίαν συνίστησιν· ἐν ᾗ καὶ ἀντιλογίας γινομένης πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδὸς βοὴν ἵστησι. καὶ προσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδὸς ὅτι δίκαιον τοὺς πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν τύπτεσθαι ὑπεραλγῶν τούτου χάριν κατασκάπτει καὶ ἐμπίπρησι τὸ σωκρατικὸν φροντιστήριον. ἐστὶ δὲ τὸ δρᾶμα τῶν πάνυ δυνατῶς πεποιημένων.

ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΣΤΡ. Ἰοὺ ἰού·
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον
ἀπέραντον. οὐδέποθ᾿ ἡμέρα γενήσεται;
καὶ μὴν πάλαι γ᾿ ἀλεκτρυόνος ἤκουσ᾿ ἐγώ·
οἱ δ᾿ οἰκέται ῥέγκουσιν· ἀλλ᾿ οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.
ἀπόλοιο δῆτ᾿, ὦ πόλεμε, πολλῶν οὕνεκα,
ὅτ᾿ οὐδὲ κολάσ᾿ ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.
ἀλλ᾿ οὐδ᾿ ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
ἐγείρεται τῆς νυκτός, ἀλλὰ πέρδεται
ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.
ἀλλ᾿ εἰ δοκεῖ, ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.
ἀλλ᾿ οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν δακνόμενος
ὑπὸ τῆς δαπάνης καὶ τῆς φάτνης καὶ τῶν χρεῶν,
διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ κόμην ἔχων
ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται
ὀνειροπολεῖ θ᾿ ἵππους· ἐγὼ δ᾿ ἀπόλλυμαι,
ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας·
οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν. ἅπτε, παῖ, λύχνον,
κἄκφερε τὸ γραμματεῖον, ἵν᾿ ἀναγνῶ λαβὼν
ὁπόσοις ὀφείλω καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους.
φέρ᾿ ἴδω, τί ὀφείλω; δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
τοῦ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην;
ὅτ᾿ ἐπριάμην τὸν κοππατίαν. οἴμοι τάλας,
εἴθ᾿ ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.
ΦΕΙ. Φίλων, ἀδικεῖς· ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον.

ΣΤΡ. τοῦτ᾽ ἔστι τουτὶ τὸ κακὸν ὅ μ᾽ ἀπολώλεκεν·
ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.
ΦΕΙ. πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;
ΣΤΡ. ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ᾽ ἐλαύνεις δρόμους.
ἀτὰρ τί χρέος ἔβα με μετὰ τὸν Πασίαν;
τρεῖς μναῖ διφρίσκου καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.
ΦΕΙ. ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.
ΣΤΡ. ἀλλ᾽, ὦ μέλ᾽, ἐξήλικας ἐμέ γ᾽ ἐκ τῶν ἐμῶν,
ὅτε καὶ δίκας ὤφληκα χἄτεροι τόκου
ἐνεχυράσασθαί φασιν. ΦΕΙ. ἐτεόν, ὦ πάτερ,
τί δυσκολαίνεις καὶ στρέφει τὴν νύχθ᾽ ὅλην;
ΣΤΡ. δάκνει με δήμαρχός τις ἐκ τῶν στρωμάτων.
ΦΕΙ. ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καταδαρθεῖν τί με.
ΣΤΡ. σὺ δ᾽ οὖν κάθευδε· τὰ δὲ χρέα ταῦτ᾽ ἴσθ᾽ ὅτι
εἰς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται.
φεῦ.
εἴθ᾽ ὤφελ᾽ ἡ προμνήστρι᾽ ἀπολέσθαι κακῶς,
ἥτις με γῆμ᾽ ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα·
ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος,
εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος,
βρύων μελίτταις καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.
ἔπειτ᾽ ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους
ἀδελφιδῆν ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεως,
σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
ταύτην ὅτ᾽ ἐγάμουν, συγκατεκλινόμην ἐγὼ
ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας,
ἡ δ᾽ αὖ μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων,
δαπάνης, λαφυγμοῦ, Κωλιάδος, Γενετυλλίδος.
οὐ μὴν ἐρῶ γ᾽ ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ᾽ ἐσπάθα.
ἐγὼ δ᾽ ἂν αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ
πρόφασιν ἔφασκον, ὦ γύναι, λίαν σπαθᾷς.
ΘΕΡ. ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ᾽ ἐν τῷ λύχνῳ.

ΣΤΡ. οἴμοι· τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον;
δεῦρ᾽ ἔλθ᾽, ἵνα κλάῃς. ΘΕΡ. διὰ τί δῆτα κλαύ-
σομαι;
ΣΤΡ. ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων.
μετὰ ταῦθ᾽, ὅπως νῷν ἐγένεθ᾽ υἱὸς οὑτοσί,
ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τἀγαθῇ,
περὶ τοὐνόματος δὴ ᾽ντεῦθεν ἐλοιδορούμεθα·
ἡ μὲν γὰρ ἵππον προσετίθει πρὸς τοὔνομα,
Ξάνθιππον ἢ Χαίριππον ἢ Καλλιππίδην,
ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου ᾽τιθέμην Φειδωνίδην.
τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ᾽· εἶτα τῷ χρόνῳ
κοινῇ ξυνέβημεν κἀθέμεθα Φειδιππίδην.
τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ᾽ ἐκορίζετο,
ὅταν σὺ μέγας ὢν ἅρμ᾽ ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
ὥσπερ Μεγακλέης, ξυστίδ᾽ ἔχων. ἐγὼ δ᾽ ἔφην,
ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ φελλέως,
ὥσπερ ὁ πατήρ σου, διφθέραν ἐνημμένος.
ἀλλ᾽ οὐκ ἐπίθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις,
ἀλλ᾽ ἵππερόν μου κατέχεεν τῶν χρημάτων.
νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων ὁδοῦ,
μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ,
ἣν ἢν ἀναπείσω τουτονί, σωθήσομαι.
ἀλλ᾽ ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
πῶς δῆτ᾽ ἂν ἥδιστ᾽ αὐτὸν ἐπεγείραιμι; πῶς;
Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον. ΦΕΙ. τί, ὦ πάτερ;
ΣΤΡ. κύσον με καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.
ΦΕΙ. ἰδού. τί ἔστιν; ΣΤΡ. εἰπέ μοι, φιλεῖς ἐμέ;
ΦΕΙ. νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.
ΣΤΡ. μή μοί γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν ἵππιον·
οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν.
ἀλλ᾽ εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ᾽ ὄντως φιλεῖς,
ὦ παῖ, πιθοῦ μοι. ΦΕΙ. τί δὲ πίθωμαι δῆτά σοι;

ΣΤΡ. *ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους,*
καὶ μάνθαν᾽ ἐλθὼν ἂν ἐγὼ παραινέσω.
ΦΕΙ. *λέγε δή, τί κελεύεις;* ΣΤΡ. *καί τι πείσει;* ΦΕΙ. *πείσομαι,*
νὴ τὸν Διόνυσον. ΣΤΡ. *δεῦρό νυν ἀπόβλεπε.*
ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τῳκίδιον;
ΦΕΙ. *ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ᾽ ἐστὶν ἐτεόν, ὦ πάτερ;*
ΣΤΡ. *ψυχῶν σοφῶν τοῦτ᾽ ἐστὶ φροντιστήριον.*
ἐνταῦθ᾽ ἐνοικοῦσ᾽ ἄνδρες οἳ τὸν οὐρανὸν
λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἔστιν πνιγεὺς
κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος, ἡμεῖς δ᾽ ἄνθρακες.
οὗτοι διδάσκουσ᾽, ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια κἄδικα.
ΦΕΙ. *εἰσὶν δὲ τίνες;* ΣΤΡ. *οὐκ οἶδ᾽ ἀκριβῶς τοὔνομα·*
μεριμνοφροντισταὶ καλοί τε κἀγαθοί.
ΦΕΙ. *αἰβοῖ, πονηροί γ᾽, οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας,*
τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις·
ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.
ΣΤΡ. *ἢ ἤ, σιώπα· μηδὲν εἴπῃς νήπιον.*
ἀλλ᾽ εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.
ΦΕΙ. *οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γέ μοι*
τοὺς φασιανοὺς οὓς τρέφει Λεωγόρας.
ΣΤΡ. *ἴθ᾽, ἀντιβολῶ σ᾽, ὦ φίλτατ᾽ ἀνθρώπων ἐμοί,*
ἐλθὼν διδάσκου. ΦΕΙ. *καὶ τί σοι μαθήσομαι;*
ΣΤΡ. *εἶναι παρ᾽ αὐτοῖς φασιν ἄμφω τὼ λόγω,*
τὸν κρείττον᾽, ὅστις ἐστί, καὶ τὸν ἥττονα.
τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
νικᾶν λέγοντά φασι τἀδικώτερα.
ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σέ, τούτων τῶν χρεῶν
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ᾽ ἂν ὀβολὸν οὐδενί.

ΦΕΙ. οὐκ ἂν πιθοίμην· οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα διακεκναισμένος.
ΣΤΡ. οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα τῶν γ' ἐμῶν ἔδει,
οὔτ' αὐτὸς οὔθ' ὁ ζύγιος οὔθ' ὁ σαμφόρας·
ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.
ΦΕΙ. ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.
ΣΤΡ. ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι·
ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσιν θεοῖς διδάξομαι
αὐτὸς βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
πῶς οὖν γέρων ὢν κἀπιλήσμων καὶ βραδὺς
λόγων ἀκριβῶν σκινδαλάμους μαθήσομαι;
ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι,
ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.
ΜΑΘ. βάλλ' ἐς κόρακας· τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;
ΣΤΡ. Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.
ΜΑΘ. ἀμαθής γε νὴ Δί', ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα
ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας
καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην.
ΣΤΡ. σύγγνωθί μοι· τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.
ΜΑΘ. ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.
ΣΤΡ. λέγε νυν ἐμοὶ θαρρῶν· ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ
ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.
ΜΑΘ. λέξω. νομίσαι δὲ ταῦτα χρὴ μυστήρια.
ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης
ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας·
δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τὴν Σωκράτους ἀφήλατο.
ΣΤΡ. πῶς τοῦτο διεμέτρησε; ΜΑΘ. δεξιώτατα.
κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν
ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε,

κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν Περσικαί.
ταύτας ὑπολύσας ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.
ΣΤΡ. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.
ΜΑΘ. τί δῆτ᾽ ἄν, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
φρόντισμα; ΣΤΡ. ποῖον; ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.
ΜΑΘ. ἀνήρετ᾽ αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος
ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας
κατὰ τὸ στόμ᾽ ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.
ΣΤΡ. τί δῆτ᾽ ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;
ΜΑΘ. ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
στενόν· διὰ λεπτοῦ δ᾽ ὄντος αὐτοῦ τὴν πνοὴν
βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου·
ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον
τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.
ΣΤΡ. σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
ὦ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην
ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.
ΜΑΘ. πρῴην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
ὑπ᾽ ἀσκαλαβώτου. ΣΤΡ. τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.
ΜΑΘ. ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς
καὶ τὰς περιφοράς, εἶτ᾽ ἄνω κεχηνότος
ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.
ΣΤΡ. ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.
ΜΑΘ. ἐχθὲς δέ γ᾽ ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.
ΣΤΡ. εἶεν· τί οὖν πρὸς τἄλφιτ᾽ ἐπαλαμήσατο;
ΜΑΘ. κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβών,
ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο.
ΣΤΡ. τί δῆτ᾽ ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;
ἄνοιγ᾽ ἄνοιγ᾽ ἀνύσας τὸ φροντιστήριον,
καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτην.

μαθητιῶ γάρ· ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.
ὦ Ἡράκλεις, ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;
ΜΑΘ. τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι;
ΣΤΡ. τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι, τοῖς Λακωνικοῖς.
ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιί;
ΜΑΘ. ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς. ΣΤΡ. βολβοὺς ἄρα
ζητοῦσι. μή νυν τοῦτό γ' ἔτι φροντίζετε·
ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί.
τί γὰρ οἵδε δρῶσιν οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;
ΜΑΘ. οὗτοι δ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν Τάρταρον.
ΣΤΡ. τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;
ΜΑΘ. αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ 'κεῖνος ὑμῖν ἐπιτύχῃ.
ΣΤΡ. μήπω γε, μήπω γ'· ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα
αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.
ΜΑΘ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν ἐστὶν χρόνον.
ΣΤΡ. πρὸς τῶν θεῶν, τί γὰρ τάδ' ἐστίν; εἰπέ μοι.
ΜΑΘ. ἀστρονομία μὲν αὑτηί. ΣΤΡ. τουτὶ δὲ τί;
ΜΑΘ. γεωμετρία. ΣΤΡ. τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;
ΜΑΘ. γῆν ἀναμετρεῖσθαι. ΣΤΡ. πότερα τὴν κληρουχικήν;
ΜΑΘ. οὔκ, ἀλλὰ τὴν σύμπασαν. ΣΤΡ. ἀστεῖον λέγεις.
τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον.
ΜΑΘ. αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;
αἵδε μὲν Ἀθῆναι. ΣΤΡ. τί σὺ λέγεις; οὐ πείθομαι,
ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.
ΜΑΘ. ὡς τοῦτ' ἀληθῶς Ἀττικὸν τὸ χωρίον.
ΣΤΡ. καὶ ποῦ Κικυννῆς εἰσὶν οὑμοὶ δημόται;
ΜΑΘ. ἐνταῦθ' ἔνεισιν. ἡ δέ γ' Εὔβοι', ὡς ὁρᾷς,
ἡδὶ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.
ΣΤΡ. οἶδ'· ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.

ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων ποῦ 'στιν; ΜΑΘ. ὅπου
'στίν; αὑτηί.
ΣΤΡ. ὡς ἐγγὺς ἡμῶν. τοῦτό νυν φροντίζετε,
ταύτην ἀφ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόρρω πάνυ.
ΜΑΘ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε. ΣΤΡ. νὴ Δί', οἰμώξεσθ' ἄρα.
φέρε τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;
ΜΑΘ. αὐτός. ΣΤΡ. τίς αὐτός; ΜΑΘ. Σωκράτης.
ΣΤΡ. ὦ Σώκρατες.
ἴθ' οὗτος, ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα.
ΜΑΘ. αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον· οὐ γάρ μοι σχολή.
ΣΤΡ. ὦ Σώκρατες,
ὦ Σωκρατίδιον. ΣΩ. τί με καλεῖς, ὦφήμερε;
ΣΤΡ. πρῶτον μὲν ὅ τι δρᾷς, ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.
ΣΩ. ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.
ΣΤΡ. ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς,
ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ. ΣΩ. οὐ γὰρ ἄν ποτε
ἐξεῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα,
εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα καὶ τὴν φροντίδα
λεπτὴν καταμίξας εἰς τὸν ὅμοιον ἀέρα.
εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν,
οὐκ ἄν ποθ' εὗρον· οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ
ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος.
πάσχει δὲ ταυτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.
ΣΤΡ. τί φῄς;
ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' εἰς τὰ κάρδαμα;
ἴθι νυν, κατάβηθ', ὦ Σωκρατίδιον, ὡς ἐμέ,
ἵνα μ' ἐκδιδάξῃς ὧνπερ οὕνεκ' ἐλήλυθα.
ΣΩ. ἦλθες δὲ κατὰ τί; ΣΤΡ. βουλόμενος μαθεῖν
λέγειν.
ὑπὸ γὰρ τόκων χρήστων τε δυσκολωτάτων
ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.
ΣΩ. πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;

ΣΤΡ. νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππική, δεινὴ φαγεῖν.
ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ' ὅντιν' ἂν
πράττῃ μ' ὀμοῦμαί σοι καταθήσειν τοὺς θεούς.
ΣΩ. ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ
ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι. ΣΤΡ. τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ
σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;
ΣΩ. βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς
ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς; ΣΤΡ. νὴ Δί', εἴπερ ἔστι γε.
ΣΩ. καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς Νεφέλαισιν ἐς λόγους,
ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν; ΣΤΡ. μάλιστά γε.
ΣΩ. κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.
ΣΤΡ. ἰδοὺ κάθημαι. ΣΩ. τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
τὸν στέφανον. ΣΤΡ. ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι, Σώκρατες,
ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.
ΣΩ. οὔκ, ἀλλὰ ταῦτα πάντα τοὺς τελουμένους
ἡμεῖς ποιοῦμεν. ΣΤΡ. εἶτα δὴ τί κερδανῶ;
ΣΩ. λέγειν γενήσει τρίμμα, κρόταλον, παιπάλη.
ἀλλ' ἔχ' ἀτρεμεί. ΣΤΡ. μὰ τὸν Δί' οὐ ψεύσει γέ με·
καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι.
ΣΩ. εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην καὶ τῆς εὐχῆς ὑπακούειν.
ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' Ἀήρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
λαμπρός τ' Αἰθήρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι,
ἄρθητε, φάνητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φροντιστῇ μετέωροι.
ΣΤΡ. μήπω μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι, μὴ καταβρεχθῶ.

το δὲ μηδὲ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον᾽ ἔχοντα.

ΣΩ. ἔλθετε δῆτ᾽, ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷδ᾽ εἰς ἐπίδειξιν·
εἴτ᾽ ἐπ᾽ Ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε,
εἴτ᾽ Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε Νύμφαις,
εἴτ᾽ ἄρα Νείλου προχοαῖς ὑδάτων χρυσέαις ἀρύεσθε προχοῖσιν,
ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ᾽ ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος·
ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.

ΧΟΡ. ἀέναοι Νεφέλαι,
ἀρθῶμεν φανεραὶ δροσερὰν φύσιν εὐάγητον,
πατρὸς ἀπ᾽ Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἔπι
δενδροκόμους, ἵνα
τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα
καρπούς τ᾽ ἀρδομέναν θ᾽ ἱεραν χθόνα
καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα
καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον·
ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀκάματον σελαγεῖται
μαρμαρέαις ἐν αὐγαῖς.
ἀλλ᾽ ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
ἀθανάτας ἰδέας, ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

ΣΩ. ὦ μέγα σεμναὶ Νεφέλαι, φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.

275—290. = 299—313.

ᾔσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου;

ΣΤΡ. καὶ σέβομαί γ', ὦ πολυτίμητοι, καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
πρὸς τὰς βροντάς· οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι·
κεἰ θέμις ἐστίν, νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ θέμις ἐστί, χεσείω.

ΣΩ. οὐ μὴ σκώψῃς μηδὲ ποιήσῃς ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι,
ἀλλ' εὐφήμει· μέγα γάρ τι θεῶν κινεῖται σμῆνος ἀοιδαῖς.

ΧΟΡ. παρθένοι ὀμβροφόροι,
ἔλθωμεν λιπαρὰν χθόνα Παλλάδος, εὔανδρον γᾶν
Κέκροπος ὀψόμεναι πολυήρατον·
οὗ σέβας ἀρρήτων ἱερῶν, ἵνα
μυστοδόκος δόμος
ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται,
οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα,
ναοί θ' ὑψερεφεῖς καὶ ἀγάλματα,
καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται,
εὐστέφανοί τε θεῶν θυσίαι θαλίαι τε,
παντοδαπαῖς ἐν ὥραις,
ἦρί τ' ἐπερχομένῳ Βρομία χάρις,
εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
καὶ Μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.

ΣΤΡ. πρὸς τοῦ Διὸς ἀντιβολῶ σε, φράσον, τίνες εἴσ', ὦ Σώκρατες, αὗται
αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνόν; μῶν ἡρῷναί τινές εἰσιν;

ΣΩ. ἥκιστ', ἀλλ' οὐράνιαι Νεφέλαι, μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς

αἵπερ γνώμην καὶ διάλεξιν καὶ νοῦν ἡμῖν παρέχουσι
καὶ τερατείαν καὶ περίλεξιν καὶ κροῦσιν καὶ κατάληψιν.

ΣΤΡ. ταῦτ' ἄρ' ἀκούσασ' αὐτῶν τὸ φθέγμ' ἡ ψυχή μου πεπότηται,
καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ καὶ περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν,
καὶ γνωμιδίῳ γνώμην νύξασ' ἑτέρῳ λόγῳ ἀντιλογῆσαι·
ὥστ', εἴ πως ἔστιν, ἰδεῖν αὐτὰς ἤδη φανερῶς ἐπιθυμῶ.

ΣΩ. βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ'· ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
ἡσυχῆ αὐτάς. ΣΤΡ. φέρε, ποῦ; δεῖξον. ΣΩ. χωροῦσ' αὗται πάνυ πολλαί,
διὰ τῶν κοίλων καὶ τῶν δασέων, αὗται πλάγιαι. ΣΤΡ. τί τὸ χρῆμα;
ὡς οὐ καθορῶ. ΣΩ. παρὰ τὴν εἴσοδον. ΣΤΡ. ἤδη νυνὶ μόλις οὕτως.

ΣΩ. νῦν γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτάς, εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις.

ΣΤΡ. νὴ Δί' ἔγωγ', ὦ πολυτίμητοι, πάντα γὰρ ἤδη κατέχουσι.

ΣΩ. ταύτας μέντοι σὺ θεὰς οὔσας οὐκ ᾔδεις οὐδ' ἐνόμιζες;

ΣΤΡ. μὰ Δί', ἀλλ' ὁμίχλην καὶ δρόσον αὐτὰς ηγούμην καὶ καπνὸν εἶναι.

ΣΩ. οὐ γαρ μὰ Δί' οἶσθ' ὁτιὴ πλείστους αὗται βόσκουσι σοφιστάς,
θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας,

κυκλίων τε χορῶν ᾀσματοκάμπτας, ἄνδρας μετεωροφένακας,
[οὐδὲν δρῶντας βόσκουσ᾽ ἀργούς, ὅτι ταύτας μουσοποιοῦσιν.]

ΣΤΡ. *ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἐποίουν ὑγρᾶν Νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμάν,*
πλοκάμους θ᾽ ἑκατογκεφάλα Τυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας,
εἶτ᾽ ἀερίας, διεράς, γαμψοὺς οἰωνοὺς ἀερονηχεῖς,
ὄμβρους θ᾽ ὑδάτων δροσερᾶν Νεφελᾶν· εἶτ᾽ ἀντ᾽ αὐτῶν κατέπινον
κεστρᾶν τεμάχη μεγαλᾶν ἀγαθᾶν, κρέα τ᾽ ὀρνίθεια κιχηλᾶν.

ΣΩ. *διὰ μέντοι τάσδ᾽ οὐχὶ δικαίως;* ΣΤΡ. *λέξον δή μοι, τί παθοῦσαι,*
εἴπερ Νεφέλαι γ᾽ εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν;
οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ᾽ εἰσὶ τοιαῦται. ΣΩ. *φέρε, ποῖαι γάρ τινές εἰσιν;*

ΣΤΡ. *οὐκ οἶδα σαφῶς· εἴξασιν δ᾽ οὖν ἐρίοισιν πεπταμένοισι,*
κοὐχὶ γυναιξίν, μὰ Δί᾽, οὐδ᾽ ὁτιοῦν· αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.

ΣΩ. *ἀπόκριναί νυν ἅττ᾽ ἂν ἔρωμαι.* ΣΤΡ. *λέγε νυν ταχέως ὅ τι βούλει.*

ΣΩ. *ἤδη ποτ᾽ ἀναβλέψας εἶδες νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν*
ἢ παρδάλει ἢ λύκῳ ἢ ταύρῳ; ΣΤΡ. *νὴ Δί᾽ ἔγωγ᾽. εἶτα τί τοῦτο;*

ΣΩ. *γίγνονται πάνθ᾽ ὅ τι βούλονται· κᾆτ᾽ ἢν μὲν ἴδωσι κομήτην,*

ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόνπερ τὸν Ξενοφάντου,
σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ Κενταύροις εἴκασαν αὐτάς.

ΣΤΡ. τί γάρ, ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;

ΣΩ. ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

ΣΤΡ. ταῦτ᾽ ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι,
ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ᾽ ἐγένοντο.

ΣΩ. καὶ νῦν γ᾽ ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ᾽ ἐγένοντο γυναῖκες.

ΣΤΡ. χαίρετε τοίνυν, ὦ δέσποιναι· καὶ νῦν, εἴπερ τινὶ κἄλλῳ,
οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνήν, ὦ παμβασίλειαι.

ΧΟΡ. χαῖρ᾽, ὦ πρεσβῦτα παλαιογενές, θηρατὰ λόγων φιλομούσων·
σύ τε, λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ, φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅ τι χρῄζεις·
οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ᾽ ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν
πλὴν ἢ Προδίκῳ, τῷ μὲν σοφίας καὶ γνώμης οὕνεκα, σοὶ δέ,
ὅτι βρενθύει τ᾽ ἐν ταῖσιν ὁδοῖς καὶ τὠφθαλμὼ παραβάλλεις,
κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ᾽ ἀνέχει κἀφ᾽ ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.

ΣΤΡ. ὦ Γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν καὶ σεμνὸν καὶ τερατῶδες.

ΣΩ. αὗται γάρ τοι μόναι εἰσὶ θεαί· τἄλλα δὲ πάντ᾽ ἐστὶ φλύαρος.
ΣΤΡ. ὁ Ζεὺς δ᾽ ἡμῖν, φέρε, πρὸς τῆς Γῆς, οὑλύμπιος οὐ θεός ἐστιν;
ΣΩ. ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις· οὐδ᾽ ἔστι Ζεύς. ΣΤΡ. τί λέγεις σύ;
ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ᾽ ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων.
ΣΩ. αὗται δή που· μεγάλοις δέ σ᾽ ἐγὼ σημείοις αὐτὸ διδάξω.
φέρε, ποῦ γὰρ πώποτ᾽ ἄνευ Νεφελῶν ὕοντ᾽ ἤδη τεθέασαι;
καίτοι χρῆν αἰθρίας ὕειν αὐτόν, ταύτας δ᾽ ἀποδημεῖν.
ΣΤΡ. νὴ τὸν Ἀπόλλω, τοῦτό γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας·
καίτοι πρότερον τὸν Δί᾽ ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.
ἀλλ᾽ ὅστις ὁ βροντῶν ἐστι φράσον· τοῦτό με ποιεῖ τετρεμαίνειν.
ΣΩ. αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι. ΣΤΡ. τῷ τρόπῳ, ὦ πάντα σὺ τολμῶν;
ΣΩ. ὅταν ἐμπλησθῶσ᾽ ὕδατος πολλοῦ κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι,
κατακρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι᾽ ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι
εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.
ΣΤΡ. ὁ δ᾽ ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτάς, οὐχ ὁ Ζεύς, ὥστε φέρεσθαι;
ΣΩ. ἥκιστ᾽, ἀλλ᾽ αἰθέριος δῖνος. ΣΤΡ. Δῖνος; τουτί μ᾽ ἐλελήθει,

ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.
ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς μ' ἐδίδαξας.

ΣΩ. οὐκ ἤκουσάς μου τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ
ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;

ΣΤΡ. φέρε τουτὶ τῷ χρὴ πιστεύειν; ΣΩ. ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω.
ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς εἶτ' ἐταράχθης
τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύγησεν;

ΣΤΡ. νὴ τὸν 'Απόλλω, καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι, καὶ τετάρακται.
χὤσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ, καὶ δεινὰ κέκραγεν
ἀτρέμας πρῶτον παππὰξ παππάξ, κἄπειτ' ἐπάγει παπαπαππάξ,
χὤταν χέζω, κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππάξ, ὥσπερ ἐκεῖναι.

ΣΩ. σκέψαι τοίνυν ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα πέπορδας·
τὸν δ' ἀέρα τόνδ' ὄντ' ἀπέραντον, πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα βροντᾶν;

ΣΤΡ. ταῦτ' ἄρα καὶ τὠνόματ' ἀλλήλοιν, βροντὴ καὶ πορδή, ὁμοίω.
ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρεται λάμπων πυρί, τοῦτο δίδαξον,
καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει.

τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ᾽ ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.
ΣΩ. καὶ πῶς, ὦ μῶρε σὺ καὶ Κρονίων ὄζων καὶ βεκκεσέληνε,
εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς οὐχὶ Σίμων᾽ ἐνέπρησεν
οὐδὲ Κλεώνυμον οὐδὲ Θέωρον; καίτοι σφόδρα γ᾽ εἴσ᾽ ἐπίορκοι·
ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνέων
καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας· τί μαθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς γ᾽ ἐπιορκεῖ.
ΣΤΡ. οὐκ οἶδ᾽· ἀτὰρ εὖ σὺ λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστιν δῆθ᾽ ὁ κεραυνός;
ΣΩ. ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλεισθῇ,
ἔνδοθεν αὐτὰς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ, κἄπειθ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκης
ῥήξας αὐτὰς ἔξω φέρεται σοβαρὸς διὰ τὴν πυκνότητα,
ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης αὐτὸς ἑαυτὸν κατακάων.
ΣΤΡ. νὴ Δί᾽, ἐγὼ γοῦν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτί ποτε Διασίοισιν·
ὀπτῶν γαστέρα τοῖς συγγενέσιν, κᾆτ᾽ οὐκ ἔσχων ἀμελήσας·
ἡ δ᾽ ἄρ᾽ ἐφυσᾶτ᾽, εἶτ᾽ ἐξαίφνης διαλακήσασα πρὸς αὐτὼ
τὠφθαλμώ μου προσετίλησεν καὶ κατέκαυσεν τὸ πρόσωπον.
ΧΟΡ. ὦ τῆς μεγάλης ἐπιθυμήσας σοφίας ἄνθρωπε παρ᾽ ἡμῶν,

ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γενήσει,
εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν
ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ κάμνεις μήθ' ἑστὼς μήτε βαδίζων,
μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν, μήτ' ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς,
οἴνου τ' ἀπέχει καὶ γυμνασίων καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων,
καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα,
νικᾶν πράττων καὶ βουλεύων καὶ τῇ γλώττῃ πολεμίζων;

ΣΤΡ. ἀλλ' ἕνεκέν γε ψυχῆς στερρᾶς δυσκολοκοίτου τε μερίμνης,
καὶ φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς καὶ θυμβρεπιδείπνου
ἀμέλει, θαρρῶν εἵνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν.

ΣΩ. ἄλλο τι δῆτ' οὖν· νομιεῖς ἤδη θεὸν οὐδένα πλὴν ἅπερ ἡμεῖς,
τὸ Χάος τουτὶ καὶ τὰς Νεφέλας καὶ τὴν γλῶτταν, τρία ταυτί;

ΣΤΡ. οὐδ' ἂν διαλεχθείην γ' ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις, οὐδ' ἂν ἀπαντῶν·
οὐδ' ἂν θύσαιμ', οὐδ' ἂν σπείσαιμ', οὐδ' ἐπιθείην λιβανωτόν.

ΧΟΡ. λέγε νυν ἡμῖν ὅ τι σοι δρῶμεν θαρρῶν, ὡς οὐκ ἀτυχήσεις,
ἡμᾶς τιμῶν καὶ θαυμάζων καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.

ΣΤΡ. ὦ δέσποιναι, δέομαι τοίνυν ὑμῶν τουτὶ πάνυ μικρόν,

τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.

ΧΟΡ. ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν· ὥστε τὸ λοιπόν γ' ἀπὸ τουδὶ
ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.

ΣΤΡ. μή μοί γε λέγειν γνώμας μεγάλας· οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ,
ἀλλ' ὅσ' ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.

ΧΟΡ. τεύξει τοίνυν ὧν ἱμείρεις· οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.
ἀλλὰ σεαυτὸν θαρρῶν παράδος τοῖς ἡμετέροις προπόλοισι.

ΣΤΡ. δράσω ταῦθ' ὑμῖν πιστεύσας· ἡ γὰρ ἀνάγκη με πιέζει
διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας καὶ τὸν γάμον, ὅς μ' ἐπέτριψεν.
νῦν οὖν **
χρήσθων ἀτεχνῶς ὅ τι βούλονται.
τουτὶ τό γ' ἐμὸν σῶμ' αὐτοῖσιν
παρέχω τύπτειν, πεινῆν, διψῆν,
αὐχμεῖν, ῥιγῶν, ἀσκὸν δείρειν,
εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι,
τοῖς τ' ἀνθρώποις εἶναι δόξω
θρασύς, εὔγλωττος, τολμηρός, ἴτης,
βδελυρός, ψευδῶν συγκολλητής,
εὑρησιεπής, περίτριμμα δικῶν,
κύρβις, κρόταλον, κίναδος, τρύμη,
μάσθλης, εἴρων, γλοιός, ἀλαζών,
κέντρων, μιαρός, στρόφις, ἀργαλέος,
ματιολοιχός.
ταῦτ' εἴ με καλοῦσ' ἀπαντῶντες,

δρώντων ἀτεχνῶς ὅ τι χρῄζουσιν·
κεἰ βούλονται,
νὴ τὴν Δήμητρ᾽ ἔκ μου χορδὴν
τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

ΧΟΡ. λῆμα μὲν πάρεστι τῷδέ γ᾽
οὐκ ἄτολμον, ἀλλ᾽ ἕτοιμον. ἴσθι δ᾽ ὡς
ταῦτα μαθὼν παρ᾽ ἐμοῦ κλέος οὐρανόμηκες
ἐν βροτοῖσιν ἕξεις.

ΣΤΡ. τί πείσομαι; ΧΟΡ. τὸν πάντα χρόνον μετ᾽ ἐμοῦ
ζηλωτότατον βίον ἀνθρώπων διάξεις.

ΣΤΡ. ἆρά γε τοῦτ᾽ ἄρ᾽ ἐγώ ποτ᾽
ὄψομαι; ΧΟΡ. ὥστε γε σοῦ πολλοὺς ἐπὶ ταῖσι
θύραις ἀεὶ καθῆσθαι,
βουλομένους ἀνακοινοῦσθαί τε καὶ ἐς λόγον ἐλ-
θεῖν
πράγματα κἀντιγραφὰς πολλῶν ταλάντων,
ἄξια σῇ φρενὶ συμβουλευσομένους μετὰ σοῦ.
ἀλλ᾽ ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην ὅ τι περ μέλλεις προ-
διδάσκειν,
καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ, καὶ τῆς γνώμης ἀπο-
πειρῶ.

ΣΩ. ἄγε δή, κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον,
ἵν᾽ αὐτὸν εἰδὼς ὅστις ἐστὶ μηχανὰς
ἤδη ᾽πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προσφέρω.

ΣΤΡ. τί δέ; τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ, πρὸς τῶν θεῶν;

ΣΩ. οὔκ, ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι.
ἦ μνημονικὸς εἶ. ΣΤΡ. δύο τρόπω νὴ τὸν Δία·
ἢν μὲν γὰρ ὀφείληταί τί μοι, μνήμων πάνυ·
ἐὰν δ᾽ ὀφείλω σχέτλιος, ἐπιλήσμων πάνυ.

ΣΩ. ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;

ΣΤΡ. λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ᾽, ἀποστερεῖν δ᾽ ἔνι.

ΣΩ. *πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν;* ΣΤΡ. *ἀμέλει, καλῶς.*
ΣΩ. *ἄγε νυν ὅπως, ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν*
περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει.
ΣΤΡ. *τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;*
ΣΩ *ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος,*
δέδοικά σ', ὦ πρεσβῦτα, μὴ πληγῶν δέῃ.
φέρ' ἴδω, τί δρᾷς, ἤν τίς σε τύπτῃ; ΣΤΡ. *τύ-*
πτομαι,
ἔπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον ἐπιμαρτύρομαι,
εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν δικάζομαι.
ΣΩ. *ἴθι νυν, κατάθου θοἰμάτιον.* ΣΤΡ. *ἠδίκηκά τι;*
ΣΩ. *οὔκ, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.*
ΣΤΡ. *ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰσέρχομαι.*
ΣΩ. *κατάθου. τί ληρεῖς;* ΣΤΡ. *εἰπὲ δή νύν μοι τοδί.*
ἢν ἐπιμελὴς ὦ καὶ προθύμως μανθάνω,
τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;
ΣΩ. *οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.*
ΣΤΡ. *οἴμοι κακοδαίμων, ἡμιθνὴς γενήσομαι.*
ΣΩ. *οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοὶ*
ἀνύσας τι δευρὶ θᾶττον; ΣΤΡ. *ἐς τὼ χεῖρέ νυν*
δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον· ὡς δέδοικ' ἐγὼ
εἴσω καταβαίνων ὥσπερ εἰς Τροφωνίου.
ΣΩ. *χώρει· τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;*
ΧΟΡ. *ἀλλ' ἴθι χαίρων τῆς ἀνδρείας*
εἵνεκα ταύτης.
εὐτυχία γένοιτο τἀν-
θρώπῳ, ὅτι προήκων
ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας,
νεωτέροις τὴν φύσιν αὐ-
τοῦ πράγμασιν χρωτίζεται
καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.
ὦ θεώμενοι, κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως

τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον τὸν ἐκθρέψαντά με.
οὕτω νικήσαιμί τ᾽ ἐγὼ καὶ νομιζοίμην σοφός,
ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιοὺς
καὶ ταύτην σοφώτατ᾽ ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν,
πρώτους ἠξίωσ᾽ ἀναγεῦσ᾽ ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
ἔργον πλεῖστον· εἶτ᾽ ἀνεχώρουν ὑπ᾽ ἀνδρῶν φορτικῶν
ἡττηθείς, οὐκ ἄξιος ὤν· ταῦτ᾽ οὖν ὑμῖν μέμφομαι
τοῖς σοφοῖς, ὧν εἵνεκ᾽ ἐγὼ ταῦτ᾽ ἐπραγματευόμην.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ὑμῶν ποθ᾽ ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς.
ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν,
ὁ σώφρων τε χὼ καταπύγων ἄριστ᾽ ἠκουσάτην,
κἀγώ, παρθένος γὰρ ἔτ᾽ ἦ, κοὐκ ἐξῆν πώ μοι τεκεῖν,
ἐξέθηκα, παῖς δ᾽ ἑτέρα τις λαβοῦσ᾽ ἀνείλετο,
ὑμεῖς δ᾽ ἐξεθρέψατε γενναίως κἀπαιδεύσατε·
ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ᾽ ὑμῖν γνώμης ἔσθ᾽ ὅρκια.
νῦν οὖν Ἠλέκτραν κατ᾽ ἐκείνην ἥδ᾽ ἡ κωμῳδία
ζητοῦσ᾽ ἦλθ᾽, ἤν που ᾽πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς·
γνώσεται γάρ, ἤνπερ ἴδῃ, τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
ὡς δὲ σώφρων ἐστὶ φύσει σκέψασθ᾽· ἥτις πρῶτα μὲν
οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύτινον καθειμένον,
ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχύ, τοῖς παιδίοις ἵν᾽ ᾖ γέλως·
οὐδ᾽ ἔσκωψε τοὺς φαλακρούς, οὐδὲ κόρδαχ᾽ εἵλκυσεν,

οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη τῇ βακτηρίᾳ
τύπτει τὸν παρόντ', ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα,
οὐδ' εἰσῇξε δᾷδας ἔχουσ', οὐδ' ἰοὺ ἰοὺ βοᾷ,
ἀλλ' αὑτῇ καὶ τοῖς ἔπεσιν πιστεύουσ' ἐλήλυθεν.
κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς οὐ κομῶ,
οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ 'ξαπατᾶν δὶς καὶ τρὶς ταὔτ' εἰσάγων,
ἀλλ' ἀεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων σοφίζομαι,
οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας καὶ πάσας δεξιάς·
ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' εἰς τὴν γαστέρα,
κοὐκ ἐτόλμησ' αὖθις ἐπεμπηδῆσ' αὐτῷ κειμένῳ.
οὗτοι δ', ὡς ἅπαξ παρέδωκεν λαβὴν Ὑπέρβολος,
τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα.
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν
ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους Ἱππέας κακὸς κακῶς.
προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην τοῦ κόρδακος εἵνεχ', ἣν
Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.
εἶθ' Ἕρμιππος αὖθις ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον,
ἄλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Ὑπέρβολον,
τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.
ὅστις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω·
ἢν δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.
ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
πρῶτα μέγαν κικλήσκω·
τόν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν,
γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν·

563—594. = 595—626.

καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέρ᾿,
Αἰθέρα σεμνότατον, βιοθρέμμονα πάντων·
τόν θ᾿ ἱππονώμαν, ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσιν κατέχει
γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς
ἐν θνητοῖσί τε δαίμων.
ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε.
ἠδικημέναι γὰρ ὑμῖν μεμφόμεσθ᾿ ἐναντίον·
πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις τὴν πόλιν,
δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ᾿ οὐδὲ σπένδετε,
αἵτινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξοδος
μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ᾿ ἢ βροντῶμεν ἢ ψακάζομεν.
εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγόνα
ἡνίχ᾿ ᾑρεῖσθε στρατηγόν, τὰς ὀφρῦς συνήγομεν
κἀποιοῦμεν δεινά· βροντὴ δ᾿ ἐρράγη δι᾿ ἀστρα-
πῆς·
ἡ σελήνη δ᾿ ἐξέλειπε τὰς ὁδούς· ὁ δ᾿ ἥλιος
τὴν θρυαλλίδ᾿ εἰς ἑαυτὸν εὐθέως ξυνελκύσας
οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσει Κλέων.
ἀλλ᾿ ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι, ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς
ἅττ᾿ ἂν ὑμεῖς ἐξαμάρτητ᾿, ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν.
ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει ῥᾳδίως διδάξομεν.
ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς,
εἶτα φιμώσητε τούτου τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
αὖθις ἐς τἀρχαῖον ὑμῖν, εἴ τι κἀξημάρτετε,
ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει συνοίσεται.
ἀμφί μοι αὖτε, Φοῖβ᾿ ἄναξ
Δήλιε, Κυνθίαν ἔχων
ὑψικέρατα πέτραν·
ἥ τ᾿ Ἐφέσου μάκαιρα πάγχρυσον ἔχεις
οἶκον, ἐν ᾧ κόραι σε Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν·

ἥ τ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεός,
αἰγίδος ἡνίοχος, πολιοῦχος Ἀθάνα·
Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων
πέτραν σὺν πεύκαις σελαγεῖ
Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων,
κωμαστὴς Διόνυσος.
ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
ἡ Σελήνη συντυχοῦσ' ἡμῖν ἐπέστειλεν φράσαι,
πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖς ξυμμάχοις·
εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε· δεινὰ γὰρ πεπονθέναι,
ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς.
πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς εἰς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον ἢ δραχμήν,
ὥστε καὶ λέγειν ἅπαντας ἐξιόντας ἑσπέρας,
μὴ πρίῃ, παῖ, δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς Σεληναίης καλόν.
ἄλλα τ' εὖ δρᾶν φησιν, ὑμᾶς δ' οὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας
οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπᾶν·
ὥστ' ἀπειλεῖν φησιν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε
ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου, κἀπίωσιν οἴκαδε,
τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.
κᾆθ' ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε·
πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν,
ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν ἢ τὸν Μέμνον' ἢ Σαρπηδόνα,
σπένδεθ' ὑμεῖς καὶ γελᾶτ'· ἀνθ' ὧν λαχὼν Ὑπέρβολος
τῆτες ἱερομνημονεῖν, κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
τὸν στέφανον ἀφῃρέθη· μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται
κατὰ σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέρας.

ΣΩ. μὰ τὴν Ἀναπνοήν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα,
οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ᾽ ἄγροικον οὐδένα
οὐδ᾽ ἄπορον οὐδὲ σκαιὸν οὐδ᾽ ἐπιλήσμονα·
ὅστις σκαλαθυρμάτι᾽ ἄττα μικρὰ μανθάνων,
ταῦτ᾽ ἐπιλέλησται πρὶν μαθεῖν· ὅμως γε μὴν
αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
ποῦ Στρεψιάδης; ἕξει τὸν ἀσκάντην λαβών.
ΣΤΡ. ἀλλ᾽ οὐκ ἐῶσί μ᾽ ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.
ΣΩ. ἀνύσας τι κατάθου, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν.
ΣΤΡ. ἰδού.
ΣΩ. ἄγε δή, τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν
ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ᾽ οὐδέν; εἰπέ μοι.
πότερον περὶ μέτρων ἢ ῥυθμῶν ἢ περὶ ἐπῶν;
ΣΤΡ. περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ᾽· ἔναγχος γάρ ποτε
ὑπ᾽ ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ.
ΣΩ. οὐ τοῦτ᾽ ἐρωτῶ σ᾽, ἀλλ᾽ ὅ τι κάλλιστον μέτρον
ἡγεῖ· πότερον τὸ τρίμετρον ἢ τὸ τετράμετρον;
ΣΤΡ. ἐγὼ μὲν οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου.
ΣΩ. οὐδὲν λέγεις, ὤνθρωπε. ΣΤΡ. περίδου νυν ἐμοί,
εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.
ΣΩ. ἐς κόρακας, ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυσμαθής.
ταχὺ δ᾽ ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.
ΣΤΡ. τί δέ μ᾽ ὠφελήσουσ᾽ οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;
ΣΩ. πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν συνουσίᾳ,
ἐπαΐονθ᾽ ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν
κατ᾽ ἐνόπλιον, χὠποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον.
ΣΤΡ. κατὰ δάκτυλον; ΣΩ. νὴ τὸν Δί᾽. ΣΤΡ. ἀλλ᾽ οἶδ᾽.
ΣΩ. εἰπὲ δή.
ΣΤΡ. τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουὶ τοῦ δακτύλου;
πρὸ τοῦ μέν, ἐπ᾽ ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, οὑτοσί.
ΣΩ. ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός. ΣΤΡ. οὐ γάρ, ᾠζυρέ,
τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν. ΣΩ. τί δαί;

ΣΤΡ. ἐκεῖν᾽ ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.
ΣΩ. ἀλλ᾽ ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτων μανθάνειν,
τῶν τετραπόδων ἅττ᾽ ἐστὶν ὀρθῶς ἄρρενα.
ΣΤΡ. ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ἔγωγε τἄρρεν᾽, εἰ μὴ μαίνομαι·
κριός, τράγος, ταῦρος, κύων, ἀλεκτρυών.
ΣΩ. ὁρᾷς ὃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν καλεῖς
ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτὸ καὶ τὸν ἄρρενα.
ΣΤΡ. πῶς δή; φέρε. ΣΩ. πῶς; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.
ΣΤΡ. νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;
ΣΩ. ἀλεκτρύαιναν, τὸν δ᾽ ἕτερον ἀλέκτορα.
ΣΤΡ. ἀλεκτρύαιναν; εὖ γε νὴ τὸν Ἀέρα·
ὥστ᾽ ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου
διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.
ΣΩ. ἰδου μάλ᾽ αὖθις τοῦθ᾽ ἕτερον. τὴν κάρδοπον
ἄρρενα καλεῖς, θήλειαν οὖσαν. ΣΤΡ. τῷ τρόπῳ
ἄρρενα καλῶ ᾽γὼ κάρδοπον; ΣΩ. μάλιστά γε,
ὥσπερ γε καὶ Κλεώνυμον. ΣΤΡ. πῶς δή; φράσον.
ΣΩ. ταυτὸν δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.
ΣΤΡ. ἀλλ᾽, ὠγάθ᾽, οὐδ᾽ ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ,
ἀλλ᾽ ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ ᾽νεμάττετο.
ἀτὰρ τὸ λοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν; ΣΩ. ὅπως;
τὴν καρδόπην, ὥσπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.
ΣΤΡ. τὴν καρδόπην; ΣΩ. θήλειαν ὀρθῶς γὰρ λέγεις.
ΣΤΡ. ἐκεῖνο δ᾽ ἦν ἄν, καρδόπη, Κλεωνύμη.
ΣΩ. ἔτι δή γε περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ,
ἅττ᾽ ἄρρεν᾽ ἐστίν, ἅττα δ᾽ αὐτῶν θήλεα.
ΣΤΡ. ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ἔγωγ᾽ ἃ θήλε᾽ ἐστίν. ΣΩ. εἰπὲ δή.
ΣΤΡ. Λύσιλλα, Φίλιννα, Κλειταγόρα, Δημητρία.
ΣΩ. ἄρρενα δὲ ποῖα τῶν ὀνομάτων; ΣΤΡ. μυρία.
Φιλόξενος, Μελησίας, Ἀμυνίας.
ΣΩ. ἀλλ᾽, ὦ πονηρέ, ταῦτά γ᾽ ἔστ᾽ οὐκ ἄρρενα.
ΣΤΡ. οὐκ ἄρρεν᾽ ὑμῖν ἐστιν; ΣΩ. οὐδαμῶς γ᾽, ἐπεὶ

πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;
ΣΤΡ. ὅπως ἄν; ὡδί, δεῦρο δεῦρ', Ἀμυνία.
ΣΩ. ὁρᾷς; γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς.
ΣΤΡ. οὔκουν δικαίως ἥτις οὐ στρατεύεται;
ἀτὰρ τί ταῦθ' ἃ πάντες ἴσμεν μανθάνω;
ΣΩ. οὐδὲν μὰ Δί', ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρὶ ΣΤΡ. τί δρῶ;
ΣΩ. ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων.
ΣΤΡ. μὴ δῆθ', ἱκετεύω, 'νταῦθά γ'· ἀλλ' εἴπερ γε χρή,
χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.
ΣΩ. οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. ΣΤΡ. κακοδαίμων ἐγώ,
οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερον.
ΧΟΡ. φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει, πάντα τρόπον τε σαυτὸν
στρόβει πυκνώσας.
ταχὺς δ', ὅταν εἰς ἄπορον πέσῃς,
ἐπ' ἄλλο πήδα
νόημα φρενός· ὕπνος δ' ἀπέστω γλυκύθυμος ὀμμάτων.
* * * * * * * *
* * * * * * * *
ΣΤΡ. ἀτταταῖ ἀτταταῖ.
ΧΟΡ. τί πάσχεις; τί κάμνεις;
ΣΤΡ. ἀπόλλυμαι δείλαιος· ἐκ τοῦ σκίμποδος
δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι,
καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσιν
καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσιν,
καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσιν,
καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσιν,
καί μ' ἀπολοῦσιν.
ΧΟΡ. μή νυν βαρέως ἄλγει λίαν.
ΣΤΡ. καὶ πῶς; ὅτε μου

700—706. == 804—812.

φροῦδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιά,
φρούδη ψυχή, φρούδη δ' ἐμβάς·
καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς
φρουρᾶς ᾄδων
ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.
ΣΩ. οὗτος, τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις; ΣΤΡ. ἐγώ;
νὴ τὸν Ποσειδῶ. ΣΩ. καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;
ΣΤΡ. ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μού τι περιλειφθήσεται.
ΣΩ. ἀπολεῖ κάκιστ'. ΣΤΡ. ἀλλ', ὠγάθ', ἀπόλωλ' ἀρτίως.
ΣΩ. οὐ μαλθακιστέ', ἀλλὰ περικαλυπτέα.
ἐξευρετέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικὸς
κἀπαιόλημ'. ΣΤΡ. οἴμοι, τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητρίδα;
ΣΩ. φέρε νυν, ἀθρήσω πρῶτον, ὅ τι δρᾷ, τουτονί.
οὗτος, καθεύδεις; ΣΤΡ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
ΣΩ. ἔχεις τι; ΣΤΡ. μὰ Δί' οὐ δῆτ' ἔγωγ'. ΣΩ. οὐδὲν πάνυ;
ΣΤΡ. οὐδέν γε πλὴν ἢ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.
ΣΩ. οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;
ΣΤΡ. περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον, ὦ Σώκρατες.
ΣΩ. αὐτὸς ὅ τι βούλει πρῶτος ἐξευρὼν λέγε.
ΣΤΡ. ἀκήκοας μυριάκις ἁγὼ βούλομαι,
περὶ τῶν τόκων, ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.
ΣΩ. ἴθι νυν, καλύπτου καὶ σχάσας τὴν φροντίδα
λεπτὴν κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν. ΣΤΡ. οἴμοι τάλας.
ΣΩ. ἔχ' ἀτρέμα· κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων,
ἀφεὶς ἄπελθε· κᾆτα τὴν γνώμην πάλιν
κίνησον αὖθις αὐτὸ καὶ ζυγώθρισον.
ΣΤΡ. ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον. ΣΩ. τί, ὦ γέρον;

ΣΤΡ. ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.
ΣΩ. ἐπίδειξον αὐτήν. ΣΤΡ. εἰπὲ δή νύν μοι —
ΣΩ. τὸ τί;
ΣΤΡ. γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλήν,
καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὴ
αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων,
ΣΩ. τί δῆτα τοῦτ' ἂν ὠφελήσειέν σ'; ΣΤΡ. ὅ τι;
εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,
οὐκ ἂν ἀποδοίην τοὺς τόκους. ΣΩ. ὁτιὴ τί δή;
ΣΤΡ. ὁτιὴ κατὰ μῆνα τἀργύριον δανείζεται.
ΣΩ. εὖ γ'· ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δεξιόν,
εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη,
ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας εἰπέ μοι.
ΣΤΡ. ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ ζητητέον.
ΣΩ. μή νυν περὶ σαυτὸν εἶλλε τὴν γνώμην ἀεί,
ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' εἰς τὸν ἀέρα,
λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.
ΣΤΡ. εὕρηκ' ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην,
ὥστ' αὐτὸν ὁμολογεῖν σ' ἐμοί. ΣΩ. ποίαν τινά;
ΣΤΡ. ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον
ταύτην ἑόρακας, τὴν καλήν, τὴν διαφανῆ,
ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι; ΣΩ. τὴν ὕαλον λέγεις;
ΣΤΡ. ἔγωγε. φέρε, τί δῆτ' ἄν, εἰ ταύτην λαβών,
ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεύς,
ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον
τὰ γράμματ' ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης;
ΣΩ. σοφῶς γε νὴ τὰς Χάριτας. ΣΤΡ. οἴμ' ὡς ἥδομαι
ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.
ΣΩ. ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον. ΣΤΡ. τὸ τί;
ΣΩ. ὅπως ἀποστρέψαις ἂν ἀντιδίκων δίκην,
μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων

ΣΤΡ. φαυλότατα καὶ ῥᾷστ'. ΣΩ. εἰπὲ δή. ΣΤΡ. καὶ δὴ λέγω.
εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ', ἀπαγξαίμην τρέχων.
ΣΩ. οὐδὲν λέγεις. ΣΤΡ. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ', ἐπεὶ
οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰσάξει δίκην.
ΣΩ. ὑθλεῖς· ἄπερρ', οὐκ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι.
ΣΤΡ. ὁτιὴ τί; ναὶ πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σώκρατες.
ΣΩ. ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύ γ' ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς·
ἐπεὶ τί νῦν δὴ πρῶτον ἐδιδάχθης; λέγε.
ΣΤΡ. φέρ' ἴδω, τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;
τίς ἦν ἐν ᾗ ματτόμεθα μέντοι τἄλφιτα;
οἴμοι, τίς ἦν; ΣΩ. οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ,
ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;
ΣΤΡ. οἴμοι, τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
ἀλλ', ὦ Νεφέλαι, χρηστόν τι συμβουλεύσατε.
ΧΟΡ. ἡμεῖς μέν, ὦ πρεσβῦτα, συμβουλεύομεν,
εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος,
πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.
ΣΤΡ. ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός·
ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν, τί ἐγὼ πάθω;
ΧΟΡ. σὺ δ' ἐπιτρέπεις; ΣΤΡ. εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ,
κἄστ' ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων τῶν Κοισύρας.
ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν· ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον.
ΧΟΡ. ἆρ' αἰσθάνει πλεῖστα δι' ἡμᾶς ἀγάθ' αὐτίχ' ἕξων
μόνας θεῶν; ὡς
ἕτοιμος ὅδ' ἐστὶν ἅπαντα δρᾶν
ὅσ' ἂν κελεύῃς.

σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου καὶ φανερῶς ἐπηρμένου
γνοὺς ἀπολάψεις, ὅ τι πλεῖστον δύνασαι,
ταχέως· φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦθ' ἑτέρᾳ τρέπεσθαι.
ΣΤΡ. οὔτοι μὰ τὴν Ὁμίχλην ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς·
ἀλλ' ἔσθι' ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας.
ΦΕΙ. ὦ δαιμόνιε, τί χρῆμα πάσχεις, ὦ πάτερ;
οὐκ εὖ φρονεῖς μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον.
ΣΤΡ. ἰδού γ' ἰδοὺ Δί' Ὀλύμπιον· τῆς μωρίας·
τὸ Δία νομίζειν, ὄντα τηλικουτονί.
ΦΕΙ. τί δὲ τοῦτ' ἐγέλασας ἐτεόν; ΣΤΡ. ἐνθυμούμενος
ὅτι παιδάριον εἶ καὶ φρονεῖς ἀρχαϊκά.
ὅμως γε μὴν πρόσελθ', ἵν' εἰδῇς πλείονα,
καί σοι φράσω τι πρᾶγμ' ὃ μαθὼν ἀνὴρ ἔσει.
ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξεις μηδένα.
ΦΕΙ. ἰδού· τί ἔστιν; ΣΤΡ. ὤμοσας νῦν δὴ Δία.
ΦΕΙ. ἔγωγ'. ΣΤΡ. ὁρᾷς οὖν ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν;
οὐκ ἔστιν, ὦ Φειδιππίδη, Ζεύς. ΦΕΙ. ἀλλὰ τίς;
ΣΤΡ. Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
ΦΕΙ. αἰβοῖ, τί ληρεῖς; ΣΤΡ. ἴσθι τοῦθ' οὕτως ἔχον.
ΦΕΙ. τίς φησι ταῦτα; ΣΤΡ. Σωκράτης ὁ Μήλιος
καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.
ΦΕΙ. σὺ δ' εἰς τοσοῦτον τῶν μανιῶν ἐλήλυθας
ὥστ' ἀνδράσιν πείθει χολῶσιν; ΣΤΡ. εὐστόμει,
καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς
καὶ νοῦν ἔχοντας· ὧν ὑπὸ τῆς φειδωλίας
ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' οὐδ' ἠλείψατο
οὐδ' εἰς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος· σὺ δὲ
ὥσπερ τεθνεῶτος καταλόει μου τὸν βίον.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.
ΦΕΙ. τί δ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν;

ΣΤΡ. ἄληθες; ὅσαπερ ἔστ᾽ ἐν ἀνθρώποις σοφά·
γνώσει δὲ σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
ἀλλ᾽ ἐπανάμεινόν μ᾽ ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον.
ΦΕΙ. οἴμοι, τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός;
πότερον παρανοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἕλω,
ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω;
ΣΤΡ. φέρ᾽ ἴδω, σὺ τουτονὶ τί νομίζεις; εἰπέ μοι.
ΦΕΙ. ἀλεκτρυόνα. ΣΤΡ. καλῶς γε. ταυτηνὶ δὲ τί;
ΦΕΙ. ἀλεκτρυόν᾽. ΣΤΡ. ἄμφω ταὐτό; καταγέλαστος εἶ.
μή νυν τὸ λοιπόν, ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
ἀλεκτρύαιναν, τουτονὶ δ᾽ ἀλέκτορα.
ΦΕΙ. ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ᾽ ἔμαθες τὰ δεξιὰ
εἴσω παρελθὼν ἄρτι παρὰ τοὺς γηγενεῖς;
ΣΤΡ. χἄτερά γε πόλλ᾽· ἀλλ᾽ ὅ τι μάθοιμ᾽ ἑκάστοτε,
ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν.
ΦΕΙ. διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοἰμάτιον ἀπώλεσας;
ΣΤΡ. ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολώλεκ᾽, ἀλλὰ καταπεφρόντικα.
ΦΕΙ. τὰς δ᾽ ἐμβάδας ποῖ τέτροφας, ὦνόητε σύ;
ΣΤΡ. ὥσπερ Περικλέης εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
ἀλλ᾽ ἴθι, βάδιζ᾽, ἴωμεν· εἶτα τῷ πατρὶ
πειθόμενος ἐξάμαρτε· κἀγώ τοί ποτε
οἶδ᾽ ἐξέτει σοι τραυλίσαντι πιθόμενος·
ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον Ἡλιαστικόν,
τούτου ᾽πριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα.
ΦΕΙ. ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ᾽ ἀχθέσει.
ΣΤΡ. εὖ γ᾽ ὅτι ἐπείσθης. δεῦρο δεῦρ᾽, ὦ Σώκρατες,
ἔξελθ᾽· ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονί,
ἄκοντ᾽ ἀναπείσας. ΣΩ. νηπύτιος γάρ ἐστ᾽ ἔτι,
καὶ τῶν κρεμαστρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε.
ΦΕΙ. αὐτὸς τρίβων εἴης ἄν, εἰ κρέμαιό γε.
ΣΤΡ. οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ;
ΣΩ. ἰδοὺ κρέμαι᾽, ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο

καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν.
πῶς ἂν μάθοι ποθ᾽ οὗτος ἀπόφευξιν δίκης
ἢ κλῆσιν ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν;
καίτοι γε ταλάντου τοῦτ᾽ ἔμαθεν Ὑπέρβολος.

ΣΤΡ. ἀμέλει, δίδασκε· θυμόσοφός ἐστιν φύσει·
εὐθύς γέ τοι παιδάριον ὂν τυννουτονὶ
ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας ναῦς τ᾽ ἔγλυφεν,
ἁμαξίδας τε σκυτίνας εἰργάζετο,
κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει πῶς δοκεῖς.
ὅπως δ᾽ ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται,
τὸν κρείττον᾽, ὅστις ἐστί, καὶ τὸν ἥττονα,
[ὃς τἄδικα λέγων ἀνατρέπει τὸν κρείττονα·]
[ἐὰν δὲ μή, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.]

ΣΩ. αὐτὸς μαθήσεται παρ᾽ αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
ἐγὼ δ᾽ ἄπειμι. ΣΤΡ. τοῦτό νυν μέμνησ᾽, ὅπως
πρὸς πάντα τὰ δίκαι᾽ ἀντιλέγειν δυνήσεται.

ΧΟΡΟΥ.

ΔΙΚ. χώρει δευρί, δεῖξον σαυτὸν
τοῖσι θεαταῖς, καίπερ θρασὺς ὤν.

ΑΔ. ἴθ᾽ ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλόν σ᾽
ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.

ΔΙΚ. ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν; ΑΔ. λόγος. ΔΙΚ. ἥττων γ᾽ ὤν.

ΑΔ. ἀλλά σε νικῶ, τὸν ἐμοῦ κρείττω
φάσκοντ᾽ εἶναι. ΔΙΚ. τί σοφὸν ποιῶν;

ΑΔ. γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.

ΔΙΚ. ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
τοὺς ἀνοήτους.

ΑΔ. οὔκ, ἀλλὰ σοφούς. ΔΙΚ. ἀπολῶ σε κακῶς.

ΑΔ. εἰπέ, τί ποιῶν; ΔΙΚ. τὰ δίκαια λέγων.

ΑΔ. ἀλλ᾽ ἀνατρέψω ᾽γαὔτ᾽ ἀντιλέγων·
οὐδὲ γὰρ εἶναι πάνυ φημὶ δίκην.

ΔΙΚ. οὐκ εἶναι φῄς; ΑΔ. φέρε γάρ, ποῦ ᾽στιν;

ΔΙΚ. παρὰ τοῖσι θεοῖς.
ΑΔ. πῶς δῆτα δίκης οὔσης ὁ Ζεὺς
οὐκ ἀπόλωλεν τὸν πατέρ᾽ αὑτοῦ
δήσας; ΔΙΚ. αἰβοῖ, τουτὶ καὶ δὴ
χωρεῖ τὸ κακόν· δότε μοι λεκάνην.
ΑΔ. τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος.
ΔΙΚ. καταπύγων εἶ κἀναίσχυντος.
ΑΔ. ῥόδα μ᾽ εἴρηκας. ΔΙΚ. καὶ βωμολόχος.
ΑΔ. κρίνεσι στεφανοῖς. ΔΙΚ. καὶ πατραλοίας.
ΑΔ. χρυσῷ πάττων μ᾽ οὐ γιγνώσκεις.
ΔΙΚ. οὐ δῆτα πρὸ τοῦ γ᾽, ἀλλὰ μολύβδῳ.
ΑΔ. νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ᾽ ἐστὶν ἐμοί.
ΔΙΚ. θρασὺς εἶ πολλοῦ. ΑΔ. σὺ δέ γ᾽ ἀρχαῖος.
ΔΙΚ. διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν
οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων·
γνωσθήσει τοί ποτ᾽ Ἀθηναίοις
οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.
ΑΔ. αὐχμεῖς αἰσχρῶς. ΔΙΚ. σὺ δέ γ᾽ εὖ πράττεις.
καίτοι πρότερόν γ᾽ ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,
ἐκ πηριδίου
γνώμας τρώγων Πανδελετείους.
ΑΔ. ὤμοι σοφίας — ΔΙΚ. ὤμοι μανίας —
ΑΔ. ἧς ἐμνήσθης. ΔΙΚ. τῆς σῆς, πόλεώς θ᾽,
ἥτις σε τρέφει
λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.
ΑΔ. οὐχὶ διδάξεις τοῦτον Κρόνος ὤν.
ΔΙΚ. εἴπερ γ᾽ αὐτὸν σωθῆναι χρὴ
καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.
ΑΔ. δεῦρ᾽ ἴθι, τοῦτον δ᾽ ἔα μαίνεσθαι.
ΔΙΚ. κλαύσει, εἰ τὴν χεῖρ᾽ ἐπιβάλλεις.
ΧΟΡ. παύσασθε μάχης καὶ λοιδορίας.

ἀλλ᾽ ἐπίδειξαι
σύ τε τοὺς προτέρους ἅττ᾽ ἐδίδασκες,
σύ τε τὴν καινὴν
παίδευσιν, ὅπως ἂν ἀκούσας σφῷν
ἀντιλεγόντοιν κρίνας φοιτᾷ.
ΔΙΚ. δρᾶν ταῦτ᾽ ἐθέλω. *ΑΔ.* κἄγωγ᾽ ἐθέλω.
ΧΟΡ. φέρε δὴ πότερος λέξει πρότερος;
ΑΔ. τούτῳ δώσω·
κᾆτ᾽ ἐκ τούτων ὧν ἂν λέξῃ
ῥηματίοισιν καινοῖς αὐτὸν
καὶ διανοίαις κατατοξεύσω.
τὸ τελευταῖον δ᾽, ἢν ἀναγρύξῃ,
τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὠφθαλμὼ
κεντούμενος ὥσπερ ὑπ᾽ ἀνθρηνῶν
ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται.
ΧΟΡ. νῦν δείξετον τὼ πισύνω τοῖς περιδεξίοισι
λόγοισι καὶ φροντίσι καὶ γνωμοτύποις μερί-
μναις,
ὁπότερος αὐτοῖν λέγων ἀμείνων φανήσεται. νῦν
γὰρ ἅπας
ἐνθάδε κίνδυνος ἀνεῖται σοφίας,
ἧς πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις ἔστιν ἀγὼν μέγιστος.
ἀλλ᾽ ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρη-
στοῖς στεφανώσας,
ῥῆξον φωνὴν ᾗτινι χαίρεις, καὶ τὴν σαυτοῦ φύσιν
εἰπέ.
ΔΙΚ. λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν, ὡς διέκειτο,
ὅτ᾽ ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν καὶ σωφροσύνη
νενόμιστο.
πρῶτον μὲν ἔδει παιδὸς φωνὴν γρύξαντος μηδέν
ἀκοῦσαι·

949—958. = 1024—1033.

εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως εἰς κιθαριστοῦ
τοὺς κωμήτας γυμνοὺς ἀθρόους, κεἰ κριμνώδη κατανίφοι.
εἶτ' αὖ προμαθεῖν ᾆσμ' ἐδίδασκεν, τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας,
ἢ Παλλάδα περσέπολιν δεινάν, ἢ Τηλέπορόν τι βόαμα,
ἐντειναμένους τὴν ἁρμονίαν, ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.
εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ' ἢ κάμψειέν τινα καμπήν,
οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους,
ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς ὡς τὰς Μούσας ἀφανίζων.
ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι
τοὺς παῖδας, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές·
εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις ἀνιστάμενον συμψῆσαι, καὶ προνοεῖσθαι
εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖσιν τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν.
ἠλείψατο δ' ἂν τοὐμφαλοῦ οὐδεὶς παῖς ὑπένερθεν τότ' ἄν, ὥστε
τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς ὥσπερ μήλοισιν ἐπήνθει·
οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν πρὸς τὸν ἐραστὴν
αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐβάδιζεν,

οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος,
οὐδ' ἄννηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν οὐδὲ σέλινον,
οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ.
ΑΔ. ἀρχαῖά γε καὶ Διπολιώδη καὶ τεττίγων ἀνάμεστα
καὶ Κηκείδου καὶ Βουφονίων. ΔΙΚ. ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα,
ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους ἡμὴ παίδευσις ἔθρεψεν.
σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι·
ὥστε μ' ἀπάγχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δέον αὐτοὺς
τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων ἀμελῇ τῆς Τριτογενείης.
πρὸς ταῦτ', ὦ μειράκιον, θαρρῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ·
κἀπιστήσει μισεῖν ἀγορὰν καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι
καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι, κἂν σκώπτῃ τίς σε, φλέγεσθαι·
καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσιν,
καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας σκαιουργεῖν, ἄλλο τε μηδὲν
αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅ τι τῆς Αἰδοῦς μέλλει τἄγαλμ' ἀναπλήσειν·
μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰσᾴττειν, ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα κεχηνώς,

μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀπο-
θραυσθῇς·
μηδ᾽ ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδέν, μηδ᾽ Ἰαπετὸν
καλέσαντα
μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτρο-
φήθης.
ΑΔ. εἰ ταῦτ᾽, ὦ μειράκιον, πείσει τούτῳ, νὴ τὸν Διό-
νυσον
τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσι
βλιτομάμμαν.
ΔΙΚ. ἀλλ᾽ οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις
διατρίψεις,
οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτρά-
πελ᾽, οἷάπερ οἱ νῦν,
οὐδ᾽ ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλο-
γεξεπιτρίπτου·
ἀλλ᾽ εἰς Ἀκαδήμειαν κατιὼν ὑπὸ ταῖς μορίαις
ἀποθρέξει
στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος
ἡλικιώτου,
μίλακος ὄζων καὶ ἀπραγμοσύνης καὶ λεύκης φυλ-
λοβολούσης,
ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων, ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ
ψιθυρίζῃ.
ἢν ταῦτα ποιῇς ἁγὼ φράζω,
καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν,
ἕξεις ἀεὶ στῆθος λιπαρόν,
χροιὰν λευκήν, ὤμους μεγάλους,
γλῶτταν βαιάν, πυγὴν μεγάλην,
πόσθην μικράν.
ἢν δ᾽ ἅπερ οἱ νῦν ἐπιτηδεύῃς,
πρῶτα μὲν ἕξεις χροιὰν ὠχράν,

ὤμους μικρούς, στῆθος λεπτόν,
γλῶτταν μεγάλην, πυγὴν μικράν,
κωλῆν μεγάλην, ψήφισμα μακρόν,
καί σ᾽ ἀναπείσει
τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν καλὸν ἡγεῖσθαι,
τὸ καλὸν δ᾽ αἰσχρόν·
καὶ πρὸς τούτοις τῆς Ἀντιμάχου
καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.

ΧΟΡ. ὦ καλλίπυργον σοφίαν κλεινοτάτην ἐπασκῶν,
ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
εὐδαίμονες δ᾽ ἦσαν ἄρ᾽ οἱ ζῶντες τότ᾽ ἐπὶ τῶν προτέρων.
πρὸς οὖν τάδ᾽, ὦ κομψοπρεπῆ μοῦσαν ἔχων,
δεῖ σε λέγειν τι καινόν, ὡς εὐδοκίμηκεν ἀνήρ.
δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτόν,
εἴπερ τὸν ἄνδρ᾽ ὑπερβαλεῖ καὶ μὴ γέλωτ᾽ ὀφλήσεις.

ΑΔ. καὶ μὴν πάλαι γ᾽ ἐπνιγόμην τὰ σπλάγχνα, κἀπεθύμουν
ἅπαντα ταῦτ᾽ ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.
ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι᾽ αὐτὸ τοῦτ᾽ ἐκλήθην
ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
τοῖσιν νόμοις καὶ ταῖς δίκαις τἀναντί᾽ ἀντιλέξαι.
καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ᾽ ἄξιον στατήρων,
αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους ἔπειτα νικᾶν.
σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν ᾗ πέποιθεν ὡς ἐλέγξω·
ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν.
καίτοι τίνα γνώμην ἔχων ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;

ΔΙΚ. ὁτιὴ κάκιστόν ἐστι καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.

ΑΔ. ἐπίσχες· εὐθὺς γάρ σ᾽ ἔχω μέσον λαβὼν ἄφυκτον.

καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄριστον
ψυχὴν νομίζεις, εἰπέ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;
ΔΙΚ. ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω.
ΑΔ. ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λουτρά;
καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν; ΔΙΚ. ταῦτ' ἐστί, ταῦτ' ἐκεῖνα,
ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων
πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας.
ΑΔ. εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις· ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἂν οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν, ἣν ὁδὶ μὲν
οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν, ἐγὼ δὲ φημί.
καὶ σωφρονεῖν αὖ φησὶ χρῆναι· δύο κακὼ μεγίστω.
ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
ἀγαθόν τι γενόμενον, φράσον, καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών.
ΔΙΚ. πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν.
ΑΔ. μάχαιραν; ἀστεῖον τὸ κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
Ὑπέρβολος δ' οὐκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλὰ
εἴληφε διὰ πονηρίαν, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ μάχαιραν.
ΔΙΚ. καὶ τὴν Θέτιν γ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

ΑΔ. κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν ᾤχετ'· οὐ γὰρ ἦν ὑβριστὴς
οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασιν τὴν νύκτα παννυχίζειν·
γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει· σὺ δ' εἶ κρόνιππος.
σκέψαι γάρ, ὦ μειράκιον, ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
ἄνεστιν, ἡδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι,
παίδων, γυναικῶν, κοττάβων, ὄψων, πότων, κιχλισμῶν.
καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς;
εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.
ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ' ἐλήφθης·
ἀπόλωλας· ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλῶν,
χρῶ τῇ φύσει, σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.
μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλούς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτόν,
ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας· εἶτ' εἰς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν,
κἀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν·
καίτοι σὺ θνητὸς ὢν θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;
ΔΙΚ. τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ πιθόμενός σοι τέφρᾳ τε τιλθῇ;
ἕξει τίνα γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;
ΑΔ. ἢν δ' εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;
ΔΙΚ. τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;
ΑΔ. τί δῆτ' ἐρεῖς, ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;

ΔΙΚ. *σιγήσομαι. τί δ᾽ ἄλλο; ΑΔ. φέρε δή μοι φράσον·*
συνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;
ΔΙΚ. *ἐξ εὐρυπρώκτων. ΑΔ. πείθομαι.*
τί δαί; τραγῳδοῦσ᾽ ἐκ τίνων;
ΔΙΚ. *ἐξ εὐρυπρώκτων. ΑΔ. εὖ λέγεις.*
δημηγοροῦσι δ᾽ ἐκ τίνων;
ΔΙΚ. *ἐξ εὐρυπρώκτων. ΑΔ. ἆρα δῆτ᾽*
ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι
πλείους σκόπει. ΔΙΚ. καὶ δὴ σκοπῶ.
ΑΔ. *τί δῆθ᾽ ὁρᾷς;*
ΔΙΚ. *πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεούς,*
τοὺς εὐρυπρώκτους· τουτονὶ
γοῦν οἶδ᾽ ἐγὼ κἀκεινονὶ
καὶ τὸν κομήτην τουτονί.
ΑΔ. *τί δῆτ᾽ ἐρεῖς;*
ΔΙΚ. *ἡττήμεθ᾽, ὦ κινούμενοι,*
πρὸς τῶν θεῶν δέξασθέ μου
θοἰμάτιον, ὡς
ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.
ΣΩ. *τί δῆτα; πότερα τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν*
βούλει τὸν υἱόν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν;
ΣΤΡ. *δίδασκε καὶ κόλαζε, καὶ μέμνησ᾽ ὅπως*
εὖ μοι στομώσεις αὐτόν, ἐπὶ μὲν θἄτερα
οἷαν δικιδίοις, τὴν δ᾽ ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον
στόμωσον οἷαν ἐς τὰ μείζω πράγματα.
ΣΩ. *ἀμέλει, κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.*
ΣΤΡ. *ὠχρὸν μὲν οὖν οἶμαί γε καὶ κακοδαίμονα.*
ΧΟΡ. *χωρεῖτέ νυν. οἶμαι δέ σοι ταῦτα μεταμελήσειν.*
τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
ὠφελῶσ᾽ ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ᾽ ἡμεῖς
φράσαι.

πρῶτα μὲν γάρ, ἢν νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγρούς,
ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
εἶτα τὸν καρπόν τε καὶ τὰς ἀμπέλους φυλάξομεν,
ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν μήτ' ἄγαν ἐπομβρίαν.
ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς θνητὸς ὢν οὔσας θεάς,
προσεχέτω τὸν νοῦν, πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακά,
λαμβάνων οὔτ' οἶνον οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου.
ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλᾶαι βλαστάνωσ' αἵ τ' ἄμπελοι,
ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.
ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν καὶ τοῦ τέγους
τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις συντρίψομεν.
κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς ἢ τῶν ξυγγενῶν ἢ τῶν φίλων,
ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν· ὥστ' ἴσως βουλήσεται
κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον ἢ κρῖναι κακῶς.

ΣΤΡ. πέμπτη, τετράς, τρίτη, μετὰ ταύτην δευτέρα,
εἶθ' ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
δέδοικα καὶ πέφρικα καὶ βδελύττομαι,
εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε καὶ νέα.
πᾶς γάρ τις ὄμνυσ', οἷς ὀφείλων τυγχάνω,
θείς μοι πρυτανεῖ' ἀπολεῖν μέ φησι κἀξολεῖν,
ἐμοῦ μέτρι' ἄττα καὶ δίκαι' αἰτουμένου·
„ὦ δαιμόνιε, τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
τὸ δ' ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες", οὔ φασίν ποτε
οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με

ὡς ἄδικός εἰμι, καὶ δικάσασθαί φασί μοι.
νῦν οὖν δικαζέσθων· ὀλίγον γάρ μοι μέλει,
εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
τάχα δ' εἴσομαι κόψας τὸ φροντιστήριον.
παῖ, ἠμί, παῖ παῖ. ΣΩ. Στρεψιάδην ἀσπάζομαι.
ΣΤΡ. κἄγωγέ σ'· ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ·
χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.
καί μοι τὸν υἱόν, εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον
ἐκεῖνον, εἴφ', ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες.
ΣΩ. μεμάθηκεν. ΣΤΡ. εὖ γ', ὦ παμβασίλει' Ἀπαιόλη.
ΣΩ. ὥστ' ἀποφύγοις ἂν ἥντιν' ἂν βούλῃ δίκην.
ΣΤΡ. κεἰ μάρτυρες παρῆσαν, ὅτ' ἐδανειζόμην;
ΣΩ. πολλῷ γε μᾶλλον, κἂν παρῶσι χίλιοι.
ΣΤΡ. βοάσομαί τἄρα τὰν ὑπέρτονον
βοάν. ἰώ, κλάετ' ὠβολοστάται,
αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων·
οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι·
οἷος ἐμοὶ τρέφεται
τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς,
ἀμφήκει γλώττῃ λάμπων,
πρόβολος ἐμός, σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς βλάβη,
λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν·
ὃν κάλεσον τρέχων ἔνδοθεν ὡς ἐμέ.
ΣΩ. ὦ τέκνον, ὦ παῖ,
ἔξελθ' οἴκων, ἄϊε σοῦ πατρός.
ὅδ' ἐκεῖνος ἀνήρ.
ΣΤΡ. ὦ φίλος, ὦ φίλος.
ΣΩ. ἄπιθι λαβὼν τὸν υἱόν.
ΣΤΡ. ἰὼ ἰὼ τέκνον.
ἰοῦ ἰοῦ.
ὡς ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροιὰν ἰδών.
νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς

κἀντιλογικός, καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον
ἀτεχνῶς ἐπανθεῖ, τὸ τί λέγεις σύ; καὶ δοκεῖν
ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι καὶ κακουργοῦντ', οἶδ' ὅτι.
ἐπὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν Ἀττικὸν βλέπος.
νῦν οὖν ὅπως σώσεις μ', ἐπεὶ κἀπώλεσας.
ΦΕΙ. φοβεῖ δὲ δὴ τί; ΣΤΡ. τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
ΦΕΙ. ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τίς; ΣΤΡ. ἡμέρα,
εἰς ἥν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖά φασί μοι.
ΦΕΙ. ἀπολοῦσ' ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.
ΣΤΡ. οὐκ ἂν γένοιτο; ΦΕΙ. πῶς γάρ; εἰ μή πέρ γ' ἅμα
αὑτὴ γένοιτ' ἂν γραῦς τε καὶ νέα γυνή.
ΣΤΡ. καὶ μὴν νενόμισταί γ'. ΦΕΙ. οὐ γάρ, οἶμαι, τὸν νόμον
ἴσασιν ὀρθῶς ὅ τι νοεῖ. ΣΤΡ. νοεῖ δὲ τί;
ΦΕΙ. ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.
ΣΤΡ. τουτὶ μὲν οὐδέν πω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν.
ΦΕΙ. ἐκεῖνος οὖν τὴν κλῆσιν εἰς δύ' ἡμέρας
ἔθηκεν, εἴς γε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν,
ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.
ΣΤΡ. ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηκεν; ΦΕΙ. ἵν', ὦ μέλε,
παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ
πρότερον ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες, εἰ δὲ μή,
ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.
ΣΤΡ. πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἕνῃ τε καὶ νέᾳ;
ΦΕΙ. ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι ποιεῖν·
ὅπως τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.
ΣΤΡ. εὖ γ', ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ' ἀβέλτεροι,
ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν, ὄντες λίθοι,
ἀριθμός, πρόβατ' ἄλλως, ἀμφορῆς νενησμένοι;

ὥστ' εἰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ
ἐπ' εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
μάκαρ ὦ Στρεψίαδες,
αὐτός τ' ἔφυς ὡς σοφός,
χοἷον τὸν υἱὸν τρέφεις,
φήσουσι δή μ' οἱ φίλοι
χοἰ δημόται
ζηλοῦντες ἡνίκ' ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
ἀλλ' εἰσάγων σε βούλομαι πρῶτον ἑστιᾶσαι.

ΠΑ. εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι;
οὐδέποτέ γ', ἀλλὰ κρεῖττον εὐθὺς ἦν τότε
ἀπερυθριᾶσαι μᾶλλον ἢ σχεῖν πράγματα,
ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' ἕνεκα νυνὶ χρημάτων
ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι
ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ
ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην ΣΤΡ. τίς οὗ-
τοσί;

ΠΑ. ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. ΣΤΡ. μαρτύρομαι,
ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τοῦ χρήματος;

ΠΑ. τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες ὠνούμενος
τὸν ψαρὸν ἵππον. ΣΤΡ. ἵππον; οὐκ ἀκούετε,
ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν.

ΠΑ. καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεούς.

ΣΤΡ. μὰ τὸν Δί'· οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο
Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον.

ΠΑ. νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;

ΣΤΡ. τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;

ΠΑ. καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεούς;

ΣΤΡ. ποίους θεούς; ΠΑ. οὓς ἂν κελεύσω 'γωγέ σε,
τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ. ΣΤΡ. νὴ Δία,
κἂν προσκαταθείην γ', ὥστ' ὀμόσαι, τριώβολον.

ΠΑ. ἀπόλοιο τοίνυν ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.
ΣΤΡ. ἁλσὶν διασμηχθεὶς ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.
ΠΑ. οἴμ' ὡς καταγελᾷς. ΣΤΡ. ἓξ χόας χωρήσεται.
ΠΑ. οὔ τοι μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν καὶ τοὺς θεοὺς
ἐμοῦ καταπροίξει. ΣΤΡ. θαυμασίως ἥσθην θεοῖς,
καὶ Ζεὺς γέλοιος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.
ΠΑ. ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.
ἀλλ' εἴτ' ἀποδώσεις μοι τὰ χρήματ' εἴτε μή,
ἀπόπεμψον ἀποκρινάμενος. ΣΤΡ. ἔχε νυν ἥσυχος.
ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί σοι σαφῶς.
ΠΑ. τί σοι δοκεῖ δράσειν; ἀποδώσειν σοι δοκεῖ;
ΣΤΡ. ποῦ 'σθ' οὗτος ἁπαιτῶν με τἀργύριον; λέγε,
τουτὶ τί ἔστι; ΠΑ. τοῦθ' ὅ τι ἐστί; κάρδοπος.
ΣΤΡ. ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον τοιοῦτος ὤν;
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί,
ὅστις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.
ΠΑ. οὐκ ἄρ' ἀποδώσεις; ΣΤΡ. οὐχ, ὅσον γέ μ' εἰδέναι.
οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον ἀπολιταργιεῖς
ἀπὸ τῆς θύρας; ΠΑ. ἄπειμι, καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι
θήσω πρυτανεῖ', ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.
ΣΤΡ. προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα.
καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν,
ὁτιὴ 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον.
ΑΜ. ἰώ μοί μοι.
ΣΤΡ. ἔα· τίς οὗτοσί ποτ' ἔσθ' ὁ θρηνῶν; οὔ τί που
τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο;
ΑΜ. τί δ' ὅστις εἰμί, τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι;
ἀνὴρ κακοδαίμων. ΣΤΡ. κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.
ΑΜ. ὦ σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσάντυγες
ἵππων ἐμῶν· ὦ Παλλάς, ὥς μ' ἀπώλεσας.

ΣΤΡ. τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν;
ΑΜ. μὴ σκῶπτέ μ', ὦ τάν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον ἅλαβεν,
[ἄλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.]
ΣΤΡ. τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ'; ΑΜ. ἁδανείσατο.
ΣΤΡ. κακῶς ἄρ' ὄντως εἶχες, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
ΑΜ. ἵππους ἐλαύνων ἐξέπεσον νὴ τοὺς θεούς.
ΣΤΡ. τί δῆτα ληρεῖς ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;
ΑΜ. ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;
ΣΤΡ. οὐκ ἔσθ' ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις. ΑΜ. τί δαί;
ΣΤΡ. τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.
ΑΜ. σὺ δὲ νὴ τὸν Ἑρμῆν προσκεκλήσεσθαί γέ μοι,
εἰ μἀποδώσεις τἀργύριον. ΣΤΡ. κάτειπέ νυν,
πότερα νομίζεις καινὸν ἀεὶ τὸν Δία
ὕειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν ἥλιον
ἕλκειν κάτωθεν ταὐτὸ τοῦθ' ὕδωρ πάλιν;
ΑΜ. οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδέ μοι μέλει.
ΣΤΡ. πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,
εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;
ΑΜ. ἀλλ' εἰ σπανίζεις, τἀργυρίου μοι τὸν τόκον
ἀπόδοτε. ΣΤΡ. τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;
ΑΜ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ κατὰ μῆνα καὶ καθ' ἡμέραν
πλέον πλέον τἀργύριον ἀεὶ γίγνεται,
ὑπορρέοντος τοῦ χρόνου; ΣΤΡ. καλῶς λέγεις.
τί δῆτα; τὴν θάλατταν ἔσθ' ὅτι πλείονα
νυνὶ νομίζεις ἢ πρὸ τοῦ; ΑΜ. μὰ Δί', ἀλλ' ἴσην.
οὐ γὰρ δίκαιον πλείον' εἶναι. ΣΤΡ. κᾆτα πῶς
αὕτη μέν, ὦ κακόδαιμον, οὐδὲν γίγνεται
ἐπιρρεόντων τῶν ποταμῶν πλείων, σὺ δὲ
ζητεῖς ποιῆσαι τἀργύριον πλεῖον τὸ σόν;
οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας;
φέρε μοι τὸ κέντρον. ΑΜ. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.

ΣΤΡ. ὕπαγε, τί μέλλεις; οὐκ ἐλᾷς, ὦ σαμφόρα;
ΑΜ. ταῦτ᾽ οὐχ ὕβρις δῆτ᾽ ἐστίν; ΣΤΡ. ἄξεις; ἐπιαλῶ
κεντῶν ὑπὸ τὸν πρωκτόν σε τὸν σειραφόρον.
φεύγεις; ἔμελλόν σ᾽ ἆρα κινήσειν ἐγὼ
αὐτοῖς τροχοῖς τοῖς σοῖσι καὶ ξυνωρίσιν.
ΧΟΡ. οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾶν φλαύρων· ὁ γὰρ
γέρων ὅδ᾽ ἐρασθεὶς
ἀποστερῆσαι βούλεται
τὰ χρήμαθ᾽ ἁδανείσατο·
κοὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐ τήμερόν τι λήψεται
πρᾶγμ᾽, ὃ τοῦτον ποιήσει τὸν σοφιστήν,
ἀνθ᾽ ὧν πανουργεῖν ἤρξατ᾽, ἐξαίφνης κακὸν λαβεῖν τι.
οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ᾽ εὑρήσειν ὅπερ
πάλαι ποτ᾽ ἐπήτει,
εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
τοῖσιν δικαίοις, ὥστε νικᾶν [ἅπαντας] οἷσπερ ἂν
ξυγγένηται, κἂν λέγῃ παμπόνηρα.
ἴσως δ᾽ ἴσως βουλήσεται κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.
ΣΤΡ. ἰοὺ ἰού.
ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς καὶ δημόται,
ἀμυνάθετέ μοι τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς γνάθου.
ὦ μιαρέ, τύπτεις τὸν πατέρα; ΦΕΙ. φήμ᾽, ὦ πάτερ.
ΣΤΡ. ὁρᾶθ᾽ ὁμολογοῦνθ᾽ ὅτι με τύπτει. ΦΕΙ. καὶ μάλα.
ΣΤΡ. ὦ μιαρὲ καὶ πατραλοῖα καὶ τοιχωρύχε.
ΦΕΙ. αὖθίς με ταὐτὰ ταῦτα καὶ πλείω λέγε.
ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ὅτι χαίρω πόλλ᾽ ἀκούων καὶ κακά;
ΣΤΡ. ὦ λακκόπρωκτε. ΦΕΙ. πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.

1303—1310. = 1311—1320.

ΣΤΡ. τὸν πατέρα τύπτεις; ΦΕΙ. κἀποφανῶ γε νὴ Δία
ὡς ἐν δίκῃ σ᾽ ἔτυπτον. ΣΤΡ. ὦ μιαρώτατε,
καὶ πῶς γένοιτ᾽ ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;
ΦΕΙ. ἔγωγ᾽ ἀποδείξω, καί σε νικήσω λέγων.
ΣΤΡ. τουτὶ σὺ νικήσεις; ΦΕΙ. πολύ γε καὶ ῥᾳδίως.
ἑλοῦ δ᾽ ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.
ΣΤΡ. ποίοιν λόγοιν; ΦΕΙ. τὸν κρείττον᾽, ἢ τὸν ἥττονα;
ΣΤΡ. ἐδιδαξάμην μέντοι σε νὴ Δί᾽, ὦ μέλε,
τοῖσιν δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
μέλλεις ἀναπείσειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν
τὸν πατέρα τύπτεσθ᾽ ἐστὶν ὑπὸ τῶν υἱέων.
ΦΕΙ. ἀλλ᾽ οἴομαι μέντοι σ᾽ ἀναπείσειν, ὥστε γε
οὐδ᾽ αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.
ΣΤΡ. καὶ μὴν ὅ τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.
ΧΟΡ. σὸν ἔργον, ὦ πρεσβῦτα, φροντίζειν ὅπῃ
τὸν ἄνδρα κρατήσεις,
ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ ᾽πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
οὕτως ἀκόλαστος.
ἀλλ᾽ ἔσθ᾽ ὅτῳ θρασύνεται·
δῆλον τὸ λῆμ᾽ ἐστὶ τἀνθρώπου.
ἀλλ᾽ ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἤρξαθ᾽ ἡ μάχη γενέσθαι
ἤδη λέγειν πρὸς τὸν χορόν· πάντως δὲ τοῦτο
δράσεις.
ΣΤΡ. καὶ μὴν ὅθεν γε πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι
ἐγὼ φράσω· ᾽πειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ᾽, ὥσπερ ἴστε,
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ᾽ ἐγὼ ᾽κέ-
λευσα
ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν Κριόν, ὡς ἐπέχθη.
ὁ δ᾽ εὐθέως ἀρχαῖον εἶν᾽ ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν
ᾄδειν τε πίνονθ᾽, ὡσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ᾽
ἀλοῦσαν.

1345—1352. = 1391—1398.

ΦΕΙ. οὐ γὰρ τότ' εὐθὺς χρῆν σ' ἄρα τύπτεσθαί τε καὶ πατεῖσθαι,
ᾄδειν κελεύονθ', ὡσπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;
ΣΤΡ. τοιαῦτα μέντοι καὶ τότ' ἔλεγεν ἔνδον, οἷάπερ νῦν,
καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ' εἶναι κακὸν ποιητήν.
κἀγὼ μόλις μέν, ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον·
ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα
τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι· κᾆθ' οὗτος εὐθὺς εἶπεν,
[ἐγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς]
ψόφου πλέων, ἀξύστατον, στόμφακα, κρημνοποιόν.
κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;
ὅμως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν ἔφην, σὺ δ' ἀλλὰ τούτων
λέξον τι τῶν νεωτέρων, ἅττ' ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν', ὡς ἐκίνει
ἀδελφός, ὦλεξίκακε, τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.
κἀγὼ οὐκέτ' ἐξηνεσχόμην, ἀλλ' εὐθὺς ἐξαράττω
πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι· κᾆτ' ἐντεῦθεν, οἷον εἰκός,
ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθ'· εἶθ' οὗτος ἐπαναπηδᾷ,
κἄπειτ' ἔφλα με κἀσπόδει κἄπνιγε κἀπέτριβεν.
ΦΕΙ. οὔκουν δικαίως, ὅστις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς,
σοφώτατον; ΣΤΡ. σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον, ὢ τί σ' εἴπω;
ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. ΦΕΙ. νὴ τὸν Δί', ἐν δίκῃ γ' ἄν.
ΣΤΡ. καὶ πῶς δικαίως; ὅστις ὦναίσχυντέ σ' ἐξέθρεψα,

αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅ τι νοοίης.
εἰ μέν γε βρῦν εἴποις, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον·
μαμμᾶν δ' ἂν αἰτήσαντος ἧκόν σοι φέρων ἂν ἄρτον·
κακκᾶν δ' ἂν οὐκ ἔφθης φράσαι, κἀγὼ λαβὼν θύραζε
ἐξέφερον ἂν καὶ προὐσχόμην σε· σὺ δ' ἐμὲ νῦν ἀπάγχων
βοῶντα καὶ κεκραγόθ' ὅτι
χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
ἔξω 'ξενεγκεῖν, ὦ μιαρέ,
θύραζέ μ', ἀλλὰ πνιγόμενος
αὐτοῦ 'ποίησα κακκᾶν.

ΧΟΡ. οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
πηδᾶν, ὅ τι λέξει.
εἰ γὰρ τοιαῦτά γ' οὗτος ἐξειργασμένος
λαλῶν ἀναπείσει,
τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων
λάβοιμεν ἂν ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου.
σὸν ἔργον, ὦ καινῶν ἐπῶν κινητὰ καὶ μοχλευτά,
πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξεις λέγειν δίκαια.

ΦΕΙ. ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασιν καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι.
ἐγὼ γὰρ ὅτε μὲν ἱππικῇ τὸν νοῦν μόνον προσεῖχον,
οὐδ' ἂν τρί' εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷός τ' ἦν πρὶν ἐξαμαρτεῖν·
νυνὶ δ' ἐπειδή μ' οὑτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτός,
γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξύνειμι καὶ μερίμναις,

οἶμαι διδάξειν ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν.
ΣΤΡ. ἵππευε τοίνυν νὴ Δί', ὡς ἔμοιγε κρεῖττόν ἐστιν
ἵππων τρέφειν τέθριππον ἢ τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι.
ΦΕΙ. ἐκεῖσε δ' ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου μέτειμι,
καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί σε τουτί· παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;
ΣΤΡ. ἔγωγέ σ', εὐνοῶν γε καὶ κηδόμενος. ΦΕΙ. εἰπὲ δή μοι,
οὐ κἀμέ σοι δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως
[τύπτειν τ', ἐπειδήπερ γε τοῦτ' ἔστ' εὐνοεῖν, τὸ τύπτειν;]
πῶς γὰρ τὸ μὲν σὸν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
κλάουσι παῖδες, πατέρα δ' οὐ κλάειν δοκεῖς;
φήσεις νομίζεσθαι σὺ παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι·
ἐγὼ δέ γ' ἀντείποιμ' ἂν ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες.
εἰκὸς δὲ μᾶλλον τοὺς γέροντας τοῦ νέου 'στι κλάειν,
ὅσῳπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.
ΣΤΡ. ἀλλ' οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν.
ΦΕΙ. οὔκουν ἀνὴρ ὁ τὸν νόμον θεὶς τοῦτον ἦν τὸ πρῶτον,
ὥσπερ σὺ κἀγώ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;
ἧττον τί δῆτ' ἔξεστι κἀμοὶ καινὸν αὖ τὸ λοιπὸν
θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσιν, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν;
ὅσας δὲ πληγὰς εἴχομεν πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι,
ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτί,

ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται· καίτοι τί διαφέρουσιν
ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλὴν ὅτι ψηφίσματ᾽ οὐ γράφουσιν;
ΣΤΡ. τί δῆτ᾽, ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,
οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;
ΦΕΙ. οὐ ταυτόν, ὦ τάν, ἐστιν, οὐδ᾽ ἂν Σωκράτει δοκοίη.
ΣΤΡ. πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ᾽· εἰ δὲ μή, σαυτόν ποτ᾽ αἰτιάσει.
ΦΕΙ. καὶ πῶς; ΣΤΡ. ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιός εἰμ᾽ ἐγὼ κολάζειν,
σὺ δ᾽, ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν. ΦΕΙ. ἢν δὲ μὴ γένηται,
μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ᾽ ἐγχανὼν τεθνήξεις
ΣΤΡ. ἐμοὶ μέν, ὦνδρες ἥλικες, δοκεῖ λέγειν δίκαια·
κἄμοιγε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεικῆ.
κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐστ᾽, ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.
ΦΕΙ. σκέψαι δὲ χἀτέραν ἔτι γνώμην. ΣΤΡ. ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.
ΦΕΙ. καὶ μὴν ἴσως γ᾽ οὐκ ἀχθέσει παθὼν ἃ νῦν πέπονθας.
ΣΤΡ. πῶς δή; δίδαξον γὰρ τί μ᾽ ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις.
ΦΕΙ. τὴν μητέρ᾽ ὥσπερ καὶ σὲ τυπτήσω. ΣΤΡ. τί δῆτα φῂς σύ;
τοῦθ᾽ ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν. ΦΕΙ. τί δ᾽, ἢν ἔχων τὸν ἥττω
λόγον σε νικήσω λέγων
τὴν μητέρ᾽ ὡς τύπτειν χρεών;
ΣΤΡ. τί δ᾽ ἄλλο γ᾽ ἢ ταῦτ᾽ ἢν ποιῇς
οὐδέν σε κωλύσει σεαυ-
τὸν ἐμβαλεῖν ἐς τὸ βάραθρον
μετὰ Σωκράτους
καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω.

ταυτὶ δι᾽ ὑμᾶς, ὦ Νεφέλαι, πέπονθ᾽ ἐγώ,
ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.

ΧΟΡ. αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,
στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.

ΣΤΡ. τί δῆτα ταῦτ᾽ οὔ μοι τότ᾽ ἠγορεύετε,
ἀλλ᾽ ἄνδρ᾽ ἄγροικον καὶ γέροντ᾽ ἐπήρετε;

ΧΟΡ. ἡμεῖς ποιοῦμεν ταῦθ᾽ ἑκάστοθ᾽, ὅταν τινὰ
γνῶμεν πονηρῶν ὄντ᾽ ἐραστὴν πραγμάτων,
ἕως ἂν αὐτὸν ἐμβάλωμεν εἰς κακόν,
ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.

ΣΤΡ. ὤμοι, πονηρά γ᾽, ὦ Νεφέλαι, δίκαια δέ.
οὐ γάρ μ᾽ ἐχρῆν τὰ χρήμαθ᾽ ἁδανεισάμην
ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως, ὦ φίλτατε,
τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν καὶ Σωκράτην
ἀπολεῖς μετελθών, οἳ σὲ κἄμ᾽ ἐξηπάτων.

ΦΕΙ. ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.

ΣΤΡ. ναὶ ναί, καταιδέσθητι πατρῷον Δία.

ΦΕΙ. ἰδού γε Δία πατρῷον· ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστιν; ΣΤΡ. ἔστιν. ΦΕΙ. οὐκ ἔστ᾽ οὔκ, ἐπεὶ
Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί᾽ ἐξεληλακώς.

ΣΤΡ. οὐκ ἐξελήλακ᾽, ἀλλ᾽ ἐγὼ τοῦτ᾽ ᾠόμην,
διὰ τουτονὶ τὸν δῖνον. οἴμοι δείλαιος,
ὅτε καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.

ΦΕΙ. ἐνταῦθα σαυτῷ παραφρόνει καὶ φληνάφα.

ΣΤΡ. οἴμοι παρανοίας· ὡς ἐμαινόμην ἄρα,
ὅτ᾽ ἐξέβαλλον τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτην.
ἀλλ᾽, ὦ φίλ᾽ Ἑρμῆ, μηδαμῶς θύμαινέ μοι,
μηδέ μ᾽ ἐπιτρίψῃς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε
ἐμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ.
καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ᾽ αὐτοὺς γραφὴν
διωκάθω γραψάμενος, εἴθ᾽ ὅ τι σοι δοκεῖ.

ὀρθῶς παραινεῖς οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν,
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιμπράναι τὴν οἰκίαν
τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο δεῦρ', ὦ Ξανθία,
κλίμακα λαβὼν ἔξελθε καὶ σμινύην φέρων,
κἄπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον
τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην,
ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν·
ἐμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην,
κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην
ἐμοὶ ποιήσω, κεἰ σφόδρ' εἴσ' ἀλαζόνες.

ΜΑΘ. ἰοὺ ἰού.

ΣΤΡ. σὸν ἔργον, ὦ δᾴς, ἱέναι πολλὴν φλόγα.

ΜΑΘ. ἄνθρωπε, τί ποιεῖς; ΘΕΡ. ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας.

ΜΑΘ. οἴμοι, τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;

ΣΤΡ. ἐκεῖνος οὗπερ θοἰμάτιον εἰλήφατε.

ΜΑΘ. ἀπολεῖς ἀπολεῖς. ΘΕΡ. τοῦτ' αὐτὸ γὰρ καὶ βούλομαι,
ἢν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας,
ἢ 'γὼ πρότερόν πως ἐκτραχηλισθῶ πεσών.

ΣΩ. οὗτος, τί ποιεῖς ἐτεόν, οὑπὶ τοῦ τέγους;

ΣΤΡ. ἀεροβατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.

ΣΩ. οἴμοι τάλας, δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.

ΜΑΘ. ἐγὼ δὲ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι.

ΣΤΡ. τί γὰρ μαθόντες τοὺς θεοὺς ὑβρίζετε,
καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθε τὴν ἕδραν;

ΧΟΡ. δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν οὕνεκα,
μάλιστα δ' εἰδὼς τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.
ἡγεῖσθ' ἔξω· κεχόρευται γὰρ μετρίως τό γε τήμερον ἡμῖν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Σ Φ Η Κ Ε Σ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΩΣΙΑΣ } οἰκέται Φιλοκλέωνος.
ΞΑΝΘΙΑΣ }
ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.
ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ.
ΠΑΙΔΕΣ.
ΚΥΩΝ.
ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ.
ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

I.

Φιλοκλέων Ἀθηναῖος φιλόδικος ὢν τὴν φύσιν ἐφοίτα περὶ τὰ δικαστήρια συνεχῶς. Βδελυκλέων δὲ ὁ τούτου παῖς ἀχθόμενος ταύτῃ τῇ νόσῳ καὶ πειρώμενος τὸν πατέρα παύειν, ἐγκαθείρξας τοῖς οἴκοις καὶ δίκτυα περιβαλὼν ἐφύλαττε νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. ὁ δὲ ἐξόδου αὐτῷ μὴ προκειμένης ἔκραζεν. οἱ δὲ συνδικασταὶ αὐτοῦ σφηξὶν ἑαυτοὺς ἀφομοιώσαντες παρεγένοντο, βουλόμενοι διὰ ταύτης τῆς τέχνης ὑποκλέπτειν τὸν συνδικαστήν· ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνέστηκε καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγέγραπται. ἀλλ' οὐδὲν ἤνυον οὐδὲ οὗτοι. πέρας δὲ τοῦ νεανίσκου θαυμάζοντος τίνος ἕνεκα ὁ πατὴρ οὕτως ἥττηται τοῦ πράγματος, ἔφη ὁ πρεσβύτης τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον καὶ σχεδὸν ἀρχὴν τὸ δικάζειν. ὁ δὲ παῖς ἐπειρᾶτο τὰς ὑποψίας ἐξαιρεῖν τοῦ πράγματος, νουθετῶν τὸν γέροντα. ὁ δὲ πρεσβύτης μηδαμῶς νουθετούμενος οὐ μεθίει τοῦ πάθους· ἀλλ' ἀναγκάζεται ὁ νέος ἐπιτρέπειν φιλοδικεῖν, καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦτο ποιεῖ, καὶ τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν δικάζει. καὶ δύο κύνες ἐπεισάγονται πολιτικῶς παρ' αὐτῷ κρινόμενοι· καὶ κατὰ τοῦ φεύγοντος ἐκφέρειν συνεχῶς τὴν ψῆφον μέλλων ἀπατηθεὶς ἄκων τὴν ἀποδικάζουσαν φέρει ψῆφον. περιέχει δὲ καὶ δικαιολογίαν τινὰ τοῦ χοροῦ ἐκ τοῦ ποιητοῦ προσώπου, ὡς σφηξὶν ἐμφερεῖς εἰσὶν οἱ τοῦ χοροῦ, ἐξ ὧν καὶ τὸ δρᾶμα. οἳ ὅτε μὲν ἦσαν νέοι, πικρῶς ταῖς δίκαις ἐφήδρευον, ἐπεὶ δὲ γέροντες γεγόνασι, κεντοῦσι τοῖς κέντροις. ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ δράματος ὁ γέρων ἐπὶ δεῖπνον καλεῖται, καὶ ἐπὶ ὕβριν τρέπεται, καὶ κρίνει αὐτὸν ὕβρεως ἀρτόπωλις· ὁ δὲ γέρων πρὸς αὐλὸν καὶ ὄρχησιν τρέπεται, καὶ γελωτοποιεῖ τὸ δρᾶμα.

Τοῦτο τὸ δρᾶμα πεποίηται αὐτῷ οὐκ ἐξ ὑποκειμένης ὑποθέσεως, ἀλλ' ὡσανεὶ γενομένης. πέπλασται γὰρ τὸ ὅλον. διαβάλλει δὲ Ἀθηναίους ὡς φιλοδικοῦντας, καὶ σωφρονίζει τὸν δῆμον ἀποστῆναι δικῶν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς δικαστὰς σφηξὶν

ἀπεικάζει κέντρα ἔχουσι καὶ πλήττουσι. πεποίηται δ' αὐτῷ χαριέντως. ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου διὰ Φιλωνίδου ἐν τῇ πθ' ὀλυμπιάδι. β' ἦν. εἰς Λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης Προάγωνι, Λεύκων Πρέσβεσι τρίτος.

II.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Φιλοῦντα δικάζειν πατέρα παῖς εἴρξας ἄφνω
αὐτός τ' ἐφύλαττεν ἔνδον οἰκέται θ', ὅπως
μὴ λανθάνῃ μηδ' ἐξίῃ διὰ τὴν νόσον.
ὁ δ' ἀντιμάχεται παντὶ τρόπῳ καὶ μηχανῇ.
εἶθ' οἱ συνήθεις καὶ γέροντες, λεγόμενοι
σφῆκες, παραγίνονται βοηθοῦντες σφόδρα
ἐπὶ τῷ δύνασθαι κέντρον ἐνιέναι τισὶ
φρονοῦντες ἱκανόν. ὁ δὲ γέρων τηρούμενος
συμπείθετ' ἔνδον διαδικάζειν καὶ βιοῦν,
ἐπεὶ τὸ δικάζειν κέκρικεν ἐκ παντὸς τρόπου.

Σ Φ Η Κ Ε Σ.

ΣΩΣ. Οὗτος, τί πάσχεις, ὦ κακόδαιμον Ξανθία;
ΞΑΝ. φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν διδάσκομαι.
ΣΩΣ. κακὸν ἄρα ταῖς πλευραῖς τι προὐφείλεις μέγα.
ἆρ' οἶσθά γ' οἷον κνώδαλον φυλάττομεν;
ΞΑΝ. οἶδ'· ἀλλ' ἐπιθυμῶ σμικρὸν ἀπομερμηρίσαι.
ΣΩΣ. σὺ δ' οὖν παρακινδύνευ', ἐπεὶ καὐτοῦ γ' ἐμοῦ
κατὰ ταῖν κόραιν ἤδη τι καταχεῖται γλυκύ.
ΞΑΝ. ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς ἐτεὸν ἢ κορυβαντιᾷς;
ΣΩΣ. οὔκ, ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει τις ἐκ Σαβαζίου.
ΞΑΝ. τὸν αὐτὸν ἄρ' ἐμοὶ βουκολεῖς Σαβάζιον.
κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως ἐπεστρατεύσατο
Μῆδός τις ἐπὶ τὰ βλέφαρα νυστακτὴς ὕπνος·
καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως.
ΣΩΣ. κἄγωγ' ἀληθῶς οἷον οὐδεπώποτε.
ἀτὰρ σὺ λέξον πρότερος. ΞΑΝ. ἐδόκουν ἀετὸν
καταπτάμενον εἰς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ
ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα
φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς εἰς τὸν οὐρανόν,
κἄπειτα ταύτην ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον.
ΣΩΣ. οὐδὲν ἄρα γρίφου διαφέρει Κλεώνυμος.
ΞΑΝ. πῶς δή; ΣΩΣ. προερεῖ τις τοῖσι συμπόταις λέγων,
ὅτι ταυτὸν ἐν γῇ τ' ἀπέβαλεν κἀν οὐρανῷ
κἀν τῇ θαλάττῃ θηρίον τὴν ἀσπίδα.
ΞΑΝ. οἴμοι, τί δῆτά μοι κακὸν γενήσεται
ἰδόντι τοιοῦτον ἐνύπνιον; ΣΩΣ. μὴ φροντίσῃς.

οὐδὲν γὰρ ἔσται δεινὸν οὐ μὰ τοὺς θεούς.
ΞΑΝ. δεινόν γέ τοὔστ' ἄνθρωπος ἀποβαλὼν ὅπλα.
ἀτὰρ σὺ τὸ σὸν αὖ λέξον. ΣΩΣ. ἀλλ' ἐστὶν μέγα.
περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.
ΞΑΝ. λέγε νυν ἀνύσας τι τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος.
ΣΩΣ. ἔδοξέ μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν τῇ πυκνὶ
ἐκκλησιάζειν πρόβατα συγκαθήμενα,
βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια·
κἄπειτα τούτοις τοῖς προβάτοισι μοὐδόκει
δημηγορεῖν φάλαινα πανδοκεύτρια,
ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρημένης ὑός.
ΞΑΝ. αἰβοῖ. ΣΩΣ. τί ἔστι; ΞΑΝ. παῦε παῦε, μὴ λέγε·
ὄζει κάκιστον τοὐνύπνιον βύρσης σαπρᾶς.
ΣΩΣ. εἶθ' ἡ μιαρὰ φάλαιν' ἔχουσα τρυτάνην
ἵστη βόειον δημόν. ΞΑΝ. οἴμοι δείλαιος·
τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διιστάναι.
ΣΩΣ. ἐδόκει δέ μοι Θέωρος αὐτῆς πλησίον
χαμαὶ καθῆσθαι, τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχων.
εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας·
ὁλᾷς; Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει.
ΞΑΝ. ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν.
ΣΩΣ. οὔκουν ἐκεῖν' ἀλλόκοτον, ὁ Θέωρος κόραξ
γενόμενος; ΞΑΝ. ἥκιστ', ἀλλ' ἄριστον.
ΣΩΣ. πῶς; ΞΑΝ. ὅπως;
ἄνθρωπος ὢν εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ·
οὔκουν ἐναργὲς τοῦτο συμβαλεῖν, ὅτι
ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν ἐς κόρακας οἰχήσεται;
ΣΩΣ. εἶτ' οὐκ ἐγὼ δοὺς δύ' ὀβολὼ μισθώσομαι
οὕτως ὑποκρινόμενον σοφῶς ὀνείρατα;
ΞΑΝ. φέρε νυν κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον,
ὀλίγ' ἄττ' ὑπειπὼν πρῶτον αὐτοῖσιν ταδί,
μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα,

μηδ' αὖ γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.
ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὔτε κάρυ' ἐκ φορμίδος
δούλω διαρριπτοῦντε τοῖς θεωμένοις,
οὔθ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος,
οὐδ' αὖθις ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης·
οὐδ' εἰ Κλέων γ' ἔλαμψε τῆς τύχης χάριν,
αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.
ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον γνώμην ἔχον,
ὑμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον,
κωμῳδίας δὲ φορτικῆς σοφώτερον.
ἔστιν γὰρ ἡμῖν δεσπότης ἐκεινοσὶ
ἄνω καθεύδων, ὁ μέγας, οὑπὶ τοῦ τέγους.
οὗτος φυλάττειν τὸν πατέρ' ἐπέταξε νῷν,
ἔνδον καθείρξας, ἵνα θύραζε μὴ 'ξίῃ.
νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ,
ἣν οὐδ' ἂν εἷς γνοίη ποτ' οὐδ' ἂν ξυμβάλοι,
εἰ μὴ πύθοιθ' ἡμῶν· ἐπεὶ τοπάζετε.
'Αμυνίας μὲν ὁ Προνάπους φήσ' οὑτοσὶ
εἶναι φιλόκυβον αὐτόν· ἀλλ' οὐδὲν λέγει.
ΣΩΣ. μὰ Δί', ἀλλ' ἀφ' αὑτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται.
* * * * * * * * * * * *
ΞΑΝ. οὔκ, ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.
ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον
εἶναι φιλοπότην αὐτόν. ΣΩΣ. οὐδαμῶς γ', ἐπει
αὕτη γε χρηστῶν ἐστὶν ἀνδρῶν ἡ νόσος.
ΞΑΝ. Νικόστρατος δ' αὖ φησιν ὁ Σκαμβωνίδης
εἶναι φιλοθύτην αὐτὸν ἢ φιλόξενον.
ΣΩΣ. μὰ τὸν κύν', ὦ Νικόστρατ', οὐ φιλόξενος,
ἐπεὶ καταπύγων ἐστὶν ὅ γε Φιλόξενος.
ΞΑΝ. ἄλλως φλυαρεῖτ'· οὐ γὰρ ἐξευρήσετε.
εἰ δὴ 'πιθυμεῖτ' εἰδέναι, σιγᾶτε νῦν.
φράσω γὰρ ἤδη τὴν νόσον τοῦ δεσπότου.

φιληλιαστής ἐστιν ὡς οὐδεὶς ἀνήρ,
ἐρᾷ τε τούτου τοῦ δικάζειν, καὶ στένει,
ἢν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου καθέζηται ξύλου.
ὕπνου δ' ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην.
ἢν δ' οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφόν γ' ἔχειν εἰωθέναι
τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων ἀνίσταται,
ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
καὶ νὴ Δί' ἢν ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
υἱὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ Δῆμον καλόν,
ἰὼν παρέγραψε πλησίον „κημὸς καλός."
τὸν ἀλεκτρυόνα δ', ὃς ᾖδ' ἀφ' ἑσπέρας, ἔφη
ὄψ' ἐξεγείρειν αὐτὸν ἀναπεπεισμένον,
παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα.
εὐθὺς δ' ἀπὸ δορπηστοῦ κέκραγεν ἐμβάδας,
κἄπειτ' ἐκεῖσ' ἐλθὼν προκαθεύδει πρῴ πάνυ,
ὥσπερ λεπὰς προσεχόμενος τῷ κίονι.
ὑπὸ δυσκολίας δ' ἅπασι τιμῶν τὴν μακρὰν
ὥσπερ μέλιττ' ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται,
ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ἀναπεπλασμένος.
ψήφων δὲ δείσας μὴ δεηθείη ποτέ,
ἵν' ἔχοι δικάζειν, αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει.
τοιαῦτ' ἀλύει· νουθετούμενος δ' ἀεὶ
μᾶλλον δικάζει. τοῦτον οὖν φυλάττομεν
μοχλοῖσιν ἐνδήσαντες, ὡς ἂν μὴ 'ξίῃ.
ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ τὴν νόσον βαρέως φέρει.
καὶ πρῶτα μὲν λόγοισι παραμυθούμενος
ἀνέπειθεν αὐτὸν μὴ φορεῖν τριβώνιον
μηδ' ἐξιέναι θύραζ'· ὁ δ' οὐκ ἐπείθετο.
εἶτ' αὐτὸν ἀπέλου κἀκάθαιρ', ὁ δ' οὐ μάλα.
μετὰ τοῦτ' ἐκορύβαντιζ'· ὁ δ' αὐτῷ τυμπάνῳ

ἄξας ἐδίκαζεν εἰς τὸ Καινὸν ἐμπεσών.
ὅτε δῆτα ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει,
διέπλευσεν εἰς Αἴγιναν· εἶτα ξυλλαβὼν
νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ·
ὁ δ᾽ ἀνεφάνη κνεφαῖος ἐπὶ τῇ κιγκλίδι.
ἐντεῦθεν οὐκέτ᾽ αὐτὸν ἐξεφρείομεν.
ὁ δ᾽ ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορροῶν
καὶ τῶν ὀπῶν· ἡμεῖς δ᾽ ὅσ᾽ ἦν τετρημένα
ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι κἀπακτώσαμεν·
ὁ δ᾽ ὡσπερεὶ κολοιὸς αὑτῷ παττάλους
ἐνέκρουεν εἰς τὸν τοῖχον, εἶτ᾽ ἐξήλλετο.
ἡμεῖς δὲ τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις
καταπετάσαντες ἐν κύκλῳ φυλάττομεν.
ἔστιν δ᾽ ὄνομα τῷ μὲν γέροντι Φιλοκλέων,
ναὶ μὰ Δία, τῷ δ᾽ υἱεῖ γε τῳδὶ Βδελυκλέων,
ἔχων τρόπους φρυαγμοσεμνάκους τινάς.
ΒΔΕ. ὦ Ξανθία καὶ Σωσία, καθεύδετε;
ΞΑΝ. οἴμοι. ΣΩΣ. τί ἔστι; ΞΑΝ. Βδελυκλέων ἀνί-
σταται.
ΒΔΕ. οὐ περιδραμεῖται σφῷν ταχέως δεῦρ᾽ ἅτερος;
ὁ γὰρ πατὴρ εἰς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθεν
καὶ μυσπολεῖ τι καταδεδυκώς. ἀλλ᾽ ἄθρει,
κατὰ τῆς πυέλου τὸ τρῆμ᾽ ὅπως μὴ ᾽κδύσεται·
σὺ δὲ τῇ θύρᾳ πρόσκεισο. ΞΑΝ. ταῦτ᾽, ὦ δέσποτα.
ΒΔΕ. ἄναξ Πόσειδον, τί ποτ᾽ ἄρ᾽ ἡ κάπνη ψοφεῖ;
οὗτος, τίς εἶ σύ; ΦΙΛ. καπνὸς ἔγωγ᾽ ἐξέρχομαι.
ΒΔΕ. καπνός; φέρ᾽ ἴδω ξύλου τίνος σύ. ΦΙΛ. συκίνου.
ΒΔΕ. νὴ τὸν Δί᾽ ὅσπερ γ᾽ ἐστὶ δριμύτατος καπνῶν.
ἀτὰρ οὐκέτ᾽ ἐρρήσεις γε, ποῦ ᾽σθ᾽ ἡ τηλία;
δύου πάλιν· φέρ᾽ ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον.
ἐνταῦθά νυν ζήτει τιν᾽ ἄλλην μηχανήν.
ἀτὰρ ἄθλιός γ᾽ εἴμ᾽ ὡς ἕτερος οὐδεὶς ἀνήρ,

ὅστις πατρὸς νῦν Καπνίου κεκλήσομαι.
παῖ, τὴν θύραν ὤθει· πίεζέ νυν σφόδρα
εὖ κἀνδρικῶς· κἀγὼ γὰρ ἐνταῦθ᾽ ἔρχομαι.
καὶ τῆς κατακλεῖδος ἐπιμελοῦ, καὶ τοῦ μοχλοῦ
φύλατθ᾽ ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξεται.
ΦΙΛ. τί δράσετ᾽; οὐκ ἐκφρήσετ᾽, ὦ μιαρώτατοι,
δικάσοντά μ᾽, ἀλλ᾽ ἐκφεύξεται Δρακοντίδης;
ΞΑΝ. σὺ δὲ τοῦτο βαρέως ἂν φέροις; ΦΙΛ. ὁ γὰρ θεὸς
μαντευομένῳ μοὔχρησεν ἐν Δελφοῖς ποτέ,
ὅταν τις ἐκφύγῃ μ᾽, ἀποσκλῆναι τότε.
ΞΑΝ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ μαντεύματος.
ΦΙΛ. ἴθ᾽, ἀντιβολῶ σ᾽, ἔκφρες με, μὴ διαρραγῶ.
ΞΑΝ. μὰ τὸν Ποσειδῶ, Φιλοκλέων, οὐδέποτέ γε.
ΦΙΛ. διατρώξομαι τοίνυν ὀδὰξ τὸ δίκτυον.
ΞΑΝ. ἀλλ᾽ οὐκ ἔχεις ὀδόντας. ΦΙΛ. οἴμοι δείλαιος·
πῶς ἄν σ᾽ ἀποκτείναιμι; πῶς; δότε μοι ξίφος
ὅπως τάχιστ᾽, ἢ πινάκιον τιμητικόν.
ΒΔΕ. ἄνθρωπος οὗτος μέγα τι δρασείει κακόν.
ΦΙΛ. μὰ τὸν Δί᾽ οὐ δῆτ᾽, ἀλλ᾽ ἀποδόσθαι βούλομαι
τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι τοῖς κανθηλίοις·
νουμηνία γάρ ἐστιν. ΒΔΕ. οὔκουν κἂν ἐγὼ
αὐτὸν ἀποδοίμην δῆτ᾽ ἄν; ΦΙΛ. οὐχ ὥσπερ γ᾽ ἐγώ.
ΒΔΕ. μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἄμεινον. ΦΙΛ. ἀλλὰ τὸν ὄνον ἔξαγε.
ΞΑΝ. οἵαν πρόφασιν καθῆκεν, ὡς εἰρωνικῶς,
ἵνα θᾶττον ἐκπέμψειας. ΒΔΕ. ἀλλ᾽ οὐκ ἔσπασεν
ταύτῃ γ᾽· ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου.
ἀλλ᾽ εἰσιών μοι τὸν ὄνον ἔξαγ᾽ ἔνδοθεν.
ὅπως δ᾽ ὁ γέρων μὴ τῇδε παρακύψει πάλιν.
ΞΑΝ. κάνθων, τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον;
βάδιζε θᾶττον. τί στένεις, εἰ μὴ φέρεις
Ὀδυσσέα τιν᾽; ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία φέρει
κάτω γε τουτονί τιν᾽ ὑποδεδυκότα.

ΒΔΕ. ποῖον; φέρ' ἴδωμαι. ΞΑΝ. τουτονί. ΒΔΕ. τουτὶ τί ἦν;
τίς εἶ ποτ', ὤνθρωπ', ἐτεόν; ΦΙΛ. Οὖτις νὴ Δία.
ΒΔΕ. Οὖτις σύ; ποδαπός; ΦΙΛ. Ἴθακος Ἀποδρασιππίδου.
ΒΔΕ. Οὖτις μὰ τὸν Δί' οὔ τι χαιρήσων γε σύ.
ὕφελκε θᾶττον αὐτόν. ὢ μιαρώτατος,
ἵν' ὑποδέδυκεν· ὥστ' ἔμοιγ' ἰνδάλλεται
ὁμοιότατος κλητῆρος εἶναι πωλίῳ.
ΦΙΛ. εἰ μή μ' ἐάσεθ' ἡσύχως, μαχούμεθα.
ΒΔΕ. περὶ τοῦ μαχεῖ νῷν δῆτα; ΦΙΛ. περὶ ὄνου σκιᾶς.
ΒΔΕ. πονηρὸς εἶ πόρρω τέχνης καὶ παράβολος.
ΦΙΛ. ἐγὼ πονηρός; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' οὐκ οἶσθα σὺ
νῦν μ' ὄντ' ἄριστον· ἀλλ' ἴσως, ὅταν φάγῃς
ὑπογάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ.
ΒΔΕ. ὤθει τὸν ὄνον καὶ σαυτὸν εἰς τὴν οἰκίαν.
ΦΙΛ. ὦ ξυνδικασταὶ καὶ Κλέων, ἀμύνατε.
ΒΔΕ. ἔνδον κέκραχθι τῆς θύρας κεκλεισμένης.
ὤθει σὺ πολλοὺς τῶν λίθων πρὸς τὴν θύραν,
καὶ τὴν βάλανον ἔμβαλλε πάλιν εἰς τὸν μοχλόν,
καὶ τῇ δοκῷ προσθεὶς τὸν ὅλμον τὸν μέγαν
ἀνύσας τι προσκύλιέ γ'. ΞΑΝ. οἴμοι δείλαιος·
πόθεν ποτ' ἐμπέπτωκέ μοι τὸ βωλίον;
ΒΔΕ. ἴσως ἄνωθεν μῦς ἐνέβαλέ σοί ποθεν.
ΞΑΝ. μῦς; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ
ὑπὸ τῶν κεραμίδων ἡλιαστὴς ὀροφίας.
ΒΔΕ. οἴμοι κακοδαίμων, στροῦθος ἁνὴρ γίγνεται·
ἐκπτήσεται. ποῦ ποῦ 'στί μοι τὸ δίκτυον;
σοῦ σοῦ, πάλιν σοῦ. νὴ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἦν
τηρεῖν Σκιώνην ἀντὶ τούτου τοῦ πατρός.
ΞΑΝ. ἄγε νυν, ἐπειδὴ τουτονὶ σεσοβήκαμεν,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως διαδὺς ἂν ἡμᾶς ἔτι λάθοι,

τί οὐκ ἀπεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην;
ΒΔΕ. ἀλλ᾽, ὦ πονήρ᾽, ἥξουσιν ὀλίγον ὕστερον
οἱ ξυνδικασταὶ παρακαλοῦντες τουτονὶ
τὸν πατέρα. ΞΑΝ. τί λέγεις; ἀλλὰ νῦν ὄρθρος βαθύς.
ΒΔΕ. νὴ τὸν Δί᾽, ὀψέ τἄρ᾽ ἀνεστήκασι νῦν.
ὡς ἀπὸ μέσων νυκτῶν γε παρακαλοῦσ᾽ ἀεί,
λύχνους ἔχοντες καὶ μινυρίζοντες μέλη
ἀρχαιομελισιδωνοφρυνιχήρατα,
οἷς ἐκκαλοῦνται τοῦτον. ΞΑΝ. οὐκοῦν, ἢν δέῃ,
ἤδη ποτ᾽ αὐτοὺς τοῖς λίθοις βαλλήσομεν.
ΒΔΕ. ἀλλ᾽, ὦ πονηρέ, τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ
τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ᾽ ὅμοιον σφηκιᾷ.
ἔχουσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος
ὀξύτατον, ᾧ κεντοῦσι, καὶ κεκραγότες
πηδῶσι καὶ βάλλουσιν ὥσπερ φέψαλοι.
ΞΑΝ. μὴ φροντίσῃς· ἐὰν ἐγὼ λίθους ἔχω,
πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ.
ΧΟΡ. χώρει, πρόβαιν᾽ ἐρρωμένως. ὦ Κωμία, βραδύνεις;
μὰ τὸν Δί᾽, οὐ μέντοι πρὸ τοῦ γ᾽, ἀλλ᾽ ἦσθ᾽ ἱμὰς κύνειος·
νυνὶ δὲ κρείττων ἐστὶ σοῦ Χαρινάδης βαδίζειν.
ὦ Στρυμόδωρε Κονθυλεῦ, βέλτιστε συνδικαστῶν,
Εὐεργίδης ἆρ᾽ ἐστί που ᾽νταῦθ᾽, ἢ Χάβης ὁ Φλυεύς;
πάρεσθ᾽, ὃ δὴ λοιπόν γ᾽ ἔτ᾽ ἐστίν, ἀππαπαῖ παπαιάξ,
ἥβης ἐκείνης, ἡνίκ᾽ ἐν Βυζαντίῳ ξυνῆμεν
φρουροῦντ᾽ ἐγώ τε καὶ σύ· κᾆτα περιπατοῦντε νύκτωρ
τῆς ἀρτοπώλιδος λαθόντ᾽ ἐκλέψαμεν τὸν ὅλμον,
κᾆθ᾽ ἥψομεν τοῦ κορκόρου, κατασχίσαντες αὐτόν.

ἀλλ' ἐγκονῶμεν, ὦνδρες, ὡς ἔσται Λάχητι νυνί·
σίμβλον δέ φασι χρημάτων ἔχειν ἅπαντες αὐτόν.
χθὲς οὖν Κλέων ὁ κηδεμὼν ἡμῖν ἐφεῖτ' ἐν ὥρᾳ
ἥκειν ἔχοντας ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν πονηρὰν
ἐπ' αὐτόν, ὡς κολωμένους ὧν ἠδίκησεν. ἀλλὰ
σπεύδωμεν, ὦνδρες ἥλικες, πρὶν ἡμέραν γενέσθαι.
χωρῶμεν, ἅμα τε τῷ λύχνῳ πάντη διασκοπῶμεν,
μή που λίθος τις ἐμποδὼν ἡμᾶς κακόν τι δράσῃ.
ΠΑΙ. τὸν πηλόν, ὦ πάτερ πάτερ, τουτονὶ φύλαξαι.
ΧΟΡ. κάρφος χαμᾶθέν νυν λαβὼν τὸν λύχνον πρόβυσον.
ΠΑΙ. οὔκ, ἀλλὰ τῳδί μοι δοκῶ τὸν λύχνον προβύσειν.
ΧΟΡ. τί δὴ μαθὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς,
καὶ ταῦτα τοὐλαίου σπανίζοντος, ὦνόητε;
οὐ γὰρ δάκνει σ', ὅταν δέῃ τίμιον πρίασθαι.
ΠΑΙ. εἰ νὴ Δί' αὖθις κονδύλοις νουθετήσεθ' ἡμᾶς,
ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους ἄπιμεν οἴκαδ' αὐτοί·
κᾄπειτ' ἴσως ἐν τῷ σκότῳ τουτονὶ στερηθεὶς
τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς τυρβάσεις βαδίζων.
ΧΟΡ. ἦ μὴν ἐγώ σου χἀτέρους μείζονας κολάζω.
ἀλλ' οὑτοσί μοι μάρμαρος φαίνεται πατοῦντι·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τεττάρων τὸ πλεῖστον
ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ποιῆσαι.
ἔπεισι γοῦν τοῖσιν λύχνοις οὑτοιὶ μύκητες·
φιλεῖ δ', ὅταν τοῦτ' ᾖ, ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα.
δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων ἅττα μή 'στι πρῷα
ὕδωρ γενέσθαι κἀπιπνεῦσαι βόρειον αὐτοῖς.
τί χρῆμ' ἄρ' οὑκ τῆς οἰκίας τῆσδε συνδικαστὴς
πέπονθεν, ὡς οὐ φαίνεται δεῦρο πρὸς τὸ πλῆθος;
οὐ μὴν πρὸ τοῦ γ' ἐφολκὸς ἦν, ἀλλὰ πρῶτος ἡμῶν

ἡγεῖτ' ἂν ᾄδων Φρυνίχου· καὶ γάρ ἐστιν ἀνὴρ
φιλῳδός. ἀλλά μοι δοκεῖ στάντας ἐνθάδ', ὦνδρες,
ᾄδοντας αὐτὸν ἐκκαλεῖν, ἤν τί πως ἀκούσας
τοὐμοῦ μέλους ὑφ' ἡδονῆς ἑρπύσῃ θύραζε.
τί ποτ' οὐ πρὸ θυρῶν φαίνετ' ἄρ' ἡμῖν ὁ γέρων οὐδ' ὑπακούει;
μῶν ἀπολώλεκε τὰς
ἐμβάδας, ἢ προσέκοψ' ἐν
τῷ σκότῳ τὸν δάκτυλόν που,
εἶτ' ἐφλέγμηνεν αὐτοῦ
τὸ σφυρὸν γέροντος ὄντος;
καὶ τάχ' ἂν βουβωνιῴη.
ἦ μὴν πολὺ δριμύτατός γ' ἦν τῶν παρ' ἡμῖν,
καὶ μόνος οὐκ ἂν ἐπείθετ',
ἀλλ' ὁπότ' ἀντιβολοίη
τις, κάτω κύπτων ἂν οὕτω,
λίθον ἕψεις, ἔλεγεν.
τάχα δ' ἂν διὰ τὸν χθιζινὸν ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διεδύετ'
ἐξαπατῶν καὶ λέγων
ὡς φιλαθήναιος ἦν καὶ
τἀν Σάμῳ πρῶτος κατείποι,
διὰ τοῦτ' ὀδυνηθεὶς
εἶτ' ἴσως κεῖται πυρέττων.
ἔστι γὰρ τοιοῦτος ἀνήρ.
ἀλλ', ὦγάθ', ἀνίστασο μηδ' οὕτως σεαυτὸν
ἔσθιε, μηδ' ἀγανάκτει.
καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει
τῶν προδόντων τἀπὶ Θρᾴκης·
ὃν ὅπως ἐγχυτριεῖς.
ὕπαγ', ὦ παῖ, ὕπαγε.

273—280. = 281—289.

ΠΑΙ. ἐθελήσεις τί μοι οὖν, ὦ
πάτερ, ἥν σού τι δεηθῶ;
ΧΟΡ. πάνυ γ', ὦ παιδίον. ἀλλ' εἰ-
πὲ τί βούλει με πρίασθαι
καλόν; οἶμαι δέ σ' ἐρεῖν ἀ-
στραγάλους δήπουθεν, ὦ παῖ.
ΠΑΙ. μὰ Δί', ἀλλ' ἰσχάδας, ὦ παπ-
πία· ἥδιον γάρ. ΧΟΡ. οὐκ ἂν
μὰ Δί', εἰ κρέμαισθέ γ' ὑμεῖς.
ΠΑΙ. μὰ Δί' οὔ τἄρα προπέμψω σε τὸ λοιπόν.
ΧΟΡ. ἀπὸ γὰρ τοῦδέ με τοῦ μισθαρίου
τρίτον αὐτὸν ἔχειν ἄλ-
φιτα δεῖ καὶ ξύλα κὤψον·
σὺ δὲ σῦκά μ' αἰτεῖς.
ΠΑΙ. ἄγε νυν, ὦ πάτερ, ἢν μὴ
τὸ δικαστήριον ἄρχων
καθίσῃ νῦν, πόθεν ὠνη-
σόμεθ' ἄριστον; ἔχεις ἐλ-
πίδα χρηστήν τινα νῷν ἢ
πόρον Ἕλλας ἱερόν;
ΧΟΡ. ἀπαπαῖ, φεῦ, ἀπαπαῖ, φεῦ,
μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε νῷν οἶδ'
ὁπόθεν γε δεῖπνον ἔσται.
ΠΑΙ. τί με δῆτ', ὦ μελέα μῆτερ, ἔτικτες;
ΧΟΡ. ἵν' ἐμοὶ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.
ΠΑΙ. ἀνόνητον ἄρ' ὦ θυ-
λάκιόν σ' εἶχον ἄγαλμα.
ἒ ἔ.
πάρα νῷν στενάζειν.
ΦΙΛ. φίλοι, τήκομαι μὲν 317
πάλαι διὰ τῆς ὀπῆς

291—303. = 304—316.

ὑμῶν ὑπακούων.
ἀλλ' οὐ γὰρ οἷός τ' εἴμ'
ᾄδειν. τί ποιήσω;
τηροῦμαι δ' ὑπὸ τῶνδ', ἐπεὶ
βούλομαί γε πάλαι μεθ' ὑ-
μῶν ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδί-
σκους κακόν τι ποιῆσαι.
ἀλλ', ὦ Ζεῦ μεγαβρόντα,
ἤ με ποίησον καπνὸν ἐξαίφνης,
ἢ Προξενίδην, ἢ τὸν Σέλλου
τοῦτον τὸν ψευδαμάμαξυν.
τόλμησον, ἄναξ, χαρίσασθαί μοι,
πάθος οἰκτείρας·
ἤ με κεραυνῷ διατινθαλέῳ
σπόδισον ταχέως·
κἄπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας
εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμήν·
ἢ δῆτα λίθον με ποίησον ἐφ' οὗ
τὰς χοιρίνας ἀριθμοῦσιν.

ΧΟΡ. τίς γάρ ἐσθ' ὁ ταῦτά σ' εἴργων
κἀποκλείων τῇ θύρᾳ; λέ-
ξον· πρὸς εὔνους γὰρ φράσεις.

ΦΙΛ. οὑμὸς υἱός. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε· καὶ γὰρ τυγχάνει
οὑτοσὶ πρόσθεν καθεύδων. ἀλλ' ὕφεσθε τοῦ τόνου.

ΧΟΡ. τοῦ δ' ἕφεξιν, ὦ μάταιε, ταῦτα δρᾶν σε βούλεται;
καὶ τίνα πρόφασιν ἔχων;

ΦΙΛ. οὐκ ἐᾷ μ', ὦνδρες, δικάζειν οὐδὲ δρᾶν οὐδὲν κακόν,
ἀλλά μ' εὐωχεῖν ἕτοιμός ἐσθ'· ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι.

333—345. = 365—378.

ΧΟΡ. τοῦτ' ἐτόλμησ' ὁ μιαρὸς χα-
νεῖν ὁ Δημολογοκλέων ὅδ',
ὅτι λέγεις τι περὶ τῶν νε-
ῶν ἀληθές. οὐ γὰρ ἄν ποθ'
οὗτος ἁνὴρ τοῦτ' ἐτόλμη-
σεν λέγειν, εἰ
μὴ ξυνωμότης τις ἦν.
ἀλλ' ἐκ τούτων ὥρα τινά σοι ζητεῖν καινὴν ἐπίνοιαν,
ἥτις σε λάθρα τἀνδρὸς τουδὶ καταβῆναι δεῦρο ποιήσει.

ΦΙΛ. τίς ἂν οὖν εἴη; ζητεῖθ' ὑμεῖς, ὡς πᾶν ἂν ἔγωγε ποιοίην·
οὕτω κιττῶ διὰ τῶν σανίδων μετὰ χοιρίνης περιελθεῖν.

ΧΟΡ. ἔστιν ὀπὴ δῆθ' ἥντιν' ἂν ἔνδοθεν οἷός τ' εἴης διορύξαι,
εἶτ' ἐκδῦναι ῥάκεσιν κρυφθείς, ὥσπερ πολύμητις Ὀδυσσεύς;

ΦΙΛ. πάντα πέφρακται κοὐκ ἔστιν ὀπῆς οὐδ' εἰ σέρφῳ διαδῦναι.
ἀλλ' ἄλλο τι δεῖ ζητεῖν ὑμᾶς· ὀπίαν δ' οὐκ ἔστι γενέσθαι.

ΧΟΡ. μέμνησαι δῆθ', ὅτ᾽ ἐπὶ στρατιᾶς κλέψας ποτὲ τοὺς ὀβελίσκους
ἵεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους ταχέως, ὅτε Νάξος ἑάλω;

ΦΙΛ. οἶδ'· ἀλλὰ τί τοῦτ'; οὐδὲν γὰρ τοῦτ' ἐστὶν ἐκείνῳ προσόμοιον.
ἥβων γαρ κἀδυνάμην κλέπτειν, ἴσχυόν τ' αὐτὸς ἐμαυτοῦ,
κοὐδείς μ' ἐφύλαττ', ἀλλ' ἐξῆν μοι

φεύγειν ἀδεῶς. νῦν δὲ ξὺν ὅπλοις
ἄνδρες ὁπλῖται διαταξάμενοι
κατὰ τὰς διόδους σκοπιωροῦνται,
τὼ δὲ δύ' αὐτῶν ἐπὶ ταῖσι θύραις
ὥσπερ με γαλῆν κρέα κλέψασαν
τηροῦσιν ἔχοντ' ὀβελίσκους.

ΧΟΡ. ἀλλὰ καὶ νῦν ἐκπόριζε
μηχανὴν ὅπως τάχισθ'· ἕ-
ως γάρ, ὦ μελίττιον.

ΦΙΛ. διατραγεῖν τοίνυν κράτιστόν ἐστί μοι το δίκτυον
ἡ δέ μοι Δίκτυννα συγγνώμην ἔχοι τοῦ δικτύου.

ΧΟΡ. ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστ' ἄνοντος ἐς σωτηρίαν.
ἀλλ' ἔπαγε τὴν γνάθον.

ΦΙΛ. διατέτρωκται τοῦτό γ'. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε μηδαμῶς,
ἀλλὰ τηρώμεσθ' ὅπως μὴ Βδελυκλέων αἰσθήσεται.

ΧΟΡ. μηδέν, ὦ τάν, δέδιθι, μηδέν·
ὡς ἐγὼ τοῦτόν γ', ἐὰν γρύ-
ξῃ τι, ποιήσω δακεῖν τὴν
καρδίαν καὶ τὸν περὶ ψυ-
χῆς δρόμον δραμεῖν, ἵν' εἰδῇ
μὴ πατεῖν τὰ
ταῖν θεαῖν ψηφίσματα.
ἀλλ' ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλῴδιον εἶτα καθίμα
δήσας σαυτὸν καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος Διο-πείθους.

ΦΙΛ. ἄγε νῦν, ἢν αἰσθομένω τούτω ζητῆτόν μ' ἐσκα-λαμᾶσθαι
κἀνασπαστὸν ποιεῖν εἴσω, τί ποιήσετε; φράζετε νυνί.

ΧΟΡ. ἀμυνοῦμέν σοι τὸν πρινώδη θυμὸν ἅπαντ' ἐκ-καλέσαντες,

ὥστ' οὐ δυνατόν σ' εἴργειν ἔσται· τὰ τοιαῦτα ποιήσομεν ἡμεῖς.

ΦΙΛ. δράσω τοίνυν ὑμῖν πίσυνος· καὶ μανθάνετ'· ἤν τι πάθω 'γώ,
ἀνελόντες καὶ κατακλαύσαντες θεῖναί μ' ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.

ΧΟΡ. οὐδὲν πείσει· μηδὲν δείσῃς. ἀλλ', ὦ βέλτιστε, καθίει
σαυτὸν θαρρῶν κἀπευξάμενος τοῖσι πατρῴοισι θεοῖσιν.

ΦΙΛ. ὦ Λύκε δέσποτα, γείτων ἥρως· σὺ γὰρ οἷσπερ ἐγὼ κεχάρησαι,
τοῖς δακρύοισιν τῶν φευγόντων ἀεὶ καὶ τοῖς ὀλοφυρμοῖς·
ᾤκησας γοῦν ἐπίτηδες ἰὼν ἐνταῦθ', ἵνα ταῦτ' ἀκροῷο,
κἀβουλήθης μόνος ἡρώων παρὰ τὸν κλάοντα καθῆσθαι.
ἐλέησον καὶ σῶσον νυνὶ τὸν σαυτοῦ πλησιόχωρον·
κοὐ μή ποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω μηδ' ἀποπάρδω.

ΒΔΕ. οὗτος, ἐγείρου. ΞΑΝ. τί τὸ πρᾶγμ'; ΒΔΕ. ὥσπερ φωνή μέ τις ἐγκεκύκλωται

ΞΑΝ. μῶν ὁ γέρων πη διαδύεται αὖ; ΒΔΕ. μὰ Δί' οὐ δῆτ', ἀλλὰ καθιμᾷ
αὑτὸν δήσας. ΞΑΝ. ὦ μιαρώτατε, τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει;

ΒΔΕ. ἀνάβαιν' ἀνύσας κατὰ τὴν ἑτέραν καὶ ταῖσιν φυλλάσι παῖε,
ἤν πως πρύμνην ἀνακρούσηται πληγεὶς ταῖς εἰρεσιώναις.

ΦΙΛ. οὐ ξυλλήψεσθ᾽ ὁπόσοισι δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι,
ὦ Σμικυθίων καὶ Τισιάδη καὶ Χρήμων καὶ Φερέδειπνε;
πότε δ᾽, εἰ μὴ νῦν, ἐπαρήξετέ μοι, πρίν μ᾽ εἴσω μᾶλλον ἄγεσθαι;
ΧΟΡ. εἰπέ μοι, τί μέλλομεν κινεῖν ἐκείνην τὴν χολήν,
ἥνπερ, ἡνίκ᾽ ἄν τις ἡμῶν ὀργίσῃ τὴν σφηκιάν;
νῦν ἐκεῖνο νῦν ἐκεῖνο
τοὐξύθυμον, ᾧ κολαζό-
μεσθα, κέντρον ἐντέτατ᾽ ὀξύ.
ἀλλὰ θαἰμάτια βαλόντες ὡς τάχιστα, παιδία,
θεῖτε καὶ βοᾶτε, καὶ Κλέωνι ταῦτ᾽ ἀγγέλλετε,
καὶ κελεύετ᾽ αὐτὸν ἥκειν
ὡς ἐπ᾽ ἄνδρα μισόπολιν
ὄντα κἀπολούμενον,
ὅστις τόνδε λόγον εἰσφέρει,
ὡς χρὴ μὴ δικάζειν δίκας.
ΒΔΕ. ὦγαθοί, τὸ πρᾶγμ᾽ ἀκούσατ᾽, ἀλλὰ μὴ κεκράγατε.
ΧΟΡ. νὴ Δί᾽ ἐς τὸν οὐρανόν γ᾽. ΒΔΕ. ὡς τόνδ᾽ ἐγὼ οὐ μεθήσομαι.
ΧΟΡ. ταῦτα δῆτ᾽ οὐ δεινὰ καὶ τυραννίς ἐστιν ἐμφανής;
ὦ πόλι καὶ Θεώρου θεοσεχθρία,
κεἴ τις ἄλλος προέστηκεν ὑμῶν κόλαξ.
ΞΑΝ. Ἡράκλεις, καὶ κέντρ᾽ ἔχουσιν. οὐχ ὁρᾷς, ὦ δέσποτα;
ΒΔΕ. οἷς γ᾽ ἀπώλεσαν Φίλιππον ἐν δίκῃ τὸν Γοργίου.
ΧΟΡ. καὶ σέ γ᾽ αὐτοῖς ἐξολοῦμεν· ἀλλ᾽ ἅπας ἐπίστρεφε
δεῦρο κἀξείρας τὸ κέντρον εἶτ᾽ ἐπ᾽ αὐτὸν ἵεσο,
ξυσταλείς, εὔτακτος, ὀργῆς καὶ μένους ἐμπλήμενος,

ὡς ἂν εὖ εἰδῇ τὸ λοιπὸν σμῆνος οἷον ὤργισεν.
ΞΑΝ. τοῦτο μέντοι δεινὸν ἤδη νὴ Δί', εἰ μαχούμεθα·
ὡς ἔγωγ' αὐτῶν ὁρῶν δέδοικα τὰς ἐγκεντρίδας.
ΧΟΡ. ἀλλ' ἀφίει τὸν ἄνδρ'· εἰ δὲ μή, φήμ' ἐγὼ
τὰς χελώνας μακαριεῖν σε τοῦ δέρματος.
ΦΙΛ. εἶά νυν, ὦ ξυνδικασταί, σφῆκες ὀξυκάρδιοι,
οἱ μὲν ἐς τὸν πρωκτὸν αὐτῶν εἰσπέτεσθ' ὠργισμένοι,
οἱ δὲ τὠφθαλμὼ κύκλῳ κεντεῖτε καὶ τοὺς δακτύλους.
ΒΔΕ. ὦ Μίδα καὶ Φρὺξ βοήθει δεῦρο καὶ Μασυντία,
καὶ λάβεσθε τουτουὶ καὶ μὴ μεθῆσθε μηδενί·
εἰ δὲ μή, 'ν πέδαις παχείαις οὐδὲν ἀριστήσετε.
ὡς ἐγὼ πολλῶν ἀκούσας οἶδα θρίων τὸν ψόφον.
ΧΟΡ. εἰ δὲ μὴ τοῦτον μεθήσεις, ἕν τί σοι παγήσεται.
ΦΙΛ. ὦ Κέκροψ ἥρως ἄναξ, τὰ πρὸς ποδῶν Δρακοντίδη,
περιορᾷς οὕτω μ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων χειρούμενον,
οὓς ἐγὼ 'δίδαξα κλάειν τέτταρ' ἐς τὴν χοίνικα;
ΧΟΡ. εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακά;
δηλαδή· καὶ νῦν γε τούτω τὸν παλαιὸν δεσπότην
πρὸς βίαν χειροῦσιν, οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι
διφθερῶν κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα,
καὶ κυνᾶς, καὶ τοὺς πόδας χειμῶνος ὄντος ὠφέλει,
ὥστε μὴ ῥιγῶν ἑκάστοτ'· ἀλλὰ τούτοις γ' οὐκ ἔνι
οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν αἰδὼς τῶν παλαιῶν ἐμβάδων.
ΦΙΛ. οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυνί μ', ὦ κάκιστον θηρίον;

οὐδ' ἀναμνησθεὶς ὅθ' εὑρὼν τοὺς βότρυς κλέπτοντά σε
προσαγαγὼν πρὸς τὴν ἐλάαν ἐξέδειρ' εὖ κἀνδρικῶς,
ὥστε σε ζηλωτὸν εἶναι, σὺ δ' ἀχάριστος ἦσθ' ἄρα.
ἀλλ' ἄνες με καὶ σὺ καὶ σύ, πρὶν τὸν υἱὸν ἐκδραμεῖν.

ΧΟΡ. ἀλλὰ τούτων μὲν τάχ' ἡμῖν δώσετον καλὴν δίκην,
οὐκέτ' ἐς μακράν, ἵν' εἰδῆθ' οἷός ἐστ' ἀνδρῶν τρόπος
ὀξυθύμων καὶ δικαίων καὶ βλεπόντων κάρδαμα.

ΒΔΕ. παῖε παῖ', ὦ Ξανθία, τοὺς σφῆκας ἀπὸ τῆς οἰκίας.

ΞΑΝ. ἀλλὰ δρῶ τοῦτ'. ΒΔΕ. ἀλλὰ καὶ σὺ τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ.
οὐχὶ σοῦσθ', οὐκ ἐς κόρακας; οὐκ ἄπιτε; παῖε τῷ ξύλῳ.
καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην ἔντυφε τὸν Σελλαρτίου.

ΞΑΝ. ἆρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ.

ΒΔΕ. ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ ῥᾳδίως οὕτως ἂν αὐτοὺς διέφυγες,
εἴπερ ἔτυχον τῶν μελῶν τῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες.

ΧΟΡ. ἆρα δῆτ' οὐκ αὐτὰ δῆλα
τοῖς πένησιν, ἡ τυραννὶς
ὡς λάθρα γ' ἐλάμβαν' ὑπιοῦσά με;
εἰ σύ γ', ὦ πόνῳ πονηρὲ καὶ κομηταμυνία,
τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις,
οὔτε τιν' ἔχων πρόφασιν
οὔτε λόγον εὐτράπελον,
αὐτὸς ἄρχων μόνος.

ΒΔΕ. ἔσθ' ὅπως ἄνευ μάχης καὶ τῆς κατοξείας βοῆς
ἐς λόγους ἔλθοιμεν ἀλλήλοισι καὶ διαλλαγάς;
ΧΟΡ. σοὶ λόγους, ὦ μισόδημε καὶ μοναρχίας ἐραστά,
καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ, καὶ φορῶν κράσπεδα
στεμμάτων, τήν θ' ὑπήνην ἄκουρον τρέφων;
ΒΔΕ. νὴ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἐκστῆναι τὸ παράπαν τοῦ πατρὸς
μᾶλλον ἢ κακοῖς τοσούτοις ναυμαχεῖν ὁσημέραι.
ΧΟΡ. οὐδὲ μὴν οὐδ' ἐν σελίνῳ σοὐστὶν οὐδ' ἐν πηγάνῳ·
τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν.
ἀλλὰ νῦν μὲν οὐδὲν ἀλγεῖς, ἀλλ' ὅταν ξυνήγορος
ταὐτὰ ταῦτά σου καταντλῇ καὶ ξυνωμότας καλῇ.
ΒΔΕ. ἆρ' ἄν, ὦ πρὸς τῶν θεῶν, ἡμεῖς ἀπαλλαχθεῖτέ μου;
ἢ δέδοκταί σοι δέρεσθαι καὶ δέρειν δι' ἡμέρας.
ΧΟΡ. οὐδέποτέ γ', οὔχ, ἕως ἄν τί μου λοιπὸν ᾖ,
ὅστις ἡμῶν ἐπὶ τυραννίδ' ὧδ' ἐστάλης.
ΒΔΕ. ὡς ἅπανθ' ὑμῖν τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμόται,
ἤν τε μεῖζον ἤν τ' ἔλαττον πρᾶγμά τις κατηγορῇ,
ἧς ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοὔνομ' οὐδὲ πεντήκοντ' ἐτῶν·
νῦν δὲ πολλῷ τοῦ ταρίχους ἐστὶν ἀξιωτέρα·
ὥστε καὶ δὴ τοὔνομ' αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται.
ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφώς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ,
εὐθέως εἴρηχ' ὁ πωλῶν πλησίον τὰς μεμβράδας·
οὗτος ὀψωνεῖν ἔοιχ' ἅνθρωπος ἐπὶ τυραννίδι.
ἢν δὲ γήτειον προσαιτῇ τις ἀφύαις ἡδύσματα,
ἡ λαχανόπωλις παραβλέψασά φησι θατέρῳ·
εἰπέ μοι, γήτειον αἰτεῖς, πότερον ἐπὶ τυραννίδι;
ἢ νομίζεις τὰς Ἀθήνας σοὶ φέρειν ἡδύσματα;
ΞΑΝ. κἀμέ γ' ἡ πόρνη χθὲς εἰσελθόντα τῆς μεσημβρίας,
ὅτι κελητίσαι 'κέλευον, ὀξυθυμηθεῖσά μοι

ἤρετ᾽ εἰ τὴν Ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα.

ΒΔΕ. ταῦτα γὰρ τούτοις ἀκούειν ἡδέ᾽, εἰ καὶ νῦν ἐγὼ
τὸν πατέρ᾽ ὅτι βούλομαι τούτων ἀπαλλαχθέντα τῶν
ὀρθροφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων τρόπων
ζῆν βίον γενναῖον ὥσπερ Μόρυχος, αἰτίαν ἔχω
ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης ὢν καὶ φρονῶν τυραννικά.

ΦΙΛ. νὴ Δί᾽ ἐν δίκῃ γ᾽· ἐγὼ γὰρ οὐδ᾽ ἂν ὀρνίθων γάλα
ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμ᾽ ἂν οὗ με νῦν ἀποστερεῖς·
οὐδὲ χαίρω βατίσιν οὐδ᾽ ἐγχέλεσιν, ἀλλ᾽ ἥδιον ἂν
δικίδιον σμικρὸν φάγοιμ᾽ ἂν ἐν λοπάδι πεπνιγμένον.

ΒΔΕ. νὴ Δί᾽ εἰθίσθης γὰρ ἥδεσθαι τοιούτοις πράγμασιν·
ἀλλ᾽ ἐὰν σιγῶν ἀνάσχῃ καὶ μάθῃς ἁγὼ λέγω,
ἀναδιδάξειν οἴομαί σ᾽ ὡς πάντα ταῦθ᾽ ἁμαρτάνεις.

ΦΙΛ. ἐξαμαρτάνω δικάζων; ΒΔΕ. καταγελώμενος μὲν οὖν
οὐκ ἐπαΐεις ὑπ᾽ ἀνδρῶν, οὓς σὺ μόνον οὐ προσκυνεῖς.
ἀλλὰ δουλεύων λέληθας. ΦΙΛ. παῦε δουλείαν λέγων,
ὅστις ἄρχω τῶν ἁπάντων. ΒΔΕ. οὐ σύ γ᾽, ἀλλ᾽ ὑπηρετεῖς
οἰόμενος ἄρχειν· ἐπεὶ δίδαξον ἡμᾶς, ὦ πάτερ,
ἥτις ἡ τιμή ᾽στί σοι καρπουμένῳ τὴν Ἑλλάδα.

ΦΙΛ. πάνυ γε· καὶ τουτοισί γ᾽ ἐπιτρέψαι θέλω. ΒΔΕ. καὶ μὴν ἐγώ.
ἄφετέ νυν ἅπαντες αὐτόν. ΦΙΛ. καὶ ξίφος γέ μοι δότε.
ἢν γὰρ ἡττηθῶ λέγων σου, περιπεσοῦμαι τῷ ξίφει.

ΒΔΕ. εἰπέ μοι, τί δ᾽ ἤν, τὸ δεῖνα, τῇ διαίτῃ μὴ ᾽μμένῃς;
ΦΙΛ. μηδέποτε πίοιμ᾽ ἀκράτου μισθὸν ἀγαθοῦ δαίμονος.
ΧΟΡ. νῦν δὲ τὸν ἐκ θὴμετέρου
γυμνασίου λέγειν τι δεῖ
καινόν, ὅπως φανήσει —
ΒΔΕ. ἐνεγκάτω μοι δεῦρο τὴν κίστην τις ὡς τάχιστα.
ἀτὰρ φανεῖ ποῖός τις ὤν, ἢν ταῦτα παρακελεύῃ;
ΧΟΡ. μὴ κατὰ τὸν νεανίαν
τόνδε λέγειν. ὁρᾷς γὰρ ὡς
σοὶ μέγας ἐστ᾽ ἀγὼν
καὶ περὶ τῶν ἁπάντων,
εἴπερ, ὃ μὴ γένοιτο, νῦν
οὗτος ἐθέλει κρατῆσαι.
ΒΔΕ. καὶ μὴν ὅσ᾽ ἂν λέξῃ γ᾽ ἁπλῶς μνημόσυνα γράψομαι ᾽γώ.
ΦΙΛ. τί γὰρ φάθ᾽ ὑμεῖς, ἢν ὁδί με τῷ λόγῳ κρατήσῃ;
ΧΟΡ. οὐκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος
χρήσιμος ἔστ᾽ οὐδ᾽ ἀκαρῆ·
σκωπτόμενοι δ᾽ ἂν ἐν
ταῖσιν ὁδοῖς ἁπάσαις
θαλλοφόροι καλοίμεθ᾽, ἀντωμοσιῶν κελύφη.
ἀλλ᾽ ὦ περὶ τῆς πάσης μέλλων βασιλείας ἀντιλογήσειν
τῆς ἡμετέρας, νυνὶ θαρρῶν πᾶσαν γλῶτταν βασάνιζε.
ΦΙΛ. καὶ μὴν εὐθύς γ᾽ ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ἀποδείξω
τῆς ἡμετέρας ὡς οὐδεμιᾶς ἥττων ἐστὶν βασιλείας.
τί γὰρ εὔδαιμον καὶ μακαριστὸν μᾶλλον νῦν ἐστὶ δικαστοῦ,

ἢ τρυφερώτερον, ἢ δεινότερον ζῷον, καὶ ταῦτα γέροντος;
ὃν πρῶτα μὲν ἕρποντ᾽ ἐξ εὐνῆς τηροῦσ᾽ ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις
ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις· κἄπειτ᾽ εὐθὺς προσιόντι
ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρ᾽ ἁπαλήν, τῶν δημοσίων κεκλοφυῖαν·
ἱκετεύουσίν θ᾽ ὑποκύπτοντες, τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες·
οἴκτειρόν μ᾽, ὦ πάτερ, αἰτοῦμαί σ᾽, εἰ καὐτὸς πώποθ᾽ ὑφείλου
ἀρχὴν ἄρξας ἢ ᾽πὶ στρατιᾶς τοῖς ξυσσίτοις ἀγοράζων·
ὃς ἔμ᾽ οὐδ᾽ ἂν ζῶντ᾽ ᾔδειν, εἰ μὴ διὰ τὴν προτέραν ἀπόφυξιν.

ΒΔΕ. τουτὶ περὶ τῶν ἀντιβολούντων ἔστω τὸ μνημόσυνόν μοι.

ΦΙΛ. εἶτ᾽ εἰσελθὼν ἀντιβοληθεὶς καὶ τὴν ὀργὴν ἀπομορχθείς,
ἔνδον τούτων ὧν ἂν φάσκω πάντων οὐδὲν πεποίηκα,
ἀλλ᾽ ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς ἱέντων εἰς ἀπόφυξιν.
φέρ᾽ ἴδω, τί γὰρ οὐκ ἔστιν ἀκοῦσαι θώπευμ᾽ ἐνταῦθα δικαστῇ;
οἱ μέν γ᾽ ἀποκλάονται πενίαν αὑτῶν καὶ προστιθέασιν
κακὰ πρὸς τοῖς οὖσιν, ἕως ἀνιῶν ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν·
οἱ δὲ λέγουσιν μύθους ἡμῖν, οἱ δ᾽ Αἰσώπου τι γέλοιον·

οἱ δὲ σκώπτουσ᾽, ἵν᾽ ἐγὼ γελάσω καὶ τὸν θυμον κατάθωμαι.
κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεσθα, τὰ παιδάρι᾽ εὐθὺς ἀνέλκει,
τὰς θηλείας καὶ τοὺς υἱεῖς, τῆς χειρός, ἐγὼ δ᾽ ἀκροῶμαι·
τὰ δὲ συγκύπτοντ᾽ ἀμβληχᾶται· κἄπειθ᾽ ὁ πατὴρ ὑπὲρ αὐτῶν
ὥσπερ θεὸν ἀντιβολεῖ με τρέμων τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι·
εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ, παιδὸς φωνὴν ἐλεήσαις·
εἰ δ᾽ αὖ τοῖς χοιριδίοις χαίρω, θυγατρὸς φωνῇ με πιθέσθαι.
χἠμεῖς αὐτῷ τότε τῆς ὀργῆς ὀλίγον τὸν κόλλοπ᾽ ἀνεῖμεν.
ἆρ᾽ οὐ μεγάλη τοῦτ᾽ ἔστ᾽ ἀρχὴ καὶ τοῦ πλούτου καταχήνη;

ΒΔΕ. δεύτερον αὖ σου τουτὶ γράφομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην·
καὶ τἀγαθά μοι μέμνησ᾽ ἄχεις φάσκων τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν.

ΦΙΛ. παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων αἰδοῖα πάρεστι θεᾶσθαι.
κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων, οὐκ ἀποφεύγει πρὶν ἂν ἡμῖν
ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας.
κἂν αὐλητής γε δίκην νικᾷ, ταύτης ἡμῖν ἐπίχειρα
ἐν φορβειᾷ τοῖσι δικασταῖς ἔξοδον ηὔλησ᾽ ἀπιοῦσιν.
κἂν ἀποθνήσκων ὁ πατήρ τῳ δῷ καταλείπων παῖδ᾽ ἐπίκληρον,

κλάειν ἡμεῖς μακρὰ τὴν κεφαλὴν εἰπόντες τῇ διαθήκῃ
καὶ τῇ κόγχῃ τῇ πάνυ σεμνῶς τοῖς σημείοισιν ἐπούσῃ,
ἔδομεν ταύτην ὅστις ἂν ἡμᾶς ἀντιβολήσας ἀναπείσῃ.
καὶ ταῦτ᾽ ἀνυπεύθυνοι δρῶμεν· τῶν δ᾽ ἄλλων οὐδεμί᾽ ἀρχή.
ΒΔΕ. τουτὶ γάρ τοι σὲ μόνον τούτων ὧν εἴρηκας μακαρίζω·
τῆς δ᾽ ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων.
ΦΙΛ. ἔτι δ᾽ ἡ βουλὴ χὠ δῆμος ὅταν κρῖναι μέγα πρᾶγμ᾽ ἀπορήσῃ,
ἐψήφισται τοὺς ἀδικοῦντας τοῖσι δικασταῖς παραδοῦναι·
εἶτ᾽ Εὔαθλος χὠ μέγας οὗτος κολακώνυμος ἀσπιδαποβλὴς
οὐχὶ προδώσειν ὑμᾶς φασίν, περὶ τοῦ πλήθους δὲ μαχεῖσθαι.
κἂν τῷ δήμῳ γνώμην οὐδεὶς πώποτ᾽ ἐνίκησεν, ἐὰν μὴ
εἴπῃ τὰ δικαστήρι᾽ ἀφεῖναι πρώτιστα μίαν δικάσαντας·
αὐτὸς δ᾽ ὁ Κλέων ὁ κεκραξιδάμας μόνον ἡμᾶς οὐ περιτρώγει,
ἀλλὰ φυλάττει διὰ χειρὸς ἔχων καὶ τὰς μυίας ἀπαμύνει.
σὺ δὲ τὸν πατέρ᾽ οὐδ᾽ ὁτιοῦν τούτων τὸν σαυτοῦ πώποτ᾽ ἔδρασας.
ἀλλὰ Θέωρος, καίτοὐστὶν ἀνὴρ Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων,

τὸν σπόγγον ἔχων ἐκ τῆς λεκάνης τἀμβάδι' ἡμῶν περικωνεῖ.
σκέψαι δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν οἵων ἀποκλείεις καὶ κατερύκεις,
ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες καὶ ὑπηρεσίαν ἀποδείξειν.

ΒΔΕ. ἔμπλησο λέγων· πάντως γάρ τοι παύσει ποτὲ κἀναφανήσει
πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος τῆς ἀρχῆς τῆς περισέμνου.

ΦΙΛ. ὃ δέ γ' ἥδιστον τούτων ἐστὶν πάντων, οὗ 'γὼ 'πιλελήσμην,
ὅταν οἴκαδ' ἴω τὸν μισθὸν ἔχων, κἄπειθ' ἥκονθ' ἅμα πάντες
ἀσπάζωνται διὰ τἀργύριον, καὶ πρῶτα μὲν ἡ θυγάτηρ με
ἀπονίζῃ καὶ τὼ πόδ' ἀλείφῃ καὶ προσκύψασα φιλήσῃ,
καὶ παππίζουσ' ἅμα τῇ γλώττῃ τὸ τριώβολον ἐκκαλαμᾶται,
καὶ τὸ γύναιόν μ' ὑποθωπεῦσαν φυστὴν μᾶζαν προσενέγκῃ,
κἄπειτα καθεζομένη παρ' ἐμοὶ προσαναγκάζῃ, φάγε τουτί,
ἔντραγε τουτί· τούτοισιν ἐγὼ γάνυμαι, καὶ μή με δεήσῃ
ἐς σὲ βλέψαι καὶ τὸν ταμίαν, ὁπότ' ἄριστον παραθήσει
καταρασάμενος καὶ τονθορύσας, ἄλλην μή μοι ταχὺ μάξῃ.
τάδε κέκτημαι πρόβλημα κακῶν, σκευὴν βελέων ἀλεωρήν.

κἂν οἶνόν μοι μὴ 'γχῇς σὺ πιεῖν, τὸν ὄνον τόνδ' ἐσκεκόμισμαι
οἴνου μεστόν, κᾆτ' ἐγχέομαι κλίνας· οὗτος δὲ κεχηνὼς
βρωμησάμενος τοῦ σοῦ δίνου μέγα καὶ στράτιον κατέπαρδεν.
ἆρ' οὐ μεγάλην ἀρχὴν ἄρχω καὶ τοῦ Διὸς οὐδὲν ἐλάττω,
ὅστις ἀκούω ταὔθ' ἅπερ ὁ Ζεύς;
ἢν γοῦν ἡμεῖς θορυβήσωμεν,
πᾶς τίς φησιν τῶν παριόντων,
οἷον βροντᾷ τὸ δικαστήριον,
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ.
κἂν ἀστράψω, ποππύζουσιν,
κἀγκεχόδασίν μ' οἱ πλουτοῦντες
καὶ πάνυ σεμνοί.
καὶ σὺ δέδοικάς με μάλιστ' αὐτός·
νὴ τὴν Δήμητρα, δέδοικας. ἐγὼ δ'
ἀπολοίμην, εἴ σε δέδοικα.

ΧΟΡ. οὐπώποθ' οὕτω καθαρῶς
οὐδενὸς ἠκούσαμεν οὐ–
δὲ ξυνετῶς λέγοντος.

ΦΙΛ. οὔκ, ἀλλ' ἐρήμας ᾤεθ' οὗτος ῥᾳδίως τρυγήσειν·
καλῶς γὰρ ᾔδειν ὡς ἐγὼ ταύτῃ κράτιστός εἰμι.

ΧΟΡ. ὡς δὲ πάντ' ἐπελήλυθεν
κοὐδὲν παρῆλθεν, ὥστ' ἔγωγ'
ηὐξανόμην ἀκούων,
κἀν μακάρων δικάζειν
αὐτὸς ἔδοξα νήσοις,
ἡδόμενος λέγοντι.

ΦΙΛ. ὥσθ' οὗτος ἤδη σκορδινᾶται κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ.

ΒΔΕ. ἦ μὴν ἐγώ σε τήμερον σκύτη βλέπειν ποιήσω.

ΧΟΡ. δεῖ δέ σε παντοίας πλέκειν
εἰς ἀπόφυξιν παλάμας.
τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπᾶ-
ναι χαλεπὸν
μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.
πρὸς ταῦτα μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι καὶ νεόκοπτον,
ἤν μοί τι λέγῃς, ἥτις δυνατὴ τὸν ἐμὸν θυμὸν κατερεῖξαι.

ΒΔΕ. χαλεπὸν μὲν καὶ δεινῆς γνώμης καὶ μείζονος ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς,
ἰάσασθαι νόσον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐντετοκυῖαν.
ἀτάρ, ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ΦΙΛ. παῦσαι καὶ μὴ πατέριζε.
εἰ μὴ γὰρ ὅπως δουλεύω 'γώ, τουτὶ ταχέως με διδάξεις,
οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τεθνήξεις, κἂν χρῇ σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.

ΒΔΕ. ἀκρόασαί νυν, ὦ παππίδιον, χαλάσας ὀλίγον τὸ μέτωπον·
καὶ πρῶτον μὲν λόγισαι φαύλως, μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρός,
τὸν φόρον ἡμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων συλλήβδην τὸν προσιόντα·
κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστάς,
πρυτανεῖα, μέταλλ', ἀγοράς, λιμένας, μισθοὺς καὶ δημιόπρατα.
τούτων πλήρωμα τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια γίγνεται ἡμῖν.
ἀπὸ τούτου νυν κατάθες μισθὸν τοῖσι δικασταῖς ἐνιαυτοῦ

ἓξ χιλιάσιν, κοὔπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθεν,
γίγνεται ἡμῖν ἑκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα.
ΦΙΛ. οὐδ' ἡ δεκάτη τῶν προσιόντων ἡμῖν ἄρ' ἐγίγνεθ' ὁ μισθός.
ΒΔΕ. μὰ Δί' οὐ μέντοι· καὶ ποῖ τρέπεται δὴ 'πειτα τὰ χρήματα τἄλλα;
ΦΙΛ. ἐς τούτους τούς, οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν,
ἀλλὰ μαχοῦμαι περὶ τοῦ πλήθους ἀεί. ΒΔΕ. σὺ γάρ, ὦ πάτερ, αὐτοὺς
ἄρχειν αἱρεῖ σαυτοῦ, τούτοις τοῖς ῥηματίοις περιπεφθείς.
κᾆθ' οὗτοι μὲν δωροδοκοῦσιν κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
ἀπὸ τῶν πόλεων, ἐπαπειλοῦντες τοιαυτὶ κἀναφοβοῦντες,
δώσετε τὸν φόρον, ἢ βροντήσας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνατρέψω.
σὺ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς τοὺς ἀργελόφους περιτρώγων.
οἱ δὲ ξύμμαχοι ὡς ᾔσθηνται τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον
ἐκ κηθαρίου λαγαρυξόμενον καὶ τραγαλίζοντα τὸ μηδέν,
σὲ μὲν ἡγοῦνται Κόννου ψῆφον, τούτοισι δὲ δωροφοροῦσιν
ὕρχας, οἶνον, δάπιδας, τυρόν, μέλι, σήσαμα, προσκεφάλαια,
φιάλας, χλανίδας, στεφάνους, ὅρμους, ἐκπώματα, πλουθυγίειαν·

σοὶ δ' ὧν ἄρχεις πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δ' ἐφ' ὑγρᾷ πιτυλεύσας,
οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ἑψητοῖσι δίδωσιν.
ΦΙΛ. μὰ Δί' ἀλλὰ παρ' Εὐχαρίδου καὐτὸς τρεῖς γ ἄγλιθας μετέπεμψα.
ἀλλ' αὐτήν μοι τὴν δουλείαν οὐκ ἀποφαίνων ἀποκναίεις.
ΒΔΕ. οὐ γὰρ μεγάλη δουλεία 'στὶν τούτους μὲν ἅπαντας ἐν ἀρχαῖς
αὐτούς τ' εἶναι καὶ τοὺς κόλακας τους τούτων μισθοφοροῦντας;
σοὶ δ' ἤν τις δῷ τοὺς τρεῖς ὀβολούς, ἀγαπᾷς, οὓς αὐτὸς ἐλαύνων
καὶ πεζομαχῶν καὶ πολιορκῶν ἐκτήσω, πολλὰ πονήσας.
καὶ πρὸς τούτοις ἐπιταττόμενος φοιτᾷς, ὃ μάλιστά μ' ἀπάγχει,
ὅταν εἰσελθὸν μειράκιόν σοι καταπῦγον, Χαιρέου υἱός,
ὡδὶ διαβάς, διακινηθεὶς τῷ σώματι καὶ τρυφερανθείς,
ἥκειν εἴπῃ πρῲ κἀν ὥρᾳ δικάσονθ', ὡς ὅστις ἂν ὑμῶν
ὕστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου, τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται·
αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικόν, δραχμήν, κἂν ὕστερος ἔλθῃ·
καὶ κοινωνῶν τῶν ἀρχόντων ἑτέρῳ τινὶ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ,
ἤν τίς τι διδῷ τῶν φευγόντων, ξυνθέντε τὸ πρᾶγμα δύ' ὄντε

ἐσπουδάκατον, κᾆθ᾽ ὡς πρίονες ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δ᾽ ἀντενέδωκε·
σὺ δὲ χασκάζεις τὸν κωλαγρέτην· τὸ δὲ πραττόμενόν σε λέληθεν.
ΦΙΛ. ταυτί με ποιοῦσ᾽; οἴμοι, τί λέγεις; ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις,
καὶ τὸν νοῦν μου προσάγεις μᾶλλον, κοὐκ οἶδ᾽ ὅ τι χρῆμά με ποιεῖς.
ΒΔΕ. σκέψαι τοίνυν ὡς ἐξόν σοι πλουτεῖν καὶ τοῖσιν ἅπασιν,
ὑπὸ τῶν ἀεὶ δημιζόντων οὐκ οἶδ᾽ ὅπῃ ἐγκεκύκλησαι·
ὅστις πόλεων ἄρχων πλείστων, ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι Σαρδοῦς,
οὐκ ἀπολαύεις πλὴν τοῦθ᾽ ὃ φέρεις, ἀκαρῆ. καὶ τοῦτ᾽ ἐρίῳ σοι
ἐνστάζουσιν κατὰ μικρὸν ἀεί, τοῦ ζῆν ἕνεχ᾽, ὥσπερ ἔλαιον.
βούλονται γάρ σε πένητ᾽ εἶναι· καὶ τοῦθ᾽ ὧν εἵνεκ᾽, ἐρῶ σοι,
ἵνα γιγνώσκῃς τὸν τιθασευτήν· κᾆθ᾽ ὅταν οὗτός γ᾽ ἐπισίξῃ
ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν᾽, ἐπιρρύξας ἀγρίως αὐτοῖς ἐπιπηδᾷς.
εἰ γὰρ ἐβούλοντο βίον πορίσαι τῷ δήμῳ, ῥᾴδιον ἦν ἄν.
εἰσίν γε πόλεις χίλιαι, αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσιν·
τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἴ τις προσέταξεν ἑκάστῃ,
δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔζων ἐν πᾶσι λαγῴοις

καὶ στεφάνοισιν παντοδαποῖσιν καὶ πυῷ καὶ πυριάτῃ,
ἄξια τῆς γῆς ἀπολαύοντες καὶ τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου.
νῦν δ᾽ ὥσπερ ἐλαολόγοι χωρεῖθ᾽ ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι.

ΦΙΛ. οἴμοι, τί ποθ᾽ ὥσπερ νάρκη μου κατὰ τῆς χειρὸς καταχεῖται,
καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν, ἀλλ᾽ ἤδη μαλθακός εἰμι.

ΒΔΕ. ἀλλ᾽ ὁπόταν μὲν δείσωσ᾽ αὐτοί, τὴν Εὔβοιαν διδόασιν
ὑμῖν καὶ σῖτον ὑφίστανται κατὰ πεντήκοντα μεδίμνους
ποριεῖν· ἔδοσαν δ᾽ οὐπώποτέ σοι, πλὴν πρώην πέντε μεδίμνους,
καὶ ταῦτα μόλις ξενίας φεύγων ἔλαβες κατὰ χοίνικα, κριθῶν.
ὧν εἵνεκ᾽ ἐγώ σ᾽ ἀπέκλειον ἀεί,
βόσκειν ἐθέλων καὶ μὴ τούτους
ἐγχάσκειν σοι στομφάζοντας.
καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν
ὅ τι βούλει σοι,
πλὴν κωλαγρέτου γάλα πίνειν.

ΧΟΡ. ἦ που σοφὸς ἦν ὅστις ἔφασκεν, πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς,
οὐκ ἂν δικάσαις. σὺ γὰρ οὖν νῦν μοι νικᾶν πολλῷ δεδόκησαι·
ὥστ᾽ ἤδη τὴν ὀργὴν χαλάσας τοὺς σκίπωνας καταβάλλω.
ἀλλ᾽ ὦ τῆς ἡλικίας ἡμῖν τῆς αὐτῆς συνθιασῶτα,
πιθοῦ πιθοῦ λόγοισι, μηδ᾽ ἄφρων γένῃ,

μηδ' ἀτενὴς ἄγαν ἀτεράμων τ' ἀνήρ.
εἴθ' ὤφελέν μοι κηδεμὼν ἢ ξυγγενὴς
εἶναί τις ὅστις τοιαῦτ' ἐνουθέτει.
σοὶ δὲ νῦν τις θεῶν
παρὼν ἐμφανὴς
ξυλλαμβάνει τοῦ πράγματος,
καὶ δῆλός ἐστιν εὖ ποιῶν·
σὺ δὲ παρὼν δέχου.

ΒΔΕ. καὶ μὴν θρέψω γ' αὐτὸν παρέχων
ὅσα πρεσβύτῃ ξύμφορα, χόνδρον
λείχειν, χλαῖναν μαλακήν, σίσυραν,
πόρνην, ἥτις τὸ πέος τρίψει,
καὶ τὴν ὀσφῦν.
ἀλλ' ὅτι σιγᾷ κοὐδὲν γρύζει,
τοῦτ' οὐ δύναταί με προσέσθαι.

ΧΟΡ. νενουθέτηκεν αὑτὸν ἐς τὰ πράγμαθ', οἷς
τότ' ἐπεμαίνετ'· ἔγνωκε γὰρ ἀρτίως,
λογίζεταί τ' ἐκεῖνα πάνθ' ἁμαρτίας,
ἃ σοῦ κελεύοντος οὐκ ἐπείθετο.
νῦν δ' ἴσως τοῖσι σοῖς
λόγοις πείθεται,
καὶ σωφρονεῖ μέντοι μεθι-
στὰς ἐς τὸ λοιπὸν τὸν τρόπον
πειθόμενός τέ σοι.

ΦΙΛ. ἰώ μοί μοι.

ΒΔΕ. οὗτος, τί βοᾷς;

ΦΙΛ. μή μοι τούτων μηδὲν ὑπισχνοῦ.
κείνων ἔραμαι, κεῖθι γενοίμαν,
ἵν' ὁ κῆρυξ φησί, τίς ἀψήφι-
στος; ἀνιστάσθω.
κἀπισταίην ἐπὶ τοῖς κημοῖς

729—736. = 743—749.

ψηφιζομένων ὁ τελευταῖος.
σπεῦδ᾽, ὦ ψυχή. ποῦ μοι ψυχή;
πάρες, ὦ σκιερά. μὰ τὸν Ἡρακλέα,
μὴ νῦν ἔτ᾽ ἐγὼ ᾽ν τοῖσι δικασταῖς
κλέπτοντα Κλέωνα λάβοιμι.
ΒΔΕ. ἴθ᾽ ὦ πάτερ, πρὸς τῶν θεῶν, ἐμοὶ πιθοῦ.
ΦΙΛ. τί σοι πίθωμαι; λέγ᾽ ὅ τι βούλει, πλὴν ἑνός.
ΒΔΕ. ποίου; φέρ᾽ ἴδω. ΦΙΛ. τοῦ μὴ δικάζειν. τοῦτο δὲ
Ἅιδης διακρινεῖ πρότερον ἢ ᾽γὼ πείσομαι.
ΒΔΕ. σὺ δ᾽ οὖν, ἐπειδὴ τοῦτο κεχάρηκας ποιῶν,
ἐκεῖσε μὲν μηκέτι βάδιζ᾽, ἀλλ᾽ ἐνθάδε
αὐτοῦ μένων δίκαζε τοῖσιν οἰκέταις.
ΦΙΛ. περὶ τοῦ; τί ληρεῖς; ΒΔΕ. ταῦθ᾽ ἅπερ ἐκεῖ πράττεται·
ὅτι τὴν θύραν ἀνέῳξεν ἡ σηκὶς λάθρα,
ταύτης ἐπιβολὴν ψηφιεῖ μίαν μόνην.
πάντως δὲ κἀκεῖ ταῦτ᾽ ἔδρας ἑκάστοτε.
καὶ ταῦτα μέν νυν εὐλόγως, ἢν ἐξέχῃ
εἵλη, κατ᾽ ὀρθὸν ἡλιάσει πρὸς ἥλιον·
ἐὰν δὲ νίφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος,
ὕοντος, εἴσει· κἂν ἔγρῃ μεσημβρινός,
οὐδείς σ᾽ ἀποκλείσει θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι.
ΦΙΛ. τουτί μ᾽ ἀρέσκει. ΒΔΕ. πρὸς δὲ τούτοις γ᾽, ἢν δίκην
λεγῃ μακράν τις, οὐχὶ πεινῶν ἀναμενεῖς,
δάκνων σεαυτὸν καὶ τὸν ἀπολογούμενον.
ΦΙΛ. πῶς οὖν διαγιγνώσκειν καλῶς δυνήσομαι
ὥσπερ πρότερον τὰ πράγματ᾽ ἔτι μασώμενος;
ΒΔΕ. πολλῷ γ᾽ ἄμεινον· καὶ λέγεται γὰρ τουτογί,
ὡς οἱ δικασταὶ ψευδομένων τῶν μαρτύρων
μόλις τὸ πρᾶγμ᾽ ἔγνωσαν ἀναμασώμενοι.
ΦΙΛ. ἀνά τοί με πείθεις. ἀλλ᾽ ἐκεῖν᾽ οὔπω λέγεις,

τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι. ΒΔΕ. παρ' ἐμοῦ.
ΦΙΛ. καλῶς,
ὁτιὴ κατ' ἐμαυτὸν κοὐ μεθ' ἑτέρου λήψομαι.
αἴσχιστα γάρ τοί μ' εἰργάσατο Λυσίστρατος
ὁ σκωπτόλης. δραχμὴν μετ' ἐμοῦ πρῴην λαβών,
ἐλθὼν διεκερματίζετ' ἐν τοῖς ἰχθύσιν,
κἄπειτ' ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων·
κἀγὼ 'νέκαψ'· ὀβολοὺς γὰρ ᾠόμην λαβεῖν·
κᾆτα βδελυχθεὶς ὀσφρόμενος ἐξέπτυσα·
κᾆθ' εἷλκον αὐτόν. ΒΔΕ. ὁ δὲ τί πρὸς ταῦτ'
εἶφ'; ΦΙΛ. ὅ τι;
ἀλεκτρυόνος μ' ἔφασκε κοιλίαν ἔχειν·
ταχὺ γοῦν καταπέψεις τἀργύριον, ἦ δ' ὃς λέγων.
ΒΔΕ. ὁρᾷς ὅσον καὶ τοῦτο δῆτα κερδανεῖς;
ΦΙΛ. οὐ πάνυ τι μικρόν. ἀλλ' ὅπερ μέλλεις ποίει.
ΒΔΕ. ἀνάμενέ νυν· ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥξω φέρων.
ΦΙΛ. ὅρα τὸ χρῆμα· τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.
ἠκηκόειν γὰρ ὡς Ἀθηναῖοί ποτε
δικάσοιεν ἐπὶ ταῖς οἰκίαισι τὰς δίκας,
κἀν τοῖς προθύροις ἐνοικοδομήσοι πᾶς ἀνὴρ
αὑτῷ δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ,
ὥσπερ Ἑκάτειον, πανταχοῦ πρὸ τῶν θυρῶν.
ΒΔΕ. ἰδού, τί ἔτ' ἐρεῖς; ὡς ἅπαντ' ἐγὼ φέρω
ὅσαπερ ἔφασκον, κἄτι πολλῷ πλείονα.
ἀμὶς μέν, ἢν οὐρητιάσῃς, αὑτηὶ
παρὰ σοὶ κρεμήσετ' ἐγγὺς ἐπὶ τοῦ παττάλου.
ΦΙΛ. σοφόν γε τουτὶ καὶ γέροντι πρόσφορον
ἐξεῦρες ἀτεχνῶς φάρμακον στραγγουρίας.
ΒΔΕ. καὶ πῦρ γε τουτί, καὶ προσέστηκεν φακῆ,
ῥοφεῖν ἐὰν δέῃ τι. ΦΙΛ. τοῦτ' αὖ δεξιόν·
κἂν γὰρ πυρέττω, τόν γε μισθὸν λήψομαι.
αὐτοῦ μένων γὰρ τὴν φακῆν ῥοφήσομαι.

ἀτὰρ τί τὸν ὄρνιν ὡς ἔμ' ἐξηνέγκατε;
ΒΔΕ. ἵνα γ', ἢν καθεύδῃς ἀπολογουμένου τινός,
ᾄδων ἄνωθεν ἐξεγείρῃ σ' οὑτοσί.
ΦΙΛ. ἓν ἔτι ποθῶ, τὰ δ' ἄλλ' ἀρέσκει μοι. ΒΔΕ. τὸ τί;
ΦΙΛ. θήρῳον εἴ πως ἐκκομίσαις τὸ τοῦ Λύκου.
ΒΔΕ. πάρεστι τουτί, καὐτὸς ἄναξ οὑτοσί.
ΦΙΛ. ὦ δέσποθ' ἥρως, ὡς χαλεπὸς ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν.
ΒΔΕ. οἷόσπερ ἡμῖν φαίνεται Κλεώνυμος.
ΦΙΛ. οὔκουν ἔχει γ' οὐδ' αὐτὸς ἥρως ὢν ὅπλα.
ΒΔΕ. εἰ θᾶττον ἐκαθίζου σύ, θᾶττον ἂν δίκην
ἐκάλουν. ΦΙΛ. κάλει νυν, ὡς κάθημαι 'γὼ πάλαι.
ΒΔΕ. φέρε νυν, τίν' αὐτῷ πρῶτον εἰσαγάγω **δίκην**;
τί τίς κακὸν δέδρακε τῶν ἐν τῳκίᾳ;
ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα πρώην τὴν χύτραν
ΦΙΛ. ἐπίσχες οὗτος· ὡς ὀλίγου μ' ἀπώλεσας.
ἄνευ δρυφάκτου τὴν δίκην μέλλεις καλεῖν,
ὃ πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν ἐφαίνετο;
ΒΔΕ. μὰ τὸν Δί' οὐ πάρεστιν. ΦΙΛ. ἀλλ' ἐγὼ δραμὼν
αὐτὸς κομιοῦμαι τό γε παραυτίκ' ἔνδοθεν.
ΒΔΕ. τί ποτε τὸ χρῆμ'; ὡς δεινὸν ἡ φιλοχωρία.
ΞΑΝ. βάλλ' ἐς κόρακας. τοιουτονὶ τρέφειν κύνα.
ΒΔΕ. τί δ' ἔστιν ἐτεόν; ΞΑΝ. οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως
ὁ κύων παρᾴξας εἰς τὸν ἰπνὸν ἀναρπάσας
τροφαλίδα τυροῦ Σικελικὴν κατεδήδοκεν;
ΒΔΕ. τοῦτ' ἆρα πρῶτον τἀδίκημα τῷ πατρὶ
εἰσακτέον μοι· σὺ δὲ κατηγόρει παρών.
ΞΑΝ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ'· ἀλλ' ἅτερός φησιν κύων
κατηγορήσειν, ἤν τις εἰσαγάγῃ γραφήν.
ΒΔΕ. ἴθι νυν, ἄγ' αὐτὼ δεῦρο. ΞΑΝ. ταῦτα χρὴ ποιεῖν.
ΒΔΕ. τουτὶ τί ἔστι; ΦΙΛ. χοιροκομεῖον Ἑστίας.
ΒΔΕ. εἶθ' ἱεροσυλήσας φέρεις; ΦΙΛ. οὔκ, ἀλλ' ἵνα
ἀφ' Ἑστίας ἀρχόμενος ἐπιτρίψω τινά.

ἀλλ᾽ εἴσαγ᾽ ἀνύσας· ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω.
ΒΔΕ. φέρε νυν, ἐνέγκω τὰς σανίδας καὶ τὰς γραφάς.
ΦΙΛ. οἴμοι, διατρίβεις κἀπολεῖς τριψημερῶν·
ἐγὼ δ᾽ ἀλοκίζειν ἐδεόμην τὸ χωρίον.
ΒΔΕ. ἰδού. ΦΙΛ. κάλει νυν. ΒΔΕ. ταῦτα δή. ΦΙΛ. τίς οὑτοσὶ
ὁ πρῶτός ἐστιν; ΒΔΕ. ἐς κόρακας, ὡς ἄχθομαι,
ὁτιὴ 'πελαθόμην τοὺς καδίσκους ἐκφέρειν.
ΦΙΛ. οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; ΒΔΕ. ἐπὶ καδίσκους. ΦΙΛ. μηδαμῶς.
ἐγὼ γὰρ εἶχον τούσδε τοὺς ἀρυστίχους.
ΒΔΕ. κάλλιστα τοίνυν· πάντα γὰρ πάρεστι νῷν
ὅσων δεόμεθα, πλήν γε δὴ τῆς κλεψύδρας.
ΦΙΛ. ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν; οὐχὶ κλεψύδρα;
ΒΔΕ. εὖ γ᾽ ἐκπορίζεις αὐτὰ κἀπιχωρίως.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω
καὶ μυρρίνας καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν,
ὅπως ἂν εὐξώμεσθα πρῶτα τοῖς θεοῖς.
ΧΟΡ. καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς
καὶ ταῖς εὐχαῖς
φήμην ἀγαθὴν λέξομεν ὑμῖν,
ὅτι γενναίως ἐκ τοῦ πολέμου
καὶ τοῦ νείκους ξυνέβητον.
ΒΔΕ. εὐφημία μὲν πρῶτα νῦν ὑπαρχέτω.
ΧΟΡ. ὦ Φοῖβ᾽ Ἄπολλον Πύθιε,
ἐπ᾽ ἀγαθῇ τύχῃ
τὸ πρᾶγμ᾽ ὃ μηχανᾶται
ἔμπροσθεν οὗτος τῶν θυρῶν,
ἅπασιν ἡμῖν ἁρμόσαι
παυσαμένοις πλάνων.
Ἰήιε Παιάν.

868—873. = 885—890.

ΒΔΕ. ὦ δέσποτ' ἄναξ, γεῖτον ἀγυιεῦ τοὐμοῦ πρόσθεν προπυλαίου,
δέξαι τελετὴν καινήν, ὦναξ, ἣν τῷ πατρὶ καινοτομοῦμεν·
παῦσόν τ' αὐτοῦ τοῦτο τὸ λίαν στρυφνὸν καὶ πρίνινον ἦθος,
ἀντὶ σιραίου μέλιτος μικρὸν τῷ θυμιδίῳ παραμίξας·
ἤδη δ' εἶναι τοῖς ἀνθρώποις
ἤπιον αὐτόν,
τοὺς φεύγοντάς τ' ἐλεεῖν μᾶλλον
τῶν γραψαμένων
κἀπιδακρύειν ἀντιβολούντων,
καὶ παυσάμενον τῆς δυσκολίας
ἀπὸ τῆς ὀργῆς
τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι.
ΧΟΡ. ξυνευχόμεσθα (ταὐτά) σοι κἀπᾴδομεν
νέαισιν ἀρχαῖς, εἵνεκα
τῶν προλελεγμένων.
εὖνοι γάρ ἐσμεν ἐξ οὗ
τὸν δῆμον ᾐσθόμεσθά σου
φιλοῦντος ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ
τῶν γε νεωτέρων.
ΒΔΕ. εἴ τις θύρασιν ἡλιαστής, εἰσίτω·
ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν, οὐκ εἰσφρήσομεν.
ΦΙΛ. τίς ἆρ' ὁ φεύγων; ΒΔΕ. οὗτος. ΦΙΛ. ὅσον ἁλώσεται.
ΒΔΕ. ἀκούετ' ἤδη τῆς γραφῆς. ἐγράψατο
κύων Κυδαθηναιεὺς Λάβητ' Αἰξωνέα,
τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιεν
τὸν Σικελικόν. τίμημα κλῳὸς σύκινος.
ΦΙΛ. θάνατος μὲν οὖν κύνειος, ἢν ἅπαξ ἁλῷ.

ΒΔΕ. καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα.
ΦΙΛ. ὦ μιαρὸς οὗτος· ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει,
οἷον σεσηρὼς ἐξαπατήσειν μ' οἴεται.
ποῦ δ' ὁ διώκων, ὁ Κυδαθηναιεὺς κύων;
ΚΥ. αὖ αὖ. ΒΔΕ. πάρεστιν. ΦΙΛ. ἕτερος οὗτος αὖ Λάβης,
ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας.
ΒΔΕ. σίγα, κάθιζε, σὺ δ' ἀναβὰς κατηγόρει.
ΦΙΛ. φέρε νυν, ἅμα τήνδ' ἐγχεάμενος κἀγὼ ῥοφῶ.
ΞΑΝ. τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ' ἣν ἐγραψάμην,
ἄνδρες δικασταί, τουτονί. δεινότατα γὰρ
ἔργων δέδρακε κἀμὲ καὶ τὸ ῥυπαπαῖ.
ἀποδρὰς γὰρ ἐς τὴν γωνίαν τυρὸν πολὺν
κατεσικέλιξε κἀνέπλητ' ἐν τῷ σκότῳ,
ΦΙΛ. νὴ τὸν Δί', ἀλλὰ δῆλός ἐστ'· ἔμοιγέ τοι
τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήρυγεν
ὁ βδελυρὸς οὗτος. ΞΑΝ. κοὐ μετέδωκ' αἰτοῦντί μοι.
καίτοι τίς ὑμᾶς εὖ ποιεῖν δυνήσεται,
ἢν μή τι κἀμοί τις προβάλλῃ τῷ κυνί;
ΦΙΛ. οὐδὲν μετέδωκεν; οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί.
θερμὸς γὰρ ἁνὴρ οὐδὲν ἧττον τῆς φακῆς.
ΒΔΕ. πρὸς τῶν θεῶν, μὴ προκαταγίγνωσκ', ὦ πάτερ,
πρὶν ἄν γ' ἀκούσῃς ἀμφοτέρων. ΦΙΛ. ἀλλ', ὦγαθέ,
τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν· αὐτὸ γὰρ βοᾷ.
ΞΑΝ. μή νυν ἀφῆτέ γ' αὐτόν, ὡς ὄντ' αὖ πολὺ
κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον,
ὅστις περιπλεύσας τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ
ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκῖρον ἐξεδήδοκεν.
ΦΙΛ. ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι.
ΞΑΝ. πρὸς ταῦτα τοῦτον κολάσατ'· οὐ γὰρ ἄν ποτε

τρέφειν δύναιτ᾽ ἂν μία λόχμη κλέπτα δύο·
ἵνα μὴ κεκλάγχω διὰ κενῆς ἄλλως ἐγώ·
ἐὰν δὲ μή, τὸ λοιπὸν οὐ κεκλάγξομαι.

ΦΙΛ. ἰοὺ ἰού.
ὅσας κατηγόρησε τὰς πανουργίας.
κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός· οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ,
ὦλεκτρυόν; νὴ τὸν Δί᾽, ἐπιμύει γέ τοι.
ὁ θεσμοθέτης ποῦ ᾽σθ᾽; οὗτος, ἀμίδα μοι δότω.

ΒΔΕ. αὐτὸς καθελοῦ· τοὺς μάρτυρας γὰρ ἐσκαλῶ.
Λάβητι μάρτυρας παρεῖναι, τρύβλιον,
δοίδυκα, τυρόκνηστιν, ἐσχάραν, χύτραν,
καὶ τἄλλα τὰ σκεύη τὰ προσκεκαυμένα.
ἀλλ᾽ ἔτι σύ γ᾽ οὐρεῖς καὶ καθίζεις οὐδέπω;

ΦΙΛ. τοῦτον δέ γ᾽ οἶμ᾽ ἐγὼ χεσεῖσθαι τήμερον.

ΒΔΕ. οὐκ αὖ σὺ παύσει χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος,
καὶ ταῦτα τοῖς φεύγουσιν, ἀλλ᾽ ὀδὰξ ἔχει;
ἀνάβαιν᾽, ἀπολογοῦ. τί σεσιώπηκας; λέγε.

ΦΙΛ. ἀλλ᾽ οὐκ ἔχειν οὗτός γ᾽ ἔοικεν ὅ τι λέγῃ.

ΒΔΕ. οὔκ, ἀλλ᾽ ἐκεῖνό μοι δοκεῖ πεπονθέναι,
ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθε καὶ Θουκυδίδης·
ἀπόπληκτος ἐξαίφνης ἐγένετο τὰς γνάθους.
πάρεχ᾽ ἐκποδών. ἐγὼ γὰρ ἀπολογήσομαι.
χαλεπὸν μέν, ὦνδρες, ἐστὶ διαβεβλημένου
ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός· λέξω δ᾽ ὅμως.
ἀγαθὸς γάρ ἐστι καὶ διώκει τοὺς λύκους.

ΦΙΛ. κλέπτης μὲν οὖν οὗτός γε καὶ ξυνωμότης.

ΒΔΕ. μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἄριστός ἐστι τῶν νυνὶ κυνῶν,
οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι.

ΦΙΛ. τί οὖν ὄφελος, τὸν τυρὸν εἰ κατεσθίει;

ΒΔΕ. ὅτι σοῦ προμάχεται καὶ φυλάττει τὴν θύραν
καὶ τἄλλ᾽ ἄριστός ἐστιν· εἰ δ᾽ ὑφείλετο,
ξύγγνωθι. κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.

ΦΙΛ. ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν οὐδὲ γράμματα,
ἵνα μὴ κακουργῶν ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον.
ΒΔΕ. ἄκουσον ὦ δαιμόνιέ μου τῶν μαρτύρων.
ἀνάβηθι, τυρόκνηστι, καὶ λέξον μέγα·
σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες. ἀπόκριναι σαφῶς,
εἰ μὴ κατέκνησας τοῖς στρατιώταις ἅλαβες.
φησὶ κατακνῆσαι. ΦΙΛ. νὴ Δί', ἀλλὰ ψεύδεται.
ΒΔΕ. ὦ δαιμόνι', ἐλέει τοὺς ταλαιπωρουμένους.
οὗτος γὰρ ὁ Λάβης καὶ τραχήλι' ἐσθίει
καὶ τὰς ἀκάνθας, κοὐδέποτ' ἐν ταὐτῷ μένει.
ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρὸς μόνον.
αὐτοῦ μένων γὰρ ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ,
τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος· εἰ δὲ μή, δάκνει.
ΦΙΛ. αἰβοῖ, τί κακόν ποτ' ἔσθ' ὅτῳ μαλάττομαι;
κακόν τι περιμένει με κἀναπείθομαι.
ΒΔΕ. ἴθ', ἀντιβολῶ σ', οἰκτείρατ' αὐτόν, ὦ πάτερ,
καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία;
ἀναβαίνετ', ὦ πονηρά, καὶ κνυζούμενα
αἰτεῖτε κἀντιβολεῖτε καὶ δακρύετε.
ΦΙΛ. κατάβα κατάβα κατάβα κατάβα. ΒΔΕ. καταβήσομαι.
καίτοι τὸ κατάβα τοῦτο πολλοὺς δὴ πάνυ
ἐξηπάτηκεν. ἀτὰρ ὅμως καταβήσομαι.
ΦΙΛ. ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστι τὸ ῥοφεῖν.
ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν γνώμην ἐμὴν
οὐδέν ποτ' ἀλλ' ἢ τῆς φακῆς ἐμπλήμενος.
ΒΔΕ. οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα; ΦΙΛ. χαλεπὸν εἰδέναι.
ΒΔΕ. ἴθ', ὦ πατρίδιον, ἐπὶ τὰ βελτίω τρέπου.
τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον ἐπὶ τὸν ὕστερον
μύσας παρᾷξον κἀπόλυσον, ὦ πάτερ.
ΦΙΛ. οὐ δῆτα· κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.

ΒΔΕ. φέρε νύν σε τῃδὶ τὴν ταχίστην περιάγω.
ΦΙΛ. ὅδ᾽ ἔσθ᾽ ὁ πρότερος; ΒΔΕ. οὗτος. ΦΙΛ. αὕτη
'νταῦθ᾽ ἔνι.
ΒΔΕ. ἐξηπάτηται, κἀπολέλυκεν οὐχ ἑκών.
φέρ᾽ ἐξεράσω. ΦΙΛ. πῶς ἄρ᾽ ἠγωνίσμεθα;
ΒΔΕ. δείξειν ἔοικεν· ἐκπέφευγας, ὦ Λάβης.
πάτερ πάτερ, τί πέπονθας; ΦΙΛ. οἴμοι, ποῦ
'σθ᾽ ὕδωρ;
ΒΔΕ. ἔπαιρε σαυτόν. ΦΙΛ. εἰπέ νυν ἐκεῖνό μοι,
ὄντως ἀπέφυγεν; ΒΔΕ. νὴ Δί᾽. ΦΙΛ. οὐδέν
εἰμ᾽ ἄρα.
ΒΔΕ. μὴ φροντίσῃς, ὦ δαιμόνι᾽, ἀλλ᾽ ἀνίστασο.
ΦΙΛ. πῶς οὖν ἐμαυτῷ τοῦτ᾽ ἐγὼ ξυνείσομαι,
φεύγοντ᾽ ἀπολύσας ἄνδρα; τί ποτε πείσομαι;
ἀλλ᾽, ὦ πολυτίμητοι θεοί, ξύγγνωτέ μοι·
ἄκων γὰρ αὔτ᾽ ἔδρασα κοὐ τοὐμοῦ τρόπου.
ΒΔΕ. καὶ μηδὲν ἀγανάκτει γ᾽. ἐγὼ γάρ σ᾽, ὦ πάτερ,
θρέψω καλῶς, ἄγων μετ᾽ ἐμαυτοῦ πανταχοῦ,
ἐπὶ δεῖπνον, εἰς ξυμπόσιον, ἐπὶ θεωρίαν,
ὥσθ᾽ ἡδέως διάγειν σε τὸν λοιπὸν χρόνον·
κοὐκ ἐγχανεῖταί σ᾽ ἐξαπατῶν Ὑπέρβολος.
ἀλλ᾽ εἰσίωμεν. ΦΙΛ. ταῦτά νυν, εἴπερ δοκεῖ.
ΧΟΡ. ἀλλ᾽ ἴτε χαίροντες ὅποι βούλεσθ᾽.
ὑμεῖς δὲ τέως, ὦ μυριάδες
ἀναρίθμητοι,
νῦν μὲν τὰ μέλλοντ᾽ εὖ λέγεσθαι
μὴ πέσῃ φαύλως χαμᾶζ᾽
εὐλαβεῖσθε.
τοῦτο γὰρ σκαιῶν θεατῶν
ἐστὶ πάσχειν, κοὐ πρὸς ὑμῶν.
νῦν αὖτε λεῴ προσέχετε τὸν νοῦν, εἴπερ καθαρόν
τι φιλεῖτε.

μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητὴς νῦν ἐπιθυμεῖ.
ἀδικεῖσθαι γάρ φησιν πρότερος πόλλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς,
τὰ μὲν οὐ φανερῶς, ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς,
μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν καὶ διάνοιαν,
εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι·
μετὰ τοῦτο δὲ καὶ φανερῶς ἤδη κινδυνεύων καθ' ἑαυτόν,
οὐκ ἀλλοτρίων, ἀλλ' οἰκείων Μουσῶν στόμαθ' ἡνιοχήσας.
ἀρθεὶς δὲ μέγας καὶ τιμηθεὶς ὡς οὐδεὶς πώποτ' ἐν ὑμῖν,
οὐκ ἐκτελέσαι φησὶν ἐπαρθεὶς οὐδ' ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα,
οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν· οὐδ' εἴ τις ἐραστής,
κωμῳδεῖσθαι παιδίχ' ἑαυτοῦ μισῶν ἔσπευδε πρὸς αὐτόν,
οὐδενὶ πώποτέ φησι πιθέσθαι, γνώμην τιν' ἔχων ἐπιεικῆ,
ἵνα τὰς Μούσας αἷσιν χρῆται μὴ προαγωγοὺς ἀποφήνῃ.
οὐδ' ὅτε πρῶτόν γ' ἦρξε διδάσκειν, ἀνθρώποις φήσ' ἐπιθέσθαι,
ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖν,
θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι,

οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,
ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
περὶ τὴν κεφαλήν, φωνὴν δ' εἶχεν χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας,
φώκης δ' ὀσμήν, Λαμίας δ' ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.
τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι,
ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν ἔτι καὶ νυνὶ πολεμεῖ· φησίν τε μετ' αὐτοῦ
τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν,
οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον,
κατακλινόμενοί τ' ἐπὶ ταῖς κοίταις ἐπὶ τοῖσιν ἀπράγμοσιν ὑμῶν
ἀντωμοσίας καὶ προσκλήσεις καὶ μαρτυρίας συνεκόλλων,
ὥστ' ἀναπηδᾶν δειμαίνοντας πολλοὺς ὡς τὸν πολέμαρχον.
τοιόνδ' εὑρόντες ἀλεξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν,
πέρυσιν καταπρούδοτε καινοτάταις σπείραντ' αὐτὸν διανοίαις,
ἃς ὑπὸ τοῦ μὴ γνῶναι καθαρῶς ὑμεῖς ἐποιήσατ' ἀναλδεῖς·
καίτοι σπένδων πόλλ' ἐπὶ πολλοῖς ὄμνυσιν τὸν Διόνυσον
μὴ πώποτ' ἀμείνον' ἔπη τούτων κωμῳδικὰ μηδέν' ἀκοῦσαι.

τοῦτο μὲν οὖν ἔσθ᾽ ὑμῖν αἰσχρὸν τοῖς μὴ γνοῦσιν παραχρῆμα,
ὁ δὲ ποιητὴς οὐδὲν χείρων παρὰ τοῖσι σοφοῖς νενόμισται,
εἰ παρελαύνων τοὺς ἀντιπάλους τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψεν.
ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τῶν ποιητῶν,
ὦ δαιμόνιοι, τοὺς ζητοῦντας
καινόν τι λέγειν κἀξευρίσκειν
στέργετε μᾶλλον καὶ θεραπεύετε,
καὶ τὰ νοήματα σῴζεσθ᾽ αὐτῶν·
ἐσβάλλετέ τ᾽ εἰς τὰς κιβωτοὺς
μετὰ τῶν μήλων.
κἂν ταῦτα ποιῆθ᾽, ὑμῖν δι᾽ ἔτους
τῶν ἱματίων
ὀζήσει δεξιότητος.
ὦ πάλαι ποτ᾽ ὄντες ὑμεῖς ἄλκιμοι μὲν χοροῖς,
ἄλκιμοι δ᾽ ἐν μάχαις,
καὶ κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο μόνον ἄνδρες ἀλκιμώτατοι,
πρίν ποτ᾽ ἦν, πρὶν ταῦτα· νῦν δ᾽
οἴχεται κύκνου τ᾽ ἔτι πολιώτεραι δὴ
αἵδ᾽ ἐπανθοῦσιν τρίχες.
ἀλλὰ κἀκ τῶν λειψάνων δεῖ τῶνδε ῥώμην
νεανικὴν σχεῖν· ὡς ἐγὼ τοὐμὸν νομίζω
γῆρας εἶναι κρεῖττον ἢ πολ-
λῶν κικίννους νεανιῶν καὶ
σχῆμα κεὐρυπρωκτίαν.
εἴ τις ὑμῶν, ὦ θεαταί, τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
εἶτα θαυμάζει μ᾽ ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,
ἥτις ἡμῶν ἡ ᾽πίνοια τῆσδε τῆς ἐγκεντρίδος,
ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

1060—1090. = 1091—1121.

ἐσμὲν ἡμεῖς, οἷς πρόσεστι τοῦτο τοὐρροπύγιον,
Ἀττικοὶ μόνοι δικαίως εὐγενεῖς αὐτόχθονες,
ἀνδρικώτατον γένος καὶ πλεῖστα τήνδε τὴν πόλιν
ὠφελῆσαν ἐν μάχαισιν, ἡνίκ᾽ ἦλθ᾽ ὁ βάρβαρος,
τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ πυρπολῶν,
ἐξελεῖν ἡμῶν μενοινῶν πρὸς βίαν τἀνθρήνια.
εὐθέως γὰρ ἐκδραμόντες σὺν δόρει σὺν ἀσπίδι
ἐμαχόμεσθ᾽ αὐτοῖσι, θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες,
στὰς ἀνὴρ παρ᾽ ἄνδρ᾽, ὑπ᾽ ὀργῆς τὴν χελύνην ἐσθίων·
ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν.
ἀλλ᾽ ὅμως ἐωσάμεσθα ξὺν θεοῖς πρὸς ἑσπέραν.
γλαῦξ γὰρ ἡμῶν πρὶν μάχεσθαι τὸν στρατὸν διέπτατο.
εἶτα δ᾽ ἑσπόμεσθα θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους,
οἱ δ᾽ ἔφευγον τὰς γνάθους καὶ τὰς ὀφρῦς κεντούμενοι·
ὥστε παρὰ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ καὶ νῦν ἔτι
μηδὲν Ἀττικοῦ καλεῖσθαι σφηκὸς ἀνδρικώτερον.
ἆρα δεινὸς ἦν τόθ᾽ ὥστε πάντα με δεδοικέναι,
καὶ κατεστρεψάμην
τοὺς ἐναντίους, πλέων κεῖσε ταῖς τριήρεσιν.
οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν ὅπως
ῥῆσιν εὖ λέξειν ἐμέλλομεν τότ᾽, οὐδὲ
συκοφαντήσειν τινὰ
φροντίς, ἀλλ᾽ ὅστις ἐρέτης ἔσοιτ᾽ ἄριστος.
τοιγαροῦν πολλὰς πόλεις Μήδων ἑλόντες,
αἰτιώτατοι φέρεσθαι
τον φόρον δεῦρ᾽ ἐσμέν, ὃν κλέ–

πτουσιν οἱ νεώτεροι.
πολλαχοῦ σκοποῦντες ἡμᾶς εἰς ἅπανθ' εὑρήσετε
τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν σφηξὶν ἐμφερεστάτους.
πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν ζῷον ἠρεθισμένον
μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν οὐδὲ δυσκολώτερον·
εἶτα τἄλλ' ὅμοια πάντα σφηξὶ μηχανώμεθα.
ξυλλεγέντες γὰρ καθ' ἑσμούς, ὡσπερεὶ τανθρήνια,
οἱ μὲν ἡμῶν οὗπερ ἄρχων, οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα,
οἱ δ' ἐν ᾠδείῳ δικάζουσ', οἱ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις
ξυμβεβυσμένοι πυκνόν, νεύοντες εἰς τὴν γῆν, μόλις
ὥσπερ οἱ σκώληκες ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι.
ἔς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὲν εὐπορώτατοι.
πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα κἀκπορίζομεν βίον.
ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῖν εἰσὶν ἐγκαθήμενοι,
οὐκ ἔχοντες κέντρον· οἳ μένοντες ἔνδον τοὐρόφου
τὸν πόνον κατεσθίουσιν, οὐ ταλαιπωρούμενοι.
τοῦτο δ' ἔστ' ἄλγιστον ἡμῖν, ἤν τις ἀστράτευτος ὢν
ἐκροφῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆσδε τῆς χώρας ὕπερ
μήτε κώπην μήτε λόγχην μήτε φλύκταιναν λαβών.
ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ τὸ λοιπὸν τῶν πολιτῶν ἔμβραχυ
ὅστις ἂν μὴ 'χῃ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.

ΦΙΛ. οὔ τοι ποτὲ ζῶν τοῦτον ἀποδυθήσομαι,
ἐπεὶ μόνος μ' ἔσωσε παρατεταγμένον,
ὅθ' ὁ βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο

ΒΔΕ. ἀγαθὸν ἔοικας οὐδὲν ἐπιθυμεῖν παθεῖν.

ΦΙΛ. μὰ τὸν Δί᾽, οὐ γὰρ οὐδαμῶς μοι ξύμφορον.
καὶ γὰρ πρότερον ἐπανθρακίδων ἐμπλήμενος
ἀπέδωκ᾽ ὀφείλων τῷ κναφεῖ τριώβολον.
ΒΔΕ. ἀλλ᾽ οὖν πεπειράσθω γ᾽, ἐπειδήπερ γ᾽ ἅπαξ
ἐμοὶ σεαυτὸν παραδέδωκας εὖ ποιεῖν.
ΦΙΛ. τί οὖν κελεύεις δρᾶν με; ΒΔΕ. τὸν τρίβων᾽ ἄφες·
τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ τριβωνικῶς.
ΦΙΛ. ἔπειτα παῖδας χρὴ φυτεύειν καὶ τρέφειν,
ὅθ᾽ οὑτοσί με νῦν ἀποπνῖξαι βούλεται;
ΒΔΕ. ἔχ᾽, ἀναβαλοῦ τηνδὶ λαβών, καὶ μὴ λάλει.
ΦΙΛ. τουτὶ τὸ κακὸν τί ἐστι πρὸς πάντων θεῶν;
ΒΔΕ. οἱ μὲν καλοῦσι Περσίδ᾽, οἱ δὲ καυνάκην.
ΦΙΛ. ἐγὼ δὲ σίσυραν ᾠόμην Θυμαιτίδα.
ΒΔΕ. κοὐ θαῦμά γ᾽· ἐς Σάρδεις γὰρ οὐκ ἐλήλυθας.
ἔγνως γὰρ ἄν· νῦν δ᾽ οὐχὶ γιγνώσκεις. ΦΙΛ. ἐγώ;
μὰ τὸν Δί᾽ οὐ τοίνυν· ἀτὰρ δοκεῖ γέ μοι
ἐοικέναι μάλιστα Μορύχου σάγματι.
ΒΔΕ. οὔκ, ἀλλ᾽ ἐν Ἐκβατάνοισι ταῦθ᾽ ὑφαίνεται.
ΦΙΛ. ἐν Ἐκβατάνοισι γίγνεται κρόκης χόλιξ;
ΒΔΕ. πόθεν, ὦγάθ᾽; ἀλλὰ τοῦτο τοῖσι βαρβάροις
ὑφαίνεται πολλαῖς δαπάναις. αὕτη γέ τοι
ἐρίων τάλαντον καταπέπωκε ῥᾳδίως.
ΦΙΛ. οὔκουν ἐριώλην δῆτ᾽ ἐχρῆν ταύτην καλεῖν
δικαιότερόν γ᾽ ἢ καυνάκην; ΒΔΕ. ἔχ᾽, ὦγαθέ,
καὶ στῆθί γ᾽ ἀμπισχόμενος. ΦΙΛ. οἴμοι δείλαιος·
ὡς θερμὸν ἡ μιαρά τί μου κατήρυγεν.
ΒΔΕ. οὐκ ἀναβαλεῖ; ΦΙΛ. μὰ Δί᾽ οὐκ ἔγωγ᾽. ἀλλ᾽, ὦγαθέ,
εἴπερ γ᾽ ἀνάγκη, κρίβανόν μ᾽ ἀμπίσχετε.
ΒΔΕ. φέρ᾽, ἀλλ᾽ ἐγώ σε περιβαλῶ· σὺ δ᾽ οὖν ἴθι.
ΦΙΛ. κατάθου γε μέντοι καὶ κρεάγραν. ΒΔΕ. τιὴ τί δή;
ΦΙΛ. ἵν᾽ ἐξέλῃς με πρὶν διερρυηκέναι.

ΒΔΕ. ἄγε νυν, ἀποδύου τὰς καταράτους ἐμβάδας,
τασδὶ δ' ἀνύσας ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς.
ΦΙΛ. ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην ὑποδύσασθαί ποτε
ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῆ καττύματα;
ΒΔΕ. ἔνθες ποτ', ὦ τάν, κἀπόβαιν' ἐρρωμένως
ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀνύσας. ΦΙΛ. ἀδικεῖς γέ με
ἐς τὴν πολεμίαν ἀποβιβάζων τὸν πόδα.
ΒΔΕ. φέρε καὶ τὸν ἕτερον. ΦΙΛ. μηδαμῶς τοῦτόν γ',
ἐπεὶ
πάνυ μισολάκων αὐτοῦ 'στιν εἷς τῶν δακτύλων.
ΒΔΕ. οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. ΦΙΛ. κακοδαίμων ἐγώ,
ὅστις ἐπὶ γήρως χίμετλον οὐδὲν λήψομαι.
ΒΔΕ. ἄνυσόν ποθ' ὑποδυσάμενος· εἶτα πλουσίως
ὡδὶ προβὰς τρυφερόν τι διασαλακώνισον.
ΦΙΛ. ἰδού. θεῶ τὸ σχῆμα, καὶ σκέψαι μ' ὅτῳ
μάλιστ' ἔοικα τὴν βάδισιν τῶν πλουσίων.
ΒΔΕ. ὅτῳ; δοθιῆνι σκόροδον ἠμφιεσμένῳ.
ΦΙΛ. καὶ μὴν προθυμοῦμαί γε σαυλοπρωκτιᾶν.
ΒΔΕ. ἄγε νυν, ἐπιστήσει λόγους σεμνοὺς λέγειν
ἀνδρῶν παρόντων πολυμαθῶν καὶ δεξιῶν;
ΦΙΛ. ἔγωγε. ΒΔΕ. τίνα δῆτ' ἂν λέγοις; ΒΔΕ. πολ-
λοὺς πάνυ.
πρῶτον μὲν ὡς ἡ Λάμι' ἁλοῦσ' ἐπέρδετο,
ἔπειτα δ' ὡς ὁ Καρδοπίων τὴν μητέρα.
ΒΔΕ. μή μοί γε μύθους, ἀλλὰ τῶν ἀνθρωπίνων,
οἵους λέγομεν μάλιστα τοὺς κατ' οἰκίαν
ΦΙΛ. ἐγᾦδα τοίνυν τῶν γε πάνυ κατ' οἰκίαν
ἐκεῖνον, ὡς οὕτω ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ.
ΒΔΕ. ὦ σκαιὲ κἀπαίδευτε, Θεογένης ἔφη
τῷ κοπρολόγῳ, καὶ ταῦτα λοιδορούμενος,
μῦς καὶ γαλᾶς μέλλεις λέγειν ἐν ἀνδράσιν;
ΦΙΛ. ποίους τινὰς δὲ χρὴ λέγειν; ΒΔΕ. μεγαλοπρεπεῖς,

ὡς ξυνεθεώρεις Ἀνδροκλεῖ καὶ Κλεισθένει.
ΦΙΛ. ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ᾽ οὐδαμοῦ
πλὴν ἐς Πάρον, καὶ ταῦτα δύ᾽ ὀβολὼ φέρων.
ΒΔΕ. ἀλλ᾽ οὖν λέγειν χρή σ᾽ ὡς ἐμάχετό γ᾽ αὐτίκα
Ἐφουδίων παγκράτιον Ἀσκώνδᾳ καλῶς,
ἤδη γέρων ὢν καὶ πολιός, ἔχων δέ τοι
πλευρὰν βαθυτάτην καὶ χέρας λαγόνας τε καὶ
θώρακ᾽ ἄριστον. ΦΙΛ. παῦε παῦ᾽, οὐδὲν λέγεις.
πῶς ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον θώρακ᾽ ἔχων;
ΒΔΕ. οὕτως διηγεῖσθαι νομίζουσ᾽ οἱ σοφοί.
ἀλλ᾽ ἕτερον εἰπέ μοι· παρ᾽ ἀνδράσι ξένοις
πίνων, σεαυτοῦ ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς
ἐπὶ νεότητος ἔργον ἀνδρικώτατον;
ΦΙΛ. ἐκεῖν᾽ ἐκεῖν᾽ ἀνδρειότατόν γε τῶν ἐμῶν,
ὅτ᾽ Ἐργασίωνος τὰς χάρακας ὑφειλόμην.
ΒΔΕ. ἀπολεῖς με. ποίας χάρακας; ἀλλ᾽ ὡς ἢ κάπρον
ἐδιώκαθές ποτ᾽, ἢ λαγών, ἢ λαμπάδα
ἔδραμες, ἀνευρὼν ὅ τι νεανικώτατον.
ΦΙΛ. ἐγᾦδα τοίνυν τό γε νεανικώτατον·
ὅτε τὸν δρομέα Φάϋλλον, ὢν βούπαις ἔτι,
εἷλον διώκων λοιδορίας ψήφοιν δυοῖν.
ΒΔΕ. παῦ᾽· ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς προμάνθανε
ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.
ΦΙΛ. πῶς οὖν κατακλινῶ; φράζ᾽ ἀνύσας. ΒΔΕ. εὐσχη-
μόνως.
ΦΙΛ. ὡδὶ κελεύεις κατακλινῆναι; ΒΔΕ. μηδαμῶς.
ΦΙΛ. πῶς δαί; ΒΔΕ. τὰ γόνατ᾽ ἔκτεινε, καὶ γυμνα-
στικῶς
ὑγρὸν χύτλασον σεαυτὸν ἐν τοῖς στρώμασιν.
ἔπειτ᾽ ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων·
ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι᾽ αὐλῆς θαύμασον·
ὕδωρ κατὰ χειρός· τὰς τραπέζας εἰσφέρειν·

δειπνοῦμεν· ἀπονενίμμεθ'· ἤδη σπένδομεν.
ΦΙΛ. πρὸς τῶν θεῶν, ἐνύπνιον ἑστιώμεθα;
ΒΔΕ. αὐλητρὶς ἐνεφύσησεν. οἱ δὲ συμπόται
εἰσὶν Θέωρος, Αἰσχίνης, Φανός, Κλέων,
ξένος τις ἕτερος πρὸς κεφαλῆς Ἀκέστορος.
τούτοις ξυνὼν τὰ σκόλι' ὅπως δέξει. ΦΙΛ. καλῶς.
ΒΔΕ. ἄληθες; ΦΙΛ. ὡς οὐδεὶς Διακρίων δέξεται.
ΒΔΕ. ἐγὼ εἴσομαι· καὶ δὴ γάρ εἰμ' ἐγὼ Κλέων,
ᾄδω δὲ πρῶτος Ἁρμοδίου· δέξει δὲ σύ.
οὐδεὶς πώποτ' ἀνὴρ ἔγεντ' Ἀθήναις
ΦΙΛ. οὐχ οὕτω γε πανοῦργος (οὐδὲ) κλέπτης
ΒΔΕ. τουτὶ σὺ δράσεις; παραπολεῖ βοώμενος·
φήσει γὰρ ἐξολεῖν σε καὶ διαφθερεῖν
καὶ τῆσδε τῆς γῆς ἐξελᾶν. ΦΙΛ. ἐγὼ δέ γε,
ἐὰν ἀπειλῇ, νὴ Δί' ἕτερον ᾄσομαι.
ὦνθρωφ', οὗτος ὁ μαιόμενος τὸ μέγα κράτος,
ἀντρέψεις ἔτι τὰν πόλιν· ἁ δ' ἔχεται ῥοπᾶς.
ΒΔΕ. τί δ', ὅταν Θέωρος πρὸς ποδῶν κατακείμενος
ᾄδῃ Κλέωνος λαβόμενος τῆς δεξιᾶς,
Ἀδμήτου λόγον, ὦταῖρε, μαθὼν τοὺς ἀγαθοὺς φίλει,
τούτῳ τί λέξεις σκόλιον; ΦΙΛ. ᾠδικῶς ἐγώ,
οὐκ ἔστιν ἀλωπεκίζειν,
οὐδ' ἀμφοτέροισι γίγνεσθαι φίλον.
ΒΔΕ. μετὰ τοῦτον Αἰσχίνης ὁ Σέλλου δέξεται,
ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσικός· κᾆτ' ᾄσεται·
χρήματα καὶ βίον
Κλειταγόρᾳ τε κά-
μοὶ μετὰ Θετταλῶν
ΦΙΛ. πολλὰ δὴ διεκόμπασας σὺ κἀγώ.
ΒΔΕ. τουτὶ μὲν ἐπιεικῶς σύ γ' ἐξεπίστασαι·
ὅπως δ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς Φιλοκτήμονος ἴμεν.

παῖ παῖ, τὸ δεῖπνον, Χρυσέ, συσκεύαζε νῷν,
ἵνα καὶ μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου. ΦΙΛ. μηδαμῶς.
κακὸν τὸ πίνειν· ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται
καὶ θυροκοπῆσαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν,
κἄπειτ' ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.

ΒΔΕ. οὔκ, ἢν ξυνῇς γ' ἀνδράσι καλοῖς τε κἀγαθοῖς.
ἢ γὰρ παρῃτήσαντο τὸν πεπονθότα,
ἢ λόγον ἔλεξας αὐτὸς ἀστεῖόν τινα,
Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ Συβαριτικόν,
ὧν ἔμαθες ἐν τῷ συμποσίῳ· κᾆτ' ἐς γέλων
τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας, ὥστ' ἀφείς σ' ἀποίχεται.

ΦΙΛ. μαθητέον τἄρ' ἐστὶ πολλοὺς τῶν λόγων,
εἴπερ γ' ἀποτίσω μηδέν, ἤν τι δρῶ κακόν.

ΒΔΕ. ἄγε νυν ἴωμεν· μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

ΧΟΡ. πολλάκις δὴ 'δοξ' ἐμαυτῷ δεξιὸς πεφυκέναι,
καὶ σκαιὸς οὐδεπώποτε·
ἀλλ' Ἀμυνίας ὁ Σέλλου μᾶλλον οὑκ τῶν Κρωβύλου,
οὗτος ὅν γ' ἐγώ ποτ' εἶδον ἀντὶ μήλου καὶ ῥοιᾶς
δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου.
πεινῇ γὰρ ἧπερ Ἀντιφῶν.
ἀλλὰ πρεσβεύων γὰρ ἐς Φάρσαλον ᾤχετ'· εἶτ' ἐκεῖ μόνος μόνοις
τοῖς Πενέσταισι ξυνῆν τοῖς
Θετταλῶν, αὐτὸς πενέστης ὢν ἐλάττων οὐδενός.
ὦ μακάρι' Αὐτόμενες, ὥς σε μακαρίζομεν,
παῖδας ἐφύτευσας ὅτι χειροτεχνικωτάτους,
πρῶτα μὲν ἅπασι φίλον ἄνδρα τε σοφώτατον,
τὸν κιθαραοιδότατον, ᾧ χάρις ἐφέσπετο·
τὸν δ' ὑποκριτὴν ἕτερον, ἀργαλέον ὡς σοφόν·
εἶτ' Ἀριφράδην, πολύ τι θυμοσοφικώτατον,

1275—1283. = 1284—1291.

ὅντινά ποτ᾽ ὤμοσε μαθόντα παρὰ μηδενός,
ἀλλ᾽ ἀπὸ σοφῆς φύσεος αὐτόματον ἐκμαθεῖν
γλωττοποιεῖν εἰς τὰ πορνεῖ᾽ εἰσιόνθ᾽ ἑκάστοτε.
* * * * *
εἰσί τινες οἵ μ᾽ ἔλεγον ὡς καταδιηλλάγην,
ἡνίκα Κλέων μ᾽ ὑπετάραττεν ἐπικείμενος
καί με κακίαις ἔκνισε· κᾆθ᾽ ὅτ᾽ ἀπεδειρόμην,
οὑκτὸς ἐγέλων μέγα κεκραγότα θεώμενοι,
οὐδὲν ἄρ᾽ ἐμοῦ μέλον, ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι,
σκωμμ ᾽τιον εἴποτέ τι θλιβόμενος ἐκβαλῶ.
ταῦτα κατιδὼν ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα·
εἶτα νῦν ἐξηπάτησεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.
ΞΑΝ. ἰὼ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος,
καὶ τρισμακάριαι τοῦ ᾽πὶ ταῖς πλευραῖς τέγους.
ὡς εὖ κατηρέψασθε καὶ νουβυστικῶς
κεράμῳ τὸ νῶτον ὥστε τὰς πληγὰς στέγειν.
ἐγὼ δ᾽ ἀπόλωλα στιζόμενος βακτηρίᾳ.
ΧΟΡ. τί δ᾽ ἔστιν, ὦ παῖ; παῖδα γάρ, κἂν ᾖ γέρων,
καλεῖν δίκαιον ὅστις ἂν πληγὰς λάβῃ.
ΞΑΝ. οὐ γὰρ ὁ γέρων ἀτηρότατον ἄρ᾽ ἦν κακὸν
καὶ τῶν ξυνόντων πολὺ παροινικώτατος;
καίτοι παρῆν Ἵππυλλος, Ἀντιφῶν, Λύκων,
Λυσίστρατος, Θούφραστος, οἱ περὶ Φρύνιχον.
τούτων ἁπάντων ἦν ὑβριστότατος μακρῷ.
εὐθὺς γὰρ ὡς ἐνέπλητο πολλῶν κἀγαθῶν,
ἐνήλατ᾽, ἐσκίρτα, πεπόρδει, κατεγέλα,
ὥσπερ καχρύων ὀνίδιον εὐωχημένον·
κἄτυπτε δή με νεανικῶς, παῖ παῖ καλῶν.
εἶτ᾽ αὐτὸν ὡς εἶδ᾽, ᾔκασεν Λυσίστρατος·
ἔοικας, ὦ πρεσβῦτα, νεοπλούτῳ τρυγὶ
κλητῆρί τ᾽ εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι.
ὁ δ᾽ ἀνακραγὼν ἀντῄκασ᾽ αὐτὸν πάρνοπι

τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος ἀποβεβληκότι,
Σθενέλῳ τε τὰ σκευάρια διακεκαρμένῳ.
οἱ δ' ἀνεκρότησαν, πλήν γε Θουφράστου μόνου·
οὗτος δὲ διεμύλλαινεν, ὡς δὴ δεξιός.
ὁ γέρων δὲ τὸν Θούφραστον ἤρετ', εἰπέ μοι,
ἐπὶ τῷ κομᾷς καὶ κομψὸς εἶναι προσποιεῖ,
κωμῳδολοιχῶν περὶ τὸν εὖ πράττοντ' ἀεί;
τοιαῦτα περιύβριζεν αὐτοὺς ἐν μέρει,
σκωπτων ἀγροίκως καὶ προσέτι λόγους λέγων
ἀμαθέστατ', οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι.
ἔπειτ' ἐπειδὴ 'μέθυεν, οἴκαδ' ἔρχεται
τύπτων ἅπαντας, ἤν τις αὐτῷ ξυντύχῃ.
ὁδὶ δὲ δὴ καὶ σφαλλόμενος προσέρχεται.
ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι πρὶν πληγὰς λαβεῖν.

ΦΙΛ. ἄνεχε, πάρεχε·
κλαύσεταί τις τῶν ὄπισθεν
ἐπακολουθούντων ἐμοί·
οἷον, εἰ μὴ 'ρρήσεθ', ὑμᾶς,
ὦ πονηροί, ταυτηὶ τῇ
δᾳδὶ φρυκτοὺς σκευάσω.

ΒΔΕ. ἦ μὴν σὺ δώσεις αὔριον τούτων δίκην
ἡμῖν ἅπασι, κεἰ σφόδρ' εἶ νεανίας.
ἀθρόοι γὰρ ἥξομέν σε προσκαλούμενοι.

ΦΙΛ. ἰὴ ἰεῦ, καλούμενοι.
ἀρχαῖά γ' ὑμῶν· ἆρά γ' ἴσθ'
ὡς οὐδ' ἀκούων ἀνέχομαι
δικῶν; ἰαιβοῖ αἰβοῖ.
τάδε μ' ἀρέσκει· βάλλε κημούς.
οὐκ ἄπει σύ; * * ποῦ 'στιν
ἡλιαστής; ἐκποδών.
ἀνάβαινε δεῦρο χρυσομηλολόνθιον,
τῇ χειρὶ τουδὶ λαβομένη τοῦ σχοινίου.

ἔχου· φυλάττου δ᾿, ὡς σαπρὸν τὸ σχοινίον·
ὅμως γε μέντοι τριβόμενον οὐκ ἄχθεται.
ὁρᾷς ἐγώ σ᾿ ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην
μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας·
ὧν εἵνεκ᾿ ἀπόδος τῷ πέει τῳδὶ χάριν.
ἀλλ᾿ οὐκ ἀποδώσεις οὐδ᾿ ἐφιαλεῖς, οἶδ᾿ ὅτι,
ἀλλ᾿ ἐξαπατήσεις κἀγχανεῖ τούτῳ μέγα·
πολλοῖς γὰρ ἤδη χἀτέροις αὔτ᾿ εἰργάσω.
ἐὰν γένῃ δὲ μὴ κακὴ νυνὶ γυνή,
ἐγώ σ᾿, ἐπειδὰν οὑμὸς υἱὸς ἀποθάνῃ,
λυσάμενος ἕξω παλλακήν, ὦ χοιρίον.
νῦν δ᾿ οὐ κρατῶ ᾿γὼ τῶν ἐμαυτοῦ χρημάτων.
νέος γάρ εἰμι καὶ φυλάττομαι σφόδρα.
τὸ γὰρ υἵδιον τηρεῖ με, κἄστι δύσκολον
κἄλλως κυμινοπριστοκαρδαμόγλυφον.
ταῦτ᾿ οὖν περί μου δέδοικε μὴ διαφθαρῶ.
πατὴρ γὰρ οὐδείς ἐστιν αὐτῷ πλὴν ἐμοῦ.
ὁδὶ δὲ καὐτὸς ἐπὶ σὲ κἄμ᾿ ἔοικε θεῖν.
ἀλλ᾿ ὡς τάχιστα στῆθι τάσδε τὰς δετὰς
λαβοῦσ᾿, ἵν᾿ αὐτὸν τωθάσω νεανικῶς,
οἵως ποθ᾿ οὗτος ἐμὲ πρὸ τῶν μυστηρίων.
ΒΔΕ. ὦ οὗτος οὗτος, τυφεδανὲ καὶ χοιρόθλιψ,
ποθεῖν ἐρᾶν τ᾿ ἔοικας ὡραίας σοροῦ.
οὔ τοι καταπροίξει μὰ τὸν ᾿Απόλλω τοῦτο δρῶν.
ΦΙΛ. ὡς ἡδέως φάγοις ἂν ἐξ ὄξους δίκην.
ΒΔΕ. οὐ δεινὰ τωθάζειν σε, τὴν αὐλητρίδα
τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα; ΦΙΛ. ποίαν αὐλητρίδα;
τί ταῦτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών;
ΒΔΕ. νὴ τὸν Δί᾿, αὕτη πού ᾿στί σοί γ᾿ ἡ Δαρδανίς.
ΦΙΛ. οὔκ, ἀλλ᾿ ἐν ἀγορᾷ τοῖς θεοῖς δᾲς κάεται.
ΒΔΕ. δᾲς ἥδε; ΦΙΛ. δᾲς δῆτ᾿. οὐχ ὁρᾷς ἐστιγμένην;
ΒΔΕ. τί δὲ τὸ μέλαν τοῦτ᾿ ἐστὶν αὐτῆς τοὐν μέσῳ;

ΦΙΛ. ἡ πίττα δήπου καομένης ἐξέρχεται.
ΒΔΕ. ὁ δ' ὄπισθεν οὐχὶ πρωκτός ἐστιν οὑτοσί;
ΦΙΛ. ὄζος μὲν οὖν τῆς δᾳδὸς οὗτος ἐξέχει.
ΒΔΕ. τί λέγεις σύ; ποῖος ὄζος; οὐκ εἶ δεῦρο σύ;
ΦΙΛ. ἆ ἆ, τί μέλλεις δρᾶν; ΒΔΕ. ἄγειν ταύτην λαβὼν
ἀφελόμενός σε καὶ νομίσας σ' εἶναι σαπρὸν
κοὐδὲν δύνασθαι δρᾶν. ΦΙΛ. ἄκουσόν νυν ἐμοῦ.
Ὀλυμπίασιν ἡνίκ' ἐθεώρουν ἐγώ,
Ἐφουδίων ἐμαχέσατ' Ἀσκώνδᾳ καλῶς,
ἤδη γέρων ὤν· εἶτα τῇ πυγμῇ θενὼν
ὁ πρεσβύτερος κατέβαλε τὸν νεώτερον.
πρὸς ταῦτα τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια.
ΒΔΕ. νὴ τὸν Δί' ἐξέμαθές γε τὴν Ὀλυμπίαν.
ΑΡΤ. ἴθι μοι παράστηθ', ἀντιβολῶ πρὸς τῶν θεῶν.
ὁδὶ γὰρ ἁνήρ ἐστιν ὅς μ' ἀπώλεσεν
τῇ δᾳδὶ παίων, κἀξέβαλεν ἐντευθενὶ
ἄρτους δέκ' ὀβολῶν κἀπιθήκην τέτταρας.
ΒΔΕ. ὁρᾷς ἃ δέδρακας; πράγματ' αὖ δεῖ καὶ δίκας
ἔχειν διὰ τὸν σὸν οἶνον. ΦΙΛ. οὐδαμῶς γ', ἐπεὶ
λόγοι διαλλάξουσιν αὐτὰ δεξιοί·
ὥστ' οἶδ' ὁτιὴ ταύτῃ διαλλαχθήσομαι.
ΑΡΤ. οὔ τοι μὰ τὼ θεὼ καταπροίξει Μυρτίας
τῆς Ἀγκυλίωνος θυγατέρος καὶ Σωστράτης,
οὕτω διαφθείρας ἐμοῦ τὰ φορτία.
ΦΙΛ. ἄκουσον, ὦ γύναι· λόγον σοι βούλομαι
λέξαι χαρίεντα. ΑΡΤ. μὰ Δία μή μοί γ', ὦ μέλε.
ΦΙΛ. Αἴσωπον ἀπὸ δείπνου βαδίζονθ' ἑσπέρας
θρασεῖα καὶ μεθύση τις ὑλάκτει κύων.
κἄπειτ' ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ κύον κύον,
εἰ νὴ Δί' ἀντὶ τῆς κακῆς γλώττης ποθὲν
πυροὺς πρίαιο, σωφρονεῖν ἄν μοι δοκοῖς.
ΑΡΤ. καὶ καταγελᾷς μου; προσκαλοῦμαί σ' ὅστις εἶ,

πρὸς τοὺς ἀγορανόμους βλάβης τῶν φορτίων,
κλητῆρ᾽ ἔχουσα Χαιρεφῶντα τουτονί.
ΦΙΛ. μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἄκουσον, ἤν τί σοι δόξω λέγειν.
Λᾶσός ποτ᾽ ἀντεδίδασκε καὶ Σιμωνίδης·
ἔπειθ᾽ ὁ Λᾶσος εἶπεν, ὀλίγον μοι μέλει.
ΑΡΤ. ἄληθες, οὗτος; ΦΙΛ. καὶ σὺ δή μοι Χαιρεφῶν,
γυναικὶ κλητεύων, ἔοικας θαψίνῃ
Ἰνοῖ κρεμαμένῃ πρὸς ποδῶν Εὐριπίδου.
ΒΔΕ. ὁδί τις ἕτερος, ὡς ἔοικεν, ἔρχεται
καλούμενός σε· τόν γέ τοι κλητῆρ᾽ ἔχει.
ΚΑΤ. οἴμοι κακοδαίμων. προσκαλοῦμαί σ᾽, ὦ γέρον,
ὕβρεως. ΒΔΕ. ὕβρεως; μή, μὴ καλέσῃς πρὸς τῶν θεῶν.
ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι,
ἣν ἂν σὺ τάξῃς, καὶ χάριν πρὸς εἴσομαι.
ΦΙΛ. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτῷ διαλλαχθήσομαι
ἑκών· ὁμολογῶ γὰρ πατάξαι καὶ βαλεῖν.
ἀλλ᾽ ἐλθὲ δευρί· πότερον ἐπιτρέπεις ἐμοί,
ὅ τι χρή μ᾽ ἀποτίσαντ᾽ ἀργύριον τοῦ πράγματος,
εἶναι φίλον τὸ λοιπόν, ἢ σύ μοι φράσεις;
ΚΑΤ. σὺ λέγε. δικῶν γὰρ οὐ δέομ᾽ οὐδὲ πραγμάτων.
ΦΙΛ. ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος,
καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα·
ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς.
κἄπειτ᾽ ἐπιστὰς εἶπ᾽ ἀνὴρ αὐτῷ φίλος·
ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.
οὕτω δὲ καὶ σὺ παράτρεχ᾽ εἰς τὰ Πιττάλου.
ΒΔΕ. ὅμοιά σου καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις τρόποις.
ΚΑΤ. ἀλλ᾽ οὖν σὺ μέμνησ᾽ αὐτὸς ἁπεκρίνατο.
ΦΙΛ. ἄκουε, μὴ φεῦγ᾽. ἐν Συβάρει γυνή ποτε
κατέαξ᾽ ἐχῖνον. ΚΑΤ. ταῦτ᾽ ἐγὼ μαρτύρομαι.
ΦΙΛ. οὑχῖνος οὖν ἔχων τιν᾽ ἐπεμαρτύρατο·

εἶθ᾽ ἡ Συβαρῖτις εἶπεν, εἰ ναὶ τὰν κόραν
τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἐάσας ἐν τάχει
ἐπίδεσμον ἐπρίω, νοῦν ἂν εἶχες πλείονα.
ΚΑΤ. ὕβριζ᾽, ἕως ἂν τὴν δίκην ἄρχων καλῇ.
ΒΔΕ. οὔ τοι μὰ τὴν Δήμητρ᾽ ἔτ᾽ ἐνταυθοῖ μενεῖς,
ἀλλ᾽ ἀράμενος οἴσω σε. ΦΙΛ. τί ποιεῖς; ΒΔΕ. ὅ τι ποιῶ;
εἴσω φέρω σ᾽ ἐντεῦθεν· εἰ δὲ μή, τάχα
κλητῆρες ἐπιλείψουσι τοὺς καλουμένους.
ΦΙΛ. Αἴσωπον οἱ Δελφοί ποτ᾽ ΒΔΕ. ὀλίγον μοι μέλει.
ΦΙΛ. φιάλην ἐπῃτιῶντο κλέψαι τοῦ θεοῦ·
ὁ δ᾽ ἔλεξεν αὐτοῖς, ὡς ὁ κάνθαρός ποτε
ΒΔΕ. οἴμ᾽ ὡς ἀπολῶ σ᾽ αὐτοῖσι τοῖσι κανθάροις.
ΧΟΡ. ζηλῶ γε τῆς εὐτυχίας
τὸν πρέσβυν, οἷ μετέστη
ξηρῶν τρόπων καὶ βιοτῆς·
ἕτερα δὲ νῦν ἀντιμαθὼν
ἦ μέγα τι μεταπεσεῖται
ἐπὶ τὸ τρυφᾶν καὶ μαλακόν.
τάχα δ᾽ ἂν ἴσως οὐκ ἐθέλοι.
τὸ γὰρ ἀποστῆναι χαλεπὸν
φύσεος, ἣν ἔχοι τις ἀεί.
καίτοι πολλοὶ ταῦτ᾽ ἔπαθον·
ξυνόντες γνώμαις ἑτέρων
μετεβάλλοντο τοὺς τρόπους.
πολλοῦ δ᾽ ἐπαίνου παρ᾽ ἐμοὶ
καὶ τοῖσιν εὖ φρονοῦσιν
τυχὼν ἄπεισιν διὰ τὴν
φιλοπατρίαν καὶ σοφίαν
ὁ παῖς ὁ Φιλοκλέωνος.
οὐδενὶ γὰρ οὕτως ἀγανῷ

1450—1461. = 1462—1473.

ξυνεγενόμην, οὐδὲ τρόποις
ἐπεμάνην, οὐδ᾽ ἐξεχύθην.
τί γὰρ ἐκεῖνος ἀντιλέγων
οὐ κρείττων ἦν, βουλόμενος
τὸν φύσαντα σεμνοτέροις
κατακοσμῆσαι πράγμασι;
ΞΑΝ. νὴ τὸν Διόνυσον, ἄπορά γ᾽ ἡμῖν πράγματα
δαίμων τις εἰσκεκύκληκεν εἰς τὴν οἰκίαν.
ὁ γὰρ γέρων ὡς ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου
ἤκουσέ τ᾽ αὐλοῦ, περιχαρὴς τῷ πράγματι
ὀρχούμενος τῆς νυκτὸς οὐδὲν παύεται
τἀρχαῖ᾽ ἐκεῖν᾽ οἷς Θέσπις ἠγωνίζετο·
καὶ τοὺς τραγῳδούς φησιν ἀποδείξειν κρόνους
τοὺς νῦν, διορχησόμενος ὀλίγον ὕστερον.
ΦΙΛ. τίς ἐπ᾽ αὐλείοισι θύραις θάσσει;
ΞΑΝ. τουτὶ καὶ δὴ χωρεῖ τὸ κακόν.
ΦΙΛ. κλῇθρα χαλάσθω τάδε. καὶ δὴ γὰρ
σχήματος ἀρχὴ
ΞΑΝ. μᾶλλον δέ γ᾽ ἴσως μανίας ἀρχή.
ΦΙΛ. πλευρὰν λυγίσαντος ὑπὸ ῥώμης,
οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ
σφόνδυλος ἀχεῖ· ΞΑΝ. πῖθ᾽ ἐλλέβορον.
ΦΙΛ. πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ,
ΞΑΝ. τάχα βαλλήσεις.
ΦΙΛ. σκέλος οὐράνιόν γ᾽ ἐκλακτίζων.
πρωκτὸς χάσκει. ΞΑΝ. κατὰ σαυτὸν ὅρα.
ΦΙΛ. νῦν γὰρ ἐν ἄρθροις τοῖς ἡμετέροις
στρέφεται χαλαρὰ κοτυληδών.
ΞΑΝ. οὐκ εὖ μὰ Δί᾽ οὐ δῆτ᾽, ἀλλὰ μανικὰ πράγματα.
ΦΙΛ. φέρε νυν ἀνείπω κἀνταγωνιστὰς καλῶ.
εἴ τις τραγῳδός φησιν ὀρχεῖσθαι καλῶς,
ἐμοὶ διορχησόμενος ἐνθάδ᾽ εἰσίτω.

φησίν τις, ἢ οὐδείς; ΞΑΝ. εἷς γ' ἐκεινοσὶ μόνος.
ΦΙΛ. τίς ὁ κακοδαίμων ἐστίν; ΞΑΝ. υἱὸς Καρκίνου
ὁ μέσατος. ΦΙΛ. ἀλλ' οὗτός γε καταποθήσεται·
ἀπολῶ γὰρ αὐτὸν ἐμμελείᾳ κονδύλου.
ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδέν ἐστ'. ΞΑΝ. ἀλλ', ᾦζυρέ,
ἕτερος τραγῳδὸς Καρκινίτης ἔρχεται,
ἀδελφὸς αὐτοῦ. ΦΙΛ. νὴ Δί' ὠψώνηκ' ἄρα.
ΞΑΝ. μὰ τὸν Δί' οὐδέν γ' ἄλλο πλήν γε καρκίνου.
προσέρχεται γὰρ ἕτερος αὖ τῶν Καρκίνου.
ΦΙΛ. τουτὶ τί ἦν τὸ προσέρπον; ὀξίς, ἢ φάλαγξ;
ΞΑΝ. ὁ πιννοτήρης οὗτός ἐστι τοῦ γένους,
ὁ σμικρότατος, ὃς τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ.
ΦΙΛ. ὦ Καρκίν', ὦ μακάριε τῆς εὐπαιδίας·
ὅσον τὸ πλῆθος κατέπεσεν τῶν ὀρχίλων.
ἀτὰρ καταβατέον γ' ἐπ' αὐτούς, ᾦζυρέ.
ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἢν ἐγὼ κρατῶ.
ΧΟΡ. φέρε νυν ἡμεῖς αὐτοῖς ὀλίγον ξυγχωρήσωμεν ἅπαντες,
ἵν' ἐφ' ἡσυχίας ἡμῶν πρόσθεν βεμβικίζωσιν ἑαυτούς.
ἄγ', ὦ μεγαλώνυμα τέκνα
τοῦ θαλασσίου θεοῦ,
πηδᾶτε παρὰ ψάμαθον
καὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
καρίδων ἀδελφοί·
ταχὺν πόδα κυκλοσοβεῖτε,
καὶ τὸ Φρυνίχειον
ἐκλακτισάτω τις, ὅπως
ἰδόντες ἄνω σκέλος ὤ-
ζωσιν οἱ θεαταί.
στρόβει, παράβαινε κύκλῳ καὶ γάστρισον σεαυτόν

1518—1522. = 1523—1527.

ῥῖπτε σκέλος οὐράνιον· βέμβικες ἐγγενέσθων.
καὐτὸς γὰρ ὁ ποντομέδων ἄναξ πατὴρ προσέρπει
ἡσθεὶς ἐπὶ τοῖσιν ἑαυτοῦ παισί, τοῖς τριόρχαις.
ἀλλ᾽ ἐξάγετ᾽, εἴ τι φιλεῖτ᾽, ὀρχούμενοι θύραζε
ὑμᾶς ταχύ· τοῦτο γὰρ οὐδείς πω πάρος δέδρακεν,
ὀρχούμενον ὅστις ἀπήλλαξεν χορὸν τρυγῳδῶν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΕΙΡΗΝΗ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΟΙΚΕΤΑΙ ΔΥΟ Τρυγαίου.
ΤΡΥΓΑΙΟΣ.
ΚΟΡΑΙ, θυγατέρες Τρυγαίου.
ΕΡΜΗΣ.
ΠΟΛΕΜΟΣ.
ΚΥΔΟΙΜΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΓΕΩΡΓΩΝ.
ΙΕΡΟΚΛΗΣ, μάντις.
ΔΡΕΠΑΝΟΥΡΓΟΣ.
ΛΟΦΟΠΟΙΟΣ.
ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ.
ΣΑΛΠΙΓΓΟΠΟΙΟΣ.
ΚΡΑΝΟΠΟΙΟΣ.
ΔΟΡΥΞΟΣ.
ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ.
ΠΑΙΣ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ.
ΕΙΡΗΝΗ }
ΟΠΩΡΑ } κωφὰ πρόσωπα.
ΘΕΩΡΙΑ }

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

I.

Τρυγαῖος ἄγροικος πρεσβύτης Ἀθήνησιν ὀχούμενος ἐπὶ κανθάρου ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναφέρεται. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν τοῦ Διὸς οἰκίαν ἐντυγχάνει τῷ Ἑρμῇ, καὶ ἀκούει ὅτι μετοικισαμένων τῶν θεῶν εἰς τὰ τοῦ οὐρανοῦ ἀνωτάτω διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀλληλοκτονίαν, ἐνοικισάμενος ὁ Πόλεμος εἰς ἄντρον τὴν Εἰρήνην εἵρξας λίθους ἐπιφορήσειε, καὶ νῦν μέλλει τὰς πόλεις ἐμβαλὼν ἐν θυείᾳ τρίβειν. καὶ μέχρι μέν τινος ἐναγώνιος γίνεται· ἐπεὶ δὲ μεταπεμπομένου τοῦ Πολέμου παρὰ Ἀθηναίων δοίδυκα Κλέωνα καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων Βρασίδαν ἑκάτεροι χρήσαντες ἀπολωλεκέναι εἰς Θρᾴκην ἔφασαν, ἀναθαρρεῖ· καὶ ἐν ᾧ περὶ κατασκευὴν δοίδυκος ὁ Πόλεμος γίνεται, κηρύττει τοὺς δημιουργούς, ἔτι δὲ καὶ ἐμπόρους ἅμα μοχλοὺς καὶ σχοινία λαβόντας παραγενέσθαι. συνδραμόντων δὲ πολλῶν ἐν χοροῦ σχήματι προθύμως ἀφέλκει τε τοὺς λίθους ἀπὸ τοῦ ἄντρου, καὶ καθικετεύσας τὸν Ἑρμῆν συλλαβέσθαι ἐξάγει πρὸς τὸ φῶς τὴν Εἰρήνην. ἀσμένως δὲ τῆς θεᾶς πᾶσιν ὀφθείσης, καὶ παρ' αὐτὴν εὐθέως Ὀπώρας τε καὶ Θεωρίας ἀναφανεισῶν, συμπαρὼν ὁ Ἑρμῆς ἀνιστορούσης τι τῆς Εἰρήνης καὶ πυνθανομένης τὰ περὶ τὸν Τρυγαῖον διασαφεῖ τὰ δέοντα· πάλιν ἀποφαινομένης πρὸς τοῦτο μηνύει, προδιελθόντος αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου καὶ δι' ἃς αἰτίας συνέστη, Φειδίου τε καὶ Περικλέους μνησθέντος. τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος ἐπὶ τῆς γῆς ἤδη περαίνεται, καὶ ὁ μὲν χορὸς περὶ τῆς τοῦ ποιητοῦ τέχνης χἀτέρων τινῶν πρὸς τοὺς θεατας διαλέγεται, ὁ δὲ Τρυγαῖος, καθὰ συνέταξεν ὁ Ἑρμῆς, τὴν μὲν Θεωρίαν τῇ βουλῇ συνέστησεν, αὐτὸς δὲ τὴν Ὀπώραν γαμεῖν διαγνοὺς τὴν Εἰρήνην ἱδρύεται, καὶ οὖσα ἐν τῷ προφανεῖ πρὸς εὐωχίαν τρέπεται. ἐντεῦθεν οἵ τε τῶν εἰρηνικῶν ὅπλων δημιουργοὶ χαίροντες καὶ οἱ τῶν πολεμικῶν τοὔμπαλιν κλαίοντες. εἰσάγεται δὲ καὶ ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου παιδία τινὰ

τῶν κεκλημενων ἐπὶ τὸ δεῖπνον λέγοντα ῥήσεις γελωτοποιούς. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν ἄγαν ἐπιτετευγμένων. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς κωμῳδίας ἐστὶ τοῦτο· συμβουλεύει Ἀθηναίοις σπείσασθαι πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. οὐ τοῦτο δὲ μόνον ὑπὲρ εἰρήνης Ἀριστοφάνης τὸ δρᾶμα τέθεικεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἀχαρνεῖς καὶ τοὺς Ἱππέας καὶ Ὁλκάδας, καὶ πανταχοῦ τοῦτο ἐσπούδακεν, τὸν δὲ Κλέωνα κωμῳδῶν τὸν ἀντιλέγοντα καὶ Λάμαχον τὸν φιλοπόλεμον ἀεὶ διαβάλλων. διὸ καὶ νῦν διὰ τούτου τοῦ δραματος εἰρήνης αὐτοὺς ἐπιθυμεῖν ποιεῖ, δεικνὺς ὁπόσα μὲν ὁ πόλεμος κακὰ ἐργάζεται, ὅσα δὲ ἀγαθὰ ἡ εἰρήνη ποιεῖ. οὐ μόνος δὲ περὶ εἰρήνης συνεβούλευσεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ποιηταί. οὐδὲν γὰρ συμβούλων διέφερον· ὅθεν αὐτοὺς καὶ διδασκάλους ὠνόμαζον, ὅτι πάντα τὰ πρόσφορα διὰ δραμάτων αὐτοὺς ἐδίδασκον.

Ἐνίκησε δὲ τῷ δράματι ὁ ποιητὴς ἐπὶ ἄρχοντος Ἀλκαίου, ἐν ἄστει. πρῶτος Εὔπολις Κόλαξι, δεύτερος Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ, τρίτος Λεύκων Φράτορσι. τὸ δὲ δρᾶμα ὑπεκρίνατο Ἀπολλόδωρος, ἡνίκα ἑρμῆν λοιοκρότης.

II.

Ἤδη τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ κεκμηῶτας τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς σύμπαντας Ἕλληνας Ἀριστοφάνης ἰδών, ἱκανὸς γὰρ διιππεύκει πολεμούντων αὐτῶν χρόνος, τὸ δρᾶμα συνέγραψε τοῦτο, προτρέπων τὰς πόλεις καταθέσθαι μὲν τὴν πρὸς αὐτὰς φιλονεικίαν, ὁμόνοιαν δὲ καὶ εἰρήνην ἀντὶ τῆς πρότερον ἔχθρας ἑλέσθαι. παρεισάγει τοίνυν γεωργόν, Τρυγαῖον τοὔνομα, μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιούμενον. ὃς ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ πολέμῳ εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν ἐβουλεύσατο πρὸς τὸν Δία, πευσόμενος παρ' αὐτοῦ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐκτρύχει τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, τοσοῦτον ποιήσας πόλεμον αὐτοῖς. ὃν δὴ διαποροῦντα τίνα τρόπον τὴν εἰς οὐρανὸν πορείαν ποιήσει, παρεισάγει τρέφοντα κάνθαρον ὡς ἀναπτησόμενον εἰς οὐρανὸν δι' αὐτοῦ, Βελλεροφόντου δίκην. προλογίζουσι δὲ οἱ δύο θεράποντες αὐτοῦ, οἷς καὶ ἐκτρέφειν προσετέτακτο τὸν κάνθαρον, δυσφοροῦντες ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ σιτίοις. ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐκ μέρους μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ

μέρους δὲ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων ἀνδρῶν Ἀττικῶν γεωργῶν.

III.

ΑΛΛΩΣ.

Φαίνεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις καὶ ἑτέραν δεδιδαχὼς Εἰρήνην ὁμοίως ὁ Ἀριστοφάνης. ἄδηλον οὖν φησιν Ἐρατοσθένης, πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν, ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις οὐ σώζεται. Κράτης μέντοι δύο οἶδε δράματα γράφων οὕτως· ἀλλ' οὖν γε ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν, ἢ Βαβυλωνίοις, ἢ ἐν τῇ ἑτέρᾳ Εἰρήνῃ. καὶ σποράδην δέ τινα ποιήματα παρατίθεται, ἅπερ ἐν τῇ νῦν φερομένῃ οὐκ ἔστιν.

IV.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Τῷ Διὶ φράσαι σπεύδων τὰ κατ' ἀνθρώπους (κακὰ)
Τρυγαῖος, (ἀναπετέσθ') ἐθέλων ὡς τοὺς θεοὺς
ἐξέτρεφεν ὄρνιθ'· ὡς δ' ἀνέπτη, κατέλαβεν
Ἑρμῆν μόνον ἄνω· κᾆτ' ἐπιδείκνυσιν φράσας
τὸν Πόλεμον βρύθηται ἀπηρτημένον
ἀέριος, ἕτοιμόν τ' ὄντα πρὸς κακουχίαν
τὴν πρότερον, Εἰρήνην δὲ κατορωρυγμένην.
ἱκέτευσαν οἱ κατ' ἀγροὺς ἀνάπαλιν ποεῖν·
τὸ μέλ βάδ' ἐπένευσε· καὶ τότε
ἀπάγουσιν αὐτὴν ἐκ βερέθρου καὶ τἀγαθά.

Ε Ι Ρ Η Ν Η.

ΟΙ. Α. Αἶρ᾽ αἶρε μᾶζαν ὡς τάχιστα κανθάρῳ.
ΟΙ. Β. ἰδού. δὸς αὐτῷ τῷ κάκιστ᾽ ἀπολουμένῳ.
καὶ μήποτ᾽ αὐτῆς μᾶζαν ἡδίω φάγοι.
ΟΙ. Α. δὸς μᾶζαν ἑτέραν ἐξ ὀνίδων πεπλασμένην.
ΟΙ. Β. ἰδοὺ μάλ᾽ αὖθις. ποῦ γὰρ ἣν νῦν δὴ ᾽φερες;
οὐ κατέφαγεν; ΟΙ. Α. μὰ τὸν Δί᾽, ἀλλ᾽ ἐξαρπάσας
ὅλην ἐνέκαψε περικυλίσας τοῖν ποδοῖν.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα τρῖβε πολλὰς καὶ πυκνάς.
ΟΙ. Β. ἄνδρες κοπρολόγοι, προσλάβεσθε πρὸς θεῶν,
εἰ μή με βούλεσθ᾽ ἀποπνιγέντα περιιδεῖν.
ΟΙ. Α. ἑτέραν ἑτέραν δὸς παιδὸς ἡταιρηκότος·
τετριμμένης γάρ φησιν ἐπιθυμεῖν. ΟΙ. Β. ἰδού.
ἑνὸς μέν, ὦνδρες, ἀπολελύσθαι μοι δοκῶ·
οὐδεὶς γὰρ ἂν φαίη με μάττοντ᾽ ἐσθίειν.
ΟΙ. Α. αἰβοῖ· φέρ᾽ ἄλλην, χἀτέραν μοι χἀτέραν,
καὶ τρῖβ᾽ ἔθ᾽ ἑτέρας. ΟΙ. Β. μὰ τὸν ᾽Απόλλω ᾽γὼ μὲν οὔ·
οὐ γὰρ ἔθ᾽ οἷός τ᾽ εἴμ᾽ ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας.
ΟΙ. Α. αὐτὴν ἄρ᾽ οἴσω συλλαβὼν τὴν ἀντλίαν.
ΟΙ. Β. νὴ τὸν Δί᾽ ἐς κόρακάς γε, καὶ σαυτόν γε πρός.
ὑμῶν δέ γ᾽ εἴ τις οἶδ᾽ ἐμοὶ κατειπάτω
πόθεν ἂν πριαίμην ῥῖνα μὴ τετρημένην.
οὐδὲν γὰρ ἔργον ἦν ἄρ᾽ ἀθλιώτερον
ἢ κανθάρῳ μάττοντα παρέχειν ἐσθίειν.

ὗς μὲν γάρ, ὥσπερ ἂν χέσῃ τις, ἢ κύων,
φαύλως ἐρείδει· τοῦτο δ' ὑπὸ φρονήματος
βρενθύεταί τε καὶ φαγεῖν οὐκ ἀξιοῖ,
ἢν μὴ παραθῶ τρίψας δι' ἡμέρας ὅλης
ὥσπερ γυναικὶ γογγύλην μεμαγμένην.
ἀλλ' εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι
τηδὶ παροίξας τῆς θύρας, ἵνα μή μ' ἴδῃ.
ἔρειδε, μὴ παύσαιο μηδέποτ' ἐσθίων
τέως ἕως σαυτὸν λάθῃς διαρραγείς.
οἷον δὲ κύψας ὁ κατάρατος ἐσθίει,
ὥσπερ παλαιστής, παραβαλὼν τοὺς γομφίους,
καὶ ταῦτα τὴν κεφαλήν τε καὶ τὼ χεῖρέ πως
ὡδὶ περιάγων, ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία
τὰ παχέα συμβάλλοντες εἰς τὰς ὁλκάδας.
μιαρὸν τὸ χρῆμα καὶ κάκοσμον καὶ βορόν,
χὤτου ποτ' ἐστὶ δαιμόνων ἡ προσβολὴ
οὐκ οἶδ'. Ἀφροδίτης μὲν γὰρ οὔ μοι φαίνεται.
ΟΙ. Α. οὐ μὴν Χαρίτων γε. ΟΙ. Β. τοῦ γάρ ἐστ'; ΟΙ. Α. οὐκ ἔσθ' ὅπως
τοῦτ' ἔστι τὸ τέρας οὐ Διὸς καταιβάτου.
ΟΙ. Β. οὐκοῦν ἂν ἤδη τῶν θεατῶν τις λέγοι
νεανίας δοκησίσοφος, τὸ δὲ πρᾶγμα τί;
ὁ κάνθαρος δὲ πρὸς τί; κᾆτ' αὐτῷ γ' ἀνὴρ
Ἰωνικός τίς φησι παρακαθήμενος·
δοκέω μέν, ἐς Κλέωνα τοῦτ' αἰνίττεται,
ὡς κεῖνος ἀναιδέως τὴν σπατίλην ἐσθίει.
ἀλλ' εἰσιὼν τῷ κανθάρῳ δώσω πιεῖν.
ΟΙ. Α. ἐγὼ δὲ τὸν λόγον γε τοῖσι παιδίοις
καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι καὶ τοῖς ἀνδράσι
καὶ τοῖς ὑπερτάτοισιν ἀνδράσιν φράσω
καὶ τοῖς ὑπερηνορέουσιν ἔτι τούτοις μάλα.
ὁ δεσπότης μου μαίνεται καινὸν τρόπον,

οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς, ἀλλ᾽ ἕτερον καινὸν πάνυ.
δι᾽ ἡμέρας γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων
ὡδὶ κεχηνὼς λοιδορεῖται τῷ Διί,
καί φησιν, ὦ Ζεῦ, τί ποτε βουλεύει ποιεῖν;
κατάθου τὸ κόρημα· μὴ 'κκόρει τὴν Ἑλλάδα.
ΤΡΥ. ἔα ἔα.
ΟΙ. Α. σιγήσαθ᾽, ὡς φωνῆς ἀκούειν μοι δοκῶ.
ΤΡΥ. ὦ Ζεῦ, τί δρασείεις ποθ᾽ ἡμῶν τὸν λεών;
λήσεις σεαυτὸν τὰς πόλεις ἐκκοκκίσας.
ΟΙ. Α. τοῦτ᾽ ἔστι τουτὶ τὸ κακὸν αὔθ᾽ οὐγὼ 'λεγον.
τὸ γὰρ παράδειγμα τῶν μανιῶν ἀκούετε·
ἃ δ᾽ εἶπε πρῶτον ἡνίκ᾽ ἤρχεθ᾽ ἡ χολή,
πεύσεσθ᾽. ἔφασκε γὰρ πρὸς αὑτὸν ἐνθαδί·
πῶς ἄν ποτ᾽ ἀφικοίμην ἂν εὐθὺ τοῦ Διός;
ἔπειτα λεπτὰ κλιμάκια ποιούμενος,
πρὸς ταῦτ᾽ ἀνερριχᾶτ᾽ ἂν εἰς τὸν οὐρανόν,
ἕως ξυνετρίβη τῆς κεφαλῆς καταρρυείς.
ἐχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ᾽ ἐκφθαρεὶς οὐκ οἶδ᾽ ὅποι
εἰσήγαγ᾽ Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον,
κἄπειτα τοῦτον ἱπποκομεῖν μ᾽ ἠνάγκασεν,
καὐτὸς καταψῶν αὐτὸν ὥσπερ πωλίον,
ὦ Πηγάσειον, φησί, γενναῖον πτερόν,
ὅπως πετήσει μ᾽ εὐθὺ τοῦ Διὸς λαβών.
ἀλλ᾽ ὅ τι ποιεῖ τηδὶ διακύψας ὄψομαι.
οἴμοι τάλας· ἴτε δεῦρο δεῦρ᾽, ὦ γείτονες·
ὁ δεσπότης γάρ μου μετέωρος αἴρεται
ἱππηδὸν εἰς τὸν ἀέρ᾽ ἐπὶ τοῦ κανθάρου.
ΤΡΥ. ἥσυχος ἥσυχος, ἠρέμα, κάνθων·
μή μοι σοβαρῶς χώρει λίαν
εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς ῥώμῃ πίσυνος,
πρὶν ἂν ἰδίῃς καὶ διαλύσῃς
ἄρθρων ἶνας πτερύγων ῥύμῃ.

καὶ μὴ πνεῖ μοι κακόν, ἀντιβολῶ σ'·
εἰ δὲ ποιήσεις τοῦτο, κατ' οἴκους
αὐτοῦ μεῖνον τοὺς ἡμετέρους.
ΟΙ. Α. ὦ δέσποτ' ἄναξ, ὡς παραπαίεις.
ΤΡΥ. σίγα σίγα.
ΟΙ. Α. ποῖ δῆτ' ἄλλως μετεωροκοπεῖς;
ΤΡΥ. ὑπὲρ Ἑλλήνων πάντων πέτομαι,
τόλμημα νέον παλαμησάμενος.
ΟΙ. Α. τί πέτει; τί μάτην οὐχ ὑγιαίνεις;
ΤΡΥ. εὐφημεῖν χρὴ καὶ μὴ φλαῦρον
μηδὲν γρύζειν, ἀλλ' ὀλολύζειν·
τοῖς τ' ἀνθρώποισι φράσον σιγᾶν,
τούς τε κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας
καιναῖς πλίνθοισιν ἀνοικοδομεῖν,
καὶ τοὺς πρωκτοὺς ἐπικλείειν.
ΟΙ. Α. οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομ', ἢν μή μοι φράσῃς
ὅποι πέτεσθαι διανοεῖ. ΤΡΥ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
ὡς τὸν Δί' εἰς τὸν οὐρανόν; ΟΙ. Α. τίνα νοῦν ἔχων;
ΤΡΥ. ἐρησόμενος ἐκεῖνον Ἑλλήνων πέρι
ἁπαξαπάντων ὅ τι ποιεῖν βουλεύεται.
ΟΙ. Α. ἐὰν δὲ μή σοι καταγορεύσῃ; ΤΡΥ. γράψομαι
Μήδοισιν αὐτὸν προδιδόναι τὴν Ἑλλάδα.
ΟΙ. Α. μὰ τὸν Διόνυσον οὐδέποτε ζῶντός γ' ἐμοῦ.
ΤΡΥ. οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλ'. ΟΙ. Α. ἰοὺ ἰοὺ ἰού·
ὦ παιδί', ὁ πατὴρ ἀπολιπὼν ἀπέρχεται
ὑμᾶς ἐρήμους εἰς τὸν οὐρανὸν λάθρᾳ.
ἀλλ' ἀντιβολεῖτε τὸν πατέρ', ὦ κακοδαίμονα.
ΚΟΡ. ὦ πάτερ, ὦ πάτερ, ἆρ' ἔτυμός γε
δώμασιν ἡμετέροις φάτις ἥκει,
ὡς σὺ μετ' ὀρνίθων προλιπὼν ἐμὲ
ἐς κόρακας βαδιεῖ μεταμώνιος;
ἔστι τι τῶνδ' ἐτύμως; εἴπ', ὦ πάτερ, εἴ τι φιλεῖς με.

ΤΡΥ. δοξάσαι ἔστι, κόραι· τὸ δ' ἐτήτυμον, ἄχθομαι ὑμῖν,
ἡνίκ' ἂν αἰτίζητ' ἄρτον, πάππαν με καλοῦσαι,
ἔνδον δ' ἀργυρίου μηδὲ ψακὰς ᾖ πάνυ πάμπαν.
ἢν δ' ἐγὼ εὖ πράξας ἔλθω πάλιν, ἕξετ' ἐν ὥρᾳ
κολλύραν μεγάλην καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῇ.
ΚΟΡ. καὶ τίς πόρος σοι τῆς ὁδοῦ γενήσεται;
ναῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν.
ΤΡΥ. πτηνὸς πορεύσει πῶλος· οὐ ναυσθλώσομαι.
ΚΟΡ. τίς δ' ἡ 'πίνοιά σοὐστὶν ὥστε κάνθαρον
ζεύξαντ' ἐλαύνειν εἰς θεούς, ὦ παππία;
ΤΡΥ. ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξευρέθη
μόνος πετεινῶν εἰς θεοὺς ἀφιγμένος.
ΚΟΡ. ἄπιστον εἶπας μῦθον, ὦ πάτερ πάτερ,
ὅπως κάκοσμον ζῷον ἦλθεν εἰς θεούς.
ΤΡΥ. ἦλθεν κατ' ἔχθραν ἀετοῦ πάλαι ποτέ,
ᾤ' ἐκκυλίνδων κἀντιτιμωρούμενος.
ΚΟΡ. οὐκοῦν ἐχρῆν σε Πηγάσου ζεῦξαι πτερόν,
ὅπως ἐφαίνου τοῖς θεοῖς τραγικώτερος.
ΤΡΥ. ἀλλ' ὦ μέλ' ἄν μοι σιτίων διπλῶν ἔδει·
νῦν δ' ἅττ' ἂν αὐτὸς καταφάγω τὰ σιτία,
τούτοισι τοῖς αὐτοῖσι τοῦτον χορτάσω.
ΚΟΡ. τί δ', ἢν ἐς ὑγρὸν πόντιον πέσῃ βάθος;
πῶς ἐξολισθεῖν πτηνὸς ὢν δυνήσεται;
ΤΡΥ. ἐπίτηδες εἶχον πηδάλιον, ᾧ χρήσομαι·
τὸ δὲ πλοῖον ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος.
ΚΟΡ. λιμὴν δὲ τίς σε δέξεται φορούμενον;
ΤΡΥ. ἐν Πειραεῖ δήπου 'στὶ Κανθάρου λιμήν.
ΚΟΡ. ἐκεῖνο τήρει, μὴ σφαλεὶς καταρρυῇς
ἐντεῦθεν, εἶτα χωλὸς ὢν Εὐριπίδῃ
λόγον παράσχῃς καὶ τραγῳδία γένῃ.
ΤΡΥ. ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλὰ χαίρετε.

ὑμεῖς δε γ', ὑπὲρ ὧν τοὺς πόνους ἐγὼ πονῶ,
μὴ βδεῖτε μηδὲ χέζεθ' ἡμερῶν τριῶν·
ὡς εἰ μετέωρος οὗτος ὢν ὀσφρήσεται,
κάτω κάρα ῥίψας με βουκολήσεται.
ἀλλ' ἄγε, Πήγασε, χώρει χαίρων,
χρυσοχαλίνων πάταγον ψαλίων
διακινήσας φαιδροῖς ὠσίν.
τί ποιεῖς, τί ποιεῖς; ποῖ παρακλίνεις
τοὺς μυκτῆρας πρὸς τὰς λαύρας;
ἵει σαυτὸν θαρρῶν ἀπὸ γῆς,
κᾆτα δρομαίαν πτέρυγ' ἐκτείνων
ὀρθὸς χώρει Διὸς εἰς αὐλάς,
ἀπὸ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων,
ἀπὸ δ' ἡμερινῶν σίτων πάντων.
ἄνθρωπε, τί δρᾷς, οὗτος ὁ χέζων
ἐν Πειραεῖ παρὰ ταῖς πόρναις;
ἀπολεῖς μ', ἀπολεῖς. οὐ κατορύξεις,
κἀπιφορήσεις τῆς γῆς πολλήν,
κἀπιφυτεύσεις ἕρπυλλον ἄνω,
καὶ μύρον ἐπιχεῖς; ὡς ἤν τι πεσὼν
ἐνθένδε πάθω, τοὐμοῦ θανάτου
πέντε τάλανθ' ἡ πόλις ἡ Χίων
διὰ τὸν σὸν πρωκτὸν ὀφλήσει.
οἴμ' ὡς δέδοικα κοὐκέτι σκώπτων λέγω.
ὦ μηχανοποιέ, πρόσεχε τὸν νοῦν ὡς ἐμέ·
ἤδη στροφεῖ τι πνεῦμα περὶ τὸν ὀμφαλόν,
κεἰ μὴ φυλάξει, χορτάσω τὸν κάνθαρον.
ἀτὰρ ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκῶ,
καὶ δὴ καθορῶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Διός.
τίς ἐν Διὸς θύραισιν; οὐκ ἀνοίξετε;
ΕΡΜ. πόθεν βροτοῦ με προσέβαλ'; ὦναξ Ἡράκλεις,
τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν; ΤΡΥ. ἱπποκάνθαρος.

ΕΡΜ. ὦ βδελυρὲ καὶ τολμηρὲ κἀναίσχυντε σὺ
καὶ μιαρὲ καὶ παμμίαρε καὶ μιαρώτατε,
πῶς δεῦρ᾽ ἀνῆλθες, ὦ μιαρῶν μιαρώτατε;
τί σοί ποτ᾽ ἔστ᾽ ὄνομ᾽; οὐκ ἐρεῖς; ΤΡΥ. μιαρώτατος.
ΕΡΜ. ποδαπὸς τὸ γένος δ᾽ εἶ; φράζε μοι. ΤΡΥ. μιαρώτατος.
ΕΡΜ. πατὴρ δέ σοι τίς ἐστιν; ΤΡΥ. ἐμοί; μιαρώτατος.
ΕΡΜ. οὔ τοι μὰ τὴν Γῆν ἔσθ᾽ ὅπως οὐκ ἀποθανεῖ,
εἰ μὴ κατερεῖς μοι τοὔνομ᾽ ὅ τι ποτ᾽ ἔστι σοι.
ΤΡΥ. Τρυγαῖος Ἀθμονεύς, ἀμπελουργὸς δεξιός,
οὐ συκοφάντης, οὐδ᾽ ἐραστὴς πραγμάτων.
ΕΡΜ. ἥκεις δὲ κατὰ τί; ΤΡΥ. τὰ κρέα ταυτί σοι φέρων.
ΕΡΜ. ὦ δειλακρίων, πῶς ἦλθες; ΤΡΥ. ὦ γλίσχρων, ὁρᾷς
ὡς οὐκέτ᾽ εἶναί σοι δοκῶ μιαρώτατος;
ἴθι νυν, κάλεσόν μοι τὸν Δί᾽. ΕΡΜ. ἰὴ ἰὴ ἰή,
ὅτ᾽ οὐδὲ μέλλεις ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν·
φροῦδοι γὰρ ἐχθές εἰσιν ἐξῳκισμένοι.
ΤΡΥ. ποῖ γῆς; ΕΡΜ. ἰδοὺ γῆς. ΤΡΥ. ἀλλὰ ποῖ; ΕΡΜ πόρρω πάνυ,
ὑπ᾽ αὐτὸν ἀτεχνῶς τοὐρανοῦ τὸν κύτταρον.
ΤΡΥ. πῶς οὖν σὺ δῆτ᾽ ἐνταῦθα κατελείφθης μόνος;
ΕΡΜ. τὰ λοιπὰ τηρῶ σκευάρια τὰ τῶν θεῶν,
χυτρίδια καὶ σανίδια κἀμφορείδια.
ΤΡΥ. ἐξῳκίσαντο δ᾽ οἱ θεοὶ τίνος οὕνεκα;
ΕΡΜ. Ἕλλησιν ὀργισθέντες. εἶτ᾽ ἐνταῦθα μέν,
ἵν᾽ ἦσαν αὐτοί, τὸν Πόλεμον κατῴκισαν,
ὑμᾶς παραδόντες δρᾶν ἀτεχνῶς ὅ τι βούλεται·
αὐτοὶ δ᾽ ἀνῳκίσανθ᾽ ὅπως ἀνωτάτω,
ἵνα μὴ βλέποιεν μαχομένους ὑμᾶς ἔτι
μηδ᾽ ἀντιβολούντων μηδὲν αἰσθανοίατο

ΤΡΥ. τοῦ δ᾽ εἵνεχ᾽ ἡμᾶς ταῦτ᾽ ἔδρασαν; εἰπέ μοι.
ΕΡΜ. ὁτιὴ πολεμεῖν ᾑρεῖσθ᾽ ἐκείνων πολλάκις
σπονδὰς ποιούντων· κεἰ μὲν οἱ Λακωνικοὶ
ὑπερβάλοιντο μικρόν, ἔλεγον ἂν ταδί·
ναὶ τὼ σιώ, νῦν ᾿Αττικίων δώσει δίκαν.
εἰ δ᾽ αὖ τι πράξαιτ᾽ ἀγαθὸν ἁττικωνικοὶ
κἄλθοιεν οἱ Λάκωνες εἰρήνης πέρι,
ἐλέγετ᾽ ἂν ὑμεῖς [εὐθύς· ἐξαπατώμεθα
νὴ τὴν ᾿Αθηνᾶν,] νὴ Δί᾽, οὐχὶ πειστέον·
ἥξουσι καὖθις, ἢν ἔχωμεν τὴν πόλιν.
ΤΡΥ. ὁ γοῦν χαρακτὴρ ἡμεδαπὸς τῶν ῥημάτων.
ΕΡΜ. ὧν οὕνεκ᾽ οὐκ οἶδ᾽ εἴ ποτ᾽ Εἰρήνην ἔτι
τὸ λοιπὸν ὄψεσθ᾽. ΤΡΥ. ἀλλὰ ποῖ γὰρ οἴχεται;
ΕΡΜ. ὁ Πόλεμος αὐτὴν ἐνέβαλ᾽ εἰς ἄντρον βαθύ.
ΤΡΥ. εἰς ποῖον; ΕΡΜ. εἰς τουτὶ τὸ κάτω. κἄπειθ᾽ ὁρᾷς
ὅσους ἄνωθεν ἐπεφόρησε τῶν λίθων,
ἵνα μὴ λάβητε μηδέποτ᾽ αὐτήν. ΤΡΥ. εἰπέ μοι,
ἡμᾶς δὲ δὴ τί δρᾶν παρασκευάζεται;
ΕΡΜ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, ὅτι θυείαν ἑσπέρας
ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσηνέγκατο.
ΤΡΥ. τί δῆτα ταύτῃ τῇ θυείᾳ χρήσεται;
ΕΡΜ. τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.
ἀλλ᾽ εἶμι· καὶ γὰρ ἐξιέναι, γνώμην ἐμήν,
μέλλει· θορυβεῖ γοῦν ἔνδοθεν. ΤΡΥ. οἴμοι δεί-
λαιος.
φέρ᾽ αὐτὸν ἀποδρῶ· καὶ γὰρ ὥσπερ ᾐσθόμην
καὐτὸς θυείας φθέγμα πολεμιστηρίας.
ΠΟΛ. ἰὼ βροτοὶ βροτοὶ βροτοὶ πολυτλήμονες,
ὡς αὐτίκα μάλα τὰς γνάθους ἀλγήσετε.
ΤΡΥ. ὦναξ Ἄπολλον, τῆς θυείας τοῦ πλάτους.
ὅσον κακὸν καὶ τοῦ Πολέμου τοῦ βλέμματος.
ἆρ᾽ οὗτός ἐστ᾽ ἐκεῖνος ὃν καὶ φεύγομεν,

ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν;
ΠΟΛ. ἰὼ Πρασιαὶ τρισάθλιαι καὶ πεντάκις
καὶ πολλοδεκάκις, ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον.
ΤΡΥ. τουτὶ μέν, ἄνδρες, οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω·
τὸ γὰρ κακὸν τοῦτ' ἐστὶ τῆς Λακωνικῆς.
ΠΟΛ. ὦ Μέγαρα Μέγαρ', ὡς ἐπιτετρίψεσθ' αὐτίκα
ἁπαξάπαντα καταμεμυττωτευμένα.
ΤΡΥ. βαβαὶ βαβαιάξ, ὡς μεγάλα καὶ δριμέα
τοῖσιν Μεγαρεῦσιν ἐνέβαλεν τὰ κλαύματα.
ΠΟΛ. ἰὼ Σικελία, καὶ σὺ δ' ὡς ἀπόλλυσαι.
ΤΡΥ. οἵα πόλις τάλαινα διακναισθήσεται.
ΠΟΛ. φέρ' ἐπιχέω καὶ τὸ μέλι τουτὶ τἀττικόν.
ΤΡΥ. οὗτος, παραινῶ σοι μέλιτι χρῆσθ' ἁτέρῳ.
τετρώβολον τοῦτ' ἔστι· φείδου τἀττικοῦ.
ΠΟΛ. παῖ παῖ Κυδοιμέ. ΚΥΔ. τί με καλεῖς; ΠΟΛ. κλαύ-
σει μακρά.
ἕστηκας ἀργός; οὑτοσί σοι κόνδυλος.
ΤΡΥ. ὡς δριμύς. ΚΥΔ. οἴμ' οἴμοι τάλας, ὦ δέσποτα.
ΤΡΥ. μῶν τῶν σκορόδων ἐνέβαλεν εἰς τὸν κόνδυλον;
ΠΟΛ. οἴσεις ἀλετρίβανον τρέχων; ΚΥΔ. ἀλλ', ὦ μέλε,
οὐκ ἔστιν ἡμῖν· ἐχθὲς εἰσῳκίσμεθα.
ΠΟΛ. οὔκουν παρ' Ἀθηναίων σὺ μεταθρέξει ταχύ;
ΚΥΔ. ἔγωγε νὴ Δί'· εἰ δὲ μή γε, κλαύσομαι.
ΤΡΥ. ἄγε δή, τί δρῶμεν, ὦ πονήρ' ἀνθρώπια;
ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον ἡμῖν ὡς μέγας·
εἴπερ γὰρ ἥξει τὸν ἀλετρίβανον φέρων,
τούτῳ ταράξει τὰς πόλεις καθήμενος.
ἀλλ', ὦ Διόνυσ', ἀπόλοιτο καὶ μὴ 'λθοι φέρων.
ΠΟΛ. οὗτος. ΚΥΔ. τί ἔστιν; ΠΟΛ. οὐ φέρεις; ΚΥΔ. τὸ
δεῖνα γάρ,
ἀπόλωλ' Ἀθηναίοισιν ἁλετρίβανος,
ὁ βυρσοπώλης, ὃς ἐκύκα τὴν Ἑλλάδα.

ΤΡΥ. εὖ γ', ὦ πότνια δέσποιν' Ἀθηναία, ποιῶν
ἀπόλωλ' ἐκεῖνος κἀν δέοντι τῇ πόλει,
ἢ πρίν γε τὸν μυττωτὸν ἡμῖν ἐγχέαι.
ΠΟΛ. οὔκουν ἕτερόν γέ τιν' ἐκ Λακεδαίμονος μέτει
ἀνύσας τι; ΚΥΔ. ταῦτ', ὦ δέσποθ'. ΠΟΛ. ἧκέ νυν ταχύ.
ΤΡΥ. ὦνδρες, τί πεισόμεσθα; νῦν ἀγὼν μέγας.
ἀλλ' εἴ τις ὑμῶν ἐν Σαμοθρᾴκῃ τυγχάνει
μεμυημένος, νῦν ἐστιν εὔξασθαι καλὸν
ἀποστραφῆναι τοῦ μετιόντος τὼ πόδε.
ΚΥΔ. οἴμοι τάλας, οἴμοι γε, κἄτ' οἴμοι μάλα.
ΠΟΛ. τί ἔστι; μῶν οὐκ αὖ φέρεις; ΚΥΔ. ἀπόλωλε γὰρ
καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισιν ἁλετρίβανος.
ΠΟΛ. πῶς, ὦ πανοῦργ'; ΚΥΔ. ἐς τἀπὶ Θρᾴκης χωρία
χρήσαντες ἑτέροις αὐτὸν εἶτ' ἀπώλεσαν.
ΤΡΥ. εὖ γ', εὖ γε ποιήσαντες, ὦ Διοσκόρω.
ἴσως ἂν εὖ γένοιτο· θαρρεῖτ', ὦ βροτοί.
ΠΟΛ. ἀπόφερε τὰ σκεύη λαβὼν ταυτὶ πάλιν·
ἐγὼ δὲ δοίδυκ' εἰσιὼν ποιήσομαι.
ΤΡΥ. νῦν τοῦτ' ἐκεῖν' ἥκει τὸ Δάτιδος μέλος,
ὃ δεφόμενός ποτ' ᾖδε τῆς μεσημβρίας,
ὡ ἥδομαι καὶ χαίρομαι κεὐφραίνομαι.
νῦν ἐστιν ἡμῖν, ὦνδρες Ἕλληνες, καλὸν
ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν
ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν Εἰρήνην φίλην,
πρὶν ἕτερον αὖ δοίδυκα κωλῦσαί τινα.
ἀλλ', ὦ γεωργοὶ κἄμποροι καὶ τέκτονες
καὶ δημιουργοὶ καὶ μέτοικοι καὶ ξένοι
καὶ νησιῶται, δεῦρ' ἴτ', ὦ πάντες λεῴ,
ὡς τάχιστ' ἅμας λαβόντες καὶ μοχλοὺς καὶ σχοινία·
νῦν γὰρ ἡμῖν ἁρπάσαι πάρεστιν ἀγαθοῦ δαίμονος.

ΧΟΡ. δεῦρο πᾶς χώρει προθύμως εὐθὺ τῆς σωτηρίας.
ὦ Πανέλληνες, βοηθήσωμεν, εἴπερ πώποτε,
τάξεων ἀπαλλαγέντες καὶ κακῶν φοινικικῶν·
ἡμέρα γὰρ ἐξέλαμψεν ἥδε μισολάμαχος.
πρὸς τάδ᾽ ἡμῖν, εἴ τι χρὴ δρᾶν, φράζε κἀρχιτεκτόνει,
οὐ γὰρ ἔσθ᾽ ὅπως ἀπειπεῖν ἂν δοκῶ μοι τήμερον,
πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσαι
τὴν θεῶν πασῶν μεγίστην καὶ φιλαμπελωτάτην.
ΤΡΥ. οὐ σιωπήσεσθ᾽, ὅπως μὴ περιχαρεῖς τῷ πράγματι
τὸν Πόλεμον ἐκζωπυρήσετ᾽ ἔνδοθεν κεκραγότες;
ΧΟΡ. ἀλλ᾽ ἀκούσαντες τοιούτου χαίρομεν κηρύγματος.
οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν σιτί᾽ ἡμερῶν τριῶν.
ΤΡΥ. εὐλαβεῖσθέ νυν ἐκεῖνον τὸν κάτωθεν Κέρβερον,
μὴ παφλάζων καὶ κεκραγώς, ὥσπερ ἡνίκ᾽ ἐνθάδ᾽ ἦν,
ἐμποδὼν ἡμῖν γένηται τὴν θεὸν μὴ ᾿ξελκύσαι.
ΧΟΡ. οὔτι καὶ νῦν ἔστιν αὐτὴν ὅστις ἐξαιρήσεται,
ἢν ἅπαξ ἐς χεῖρας ἔλθῃ τὰς ἐμάς. ἰοῦ ἰοῦ.
ΤΡΥ. ἐξολεῖτέ μ᾽, ὦνδρες, εἰ μὴ τῆς βοῆς ἀνήσετε·
ἐκδραμὼν γὰρ πάντα ταυτὶ συνταράξει τοῖν ποδοῖν.
ΧΟΡ. ὡς κυκάτω καὶ πατείτω πάντα καὶ ταραττέτω,
οὐ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς τήμερον παυσαίμεθ᾽ ἄν.
ΤΡΥ. τί τὸ κακόν; τί πάσχετ᾽, ὦνδρες; μηδαμῶς, πρὸς τῶν θεῶν,
πρᾶγμα κάλλιστον διαφθείρητε διὰ τὰ σχήματα.
ΧΟΡ. ἀλλ᾽ ἔγωγ᾽ οὐ σχηματίζειν βούλομ᾽, ἀλλ᾽ ὑφ᾽ ἡδονῆς
οὐκ ἐμοῦ κινοῦντος αὐτὼ τὼ σκέλη χορεύετον.
ΤΡΥ. μή τι καὶ νυνί γ᾽ ἔτ᾽, ἀλλὰ παῦε παῦ᾽ ὀρχούμενος.

ΧΟΡ. ἣν ἰδού, καὶ δὴ πέπαυμαι. ΤΡΥ. φῄς γε, παύει δ' οὐδέπω
ΧΟΡ. ἓν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον ἑλκύσαι, καὶ μηκέτι.
ΤΡΥ. τοῦτό νυν, καὶ μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ὀρχήσεσθ' ἔτι.
ΧΟΡ. οὐκ ἂν ὀρχησαίμεθ', εἴπερ ὠφελήσαιμέν τί σε.
ΤΡΥ. ἀλλ' ὁρᾶτ', οὔπω πέπαυσθε. ΧΟΡ. τουτογὶ νὴ τὸν Δία
τὸ σκέλος ῥίψαντες ἤδη λήγομεν τὸ δεξιόν.
ΤΡΥ. ἐπιδίδωμι τοῦτό γ' ὑμῖν, ὥστε μὴ λυπεῖν ἔτι.
ΧΟΡ. ἀλλὰ καὶ τἀριστερόν τοί μοὔστ' ἀναγκαίως ἔχον.
ἥδομαι γὰρ καὶ γέγηθα καὶ πέπορδα καὶ γελῶ
μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδὺς ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα.
ΤΡΥ. μή τι καὶ νυνί γε χαίρετ'· οὐ γὰρ ἴστε πω σαφῶς·
ἀλλ' ὅταν λάβωμεν αὐτήν, τηνικαῦτα χαίρετε
καὶ βοᾶτε καὶ γελᾶτ'· ἤ-
δη γὰρ ἐξέσται τόθ' ὑμῖν
πλεῖν, μένειν, κινεῖν, καθεύδειν,
ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν,
ἑστιᾶσθαι, κοτταβίζειν,
συβαρίζειν,
ἰοῦ ἰοῦ κεκραγέναι.
ΧΟΡ. εἰ γὰρ ἐκγένοιτ' ἰδεῖν ταύτην με τὴν ἡμέραν.
πολλὰ γὰρ ἀνεσχόμην
πράγματά τε καὶ στιβάδας,
ἃς ἔλαχε Φορμίων·
κοὐκέτ' ἄν μ' εὕροις δικαστὴν δριμὺν οὐδὲ δύσκολον,
οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρόν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
ἀλλ' ἁπαλὸν ἄν μ' ἴδοις
καὶ πολὺ νεώτερον,

346—360. = 582—600.

ἀπαλλαγέντα πραγμάτων.
καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον ἀ-
πολλύμεθα καὶ κατατε-
τρίμμεθα πλανώμενοι
ἐς Λύκειον κἀκ Λυκείου σὺν δόρει σὺν ασπίδι
ἀλλ᾽ ὅ τι μάλιστα χαρι-
ούμεθα ποιοῦντες, ἄγε
φράζε· σὲ γὰρ αὐτοκράτορ᾽
εἵλετ᾽ ἀγαθή τις ἡμῖν τύχη.
ΤΡΥ. φέρε δὴ κατίδω, ποῖ τοὺς λίθους ἀφέλξομεν.
ΕΡΜ. ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρέ, τί ποιεῖν διανοεῖ;
ΤΡΥ. οὐδὲν πονηρόν, ἀλλ᾽ ὅπερ καὶ Κιλλικῶν.
ΕΡΜ. ἀπόλωλας, ὦ κακόδαιμον. ΤΡΥ. οὐκοῦν, ἢν λάχω.
Ἑρμῆς γὰρ ὢν κλήρῳ ποιήσεις οἶδ᾽ ὅτι.
ΕΡΜ. ἀπόλωλας, ἐξόλωλας. ΤΡΥ. ἐς τίν᾽ ἡμέραν;
ΕΡΜ. ἐς αὐτίκα μάλ᾽. ΤΡΥ. ἀλλ᾽ οὐδὲν ἠμπόληκά πω,
οὔτ᾽ ἄλφιτ᾽ οὔτε τυρόν, ὡς ἀπολούμενος.
ΕΡΜ. καὶ μὴν ἐπιτέτριψαί γε. ΤΡΥ. κᾆτα τῷ τρόπῳ
οὐκ ᾐσθόμην ἀγαθὸν τοσουτονὶ λαβών;
ΕΡΜ. ἆρ᾽ οἶσθα θάνατον ὅτι προεῖφ᾽ ὁ Ζεὺς ὃς ἂν
ταύτην ἀνορύττων εὑρεθῇ; ΤΡΥ. νῦν ἆρά με
ἅπασ᾽ ἀνάγκη᾽στ᾽ ἀποθανεῖν; ΕΡΜ. εὖ ἴσθ᾽ ὅτι.
ΤΡΥ. ἐς χοιρίδιόν μοί νυν δάνεισον τρεῖς δραχμάς·
δεῖ γὰρ μυηθῆναί με πρὶν τεθνηκέναι.
ΕΡΜ. ὦ Ζεῦ κεραυνοβρόντα. ΤΡΥ. μὴ πρὸς τῶν θεῶν
ἡμῶν κατείπῃς, ἀντιβολῶ σε, δέσποτα.
ΕΡΜ. οὐκ ἂν σιωπήσαιμι. ΤΡΥ. ναί, πρὸς τῶν κρεῶν
ἁγὼ προθύμως σοι φέρων ἀφικόμην.
ΕΡΜ. ἀλλ᾽, ὦ μέλ᾽, ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀμαλδυνθήσομαι,
εἰ μὴ τετορήσω ταῦτα καὶ λακήσομαι.
ΤΡΥ. μή νυν λακήσῃς, λίσσομαί σ᾽, ὡρμίδιον.

εἰπέ μοι, τί πάσχετ᾽, ὦνδρες; ἕστατ᾽ ἐκπεπληγμένοι.
ὦ πονηροί, μὴ σιωπᾶτ᾽· εἰ δὲ μή, λακήσεται.

ΧΟΡ. μηδαμῶς, ὦ δέσποθ᾽ Ἑρμῆ, μηδαμῶς, μηδαμῶς,
εἴ τι κεχαρισμένον
χοιρίδιον οἶσθα παρ᾽ ἐ-
μοῦ γε κατεδηδοκώς,
τοῦτο μὴ φαῦλον νόμιζ᾽ ἐν τῷδε τῷ πράγματι.

ΤΡΥ. οὐκ ἀκούεις οἷα θωπεύουσί σ᾽, ὦναξ δέσποτα;

ΧΟΡ. μὴ γένῃ παλίγκοτος
ἀντιβολοῦσιν ἡμῖν,
ὥστε τήνδε μὴ λαβεῖν·
ἀλλὰ χάρισ᾽, ὦ φιλαν-
θρωπότατε καὶ μεγαλο-
δωρότατε δαιμόνων,
εἴ τι Πεισάνδρου βδελύττει τοὺς λόφους καὶ τὰς ὀφρῦς.
καί σε θυσίαισιν ἱε-
ραῖσι προσόδοις τε μεγά-
λαισι διὰ παντός, ὦ
δέσποτ᾽, ἀγαλοῦμεν ἡμεῖς ἀεί.

ΤΡΥ. ἴθ᾽, ἀντιβολῶ σ᾽, ἐλέησον αὐτῶν τὴν ὄπα,
ἐπεί σε καὶ τιμῶσι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.

ΕΡΜ. κλέπται γάρ εἰσι νῦν γε μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.

ΤΡΥ. καί σοι φράσω τι πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα,
ὃ τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.

ΕΡΜ. ἴθι δή, κάτειπ᾽· ἴσως γὰρ ἂν πείσαις ἐμέ.

ΤΡΥ. ἡ γὰρ Σελήνη χὠ πανοῦργος Ἥλιος,
ὑμῖν ἐπιβουλεύοντε πολὺν ἤδη χρόνον,
τοῖς βαρβάροισι προδίδοτον τὴν Ἑλλάδα.

ΕΡΜ. ἵνα δὴ τί τοῦτο δρᾶτον; ΤΡΥ. ὁτιὴ νὴ Δία
ἡμεῖς μὲν ὑμῖν θύομεν, τούτοισι δὲ

οἱ βάρβαροι θύουσι. διὰ τοῦτ᾽ εἰκότως
βούλοιντ᾽ ἂν ἡμᾶς πάντας ἐξολωλέναι,
ἵνα τὰς τελετὰς λάβοιεν αὐτοὶ τῶν θεῶν.

ΕΡΜ. ταῦτ᾽ ἄρα πάλαι τῶν ἡμερῶν παρεκλεπτέτην,
καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ᾽ ἁμαρτωλίας.

ΤΡΥ. ναὶ μὰ Δία. πρὸς ταῦτ᾽, ὦ φίλ᾽ Ἑρμῆ, ξύλλαβε
ἡμῖν προθύμως τήνδε καὶ ξυνέλκυσον.
καὶ σοὶ τὰ μεγάλ᾽ ἡμεῖς Παναθήναι᾽ ἄξομεν,
πάσας τε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
Μυστήρι᾽ Ἑρμῇ, Διπόλει᾽, Ἀδώνια·
ἄλλαι τέ σοι πόλεις πεπαυμέναι κακῶν
ἀλεξικάκῳ θύσουσιν Ἑρμῇ πανταχοῦ.
χἄτερ᾽ ἔτι πόλλ᾽ ἕξεις ἀγαθά. πρῶτον δέ σοι
δῶρον δίδωμι τήνδ᾽, ἵνα σπένδειν ἔχῃς.

ΕΡΜ. οἴμ᾽ ὡς ἐλεήμων εἴμ᾽ ἀεὶ τῶν χρυσίδων.
ὑμέτερον ἐντεῦθεν ἔργον, ὦνδρες. ἀλλὰ ταῖς ἄμαις
εἰσιόντες ὡς τάχιστα τοὺς λίθους ἀφέλκετε.

ΧΟΡ. ταῦτα δράσομεν· σὺ δ᾽ ἡμῖν, ὦ θεῶν σοφώτατε,
ἅττα χρὴ ποιεῖν ἐφεστὼς φράζε δημιουργικῶς·
τἄλλα δ᾽ εὑρήσεις ὑπουργεῖν ὄντας ἡμᾶς οὐ κακούς.

ΤΡΥ. ἄγε δή, σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως
ἔργῳ ᾿φιαλοῦμεν, εὐξάμενοι τοῖσιν θεοῖς.
σπονδὴ σπονδή·
εὐφημεῖτε εὐφημεῖτε.
σπένδοντες εὐχόμεσθα τὴν νῦν ἡμέραν
Ἕλλησιν ἄρξαι πᾶσι πολλῶν κἀγαθῶν,
χὤστις προθύμως ξυλλάβοι τῶν σχοινίων,
τοῦτον τὸν ἄνδρα μὴ λαβεῖν ποτ᾽ ἀσπίδα.

ΧΟΡ. μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἐν εἰρήνῃ διαγαγεῖν τὸν βίον,
ἔχονθ᾽ ἑταίραν καὶ σκαλεύοντ᾽ ἄνθρακας.

ΤΡΥ. *ὅστις δὲ πόλεμον μᾶλλον εἶναι βούλεται,*
μηδέποτε παύσασθ' αὐτόν, ὦ Διόνυσ' ἄναξ,
ἐκ τῶν ὀλεκράνων ἀκίδας ἐξαιρούμενον.
ΧΟΡ. *κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν σοὶ φθονεῖ*
εἰς φῶς ἀνελθεῖν, ὦ πότνι', ἐν ταῖσιν μάχαις
πάσχοι γε τοιαῦθ' οἷάπερ Κλεώνυμος.
ΤΡΥ. *κεἴ τις δορυξὸς ἢ κάπηλος ἀσπίδων,*
ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν,
ληφθεὶς ὑπὸ λῃστῶν ἐσθίοι κριθὰς μόνας.
ΧΟΡ. *κεἴ τις στρατηγεῖν βουλόμενος μὴ ξυλλάβῃ,*
ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν παρεσκευασμένος,
ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο μαστιγούμενος·
ΤΡΥ. *ἡμῖν δ' ἀγαθὰ γένοιτ'. ἰὴ παιών, ἰή.*
ΧΟΡ. *ἄφελε τὸ παίειν, ἀλλ' ἰὴ μόνον λέγε.*
ΤΡΥ. *ἰὴ ἰὴ τοίνυν, ἰὴ μόνον λέγω*
Ἑρμῇ, Χάρισιν, Ὥραισιν, Ἀφροδίτῃ, Πόθῳ.
ΧΟΡ. *Ἄρει δὲ μή.* ΤΡΥ. *μή.* ΧΟΡ. *μηδ' Ἐνυαλίῳ γε.*
ΤΡΥ. *μή.*
ὑπότεινε δὴ πᾶς, καὶ κάταγε τοῖσιν κάλῳς.
ΕΡΜ. *ὦ εἶα.*
ΧΟΡ. *εἶα μάλα.*
ΕΡΜ. *ὦ εἶα.*
ΧΟΡ. *ἔτι μάλα.*
ΕΡΜ. *ὦ εἶα, ὦ εἶα.*
ΤΡΥ. *ἀλλ' οὐχ ἕλκουσ' ἄνδρες ὁμοίως.*
οὐ ξυλλήψεσθ'; οἷ' ὀγκύλλεσθ'·
οἰμώξεσθ' οἱ Βοιωτοί.
ΕΡΜ. *εἶα νῦν.*
ΤΡΥ. *εἶα ὦ.*
ΧΟΡ. *ἀλλ' ἄγετον, ξυνεφέλκετε καὶ σφώ.*
ΤΡΥ. *οὔκουν ἕλκω κἀξαρτῶμαι*

459—472. = 486—499.

κἀπεμπίπτω καὶ σπουδάζω;
ΧΟΡ. πῶς οὖν οὐ χωρεῖ τοὔργον;
ΤΡΥ. ὦ Λάμαχ', ἀδικεῖς ἐμποδὼν καθήμενος.
οὐδὲν δεόμεθ', ὤνθρωπε, τῆς σῆς μορμόνος.
ΕΡΜ. οὐδ' οἵδε γ' εἷλκον οὐδὲν Ἀργεῖοι πάλαι
ἀλλ' ἢ κατεγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων,
καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἄλφιτα.
ΤΡΥ. ἀλλ' οἱ Λάκωνες, ὦγάθ', ἕλκουσ' ἀνδρικῶς.
ΕΡΜ. ἆρ' οἶσθ' ὅσοι γ' αὐτῶν ἔχονται τοῦ ξύλου,
μόνοι προθυμοῦντ'· ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ.
ΤΡΥ. οὐδ' οἱ Μεγαρῆς δρῶσ' οὐδέν· ἕλκουσιν δ' ὅμως
γλισχρότατα σαρκάζοντες ὥσπερ κυνίδια,
ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ νὴ Δί' ἐξολωλότες.
ΧΟΡ. οὐδὲν ποιοῦμεν, ὦνδρες, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν
ἅπασιν ἡμῖν αὖθις ἀντιληπτέον.
ΕΡΜ. ὢ εἶα.
ΤΡΥ. εἶα μάλα.
ΕΡΜ. ὢ εἶα.
ΤΡΥ. εἶα νὴ Δία.
ΧΟΡ. μικρόν γε κινοῦμεν.
ΤΡΥ. οὔκουν δεινὸν * * * *
τοὺς μὲν τείνειν, τοὺς δ' ἀντισπᾶν;
πληγὰς λήψεσθ', ὠργεῖοι.
ΕΡΜ. εἶά νυν.
ΤΡΥ. εἶα ὤ.
ΧΟΡ. ὡς κακόνοι τινές εἰσιν ἐν ἡμῖν.
ΤΡΥ. ὑμεῖς μέν γ' οὖν οἱ κιττῶντες
τῆς εἰρήνης σπᾶτ' ἀνδρείως.
ΧΟΡ. ἀλλ' εἴσ' οἳ κωλύουσιν.
ΕΡΜ. ἄνδρες Μεγαρῆς, οὐκ ἐς κόρακας ἐρρήσετε;
μισεῖ γὰρ ὑμᾶς ἡ θεὸς μεμνημένη·
πρῶτοι γὰρ αὐτὴν τοῖς σκορόδοις ἠλείψατε.

καὶ τοῖς Ἀθηναίοισι παύσασθαι λέγω
ἐντεῦθεν ἐχομένοις ὅθεν νῦν ἕλκετε·
οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε πλὴν δικάζετε.
ἀλλ' εἴπερ ἐπιθυμεῖτε τήνδ' ἐξελκύσαι,
πρὸς τὴν θάλατταν ὀλίγον ὑποχωρήσατε.
ΧΟΡ. ἄγ', ὦνδρες, αὐτοὶ δὴ μόνοι λαβώμεθ' οἱ γεωργοί.
ΕΡΜ. χωρεῖ γέ τοι τὸ πρᾶγμα πολλῷ μᾶλλον, ὦνδρες,
ὑμῖν.
ΧΟΡ. χωρεῖν τὸ πρᾶγμά φησιν· ἀλλὰ πᾶς ἀνὴρ προ-
θυμοῦ.
ΤΡΥ. οἵ τοι γεωργοὶ τοὔργον ἐξέλκουσι, κἄλλος οὐδείς.
ΧΟΡ. ἄγε νυν, ἄγε πᾶς·
καὶ μὴν ὁμοῦ 'στιν ἤδη.
μή νυν ἀνῶμεν, ἀλλ' ἐπεν-
τείνωμεν ἀνδρικώτερον.
ἤδη 'στὶ τοῦτ' ἐκεῖνο.
ὦ εἶα νῦν, ὦ εἶα πᾶς.
ὦ εἶα, εἶα, εἶα, εἶα, εἶα, εἶα.
ὦ εἶα, εἶα, εἶα, εἶα, εἶα πᾶς.
ΤΡΥ. ὦ πότνια βοτρυόδωρε, τί προσείπω σ' ἔπος;
πόθεν ἂν λάβοιμι ῥῆμα μυριάμφορον
ὅτῳ προσείπω σ'; οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν.
ὦ χαῖρ' Ὀπώρα, καὶ σὺ δ', ὦ Θεωρία.
οἷον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον, ὦ Θεωρία·
οἷον δὲ πνεῖς, ὡς ἡδὺ κατὰ τῆς καρδίας,
γλυκύτατον, ὥσπερ ἀστρατείας καὶ μύρου.
ΕΡΜ. μῶν οὖν ὅμοιον καὶ γυλίου στρατιωτικοῦ;
ΤΡΥ. ἀπέπτυσ' ἐχθροῦ φωτὸς ἔχθιστον πλέκος.
τοῦ μὲν γὰρ ὄζει κρομμυοξυρεγμίας,
ταύτης δ' ὀπώρας, ὑποδοχῆς, Διονυσίων,
αὐλῶν, τραγῳδῶν, Σοφοκλέους μελῶν, κιχλῶν,
ἐπυλλίων Εὐριπίδου, ΕΡΜ. κλαύσἄρα σὺ

ταύτης καταψευδόμενος· οὐ γὰρ ἥδεται
αὕτη ποιητῇ ῥηματίων δικανικῶν.
ΤΡΥ. *κιττοῦ, τρυγοίπου, προβατίων βληχωμένων,*
κόλπου γυναικῶν διατρεχουσῶν εἰς ἀγρόν,
δούλης μεθυούσης, ἀνατετραμμένου χοός,
ἄλλων τε πολλῶν κἀγαθῶν. ΕΡΜ. *ἴθι νυν, ἄθρει*
οἷον πρὸς ἀλλήλας λαλοῦσιν αἱ πόλεις
διαλλαγεῖσαι καὶ γελῶσιν ἄσμεναι,
καὶ ταῦτα δαιμονίως ὑπωπιασμέναι
ἀπαξάπασαι καὶ κυάθους προσκείμεναι.
καὶ τῶνδε τοίνυν τῶν θεωμένων σκόπει
τὰ πρόσωφ', ἵνα γνῷς τὰς τέχνας. ΤΡΥ. *αἰβοῖ τάλας,*
ἐκεινονὶ γοῦν τὸν λοφοποιὸν οὐχ ὁρᾷς
τίλλονθ' ἑαυτόν; ὁ δέ γε τὰς σμινύας ποιῶν
κατέπαρδεν ἄρτι τοῦ ξιφουργοῦ 'κεινουί.
ὁ δὲ δρεπανουργὸς οὐχ ὁρᾷς ὡς ἥδεται
καὶ τὸν δορυξὸν οἷον ἐσκιμάλισεν;
ΕΡΜ. *ἴθι νυν, ἄνειπε τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι.*
ΤΡΥ. *ἀκούετε λεῴ· τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι*
τὰ γεωργικὰ σκεύη λαβόντας εἰς ἀγρὸν
ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου καὶ ξίφους κἀκοντίου·
ὡς ἅπαντ' ἤδη 'στὶ μεστὰ τἀνθάδ' εἰρήνης σαπρᾶς.
ἀλλὰ πᾶς χώρει πρὸς ἔργον εἰς ἀγρὸν παιωνίσας.
ΧΟΡ. *ὦ ποθεινὴ τοῖς δικαίοις καὶ γεωργοῖς ἡμέρα,*
ἄσμενός σ' ἰδὼν προσειπεῖν βούλομαι τὰς ἀμπέλους·
τάς τε συκᾶς, ἃς ἐγὼ 'φύτευον ὢν νεώτερος,
ἀσπάσασθαι θυμὸς ἡμῖν ἐστι πολλοστῷ χρόνῳ.
ΤΡΥ. *νῦν μὲν οὖν, ὦνδρες, προσευξώμεσθα πρῶτον τῇ θεῷ,*
ἥπερ ἡμῶν τοὺς λόφους ἀφεῖλε καὶ τὰς Γοργόνας·

εἶθ᾽ ὅπως λιταργιοῦμεν οἴκαδ᾽ εἰς τὰ χωρία,
ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον.
ΕΡΜ. ὦ Πόσειδον, ὡς καλὸν τὸ στῖφος αὐτῶν φαίνεται
καὶ πυκνὸν καὶ γοργὸν ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία.
ΤΡΥ. νὴ Δί᾽ ἡ γὰρ σφῦρα λαμπρὸν ἦν ἄρ᾽ ἐξωπλισμένη,
αἵ τε θρίνακες διαστίλβουσι πρὸς τὸν ἥλιον.
ἦ καλῶς αὐτῶν ἀπαλλάξειεν ἂν μετόρχιον.
ὥστ᾽ ἔγωγ᾽ ἤδη ᾽πιθυμῶ καὐτὸς ἐλθεῖν εἰς ἀγρὸν
καὶ τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χρόνου τὸ γήδιον.
ἀλλ᾽ ἀναμνησθέντες, ὦνδρες,
τῆς διαίτης τῆς παλαιᾶς,
ἣν παρεῖχ᾽ αὕτη ποθ᾽ ἡμῖν,
τῶν τε παλασίων ἐκείνων,
τῶν τε σύκων, τῶν τε μύρτων,
τῆς τρυγός τε τῆς γλυκείας,
τῆς ἰωνιᾶς τε τῆς πρὸς
τῷ φρέατι, τῶν τ᾽ ἐλαῶν,
ὧν ποθοῦμεν,
ἀντὶ τούτων τήνδε νυνὶ
τὴν θεὸν προσείπατε.
ΧΟΡ. χαῖρε χαῖρ᾽, ὡς ἀσμένοισιν ἦλθες, ὦ φιλτάτη.
σῷ γὰρ ἐδάμην πόθῳ,
δαιμόνια βουλόμενος
εἰς ἀγρὸν ἀνερπύσαι.
* * * * * * *
ἦσθα γὰρ μέγιστον ἡμῖν κέρδος, ὦ ποθουμένη,
πᾶσιν ὁπόσοι γεωρ-
γὸν βίον ἐτρίβομεν.
μόνη γὰρ ἡμᾶς ὠφέλεις.

πολλὰ γὰρ ἐπάσχομεν
πρίν ποτ' ἐπὶ σοῦ γλυκέα
κἀδάπανα καὶ φίλα.
τοῖς ἀγροίκοισιν γὰρ ἦσθα χῖδρα καὶ σωτηρία.
ὥστε σὲ τά τ' ἀμπέλια
καὶ τὰ νέα συκίδια
τἄλλα θ' ὁπόσ' ἐστὶ φυτὰ
προσγελάσεται λαβόντ' ἄσμενα.
ἀλλὰ ποῦ ποτ' ἦν ἀφ' ἡμῶν τὸν πολὺν τοῦτον χρόνον
ἥδε, τοῦθ' ἡμᾶς δίδαξον, ὦ θεῶν εὐνούστατε.

ΕΡΜ. ὦ σοφώτατοι γεωργοί, τἀμὰ δὴ ξυνίετε
ῥήματ', εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο.
πρῶτα μὲν γὰρ αὐτῆς ἦρξεν Φειδίας πράξας κακῶς·
εἶτα Περικλέης φοβηθεὶς μὴ μετάσχοι τῆς τύχης,
τὰς φύσεις ὑμῶν δεδοικὼς καὶ τὸν αὐτοδὰξ τρόπον,
πρὶν παθεῖν τι δεινὸν αὐτός, ἐξέφλεξε τὴν πόλιν·
ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος
ἐξεφύσησεν τοσοῦτον πόλεμον ὥστε τῷ καπνῷ
πάντας Ἕλληνας δακρῦσαι, τούς τ' ἐκεῖ τούς τ' ἐνθάδε.
ὡς δ' ἅπαξ τὸ πρῶτον ἄκουσ' ἐψόφησεν ἄμπελος
καὶ πίθος πληγεὶς ὑπ' ὀργῆς ἀντελάκτισεν πίθῳ,
οὐκέτ' ἦν οὐδεὶς ὁ παύσων, ἥδε δ' ἠφανίζετο.

ΤΡΥ. ταῦτα τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ πεπύσμην οὐδενός,
οὐδ' ὅπως αὐτῇ προσήκοι Φειδίας ἠκηκόειν.

ΧΟΡ. οὐδ' ἔγωγε, πλήν γε νυνί. ταῦτ' ἄρ' εὐπρόσωπος ἦν,

οὖσα συγγενὴς ἐκείνου. πολλά γ' ἡμᾶς λανθάνει.
ΕΡΜ. κᾆτ' ἐπειδὴ 'γνωσαν ὑμᾶς αἱ πόλεις ὧν ἤρχετε
ἠγριωμένους ἐπ' ἀλλήλοισι καὶ σεσηρότας,
πάντ' ἐμηχανῶντ' ἐφ' ὑμῖν, τοὺς φόρους φοβούμεναι,
κἀνέπειθον τῶν Λακώνων τοὺς μεγίστους χρήμασιν.
οἱ δ' ἅτ' ὄντες αἰσχροκερδεῖς καὶ διειρωνόξενοι
τήνδ' ἀπορρίψαντες αἰσχρῶς τὸν πόλεμον ἀνήρπασαν·
κᾆτα τἀκείνων γε κέρδη τοῖς γεωργοῖς ἦν κακά·
αἱ γὰρ ἐνθένδ' αὖ τριήρεις ἀντιτιμωρούμεναι
οὐδὲν αἰτίων ἂν ἀνδρῶν τὰς κράδας κατήσθιον.
ΤΡΥ. ἐν δίκῃ μὲν οὖν, ἐπεί τοι τὴν κορώνεών γέ μου
ἐξέκοψαν, ἣν ἐγὼ 'φύτευσα κἀξεθρεψάμην.
ΧΟΡ. νὴ Δί', ὦ μέλ', ἐνδίκως γε δῆτ', ἐπεὶ κἀμοῦ λίθον
ἐμβαλόντες ἑξμέδιμνον κυψέλην ἀπώλεσαν.
ΕΡΜ. κᾆτα δ' ὡς ἐκ τῶν ἀγρῶν ξυνῆλθεν οὑργάτης λεώς,
τὸν τρόπον πωλούμενος τὸν αὐτὸν οὐκ ἐμάνθανεν,
ἀλλ' ἅτ' ὢν ἄνευ γιγάρτων καὶ φιλῶν τὰς ἰσχάδας
ἔβλεπεν πρὸς τοὺς λέγοντας· οἱ δὲ γιγνώσκοντες εὖ
ρῶτ πένητας ἀσθενοῦντας κἀποροῦντας ἀλφίτων,
τήνδε μὲν δικροῖς ἐώθουν τὴν θεὸν κεκράγμασιν,
πολλάκις φανεῖσαν αὐτὴν τῆσδε τῆς χώρας πόθῳ,
τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους,
αἰτίας ἂν προστιθέντες, ὡς φρονοῖ τὰ Βρασίδου.
εἶτ' ἂν ὑμεῖς τοῦτον ὥσπερ κυνίδι' ἐσπαράττετε·

ἡ πόλις γὰρ ὠχριῶσα κἀν φόβῳ καθημένη
ἅττα διαβάλοι τις αὐτῇ, ταῦτ' ἂν ἥδιστ' ἤσθιεν.
οἱ δὲ τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἐτύπτονθ', οἱ ξένοι
χρυσίῳ τῶν ταῦτα ποιούντων ἐβύνουν τὸ στόμα,
ὥστ' ἐκείνους μὲν ποιῆσαι πλουσίους, ἡ δ' Ἑλλὰς ἂν
ἐξερημωθεῖσ' ἂν ὑμᾶς ἔλαθε. ταῦτα δ' ἦν ὁ δρῶν
βυρσοπώλης. ΤΡΥ. παῦε παῦ', ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μὴ λέγε,
ἀλλ' ἔα τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὗπερ ἔστ' εἶναι κάτω·
οὐ γὰρ ἡμέτερος ἔτ' ἔστ' ἐκεῖνος ἀνήρ, ἀλλὰ σός.
ἅττ' ἂν οὖν λέγῃς ἐκεῖνον,
κεἰ πανοῦργος ἦν, ὅτ' ἔζη,
καὶ λάλος καὶ συκοφάντης
καὶ κύκηθρον καὶ τάρακτρον,
ταῦθ' ἁπαξάπαντα νυνὶ
τοὺς σεαυτοῦ λοιδορεῖς.
ἀλλ' ὅ τι σιωπᾷς, ὦ πότνια, κάτειπέ μοι.

ΕΡΜ. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι πρός γε τοὺς θεωμένους·
ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς ὧν ἔπαθε πολλὴν ἔχει.

ΤΡΥ. ἡ δ' ἀλλὰ πρὸς σὲ μικρὸν εἰπάτω μόνον.

ΕΡΜ. εἴφ' ὅ τι νοεῖς αὐτοῖσι πρὸς ἔμ', ὦ φιλτάτη.
ἴθ' ὦ γυναικῶν μισοπορπακιστάτη.
εἶεν, ἀκούω. ταῦτ' ἐπικαλεῖς; μανθάνω.
ἀκούσαθ' ὑμεῖς ὧν ἕνεκα μομφὴν ἔχει.
ἐλθοῦσά φησιν αὐτομάτη μετὰ τἀν Πύλ τισε
σπονδῶν φέρουσα τῇ πόλει κίστην πλέαν
ἀποχειροτονηθῆναι τρὶς ἐν τἠκκλησίᾳ.

ΤΡΥ. ἡμάρτομεν ταῦτ'· ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε·
ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἦν τότ' ἐν τοῖς σκύτεσιν.

ΕΡΜ. ἴθι νυν, ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο·
ὅστις κακόνους αὐτῇ μάλιστ' ἦν ἐνθάδε,

χὤστις φίλος κἄσπευδεν εἶναι μὴ μάχας.
ΤΡΥ. εὐνούστατος μὲν ἦν μακρῷ Κλεώνυμος.
ΕΡΜ. ποῖός τις οὖν εἶναι δοκεῖ τὰ πολεμικὰ
ὁ Κλεώνυμος; ΤΡΥ. ψυχήν γ' ἄριστος, πλήν γ' ὅτι
οὐκ ἦν ἄρ' οὗπέρ φησιν εἶναι τοῦ πατρός.
εἰ γάρ ποτ' ἐξέλθοι στρατιώτης, εὐθέως
ἀποβολιμαῖος τῶν ὅπλων ἐγίγνετο.
ΕΡΜ. ἔτι νυν ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο·
ὅστις κρατεῖ νῦν τοῦ λίθου τοῦ 'ν τῇ πυκνί.
ΤΡΥ. Ὑπέρβολος νῦν τοῦτ' ἔχει τὸ χωρίον.
αὕτη, τί ποιεῖς; τὴν κεφαλὴν ποῖ περιάγεις;
ΕΡΜ. ἀποστρέφεται τὸν δῆμον ἀχθεσθεῖσ' ὅτι
αὑτῷ πονηρὸν προστάτην ἐπεγράψατο.
ΤΡΥ. ἀλλ' οὐκέτ' αὐτῷ χρησόμεθ' οὐδέν, ἀλλὰ νῦν
ἀπορῶν ὁ δῆμος ἐπιτρόπου καὶ γυμνὸς ὢν
τοῦτον τέως τὸν ἄνδρα περιεζώσατο.
ΕΡΜ. πῶς οὖν ξυνοίσει ταῦτ', ἐρωτᾷ, τῇ πόλει;
ΤΡΥ. εὐβουλότεροι γενησόμεσθα. ΕΡΜ. τίνι τρόπῳ;
ΤΡΥ. ὅτι τυγχάνει λυχνοποιὸς ὤν. πρὸ τοῦ μὲν οὖν
ἐψηλαφῶμεν ἐν σκότῳ τὰ πράγματα,
νυνὶ δ' ἅπαντα πρὸς λύχνον βουλεύσομεν.
ΕΡΜ. ὢ ὤ,
οἷά μ' ἐκέλευσεν ἀναπυθέσθαι σου. ΤΡΥ. τὰ τί;
ΕΡΜ. πάμπολλα, καὶ τἀρχαῖ' ἃ κατέλιπεν τότε.
πρῶτον δ' ὅ τι πράττει Σοφοκλέης ἀνήρετο.
ΤΡΥ. εὐδαιμονεῖ· πάσχει δὲ θαυμαστόν. ΕΡΜ. τὸ τί;
ΤΡΥ. ἐκ τοῦ Σοφοκλέους γίγνεται Σιμωνίδης.
ΕΡΜ. Σιμωνίδης; πῶς; ΤΡΥ. ὅτι γέρων ὢν καὶ σαπρὸς
κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι.
ΕΡΜ. τί δαί; Κρατῖνος ὁ σοφὸς ἔστιν; ΤΡΥ. ἀπέθανεν,

ὅθ᾽ οἱ Λάκωνες ἐνέβαλον. ΕΡΜ. τί παθών;
ΤΡΥ. ὅ τι;
ὡρακιάσας· οὐ γὰρ ἐξηνέσχετο
ἰδὼν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων.
χἄτερα πόσ᾽ ἄττ᾽ οἴει γεγενῆσθ᾽ ἐν τῇ πόλει;
ὥστ᾽ οὐδέποτ᾽, ὦ δέσποιν᾽, ἀφησόμεσθά σου.
ΕΡΜ. ἴθι νυν, ἐπὶ τούτοις τὴν Ὀπώραν λάμβανε
γυναῖκα σαυτῷ τήνδε· κᾆτ᾽ ἐν τοῖς ἀγροῖς
ταύτῃ ξυνοικῶν ἐκποιοῦ σαυτῷ βότρυς.
ΤΡΥ. ὦ φιλτάτη, δεῦρ᾽ ἐλθὲ καὶ δός μοι κύσαι.
ἆρ᾽ ἂν βλαβῆναι διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ,
ὦ δέσποθ᾽ Ἑρμῆ, τῆς Ὀπώρας κατελάσας;
ΕΡΜ. οὔκ, εἴ γε κυκεῶν᾽ ἐπιπίοις βληχωνίαν.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα τήνδε τὴν Θεωρίαν
ἀπάγαγε τῇ βουλῇ λαβών, ἧσπέρ ποτ᾽ ἦν.
ΤΡΥ. ὦ μακαρία βουλὴ σὺ τῆς Θεωρίας,
ὅσον ῥοφήσεις ζωμὸν ἡμερῶν τριῶν,
ὅσας δὲ κατέδει χόλικας ἑφθὰς καὶ κρέα.
ἀλλ᾽, ὦ φίλ᾽ Ἑρμῆ, χαῖρε πολλά. ΕΡΜ. καὶ σύ γε,
ὤνθρωπε, χαίρων ἄπιθι καὶ μέμνησό μου.
ΤΡΥ. ὦ κάνθαρ᾽, οἴκαδ᾽ οἴκαδ᾽ ἀποπετώμεθα.
ΕΡΜ. οὐκ ἐνθάδ᾽, ὦ τάν, ἔστι. ΤΡΥ. ποῖ γὰρ οἴχεται;
ΕΡΜ. ὑφ᾽ ἅρματ᾽ ἐλθὼν Ζηνὸς ἀστραπηφορεῖ.
ΤΡΥ. πόθεν οὖν ὁ τλήμων ἐνθάδ᾽ ἕξει σιτία;
ΕΡΜ. τὴν τοῦ Γανυμήδους ἀμβροσίαν σιτήσεται.
ΤΡΥ. πῶς δῆτ᾽ ἐγὼ καταβήσομαι; ΕΡΜ. θάρρει, κα-
λῶς·
τῃδὶ παρ᾽ αὐτὴν τὴν θεόν. ΤΡΥ. δεῦρ᾽, ὦ κόραι,
ἕπεσθον ἅμ᾽ ἐμοὶ θᾶττον, ὡς πολλοὶ πάνυ
ποθοῦντες ὑμᾶς ἀναμένουσ᾽ ἐστυκότες.
ΧΟΡ. ἀλλ᾽ ἴθι χαίρων· ἡμεῖς δὲ τέως τάδε τὰ σκεύη πα-
ραδόντες

τοῖς ἀκολούθοις δῶμεν σώζειν, ὡς εἰώθασι μάλιστα
περὶ τὰς σκηνὰς πλεῖστοι κλέπται κυπτάζειν καὶ κακοποιεῖν.
ἀλλὰ φυλάττετε ταῦτ' ἀνδρείως· ἡμεῖς δ' αὖ τοῖσι θεαταῖς,
ἣν ἔχομεν ὁδὸν λόγων εἴπωμεν, ὅσα τε νοῦς ἔχει.
Χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ῥαβδούχους, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς
αὑτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις.
εἰ δ' οὖν εἰκός τινα τιμῆσαι, θύγατερ Διός, ὅστις ἄριστος
κωμῳδοδιδάσκαλος ἀνθρώπων καὶ κλεινότατος γεγένηται,
ἄξιος εἶναί φησ' εὐλογίας μεγάλης ὁ διδάσκαλος ἡμῶν.
πρῶτον μὲν γὰρ τοὺς ἀντιπάλους μόνος ἀνθρώπων κατέπαυσεν
εἰς τὰ ῥάκια σκώπτοντας ἀεὶ καὶ τοῖς φθειρσὶν πολεμοῦντας·
τούς θ' Ἡρακλέας τοὺς μάττοντας, καὶ τοὺς πεινῶντας ἐκείνους
ἐξήλασ' ἀτιμώσας πρῶτος, καὶ τοὺς δούλους παρέλυσεν
τοὺς φεύγοντας κἀξαπατῶντας καὶ τυπτομένους ἐπίτηδες,
οὓς ἐξῆγον κλάοντας ἀεί, καὶ τούτους οὕνεκα τουδί,
ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας αὐτοῦ τὰς πληγάς, εἶτ' ἀνέροιτο,
ὦ κακόδαιμον, τί τὸ δέρμ' ἔπαθες; μῶν ὑστριχὶς εἰσέβαλέν σοι

εἴς τὰς πλευρὰς πολλῇ στρατιᾷ κἀδενδροτόμησε τὸ νῶτον;
τοιαῦτ' ἀφελὼν κακὰ καὶ φόρτον καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ,
ἐποίησε τέχνην μεγάλην ἡμῖν κἀπύργωσ' οἰκοδομήσας
ἔπεσιν μεγάλοις καὶ διανοίαις καὶ σκώμμασιν οὐκ ἀγοραίοις,
οὐκ ἰδιώτας ἀνθρωπίσκους κωμῳδῶν οὐδὲ γυναῖκας,
ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων τοῖσι μεγίστοις ἐπεχείρει,
διαβὰς βυρσῶν ὀσμὰς δεινὰς κἀπειλὰς βορβοροθύμους.
καὶ πρῶτον μὲν μάχομαι πάντων αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι,
οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,
ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
περὶ τὴν κεφαλήν, φωνὴν δ' εἶχεν χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας,
φώκης δ' ὀσμήν, Λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.
τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὐ κατέδεισ', ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν πολεμίζων
ἀντεῖχον ἀεὶ καὶ τῶν ἄλλων νήσων. ὧν εἵνεκα νυνὶ
ἀποδοῦναί μοι τὴν χάριν ὑμᾶς εἰκὸς καὶ μνήμονας εἶναι.
καὶ γὰρ πρότερον πράξας κατὰ νοῦν οὐχὶ παλαίστρας περινοστῶν

παῖδας ἐπείρων, ἀλλ' ἀράμενος τὴν σκευὴν εὐθὺς ἐχώρουν,
παῦρ' ἀνιάσας, πόλλ' εὐφράνας, πάντα παρασχὼν τὰ δέοντα.
πρὸς ταῦτα χρεὼν εἶναι μετ' ἐμοῦ
καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς παῖδας·
καὶ τοῖς φαλακροῖσι παραινοῦμεν
ξυσπουδάζειν περὶ τῆς νίκης.
πᾶς γάρ τις ἐρεῖ νικῶντος ἐμοῦ
κἀπὶ τραπέζῃ καὶ ξυμποσίοις,
φέρε τῷ φαλακρῷ, δὸς τῷ φαλακρῷ
τῶν τρωγαλίων, καὶ μὴ ἀφαίρει
γενναιοτάτου τῶν ποιητῶν
ἀνδρὸς τὸ μέτωπον ἔχοντος.
Μοῦσα, σὺ μὲν πολέμους ἀπωσαμένη μετ' ἐμοῦ
τοῦ φίλου χόρευσον,
κλείουσα θεῶν τε γάμους ἀνδρῶν τε δαῖτας
καὶ θαλίας μακάρων· σοὶ γὰρ τάδ' ἐξ ἀρχῆς μέλει.
ἢν δέ σε Καρκίνος ἐλθὼν
ἀντιβολῇ μετὰ τῶν παίδων χορεῦσαι,
μήθ' ὑπάκουε μήτ' ἔλ-
θῃς συνέριθος αὐτοῖς,
ἀλλὰ νόμιζε πάντας
ὀρτυγας οἰκογενεῖς, γυλιαύχενας ὀρχηστὰς
ναννοφυεῖς, σφυράδων ἀποκνίσματα, μηχανοδίφας.
καὶ γὰρ ἔφασχ' ὁ πατὴρ ὃ παρ' ἐλπίδας
εἶχε τὸ δρᾶμα γαλῆν τῆς
ἑσπέρας ἀπάγξαι.
τοιάδε χρὴ Χαρίτων δαμώματα καλλικόμων

775—796. = 797—817.

τὸν σοφὸν ποιητὴν
ὑμνεῖν, ὅταν ἠρινὰ μὲν φωνῇ χελιδὼν
ἡδομένη κελαδῇ, χορὸν δὲ μὴ 'χῃ Μόρσιμος
μηδὲ Μελάνθιος, οὗ δὴ
πικροτάτην ὄπα γηρύσαντος ἤκουσ',
ἡνίκα τῶν τραγῳδῶν
τὸν χορὸν εἶχον ἀδελ-
φός τε καὶ αὐτός, ἄμφω
Γοργόνες ὀψοφάγοι, βατιδοσκόποι, ἅρπυιαι,
γραοσόβαι, μιαροί, τραγομάσχαλοι, ἰχθυολῦμαι·
ὧν καταχρεμψαμένη μέγα καὶ πλατὺ
Μοῦσα θεὰ μετ' ἐμοῦ ξύμ-
παιξε τὴν ἑορτήν.

ΤΡΥ. ὡς χαλεπὸν ἐλθεῖν ἦν ἄρ' εὐθὺ τῶν θεῶν.
ἔγωγέ τοι πεπόνηκα κομιδῇ τὼ σκέλη.
μικροὶ δ' ὁρᾶν ἄνωθεν ἦστ'. ἔμοιγέ τοι
ἀπὸ τοὐρανοῦ 'φαίνεσθε κακοήθεις πάνυ,
ἐντευθενὶ δὲ πολύ τι κακοηθέστεροι.
ΟΙΚ. ὦ δέσποθ', ἥκεις; ΤΡΥ. ὡς ἐγὼ 'πυθόμην τινός.
ΟΙΚ. τί δ' ἔπαθες; ΤΡΥ. ἤλγουν τὼ σκέλη μακρὰν ὁδὸν
διεληλυθώς. ΟΙΚ. ἴθι νυν, κάτειπέ μοι, ΤΡΥ. τὸ τί;
ΟΙΚ. ἄλλον τιν' εἶδες ἄνδρα κατὰ τὸν ἀέρα
πλανώμενον πλὴν σαυτόν; ΤΡΥ. οὔκ, εἰ μή γέ που
ψυχὰς δύ' ἢ τρεῖς διθυραμβοδιδασκάλων.
ΟΙΚ. τί δ' ἔδρων; ΤΡΥ. ξυνελέγοντ' ἀναβολὰς ποτώμεναι,
τὰς ἐνδιαεριαυερινηχέτους τινάς.
ΟΙΚ. οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι, κατὰ τὸν ἀέρα
ὡς ἀστέρες γιγνόμεθ', ὅταν τις ἀποθάνῃ;

ΤΡΥ. μάλιστα. ΟΙΚ. καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ
Ἴων ὁ Χῖος; ΤΡΥ. ὅστις; ἐποίησεν πάλαι
ἐνθάδε τὸν Ἀοῖόν ποθ᾽· ὡς δ᾽ ἦλθ᾽, εὐθέως
Ἀοῖον αὐτὸν πάντες ἐκάλουν ἀστέρα.
ΟΙΚ. τίνες γάρ εἰσ᾽ οἱ διατρέχοντες ἀστέρες,
οἳ καόμενοι θέουσιν; ΤΡΥ. ἀπὸ δείπνου τινὲς
τῶν πλουσίων οὗτοι βαδίζουσ᾽ ἀστέρων,
ἰπνοὺς ἔχοντες, ἐν δὲ τοῖς ἰπνοῖσι πῦρ.
ἀλλ᾽ εἴσαγ᾽ ὡς τάχιστα ταυτηνὶ λαβών,
καὶ τὴν πύελον κατάκλυζε, καὶ θέρμαιν᾽ ὕδωρ·
στόρνυ τ᾽ ἐμοὶ καὶ τῇδε κουρίδιον λέχος.
καὶ ταῦτα δράσας ἧκε δεῦρ᾽ αὖθις πάλιν·
ἐγὼ δ᾽ ἀποδώσω τήνδε τῇ βουλῇ τέως.
ΟΙΚ. πόθεν δ᾽ ἔλαβες ταύτα σύ; ΤΡΥ. πόθεν; ἐκ τοὐ-
ρανοῦ.
ΟΙΚ. οὐκ ἂν ἔτι δοίην τῶν θεῶν τριώβολον,
εἰ πορνοβοσκοῦσ᾽ ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοί.
ΤΡΥ. οὔκ, ἀλλὰ κἀκεῖ ζῶσιν ἀπὸ τούτων τινές.
ΟΙΚ. ἄγε νυν ἴωμεν. εἰπέ μοι, δῶ καταφαγεῖν
ταύτῃ τι; ΤΡΥ. μηδέν· οὐ γὰρ ἐθελήσει φαγεῖν
οὔτ᾽ ἄρτον οὔτε μᾶζαν, εἰωθυῖ᾽ ἀεὶ
παρὰ τοῖς θεοῖσιν ἀμβροσίαν λείχειν ἄνω.
ΟΙΚ. λείχειν ἄρ᾽ αὐτῇ κἀνθάδε σκευαστέον.
ΧΟΡ. εὐδαιμονικῶς γ᾽ ὁ πρεσ-
βύτης, ὅσα γ᾽ ὧδ᾽ ἰδεῖν,
τὰ νῦν τάδε πράττει.
ΤΡΥ. τί δῆτ᾽, ἐπειδὰν νυμφίον μ᾽ ὁρᾶτε λαμπρὸν ὄντα;
ΧΟΡ. ζηλωτὸς ἔσει, γέρων,
αὖθις νέος ὢν πάλιν,
μύρῳ κατάλειπτος.
ΤΡΥ. οἶμαι. τί δῆθ᾽, ὅταν ξυνὼν τῶν τιτθίων ἔχωμαι;

856—867. = 909—921.

ΧΟΡ. εὐδαιμονέστερος φανεῖ τῶν Καρκίνου στροβίλων.
ΤΡΥ. οὔκουν δικαίως; ὅστις εἰς
ὄχημα κανθάρου 'πιβὰς
ἔσωσα τοὺς Ἕλληνας, ὥστ'
ἐν τοῖς ἀγροῖς
ἅπαντας ὄντας ἀσφαλῶς
κινεῖν τε καὶ καθεύδειν.
ΟΙΚ. ἡ παῖς λέλουται καὶ τὰ τῆς πυγῆς καλά·
ὁ πλακοῦς πέπεπται, σησαμῆ ξυμπλάττεται,
καὶ τἄλλ' ἁπαξάπαντα· τοῦ πέους δὲ δεῖ.
ΤΡΥ. ἴθι νυν ἀποδῶμεν τήνδε τὴν Θεωρίαν
ἀνύσαντε τῇ βουλῇ τι. ΟΙΚ. ταυτηί; τί φῄς;
αὕτη Θεωρία 'στίν, ἣν ἡμεῖς ποτε
ἐπαίομεν Βραυρῶνάδ' ὑποπεπωκότες;
ΤΡΥ. σάφ' ἴσθι, κἀλήφθη γε μόλις. ΟΙΚ. ὦ δέσποτα,
ὅσην ἔχει τὴν πρωκτοπεντετηρίδα.
ΤΡΥ. εἶεν, τίς ἐσθ' ὑμῶν δίκαιος, τίς ποτε,
τίς διαφυλάξει τήνδε τῇ βουλῇ λαβών;
οὗτος, τί περιγράφεις; ΟΙΚ. τὸ δεῖν', εἰς Ἴσθμια
σκηνὴν ἐμαυτοῦ τῷ πέει καταλαμβάνω.
ΤΡΥ. οὔπω λέγεθ' ὑμεῖς τίς ὁ φυλάξων; δεῦρο σύ·
καταθήσομαι γὰρ αὐτὸς εἰς μέσους ἄγων.
ΟΙΚ. ἐκεινοσὶ νεύει. ΤΡΥ. τίς; ΟΙΚ. ὅστις; Ἀριφράδης,
ἄγειν παρ' αὑτὸν ἀντιβολῶν. ΤΡΥ. ἀλλ', ὦ μέλε,
τὸν ζωμὸν αὐτῆς προσπεσὼν ἐκλάψεται.
ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί.
βουλή, πρυτάνεις, ὁρᾶτε τὴν Θεωρίαν.
σκέψασθ' ὅσ' ὑμῖν ἀγαθὰ παραδώσω φέρων,
ὥστ' εὐθέως ἄραντας ὑμᾶς τὼ σκέλη
ταύτης μετέωρα καταγαγεῖν ἀνάρρυσιν.
τουτὶ δ' ὁρᾶτ' ὀπτάνιον ὑμῖν ὡς καλόν.

ΟΙΚ. διὰ ταῦτα καὶ κεκάπνικεν ἆρ᾽· ἐνταῦθα γὰρ
πρὸ τοῦ πολέμου τὰ λάσανα τῇ βουλῇ ποτ᾽ ἦν.
ΤΡΥ. ἔπειτ᾽ ἀγῶνα δ᾽ εὐθὺς ἐξέσται ποιεῖν
ταύτην ἔχουσιν αὔριον καλὸν πάνυ,
ἐπὶ γῆς παλαίειν, τετραποδηδὸν ἑστάναι,
πλαγίαν καταβάλλειν, ἐς γόνατα κύβδ᾽ ἑστάναι,
καὶ παγκράτιόν γ᾽ ὑπαλειψαμένοις νεανικῶς
παίειν, ὀρύττειν, πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ πέει·
τρίτῃ δὲ μετὰ ταῦθ᾽ ἱπποδρομίαν ἄξετε,
ἵνα δὴ κέλης κέλητα παρακελητιεῖ,
ἅρματα δ᾽ ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα
φυσῶντα καὶ πνέοντα προσκινήσεται,
ἕτεροι δὲ κείσονταί γ᾽ ἀπεψωλημένοι
περὶ ταῖσι καμπαῖς ἡνίοχοι πεπτωκότες.
ἀλλ᾽, ὦ πρυτάνεις, δέχεσθε τὴν Θεωρίαν.
θέασ᾽ ὡς προθύμως ὁ πρύτανις παρεδέξατο.
ἀλλ᾽ οὐκ ἄν, εἴ τι προῖκα προσαγαγεῖν σ᾽ ἔδει·
ἀλλ᾽ εὗρον ἄν σ᾽ ὑπέχοντα τὴν ἐκεχειρίαν.
ΧΟΡ. ἦ χρηστὸς ἀνὴρ πολί-
ταις ἐστὶν ἅπασιν ὅσ-
τις γ᾽ ἐστὶ τοιοῦτος.
ΤΡΥ. ὅταν τρυγᾶτ᾽, εἴσεσθε πολλῷ μᾶλλον οἷός εἰμι.
ΧΟΡ. καὶ νῦν σύ γε δῆλος εἶ·
σωτὴρ γὰρ ἅπασιν ἀν-
θρώποις γεγένησαι.
ΤΡΥ. φήσεις γ᾽, ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου νέου λεπαστήν.
ΧΟΡ. καὶ πλήν γε τῶν θεῶν ἀεί σ᾽ ἡγησόμεσθα πρῶτον.
ΤΡΥ. πολλῶν γὰρ ὑμῖν ἄξιος
Τρυγαῖος ἁθμονεὺς ἐγώ,
δεινῶν ἀπαλλάξας πόνων
τὸν δημότην [ὅμιλον]
καὶ τὸν γεωργικὸν λεών,

Ὑπέρβολόν τε παύσας.
ἄγε δή, τί νῷν ἐντευθενὶ ποιητέον;
ΟΙΚ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ ταύτην χύτραις ἱδρυτέον;
ΧΟΡ. χύτραισιν, ὥσπερ μεμφόμενον Ἑρμίδιον;
ΤΡΥ. τί δαὶ δοκεῖ; βούλεσθε λαρινῷ βοΐ;
ΧΟΡ. βοΐ; μηδαμῶς, ἵνα μὴ βοηθεῖν ποι δέῃ.
ΤΡΥ. ἀλλ' ὑῒ παχείᾳ καὶ μεγάλῃ; ΧΟΡ. μὴ μή. ΤΡΥ. τιή;
ΧΟΡ. ἵνα μὴ γένηται Θεαγένους ὑηνία.
ΤΡΥ. τῷ δὴ δοκεῖ σοι δῆτα τῶν λοιπῶν; ΧΟΡ. ὀΐ.
ΤΡΥ. ὀΐ; ΧΟΡ. ναὶ μὰ Δί'. ΤΡΥ. ἀλλὰ τοῦτό γ' ἔστ' Ἰωνικὸν
τὸ ῥῆμ'. ΧΟΡ. ἐπίτηδές γ', ἵν' ὁπότ' ἐν τἠκκλησίᾳ
ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγοι τις, οἱ καθήμενοι
ὑπὸ τοῦ δέους λέγωσ' Ἰωνικῶς ὀΐ,
ΤΡΥ. εὖ τοι λέγεις. ΧΟΡ. καὶ τἄλλα γ' ὦσιν ἤπιοι.
ὥστ' ἐσόμεθ' ἀλλήλοισιν ἀμνοὶ τοὺς τρόπους
καὶ τοῖσι συμμάχοισι πρᾳότεροι πολύ.
ΤΡΥ. ἴθι νυν, ἄγ' ὡς τάχιστα τὸ πρόβατον λαβών·
ἐγὼ δὲποριῶ βωμὸν ἐφ' ὅτου θύσομεν.
ΧΟΡ. ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ χἠ τύχη κατορθοῖ,
χωρεῖ κατὰ νοῦν, ἕτερον δ' ἑτέρῳ
τούτων κατὰ καιρὸν ἀπαντᾷ.
ΤΡΥ. ὡς ταῦτα δῆλά γ' ἔσθ'· ὁ γὰρ βωμὸς θύρασι καὶ δή.
ΧΟΡ. ἐπείγετε νῦν ἐν ὅσῳ σοβαρὰ
θεόθεν κατέχει
πολέμου μετάτροπος αὔρα· νῦν γὰρ
δαίμων φανερῶς
ἐς ἀγαθὰ μεταβιβάζει.
ΤΡΥ. τὸ κανοῦν πάρεστ' ὀλὰς ἔχον καὶ στέμμα καὶ μάχαιραν,

939—955. = 1023—1038.

καὶ πῦρ γε τουτί, κοὐδὲν ἴσχει πλὴν τὸ πρόβατον ἡμᾶς.
ΧΟΡ. οὔκουν ἁμιλλήσεσθον; ὡς
ἢν Χαῖρις ὁλὰς ἴδῃ,
πρόσεισιν ἄκλητος αὐ-
λῶν, κᾆτα σάφ' οἶδ' ὅτι
φυσῶντι καὶ πονουμένῳ
προσδώσετε δήπου.
ΤΡΥ. ἄγε δή, τὸ κανοῦν λαβὼν σὺ καὶ τὴν χέρνιβα
περίιθι τὸν βωμὸν ταχέως ἐπιδέξια.
ΟΙΚ. ἰδού· λέγοις ἂν ἄλλο· περιελήλυθα.
ΤΡΥ. φέρε δή, τὸ δαλίον τόδ' ἐμβάψω λαβών.
σείου σὺ ταχέως· σὺ δὲ πρότεινε τῶν ὀλῶν,
καὐτός τε χερνίπτου, παραδοὺς ταύτην ἐμοί,
καὶ τοῖς θεαταῖς ῥῖπτε τῶν κριθῶν. ΟΙΚ. ἰδού.
ΤΡΥ. ἔδωκας ἤδη; ΟΙΚ. νὴ τὸν Ἑρμῆν, ὥστε γε
τούτων ὅσοιπέρ εἰσι τῶν θεωμένων
οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐ κριθὴν ἔχει.
ΤΡΥ. οὐχ αἱ γυναῖκές γ' ἔλαβον. ΟΙΚ. ἀλλ' εἰς ἑσπέραν
δώσουσιν αὐτοῖς ἄνδρες. ΤΡΥ. ἀλλ' εὐχώμεθα.
τίς τῇδε; ποῦ ποτ' εἰσὶ πολλοὶ κἀγαθοί;
ΟΙΚ. τοισδὶ φέρε δῶ· πολλοὶ γάρ εἰσι κἀγαθοί.
ΤΡΥ. τούτους ἀγαθοὺς ἐνόμισας; ΟΙΚ. οὐ γάρ, οἵτινες
ἡμῶν καταχεόντων ὕδωρ τοσουτονὶ
ἐς ταὐτὸ τουθ' ἑστᾶσ' ἰόντες χωρίον;
ΤΡΥ. ἀλλ' ὡς τάχιστ' εὐχώμεθ'. ΧΟΡ. εὐχώμεσθα δή.
ΤΡΥ. ὦ σεμνοτάτη βασίλεια θεά,
πότνι' Εἰρήνη,
δέσποινα χορῶν, δέσποινα γάμων,
δέξαι θυσίαν τὴν ἡμετέραν.
ΧΟΡ. δέξαι δῆτ', ὦ πολυτιμήτη,

νὴ Δία, καὶ μὴ ποίει γ᾽ ἅπερ αἱ
μοιχευόμεναι δρῶσι γυναῖκες.
καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι
τῆς αὐλείας παρακύπτουσιν·
κἄν τις προσέχῃ τὸν νοῦν αὐταῖς,
ἀναχωροῦσιν·
κᾆτ᾽ ἢν ἀπίῃ, παρακύπτουσιν.
τούτων σὺ ποίει μηδὲν ἔθ᾽ ἡμᾶς.

ΤΡΥ. μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
ἡμῖν, οἵ σου τρυχόμεθ᾽ ἤδη
τρία καὶ δέκ᾽ ἔτη.
λῦσον δὲ μάχας καὶ κορκορυγάς,
ἵνα Λυσιμάχην σε καλῶμεν.
παῦσον δ᾽ ἡμῶν τὰς ὑπονοίας
τὰς περικόμψους,
αἷς στωμυλλόμεθ᾽ εἰς ἀλλήλους·
μῖξον δ᾽ ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας
πάλιν ἐξ ἀρχῆς
φιλίας χυλῷ, καὶ συγγνώμῃ
τινὶ πρᾳοτέρᾳ κέρασον τὸν νοῦν·
καὶ τὴν ἀγορὰν ἡμῖν ἀγαθῶν
ἐμπλησθῆναι μεγάλων, σκορόδων,
σικύων πρῴων, μήλων, ῥοιῶν,
δούλοισι χλανισκιδίων μικρῶν·
κἀκ Βοιωτῶν γε φέροντας ἰδεῖν
χῆνας, νήττας, φάττας, τροχίλους·
καὶ Κωπᾴδων ἐλθεῖν σπυρίδας,
καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους
ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι
Μορύχῳ, Τελέᾳ, Γλαυκέτῃ, ἄλλοις
τένθαις πολλοῖς· κᾆτα Μελάνθιον

ἥκειν ὕστερον εἰς τὴν ἀγοράν,
τὰς δὲ πεπρᾶσθαι, τὸν δ' ὀτοτύζειν,
εἶτα μονῳδεῖν ἐκ Μηδείας,
ὀλόμαν, ὀλόμαν, ἀποχηρωθεὶς
τᾶς ἐν τεύτλοισι λοχευομένας·
τοὺς δ' ἀνθρώπους ἐπιχαίρειν.
ταῦτ', ὦ πολυτίμητ', εὐχομένοις ἡμῖν δίδου.

ΟΙΚ. λαβὲ τὴν μάχαιραν· εἶθ' ὅπως μαγειρικῶς
σφάξεις τὸν οἶν. ΤΡΥ. ἀλλ' οὐ θέμις. ΟΙΚ. τιὴ τί δή;

ΤΡΥ. οὐχ ἥδεται δήπουθεν Εἰρήνη σφαγαῖς,
οὐδ' αἱματοῦται βωμός. ἀλλ' εἴσω φέρων
θύσας τὰ μηρί' ἐξελὼν δεῦρ' ἔκφερε,
χοὔτω τὸ πρόβατον τῷ χορηγῷ σώζεται.

ΧΟΡ. σέ τοι θύρασι χρὴ * * μένοντα τοίνυν
σχίζας δευρὶ τιθέναι ταχέως
τά τε πρόσφορα πάντ' ἐπὶ τούτοις.

ΤΡΥ. οὔκουν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τιθεσθαι;

ΧΟΡ. πῶς δ' οὐχί; τί γάρ σε πέφευγ' ὅσα χρὴ
σοφὸν ἄνδρα; τί δ' οὐ
σὺ φρονεῖς, ὁπόσα χρεών ἐστιν τὸν
σοφῇ δόκιμον
φρενὶ πορίμῳ τε τόλμῃ;

ΤΡΥ. ἡ σχίζα γοῦν ἐνημμένη τὸν Στιλβίδην πιέξει,
καὶ τὴν τράπεζαν οἴσομαι, καὶ παιδὸς οὐ δεήσει.

ΧΟΡ. τίς οὖν ἂν οὐκ ἐπαινέσει-
εν ἄνδρα τοιοῦτον, ὅσ-
τις πόλλ' ἀνατλὰς ἔσω-
σε τὴν ἱερὰν πόλιν;
ὥστ' οὐχὶ μὴ παύσει ποτ' ὢν
ζηλωτὸς ἅπασιν.

ΟΙΚ. ταυτὶ δέδραται. τίθεσο τὼ μηρὼ λαβών.
ἐγὼ δ' ἐπὶ σπλάγχν' εἶμι καὶ θυλήματα.
ΤΡΥ. ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'· ἀλλ' ἥκειν ἐχρῆν.
ΟΙΚ. ἰδού, πάρειμι. μῶν ἐπισχεῖν σοι δοκῶ;
ΤΡΥ. ὄπτα καλῶς νυν αὐτά· καὶ γὰρ οὑτοσὶ
προσέρχεται δάφνῃ τις ἐστεφανωμένος.
τίς ἄρα ποτ' ἐστίν; ΟΙΚ. ὡς ἀλαζὼν φαίνεται·
μάντις τίς ἐστιν. ΤΡΥ. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' Ἱεροκλέης
οὗτός γέ τού 'σθ' ὁ χρησμολόγος οὐξ Ὠρεοῦ.
τί ποτ' ἄρα λέξει; ΟΙΚ. δῆλός ἐσθ' οὗτός γ' ὅτι
ἐναντιώσεταί τι ταῖς διαλλαγαῖς.
ΤΡΥ. οὔκ, ἀλλὰ κατὰ τὴν κνῖσαν εἰσελήλυθεν.
ΟΙΚ. μή νυν ὁρᾶν δοκῶμεν αὐτόν. ΤΡΥ. εὖ λέγεις.
ΙΕΡ. τίς ἡ θυσία ποθ' αὑτηὶ καὶ τῷ θεῶν;
ΤΡΥ. ὄπτα σὺ σιγῇ, κἄπαγ' ἀπὸ τῆς ὀσφύος.
ΙΕΡ. ὅτῳ δὲ θύετ' οὐ φράσεθ'; ΤΡΥ. ἡ κέρκος ποιεῖ
καλῶς; ΟΙΚ. καλῶς δῆτ', ὦ πότνι' Εἰρήνη φίλη.
ΙΕΡ. ἄγε νυν ἀπάρχου, κᾆτα δὸς τἀπάργματα.
ΤΡΥ. ὀπτᾶν ἄμεινον πρῶτον. ΙΕΡ. ἀλλὰ ταυταγὶ
ἤδη 'στὶν ὀπτά. ΤΡΥ. πολλὰ πράττεις, ὅστις εἶ.
κατάτεμνε. ποῦ τράπεζα; τὴν σπονδὴν φέρε.
ΙΕΡ. ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται. ΤΡΥ. μεμνήμεθα.
ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον; ΙΕΡ. ἢν φράσῃς. ΤΡΥ. μὴ διαλέγου
νῷν μηδέν· Εἰρήνῃ γὰρ ἱερὰ θύομεν.
ΙΕΡ. ὦ μέλεοι θνητοὶ καὶ νήπιοι, ΤΡΥ. ἐς κεφαλὴν σοί.
ΙΕΡ. οἵτινες ἀφραδίῃσι θεῶν νόον οὐκ ἀΐοντες
συνθήκας πεποίησθ' ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις,
ΤΡΥ. αἰβοῖ βοῖ. ΙΕΡ. τί γελᾷς; ΤΡΥ. ἥσθην χαροποῖσι πιθήκοις.
ΙΕΡ. καὶ κέπφοι τρήρωνες ἀλωπεκιδεῦσι πέπεισθε,

ὤν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. ΤΡΥ. εἴθε σου εἶναι
ὤφελεν, ὦλαζών, οὑτωσὶ θερμὸς ὁ πλεύμων.
ΙΕΡ. εἰ γὰρ μὴ Νύμφαι γε θεαὶ Βάκιν ἐξαπάτασκον,
μηδὲ Βάκις θνητούς, μηδ' αὖ Νύμφαι Βάκιν αὐτόν, 1071
ΤΡΥ. ἐξώλης ἀπόλοι', εἰ μὴ παύσαιο βακίζων.
ΙΕΡ. οὔπω θέσφατον ἦν Εἰρήνης δέσμ' ἀναλῦσαι,
ἀλλὰ τόδε πρότερον ΤΡΥ. τοῖς ἁλσί γε παστέα ταυτί. 1074
ΙΕΡ. οὐ γάρ πω τοῦτ' ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
φυλόπιδος λῆξαι, πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.
ΤΡΥ. καὶ πῶς, ὦ κατάρατε, λύκος ποτ' ἂν οἶν ὑμεναιοῖ.
ΙΕΡ. ὡς ἡ σφονδύλη φεύγουσα πονηρότατον βδεῖ,
χἠ κώδων ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει,
τουτάκις οὔπω χρῆν τὴν εἰρήνην πεποιῆσθαι.
ΤΡΥ. ἀλλὰ τί χρῆν ἡμᾶς; οὐ παύσασθαι πολεμοῦντας, 1080
ἢ διακαυνιάσαι πότεροι κλαυσούμεθα μεῖζον,
ἐξὸν σπεισαμένοις κοινῇ τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν;
ΙΕΡ. οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν.
ΤΡΥ. οὔποτε δειπνήσεις ἔτι τοῦ λοιποῦ 'ν πρυτανείῳ,
οὐδ' ἐπὶ τῷ πραχθέντι ποιήσεις ὕστερον οὐδέν.
ΙΕΡ. οὐδέποτ' ἂν θείης λεῖον τὸν τρηχὺν ἐχῖνον. 1086
ΤΡΥ. ἆρα φενακίζων ποτ' Ἀθηναίους ἔτι παύσει;
ΙΕΡ. ποῖον γὰρ κατὰ χρησμὸν ἐκαύσατε μῆρα θεοῖσιν;
ΤΡΥ. ὅνπερ κάλλιστον δήπου πεποίηκεν Ὅμηρος·
ὣς οἱ μὲν νέφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο
Εἰρήνην εἵλοντο καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ. 1091
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,

ἔσπενδον δεπάεσσιν· ἐγὼ δ᾽ ὁδὸν ἡγεμόνευον·
χρησμολόγῳ δ᾽ οὐδεὶς ἐδίδου κώθωνα φαεινόν.
ΙΕΡ. οὐ μετέχω τούτων· οὐ γὰρ ταῦτ᾽ εἶπε Σίβυλλα.
ΤΡΥ. ἀλλ᾽ ὁ σοφός τοι νὴ Δί᾽ Ὅμηρος δεξιὸν εἶπεν·
ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.
ΙΕΡ. φράζεο δή, μή πώς σε δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας
ἰκτῖνος μάρψῃ ΤΡΥ. τουτὶ μέντοι σὺ φυλάττου,
ὡς οὗτος φοβερὸς τοῖς σπλάγχνοις ἐστὶν ὁ χρησμός.
ἔγχει δὴ σπονδὴν καὶ τῶν σπλάγχνων φέρε δευρί.
ΙΕΡ. ἀλλ᾽ εἰ ταῦτα δοκεῖ, κἀγὼ ᾽μαυτῷ βαλανεύσω.
ΤΡΥ. σπονδὴ σπονδή.
ΙΕΡ. ἔγχει δὴ κἀμοὶ καὶ σπλάγχνων μοῖραν ὄρεξον.
ΤΡΥ. ἀλλ᾽ οὔπω τοῦτ᾽ ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν·
ἀλλὰ τόδε πρότερον, σπένδειν ἡμᾶς, σὲ δ᾽ ἀπελθεῖν.
ὦ πότνι᾽ Εἰρήνη, παράμεινον τὸν βίον ἡμῖν.
πρόσφερε τὴν γλῶτταν. σὺ δὲ τὴν σαυτοῦ γ᾽ ἀπένεγκον
σπονδήν, καὶ ταυτὶ μετὰ τῆς σπονδῆς λαβὲ θᾶττον.
ΙΕΡ. οὐδεὶς προσδώσει μοι σπλάγχνων; ΤΡΥ. οὐ γὰρ οἷόν τε
ἡμῖν προσδιδόναι, πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.
ΙΕΡ. ναὶ πρὸς τῶν γονάτων. ΤΡΥ. ἄλλως, ὦ τάν, ἱκετεύεις·
οὐ γὰρ ποιήσεις λεῖον τὸν τρηχὺν ἐχῖνον.
ἄγε δή, θεαταί, δεῦρο συσπλαγχνεύετε
μετὰ νῷν. ΙΕΡ. τί ἐγὼ δέ; ΤΡΥ. τὴν Σίβυλλαν ἔσθιε.

ΙΕΡ. οὔ τοι μὰ τὴν Γῆν ταῦτα κατέδεσθον μόνω,
ἀλλ᾽ ἁρπάσομαι σφῷν αὐτά· κεῖται δ᾽ ἐν μέσῳ.
ΤΡΥ. ὦ παῖε παῖε τὸν Βάκιν. ΙΕΡ. μαρτύρομαι.
ΤΡΥ. κἄγωγ᾽, ὅτι τένθης εἶ σὺ κἀλαζὼν ἀνήρ.
παῖ᾽ αὐτὸν ἐπέχων τῷ ξύλῳ τὸν ἀλαζόνα.
ΟΙΚ. σὺ μὲν οὖν· ἐγὼ δὲ τουτονὶ τῶν κῳδίων,
ἁλάμβαν᾽ αὐτὸς ἐξαπατῶν, ἐκβολβιῶ.
οὐ καταβαλεῖς τὰ κῴδι᾽, ὦ θυηπόλε;
ἤκουσας; ὁ κόραξ οἷος ἦλθ᾽ ἐξ Ὠρεοῦ.
οὐκ ἀποπετήσει θᾶττον εἰς Ἐλύμνιον;
ΧΟΡ. ἥδομαί γ᾽, ἥδομαι
κράνους ἀπηλλαγμένος
τυροῦ τε καὶ κρομμύων.
οὐ γὰρ φιληδῶ μάχαις,
ἀλλὰ πρὸς πῦρ διέλ-
κων μετ᾽ ἀνδρῶν ἑταί-
ρων φίλων, ἐκκέας
τῶν ξύλων ἅττ᾽ ἂν ᾖ
δανότατα τοῦ θέρους
ἐκπεπρεμνισμένα,
κἀνθρακίζων τοὐρεβίνθου,
τήν τε φηγὸν ἐμπυρεύων,
χἄμα τὴν Θρᾷτταν κυνῶν,
τῆς γυναικὸς λουμένης.
οὐ γὰρ ἔσθ᾽ ἥδιον ἢ τυχεῖν μὲν ἤδη ᾽σπαρμένα,
τὸν θεὸν δ᾽ ἐπιψακάζειν, καί τιν᾽ εἰπεῖν γεί-
τονα,
εἰπέ μοι, τί τηνικαῦτα δρῶμεν, ὦ Κωμαρχίδη;
ἐμπιεῖν ἔμοιγ᾽ ἀρέσκει, τοῦ θεοῦ δρῶντος καλῶς.
ἀλλ᾽ ἄφευε τῶν φασήλων, ὦ γύναι, τρεῖς χοί-
νικας,

1127—1158. = 1159—1190.

τῶν τε πυρῶν μῖξον αὐτοῖς, τῶν τε σύκων ἔξελε,
τόν τε Μανῆν ἡ Σύρα βωστρησάτω 'κ τοῦ χωρίου.
οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πάντως οἰναρίζειν τήμερον
ουδὲ τυντλάζειν, ἐπειδὴ παρδακὸν τὸ χωρίον·
κἀξ ἐμοῦ δ' ἐνεγκάτω τις τὴν κίχλην καὶ τὼ σπίνω·
ἦν δὲ καὶ πυός τις ἔνδον καὶ λαγῷα τέτταρα,
εἴ τι μὴ 'ξήνεγκεν αὐτῶν ἡ γαλῆ τῆς ἑσπέρας·
ἐψόφει γοῦν ἔνδον οὐκ οἶδ' ἅττα κἀκυδοιδόπα·
ὧν ἔνεγκ', ὦ παῖ, τρί' ἡμῖν, ἓν δὲ δοῦναι τῷ πατρί·
μυρρίνας τ' αἴτησον ἐξ Αἰσχινάδου τῶν καρπίμων·
χἄμα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ Χαρινάδην τις βωσάτω,
ὡς ἂν ἐμπίῃ μεθ' ἡμῶν,
εὖ ποιοῦντος κὠφελοῦντος
τοῦ θεοῦ τἀρώματα.
ἡνίκ' ἂν δ' ἀχέτας
ᾄδῃ τὸν ἡδὺν νόμον,
διασκοπῶν ἥδομαι
τὰς Λημνίας ἀμπέλους,
εἰ πεπαίνουσιν ἤ-
δη· τὸ γὰρ φῖτυ πρῷ-
ον φύσει· τόν τε φή-
ληχ' ὁρῶν οἰδάνοντ'·
εἶθ' ὁπόταν ᾖ πέπων,
ἐσθίω κἀπέχω,
χἄμα φήμ', Ὧραι φίλαι· καὶ
τοῦ θύμου τρίβων κυκῶμαι·
κᾆτα γίγνομαι παχὺς
τηνικαῦτα τοῦ θέρους

μᾶλλον ἢ θεοῖσιν ἐχθρὸν ταξίαρχον προσβλέπων,
τρεῖς λόφους ἔχοντα καὶ φοινικίδ' ὀξεῖαν πάνυ,
ἣν ἐκεῖνός φησιν εἶναι βάμμα Σαρδιανικόν·
ἢν δέ που δέῃ μάχεσθ' ἔχοντα τὴν φοινικίδα,
τηνικαῦτ' αὐτὸς βέβαπται βάμμα Κυζικηνικόν·
κᾆτα φεύγει πρῶτος, ὥσπερ ξουθὸς ἱππαλεκτρυὼν
τοὺς λόφους σείων· ἐγὼ δ' ἕστηκα λινοπτώμενος.
ἡνίκ' ἂν δ' οἴκοι γένωνται, δρῶσιν οὐκ ἀνασχετά,
τοὺς μὲν ἐγγράφοντες ἡμῶν, τοὺς δ' ἄνω τε καὶ κάτω
ἐξαλείφοντες δὶς ἢ τρίς. αὔριον δ' ἔσθ' ἡ 'ξοδος·
τῷ δὲ σιτί' οὐκ ἐώνητ'· οὐ γὰρ ᾔδειν ἐξιών·
εἶτα προστὰς πρὸς τὸν ἀνδριάντα τὸν Πανδίονος,
εἶδεν αὑτόν, κἀπορῶν θεῖ τῷ κακῷ βλέπων ὀπόν.
ταῦτα δ' ἡμᾶς τοὺς ἀγροίκους δρῶσι, τοὺς δ' ἐξ ἄστεως
ἧττον, οἱ θεοῖσιν οὗτοι κἀνδράσιν ῥιψάσπιδες.
ὧν ἔτ' εὐθύνας ἐμοὶ δώσουσιν, ἢν θεὸς θέλῃ.
πολλὰ γάρ δή μ' ἠδίκησαν,
ὄντες οἴκοι μὲν λέοντες,
ἐν μάχῃ δ' ἀλώπεκες.

ΤΡΥ. ἰοὺ ἰού.
ὅσον τὸ χρῆμ' ἐπὶ δεῖπνον ἦλθ' ἐς τοὺς γάμους.
ἔχ', ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί·
πάντως γὰρ οὐδὲν ὄφελός ἐστ' αὐτῆς ἔτι.
ἔπειτ' ἐπείσφερε τοὺς ἀμύλους καὶ τὰς κίχλας
καὶ τῶν λαγῴων πολλὰ καὶ τοὺς κολλάβους.

ΔΡΕ. ποῦ ποῦ Τρυγαῖός ἐστιν; ΤΡΥ. ἀναβράττω κίχλας.

ΔΡΕ. ὦ φίλτατ', ὦ Τρυγαῖ', ὅσ' ἡμᾶς τἀγαθὰ

δέδρακας, εἰρήνην ποιήσας· ὡς πρὸ τοῦ
οὐδεὶς ἐπρίατ᾽ ἂν δρέπανον οὐδὲ κολλύβου,
νυνὶ δὲ πεντήκοντα δραχμῶν ἐμπολῶ·
ὁδὶ δὲ τριδράχμους τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς.
ἀλλ᾽, ὦ Τρυγαῖε, τῶν δρεπάνων τε λάμβανε
καὶ τῶνδ᾽ ὅ τι βούλει προῖκα· καὶ ταυτὶ δέχου·
ἀφ᾽ ὧν γὰρ ἀπεδόμεσθα κἀκερδάναμεν
τὰ δῶρα ταυτί σοι φέρομεν εἰς τοὺς γάμους.
ΤΡΥ. ἴθι νυν, καταθέμενοι παρ᾽ ἐμοὶ ταῦτ᾽ εἴσιτε
ἐπὶ δεῖπνον ὡς τάχιστα· καὶ γὰρ οὑτοσὶ
ὅπλων κάπηλος ἀχθόμενος προσέρχεται.
ΛΟΦ. οἴμ᾽ ὡς προθέλυμνόν μ᾽, ὦ Τρυγαῖ᾽, ἀπώλεσας.
ΤΡΥ. τί δ᾽ ἔστιν, ὦ κακόδαιμον; οὔ τί που λοφᾷς;
ΛΟΦ. ἀπώλεσάς μου τὴν τέχνην καὶ τὸν βίον,
καὶ τουτουὶ καὶ τοῦ δορυξοῦ ᾽κεινουί.
ΤΡΥ. τί δῆτα τουτοινὶ καταθῶ σοι τοῖν λόφοιν;
ΛΟΦ. αὐτὸς σὺ τί δίδως; ΤΡΥ. ὅ τι δίδωμ᾽; αἰσχύνομαι.
ὅμως δ᾽ ὅτι τὸ σφήκωμ᾽ ἔχει πόνον πολύν,
δοίην ἂν αὐτοῖν ἰσχάδων τρεῖς χοίνικας,
ἵν᾽ ἀποκαθαίρω τὴν τράπεζαν τουτῳί.
ΛΟΦ. ἔνεγκε τοίνυν εἰσιὼν τὰς ἰσχάδας·
κρεῖττον γάρ, ὦ τάν, ἐστὶν ἢ μηδὲν λαβεῖν.
ΤΡΥ. ἀπόφερ᾽ ἀπόφερ᾽ ἐς κόρακας ἀπὸ τῆς οἰκίας.
τριχορρυεῖτον, οὐδέν ἐστον τὼ λόφω.
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδ᾽ ἂν ἰσχάδος μιᾶς.
ΘΩΡ. τί δαὶ δεκάμνῳ τῷδε θώρακος κύτει
ἐνημμένῳ κάλλιστα χρήσομαι τάλας;
ΤΡΥ. οὗτος μὲν οὐ μή σοι ποιήσει ζημίαν.
ἀλλ᾽ αἶρέ μοι τοῦτόν γε τῆς ἰσωνίας·
ἐναποπατεῖν γάρ ἐστ᾽ ἐπιτήδειος πάνυ.

ΘΩΡ. παῦσαί μ' ὑβρίζων τοῖς ἐμοῖσι χρήμασιν.
ΤΡΥ. ὡδί, παραθέντι τρεῖς λίθους. οὐ δεξιῶς;
ΘΩΡ. ποίᾳ δ' ἀποψήσει ποτ', ὦμαθέστατε;
ΤΡΥ. τηδί, διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς
καὶ τῇδ'. ΘΩΡ. ἅμ' ἀμφοῖν δῆτ'; ΤΡΥ. ἔγωγε
νὴ Δία,
ἵνα μή γ' ἁλῶ τρύπημα κλέπτων τῆς νεώς.
ΘΩΡ. ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ χεσεῖ καθήμενος;
ΤΡΥ. ἔγωγε νὴ Δί', ὦπίτριπτ'. οἴει γὰρ ἂν
τὸν πρωκτὸν ἀποδόσθαι με χιλιῶν δραχμῶν;
ΘΩΡ. ἴθι δή, 'ξένεγκε τἀργύριον. ΤΡΥ. ἀλλ', ὦγαθέ,
θλίβει τὸν ὄρρον. ἀπόφερ', οὐκ ὠνήσομαι.
ΣΑΛ. τί δ' ἆρα τῇ σάλπιγγι τῇδε χρήσομαι,
ἣν ἐπριάμην δραχμῶν ποθ' ἑξήκοντ' ἐγώ;
ΤΡΥ. μόλυβδον εἰς τουτὶ τὸ κοῖλον ἐγχέας,
ἔπειτ' ἄνωθεν ῥάβδον ἐνθεὶς ὑπόμακρον,
γενήσεταί σοι τῶν κατακτῶν κοττάβων.
ΣΑΛ. οἴμοι καταγελᾷς. ΤΡΥ. ἀλλ' ἕτερον παραινέσω.
τὸν μὲν μόλυβδον, ὥσπερ εἶπον, ἔγχεον,
ἐντευθενὶ δὲ σπαρτίοις ἠρτημένην
πλάστιγγα πρόσθες, καὐτό σοι γενήσεται
τὰ σῦκ' ἐν ἀγρῷ τοῖς οἰκέταισιν ἱστάναι.
ΚΡΑ. ὦ δυσκάθαρτε δαῖμον, ὥς μ' ἀπώλεσας,
ὅτ' ἀντέδωκα κἀντὶ τῶνδε μνᾶν ποτέ·
καὶ νῦν τί δράσω; τίς γὰρ αὔτ' ὠνήσεται;
ΤΡΥ. πώλει βαδίζων αὐτὰ τοῖς Αἰγυπτίοις·
ἔστιν γὰρ ἐπιτήδεια συρμαίαν μετρεῖν.
ΔΟΡ. οἴμ', ὦ κρανοποί', ὡς ἀθλίως πεπράγαμεν.
ΤΡΥ. οὗτος μὲν οὐ πέπονθεν οὐδέν. ΔΟΡ. ἀλλὰ τί;
ἔτ' ἐστὶ τοῖσι κράνεσιν ὅ τι τις χρήσεται;
ΤΡΥ. ἐὰν τοιαυτασὶ μάθῃ λαβὰς ποιεῖν,
ἄμεινον ἢ νῦν αὔτ' ἀποδώσεται πολύ.

ΚΡΑ. ἀπίωμεν, ὦ δορυξέ. ΤΡΥ. μηδαμῶς γ', ἐπεὶ
τούτῳ γ' ἐγὼ τὰ δόρατα ταῦτ' ὠνήσομαι.
ΔΟΡ. πόσον δίδως δῆτ'; ΤΡΥ. εἰ διαπρισθεῖεν δίχα,
λάβοιμ' ἂν αὔτ' ἐς χάρακας, ἑκατὸν τῆς δραχμῆς.
ΔΟΡ. ὑβριζόμεθα. χωρῶμεν, ὦ τάν, ἐκποδών.
ΤΡΥ. νὴ τὸν Δί', ὡς τὰ παιδί' ἤδη 'ξέρχεται
οὐρησόμενα τὰ τῶν ἐπικλήτων δεῦρ', ἵνα
ἅττ' ᾄσεται προαναβάληταί μοι δοκεῖ.
ἀλλ' ὅ τι περ ᾄδειν ἐπινοεῖς, ὦ παιδίον,
αὐτοῦ παρ' ἐμὲ στὰν πρότερον ἀναβαλοῦ 'νθαδί.
ΠΑ. Α. Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα ΤΡΥ.
παῦσαι
ὁπλοτέρους ᾄδων, καὶ ταῦτ', ὦ τρισκακόδαιμον,
εἰρήνης γ' οὔσης· ἀμαθές γ' εἶ καὶ κατάρατον.
ΠΑ. Α. Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλο-
έσσας.
ΤΡΥ. ἀσπίδας; οὐ παύσει μεμνημένος ἀσπίδος ἡμῖν;
ΠΑ. Α. Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀν-
δρῶν.
ΤΡΥ. ἀνδρῶν οἰμωγή; κλαυσεῖ νὴ τὸν Διόνυσον
οἰμωγὰς ᾄδων, καὶ ταύτας ὀμφαλοέσσας.
ΠΑ. Α. ἀλλὰ τί δῆτ' ᾄδω; σὺ γὰρ εἰπέ μοι οἷστισι χαί-
ρεις.
ΤΡΥ. Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα, καὶ τὰ τοιαυτί·
Ἄριστον προτίθεντο καὶ ἅτθ' ἥδιστα πάσασθαι.
ΠΑ. Α. Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα, καὐχένας ἵππων
ἔκλυον ἱδρώοντας, ἐπεὶ πολέμου ἐκόρεσθεν.
ΤΡΥ. εἶεν· ἐκόρεσθεν τοῦ πολέμου κᾆτ' ἤσθιον.
ταῦτ' ᾆδε, ταῦθ', ὡς ἤσθιον κεκορημένοι.
ΠΑ. Α. Θωρήσσοντ' ἄρ' ἔπειτα πεπαυμένοι. ΤΡΥ. ἄσμε-
νοι, οἶμαι.

ΠΑ. Λ. Πύργων δ' ἐξεχέοντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
ΤΡΥ. κάκιστ' ἀπόλοιο, παιδάριον, αὐταῖς μάχαις·
οὐδὲν γὰρ ᾄδεις πλὴν πολέμους. τοῦ καί ποτ' εἶ;
ΠΑ. Λ. ἐγώ; ΤΡΥ. σὺ μέντοι νὴ Δί'. ΠΑ. Λ. υἱὸς Λαμάχου.
ΤΡΥ. αἰβοῖ·
ἦ γὰρ ἐγω θαύμαζον ἀκούων, εἰ σὺ μὴ εἴης
ἀνδρὸς βουλομάχου καὶ κλαυσιμάχου τινὸς υἱός.
ἄπερρε καὶ τοῖς λογχοφόροισιν ᾆδ' ἰόν.
ποῦ μοι τὸ τοῦ Κλεωνύμου 'στὶ παιδίον;
ᾆσον πρὶν εἰσιέναι τι· σὺ γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι
οὐ πράγματ' ᾄσει· σώφρονος γὰρ εἶ πατρός.
ΠΑ. Κ. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἣν παρὰ θάμνῳ
ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.
ΤΡΥ. εἰπέ μοι, ὦ πόσθων, εἰς τὸν σαυτοῦ πατέρ' ᾄδεις;
ΠΑ. Κ. Ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα, ΤΡΥ. κατῄσχυνας δὲ τοκῆας.
ἀλλ' εἰσίωμεν. εὖ γὰρ οἶδ' ἐγὼ σαφῶς
ὅτι ταῦθ' ὅσ' ᾖσας ἄρτι περὶ τῆς ἀσπίδος
οὐ μὴ 'πιλάθῃ ποτ', ὢν ἐκείνου τοῦ πατρός.
ὑμῶν τὸ λοιπὸν ἔργον ἤδη 'νταῦθα τῶν μενόντων
φλᾶν ταῦτα πάντα καὶ σποδεῖν, καὶ μὴ κενὰς παρέλκειν.
ἀλλ' ἀνδρικῶς ἐμβάλλετ' ὤ,
καὶ σμώχετ' ἀμφοῖν ταῖν γνάθοιν· οὐδὲν γάρ, ὦ πονηροί,
λευκῶν ὀδόντων ἔργον ἔστ', ἢν μή τι καὶ μασῶνται.
ΧΟΡ. ἡμῖν μελήσει ταῦτά γ'· εὖ ποιεῖς δὲ καὶ σὺ φράζων.
ἀλλ', ὦ πρὸ τοῦ πεινῶντες, ἐμβάλλεσθε τῶν λαγῴων·

ὡς οὐχὶ πᾶσαν ἡμέραν
πλακοῦσιν ἔστιν ἐντυχεῖν πλανωμένοις ἐρήμοις.
πρὸς ταῦτα βρύκετ᾽, ἢ τάχ᾽ ὑμῖν φημι μεταμελήσειν.

ΤΡΥ. εὐφημεῖν χρὴ καὶ τὴν νύμφην ἔξω τινὰ δεῦρο κομίζειν,
δᾷδάς τε φέρειν, καὶ πάντα λεὼν ξυγχαίρειν κἀπικελεύειν.
καὶ τὰ σκεύη πάλιν εἰς τὸν ἀγρὸν νυνὶ χρὴ πάντα κομίζειν
ὀρχησαμένους καὶ σπείσαντας καὶ Ὑπέρβολον ἐξελάσαντας,
κἀπευξαμένους τοῖσι θεοῖσιν
διδόναι πλοῦτον τοῖς Ἕλλησιν,
κριθάς τε ποιεῖν ἡμᾶς πολλὰς
πάντας ὁμοίως οἶνόν τε πολύν,
σῦκά τε τρώγειν,
τάς τε γυναῖκας τίκτειν ἡμῖν,
καὶ τἀγαθὰ πάνθ᾽ ὅσ᾽ ἀπωλέσαμεν
συλλέξασθαι πάλιν ἐξ ἀρχῆς,
λῆξαί τ᾽ αἴθωνα σίδηρον.
δεῦρ᾽, ὦ γύναι, εἰς ἀγρόν,
χὤπως μετ᾽ ἐμοῦ καλὴ
καλῶς κατακείσει.
Ὑμὴν, Ὑμέναι᾽ ὦ.

ΧΟΡ. ὦ τρισμάκαρ, ὡς δικαί-
ως τἀγαθὰ νῦν ἔχεις.
Ὑμὴν, Ὑμέναι᾽ ὦ,
Ὑμὴν, Ὑμέναι᾽ ὦ.
τί δράσομεν αὐτήν;
τί δράσομεν αὐτήν;
τρυγήσομεν αὐτήν.

τρυγήσομεν αὐτήν.
ἀλλ' ἀράμενοι φέρω-
μεν οἱ προτεταγμένοι
τὸν νυμφίον, ὦνδρες.
Ὑμήν, Ὑμέναι' ὦ,
Ὑμήν, Ὑμέναι' ὦ.
οἰκήσετε γοῦν καλῶς
οὐ πράγματ' ἔχοντες, ἀλ-
λὰ συκολογοῦντες.
Ὑμήν, Ὑμέναι' ὦ,
Ὑμήν, Ὑμέναι' ὦ.
τοῦ μὲν μέγα καὶ παχύ,
* * * *
τῆς δ' ἡδὺ τὸ σῦκον.
Ὑμήν, Ὑμέναι' ὦ.
φήσεις γ', ὅταν ἐσθίῃς
οἶνόν τε πίῃς πολύν.
Ὑμήν, Ὑμέναι' ὦ,
Ὑμήν, Ὑμέναι' ὦ.
ὦ χαίρετε χαίρετ', ἄν-
δρες, κἂν ξυνέπησθέ μοι,
πλακοῦντας ἔδεσθε.